ပုဗ္ဗဝယ္ဃ ပြဿနာဝများ (၂)

ဒေါက်တာ အရှင်ပညာဇောတ

၁၉၇၇၆

ဗုဒ္ဓဓမ္မ ပြဿနာများ-၂

PROBLEMS IN BUDDHA DHAMMA-2

ဧတဒဂ်-အရှင်ပညာဇောတ

ဘာသာရေး ခွင့်ပြုချက်အမှတ် [၉၄၄၂]

ပထမ အကြိမ်

အုပ်ရေ ● ၂၀၀၀

ခုနှစ် ● ၁၉၇၇-ဇူလိုင်လ

တန်ဘိုး ● ၁၅-ကျပ်

ပန်းချီ ● စံတိုး

ဘလောက် ● သောင်းလှ

မျက်နှာဖုံးရိုက် ● စကားဝါ

ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်တင်မေ (၀၁၅၁၇)၊ ပိတောက်စာပေ၊
အမှတ် ၁၁၆/၇-ရန်ကင်း၊ ရန်ကုန်။

ပုံနှိပ်သူ

ဦးခင်မောင်(၀၁၃၈၉)၊ မြန်မာ့တံခွန်ပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ် ၅၆၊ လှည်းတန်း
ကမာရွတ်၊ ရန်ကုန်။

ဖြန့်ချိရေး

ပိတောက်စာပေ

အမှတ် ၁၁၆/၇၊ ရန်ကင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

စာတဂ်-အရှင်ပညာဒေါဘ ၏

ထွက်ပြီးစာအုပ်များ-

၁။ ဒါနဝတ္ထု

၂။ သီလဝတ္ထု

၃။ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ ပြဿနာများ (၁)

၄။ ဘာဝနာဝတ္ထု

၅။ ဒေါသဖြေဖျောက်နည်း

●

ဆက်လက်ထွက်မည့်စာအုပ်များ-

* ဓာတ်ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်း
* ဗုဒ္ဓ၏ သက်သတ်လွတ်
* သက္ကပဥ္စာဝတ္ထု
* ရှင်သီဝလိဝတ္ထု
* ရှင်ကုမာရကဿပဝတ္ထု
* ရှင်သောဏဝတ္ထု
* ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ (၃)
* ကံသာ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ

မိုးတောက်စာပေ
မှ

ရှေ့လထွက်မည့်စာအုပ်များ

* ဒါနဝတ္ထု (ဒု-အကြိမ်ထုတ်)
သို့မဟုတ်

* ခေတ်ကာမမှဌာန်းကျမ်း

တေဒဂ်–အရှင်ပညာဇောတ

※ ဆရာကြီး ဦးသော်ဇင်၏ လျှောက်ထား တိုက်တွန်း ချက်အရ "တေဒဂ် ဝတ္ထု များ" ကို အကျဉ်းချုပ်၍ (၁၄) ရက် တိုင်တိုင် ဟောပြောရာမှ သတိ သံဝေဂတရား ဖြစ်ပွားကာ တောထွက်သွားသဖြင့် "တေဒဂ်-ကိုယ်တော်" "တေဒဂ် အရှင်ပညာဇောတ" ဟုတွင် ခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ ပြဿနာများ (၂)

တေဒက်-အရှင်ပညာဓောတ်

မာတိကာ

၁။	မင်္ဂလာနိဒါန်း	၁၁
၂။	ရှင်မပြုရသေးဘဲ ကိုရင်ဝတ်ကောင်းလား	၂၇
၃။	တရားမစွဲနဲ့တဲ့ဘုရား	၃၉
၄။	ဘုန်းကြီးအောင် လူကလုပ်ပေးရတယ်	၅၉
၅။	ဆိုင်းနောက်ထတရား ဟောတယ်ဘုရား	၆၇
၆။	ရှိခိုးတတ်ဘို့တောင်မှ မလွယ်ပါလားဘုရား	၈၁
၇။	အကျင့်နှစ်မျိုး ရှင်းပြပါအုံးဘုရား	၁၀၁
၈။	လူပြင်ရမှာလား-ပွဲပြင်ရမှာလားဘုရား	၁၂၁
၉။	သာသနာပြုလုပ်ငန်းတွင် သာသနာပွဲပေးခြင်း ပါဝင်ပါသလား	၁၃၃
၁၀။	မင်းတို့ဂိုဏ်းသမားတွေမှာ သရဏဂုံမရှိဘူးတဲ့ ဘုရား	၁၅၅
၁၁။	ခုတင်မလိုဘူး ဆိုလို့ဘုရား	၁၇၁
၁၂။	တရားနာပျက်မှာ စိုးလို့ဘုရား	၁၉၇
၁၃။	သိက္ခာကျလို့ သိက္ခာထပ်ရဒါလားဘုရား	၂၀၇

၁၄။ နှုတ်ပိတ်ကျင့်တဲ့ ကိုယ်တော်တဲ့ဘုရား ၂၁၉
၁၅။ စေတနာဆိုတာ ဘာကိုခေါ်ပါသလဲဘုရား ၂၃၇
၁၆။ ကိုယ့်ဘက်ကျတော့ ငှါးငိုတယ် ၂၅၉
၁၇။ တပည့်တော် စောင်းဟောတယ်ပြောမှာဘဲ
ဘုရား ၂၇၃
၁၈။ ဖိုလ်ဝင်စားဒါ ဘယ်နှစ်ယောက်ရှိသလဲ
ဘုရား ၂၈၉
၁၉။ လူ့အဖြစ်ရခဲတယ်လဲဆိုတယ်-လူတွေလဲ
များလှပါလားဘုရား ၃၀၁
၂၀။ ဖါးနှင်းမိလို့ဘုရား ၃၁၅
၂၁။ အမျှမဝေဘဲ မဖြစ်ဘူးလားဘုရား ၃၂၇
၂၂။ မြို့-ရွာ တွေမှာ နေမှာပေါ့ဘုရား ၃၄၇
၂၃။ မာရ်ငါးပါးအောင်တော်မူပုံကိုသိလိုပါသည်
ဘုရား ၃၆၁
၂၄။ ဂိလာနဆို ဘုဉ်းပေးကောင်းတယ်
မဟုတ်လားဘုရား ၃၈၉
၂၅။ လျှောက်ထားဘို့ ကျန်နေဒါနှင့် ၄၀၃
၂၆။ အသုဘ ဆိုင်းထည့်တာ မပါဘူးဘုရား ၄၁၇

နိဒါန်း

မိမိသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီး၏ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ခြင်းနှင့် သာသနာတော်ကြီး အရှည်တည်တံ့ တိုးပွါး စည်ကားရေးကို လုံ့လကြိုးကုတ် အားထုတ်နေသူ တဦး ဖြစ်ပါ၏။

သို့ဖြစ်၍ မိမိတွင် ပရိယတ္တိတာဝန်၊ ပဋိပတ္တိတာဝန် နှစ်ရပ် တို့ဖြင့် ပိညပ်လျက်ရှိပါ၏၊ အချိန်အားလပ်ခွင့် များစွာမရှိပါ၊ နည်းပါးလှပါ၏၊ ယင်းနည်းပါးလှသော အားလပ်ခွင့်၊ အားလပ်ချိန်ကို အအားမယူ၊ အနားမယူဘဲ စာရေးရခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

သို့ရကား–စာတအုပ်နှင့် တအုပ်မှာ ရှေ့နောက် မစပ်ဘဲ အကျော်ကျော်၊ အလွှားလွှားပင် ထွက်ပေါ်ရပါ၏၊ အမှန် ဆိုသော်–ဒါနဝတ္ထု၊ သီလဝတ္ထုအပြီးတွင် ဘာဝနာဝတ္ထု ထွက်ပေါ်ရန် ဖြစ်ပါ၏၊ မထွက်နိုင်ဘဲ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ (၁) ထွက်ပေါ်ခဲ့၏။ ထိုအခါ စာရှုသူတို့က မျှော်တာ တခြား ထွက်ပေါ်လာတာ တဖုံဖြစ်၍ အာရုံတမျိုး ခံစားရ၏။

တဖန် ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ (၁) အပြီးတွင် (၂) ထွက်ရန် ဖြစ်သော်လဲ မထွက်နိုင်ဘဲ "ဘာဝနာဝတ္ထု" ထွက်ပေါ်ခဲ့၏၊ ထိုအခါတွင်လဲ စာရှုသူတို့ မျှော်လင့်ချက်နှင့်တမျိုး, တဖုံဖြစ်၍ အာရုံတမျိုး ခံစားရပြန်၏။

အို....စာရှုသူ....ယင်းတို့မှာ မိမိတွင် တာဝန်ပိညပ်၍ မအား လပ်မှုကြောင့် ဖြစ်ရကား စာရှုသူက သည်းခံခွင့်လွှတ်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ပါ၏။

အို....စာရှုသူ....ယခုအခါမှာတော့ စာရှုသူ၏ မျက်မှောက်သို့ စာရှုသူ တောင့်တမျှော်လင့်နေသော ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ ပြဿနာများ (၂)ဖြင့် အခွင့်သင့်၍ ဆိုက်ရောက်လာချေပြီ။

အို....စာရှုသူ....ယင်းကို အဘယ်သို့ ဖတ်ရှု၍, အဘယ်သို့ အဘယ်သို့ အရသာခံစားပြီး, အဘယ်သို့ အဘယ်သို့ မှတ်ချက် ချကာ အဘယ်သို့ ဝေဖန်ဆွေးနွေး ထင်ကြေးပေးမည်နည်း?

ပြီးခဲ့သော ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ (၁) ကိုမူ နိုင်ငံကျော်, ကမ္ဘာကျော်ဖြစ်တော်မူသော သာသနာ့မာမက ဆရာတော် ဘုရားကြီးတပါးက မိမိ၏ မိတ်ဆွေတဦးအား ဤသို့ ပြောပြ ဝေဖန်ပါသတဲ့-

"(........) မြို့က (........) တိုက် ဒကာကြီး (........) သူ့အိမ်က အရှင်ဘုရားတို့ရဲ့ တည်းခိုကျောင်းပေါ့၊ အဲဒီ ဒကာကြီးက ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၁)ကို လှူလိုက်တယ်၊ ရကတဲက ဖတ်လိုက်တာ နိ ဒါန်း က စ နိဂုံး အ ထိ ဘဲ၊ ကုန်ရောပေါ့၊ ကောင်းလိုက်တာ ကိုယ်တော်၊ စာရေးဆို အဲဒီလို ပြောင်မှပေါ့"တဲ့။

အရှင်မြတ်တပါးကမူ စာကို မဝေဖန်ဘဲ မိမိမိတ်ဆွေ တဦး အား ဤသို့ ပြောပြ၍ စာရေးသူ မိမိအား ဝေဖန်ပါသတဲ့-

"ဤမျှ ခက်ခဲ, နက်နဲ, သိမ်မွေ့သော ပြဿနာ များကို တွေးတော, ကြံဆ, လေ့လာ, ရေးသားနေ ရသော တေဒဂ်-အရှင်ပညာဇောတမှာ သိမ်မွေ့ နက်နဲသော တရားအထူးများ ရရှိလိမ့်အုံးမည် မဟုတ်" တဲ့။

ကြေး မုံ သ တင်း စာ စာ အုပ် သစ် ကဏ္ဍမှ စာကြေးမုံ-ဦးကြီးမောင်ကမူ ဤသို့ ဝေဖန်ပါ၏—

"တရားဌာနများ, တရားပွဲများ, ယောဂီများ, တရား လေ့လာသူများ အကြားတွင်, တရားအားထုတ်မှု ပြဿနာများ, အသိအမှတ်ကွဲပြားမှု ပြဿနာများ, စသည်ဖြင့် ပြဿနာများစွာ ရှိနေ၏။

ယင်းပြဿနာမျိုးစုံကို ဖတ်လွယ်, မြင်လွယ်, နှစ်သက် ဖွယ် ပုံစံဖြင့် ပြဿနာတမျိုးပြီးတမျိုး ကမ္မည်းထိုးကာ တင်ပြ, ရှင်း လင်း ထား သော သာ သ နာ ပြု စာ အုပ် ကောင်းတအုပ်ဖြစ်၏၊ ပြဿနာတိုင်းကို ခိုင်မာသော ကျမ်းဂန် အထောက်အထားဖြင့် တင် ပြ ထား သော ကြောင့် စာရှုသူတို့ အဖို့ ပြဿနာရှင်းရင်း တရား ဗဟုသုတ ရနိုင်သည်" တဲ့။

ယင်းသို့ စသည်ဖြင့် စာရှုသူ အမျိုးမျိုးတို့ကအမြင်အမျိုးမျိုး တို့ဖြင့် အဆိုးအကောင်း, သောင်းပြောင်းထွေလာ ဝေဖန်

ကြပါ၏၊ မိမိအနေနှင့်မူ ယင်းဝေဖန်ချက်များမှ ပြုပြင်ဖွယ်၊ ရှောင်ရှားဖွယ်၊ လိုက်နာဖွယ်၊ မှတ်သားဖွယ်များကို များစွာ ရရှိလိုက်ပါ၏။

အို....စာရှုသူ....ဆက်၍ ရှုပါဘိ၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ (၁) နိဒါန်းတွင် မိမိ ဝန်ခံ၊ ရေးသားထားသည့်အတိုင်း၊ (၂) နှင့် (၁)မှာ ပြဿနာခြင်း မတူ၊ တမူထူးခြား တဘာသာစီပင် ဖြစ်လိမ့်မည်။ (၁) နှင့် (၂) မတူသလို၊ (၃) ဟာလဲ(၁-၂) တို့နှင့် တူလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။

သို့ရကား ရေးသားပုံလဲ တမူထူးခြား တဘာသာစီပင် ရေးသားထားပါသည်၊ သို့ဖြစ်၍ စာရှုသူ၏အမြင်နှင့်ခံစားချက် တွင်လဲ တမူထူးခြား တဘာသာစီပင် ပြားလိမ့်မည်ဟု မိမိ ယုံကြည်ပါ၏။

မိမိအနေနှင့်မူ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းတင်ပြရာ၌ မိမိနှင့် တကွ စာရှုသူအများအတွက် ပြုပြင်၊ ရှောင်ရှား၊ လိုက်နာ၊ မှတ်သားဖွယ်ရာများကိုသာ ဦး တည် ၍ ဖြေ ရှင်း တင် ပြ ထား ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ စာရှုသူအနေနှင့် ဤဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ (၂)ကို ဖတ်ရှုပြီးသောအခါ ပြုပြင်၊ ရှောင်ရှားသင့်သည်တို့ကို ပြုပြင် ရှောင်ရှားနိုင်၍၊ လိုက်နာ၊ မှတ်သားသင့်သည်တို့ကို လိုက်နာ၊ မှတ်သားနိုင်ပါသည်ဆိုလျှင် မိမိအဖို့ ဤပြဿနာများကို ဖြေရှင်း တင်ပြရကျိုးနပ်ပါပြီ။

သို့ဖြစ်၍ မိမိသည် စာရှုသူအား ဤသို့ ပတ္ထနာပြု ဆုတောင်းပါ၏။

"ဗုဒ္ဓမမ္မပြဿနာများ(၂)ကို ဖတ်ရှုရသော စာရှုသူသည် ပြဿနာများမှ ရှောင်ရှား, ပြုပြင်စရာများကို ရှောင်ရှား, ပြုပြင်နိုင်၍ လိုက်နာ, မှတ်သားစရာများကို လိုက်နာ, မှတ်သားနိုင်သဖြင့် မျက်မှောက်, တမလွန် နှစ်တန်ဘဝ, နှစ်လောကတို့၌ သုခထက်သန်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်ပါစေသတည်း။

တောင်ဂုဏ်-အရှင်ပညာဇောတ

ဝိသိဋ္ဌ ဒီဃဘာဏကနှင့် သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ

တောကျောင်းကြီး၊ ကွင်းကောက်တောင်ဘက်

ဓမ္မိစာတိုက်–အင်္ဂပူမြို့နယ်

၁၃၃၈ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း(၂)ရက်

(၂၃၊ ၁၀၊ ၇၆)

ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ ပြဿနာများ-၂

PROBLEMS
IN BUDDHA DHAMMA-2

နမော တေ ကရုဏာကရ

မင်္ဂလာနိဒါန်း

(၁)

ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အလှူမင်္ဂလာ အများအပြား ရှိကြ၏။ ယင်းသို့ များပြားသော်လည်း တခြားတခြားသော အလှူမင်္ဂလာတွေထက် ရှင်ပြုအလှူမင်္ဂလာနှင့်ရဟန်းခံအလှူမင်္ဂလာကိုမူ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ အထွတ်အမြတ် ထားကြ၏၊ လေးစားကြ၏၊ မဖြစ်မနေ ကြိုးစားပြုလုပ်ကြ၏၊ ယင်းအလှူမင်္ဂလာမှ မပြုလုပ်ရသေးလျှင် ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့အဖို့ အလှူမင်္ဂလာ ပြုလုပ်ရသေးသည်ဟုပင် မထင်မြင် မယူဆပေ။ ကျမ်းလောက် ရှင်ပြု ရဟန်းခံ အလှူမင်္ဂလာကို ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ အမြင့်ဆုံး ထားကြ၏။

ယင်းသို့ အမြတ်တနိုးထားကာ ကြိုးစားပြီး မဖြစ်မနေ ရှင်ပြု ရဟန်းခံ ပြုလုပ်ကြသော်လည်း အချိုးကျသော ရှင်ပြု၊ ရဟန်းခံပွဲ၊ သို့မဟုတ် အကျိုးရသော ရှင်ပြု ရဟန်းခံပွဲကား နည်းပါးလှသည်ဟု ထင်မြင်မိ၏၊ ရှင်ပြုရ–ရဟန်းခံရလျှင် ပြီးရောဆိုတဲ့ သဘောနှင့် ပြုလုပ်သူတွေသာ များပြားကြ၏။

ယင်းရှင်ပြုခြင်း၊ ရဟန်းခံခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အချိုးကျ–မကျ၊ အကျိုးရ–မရ စသည်တို့ကို ပြန်လည်ဝေဘန် ဆန်းစစ်ခြင်းလည်းမရှိသလောက် နည်းပါးလှ၏။ ယင်းအနည်းထည်းမှ တယောက်မှု တွေ့ခဲ့ရပါ၏။ ယင်းကား အခြားသူမဟုတ်၊ မိမိအား သက္ကဋဘာသာ၊ ဟိန္ဒူဘာသာနှင့် စာပေအရေးအသားတို့ကို သင်ပြပေးသော ဆရာကြီး ဦးသော်ဇင် ဖြစ်၏။

မိမိသည် ဆရာကြီးနှင့် တွေ့တိုင်းတွေ့တိုင်း စာပေအကြောင်း၊ သာသနာရေး အကြောင်းများသာ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်လေ့ ရှိပါသည်။ တခြားအကြောင်းများကို မိမိ ဝါသနာမပါသလို ဆရာကြီးလဲ စိတ်မဝင်စားပေ၊ တနေ့ ဆရာကြီးနှင့် မိမိ တွေ့ဆုံစဉ် ဆရာကြီးက မေးလျှောက်သည်–

"မောင်ပဥ္စင်း ရှင်ပြု၊ ရဟန်းခံပွဲတွေ အချိုးကျအောင် ပြုပြင်ဟောပြောပေးရဲ့လား"

"ဦးပဥ္စင်းလဲ ဦးပဥ္စင်းမြင်တဲ့နည်းနဲ့ နိုင်တဲ့နည်းနဲ့ တတ်နိုင်သလောက် အချိုးကျအောင် ပြုပြင် ဟောပြောပေးဒါဘဲ ဆရာကြီး"

"ဟာ........ ခုခေတ် ရှင်ပြု ရဟန်းခံပွဲတွေဟာ ငွေကုန် လူပန်းပြီး အကျိုးသိပ်မရဘူး"

"အင်း........ ဟုတ်တယ်"

"မောင်ပဥ္စင်း ဘယ်လို ပြုပြင်သလဲတော့ မသိဘူး၊ တပည့်တော် ပြုပြင်ပုံတော့ တပည့်တော်ရဲ့သား သော်ဇင်ဦး ရှင်ပြုပွဲအပြီးမှာ စန္ဒာမဂ္ဂဇင်းထဲ ဆောင်းပါးတစောင် ရေးထည့်လိုက်တယ်၊ မောင်ပဥ္စင်း မဖတ်လိုက်ရဘူးလား"

"ဘယ်ဖတ်လိုက်ရမလဲ ဆရာကြီးရဲ့၊ မဂ္ဂဇင်းနဲ့ဝေးနေဒါလဲ ကြာပြီဟာ"

"တပည့်တော်ဆောင်းပါး ဖတ်ရတဲ့ စိတ်ဝင်စားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် အချို့ တပည့်တော်နဲ့ လာပြီးဆွေးနွေးတယ်"

"အင်း........ဒါဆိုရင် စာရေးရကျိုးနပ်ထာပေါ့၊ ဦးပဥ္စင်းလဲ နှုန်းနာယူ အတုယူရအောင် ဖတ်ချင်သေးတယ်၊ အဲဒီမဂ္ဂဇင်း အလွယ်တကူ ရှိသေးလား"

"ရှိသေးတယ် မောင်ပဥ္စင်း "သမီးရေ၊ ခုဏလာ စမ်း ဗီဘီဒိုထဲမှာ ဖေဖေ့ မင်္ဂလာနိဒါန်းဆောင်းပါးပါတဲ့ မဂ္ဂဇင်း ရှာပေးစမ်း"

ဆရာကြီးမှာ ပြောပြောဆိုဆို သမီးတယောက်ကို ခေါ်၍ စန္ဒာမဂ္ဂဇင်းကို ရှာစေသည်။

"ဒီမှာ မောင်ပဥ္စင်း တပည့်တော်ရဲ့ မင်္ဂလာနိဒါန်း ဆောင်းပါးပေါ့၊ ဖတ်စမ်းပါ မောင်ပဥ္စင်း အသံထွက်ပြီး........

"မင်္ဂလာနိဒါန်း"

ဦးသော်ဇင်

မင်္ဂလာပါ........

ဗုဒ္ဓဝါဒီ မြန်မာတို့၏ အစဉ်အလာတခုမှာ သားကို ရှင်ပြုပေးခြင်းပင် ဖြစ်၏။ သားရလျှင် တနေ့ သူ့ကို ရှင်ပြုပေးရတော့မည်ဟူသော အသိသည် အလိုအလျောက်ပင် ရောက်လာပြီး ကပ်ငြိနေတတ်၏၊ မိမိ၏ အမိအဖကလည်း မိမိကို ရှင်ပြုပေးခဲ့သည်၊ တဖန် မိမိကလည်း မိမိသားကို ရှင်ပြုပေးရမည်၊ ယင်းအမှုကို မချွတ်ပြုရခြိမ့်မည်၊ အကယ်၍ သားယောကျ်ားဖွားမြင်ခြင်း မရှိပါက ပျော့ပိတ်သည်ဟုပင် ဆိုကြ၏။ သားရလျှင် ရှင်ပြုရ၏၊ ရှင်ပြုလျှင် ပျော်တီးရ၏၊ သားမရလျှင်ကား ရှင်မပြုရ၍ ပျော်မတီးရတော့ပါ။

"အရှေ့ကို ရှောက်ပါလို့, အနောက်ကိုတဲ့ မျှော်လိုက်ယင်, ရွှေတန်ခွန်ကုက္ကားနှင့်, ဘုရားကိုမြင်, စာပလွေ့မောင်မှာပိုက်ပါလို့, ကျောင်းတော်ကိုတဲ့ လိုက်မယ်ပြင်, ဘယ်စာမောင်သင်မယ်တုန်း, မေလေးကို သံချိနွေလို့ ပြောခဲ့ပါအုံး"

ရှေးအခါက ရှင်ပြုတွင် သီဆိုလေ့ရှိသော ပျော်သံဖြစ်၏။ ယင်းပျော်သံကို ကြားရရန်အတွက် ရှေးဦးစွာ သားရှိဘို့လို၏။ ထို့နောက် ရှင်ပြုသောအခါ ဤပျော်သံကို ကြားရမည်ဖြစ်၏။

ဤတွင် ဆိုလိုသည်မှာ ဗုဒ္ဓဝါဒီ မြန်မာတို့သည် သားကို ရှင်ပြုလေ့ရှိသော အစဉ်အလာ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် မိမိကား သားသည် သိကြားလိမ္မာသော အရွယ်သို့ရောက်၍ ကိုယ်တိုင် ရှင်ပြုလိုကြောင်း တောင်းဆိုမှ သားကို ရှင်ပြုပေးမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထား၏၊ သား၏ အမေကိုလည်း ဤအတိုင်းပင် စည်းရုံးခဲ့ပါ၏။

သို့သော်လည်း မိမိသည် နတ်ကိုးကွယ်မှုကို အောင်အောင်မြင်မြင် တွန်းလှန်ဖယ်ရှားနိုင်သကဲ့သို့ သားရှင်ပြုမှုတွင် အောင်မြင်မှုမရတော့ပါ။

"မြတ်စွာဘုရားဟာ သားတော်ရာဟုလာကို ရှင်ပြုပေးရာမှာ သားတော်ရာဟုလာ ကိုယ်တိုင်က ရှင်ပြုပေးပါလို့ တောင်းဆိုမှ ရှင်ပြုပေးသလား" ဟု သားတို့အမေက အရေးဆို၏။

"အိုကွာ......ဘုရားနှင့် နှိုင်းလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ ဘုရားက-" မိမိသည် မည်သို့ အဆုံးသတ်ရမည် မသိဖြစ်နေစဉ်—

"ဘုရားက ဘာလဲ" ဟု မေးပြန်၏။

"ဘုရားက ဗုဒ္ဓပေါ့၊ ဗုဒ္ဓဆိုတာ တရားအားလုံးကို အကုန်သိမြင်တယ်၊ ပြီးတော့ ရာဟုလာကလဲ ဗုဒ္ဓသားတော်ကွာ၊ ပြီးတော့ သိရိမ္မာသောက မင်းကြီးတောင် အဲဒီလိုမလုပ်ဖူး၊ သားတော်မဟိန္ဒနှင့် သမီးတော် သင်္ဃမိတ္တာကို "ရှင်ပြုနိုင်ကြသလား"လို့ မေးတယ်၊ သူတို့က "ပြုချင်လှပါတယ်"လို့ ဝန်ခံမှ ပြုပေးတယ်၊ အတင်းအဓမ္မ အစဉ်အလာအရ ပြုပေးတာမှတ်ဖူး"

"ဒီလိုဆို သားကို အဖေကြီး ကိုယ်တိုင်ဘဲ မေးကြည့်ပါ၊ သားရှင်ပြုမလားလို့ အခုဘဲမေးပါ၊ သားကြီး လာပါအုံး—"

"မေးမနေပါတော့ဘူး၊ ညည်းတို့ စည်းသား ရိုက်ပြီးသား ဖြစ်နေမှာပါ"

"ရှင်ပြုလို့ ကုသိုလ်တွေ အများကြီးရလိမ့်မယ်လို့ မယုံကြည်ပါဘူး၊ သားယောကျ်ားကလေး မွေးဖွားလာယင် အစဉ်အလာ အတိုင်း ရှင်ပြုပေးရမယ်၊ အစဉ်အလာတော့ မဖျက်နိုင်ဘူး၊ ဗမာဆိုတာ သားကို ရှင်ပြုရတယ်၊ ပြီးတော့ သားဟာ လေးတန်းစာမေးပွဲ ဖြေထားပေမဲ့ မြန်မာစာ ကောင်းကောင်း မဖတ်တတ်ဘူး၊ မရေးတတ်ဘူး၊ ရှင်ပြုတုန်း ဘုန်းကြီး ကျောင်းမှာ သင်ပုန်းကြီး အသင်ခိုင်းမယ်၊ မြန်မာသင်ပုန်းကြီး ကို မသင်ရယင် ဘယ်တော့မှ မြန်မာစာ ကောင်းကောင်း ဖတ်တတ်၊ ရေးတတ်မှာ မှုတ်ဖူး၊ သမီးတွေဆို တက္ကသိုလ် ရောက်နေကြပြီ၊ သူတို့တွေ ဘယ်လိုလဲ" ဟု သားတို့ အမေက သူ၏အာဘော်ကို ရှင်းပြ၏။

"သင်းဖြင့် ပြုစေဗျား၊ သင်ပုန်းကြီးသာ မှုတ်သေးဘူးကွ၊ မင်္ဂလသုတ် ပါဠိအနက်လဲ အရကျက်ခဲ့ဘို့ လိုတယ်"

ထိုနောက် မကြာမီ ရက်အတွင်းမှာ သူ့အမေနှင့် သမီးများသည် ရှစ်မိုင်—**ပေါက်စေတီကျောင်း** သို့ သွားပြီး လေးတန်းကျောင်းသား မောင်သော်ဇင်ဦးကို ရှင်ပြုပေးကြသည်။

သားသည် ရက်ပေါင်း (၄၀) ခန့် သင်္ကန်းဝတ်နှင့်နေပြီး အမေမှာလိုက်သော မင်္ဂလသုတ် ပါဠိအနက်ကို အရကျက်ခဲ့

သည့်ပြင် ဆရာဘုန်းတော်ကြီး “**အရှင် သုမိတ္တာဘိဝံသ**”၏ အမြော်အမြင်ဖြင့်, ဘုရားရှိခိုး, အမျှဝေ, ရေစက်ချနှင့် အခြား ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုတို့ကိုပါ သယ်ဆောင်ရှိလာခဲ့၏။

မိမိသား ရှင်ပြုရန်အတွက် တပည့် မောင်မောင်အေးက သင်္ကန်း, သပိတ်,ပရိက္ခရာ ပေးလှူသည်၊ ယင်းကို မ,တည်ပြီး “**ဝိမုတ္တိရသ**” စာအုပ်ကို ပြန်လည်ပုံနှိပ်ရန်အတွက် စရန်ရသော ငွေအသပြာ ကျပ်သုံးရာဖြင့် “**မဟာအာသဒိသ**” အလှူတော် မင်္ဂလာကြီးကို ပြုလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

မဟာအာသဒိသဟူသည်မှာ အတု သို့မဟုတ် အတုမရှိသော ကြီး ကျယ် ခြင်း ဖြစ် ၏၊ ငွေအသပြာအားဖြင့် မ ဟုတ် ပါ။ သင်ပုန်းကြီးနှင့် မင်္ဂလသုတ်ကို သား ယူ ဆောင် လာ ခြင်း ပင် ဖြစ်၏။ ဘယ်သူ၏ သား သည် ယင်းသို့ ယူ ဆောင် လာ ပါ သနည်း။ အကယ်၍ ယူဆောင်လာခြင်း ရှိပါသော် သူတို့ကို လည်း မဟာအာသဒိသဟု ဆိုရပါမည်။

မြန်မာသင်ပုန်းကြီးနှင့် မင်္ဂလသုတ် သင်ကြားရန်မှာ မိမိ သားအတွက်သာ မဟုတ်ပါ၊ မိမိသမီးအတွက်လည်း လိုပါသည်။ အကယ်၍သာ တကမ္ဘာလုံး မင်္ဂလာရှိနေပါလျှင် အဘယ်မျှ ကြည်နူးဖွယ် ကောင်းပါမည်နည်း။

စာရေးသူ သိမှိသော မြန်မာစာ ရှေးဦးသင်္ချိုးစာမှာ နှစ်စောင်တွဲ ဖြစ်၏။ နှစ်စောင်တွဲမှာ မြန်မာ သင်ပုန်းကြီးနှင့် မင်္ဂလသုတ်ကို တွဲထားခြင်း ဖြစ်၏။ မိမိတို့သည် ကျောင်း

နေသောအခါ လပေါင်း အတန်ကြာအောင် သင်ပုန်းကြီးကို နှုတ်လွတ်အာဂုံရအောင် သင်ကြားရပါသည်။

က	ကာ	ကိ	ကီး	ကု	ကူး
ကျ	ကျာ	ကျိ	ကျီး	ကျု	ကျူး
ကြ	ကြာ	ကြိ	ကြီး	ကြု	ကြူး
ငှ	ငှာ	ငှိ	ငှီး	ငှု	ငှူး

ဘာမှန်းမသိခဲ့ပါ၊ အလုံးစုံ အကုန်ရအောင် ကျက်မှတ်ရပါသည်၊ ရေးရပါသည်၊ အလွတ်ပြန်ရပါသည်။ အရေးတွင်လည်းကောင်း, အဖတ်တွင်လည်းကောင်း တစုံတရာ အထစ်အငေါ့ မရှိမှ ဤသင်္ချိုင်းစာ သင်ကြားပြီးဆုံးကြောင်း ဆရာဘုန်းကြီးက မိန့်ကြားသည်။ မိဖတို့မှာ ဝမ်းမြောက်လှ၍ နောက်တနေ့တွင် ဆွမ်းတအုပ်ပို့သည်။ မိမိတို့သား သင်ပုန်းကြီး သင်ကြားပြီးဆုံးခြင်း၏ အထိမ်းအမှတ်လည်း ဖြစ်သည်။ ပင်္ဂလသုတ် စ တင် သင် ကြား ခြင်း ၏ အမှတ်လက္ခဏာလည်း ဖြစ်၏။

သင်ပုန်းကြီးကို သင်ကြားနေစဉ်တုန်းက ဘာမှန်းမသိသော်လည်း သင်ပြီးသောအခါ မြန်မာစာဟူသမျှ အလုံးစုံ အကုန်ဖတ်နိုင်သည်ကို အံ့သြဖွယ် တွေ့ကြုံကြရ၏။

အကယ်၍ သင်ပုန်းကြီးကို မသင်ကြား မလေ့လာဘူးပါလျှင် မြန်မာစာကို ကောင်းစွာ ရေးဖတ်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။

အကယ်၍ ရေးဖတ်နိုင်ပါသည်ဟု ဆိုသော်လည်း ယုံကြည်ဖွယ် မဟုတ်ပါ။ ကိုယ်တိုင် မတတ်မှန်းကို မသိ၍သာ ဖြစ်မည်။ ထိုသူကို ယုဒသန်၏ မြန်မာနှင့် အင်္ဂလိပ် အဘိဓာန်မှ မြန်မာ စကားတလုံးကို အ ရှာ ခိုင်း ကြည့်ပါ၊ သူသည် လွယ်ကူစွာ ရှာဖွေနိုင်ပါမည်လော၊ စင်စစ် သင်ပုန်းကြီးကို မသင်ကြား မလေ့လာဘူးပါလျှင် မြန်မာအဘိဓာန်ကို လွယ်ကူစွာ လှန်နိုင် မည် မဟုတ်ပါ၊ မြန်မာအဘိဓာန်ကိုမျှ မကြည့်တတ်သော မြန်မာစာတတ်တို့နှင့် မြန်မာစာပေ ဘယ်သို့ သိရပါမည်နည်း။

မည်သူမဆို မြန်မာစာကို ကောင်းစွာ ရေးဖတ်တတ်ရန် အတွက် စင်စစ် သင်ပုန်းကြီးကို သင်ကြားရပါမည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာစာပေသည် ပါဠိစာပေနှင့် ဆက်သွယ်ရောထွေး၍ နေပါ သည်။ပါဠိဘာသာကို အသင့်အတင့်မျှ မသိပါလျှင် ကောင်းစွာ ရေး, ဖတ်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပါ။ အကြောင်းကား ဂန္ထဝင် မြန်မာစာပေတို့မှာ ပါဠိဝေါဟာရ အတော်များများ ပါဝင် နေသောကြောင့် ဖြစ်၏။

"ဗောဓိညောင်ရွှေ, ဗုဒ္ဓဟေအောက်, ဆန်းကြယ်
ပေါက်သား, ရောင်တောက်ပလ္လင်, သမိုက်ပြင်ထက်,
အောင်မြင်ခါသင့်, သစ္စာပွင့်က, မြင့်အံ့သသူ........"

ဤကား ရှင်မဟာသီလဝံသ စပ်ဆိုသော ဆုတောင်းခန်း ပျို့၏ အစဖြစ်သည်၊ ဤတွင် "ဗောဓိ, ဗုဒ္ဓဟေ, ပလ္လင်, သစ္စာ" တို့မှာ ပါဠိနှင့် ပါဠိသက်ဝေါဟာရတို့ ဖြစ်၏၊ ပါဠိဘာသာကို

အသင့်အတင့်မျှ မခေါက်မိပါက ယင်းတို့ကို ဘယ်သို့ သိနိုင်ပါမည်နည်း။

"ဇာတိပုည, ဂုဏ်မာနဖြင့်, သံပဟုံးစုံး, ဖက်မဲ့ကြုံးသား, အားလုံးထောင်ထား, မျိုးလေးပါး၏, တက်ပွားစောင်မာန်, လွှားတန်ခွန်ကို........"

ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ စတုဓမ္မသာရ ကိုးခန်းပျို့အစဖြစ်သည်၊ ဤတွင် "ဇာတိ, ပုည, ဂုဏ်,မာန" တို့မှာ ပါဠိဝေါဟာရတို့ပင် မဟုတ်ပါလော၊ ဤသို့ စာကြီး ပေကြီးများမှာသာ ပါဠိဝေါဟာရ ပါသည် မဟုတ်သေးပါ—

ခေနွှံးတဲ့ဗျာသိ, သူလဲမြင်တော်လာနှင့်, ကန္တာမှာ ဖန်ချကြုံ့ပါဘိ, လွမ်းပုံ့ပွေလိ။ ။ထီးတရာပဏ္ဏာ ကြုံပါတဲ့, ပင်းနေ့မြို့ဋ္ဌာနီ။ ။သည်ဆီထင့်ရော်ရမ်း။ ။ နယ်ရှစ်ခွင် နတ်စေကယ် ဗျူဟာဆင်လို့, မြော်အမြင် ထင်အတွေးနှင့်, ဝေးကမောင်ပန်း"

မြဝတီဆရာကြီး ဦးကြင်ဥ၏ သီချင်းပဒေသာမှ ကဆုန်လတွဲ ဖြစ်သည်၊ ဤတွင် "ဗျာသိ, ကန္တာ, ပဏ္ဏာ, ဋ္ဌာနီနှင့် ဗျူဟာ" တို့ကို ပါဠိနှင့်ရင်းမှ လင်းကြမည် ဖြစ်သည်၊ သို့ကြောင့် မြန်မာစာပေကို ခြေခြေမြစ်မြစ်, နစ်နစ်ကာကာ, ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ရန်အတွက် စင်စစ် ပါဠိဘာသာ ခေါက်မိဘို့ လိုပါသည်၊ ဤအတွက် မင်္ဂလသုတ်သည် အကောင်းဆုံး ဖြစ်၏။

ယံ မင်္ဂလံ ဒွါဒသဟိ, စိန္တယိံသု သဒေဝကာ။
သောတ္ထာနံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ, အဋ္ဌတိံသဉ္စ မင်္ဂလံ။　။

ဤကား မင်္ဂလသုတ် နိဒါန်းနှစ်ဂါထာ အနက်မှ ပထမ ဂါထာ ဖြစ်၏၊ ဤတွင် ပါဠိဝေါဟာရ အဘယ်မျှ ပါဝင်သနည်း—

သဒေဝကာ = နတ်နှင့်တကွသော လူတို့သည်၊

ယံ မင်္ဂလံ = အကြင်မင်္ဂလာ တရားတော်ကို၊

ဒွါဒသဟိ = တဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ ကာလပတ်လုံး၊

စိန္တယိံသု = ကြံကြကုန်ပြီ၊

သောတ္ထာနံ = စီးပွားချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော၊

အဋ္ဌတိံသဉ္စ = သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊

ယံမင်္ဂလံ = အကြင်မင်္ဂလာ တရားတော်ကို၊

နာဓိဂစ္ဆန္တိ = မသိနိုင်ကုန်။

အကယ်၍ မိမိတို့သည် မင်္ဂလသုတ်, ပါဠိ,အနက်ကို ဤသို့ စသည်ဖြင့် သင်ကြားပါက ပါဠိဘာသာ ဝေါဟာရ အတော် အသင့် ရကြပည်၊ သို့ဖြင့် မြန်မာဂန္ထဝင် စာပေတို့ကိုလည်း ကောင်းစွာဖတ်တတ်မည်၊ အကယ်၍ ရေးဖွဲ့လိုကလည်း ထိုသို့ပင်

ဂန္ထဝင်မြောက်အောင် ရေးဖွဲ့နိုင်ကြမည်။ ထို့ထက်ပင် အရေးကြီးသည်မှာ—

"မင်္ဂလာရှိကြရန် ဖြစ်၏၊ မိမိတို့သည် မင်္ဂလာနှင့်ကင်းကွာသဖြင့် စာပေလည်း နိမ့်ကျစေခဲ့သည်၊ အကျင့်စရိုက်လည်း ပျက်စီးစေခဲ့သည်၊ စာကောင်း, ပေမွန်တို့ဖြင့် တင့်တယ်လျက် လူတော်လူကောင်းတို့၏ ကိန်းအောင်းရာ တိုင်းပြည်ဖြစ်စေလိုပါလျှင် နှစ်စောင်တွဲကိုလူတိုင်း လေ့လာ သင်ကြားသင့်ပါသည်။ ယင်းသို့ဖြင့်ဂုဏ်ပုဒ်ဝင့်ဝါနိုင်သည့် အဆင့်သို့ ရောက်ပါလျှင် အမှန်ပင် တိုင်းပြည်စည်ပင်သာယာ ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်"

"ငါဟာ ဗဟုဖြစ်တယ်၊ ဒါ့ကြောင့် သူမိုက်ကိုမမှီဝဲပါ၊ ပညာရှိကိုသာ မှီဝဲပါတယ်။ ပူဇော်ထိုက်သူကိုပူဇော်ပါတယ်၊ သင့်တင့်တဲ့နေရာမှာ နေပါတယ်၊ ရှေ့ကကောင်းမှုကို ယုံကြည်တယ်၊ မိမိကိုယ်ကို ဆောက်တည်တယ်၊ ဗဟုသုတ ရှာမှီးတယ်၊ သိပ္ပံ သင်ကြားတယ်၊စည်းကမ်းကို ရိုသေတယ်၊ စကား ကောင်း ကောင်းပြောတယ်" စသည်ဖြင့် ကြုံးဝါးနိုင်သော အဖြစ်သို့ ရောက်လျှင် ဘယ်အရာကိုမျှ ကြောက်စရာမရှိပါ၊ ဤအတွက် မင်္ဂလသုတ်ကို လေ့လာသင်ကြားရပါမည်။

အဘယ်မျှ သင်ကြားလေ့လာရပါမည်နည်း ? မင်္ဂလသုတ်မှာ နိဒါန်းမှ နိဂုံးအထိ (၁၅)ပုဒ်မျှသာရှိ၏။ ညဏ်လေးသူပင်တနေ့တပုဒ်လေ့လာပါ၊ (၁၅)ရက်နှင့် အားလုံး ပြီးမြောက်သိဒ္ဓိပေါက်နိုင်၏။ သိဒ္ဓိပေါက်သည်မှာ မင်္ဂလာဖြစ်၏၊ မင်္ဂလာ

ရှိသူသာ စင်စစ် သိဒ္ဓိပေါက်သူ ဖြစ်၏။ ဤအတွက် သားတို့ကို ရှင်ပြုပေးခြင်းဖြင့် မင်္ဂလာရှိစေနိုင်၏။

သမီးတို့အတွက် အဘယ်သို့ပါနည်း ? သမီးတို့ကိုကား သားတို့ကို ရှင်ပြုပေးသလို သီလရှင်ပြုပေးဘို့ လိုပါသည်၊ ဤအတွက် ယုံကြည်စိတ်ချရသော သီလရှင်ကျောင်း ကောင်းကောင်းရှိမှ ဖြစ်ပါမည်၊ အကယ်၍ အလိုရှိပါလျှင်ကား ဘယ်အရာသည် မဖြစ်ဘဲ ရှိပါမည်နည်း။

ဦးသော်ဇင်

"ဘယ့်နှယ်လဲ မောင်ပဥ္စင်း သဘောကျရဲ့လား"

မိမိသည် ဆရာကြီး ဆောင်းပါးကို စိတ်ဝင်စားစွာ အသံထွက်၍ တဆက်တည်း ဖတ်သွား၏၊ ပြီးဆုံးသောအခါ ဆရာကြီးက မိမိသဘောထားကို ကောက်၍ မေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

"အင်း........ ဆရာကြီး ဆောင်းပါးထဲမှာ ဗျောပါနေဒါက ခက်တယ်"

"ဘာဖြစ်လို့လဲ ပောင်ပဥ္စင်းရဲ့ ရှေးက ရှင်ပြုတဲ့အခါ ဗျောပါဒါဘဲ ပဟုတ်လား"

"ရှေးကို သွားတုလို့ ပဖြစ်ဘူး၊ ရှေးက ဦးပဥ္စင်းတို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အရည်းကြီးရဟန်းတွေ လွှမ်းခဲ့တယ်၊ အဲဒီ အရည်းကြီးရဟန်းတွေဟာ သာသနာတော်နဲ့ ပလျော် မလျောက်ပတ်တဲ့ စည်တွေ, ဗျောတွေ, အက, အခုန်, အတီး, အမှုတ်, အဆိုတွေ

သင်ပေးတယ်၊ အလှူတွေမှာလဲ စည်, ဗျောတွေ ထဲ့စေတယ်၊ အဲဒီအစဉ်အလာဟာ ယခုအထိ လှမ်းနေသေးတယ်၊ အဲဒီအလှူထဲမှာ စည်, ဗျောထဲ့ဒါတော့ ဦးပဥ္စင်း အပြစ်ပြပြီး တော်တော်ဟောပေးတယ်"

"ဟုတ်လား ပေါင်ပဥ္စင်း"

"အင်း........ဟုတ်ထာပေါ့ ဆရာကြီးဆောင်းပါးနှင့်ပတ်သက်လို့ ဆွေးနွေးစရာတွေ အများကြီးရှိသေးတယ်၊ ဒီလိုလုပ်မယ်လေ၊ ဆောင်းပါးကို ဦးပဥ္စင်းရဲ့ "ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ (၂) ထဲမှာ ထဲ့လိုက်မယ်လေ"

"အဲဒီအထဲ ပထဲ့ပါနှင့် ပေါင်ပဥ္စင်းရဲ့၊ ပေါင်ပဥ္စင်း စွမ်းနိုင်ရင် လက်ဝါးလောက် စာအုပ်ကလေးထုတ်ပြီး မဲ့ဒါန လှူပါလား"

"အဲဒါက မလွယ်ဘူး ဆရာကြီး, လေးမူရိုက်ပြီး ရိုက်ခွင့်တောင်း, စာရွက်ရှောက်နဲ့ဆို သိပ်ဒုက္ခရောက်မှာဘဲ"

"ဒါလေးကတော့ လေးမူရိုက်ပြီး ရိုက်ခွင့်တောင်းစရာ မလိုပါဘူး"

"အင်း........ အဲဒီလို မတောင်းရလျှင်လဲ စာရွက်က အပြင်ဈေးနဲ့ဆိုတော့ ဘယ်တတ်နိုင်ပလဲ၊ ဒီတော့ ဦးပဥ္စင်း ကြိုးစားကြည့်ပယ်လေ၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ ပြဿနာများ (၂) ထဲ ထဲ့ဒါနှင့် သီးခြားစာအုပ်ကလေးရိုက်ထာ နှစ်ခုလုံးဖြစ်အောင် ကြိုးစားပယ်၊ နှစ်ခုမဖြစ်ရင် တခုခုတော့ ဖြစ်မှာပေါ့"

"ကဲ- ကဲ- မောင်ပဥ္စင်း သဘောအတိုင်းဘဲ"

* ရှင်ပြု–ရဟန်းခံ, ကျိုးရရန်, အမှန်အကန် ပြုသင့်သည်၊

* မှန်ကန်ပြုမှ, အကျိုးရ, ဘဝနှစ်ဖြာ ချမ်းသာမည်၊

* မမှန်ကန်က, ကျိုးပရ, ဘဝနှစ်ဖြာ ဆင်းရဲမည်၊

* အကျိုးရချင်, ပညာရှင်, ကြိုတင် ဆွေးနွေးရပေမည်။

ရှင်မပြုရသေးတဲ့

ကိုရင်ဝတ်ကောင်းသလား ?

စာကြည့်ခန်း ၉၁၄

(၂)

ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် သူတော်စင်တို့သည် မိမိတို့တွင် သား ယောကျ်ားကလေး မွေးဖွားလာလျှင် ရှင်ပြုရေးကို စဉ်းစား လာတော့၏။ သို့သော် ယင်းတို့ စဉ်းစားချက်ကား- "သားရှင် ပြုလျှင် မည်သည့် ဆိုင်းနှင့်ပြုမည်၊ မဏ္ဍပ်မည်သို့ ဆောက်မည် အကုန်အကျ မည်မျှခံမည် ရှင်လောင်းကို ဆင်နှင့် လှည့်မည်" စသည်ဖြင့် အနှစ်အသားမပါသော ပကာသန ရှင်ပြုနည်းများ ကို အစဉ်းစားများ၏။

အမှန်စင်စစ် ယင်းသို့ စဉ်းစား၍ စဉ်းစားသည့်အတိုင်း ပြုသော ရှင်ပြုမျိုးကား မှဲ့ဆေးဖေါ်သည်နှင့် တူလှတော့၏၊ သားကို ရှင်ပြုပေးခြင်းဖြင့် မိဘတို့မှာ အရင်းအနှီး နည်းပါး သွားခြင်း၊ မွဲသွားခြင်း ဖြစ်အောင် ရှင်မပြုသင့်ပါ။ ပြုသင့် သည်မှာ—

"ငါတို့ ဗုဒ္ဓသည် သားတော်ရာဟုလာကို သာသနာ ဘော်တွင် အစဦးဆုံး ရှင်ပြုပေးလိုက်သည်၊ မည်သည့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် မည်သို့ ရှင်ပြု ပေးလိုက်သနည်း"

"ငါတို့တွင် ယခုအခါ သားရတနာ ထွန်းကား လာပြီ၊ ငါတို့လည်း ငါတို့သားကို ရှင်ပြုပေးရမည်၊ ငါတို့ ရှင်ပြုခြင်းသည် ဗုဒ္ဓကို အတုယူ၍ ရှင်ပြုခြင်း ဖြစ်သည်၊ ရှင်ပြုပွဲသည် ဗုဒ္ဓမှဆင်းသက်ခဲ့သည်၊ သို့ဖြစ်၍ ငါတို့သည် ဗုဒ္ဓရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ငါတို့သားကို ရှင်ပြု ပေးမည်" ယင်းသို့ စဉ်းစား၍ ဗုဒ္ဓသည် သားတော် ရာဟုလာကို ရှင်ပြုပေးသည့် နည်းအတိုင်း ရှင်ပြုပွဲ ကျင်းပ သင့်၏။

ရာဟုလာရှင်ပြုပွဲ။ ။ဗုဒ္ဓသည် ဘုရားဖြစ်တော် မူပြီးသော် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဦးစွာ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူ၏၊ ယင်းမှ ကပိလဝတ်နေပြည်တော်သို့ ကြွချီတော် မူ၏၊ ထိုအခါ ကပိလဝတ်နေပြည်, နန်းတော်၌ ခင်းထားအပ် သော နေရာဝယ် သိတင်းသုံးတော်မူစဉ် ယသော်ဓရာက သားတော်ရာဟုလာအား ပြောကြား၏—

"**ဧသော တေ ရာဟုလ ပိတာ**= ချစ်သားရာဟုလာ ဟောဟိုမှာ ကြည့်စမ်း, သံဃာတော်များ အလယ်မှာ တင့်တယ်သပ္ပါယ်စွာသိတင်းသုံးနေဒါဟာ သင့်ဘခင်ဘဲ"

"**ဂစ္ဆဿု ဒါယဇ္ဇံ ယာစာဟိ**= ချစ်သားရာဟုလာ၊ သင့် ဘခင်ထံ သင်သွားပါလေ သင် ရသင့်ရထိုက်တဲ့

လောကီစည်းစိမ်ချမ်းသာ အမွေဥစ္စာကို တောင်းပါလေ” (ဝိနည်းမဟာဝါ)

ထိုအခါ သားတော်ရာဟုလာသည် မိခင်၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ဘခင်ဟူသော ချစ်ခြင်းဖြင့် သံဃာများ အလယ်ဘုရားရှင် ရှိတော်မူရာသို့ ဝင်ရောက်လျက် ဘုရားရှင်၏ ရှေ့တော်တွင် ရပ်ကာ လျှောက်ထား၏—

“သုခါ တေ သမဏ ဆာယာ=အို........ ဘခမည်းတော်ရဟန်း— ရှင်ရဟန်း၏ အရိပ်သည် အေးမြချမ်းသာလှပါ၏”

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓသည် ဆွမ်းဘုန်းပေးခြင်း ကိစ္စပြီးစီးနေရကား နိဂြောဓာရုံကျောင်းတော်သို့ ပြန်ကြွလာ၏၊ သားတော် ရာဟုလာသည် အမွေမရသေးရကား ဘုရားရှင်နောက်မှ ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်လျက် အမွေတောင်း၏—

“ဒါယဇ္ဇံ မေ သမဏ ဒေဟိ= အို........ ဘခမည်းတော်ရဟန်း-သားတော်အား လောကီ စည်းစိမ်ချမ်းသာ အမွေဥစ္စာ ပေးပါလော”

ကျောင်းတော်သို့ ရောက်သောအခါ ဗုဒ္ဓသည် ရှင်သာရိပုတ္တာအား မိန့်ကြား၏—

“တေန ဟိ တွံ သာရိပုတ္တ ရာဟုလံ ကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေဟိ = သာရိပုတ္တ - သားတော် ရာဟုလာက အမွေတောင်းနေဒါ မြစ်သောကြောင့်၊ သင်ဟာ ရာဟုလာသတို့သားကို လောကုတ္တရာအမွေ ပေးသောအားဖြင့် ရှင်ပြုပေးလိုက်လော”

ထိုအခါ ရှင်သာရိပုတ္တာသည် ဗုဒ္ဓ၏ အမိန့်တော်အတိုင်း ဦးခေါင်းရိတ်၍၊ သင်္ကန်းဝတ်ပြီး၊ သရဏဂုံပေးကာ ရှင်ပြုပေးလိုက်၏။ ရှင်လောင်းလှည့်ခြင်း၊ နတ်စင်ပြုခြင်း၊ မဏ္ဍပ်အတွင်း၌ အဘိသိက်သွန်းခြင်း၊ ဆိုင်းနှင့် ဧည့်ခံဖျော်ဖြေခြင်း စသည် မပါပေ။ (ဝိနည်းမဟာဝါ)

ယခုခေတ် ရှင်ပြုပွဲ။ ။ယခုခေတ်တွင် ဗုဒ္ဓက သားတော် ရာဟုလာကို ရှင်ပြုသလို ရှင်ပြုလျှင် "**အလှူမီးတို**" ဟု ခေါ်ကြ၏။ မိမိသည် တခါတခါ တရားဟောယင်း စကားစပ်မိလျှင် "**အလှူမီးတို**" ရှိယင် "**အလှူမီးရှည်**" လဲရှိရမယ်၊ ဘယ်အလှူဟာ "**မီးရှည်လဲ**" ဟု မေးကြည့်၏၊ ထိုအခါ ခေါင်းစိုက်ကာ တချို့၊ ပြုံးရယ်ကာ တဝက်နှင့် အဆုံးသတ်ရ၏၊ အဖြေကား မရပေ။

တခါတရံ မိမိသည် ညတရားပွဲများ ဟောကြားသောအခါ ရှင်ပြုခြင်း၊ ရဟန်းခံခြင်းနှင့် စပ်သွယ်သည့် သုတ္တန်၊ ဇာတ်ဝတ္ထုများတွင် ပရိသတ်ကို မေးကြည့်၏– "**ရှင်မပြုရသေးဘဲ ကိုရင်ဝတ်ကောင်းသလား**"

ထိုအခါ ပရိသတ်ထံမှ အဖြေအမျိုးမျိုး ထွက်လာ၏– "အချို့က ပဝတ်ကောင်း၊ အချို့ကား ဝတ်ကောင်း၏" ရံခါမှု အားလုံးကပင် "ပဝတ်ကောင်း" ဟု ဖြေ၏။ ပဝတ်ကောင်းဟု ဖြေသောအခါ မိမိသည် တဖန်မေးကြည့်ပြန်သည်- "**ရှင်ပြုဒါနဲ့ ကိုရင်ဝတ်ထာ ဘယ်လိုထူးသလဲ**"

ထိုအခါ အချို့က "မထူး" ဟု ဖြေ၏၊ အချို့ကား "ထူး၏" ဟု ဖြေလိုဟန်ရှိ၏၊ သို့သော် ထူးပုံကို ဆက်မေးလျှင် မဖြေတတ်မှာ စိုး၍လား မသိပါ၊ အဖြေမပေါ်လာပေ။

သို့ဖြင့် မိမိသည် "ရှင်ပြုဒါနဲ့ ကိုရင်ဝတ်ထာ မထူး" ဟု ဖြေသူများကို မေးကြည့်ပြန်သည်- "ရှင်ပြုဒါနဲ့ကိုရင်ဝတ်ထာ မထူးလျှင် ကိုရင်ဝတ်ချင်တယ်လို့ သားကပြောတဲ့ အချိန်အခါမှာ သို့မဟုတ် ကိုရင်ဝတ်ပေးချိန်မှာ ကိုရင်ဝတ်ပေးဒါဟာ ရှင်ပြုဒါဘဲ မဟုတ်လား"

အဖြေမှာ ဆိတ်ဆိုင်းဆိုင်း ဖြစ်နေ၏၊ ထိုအခါ မိမိသည် "ရှင်ပြုဒါဆိုဒါ ရှင်သာမဏေ ဖြစ်အောင် ပြုဒါဘဲ မဟုတ်လား" လို့ ရှေ့က ကြောင်းပေးပြီး မေးလျှင် ဟုတ်ပါတယ် ဟု အဖြေအမြန်ရပေ၏။

သို့မဟုတ်ဘဲ "ရှင်ပြုတယ်ဆိုဒါ ရှင်လောင်းလှည့်ဒါကို ခေါ်ဒါမဟုတ်လား" ကိုရင်ဝတ်ချင်တယ် ဆိုပေမဲ့ "ရှင်လောင်း မလှည့်ရသေးလို့, ရှင်မပြုရသေးလို့, ကိုရင်မဝတ်ကောင်းသေး ဘူး မဟုတ်လား" စသည်မေးလျှင် အဖြေမထွက်တော့ပေ။

ဤသို့ဖြင့် ယနေ့ခေတ် ရှင်ပြုပွဲတွေသည် အသိဉာဏ်မပါ သော, ပကာသနများလှသော ရှင်ပြုပွဲများသာ များလှ၏၊ ဗုဒ္ဓ၏ ရှင်ပြုနည်း ရည်ရွယ်ချက်ကို မှီသူမှာ ရှာမှရှားထဲက ဖြစ်တော့၏။

ဗုဒ္ဓနည်းကျရှင်ပြုရန်။ ။ဗုဒ္ဓသည် သားတော်ရာဟုလာအား ကိုရင်ဝတ်ပေးခြင်း,ဝါ- ရှင်ပြုပေး ခြင်းသည် "ကိုရင်မဝတ်ရသေးလို့ ကိုရင်ဝတ်ပေးဒါလား,

သို့မဟုတ်- ရှင်မပြုရသေးလို့ ရှင်ပြုပေးဒါလား, အမွေပေးဒါ လား” ယင်းကို အတိအကျ သိရန် စဉ်းစားပါ။

“မိမိတို့ ယခု မိမိတို့သားကို ရှင်ပြုဒါဟာ မိရိုးဘလာ ထုံးတမ်းစဉ်လာလား, ရှင်မပြုရသေးလို့ ရှင်ပြုဒါလား, အမွေပေး ဒါလား” ယင်းကို အတိအကျ သိရန် စဉ်းစားပါ။

ယင်းသို့ စဉ်းစားပြီး အကျိုးရှိသော, ဗုဒ္ဓနည်းကျ ရှင်ပြုရန် အချိန်တန်ပြီ၊ ဗုဒ္ဓနည်းကျ ရှင်ပြုရန်မှာ ရှင်မပြုခင်သော်ငင်း, ရှင်ပြုပြီးမှသော်ငင်း ကျောင်းတွင် ကြာကြာနေနိုင်ဘို့ အရေး ကြီးလှ၏။

သို့မှသာ ရှင်တို့ ကျင့်ရမည့် ကျင့်ဝတ်များကို တတ်၍ အချိုးကျကျ ကျင့်နိုင်ပြီး ရှင်ကောင်းဖြစ်မည်။ ရှင်ကောင်းဖြစ် လျှင်ကား—

“မဟာသမုဒ္ဒရာ လေးစင်းရှိ ရေတွေကိုပြည်တောင်း, စိပ်တောင်း, ခွဲတောင်း, တင်းတောင်းတို့ဖြင့် ချင်မည်ဆို လျှင်ဘယ်နှစ်ပြည်,ဘယ်နှစ်စိပ်, ဘယ်နှစ်ခွဲ,ဘယ်နှစ်တင်း ရှိသည်ဟု ရေတွက်သော် ရေတွက်နိုင်ရာ၏၊ ရှင်ကောင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကိုကား မရေတွက်နိုင်ရာ”

“မဟာပထဝီ မြေကြီးကို ချိန်ခွင်ထဲထဲ့ ချိန်လျှင် ဘယ်နှစ်ကျပ်သား, ဘယ်နှစ်ဆယ်သား, ဘယ်နှစ်ပိဿာ ရှိပါတယ်ဟု ချိန်တွယ်သော် ချိန်တွယ်နိုင်ရာ၏၊ ရှင် ကောင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကိုကား မချိန်တွယ်နိုင်ရာ”

"အာကာသ ကောင်းကင်ကို လက်မ, တောင်, တာတို့ဖြင့် တိုင်းတာသော် ဘယ်နှစ်လက်မ, ဘယ်နှစ်တောင်, ဘယ်နှစ်တာ စသည်ဖြင့် တိုင်းတာနိုင်ရာ၏၊ ရှင်ကောင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မတိုင်းတာနိုင်ရာ"

စသည်ဖြင့် ရှင်ကောင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေကို ရနိုင်ပါ၏၊ ရှင်ကောင်း၏ ယင်းဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကား ဗုဒ္ဓ၏ ရည်ရွယ်ချက် ပေးလိုရင်း အမွေတို့ ဖြစ်၏၊ ယင်းအမွေတို့ကို ဗုဒ္ဓနည်းကျ ရှင်ပြုမှ ရနိုင်၏။

ဗုဒ္ဓသည် ယင်းသို့ ရှင်ကောင်းဖြစ်ရေး, ရှင်ကောင်းဂုဏ်ကျေးဇူးတွေ ရရေးအတွက် ရှင်ပြုနိုင်သည့် အရွယ်ကို **"အသက်-၁၅ နှစ်ပြည့်မှရှင်ပြုပေးရမည်"**ဟု ခွင့်ပြုသတ်မှတ်တော်မူထား၏။

မတုသင့်ဒါတု။ ။သို့သော် နောက်အခါ မိဘများ သေဆုံးသွားသဖြင့်ကိုးကွယ်ရာမဲ့ ဖြစ်နေသော ကလေးငယ် နှစ်ယောက်ကို အကြောင်းပြု၍ "**မိမိ ထမင်းပွဲကို ကျီးကန်း လာနိုက်လျှင် ခြောက်လှန့်မောင်းနှင် နိုင်သော အရွယ် ရှိက ရှင်ပြု**ပေး**နိုင်**၏" ဟု ခွင့်ပြုရပြန်သည်။ (ဝိနည်းမဟာဝါ)

ယင်းခွင့်ပြုချက်မှာ မလွဲ, မရှောင်သာ၍ ခွင့်ပြုတော်မူရသော အနုပညတ် ခွင့်ပြုချက်ဖြစ်၏၊ အဓိကမှာ ပထမ ခွင့်ပြုချက်ဖြစ်၏၊ ယခုမူ မလွဲ, မရှောင်သာ၍ ခွင့်ပြုရသော ဒုတိယ ခွင့်ပြုချက် အနုပညတ်ကို ကောက်ချက်ချ အတုယူကာ က,လေးငယ်တာကလေးများကို ရှင်ပြုပေးကြ၏။

ရှေးကမူ ဆရာသမားကလည်း ကောင်း, ကလေးကလည်း လိုက်နာ၍ ပထောင်းတာသော်လည်း ယခုခေတ်မူ ထောင်း

တာ၏၊ ကလေးငယ်များသည် ရှင်ကျင့်ဝတ်နှင့် ထိုက်တန်သော ကျင့်ဝတ်များကို မကျင့်နိုင်ကြ။

တချို့ ကိုရင်ငယ်တာ ကလေးများမှာ သိက္ခာပုဒ် အပျက်ခံ၍ ပိုက်ဆံကို လက်ထဲထည့်ပြီးလျှင် ကျောင်းလိုက်ချင်အောင် ချော့မော့ရ၏၊ တချို့မှာ ပဏ္ဏပ်တွင်းမှာပင် ဆိုင်းနားထောင် ပါရစေအုံးဆိုပြီး ဆိုင်းနားထောင်ကာ သိက္ခာပုဒ် အပျက်ခံရ၏။

တချို့မှာ ကျောင်း၌ မအိပ်လိုကြ၊ အိမ်မှာပင် အိပ်ကြ၏၊ သင်္ကန်းမဝတ်တတ်၊ သင်္ကန်းပနိုင်ဘဲ အိမ်မှာပင် သိက္ခာပုဒ် အပျက်အစီး ခံကြရ၏။

ဆိုခဲ့ပြီးသော ရှင်ပြုနည်းကားအတွက် ရှင်သာပဏေကောင်း များ ရထိုက်သော ရှင့်ကျင့်ဝတ်, သီလ, သိက္ခာ, အမွေများ စွာ ပျက်စီးရလေ၏။

ယင်းသို့ ရှင်ကျင့်ဝတ်, သီလ, သိက္ခာတွေ အပျက်ခံ၍ ရှင်ပြုပေးရာ၌ မိဘတွေမှာ အကြိမ်ကြိမ် အကုန်မခံနိုင်ဘူးဆိုပြီး အရွယ်ရောက်ပြီးသော သားကြီးကို, ထောင်ကုန်, သောင်းကုန် ရှင်ပြုပွဲတွင် အရွယ်မရောက်သေးသော သားငယ်ကိုပါ တွဲရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓနည်းကျ ရှင်ပြုသော် သားကြီး, သားငယ်တွဲစရာလည်း မလို, ထောင်ကုန်, သောင်းကုန်လည်းမလို၊ ရှင့်ပရိက္ခရာ စုံလင်၍ ရှင့်ဘဝတွင် ရှင့်ကျင့်ဝတ်နှင့် အချိုးကျကျ နေနိုင်ရေးသာ လို၏။ ကြာကြာနေနိုင်ရေးသာ အရေးကြီး၏။

ယခုမှ အချိုးမကျသော, နားမလည်သော မိဘအချို့၏ မိုက်မဲမှုကြောင့် သာသနာဖျက်ရာ ရောက်ရှိသာမက တခြား

ဘာသာဝင်တွေနှင့် နောင်လာ, နောက်သားတို့ စဉ်းစားဝေဘန်စရာ ဖြစ်သည့်အတွက် ရှက်ဖွယ်ပင် ဖြစ်တော့၏။

ရှင်ပြုရတုပိုဒ်စုံ။ ။ယင်းကား ဘာမှန်း, ညာမှန်းမသိသော မောဟသမား အလှူရှင်များ၏ သားကြီး သားငယ် တွဲ၍ ထောင်ကုန်, သောင်းကုန်, အငြိမ့်တွေ, ဆိုင်းတွေ, လောက်(ဒ်) စပီကာတွေ, ရတုပိုဒ်စုံတွေနှင့် ရှင်ပြုပွဲနွှဲရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော သာသနာဖျက်ပွဲ, ရှက်စရာ အချက်ကြီး ဖြစ်တော့၏။

* နံနက်ရိုန်ဖြာ, ရှေ့ပြုဗွာမှ၊
စကြာနေဝန်း, ပေါ်ထင်ထွန်းသော်၊
ကျွန်းဇမ္ဗူချာ, ပထဗျာတွင်၊
မှောင်ကွာကင်းပ, လင်းရောင်ရသို့၊
ဗုဒ္ဓမာရ်အောင်, မဂ်- ဖိုလ်တောင်မှ၊
ဉာဏ်ရောင်ဝင့်ကာ, ပေါ်ထွန်းလာသော်၊
မဟာတမ, မဲမှောင်လှသည့်၊
မောဟအဝိဇ္ဇာ, ရှင်းရှင်းကွာသည့်၊
သတ္တဝါပေါင်း, ကျိုးအကြောင်းနှင့်၊
ဆိုးကောင်းထင်ထင်, ကောင်းစွာမြင်သည်၊
ရောင်ရှင်နေဝန်း........ ထွန်းသောကြောင့်။ ။

"ဤတွင် ပကတိနေမင်းနှင့် ဗုဒ္ဓနေမင်းကို နှိုင်းယှဉ် စပ်ဆိုထားသည်၊ အဓိပ္ပါယ်မှာ ပြည့်ဝ ကောင်းမွန်လှ၏၊ ရှင်းပြဖွယ် ဆိုရန်ပင် မလိုတော့ချေ။

သို့သော်........ ပကတိနေမင်း ထွက်ပေါ်လာခြင်းကြောင့် ပြုသင့်သော ကိစ္စများကို ပြုလိုက်ရသဖြင့် လောကကောင်း ကျိုးချမ်းသာ ရရှိသူများပါ၏၊ ဗုဒ္ဓနေမင်း ထွက်ပေါ်တော် မူလာခြင်းကြောင့် ပြုသင့်သော ကိစ္စများကို ပြုလိုက်ရသဖြင့် ဓမ္မချမ်းသာ ရရှိသူကား ရှာမှရှား ဖြစ်၏။

ပကတိနေမင်းသည် နေ့စဉ်ထွက်ပေါ်၍ သတ္တဝါအများ၏ ပံသစက္ခုနှစ်ကွင်းကို အလင်းပေးနေ၏၊ ဗုဒ္ဓနေမင်းသည် မိမိ သန္တာန်တွင် နေ့စဉ် ထွန်းပေါ်၍ ဉာဏ်မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်း ရဘို့ကား အရေးကြီးလှ၏။

* စံဖက်ချိန်ကာ, ဥပမာကား၊
နေ့ရာသီခေတ်, ကိုးရာဖြစ်သည့်၊
သစ်ရိပ်ဆာယာ, အေးလှပါလည်း၊
ပေတ္တာရှန်းမြ, သာပေါစွကြောင့်၊
မိဘရိပ်မှာ, သာယောင့်သာလျက်၊
ဆရာသပ်း၊ ပညာအားဖြင့်၊
တက်ပွားချမ်းသာ, ပင်းရာဇာကား၊
လွန်ကာအေးလျက်, ထိုထက်ထက်လျှင်၊
နိုင်းဖက်ပရ, ဂုဏ်နန္တကြောင့်၊
ဗုဒ္ဓတံခွန်, အေးရိပ်မွန်သည်၊
သာလွန်ချမ်းမြ လွန်းသောကြောင့်။ ။

ဤတွင် အရိပ်ငါးမျိုးကို ပြ၏၊ ယင်းတို့ကား—

၁။ သစ်ရိပ်, ဝါးရိပ်
၂။ မိဘအရိပ်

၃။ ဆရာသမားအရိပ်
၄။ မင်းအရိပ်နှင့်
၅။ ဗုဒ္ဓအရိပ်တို့ ဖြစ်၏။

အရိပ်ငါးမျိုးတို့သည် တမျိုးနှင့်တမျိုး မတူသလို တမျိုး၏ အအေးဓာတ်ပေးပုံနှင့် တမျိုး၏ အအေးဓာတ်ပေးပုံမှာလည်း ခြင်းနား လှ၏။

ပကတိအပူခေါ် အပြင်ပူနှင့် အတွင်းပူခေါ် ကိလေသာ အပူကို အေးမြစေသော အရိပ်အနေနှင့် ခွဲလိုက်မူ အရိပ်ငါး မျိုးမှာ နှစ်မျိုးသာ ဖြစ်သွားမည်။ လိုရာအရိပ် ခိုလှုံတတ်ဘို့ အရေးကြီးသည်။

* လျှံတက်ထိန်ဝါ၊ ဤကမ္ဘာတွင်၊
ဂုဏ်ဝါတက်သစ်၊ လူ့အဖြစ်ကား၊
စင်စစ်ခဲလှ၊ လူဖြစ်ရလည်း၊
ဗုဒ္ဓသာသနာ၊ ကြုံခဲစွာလျက်၊
သာသနာဘုံ၊ အခွင့်ကြုံလည်း၊
ကြည်ယုံသဒ္ဓါ၊ ဖြစ်ခဲစွာသား၊
သဒ္ဓါပန်းပွင့်၊ ယုံကြည်မင့်လည်း၊
ရှင့်အဖြစ်မှာ၊ ခဲယဉ်းပါ၍၊
သစ္စာတရား၊ မြတ်လေးပါးလည်း၊
နာကြားဘို့ရာ၊ ခဲလှစွာသည်၊
ငါးဖြာဒုလ္လဘ……ညွှန်းသောကြောင့်။ ။

ဤတွင် အလွန် တရာ ရခဲသော ဒုလ္လဘငါးမျိုးကို ပြ၏ ယင်းဒုလ္လဘငါးမျိုးကား —

၁။ လူ့အဖြစ် ရခဲခြင်း၊
၂။ ဘုရားပွင့်ဘို့ ခဲယဉ်းခြင်း၊
၃။ သဒ္ဓါတရားရှိဘို့ ခဲယဉ်းခြင်း၊
၄။ ရှင်ရဟန်းအဖြစ် ရခဲခြင်း၊
၅။ သစ္စာတရား နာကြားဘို့ရာ ခဲယဉ်းခြင်း ဟူ၍ ငါးပါးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ယင်းတွင် ရှင့်အဖြစ်မှာ ခဲယဉ်းသော "ဒုလ္လဘ" တခုအဖြစ် ပါဝင်နေ၏။ ဗုဒ္ဓသည် သားတော်ရာဟုလာကို ရှင်ပြုပေးရာ၌ ယင်း ဒုလ္လဘကိုလည်း ရစေလိုသည်၊ သာသနာ့အမွေကိုလည်း ရစေလိုသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓသည် သားတော်ရာဟုလာ ရှင်ပြု ပြီးသောအခါ သားတော်အား ဓမ္မတရား ဟောကြားဆုံးမ သည်၊ သားတော်အား ဆုံးမဟောကြားသော တရားများမှာ များပြားလှ၏၊ စာအုပ်အဖြစ် ရေးပြပါက ဤစာအုပ်မျိုး (၃-၄) အုပ်မျှ ဖြစ်လာမည်။

ယင်းအဆုံးအမ တရားများကို နာကြား, ကျင့်ကြံ အား ထုတ်သဖြင့် ရှင်ရာဟုလာသည် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်သွား သည်၊ သို့ဖြစ်၍ ယခုခေတ် ရှင်ပြုသူတို့သည်-

၁။ ရှင့်ဘဝနှင့် ပျော်သမျှ နေခွင့်ပြုရန်၊
၂။ နေသမျှအတွင်း ရှင့်ကျင့်ဝတ်နှင့် အညီနေစေရန်၊
၃။ မင်္ဂလာသုတ်စသော ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုများ ရရန် စသည့် ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းများနှင့် ရှင်ပြုနိုင်ကြပါစေကုန် သော်ဟု ပတ္ထနာပြုလိုက်ပါသတည်း။

* ရှင်ပြုရခြင်း, အကြောင်းရင်း, ထင်လင်းသိဘို့ လိုသတည်း၊
* ဗုဒ္ဓရှင်ပြု, ပုံကိုတု , ရှင်ပြုကြဘို့ လိုသတည်း၊
* ပကာသန, ရှင်ပြုမှု, ရှောင်ကြဉ် ရှားကြ ဝေးဝေးတည်း။

တရားမဲ့ခဲ့တဲ့ဘုရား

(၃)

ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် အစာအာဟာရကို စားသောက်ရခြင်းငှာ အလွန်ခဲယဉ်းကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူ မီးပူတို့ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော ပုထုဇဉ်မိုက်တို့သည် ဟုတ်မှန်တိုင်းသော သူတော်ကောင်းတရား တည်းဟူသော အစာအာဟာရကို အလွန်ရခဲကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ပြိတ္တာဘုံသူတို့သည် အစာအာဟာရကို အလွန်တောင့်တ မက်မောသကဲ့သို့ သံသရာဘေးကို ကြောက်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သူတော်ကောင်းတို့၏ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော တရားကို အလွန်တောင့်တ မြတ်နိုးအပ်ကုန်၏။

မျက်စိနှစ်ဖက်ပျက်သော သူကန်းတို့သည် ဟုတ်မှန်တိုင်းသော ဘေးကင်းရာ လမ်းခရီးသို့ ရောက်ခြင်းငှာလည်း အလွန်ခဲယဉ်းကုန်၏။ ကံတော်ကံငြား ရောက်ပါသော်လည်း ဖြောင့်မတ်စွာလျှောက်၍ သွားခြင်းငှာလည်း အလွန်ခဲယဉ်းကုန်၏။

ထို့အတူ ပညာစက္ခုကန်းသော အန္ဓပုထုဇဉ်တို့သည် ပြုကျင့်အပ်သော သူတော်ကောင်းတရားကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိရမည်

လည်း အလွန်ခဲယဉ်းကုန်၏၊ သိသည့်အတိုင်း ဖြောင့်မတ်စွာ လိုက်နာရမည်လည်း အလွန်ခဲယဉ်းကုန်၏။

မျက်စိ ကွယ်သောသူသည် တောင်ဝှေး ဆွဲသော သူ၏ နောက်သို့ ကောက်ကောက် လိုက်အပ်သကဲ့သို့ သုံးလူ့ထွတ်ထား ရှင်တော်ဘုရား၏ အဆုံးအမတော်တည်းဟူသော ဘေးကင်းရာ လမ်းခရီးသို့ ဖြောင့်မတ်စွာ လိုက်အပ်ကုန်၏။

ဇက်သတ်၍ မရသော မြင်းကြမ်းကဲ့သို့ရင်း၊ ကောက်ယူ၍ မရသော အမှုန်ယစ်သော ဆင်ကဲ့သို့ရင်း၊ ဘဝအဆက်ဆက် မဆုံးမမူ၍ ပေါက်လွတ်ထားသော စိတ်မိုက် စိတ်ကြမ်း ဝင်သဖြင့် ရှင်တော်ဘုရား၏ နောက်တော်သို့ ဒကောက်ကောက် ပါအောင် မလိုက်နိုင်ဘဲ မရှိစေအပ်ကုန်။

ဤလောက၌ လယ်လုပ်, ကုန်သွယ်သော သူတို့သည် တသက်လျှာ မသုံးဆောင်ရသော ဥစ္စာပစ္စည်းကိုပင် အပတ်တကုတ် ကြိုးအားထုတ်၍ လုပ်ဆောင် ရှာဖွေကြကုန်သေး၏။

တနေ့, တရက်, တနံနက်မျှ အားထုတ်ကျင့်ကြံသဖြင့် ဘဝအဆက်ဆက် နိဗ္ဗာန်ရောက်သည့်တိုင်အောင် စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ပြီးစေတတ်သော သူတော်ကောင်း တရားကိုကား အဘယ်သို့လျှင် ငါ.... မနာကြား, အားမထုတ်ဘဲ ရှိအံ့နည်းဟု မိမိကိုယ်ကို မိမိ သွန်သင်ဆုံးမသဖြင့် အမြတ်တရားကို နာကြား, မှတ်သား, အားထုတ်သင့်လှတော့၏။

မိမိသည် ဘုရားရှင်၏ တရားတော်တို့ကို ကိုယ်တိုင် နာကြား, မှတ်သား, အားထုတ်ပြီး မိမိနှင့် လက်လှမ်းမှီရာ အများတို့ကိုလည်း နာကြား, မှတ်သား, အားထုတ်စေ၏။ ယင်းသို့ဖြင့် ဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်ကို မိမိပြု၏။

လွန်ခဲ့သော ဝါတွင်းကာလ တချိန်က ဖြစ်ခဲ့၏၊ မိမိသည် တောရကျောင်းတွင် ဝါဆိုသည်၊ ဝါလယ်လောက်သို့ ရောက်သောအခါ မိမိတောရကျောင်းနှင့် တလွန်တရာ ဝေးလံသော ဒေသမှ ဒကာမကြီးသုံးယောက် မိမိနေထိုင်ရာ တောရကျောင်းသို့ ရောက်လာသည်၊ဆွမ်းကပ်သည်၊ ပြီးသော် လျှောက်ထား၏-

"မိဦးပဥ္ဇင်းဘုရား တပည့်တော်တို့က (....) မြို့ကပါ ဘုရား၊ ဦးပဥ္ဇင်းဘုရား တရားတော်တွေကို ကက်ဆက်နဲ့ အမြဲနာပါတယ် ဘုရား"

"ဘယ်က ကြိုးခွေရသလဲ?

"မိတ်ဆွေတဦး ယူလာပါတယ်၊ တပည့်တော်တို့ စုစုပြီး နာကြပါတယ်ဘုရား၊ တပတ် တပတ် ကြိုးခွေ လဲလဲယူပါတယ် ဘုရား"

"တရားနာတော့ တရားနဲ့ ပျော်ရဲ့လား"

"ပျော်မှပျော်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ ခုလာဒါ ကက်ဆက်ထဲမှာ နာရရုံနဲ့ အားမရလို့ အရှင်ဘုရားကို ဖူးချင်လို့, ဆွမ်းကပ်ချင်လို့ လာခဲ့ပါတယ်ဘုရား"

"အင်း....တရားနဲ့ ပျော်နိုင်ယင် ချမ်းသာပြီပေါ့၊ ပျော်ခြင်းတကာ့ ပျော်ခြင်းထဲမှာ တရားနဲ့ ပျော်ခြင်းဟာ အမြတ်ဆုံးတဲ့၊ အရသာတကာ အရသာထဲမှာ တရားအရသာဟာ အမြတ်ဆုံးတဲ့၊ ဆက်ပြီးတော့ တရားနဲ့ အမြဲတမ်းဘဲ ပျော်နိုင်အောင် ကြိုးစားနော်"

"မှန်ပါဘုရား ကြိုးစားပါမယ်၊ တခုလဲ တပည့်တော် လျှောက်ထားချင်ပါတယ်ဘုရား"

"ဘာလျှောက်ထားချင်လဲ၊ လျှောက်ထားချင်လဲ့ လျှောက်ထားပေါ့"

"ဦးပဥ္စင်းဘုရား တပည့်တော်ကို သူက **"တရားမစွဲနဲ့တဲ့ ဘုရား"**

မေးလျှောက်သော ဒကာမကြီးက ပါလာသူ အဖော်ဒကာမကြီးကို လက်ညှိုးညွှန်၍ ပြောခြင်းဖြစ်၏။

"ဟုဘ်သားဘဲ ဒကာမကြီးကလဲ တရားတွေ နာကြားထားပါရက်ကနဲ့ သူတပါး သွားပြီး တရားစွဲလို့ ဘယ်ကောင်းမလဲ, တရားသပား ဘယ်ပြီသတော့မလဲ"

ထိုအခါ ဒကာမကြီးသုံးယောက်စလုံး ရယ်မောကြတော့၏၊ မိမိလဲ ဘာပြောရမှန်း မသိတော့၊ ထိုအခါမှ မေးလျှောက်သူဒကာမကြီးက လျှောက်၏—

"လူကို တရားမစွဲပါဘူး ဦးပဥ္စင်းဘုရား"

"လူကို တရားမစွဲယင် ဘာကိုစွဲမလဲ"

"တပည့်တော်က တရားနာတဲ့အခါ အဲဒီတရားကို သိပ်ပြီး သဘောကျ ကြည်ညိုပြီး စွဲလမ်းတယ်ဘုရား၊ အဲဒါကို သူက တရားမစွဲရဘူးတဲ့ဘုရား"

"စောစောထဲက ဒကာမကြီးက အဲဒီလို မေးလျှောက်လိုက်ယင် ပြီးနေဒ့ါဘဲဟာ၊ ငါတော့ လူများ တရားစွဲမလားလို့ မစွဲနဲ့လို့ ပြောမလို့"

"ဦးပဥ္စင်းဘုရား တရားစွဲရတယ် မဟုတ်လား ဘုရား"

"အင်းပေါ့ တရားစွဲဒါ ကောင်းဒါပေါ့၊ တရားတော့ စွဲလမ်းပေါ့ ဟုတ်လား၊ ပုဂ္ဂိုလ်တော့ မစွဲလမ်းနဲ့၊ တချို့က တရားကို စွဲလမ်းသလိုလိုနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် စွဲလမ်းနေတယ်၊ အဲဒါမျိုးတော့ မကောင်းဘူး"

"ဦးပဥ္စင်းဘုရား သူက ပုဂ္ဂိုလ်စွဲဒါ (....)ဆရာတော် တရားဆို နာမှနာ စွဲမှစွဲဘဲဘုရား"

အဖော်ပါလာသူ ဒကာမကြီး တယောက်က ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအခါ လျှောက်ထားသူ ဒကာမကြီးက ပြော၏–

"ပုဂ္ဂိုလ်စွဲဒါမဟုတ်ပါဘူး၊ တရားကို စွဲလမ်းဒါပါ"

သို့နှင့် မိမိသည် သူတို့ စကားပြတ်အောင်, မေးလျှောက်သည်ကိုလဲ ဖြေရအောင် ပြောလိုက်၏-

"တရားကို စွဲလမ်းဒါနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို စွဲလမ်းဒါဟာ ကွာခြားပါတယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲက အဲဒီမိမိစွဲတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တရားမှ နာနိုင်တယ်၊ တခြားပုဂ္ဂိုလ်တရားမနာနိုင်ဘူး၊ တရားကိုစွဲတဲ့သူက ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားဆိုယင် ဘယ်သူဟောဟော နာတယ်,စွဲလမ်းတယ်၊ အဲဒီလို ကွာခြားတယ်"

ထိုအခါ မေးလျှောက်သူ ဒကာမကြီးက အားရပါးရ ရွှင်လန်း,တက်ကြွစွာ လျှောက်ပြန်၏။

"မှန်မှ မမှန်ဘဲဘုရား၊ တပည့်တော်က တရားစွဲဒါဘဲဟာ၊ တပည့်တော် (....) ဆရာတော် တရားလဲ စွဲလမ်းဒါဘဲ, ဦးပဉ္ဇင်းဘုရားရဲ့ တရားလဲ စွဲလမ်းဒါဘဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မစွဲလို့ ခု, ဒီတောင်မှ ရောက်လာပြီဘဲ ဘုရား"

"အင်း.... ဟုတ်သားဘဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲက ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ တွေ့ဘူးသားဘဲဟာ"

"ဦးပဉ္ဇင်းဘုရား ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ ပြောပြပါလားဘုရား"

"ပုဂ္ဂိုလ်စွဲက ခုခေတ် ရိပ်သာပြန်တွေ, ရိပ်သာထွက်တွေ, ရိပ်သာ အသင်းသားတွေမှာ အများဆုံးဖြစ်တယ်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒကာမကြီးတွေက ရိပ်သာ တခုခုရဲ့ အသင်းသားတွေ မဟုတ်သေးဘူးနဲ့ တူတယ်"

"မဟုတ်ပါဘူးဘုရား"

"အဲဒီ ရိပ်သာ တခုခုရဲ့ အသင်းသားတွေဟာ တခြား ဘုန်းကြီး ဘယ်လောက် အဟောအပြော ကောင်းကောင်း သူတို့ နာလေ့မရှိတတ်ဘူး၊ နာသော်လဲ တရားကို မကြည်ညို တတ်ဘူး၊ တရားကြည်ညိုသော်လဲ ပလှူတတ်ဘူး၊ ပဆည်းကပ် တတ်ဘူး"

"အဲ....သူတို့ရိပ်သာက ဘုန်းကြီးသာ တရားဟောမယ်ဆိုယင် တော့ အဲဒီဘုန်းကြီးဟာ ဘယ်လောက် ညံ့ဖျင်းဖျင်း တခါထဲ မြို့ထဲရွာထဲ ရှိသမျှ ကြော်ငြာတယ်, အကုန်ဆွဲတယ်၊ အနီးအနား ရိပ်သာက ယောဂီတွေပါ ခေါ်တယ်၊ နာကြားတယ်"

"အဲဒါမျိုးဟာ တရားစစ်, တရားမှန်ကို စွဲလမ်းဒါမဟုတ်ဘူး ပုဂ္ဂိုလ်ကို စွဲလမ်းဒါဘဲ၊ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သန္တာန်မှာလဲ တရားစစ်, တရားမှန် မကိန်းနိုင်ဘူး၊ ပတည်နိုင်ဘူးလို့ မှတ်ထား"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သိပ်သနားစရာ ကောင်းတယ်၊ သူတို့ တရားနာပေမဲ့ ညောင်းဒါ, အလုပ်ပျက်တာဘဲ ရှိမယ်, ကုသိုလ် ဘယ်ရမလဲ"

"တရားနာတိုင်း ကုသိုလ်မရဘူးလား ဦးပဥ္စင်းဘုရား"

"ဘယ်ရမလဲ ဒကာမကြီး, တရားတော်ကို နာယူခြင်း၌ အကျိုးအပြစ်ကို မသိတဲ့ ဥာဏ်နုတဲ့ လူတွေမှာ—

၁။ အချို့သူတို့အား တရားတော်ကို နာကြားခြင်းဖြင့် စီးပွားမဲ့ခြင်း, ဆင်းရဲခြင်း အကြောင်း, ပကောင်းမှု တရား ဖြစ်ပွား နေတယ်။

၂။ အချို့သူတို့အား တရားတော်ကို နာကြားခြင်းဖြင့် အကုသိုလ်တော့ မဖြစ်ဘူး၊ ကုသိုလ်တော့ ဖြစ်တယ်၊ အကျိုးများတဲ့ ကုသိုလ်မဖြစ်ဘူး၊ အကျိုးနည်းတဲ့ ကုသိုလ်သာ ဖြစ်တယ်၊

၃။ အချို့သူတို့အား တရားတော်ကို နာကြားခြင်းဖြင့် အကျိုးများတဲ့ ကုသိုလ်တွေ ဖြစ်တယ်–လို့ တရားနာမှုနဲ့ ပတ်သက်လို့ အကျိုးမရှိ, အကျိုးနဲ့, အကျိုးများရယ်လို့ သုံးမျိုး မရှိဘူးလား ဒကာမကြီး"

"ရှိပါတယ်ဘုရား"

"ဒီတော့ တရားတော်ကို နာကြားခြင်းဖြင့်–

၁။ စီးပွားမဲ့ခြင်း, ဆင်းရဲခြင်းအကြောင်း မကောင်းမှု တရား ဖြစ်ပွားခြင်း,

၂။ အကျိုးနည်းတဲ့ ကုသိုလ်တရား ဖြစ်ပွားခြင်း, ဆိုတဲ့ အကြောင်းနှစ်ပါးရဲ့ အကြောင်းဖြစ်တဲ့ တရားနာခြင်းမျိုးဟာ ကောင်းပါ့မလား"

"မကောင်းပါဘုရား"

"အင်း....အဲဒီ တရားနာနည်းမျိုးတွေဟာ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ အသင်းအဖွဲ့အစွဲကြောင့် နာတဲ့ နာနည်းမျိုးတွေဘဲ၊ ပြောရယင် သာသနာရေး မဆန်ဘူး၊ နိုင်ငံရေးဆန်တဲ့ နာနည်းမျိုးတွေပေါ့၊ သာသနာတော်ရဲ့မျက်နှာ မကြည့်ဘူး၊ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ အသင်းအဖွဲ့မျက်နှာ ကြည့်နာဒါမျိုးပေါ့ ဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

၃။ ဒီတော့ အဲဒါမျိုးတွေ မဖြစ်စေဘဲ အကျိုးရှိတဲ့ ကုသိုလ်တရား ဖြစ်ပွားကြောင်း ကောင်းတဲ့တရား နာခြင်းမျိုး ဖြစ်ပွားသင့်တယ်"

"တရားနာဒါနဲ့ စာသင်ဒါဟာ အတူတူဘဲ၊ ရှေးတုန်းက စာဆိုဒါ ဘယ်မှုရှိဒါ မဟုတ်ဘူး၊ ခုခေတ် တရားဟောသလို ဟောလိုက်ယင် နာတဲ့လူက အဲဒီတရားတော်တွေကို ယခုခေတ် စာရသလို ရသွားဒါပေါ့၊ ဒီတော့ တရားနာဒါနဲ့ စာသင်ဒါ အတူတူလို့ မှတ်ထားနော်"

"မှတ်ပါမယ် ဘုရား"

"တချို့ ရမ်းပြောဒါ ရှိသေးတယ်၊ တရားအားထုတ်ထာ ဟာ စာတတ်စရာ မလိုပါဘူးတဲ့၊ သူတို့ စာသင်ဒါမှ နားမလည် ဒါ၊ ရမ်းပြောနေတဲ့ဟာတွေဘဲ၊ အားထုတ်ပုံ အားထုတ်နည်းကို ပြောဟောပေးနေဒါဟာ စာသင်နေဒါဘဲ မဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"ပြော ဟော ပေး လို့ အား ထုတ် တတ် သွား ယင် အဲဒါ စာတတ်သွားဒါဘဲ၊ အားမထုတ်တတ်ယင် စာမတတ်သေးဘူး ဘဲ၊ ဒီတော့ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ နာကြားတဲ့နည်းနဲ့ စာမသင်ရဘူးလား, သင်ရမလား"

"စာသင်ရပါတယ်ဘုရား"

"ဒီတော့ နာကြားမှုဆိုတဲ့ စာသင်နည်းလဲ့ယင် အားထုတ် မှုလဲ့ ပလွဲဘူးလား"

"လွဲပါတယ်ဘုရား"

"အင်း........အဲဒါကြောင့် ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ ကိုယ့်ရိပ်သာက, ကိုယ့် ဂိုဏ်း က, ကိုယ့် အ သင်း အ ဖွဲ့ က ဘုန်း ကြီး ဟာ

ဘယ်လောက် ညှို့ဖျင်း, ညှို့ဖျင်း ညာသံပေးပြီး, လှူစီနာတယ်၊ တခြားဘုန်းကြီးဟာ ဘယ်လောက် တော်တော် မနာနိုင်ဘူး ဆိုဒါမျိုးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာဒါပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒါကြောင့် ဒကာမကြီးတွေ အဝေးကြီးက လာရဒါ ဖြစ်တော့ အကျိုးရှိအောင် တရားနာနည်း, စာသင်နည်း သုံးမျိုးကို ပြောပြမယ်၊ သေသေချာချာ မှတ်ထားနော်"

"မှတ်ပါမယ်ဘုရား"

"တရားနာခြင်း စာသင်ခြင်းဟာ—

၁။ အဆိပ်ထန်တဲ့ မြွေဖမ်းနည်း ဥပမာနဲ့တူတဲ့ တရားနာနည်း, စာသင်နည်း၊ "**အလဂဒ္ဒူပမာပရိယတ္တိ**"

၂။ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း အကျိုးရှိတဲ့ တရားနာနည်း, စာသင်နည်း၊ "**နိဿရဏတ္ထပရိယတ္တိ**"

၃။ ဘဏ္ဍာတိုက်ကို စောင့်ရှောက်တဲ့ ဘဏ္ဍာစိုး ဥပမာရှိတဲ့ တရားနာနည်း, စာသင်နည်း"**ဘဏ္ဍာဂါရိကပရိယတ္တိ**"

ရယ်လို့ သုံးမျိုးရှိတယ်နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီသုံးမျိုးကို ရှင်းပြရမယ်ဆိုရင်— အဆိပ်ပြင်းထန်တဲ့ မြွေကို ဖမ်းတဲ့လူဟာ အရင်းမှာ ဆိတ်ခွာ သဏ္ဌာန် ရှိတဲ့ တောင်ဝှေးနဲ့နှိပ်ဖိပြီး မြွေလည်ပင်းမကိုင်ဘဲ ကိုယ်တို့ အမြီးတို့ သွားကိုင်ယင် မြွေက ခေါင်းလှည့်ပြီး မကိုက်ဘူးလား"

"ကိုက်ပါမယ်ဘုရား"

"အဲဒီလို ကိုက်ယင် သေယင်လဲသေမယ်, မသေသော်လဲ ဂေသလောက်ဘဲ့ဆင်းရဲ ရောက်မယ်မဟုတ်လား?

"ရောက်ပါပါယ်ဘုရား"

"အဲဒီဥပမာ အတူတူဘဲ– မိမိဝါဒဖြင့် သူတပါးတွေကို နှိပ်ချင်လို့, သူတပါးတို့က မိမိကို နှိပ်မှာ လွတ်အောင် ပြောဆိုချင်လို့၊ ပြိုင်ချင်လို့, ဆိုင်ချင်လို့, အနိုင်ယူချင်လို့, ဝါကြွားချင်လို့ ဒေါသ, မာနစတဲ့ အကုသိုလ်တရား ရှေ့သွားပြီး တရားနာခြင်းလဲ မရှိဘူးလား၊ စာသင်ခြင်းလဲ မရှိဘူးလား?

"ရှိပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒါ ပါဠိလို "**အလဂဒ္ဒူပမာပရိယတ္တိ**"မြန်မာလို အဆိပ်ယုံတဲ့ မြွေဖမ်းနည်း ဥပမာနဲ့တူတဲ့ တရားနာခြင်း, စာသင်ခြင်းမျိုးဘဲ၊ အဲဒါ သူယုတ်မာတို့ရဲ့ နာခြင်း, သင်ခြင်းမျိုးတွေ ကောင်းသေးလား?

"မကောင်းပါဘုရား"

"အဲဒါ တရားစွဲလား, အမှားစွဲလား?

"အမှားစွဲပါဘုရား"

"အဲဒီလို တရားနာခြင်း, စာသင်ခြင်းမျိုးဟာ သူ့ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း သူတပါးတော့ နှိပ်ရပယ်, နှိပ်နိုင်ပယ်, သူတပါးတို့က ကိုယ့်ကို နှိပ်တဲ့ဘေးမှလဲ လွတ်ရရုံမျှဘဲ အကျိုးရှိပယ်၊ သူတော်ကောင်းတွေ ခံစားအပ်တဲ့ ဒါန, သီလ, ဘာဝနာတို့ရဲ့ ပြည့်စုံခြင်း, မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ အကျိုးကို မခံစားရတော့ဘူး၊ ဒီတော့ မရှုံးဘူးလား?

"ရှုံးပါတယ်ဘုရား"

"ဒါတင် မကသေးဘူး၊ အဲဒီ မကောင်းသဖြင့် သင်တဲ့နာတဲ့ တရားဟာ အဲဒီသူယုတ်မာအား ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားမဲ့ခြင်း, ဆင်းရဲခြင်းအကျိုးငှာသာ ဖြစ်တယ်တဲ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ပြီးတော့ လာဘ်လာဘပေါချင်လို့ ပုဇော်သက္ကာရ အခြံအရံ အကျော်အစောကို လိုလို့ သင်ကြားခြင်း၊ နာယူခြင်းဟာလဲ စီးပွားမဲ့ခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းအကြောင်း၊ မကောင်းမှုစင်စစ်သာ ဖြစ်တဲ့ သင်ခြင်း၊ နာခြင်းမျိုးဘဲတဲ့၊ ဒကာမကြီးက ဒါမျိုးတွေ ဟုတ်ရဲ့လား"

"မဟုတ်ပါဘုရား"

"အဲဒီလို ဒုစရိုက် စင်စစ်ဖြစ်တဲ့ တရားနာခြင်း၊ စာသင်ခြင်းမျိုးကို သင်မဲ့၊ နာမဲ့အစား၊ အိပ်နေဒါက မြတ်သေးတယ်တဲ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒါ့ကြောင့် အဲဒီလို ပုဂ္ဂုလ်စွဲ၊ ဝါဒစွဲ၊ ရိပ်သာစွဲ၊ အသင်းအဖွဲ့စွဲမျိုးနဲ့ ဘယ်တော့မှ တရားမနာနဲ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲ........အဆိပ်ပြင်းထန်တဲ့ မြွေကို ကိုယ်တို့ အမြီးတို့မှာ မကိုင်ဘဲ အရင်းမှာ ဆိတ်ခွသဏ္ဍာန်ရှိတဲ့ တောင်ဝှေးနဲ့ နှိပ်ပြီးတော့ လည်ပင်းကိုင်ဖမ်းယင် မြွေကိုက်အုံးမလား ?

"မကိုက်နိုင်ပါဘုရား"

"မြွေကိုက်မခံရတော့ အသက်ရှည်ခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ မရောက်ဘူးလား?"

"ရောက်ပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒီဥပမာအတူဘဲ ရိုသေစွာ တရားတော်ကို သင်ကြားနာယူအံ့၊ သူတပါးတို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ လှူဒါန်း ပေးကမ်းခြင်း၊ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း စသည်မှ

ရှောင်ကြဥ်ခြင်း, ဒီရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်၌ ဖောက်ပြန် တတ်တဲ့ တရား, ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စသည်တို့ကို ယိုစီးစေတတ်, ညှီနံတဲ့ တရား,ဆင်းရဲကြောင်းတရား, အလိုမလိုက်တဲ့ တရားအစု ဖြစ်၍ 'မြဲခြင်း, တင့်တယ်ခြင်း, ချမ်းသာခြင်း, အစိုးရခြင်းမရှိ' လို့ ဟုတ်မှန်တိုင်း နှလုံးသွင်းခြင်း, ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းခံရသဖြင့် ချမ်းသာခြင်း, သုဂတိဘုံသို့ လားရသဖြင့် ချမ်းသာခြင်း, ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း, အိုရခြင်း, စသည်တို့ရဲ့ ကင်းငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန် ကို မျက်မှောက် ပြုရသဖြင့် ချမ်းသာခြင်းရဲ့ အကြောင်းဖြစ်၍ စင်စစ် အပြစ်ကင်းသော တရားဖြစ်သည်လို့ သိအောင်ပြုအံ့"

"သိခြင်းဖြင့် သူတပါးတို့ရဲ့ စည်းစိမ်ချမ်းသာတွေကို မငြူ စူခြင်းစတဲ့ အပြစ်မရှိတဲ့ တရားကို မဆုတ်မနစ် အားထုတ်မယ်လို့ ဉာဏ်နဲ့ကပ်ပြီး တရားတော်ကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ခြင်း, ဆင်ခြင် သဖြင့် တရားတော်ကို နှစ်သက်ခြင်း, အလေးအမြတ်ပြုခြင်းကို ငါ့ရဲ့သန္တာန်မှာ ဖြစ်စေအံ့" လို့ တရားတော်ကို နာယူရမယ်၊ စာသင်ရမယ်၊ အဲဒီလို သင်ကြား နာယူမယ်ဆိုယင်၊ အဲဒီလို ကောင်းစွာ သင်ကြား နာယူအပ်တဲ့ တရားတော် တွေဟာ ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး စီးပွားချမ်းသာခြင်း အကျိုး ငှာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုနာနော်"

"မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော် တရားစွဲဒါ ဦးပဥ္စင်းဘုရား ပြောတဲ့အတိုင်း စိတ်ထဲမှာဖြစ်ပြီး စွဲဒါပါဘုရား"

"အဲဒီလို တရားကို စွဲလမ်း နှစ်သက်ထာကတော့ ကောင်း ပါတယ်၊ မစွဲတဲ့လူတောင် စွဲအောင် ပြောပေး ရအုံးမယ် မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား"

သင်ကြားမှတ်သား။ ။အဲ....ခုပြောခဲ့သလို တရားတော်ကို နာကြား, သင်ကြားတဲ့ အခါမှာ- ဒါနတရား နာရယင် "ငါလဲ ပေးကမ်း လှူဒါန်းပါအံ့" သီလတရား နာရယင် "ငါလဲ သီလဆောက်တည်ပါအံ့" ဘာဝနာတရား နာရယင် "ငါလဲ ဘာဝနာပွားအံ့" ဝေယျာဝစ္စတရား နာရယင် "ငါလဲ ကြီးသူ စသည်တို့၏ ဝေယျာဝစ္စပြုအံ့" ပတ္တိဒါနတရား နာရယင်"ငါလဲ ငါ့ရဲ့ ကုသိုလ်အဘို့ကို အမျှဝေအံ့" ပတ္တာနုမောဒနတရား နာရယင် "ငါလဲသူတပါး ကုသိုလ်အဘို့ကို ဝမ်းမြောက်နှမော် သာဓုခေါ်အံ့" ဓမ္မသဝနတရားနာရယင် "ငါလဲတရားတော်ကိုရိုသေစွာနာအံ့" ဓမ္မဒေသနာတရားကိုနာရယင် "ငါလဲ လာဘ်စသည်ကို မငဲ့ဘဲ ကုသိုလ်တရား တိုးတက်ပွားများရန် တရားဟောအံ့" ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မတရား နာရယင် "ငါလဲ သာသနာတော်မှ အပဖြစ်တဲ့ ဒိဋ္ဌိတို့ရဲ့ ဖောက်ပြန်တဲ့ မိစ္ဆာအယူကို ပယ်ပြီး ဘုရားရှင်ရဲ့ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်တဲ့ အယူကို လိုက်နာပြီး ဖြောင့်ပတ်တဲ့အယူကို ယူအံ့" လို့ နှလုံးပိုက်ပြီး တရားတော်ကို အလေးအမြတ်ပြုလျက် နှစ်သက်ကြည်ညိုစွာ သင်ကြား, မှတ်သား, နာကြားရမယ်နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီလို နာဒါတောင်မှ ဒေသနာတော်ရဲ့ ကိစ္စမပြီးသေးဘူး၊ ဒေသနာတော်ရဲ့ အကျိုး မခံစားရသေးဘူး"

"ဘယ်လိုမှ ခံစားရပါသလဲဘုရား"

"ဘယ်လိုမှ ခံစားရမလဲဆိုယင် အဲဒီဒေသနာတော်မှာ လာရှိတဲ့အတိုင်း ကျင့်သုံးခြင်း, နှလုံးသွင်းခြင်းကို လက်တွင်း၌ အရယူမှ ဒေသနာကိစ္စ ပြီးတယ်၊ ဒေသနာရဲ့အကျိုးကို သုံးဆောင်ခံစားရတယ်လို့ မှတ်ရပယ်"

"မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ တရားနာတိုင်း, နာတိုင်း ခန္ဓာနဲ့တိုက်နာပြီး အတတ်နိုင်ဆုံး လိုက်နာ ပြုကျင့် ပါတယ် ဘုရား"

"အင်းပေါ့, အဲဒီလိုမှပေါ့၊ ဘုရားရှင်ကလဲ ဒါ့ကြောင့် အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်မှာ ဟောထားဒါ ရှိသေးတယ်"

"ဘယ်လို ဟောထားပါသလဲ ဘုရား"

သင်နာနည်း- ၁၀ ချက်။ ။"တရားတော်ကို သင်ကြား နာယူတဲ့ သူဟာ—

၁။ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ကြားနာဘူးရုံ ရှိခါမျှနဲ့၊

၂။ မိဘ,ဘိုးဘွားတို့ အဆက်ဆက် ဆောင်ရွက်လေ့ကျက်တဲ့ တရားဖြစ်လို့ အနွယ်အဆက် ပပျက်ရုံမျှနဲ့၊

၃။ ဒီတရားက ဒီလိုတဲ့ဟု မှတ်သားရုံမျှနဲ့၊

၄။ ပါဠိကျမ်းဂန် သင်အံခြင်း ပြည့်စုံရုံမျှနဲ့၊

၅။ အကြံအစည်ကို ယူရုံမျှနဲ့၊

၆။ အခြင်းအရာကို ကြံစည်ရုံမျှနဲ့၊

၇။ နည်းကို ယူရုံမျှနဲ့၊

၈။ မိမိတို့အယူနဲ့ တူသလား, မတူဘူးလားလို့ နှိုးနှော ရုံမျှနဲ့၊

၉။ တန်ခိုးကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဟောပြတဲ့တရားဘဲ၊ သင်ကြား နာယူထိုက်တယ်လို့ ထင်မှတ်တဲ့ အဖြစ်မျှနဲ့၊

၁၀။ ဒီဆရာတော်ဟာ ငါတို့ အလေးပြုအပ်တဲ့ ဆရာတော် ဖြစ်တယ်၊ တို့ဆရာတော် ဟောပြအပ်တဲ့ တရားဖြစ်လို့ သင်ကြား နာယူသင့်တယ်လို့ နှလုံးသွင်းခါမျှနဲ့ တရားတော်ကို မနာယူ, မသင်ကြားရဘူးတဲ့ ဒကာပကြီး"

"ဘယ်လို နာရပါ့မလဲဘုရား"

"တရားတော် နာတဲ့အခါ-

၁။ ဒေသနာတော်လာတိုင်း မချွတ်ပယွင်း နှလုံးသွင်းမယ်၊

၂။ လက်တွင်း အရယူမယ်၊

၃။ မှန်ကန်တဲ့ ဒေသနာတော်နဲ့ လွတ်မြောက်မှု ချမ်းသာကို ရအောင် ကြိုးစားမယ်၊

၄။ အပြစ်ရှိတဲ့ အကုသိုလ်တွေကို အကုန်ပယ်မယ်၊

၅။ အကျိုးရှိတဲ့ အကျင့်တရားကို ကြိုးစားကျင့်မယ် ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ နာရမယ်တဲ့ ဒကာမကြီး"

"မှန်ပါဘုရား နာပါမယ်"

ပယ်ခြင်းကျင့်ခြင်း။ ။"ယခုပြောခဲ့တဲ့ သဘောအတိုင်းဘဲ ဘုရားဘယ်လို ဟော ထား ခဲ့ သ လဲ ဆိုတော့၊ တရားတော်ကို နာတဲ့သူဟာ ကိုယ်တိုင် ဒီ လောဘ, ဒေါသစတဲ့ တရားတွေဟာ—

၁။ အကုသိုလ်တွေဘဲ၊

၂။ အပြစ်ရှိကုန်တယ်၊

၃။ ဘုရားအစရှိတဲ့ ပညာရှိတွေ ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်တယ်၊

၄။ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ပြုကျင့်လျှင် စီးပွားမဲ့ခြင်း, ဆင်းရဲခြင်း ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ သိယင် အဲဒီ လောဘ, ဒေါသစတဲ့ အကုသိုလ်တရားတွေကို ပယ်ရမယ်တဲ့"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒါအင်မတန် အရေးကြီးတယ်နော်, ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ, ဂိုဏ်းစွဲ, ရိုပ်သာစွဲ, အသင်းအဖွဲ့စွဲတွေ ကင်းနိုင်မှ ဖြစ်မယ်၊ သို့မဟုတ်ယင် မလွယ်ဘူး၊ အဲဒါ လွယ်အောင် ကြိုးစားနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒါက ပယ်ခြင်းအင်္ဂါဘက်က ဖြစ်တယ်၊ ယခုပြောမှာက ကျင့်တဲ့အင်္ဂါဘက်ကဘဲ"

"မှန်ပါဘုရား"

"တရားတော်ကို နာယူတဲ့သူဟာ ကိုယ်တိုင်ဘဲ ဒီ အလောဘ, အဒေါသစတဲ့ တရားတွေဟာ—

၁။ ကုသိုလ်တွေဘဲ,

၂။ အပြစ်မရှိကုန်,

၃။ ဘုရားအစရှိတဲ့ ပညာရှိတွေ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်တယ်,

၄။ ဖြောင့်မတ်, ကောင်းမွန်မှာ ကျင့်သုံးလျှင် စီးပွားတက်ခြင်း၊ လူ့,နတ်,နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာသုံးတန် ခံစံရလိမ့်မယ်လို့ သိယင် အဲဒီ အလောဘ, အဒေါသစတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေကို ပြည့်စုံစေရမယ်, လိုက်နာကျင့်သုံးရမယ်တဲ့ နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီတော့ တရားနာတဲ့အခါမှာ ကိုယ့်ရိပ်သာက ဘုန်းကြီးဟောလို့ လူများအောင်, ကိုယ်လဲသွားရမယ်, သူများတွေလဲ ဆွယ်မြှောင်ပြီးသွားရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောတွေ ပါသေးလား ?

"မပါပါ ဘုရား"

"ခုခေတ်မှာ အဲဒါမျိုးတွေ တော်တော်များများ တွေ့ရတယ်၊ အဲဒီလို မဖြစ်စေနဲ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"နောက်တမျိုး ဘယ်လို ဘုရားရှင်က ဟောထား ခဲ့ သလဲ ဆိုတော့—

"ရဟန်းတို့–သင်တို့ဟာ ငါဘုရားရဲ့ ကျင့်သုံးခြင်း, နှလုံးသွင်းခြင်း, ဓမ္မဆိုတဲ့ အမွေကို ခံယူကြကုန်လော့၊ ပစ္စည်းလေးပါး, လာဘ်လာဘပေါများ, နာမည်ကျော်ကြားခြင်းဆိုတဲ့ အာမိသအမွေဥစ္စာကို မခံယူကြကုန်နဲ့" တဲ့။

"အဲဒီလို ဟောထားခဲ့တယ်၊ ဒီတော့ တရားတော်လာတိုင်း သိရေး, သိပြီးတော့ ကျင့်မှုဟာ အရေးကြီးတယ်ဆိုပြီး သိဘို့ သဘောနဲ့၊နာဘို့, ကျင့်ဘို့သဘောနဲ့ နာဘို့ သိပ်ပြီး အရေးမကြီးဘူးလား, အရေးကြီးလား ?

"အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား"

"နောက်တခုက တရားကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ခြင်းမရှိဘဲ ဘုရားရှင်ကိုဘဲ အမြဲမပြတ် ဖူးမြင်နေတဲ့ ရှင်ဝက္ကလိကို ဘုရားရှင်က–

"ဝက္ကလိ– ငါရဲ့ ရွံရှာစက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်တဲ့ ဒီအပုပ်ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ဖူးမြင်နေရရုံမျှနဲ့ ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ? ဝက္ကလိ! မသင့်ဘူး"

"ဝက္ကလိ! စင်စစ်တော့ ကျင့်ဝတ်တရားကို ကျင့်ကြံလို့ တရားရတနာကို မြင်တဲ့သူမှသာလျှင် ဘုရားရတနာ ငါ့ကို မြင်မယ်၊ ဘုရားရတနာ ငါ့ကို မြင်တဲ့သူဟာလဲ တရားရတနာကို မြင်တယ်"

"မှန်တယ် ဝက္ကလိ–တရားရတနာကို မြင်တဲ့သူဟာ ဘုရားရတနာ ငါ့ကို မြင်တယ်၊ ဘုရားရတနာ ငါ့ကို မြင် တဲ့ သူ ဟာ လဲ တရားရတနာကို မြင်တယ်" လို့ မိန့်တယ်၊ ဒီတော့ တရားနာတဲ့အခါမှာ တရားကို သိအောင် အာရုံပြုနာဘို့ အရေးမကြီးဘူးလား?

"အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား"

"ဒါမှ တရားရမှာနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ပုဂ္ဂိုလ်အာရုံပြုနေယင် ငဏှာ, မာန ဒိဋ္ဌိတွေ ပိုပြီးတော့တောင် များမလာဘူးလား?

"များလာပါမယ်ဘုရား"

"တရားက အစွဲဖြုတ်တရားလား, အစွဲဖြစ်တရားလား?

"အစွဲဖြုတ်တရားပါဘုရား"

"အင်း– အစွဲဖြုတ်တရား နာယင်းနဲ့ အစွဲပဖြစ်စေနဲ့နော်၊ ပကောင်းဘူး၊ အိပ်နေဒါကမှ အကျိုးရှိတယ်လို့ နောက်က မပြောခဲ့ဘူးလား"

"ပြောခဲ့ပါတယ်ဘုရား"

"ဘာ့ကြောင့် တရားမြင်မှ ဘုရားရှင်ကို မြင်ရလဲလို့ဆိုတော့—

> "**နဝဝိဓလောကုတ္တရဓမ္မော တထာဂတဿ ကာယော နာမ**= **နဝဝိဓလောကုတ္တရဓမ္မော**= မဂ်လေးဝ, ဖိုလ်လေးတန်, နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ကိုးပါးအပြားရှိသော လောကုတ္တရာ တရားတော်မြတ်သည်၊ **တထာ-ဂတဿ**= မြတ်စွာဘုရား၏၊ **ကာယော နာမ**= ကိုယ်ပည်၏"တဲ့၊ အဲဒီ ပါဠိအရဘဲ တရားမြင်မှ ဘုရားမြင်မယ်

ဆိုဒါနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဘုရားဖူးဒါ အကျိုးပရှိဘူးလို့ ပြောဒါ ပဟုတ်ဘူးနော်၊ အယူလဲ မလွဲနဲ့အုံး"

"မှန်ပါ မလွဲပါဘူးဘုရား"

"ဟိုမှာ ရှင်ဝက္ကလိက ဘုရားနားက မခွာဘဲ တရားမကျင့်ဘဲ ဘုရားကိုဘဲ ဖူးနေလို့ ပြောရဒါ၊ ခုခေတ်ဆိုယင် ကိုယ့်ရပ်သာ ဘုန်းကြီးတရားပွဲဆို တကောက်ကောက် လိုက်တဲ့လူတွေ အဲဒီလို ပြောရမလား မသိဘူး၊ ဒကာမကြီးတွေကိုတော့ ဒီလို မပြောနိုင်ပါဘူး ဟုတ်လား ?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"အင်း........ဟုတ်တာပေါ့၊ ဒကာမကြီးတွေက တရားနာပြီးမှ ဘုန်းကြီးဆီ ရောက်တာဘဲဟာ"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီတော့ တရားနာရုံမျှနဲ့ တရားနာ အစစ်မဟုတ်ဘူး၊စိစစ်ဆင်ခြင်ပြီးတော့ တရားတော်လာတိုင်း ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ်၊ အားထုတ်ဘို့ အရေးကြီးတယ်၊ တရားနာအစစ် ဖြစ်တယ်ဆိုဒါ သဘောပေါက်လောက်ရောပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား ပေါက်ပါပြီ"

"ကဲ- သဘောပေါက်ယင် နောက်ဆုံးသုံးခုမြောက် တရားနာနည်း, စာသင်နည်းကို ပြောရအောင်နော်"

"မှန်ပါ ပြောပါဘုရား"

"မင်းရဲ့ ဘဏ္ဍာစိုး ယောကျ်ားဟာ ဘဏ္ဍာတော်တွေကို မပျောက်မပျက်စေရုံ, ဘဏ္ဍာကို စောင့်ရှောက်ရုံသာ ဖြစ်တယ်၊ မသုံးဆောင်ရသလိုဘဲ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အာသဝေါကင်းပြီး ဖြစ်လို့ ရဟန်းကိစ္စ ပြီးနေလို့ တရားတော်တွေကို မပျောက်, မပျက်ရုံသာ သင်ကြား, နာယူ, ဆောင်ရွက် တော့တယ်၊ တရားတော်ရဲ့ သီလစတဲ့ အကျိုး, ဖြည့်ကျင့်ဖွယ် ကိစ္စမရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ တရားတော်ကို သင်ကြား,

နာယူခြင်းဟာ ဘဏ္ဍာစိုးနဲ့ တူလို့ "ဘဏ္ဍာဂါရိက ပရိယတ္တိ" မည်တယ်လို့ မှတ်ရမယ်နော်"

"မှန်ပါ့ဘုရား"

"ဒီလိုဆိုတော့ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်လဲ စာသင်သေးတယ်ပေါ့ ဘုရား"

"အင်းပေါ့- ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် ရဟန္တာဖြစ်ယင်, ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ ရဟန္တာမျိုးလဲ မဟုတ်ယင် စာသင်ဒါပေါ့"

"မှန်ပါ့ဘုရား"

"ကဲဒါဖြင့်- နိဂုံးချုပ်မှတ်သွား-

"ပညာရှိဟာ အနည်းငယ်မျှ မကောင်းမှု ကလေးဘဲ အကျိုးမပေးနိုင်ပါဘူးလို့ မကောင်းမှုကို မထေမဲ့မြင် မအောက်မေ့ဘူး၊ ရေပေါက်မိုးဖွား ကျဖန်များယင် ရေအိုးကြီး ပြည့်သည်နှင့်မခြား သူမိုက်ဟာ နည်းနည်း ဆည်းပူး ဖန်များသော် မကောင်းမှုတွေနဲ့ ပြည့်တယ်"

"ပညာရှိဟာ အနည်းငယ်မျှကုသိုလ်လေးဘဲ၊အကျိုး ပေးနိုင်ပါဘူးလို့ ကောင်းမှုကုသိုလ်ကို မထေမဲ့မြင် မအောက်မေ့ဘူး၊ ရေပေါက်မိုးဖွား ကျဖန်များယင် ရေအိုးကြီး ပြည့်သည်နှင့် မခြား ပညာရှိဟာ နည်းနည်း ဆည်းပူးဖန်များသော် ကောင်းမှုတွေနဲ့ ပြည့်တယ်" တဲ့

"ဦးတင်ပါတယ် ဘုရား"

* ပုဂ္ဂိုလ်မစွဲ, တရားစွဲ, ကျင့်လဲ ကျင့်ကြံ နိုင်စေသော်၊
* ပုဂ္ဂိုလ်ကိုစွဲ,တရားလွဲ, ပါယ်ထဲရောက်မှု ရှောင်စေသော်။

ဘုန်းကြီးအောင် လူကလုပ်ပေးရတယ်

(၄)

န ဟိ ဓမ္မော အဓမ္မော စ၊
ဥဘော သမဝိပါကိနော။
အဓမ္မော နိရယံ နေတိ၊
ဓမ္မော ပါပေတိ သုဂတိံ။ ။

"**ဘိက္ခဝေ** = ရဟန်းတို့၊ **ဓမ္မော စ** = ကုသိုလ်ဓမ္မတရားသည်ရင်း၊ **အဓမ္မော စ**= အကုသိုလ် အဓမ္မ တရားသည်ရင်း၊ **ဥဘော= ဓမ္မ**-အဓမ္မတရားနှစ်ပါးတို့သည်၊ **သမဝိပါကိနော**= တူမျှသော အကျိုးကို ပေးစေနိုင်ကုန်သည်၊ **နဟိ ဟောန္တိ** = ဘယ်အခါမျှ မဖြစ်နိုင်ကြကုန်၊ **အဓမ္မော** = အကုသိုလ် အဓမ္မတရားသည်၊ **နိရယံ**=ငရဲသို့၊ **နေတိ**- ပို့ဆောင်၏၊ **ဓမ္မော**=ကုသိုလ်ဓမ္မတရားသည်၊ **သုဂတိံ**=သုဂတိဘဝသို့၊ **ပါပေတိ**=ရောက်စေတတ်လေ၏။ (ဟတ္ထိပါလဇာတ်)

ရှင်းပြဦးအံ့- ယခုလောကတွင် "ဓမ္မ = တရား" "အဓမ္မ = မတရား" ဆိုသည့် စကားနှစ်မျိုးကို များစွာပင် သုံးနှုန်းလေ့ရှိ

ကြကုန်၏၊ ယင်းသို့သုံးနှုံးကြသော်လည်း "ဓမ္မ=တရားသဘော" နှင့် "အဓမ္မ=ပတရားသဘော" ကိုမူ သဘောပေါက်သူ ရှာမှရှား ဖြစ်ပါသည်။

မှန်၏· သို့ဖြစ်၍ ယခုမျက်မှောက်ခေတ်တွင် "ဓမ္မ=တရား" ကို "အဓမ္မ=ပတရား" ထင်၍ ရှောင်ရှားကြကုန်၏၊ "အဓမ္မ= ပတရား" ကို "ဓမ္မ=တရား" ထင်၍ ပြုလုပ်ကြကုန်၏။

စင်စစ် ဓမ္မတရားဟူသည် "ကုသိုလ်" ပင်ဖြစ်၏၊ အဓမ္မ ပတရားဟူသည် "အကုသိုလ်" ပင်ဖြစ်၏၊ ဆက်၍ ခေါ်သော် "တရား, ဓမ္မ=ကုသိုလ်, ပတရား, အဓမ္မ=အကုသိုလ်"ဟူ၍ ခေါ် နိုင်၏။

ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်ကို ကြည့်ပါ၊ တရားဓမ္မ ကုသိုလ်က များသလား, ပတရား အဓမ္မ အကုသိုလ်က များသလား၊ ယင်းသို့ ကြည့်သော် တရားဓမ္မ ကုသိုလ်တွေ ဆုတ်ယုတ်လျက် ပတရား အဓမ္မ အကုသိုလ်တွေ တိုးတက်နေဒါကို ကိုယ်တွေ့ ဉာဏ်မြင် တွေ့မြင်နိုင်၏။

ယင်းသို့ တရားဓမ္မ ကုသိုလ်တွေ ဆုတ်ယုတ်သဖြင့် သတ္တဝါ တွေမှာ အသက်, အဆင်း, အစာအာဟာရ စသည်တွေ ဆုတ် ယုတ်၍ လာသဖြင့် ဤခေတ်, ဤအခါကို "**ကလိယုဂ် ဆုတ်ကပ်**" အခါလို့ ခေါ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ ကလိယုဂ်ဆုတ်ကပ်အခါတွင် သတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌ တရားဓမ္မ ကုသိုလ် အဖြစ်နည်းသည်၊ ကုသိုလ်အကျိုးပေးလည်း နည်းသည်၊ ပတရား အဓမ္မ အကုသိုလ် အဖြစ်များသည်၊ အကုသိုလ်အကျိုးပေးလည်း များသည်။

ဓမ္မတရားနှင့် အဓမ္မ ပတရားတို့သည် သဘောသွားချင်း လည်းမတူ၊ အဖြစ်ချင်းလည်း မတူကြပေ၊ အကျိုးပေးလည်း

ထိုနည်းအတူပင်၊ အဓမ္မက ငရဲသို့ဆောင်မည်၊ ဓမ္မက သုဂတိသို့ ဆောင်မည်။

ယင်းသဘောနှစ်ရပ်ကို တတ်အပ်သိမြင် ပညာရှင်သည် အဓမ္မမတရားကို မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရှောင်ရှား၍ သူတပါးတို့ ကိုလည်း ရှောင်ရှားနိုင်အောင် နည်းလမ်းပြသင့်သည်၊ ဓမ္မ တရားကို မိမိကိုယ်တိုင်လည်း လိုက်နာပြုလုပ်၍ သူတပါးတို့ကို လည်း လိုက်နာပြုလုပ်နိုင်အောင် နည်းလမ်းပြသင့်သည်။

သို့သော် ယင်းသို့ကား မဟုတ်ပါချေ၊ အဟုတ်ကား ဘယ် သို့နည်း ? လွန်ခဲ့သော နေ့ကာလတခုက ဖြစ်ခဲ့၏။ မြို့တမြို့သို့ တရားဟော ရောက်ခဲ့၏၊ ရထားမှဆင်း ကား၊ ကားမှဆင်း တည်းခိုရာ ဓမ္မာရုံသို့ရောက်လျှင် ရင်းနှီးသော ဒကာက သက် ပြင်းချသည်၊ ဟီးချသည်၊ ထိုအခါ မိမိက မေးသည်—

"ဘာဖြစ်လို့ သက်ပြင်းချ, ဟီးချရဒါလဲ"

"ဟာ....ဘုရား၊ ပန္နစ်က တရားပွဲ တပွဲအကြောင်း ပြန် တွေးမိလို့ မောလွန်းလို့ အကုသိုလ်ဖြစ်လွန်းလို့ သက်ပြင်းချ, ဟီးချဒါပါဘုရား"

"ဘယ်လိုလဲ အကြောင်း ပြောစမ်းပါအုံး"

"တရားပွဲ ကျင်းပဒါဘုရား လွယ်လွယ်နဲ့ ခက်အောင်လုပ် တယ်၊ အကုန်အကျ မများသင့်ဘဲနဲ့ များအောင်လုပ်တယ်"

"ဘယ်လိုလုပ်လဲ၊ လုပ်ပုံလုပ်နည်း ပြောစမ်းပါအုံး"

"ခု....အရှင်ဘုရား ပင့်လာရဒါ လွယ်လွယ်ဘဲ၊ ရထားကနေ ကားတစီးနဲ့ကြို ခု ဒီရောက်လာ၊ ဘယ်လောက် သက်သာလဲ ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားလဲ သက်သာ ကြိုဆိုသူတွေလဲ သက်သာ ဘုရား"

“အင်း.... အင်း”

“မနှစ်ကလဲ ဒီလိုဘဲ မဟုတ်လားဘုရား”

“အင်း....ဟုတ်တယ်”

“အဲဒါ.... အရှင်ဘုရား ပို့အပြီး ကိုယ်တော်က မဟုတ်ရသေးဘူးဘုရား၊ သူ့ကို ကား (၆) စီးနဲ့ ကြိုရမယ်တဲ့၊ ရွှေထီးလဲ မိုးပေးရအုံးမယ်တဲ့၊ မြို့ထဲလဲ လမ်းစုံလှည့်ရမယ်တဲ့၊ တပည့်တော်ကလဲ ဒီအကြောင်း မသိဘူး၊ အရှင်ဘုရားတို့ ကြိုသလိုဘဲ ကားတစီးထဲနဲ့ သွားကြိုတယ်၊ ဒေါတွေပွလို့ဘုရား”

“အင်း....အင်း”

“မြို့ထဲ လမ်းစုံအောင် မလှည့်လို့လဲ ဒေါပွတယ်”

“ဒကာကြီးက အကျိုးအကြောင်း မလျှောက်ထားဘူးလား၊ အခက်အခဲစသည်ပေါ့”

“တပည့်တော် လျှောက်ပါတယ်ဘုရား၊ ကားအခက်အခဲ ဓာတ်ဆီအခက်အခဲ စသည်တွေကို၊ သူက မကျေနပ်ဖူးဘုရား၊ မြို့ထဲလဲ လမ်းစုံမလှည့်တော့ ဘယ်ပရိသတ် လာမလဲ စသည်နဲ့ ဆူနေဒါပေါ့ဘုရား”

“ဒါနဲ့ တပည့်တော်ကလဲ ကြာတော့ စိတ်ကမရှေဘူးဘုရား၊ စိတ်မရှေတော့ လျှောက်လိုက်တယ်.... “အရှင်ဘုရား၊ ပရိသတ်က အရှင်ဘုရား ဘုန်းကံကြီးရင် လာမှာပေါ့” လို့ လျှောက်လိုက်တယ်၊ ဒီတော့.... **“ဘုန်းကံကြီးအောင် လူကံလုပ်ပေးရတယ်”** ဒကာကြီး၊ လို့ ပြန်ပြောတယ်ဘုရား”

“အင်း.... အင်း.... သူပြောဒါ ဟုတ်သားဘဲ၊ လူတွေကလဲ အဲဒါမှ အထင်ကြီးဒါ၊ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ ခုလာသလို ကပ္ပိယ တယောက်၊ ဘုန်းကြီးတပါး၊ ကားတစီးဆိုတော့ တိတ်တိတ်

ဆိတ်ဆိတ် ဖြစ်နေဒါပေါ့၊ အဲ.... နောက်ပါတွေကလဲ အများကြီး, ကားတွေကလဲ အများကြီး၊ အလံတွေထိုး၊ အသံချဲ့စက်တွေတပ်၊ မြို့ထဲလှည့်အော်ပြီး လာရင် မြို့တုန်ဟီးပြီး၊ အထင်ကြီးသွားတာပေါ့၊ အထင်ကြီးသွားယင် ဒီဘုန်းကြီးကဘယ်လိုပါလိမ့်၊ ရဟန္တာလား ဘာလားဆိုပြီး ပရိသတ်တွေ လှိမ့်လာဒါပေါ့၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ခုလာသလို ရိုးရိုးလာတော့ ရဟန္တာလား, ဘာလား, ညာလား သမားတွေ မလာတော့ဘူး၊ တရားလိုလားတဲ့ ပရိသတ်လောက်ဘဲလာမယ်၊ ဒီတော့ဘုန်းနဲ့ဒါပေါ့၊ ပရိသတ်နဲ့ဒါပေါ့"

"ခက်တော့ ခက်တာဘဲဘုရား"

"ခက်မနေနဲ့ ဒကာကြီး၊ ဒီအခါက "ကလိယုဂ် ဆုတ်ကပ်အခါကြီး" ဒီလိုအခါမျိုးမှာ လူကလုပ်ပေးမှ ရတဲ့ ဘုန်းကံမျိုးဘဲ များတယ်၊ ဘုန်းစစ်, ဘုန်းမှန်တွေ သိပ်မရှိတော့ဘူး"

"လူတွေကလဲ အသိဉာဏ်နဲ့ပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒီ အသိဉာဏ်နဲ့လို့လဲဘဲ လူကလုပ်ပေးရတဲ့ "လုပ်ဘုန်း" တွေ ထွင်ရဒါပေါ့၊ အ သိ ဉာဏ် များ ရင်ဘယ် "လုပ်ဘုန်း" ထွင်လို့ရမလဲ"

"ဦးပဥ္စင်းနဲ့ အတူတူ တရားဟောဘက် သူငယ်ချင်းတပါးကတောင် ပြောတယ် ခက်တယ်ဘုရားတဲ့", ခုလို အရှင်ဘုရားတို့, တပည့်တော်တို့လို ဘုန်းကြီးတပါး, ကပ္ပိယတယောက် ကားတစီးလောက်နဲ့ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် မြို့တွင်းဝင် တရားဟောရဒါ တိတ်ဆိတ်မှု ဝိဝေက ချမ်းသာတော့ ရတယ်, ကုသိုလ်တော့လဲ ရတယ်၊ ဒါပေမဲ့ လူအထင်မကြီးဘူး၊ လူတွေက တရားမနာချင်ဘူး"

"နောက်ပါလူတွေ အများကြီးပေါ့၊ ကားတွေအများကြီးနဲ့ အော်ဟစ်ပြီး မြို့တွင်းဝင်လာပြီး တရားဟောမှ လူတွေက အထင်ကြီးဒါ၊ တရားနာချင်ဒါ၊ လူတွေ တရားနာအောင် အဲဒီလို လုပ်ပုံပေါက်နေပြီ၊ အဲဒီလိုဆိုတော့လဲ တိတ်ဆိတ်မှု ဝိဝေကချမ်းသာ မရဘူး၊ ကိုယ့်ပရိသတ်နဲ့ ကိုယ်ရှုပ်နေဒါဘဲ" တဲ့။

"ဦးပဥ္စင်းက ဒီတော့ ပြောတယ်.... "အရှင်ဘုရား၊ တကယ့် တရားစစ်၊ တရားမှန် နာချင်တဲ့လူဟာ သိပ်ပများပါဘူး၊ အစစ်အမှန်နာချင်တဲ့လူကို အော်ဟစ်နေစရာ မလိုပါဘူး၊ အော်ဟစ်လို့လာဒါဟာ အစစ်အမှန် သပေးတွေ မဟုတ်ပါဘူး" လို့။

ဒီတော့ သူက "ဟုတ်တယ်, ဟုတ်တယ်" တဲ့၊ ကဲ-မဟုတ်ဘူးလား ဒကာကြီး"

"ဟုတ်ထာပေါ့ အရှင်ဘုရား"

"ဒါကြောင့် ဦးပဥ္စင်းက သူ့ ပြောလိုက်တယ်- "အရှင်ဘုရား၊ ကိုယ့်ပတော့ မဖုက်လိုက်နဲ့၊ ဒီမှာ ကိုယ်လဲချမ်းသာတယ်၊ ဒကာ-ဒကာမတွေလဲ ချမ်းသာတယ်" လို့။

"အင်း....ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား"

"အဲဒီမှ သူလဲ လက်ခံတယ်၊ ဒါဘာ့ကြောင့် လက်ခံနိုင်လဲဆိုတော့ တရားသဘောပေါက်လို့ဘဲ"

"မှန်ပါ အဲဒီတရား အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား"

"လာဘ်ပူဇော်သက္ကာရ, အခြံအရံ အကျော်အစော သိလောကသည် အပ်တစင်းဝင်သည့်အတွက် ပေါက်ဆိန် ဆယ်စင်း ထွက်သည့်အလား ပင်ဖိုလ်တရားမြတ်၏

အန္တရာယ် ကို ပင် အကယ်စင်စစ် ပြုတတ် လှ၏။
(လာဘသက္ကာရသံယုတ်)

"တယ်ပြီး ကြောက်စရာကောင်းပါလားဘုရား"

"အပျားကြီးဘဲ ဒီ ထက် ကြောက် စ ရာ ကောင်းဒါတွေ ရှိသေးတယ်"

"အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား"

"အဇာတသတ်မင်း, ကိုးကွယ်ချီးမြှောက် ဆွမ်းအိုး ချက် ငါးရာ အထောက်အပံ့ ခံရသည့်အတွက် ဂုဏ်ကြီး စရာတက်၍ ဘုရားရှင်ကို ပြိုင် ဘက် မိခြင်း ကြောင့် ဒေဝဒတ်သည် အဝီစိငရဲသို့ ဆင်းသွားရရှာ၏"

"လာဘ်ပူဇော် သက္ကာရဟူသည် မိုးကြိုးစက်ကွင်း လောင်မီးအရှင်း စင်စစ်ဖြစ်သည်၊ ယင်းသို့သော လာဘ် ပူဇော်သက္ကာရ မိုးကြိုးစက်ကွင်းသည် ရဟန္တာအရှင် ပုဂ္ဂိုလ်တပါးကိုသာ ချန်ချွင်း၍ ပုထုဇဉ်, သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် မကြွင်း, စင်းစင်းသေအောင် တိုက်ခွင်းတတ်တယ်"

"ငှက်ပျောသီး, ဝါးသီးအစရှိသော အသီးတို့သည် မိမိတို့၏ မိုရာ သစ်ပင်ကိုအရှင်လတ်လတ် အသေသတ်ဘိ သကဲ့သို့ရင်း, အဿတိုရ်မြင်းမ၏ ကိုယ်ဝန်သည် မိမိ အောင်းသည့်ဝမ်းခေါင်းရှင် မွေးမေကို အသေသတ်ဘိ သကဲ့သို့ရင်း, ပူဇော်သက္ကာရသည် အနှစ်မရှိသော ငှက် ပျောပင်, ဝါးပင်တို့၏ပမာ, သတိ, ပညာအစရှိသော ဂုဏ်အနှစ် ကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို များမကြာ ဖျက်ဆီးတတ်သည်" (လာဘသက္ကာရသံယုတ်)

"ဟင်....ဒါဖြင့် ဒီလာဘ်လာဘ ပက်ပေဒမှု, အခြံအရံ အကျော်အစောမက်မှု, ဘုန်းကြီးအောင် လုပ်မှုတို့ဟာ တကယ့် ဘေးကြီးတွေပါလားဘုရား"

"အင်းပေါ့ တကယ့်ဘေးကြီးတွေပေါ့၊ ပညာ, သတိ မရှိ လို့သာ, သာယာနေဒါ ရှိရင် ကြောက်စရာကြီး—

"လာဘ်များအောင် ကြံဆောင်, ဘုန်းကြီးအောင် ဟန်လုပ်ရတဲ့အတွက် နှလုံး အညစ်အကြေး ပြန့်ပွား တယ်၊ ဒီဘဝမှာလဲ မိုးတိမ်အုတ်ဖုံးတဲ့ လရောင် လိုသီလ သမာဓိ, ပညာ, ဂုဏ်အရောင်တွေ မထွက်ဘူး၊ သံဃာ အများ မနှစ်သက်ဘူး။ ထက်ဝန်းကျင်လူထဲ, ရှင်ထဲမှာ လဲ့ သိတင်းပုပ်, သိတင်းလေ ကျော်လွှမ်းတက်တယ်၊ သေရင်လဲ အပါယ်လေးပါးအစာ ဖြစ်ရတတ်တယ်"

"အလွန်တွေခဲ, အလွန်မြတ်တဲ့ ဘုရားရှင် သာသနာ တော်၌ ရဟန်းတဘဝ ဖြစ်ရပါလျက် လယ်ယာမြေ ကောင်း၌ မျိုးစေ့ပုပ်, မျိုးစေ့ဟောင်းကဲ့သို့ ဖြစ်၍ သာသနာတော်၌ ခိုလှုံရကျိုး မနပ်တော့ဘူး"

"ကြောက်စရာကြီးပါလား ဘုရား"

"ကြောက်စရာကြီး လုပ်မနေနဲ့၊ တော်ကြစို့၊ ညောင်းပြီ"

* ဘုန်းကြီးလိုလား ဂုဏ်ဖေါ်ကြွား, တရားပဟောသင့်၊
* လာဘ်ကိုလိုလား, ဟန်ဆောင်ကြွား, တရားမဟောသင့်၊
* ဘုန်းဂုဏ်မကြွား, ဟန်ဖယ်ရှား, တရားဟောလေသင့်။

× × ×

ဆိုင်းနောက်ထ တရားဟောတယ်ဘုရား

(၅)

တရားဟူ၍ သာမညပြောလျှင် ကုသိုလ်တရား, အကုသိုလ်တရား နှစ်မျိုးလုံးကို ယူရမည် ဖြစ်၏၊ သို့ဖြစ်၍ တရားအား ထုတ်ပါသည် ဆိုလျှင် ဘယ်တရား အားထုတ်ထာလဲ, တရားဟောပါသည် ဆိုလျှင် ဘယ်တရား ဟောတာလဲ စသည် စိစစ်သင့်၏။

ကုသိုလ်တရားနှင့် အကုသိုလ်တရားတို့မှာ သဘောသွားအားဖြင့် များစွာ ခြားနားကြသည်၊ ကုသိုလ်တရားသည် အထက်သို့ ဆန်တက်သော သဘောရှိ၏၊ အကုသိုလ် တရားသည် အောက်သို့ စုန်ဆင်းသော သဘောရှိ၏။

တနည်းဆိုသော် ကုသိုလ်တရားသည် တဆင့်ထက်တဆင့် မြင့်ထက်မြင့်အောင် ရွက်ဆောင်တတ်သော သဘောရှိ၏၊ အကုသိုလ်တရားသည် တဆင့်ထက်တဆင့် နိမ့်ထက်နိမ့်အောင် ရွက်ဆောင်တတ်သော သဘောရှိ၏။

လောကမှာ အနိမ့်သို့ ဆင်းဘို့ရန်မှာ မခဲယဉ်းပါပေ၊ လျှောချလိုက်ရုံသာ ဖြစ်၏၊ အမြင့်သို့ တက်ရန်မူ အတော်ကြီး ခဲယဉ်းလှပေ၏၊ ဥပမာဆိုသော် ကျောက်ခဲတလုံးကို တောင် ပေါ်မှ တောင်အောက်ချဘို့မှာ မခဲယဉ်းလှ၊ သို့သော် ကျောက် ခဲတလုံးကို တောင်ပေါ်အရောက် ပစ်မြှောက်မယ်, သယ်ဆောင် မယ်ဆိုလျှင်တော့ အားအများကြီး စိုက်ရတော့မည် ဖြစ်၏။

တဖန်ဆိုသော် ရေစုန်နှင့် ရေဆန်ဟူ၍ ရှိ၏၊ လှေကို ရေစုန် အတိုင်း လိုက်မည်ဆိုလျှင် အသာကလေး မျှောချလိုက်ရုံသာ ရှိ၏၊ အားမထုတ်ရတော့ပေ၊ ရေဆန်ကို တက်အောင်မူ အား မကုန်၍ မရ၊ လှော်ရမည်၊ ခတ်ရမည်၊ ထိုးဝါးနှင့် ထိုးရမည်၊ ကြိုးနှင့်ဆွဲရမည်၊ သို့မှသာ ရေဆန်ကို တက်မည်။

ယင်းသို့ဆိုသော်- စုန်လမ်း, မျှောလမ်း ဖြစ်သည့် အကု သိုလ်တရားဘက်သို့ လိုက်မည်ဆိုပါလျှင် လွယ်လွယ်ကလေးနှင့် လျှောသွားနိုင်သည်၊ ဆန်လမ်း, တက်လမ်း ဖြစ်သည့် ကုသိုလ် တရားဘက်သို့ လိုက်မည်ဆိုပါလျှင် မိမိကိုယ်ကို သတိ, သမာဓိ, ပညာတရားတို့ဖြင့် မြဲစွာ ဆောက်တည်ပြီး များစွာ ကြိုးစားမှ ရနိုင်သည်။

ယင်းတွင် **"ပါပသ္မိံ ရမတေ မနော**=ပုထုဇန် သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ဓာတ်သည် စရိုက်ဝါသနာအားဖြင့် အကုသိုလ်စုန်လမ်းသို့ သာ မျှောလိုက်တတ်ပေ၏။

ယခုအခါကား ဗုဒ္ဓတရားတော်တွေ ထွန်းကားသည့် အခါ ကြီးဖြစ်သည်၊ ယင်းလို အခါကြီးမျိုးတွင် အကုသိုလ် အစုန် လမ်းသို့ မလိုက်ဘဲ ကုသိုလ်အဆန်လမ်းသို့သာ လိုက်သင့်၏။

သို့သော် လိုက်ပါ၏လော၊ အဆန်လမ်း, မလိုက်ပါပေ၊ သူလို ကိုယ်လို သာမန်လူတွေ မလိုက်တာက ထားပါတော့၊ ဘုရားဟောပါတယ်, တရားပြပါတယ်ဆိုတဲ့ သတ္တဝါအများအား အဆန်လမ်း တင်ပေးသူတွေ အစုန်လမ်းလိုက်လျှင် အဘယ်သို့ ဖြစ်မည်နည်း။

တချိန်သော နေ့ကာလက ဖြစ်ခဲ့၏၊ မိမိသည် မြို့တမြို့တွင် ဘုရားဟောနေ၏၊ တနေ့သော နံနက်တွင် တရားပွဲဖြစ်မြောက် ရေးအဖွဲ့မှ ဒကာတယောက် ရောက်လာ လျှောက်ထား၏—

"လူတွေက တရားနာဒါများ လွယ်လွယ်မှတ်လား မသိပါ ဘုရား၊ တယ်ပြီး မနာချင်ကြဘူး"

"အင်း........တရားဆိုဒါ နဂိုရ်ထဲက အနဲကြိုက်ဘဲဟာ အများ ကြိုက်မှ မဟုတ်ဘဲနဲ့"

"ယခု အရှင်ဘုရား တရားပွဲတော့လဲ အများသားဘဲ"

"ဘယ်တရားပွဲတော့ လူနဲလဲ"

"မနှစ်ကပေါ့ဘုရား တရားပွဲ လူနဲရတဲ့အထဲမှာ တရားဟော တဲ့ ဘုန်းကြီးကလဲ "**ဆိုင်းနောက်ထ တရားဟောတယ်**"

"ဟင်....ဘယ့်နှယ် ဆိုင်းနောက်ထ တရားလဲ၊ ဆိုင်းနောက် ထ တရားလို့ ရှိရသေးလား၊ ပြောစမ်းပါအုံး ဆိုင်းနောက်ထ တရားဆိုဒါ ဘယ်လိုတရားမျိုးလဲ"

"ဆိုင်းနောက်ထ တရားဆိုဒါဘုရား ဆိုင်းထဲက ဆိုင်းနောက် ထတွေလို အပြစ်ပြောတဲ့ တရားပေါ့"

"အင်း.... ပြောစမ်းပါအုံး ရှင်းရှင်းလင်းလင်း"

"ဆိုင်းနောက်ထတွေဟာ သူတို့ကို ထမင်း, ဟင်းကောင်း မကျွေးရင် ငါးပိချက်ကဘယ်လို, ချဉ်ဟင်းကဘယ်နည်း စသည် ဖြင့် ထဲ့ပြီး ပျက်လုံးထုတ်တော့ဒါပေါ့"

"အင်း....ခုလဲ တရားဟောဘုန်းကြီးက ပျက်လုံး ထုတ်ရော လား၊ ဒကာကြီးတို့ကလဲ ကောင်းကောင်း ပကျေးဘူးလား"

"ခက်ထာဘဲဘုရား၊ သူက အချိုးမကျတော့ ဒကာ–ဒကာ ပတွေက ဆွမ်းဟင်းတွေ သိပ်မလာဘူးဘုရား၊ ဒါပေမဲ့ စား မဖြစ်အောင်တော့ ပဆိုးပါဘူးဘုရား။ အဲဒါကိုမကျေနပ်တော့ သူ့ကို ဘာနဲ့ကျေးတယ်၊ ညာနဲ့ကျေးတယ် စသည်ဖြင့် တရား ထဲထဲ့ဟောတယ်ဘုရား"

"အင်း.... ဒါ ဆိုင်းနောက်ထ တရားပေါ့နော်"

"မှန်ပါ ဆိုင်းသမားတွေဟာ မကျေနပ်ယင် နောက်ထထဲ ထဲ့တတ်သလို တရားဟောဘုန်းကြီးလဲ မကျေနပ်ထာကို တရား ထဲ ထဲ့ဟောလို့ ဆိုင်းနောက်ထတရားလို့ ခေါ်ဒါပါဘုရား"

"အင်း....အင်း....ဒါဟာဒေါသရဲ့ အမှတ်လက္ခဏာ ဘဲပေါ့ ဒကာကြီးရဲ့–

"မြွေပွေး မြွေဟောက်ကို ဒုတ်နဲ့ ပုတ်ခတ် လိုက်တဲ့ အခါ ရှူးကနဲ ထလာတတ်သလို ပနှစ်သက်စရာ အာရုံ နဲ့ တွေ့ကြုံလာတဲ့အခါ ရှူးရှူးရှဲရှဲ ဖြစ်ခါ ကိုယ်ရော စိတ်ပါ ကြမ်းတမ်းပြီးတော့ အမျက် ထွက် ခြင်း ဟာ ဒေါသရဲ့ လက္ခဏာဘဲ"

"ဒေါသထွက်တဲ့အခါ ယှဉ်ဘက် တရားတို့လဲ ပူပူ လောင်လောင် ရှိကုန်တယ်၊ အဲဒီယှဉ်ဘက် စိတ်၊ စေ တသိက် တရားတို့ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇ ရုပ်တွေလဲ ဒေါ သ အရှိန်ကြောင့် ပူပူလောင်လောင် ရှိကုန်တယ်"

"ပြီးတော့ အဲဒီ စိတ္တဇရုပ်နဲ့ ပူးကပ်လျက် ဖြစ်ရတဲ့ ကမ္မဇ၊ ဥတုဇ၊ အာဟာရဇ ရုပ်တွေလဲ အပူဓာတ် ကူး စက်ပြီး တကိုယ်လုံး လောင်ကျွမ်းခံရတော့တယ်"

“အဲဒါကြောင့် ဒေါသထွက်တဲ့အခါ အသားအရေ နီမြန်းပြီး တကိုယ်လုံး ဆတ်ဆတ် တုန်တယ်၊ ဒေါသ အရှိန် အလွန် အားကြီး ယင်တော့ ဒီလောက် ဆိုင်း နောက်ထ တရားလောက်နဲ့ မပြီးဘူး၊ မနောပဒေါသိက နတ်တွေလို တခါထဲ ဘဝပြုတ်အောင် လောင်ကျွမ်း တယ်”

“ဒေါသဟာ တယ် ကြောက်စရာ ကောင်းပါလားဘုရား, သေတောင် သေနိုင်တယ်”

“အင်းပေါ့ ကြောက်စရာပေါ့၊ ဒကာကြီးက အဲဒီတုန်းက ဟိုတရုပ်ကြီးလိုမှ မပြောလိုက်ဘဲ”

“ဘယ်တရုပ်ကြီးလိုလဲဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါအုံး”

“မီးရထားစီးရဒါ ခုခေတ်မှာလူတွေက အားကြီးကြပ်တယ် မဟုတ်လား”

“မှန်ပါအရှင်ဘုရား”

“ဒီတော့ နေရာရအောင် သူ့ဦး, ငါဦးပေါ့, ဦးကြတယ်၊ အဲဒီလိုဦးတော့ ဦးပဉ္ဇင်းတပါး ဦးထားတဲ့နေရာကို တရုပ်ကြီး က ဝင်ထိုင်မိတယ်”

“မှန်ပါအရှင်ဘုရား”

“အဲဒီလို ဝင်ထိုင်တော့ သူ့နေရာ, ငါ့နေရာနဲ့ ဦးပဉ္ဇင်း တပါးနဲ့ တရုပ်ကြီးနဲ့ ငြင်းကြတယ်၊ အဲဒီလိုငြင်းတော့ အဲဒီ ဦးပဉ္ဇင်းက စိတ်ဆိုးပြီး ဒေါနဲ့မောနဲ့ ပြောဒါပေါ့”

“မှန်ပါအရှင်ဘုရား”

“ဒီတော့ တရုပ်ကြီးက “**သူလူစား ငါလူစား စိတ်ဆိုးဒါ ဘာ့ကောင်းလဲ**” လို့ အဲဒီဦးပဉ္ဇင်းကိုပြောတယ်၊ ခုလဲဒကာကြီးက

"သူလှုစား ငါလှုစား, တရားဟောတဲ့ ဘုန်းကြီး ဆိုင်းနောက်ထ တရားဟောဒါ ဘာကောင်းလဲ"လို့ တရပ်ကြီး ပြောသလိုမှ ပြန်မပြောဘဲနဲ့"

"မှန်ပါ ပြောရမလို ဖြစ်နေပြီ"

"ပြောရမလို ဖြစ်နေပြီ ပလုပ်နဲ့၊ ဟိုဘုန်းကြီးတုန်းကတော့ မပြောဘဲနဲ့ ဒီဘုန်းကြီးကျမှ လာပြောတော့ ဘာလဲ ဒီဘုန်းကြီး လဲ ဆိုင်းနောက်ထတရားဟောမှာစိုးလို့ ကြိုတင်ပြီး ပြောထား ဒါလား"

"မဟုတ်ပါဘူး အရှင်ဘုရား၊ ပြောဒါက အရှင်ဘုရားနဲ့က ရင်းနှီးလို့ စကားစပ်မိလို့ ပြောဒါပါ"

"သည်းခံပေါ့ ဒကာကြီး၊ ဒါမျိုးက နေရာတကာမှာ ကြုံ ရတတ်တယ်၊ ဦးပဥ္စင်း ဒီ....ဒကာကြီးတို့မြို့ကို တရားဟောမလာမီ (........) မြို့မှာ သုံးညဟောခဲ့တယ်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"အဲဒီမှာ ဦးပဥ္စင်း ဘာတရားဟောလဲဆိုတော့ ပဌမဦးဆုံး ညမှာ "မျက်ဖြေတရားတော်" ကို ဟောတယ်"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"အဲဒီလိုဟောတော့ ဘယ်လိုသွားပြီးကြုံလဲဆိုတော့ ဦးပဥ္စင်း အရင် ဟောသွားတဲ့ ဘုန်းကြီးက ဒကာကြီး ပြောတဲ့အတိုင်း ပြောယင် ဆိုင်းနောက်ထတရား ဟောသွားတယ်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"အဲဒီလို........သူမကျေနပ်ထာတွေ ပြောပြီး ဆိုင်းနောက်ထ တရား ဟောသွားဒါကို ဦးပဥ္စင်းက ဘယ်သိမလဲ၊ အဲဒီလို မသိ တော့ ဦးပဥ္စင်း ရည်ရွယ်ထားတဲ့အတိုင်း "မျက်ဖြေတရား

တော်” ကို ဟောလိုက်တော့ အဖွဲ့က ဒကာတွေနဲ့ ဦးပဥ္စင်းနဲ့ စီးဝါးကိုက်ထားသလို ဖြစ်မသွားဘူးလား”

“မှန်ပါ ဖြစ်သွားပါတယ် အရှင်ဘုရား”

“အင်း........အဲဒီလိုဖြစ်တော့ နောက်နေ့လဲရောက်ရော အဖွဲ့က ဒကာတယောက်၊ လာပြီးလျှောက်တယ်–

“ဆရာတော် ညက မျက်ဖြေတရားဟောတော့ လူတွေက တပည့်တော်ကို ဝိုင်းမေးကြတယ်”

“အင်း........ဘယ်လိုမေးကြလဲ”

“ခင်ဗျားနဲ့ ဘုန်းကြီးနဲ့ ဘယ်လို အချိတ်အဆက် လုပ်ထားလဲလို့ မေးတယ်ဘုရား”

“ဘာဖြစ်လို့ သူတို့က အဲဒီလို မေးရဒါလဲ”

“ဒီလိုဘုရား အရှင်ဘုရား မဟောမိက ဒီမှာ ဘုန်းကြီးတပါး ဟောတယ်၊ နဂိုရ်ရက တရားပွဲ အစီအစဉ်ထဲမှာ မပါပါဘူး၊ အနားနီးမှ သူ့ဒကာတွေက လာပြီး ဒီပက္ကာင်မှာ ဟောဘို့ စပ်လို့ ဟောဒါပါဘဲ”

“အင်း........စပ်ဟော, ကပ်ဟော, ဆွယ်ကာဟောတော့ ပြဿနာပေါ်ရော့လား”

“တင်ပါဘုရား ပြဿနာပေါ်တယ်ဆိုပါတော့၊ တပည့်တော်တို့က အရှင်ဘုရား တရားပွဲနဲ့ နီးနေလို့ ငြင်းပါတယ်၊ သူ့ဒကာတွေက ဘာမှ တာဝန်မယူရပါဘူး၊ တရားပွဲ အခင်းအကျင်း လုပ်ပေးရင် တော်ပါပြီဆိုဒါနဲ့ တပည့်တော်တို့လဲ လက်ခံလိုက်တယ်။ အဲဒါ ပဌမ သူ့ဘာသာသူ လာဟောတယ်၊ အပြန်ကျတော့ တပည့်တော်တို့က သုံးဘီးကားနဲ့ ပြန်ပို့ ပေးပါတယ်”

"အင်း........အင်း"

"နောက်ညကျတော့ မလာဘူးဘုရား- ဒါနဲ့ ဒီကအချိန်ကျ လို့မလာတော့ စုံစမ်းကြည့်တယ်၊ ကားပလာလို့တဲ့၊ ဒီတော့မှ ကဗျာကယာ သုံးဘီးကားရှာပြီး လှတ်ခဲ့ဒါပေါ့ဘုရား"

"အင်း........အင်း"

"ပလ္လင်ပေါ်ရောက်တော့ ရှစ်နာရီကျော်နေပြီဘုရား၊ အဲဒါ နောက်ကျရတဲ့အထဲ တရားမဟောဘဲ ဒေါ်နဲ့ မောနဲ့ ပြောလိုက် တဲ့အပြစ်တွေ ပနဲပါဘူးဘုရား"

"ဘာတွေပြောလဲ"

"အပယ်လေး........ကြွပ်းတပ်းသမှ အရှင်ဘုရားတောင် ပြန်ပြီး မရှောက်ရဲဘူးဘုရား"

"ဟင်........အဲဒါ ရိပ်သာက တရားပြ ဘုန်းကြီး မဟုတ်ဘူး လား"

"အမယ်လေးဘုရား တရားပြ ဘုန်းကြီးမှ သာမညတောင် မဟုတ်ဘူး၊ မဟာနာယကတဲ့ဘုရား"

"အင်း........မဟာနာယကမို့ တော်သေးဒါပေါ့၊ အဲဒီမဟာ နာယကတွေ ချုပ်တဲ့ မဟာနာယကချုပ်ကြီး ဆိုယင်တော့ ဒကာ ကြီးတို့ ဒီထက်တောင် ခံရမလား မသိဘူး"

"မှန်ပါဘုရား၊ အဲဒီလို ဖြစ်နေပြီ"

"အင်း........ဒါ့ကြောင့် ဒကာကြီးကို ပေးကြဒါပေါ့၊ အင်း.... ပေးလဲမေးစရာဘဲဟာ၊ ဟိုဘုန်းကြီးက အမျက်ဒါသ ချောင်း ချောင်း ထသွားတယ်၊ ဒီဘုန်းကြီးက "မျက်ဖြေတရားတော်" ဟောတယ်ဆိုတော့ ထင်စရာပေါ့၊ ဒကာတယောက်ယောက်က ကြိုတင် ရှောက်ထားလို့ ဟောတယ်လို့"

"မှန်ပါဘုရား"

"အင်........အဲဒါမှ ခက်ထာ"

"ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား"

"ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုယင် ဒီည ဆက်ဟောဘို့တောင် မခက်ဘူး လား၊ မျက်ဖြေတရားတော်ကလဲ ဒီညမှ ဆုံးမှာ"

"ဟောပါအရှင်ဘုရား........ ဆုံးအောင်ဘဲ၊ တပည့်တော်တို့ ဟောခိုင်းလို့ ဟောဒါလဲ မဟုတ်ဘူး၊ အရှင်ဘုရားကလဲ သက် သက်သိလို့လဲ ဟောဒါမှ မဟုတ်ထာဘဲဟာ"

"အင်း........မဟုတ်ပေမဲ့ အဲဒီလိုသိမှာက ဒကာကြီးတို့ သုံး လေးယောက်နဲ့ ဦးပဥ္စင်းသာ သိမှာ၊ ဒီမှတပါး တခြားလူတွေ ကတော့ ဒကာကြီးကို မေးကြသလို ထင်ကြမှာ"

"မှန်ပါ ထင်မှာကတော့ ထင်မှာဘဲ"

"ကဲ........ထင်လဲ မတတ်နိုင်ဘူး၊ ဟောမဲ့ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ကတော့ ဟောရမှာဘဲ၊ ကိုယ့်ဘက်က ရိုးသားဘို့ဘဲ အရေး ကြီးဒါ မဟုတ်လား ဒကာကြီး"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"ကဲ....ကဲ ဒကာကြီး— ဦးပဥ္စင်းမှာဆို ဒကာကြီးတို့မြို့ မလာ မီ (....)မြို့မှာ ဟောစဉ်က အဲဒီလို ပဋ္ဌာန်းကြီးက ဆိုင်းနောက် ထတရား ဟောသွားတယ်၊ ဦးပဥ္စင်းက မျက်ဖြေတရားတော် ဟောတယ်၊ အဲဒီလို ဟောတော့ ခုပြောခဲ့သလို ပြဿနာတွေ ထပ်တက်ပြန်ဒါပေါ့"

"မှန်ပါဘုရား၊ ဒါက မသိလို့ တက်ထာဘဲဟာ၊ သိယင် ပြေလယ် သွားမှာပေါ့ဘုရား"

"အင်းပေါ့ ဒီလိုဘဲ သဘောထား ရပါပေါ့၊ ဒါ့ကြောင့် ဒကာကြီးကိုလဲ သည်းခံလို့ ပြောပါပေါ့၊ ဒါမျိုးဟာ ဒီလိုဘဲ ကြုံရတတ်ပုံ၊ ဦးပဥ္စင်းကိုယ်တိုင် ကြုံခဲ့ပုံကို ပြောပြပါ"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"ဒကာကြီးတို့ ကြုံပါက ဘာဟုတ်သေးလဲ၊ အဲဒီအဖွဲ့ကလူတွေ ကြုံပါမှ တဆူးမဟောသေးဘဲနဲ့ အသားလွတ်ပြောနေဒါ တနာရီလောက် ကိုကြာတယ်ဘဲ့၊ အဖွဲ့ကလူတွေလဲ ပလ္လင်ပေါ်နဲ့ အောက်ကနဲ့ဆိုတော့ ဘာမှ ပြန်လည် ဖြေရှင်းခွင့်မရဘူးပေါ့"

"တင်ပါ၊ ဒါဆို တပည့်တော်တို့ထက် ဆိုးဒါပေါ့ဘုရား"

"အင်း........ဒါ့ကြောင့် "မဟုတ်တဲ့လူ ပလ္လင်ပေါ်ရောက်ယင် ကြောက်ရတယ်၊ ဒကာကြီး"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"အင်း........ဒါ့ကြောင့် ဒကာကြီးဟာ ခန္တီတရား လက်ကိုင်ထားပြီးတော့ ကြိုးစားပေါ့—

"လောင်စာမရှိတဲ့ အရပ်မှာ ကျရောက်တဲ့ မီးရဲ့ ပုံပမာလိုဘဲ သည်းခံခြင်းဆိုတဲ့ သံလျက် လက်စွဲပြီး ရဲရဲ တောက်နေတဲ့ သူအား မသူတော်တို့ရဲ့ ဒေါသမီး ပလောင်မစွဲနိုင်ဘူး" (စတုရာရက္ခ)

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော် အတတ်နိုင်ဆုံး သည်းခံ ကြိုးစားပါမယ်"

"တအူအူ ဟောင်တတ်ကုန်တဲ့ အရပ် ခွေးတွေရဲ့ အလယ်ကြားသို့ တုတ်လက်နက် ကိုင်ပြီး ပြေးသွားတဲ့ သူကို အရပ်ခွေးတွေက လွန်စွာဟောင်ချင်တတ်ကြကုန် သလို အမျက်ဒေါသဖြင့် ပြစ်မှား တတ်သူကို အမျက်

ဒေါသဖြင့် ပြစ်မှားတတ်သူအပေါင်းက အမျက်ဒေါသနဲ့ အလွန်ပြစ်မှားတတ်ချင်တယ်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

ဒါကြောင့်– "ပညာရှိ၊ ပညာမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးစုံ ဗိုလ်ပုံပရိသတ် အရပ်ထဲမှာ ဒေါသ တုတ်စွဲပြီး အရပ်နေကလေး အမိုက်အမဲတို့ ဆဲဆိုဟိန်းဟောက်ချင်စရာ မနေမိဘို့လဲ သတိပြုရမယ်"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"ဒီတော့ ဒေါသပဟန်ကို လိုးပြီး၊ သည်းခံခြင်း ဆိုတဲ့ ခွန်အားနဲ့ များများကြီး ပြည့်စုံရအောင် 'ငါ့သာငါ့ပြင်၊ ငါမမြင်ဟု ဥယင်တဆူ၊ ပြုမိမူ၊ ထိုသူ-သူ့အောက်၊ နေ့ခြင်းရောက်သိမ့်' ဆိုတဲ့ ရှေ့ပညာရှိတို့စကားကို အထူးသတိထားပေါ့နော်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"အဲဒီလို သတိထားပြီး– 'အစွယ်ကျိုးသောမြွေ၊ ဦးချိုကျိုးသော နွားရဲ့အလား' ပရိသတ် ဗိုလ်ပုံအကြားမှာ ဒေါသဘည်းဟူသော မြွေစွယ် တမြှားမြှား၊ မာနတည်းဟူသော ဦးချိုတခွားမားနဲ့ မနေမိဘို့ အရေးကြီးတယ်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"**အကောဓေန ဇိနေ ကောဓံ** ။ **ကောဓံ**= အမျက်ထွက်သောသူကို၊ **အကောဓေန**=မိမိက အမျက်မထွက်မှု၊ **ဇိနေ**=အောင်၏"တဲ့။

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"မြွေပွေးတို့ရဲ့ ရှူးရှူးမြည်ပြီး လူကိုချောက်တတ်ခြင်း, မြွေဟောက်တို့ရဲ့ ပါးပျဉ်း ထောင်ပြီး လူကို ချောက်တတ်ခြင်းဟာ အဲဒီလူတို့ကို ရန်အောင်ကြောင်း မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီလူကသာ မြွေဆိုးမှန်း ရိပ်မိပြီးတော့ စိစိကျေညက်အောင် ရိုက်နှက်ခံရစရာ အကြောင်း ဖြစ်တယ် မဟုတ်လား"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"အဲဒါကို ထောက်ထားပြီးတော့– "ရန်မထောင်မှ ရန်အောင်သည်, ရန်ထောင်–ရန်လှောင် မိတတ်သည်၊ ရန်မလိုမှ–ရန်ပြိုမည်၊ ရန်လို–ရန်ပို တတ်လှသည်" ဆိုတဲ့အတိုင်း နှလုံးသွင်းနော်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"အဲဒီလို နှလုံးသွင်း ပြီးတော့– "ပရိသတ် ဗိုလ်ပုံ အလယ်ခေါင်မှာ မိမိရဲ့ စိတ်ယုတ်ပာကို လူသိရအောင် ဒေါသပါးပျဉ်ထောင်၍ မာန်စောင်တရှူးရှူးနဲ့ မနေမိဘို့ အရေးမကြီးဘူးလား"

"ကြီးပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အင်း.... **ဒေါသဟူသည် မြွေဆိပ်တောက်, ပညာဟူသည် ဆေးဖြင့်လှောက်**"ဆိုတဲ့အတိုင်း မတော်တဆ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဒေါသမြွေဆိပ်ကို အကျိုးအကြောင်း ကောင်းစွာဆင်ခြင် သိမြင်တဲ့ပညာဖြင့် နာနာ နှိပ်နိုင်, သိမ်းနိုင်အောင် အထူး သတိဆောင်ဘို့ အရေးမကြီးဘူးလား"

"ကြီးပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ကဲ တော်ရော့ပေါ့၊ ညောင်းပြီ"

"ဦးတင်ပါတယ်ဘုရား"

* စုန်လမ်းဆန်လမ်း၊ လမ်းနှစ်လမ်း၊ ခွဲခြမ်း သိပြီးသော်၊
* စုန်လမ်းမကြိုက်၊ ဆန်လမ်းလိုက်၊ အကြိုက် မှန်စေသော်။
* စုန်လမ်းလိုက်က၊ အပါယ်ကျ၊ ဆန်က နိဗ္ဗာန်နေ့ ် "

ရှိနိုးတတ်ဘိုတောင်မှ
မလွယ်ပါလား

(၆)

ယထာပိ ဒဟာဂမ္ဘီရော၊
ဝိပ္ပသန္နော အနာဝိလော။
ဧဝံ ဓမ္မာနိ သုတွာန၊
ဝိပ္ပသီဒန္တိ ပဏ္ဍိတာ။ ။

ဒဟာဂမ္ဘီရော= အလွန် နက်လှစွာသော ရေအိုင်၌၊ ဥဒကံ= ရေသည်၊ အနာဝိလော= မနောက်သည်၊ ဝိပ္ပသန္နော= အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သည်၊ ဟောတိယထာ= ဖြည့်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ=ထို့အတူ၊ ဓမ္မာနိ= ပြုကျင့်အပ်, မပြုကျင့် အပ်သော တရားတို့ကို၊ သုတွာန= ကြားနာရသည် ရှိသော်၊ ပဏ္ဍိတာ= ကြောင်းကျိုးသိမြင် ပညာရှင် တို့သည်၊ ဝိပ္ပသီဒန္တိ= အထူးသဖြင့် ကြည်ညိုကြကုန်၏။ (ဓမ္မပဒ)

ဂါထာ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ ကောင်းလှ၏၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှား လှ၏၊ ရှင်းပြစရာပင် မလိုလှ။ သို့သော် အနည်းငယ်မျှ ရှင်းရ သော် ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူခဲ့သော ရှစ်သောင်း လေး ထောင် များမြောင်ထွေပြား တရားတော်များကို အပိုင်းခွဲခြား လိုက်လျှင်—

၁။ ပြုကျင့်အပ်သည်ကို ညွှန်ပြသည့်အပိုင်းနှင့်

၂။ မပြုကျင့်အပ်သည်ကို ညွှန်ပြသည့် အပိုင်းဟူ၍ အပိုင်း နှစ်ပိုင်းတွင် အကုန်ပါဝင်တော့၏။

သို့ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်၏ တရားတော်တို့ကို လေ့လာသော အခါ၊ ဟောပြောသောအခါ၊ ရေးသားသော အခါတို့တွင် ယင်းအပိုင်း-၂-ပိုင်း ကွဲပြားဘို့၊ ခွဲပြဘို့ အထူးလိုအပ်၏။

ပြုကျင့်ရမည်ကို ပြုကျင့်ပုံ ပြုကျင့်နည်းနှင့်တကွ ပြုကျင့် သဖြင့် ရရှိမည့် အကျိုး အာနိသံသပါ ဖော်ပြသင့်၏၊ ထို့အတူ မပြုကျင့်သင့်သည်ကိုလည်း မပြုကျင့်သင့်သည့် အကြောင်းနှင့် ပြုကျင့်လျှင် ရရှိမည့် အပြစ် အာဒီနဝကိုပါ ဖော်ပြသင့်၏။

ထိုအခါ အပိုင်း-၂-ပိုင်း ကွဲပြားစွာ နားလည် သဘောပေါက် သူတို့သည် လိုက်နာပြုကျင့် သင့်သည်တို့ကို လိုက်နာပြုကျင့်၍ ရှောင်ရှားသင့်သည်တို့ကို ရှောင်ရှားနိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်၏။ ယင်း သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အများအပြား ရှိသေး၏။

မိမိကိုယ်တိုင် ကြုံခဲ့၏၊ တချိန်သော နွေကာလက မိမိသည် မြို့ကြီးတမြို့တွင် တရားဟော၏၊ ယင်းတွင် ထိခြင်း ငါးပါးနှင့် အညီ ရှိခိုးပုံကို စနစ်တကျ လက်တွေ့ သင်ပြလိုက်၏၊ ရှိခိုးနည်း စနစ်လက်ာကိုလဲ ချပေးလိုက်၏—

၁။ မျက်ခုံးလက်မ, ညှိုးဆံစ, ထိရလက်အုပ်ပေ၊
၂။ လက်အုပ်ကိုပင်, ကြောင့်သွင်, အလျင်ချိုပါလေ၊
၃။ လက်ထောက်-ဒူးချ, တတောင်ချ, နဖူးကျစေ ဦးချလေ၊
၄။ ဒူးနှစ်ဘက်ထိ, တတောင်ထိ,ထိရနဖူးပေ၊
၅။ ထိခြင်းငါးမျိုး, ညီရှိခိုး, ခေတ်ဆိုးမာနသေ၊
၆။ မာနသေက, ကုသိုလ်ရ,ဦးချကိုယ့်တွက်ပေ၊

နောက်တနေ့ နေ့လည်တွင် ဒကာကြီး သုံးလေးယောက် ရောက်ရှိလာပြီးလျှင် အရှိအသေ ရှိခိုးဦးချပြီးသော် ထိုင်လျှက် လျှောက်ထား၏-

"အရှင်ဘုရား ညကတုန်းက ထိခြင်းငါးပါးနဲ့အညီ ရှိခိုးပုံ ရှိခိုးနည်းကို လက်တွေ့တကွ ချပေးပြီး လက်တွေ့ သင်ပေးလိုက်ထာ တော်တော် ကောင်းတယ်ဘုရား"

"အင်း"

"တကယ်တော့ ဒီရှိခိုးဒါဟာ တပည့်တော်တို့ နေ့စဉ် ပြုလုပ်နေတဲ့ အလုပ်တခုဘဲဘုရား၊ ဒါပေမဲ့ ညက အရှင်ဘုရား သင်ပြသလို စနစ်တကျ ရှိခိုးတတ်တဲ့လူက အရှားသားဘဲဘုရား"

"အင်း"

"ညက အရှင်ဘုရား သင်ပြတော့မှ အမယ်လေး, အထက်, အထက် တရားတွေ ကျင့်ကြံတတ်ဘို့ အသာထားပါအုံး၊ "ရှိခိုးတတ်ဘို့တောင်မှ မလွယ်ပါလားဘုရား" လို့ အရှင်ဘုရား လျှောက်ချင်ဒါနဲ့ တပည့်တော်တို့ လာခဲ့ပါတယ်ဘုရား"

"အင်း…… ဒါဖြင့် ခု ရှိခိုးတတ်ဘို့တောင်မှ မလွယ်ပါလားဘုရား" လို့ လျှောက်ပြီးပြီ မဟုတ်လား၊ဘာလိုသေးလဲ"

"တပည့်တော်တို့ အဲဒီ လင်္ကာလေးတွေကို လိုချင်ပါတယ် ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား တတ်နိုင်ယင် ချီးမြှင့်ပါ"

"အင်း……ညက ဦးပဉ္စင်းက စကားစပ်မိဒါနဲ့ ရှိခိုးနည်း တမျိုးသာ သင်ပြလိုက်ထာ၊ ဒါက အများဆုံး ရှိခိုးတဲ့ ရှိခိုးနည်းဘဲ"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီရှိခိုးနည်းမှတပါး တခြားရှိခိုးနည်းတွေလဲ အများကြီးရှိသေးတယ်"

"မှန်ပါ အဲဒီရှိခိုးနည်းတွေကို အမိန့်ရှိနိုင်ယင် အမိန့်ရှိပါ အုံးဘုရား"

ရှိခိုးခြင်း-၂-မျိုး-၃-မျိုး။ ။"ရတနာသုံးပါးတို့အား အထူး ရိုသေခြင်း, ရှိခိုးခြင်းဟာ—

၁။ ဝန္ဒနာ=ရှိခိုးခြင်း,

၂။ အဉ္ဇလိကမ္မ=လက်အုပ်ချီခြင်း, ရယ်လို့ နှစ်မျိုးရှိတယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီနှစ်မျိုးမှာ—

၁။ မိမိကိုယ်ကို နှိမ်ချတဲ့ အစွမ်းဖြင့် ကိုယ်အင်္ဂါကို ရတနာသုံးပါးတို့သို့ ရှေးရှု ညွတ်ကိုင်း၍ ပူဇော်ခြင်းဟာ—

"ဝန္ဒနာ=ရှိခိုးခြင်းဘဲ"

၂။ ကိုယ်ကို မညွတ်စေမူ၍ လက်အုပ်ချီလျက် ဦးခေါင်း ထက်၌ တင်ထားခြင်းဟာ "အဉ္ဇလိကမ္မ=လက်အုပ်ချီခြင်း" ဘဲ ရယ်လို့ နှစ်မျိုးမှတ်ထားနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"စင်စစ်တော့ "ဝန္ဒနာ ခေါ် ကိုယ်ညွတ်ခြင်းဟာလဲ ရှိခိုးခြင်းဘဲ၊ အဉ္စလိကမ္မခေါ် လက်အုပ်ချီခြင်းဟာလဲ ရှိခိုးခြင်းဘဲ နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီ- ပါဠိအနေအထားအရ သဘောသွားကိုသာ ရှင်းပြနေရဒါဘဲ"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီတော့ ရှင်းရှင်းမှတ်လွယ်အောင် ပြောရယင်—

၁။ လက်အုပ် မချီမူ၍ ကိုယ်အင်္ဂါကို ညွတ်ခြင်းဟာ "ဝန္ဒနာ"ဘဲ၊

၂။ ကိုယ်အင်္ဂါ မညွတ်မူ၍ လက်အုပ် ချီခြင်း ဟာ "အဉ္စလိကမ္မ" ဘဲ,

၃။ ကိုယ်အင်္ဂါလဲ ညွတ်မယ်, လက်အုပ်လဲ ချီမယ်, နှစ်ပါးစုံ ပြုမယ်ဆိုယင် "ဝန္ဒနာအဉ္စလိကမ္မ"ဘဲရယ်လို့ သုံးမျိုး ပြောနိုင်တယ်ပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"သဘောပေါက်လား"

"ပေါက်ပါတယ်ဘုရား"

လက်အုပ်ချီပုံ၊ ။"အဉ္စလိကမ္မခေါ်တဲ့ လက်အုပ်ချီပုံနှင့်ပတ်သက်လို့ စနစ်ကျဘို့ကလဲ အရေးကြီးတယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား"

"လက်အုပ်" ဆိုဒါ ပြည့်စုံတဲ့ ပဒုမာကြာငုံဖူးနဲ့ တူစွာပြုတဲ့ လက်အုပ်တဲ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီတော့ "လက်အုပ်"ဆိုဒါ ခုံးခုံးကလေး, ပဒုမာကြာငုံပွင့်ခါနီးပုံအနေ ဖြစ်စေရမယ်ပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"လက်ဝါးနှစ်ဘက် ကပ်ပြီး ပြားနေယင် လက်အုပ်ဟုတ်ပါ့မလား"

"မဟုတ်ပါဘုရား"

"အဲဒီလက်အုပ်ချီပုံကို ကိုးခန်းပျို့မှာ စနစ်တကျ ဒီလို လင်္ကာသီပြခဲ့တယ်—

"ထိုရောကာလ, ဆိုခဏ္ဍ,
ထိုမျှရံဝန်း, ထိုရဟန်းတို့,
ရှိပန်းဖြူးဖြူး, ကြာငုံဖူးသို့,
ရှိဦးပသွင်, ပူဇော်တင်လျက်"တဲ့

"မှန်ပါဘုရား"

"ခုခေတ် ရှိခိုးနည်းဟာ အများအားဖြင့် "ဝန္ဒနာအဥ္ဇလိကမ္မ" နှစ်မျိုးတွဲရက်တွေဘဲ များပါတယ်နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ရှိခိုးနည်း ၄ မျိုး"။ ။"တခါ အဲဒီ ရှိခိုးနည်း ၂ မျိုးကို ထပ်ပြီးတော့ ခွဲပြမယ်ဆိုယင်—

က။ ရပ်လျက်ရှိခိုးခြင်း၊
ခ။ ထိုင်လျက်ရှိခိုးခြင်း၊
ဂ။ ရင်ဖြင့်ဝပ်လျက် ရှိခိုးခြင်း၊

၄။ ရှိခိုးသည်ကို သိကြောင်းအမှတ်ကို ပြု၍ ရှိခိုးခြင်း ရယ်လို့ ၄-မျိုး ရှိပြန်တယ် မဟုတ်လား”

“မှန်ပါဘုရား”

“သူ့နေရာနဲ့သူ ရှိခိုးရမဲ့နည်း ၄-မျိုးကို ပြဒါနော်၊ နေရာ မရောစေနဲ့”

“မှန်ပါဘုရား”

(က) ရပ်လျက်ရှိခိုးနည်း။ ။အဲဒီလေးမျိုးမှာ- ရပ်လျက် ကိုယ်ကို ညွတ်ကိုင်း ပြီးတော့ လက်အုပ်ချီမိုးကာ ရတနာသုံးပါးတို့အား ရှိခိုးခြင်း ဟာ **“ရပ်လျက်ရှိခိုးခြင်း”**ပေါ့နော်”

“မှန်ပါ အရှင်ဘုရား”

“အဲဒီရှိခိုးနည်းက ရွာတွင်းစသည်မှာ ရှိခိုးရမှာ၊ ရဟန်း သံဃာတွေ ရွာတွင်း, မြို့တွင်း ကြွတဲ့အခိုက်မှာ ရှိခိုးရမှာနော်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ရွာတွင်းမှာ ဒူးနှစ်ဘက်, လက်နှစ်ဘက်, ဦးခေါင်းဆိုတဲ့ အင်္ဂါတွေကို မြေကြီးထိအောင် ရှိခိုးလို့ဘယ်ကောင်းမလဲနော်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဒီတော့ ရွာတွင်းစတဲ့ အရပ်ထဲမှာ, လမ်းမှာ ဆိုယင်ပေါ့ အဲဒီအခါမှာ ရှိခိုးလိုယင်— ကိုယ်ကို ရှေ့သို့ ညွတ်ကိုင်း စေပြီး တော့ “**ဝန္ဒာမိ အယျေ**= အရှင်ဘုရားရှိခိုးပါ၏” လို့ လျှောက် ထားပြီး လက်အုပ်ချီမြှောက် သွားရမယ်တဲ့နော်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဒီအကျင့်ဟာ ဘုရားရှင်ထံ လာလျှင် မတ်တတ် ရပ်ပြီး လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးလျက်သာ အနေများတယ်”

"မှန်ပါဘုရား"

"ဟို အာင္ဂာနာင္ဂိယသုတ္တာန်ကို လာပြီး လျှောက်ထားတဲ့ တနေရာလောက်ဘဲ ထိုင်လျက်ရှိခိုးပြီး, ထိုင်လျက်နေဒါ တွေ့ရ တယ်နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီနတ်တွေက ဘာဖြစ်လို့ ရပ်လျက်ရှိခိုးပြီး ရပ်လျက်သာ နေလဲဆိုတော့ သိပ်မထိုင်နိုင်လို့လဲ တကြောင်း, ပြန်ချင်ဇော ကလဲ အားကြီးလို့လဲ တကြောင်းကြောင့်တဲ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"သိပ်မထိုင်နိုင်ဒါက သူတို့ကိုယ်က နူးညံ့လွန်းလို့, ပြန်ချင် ဇောအားကြီးဒါက လူနံ့တွေ မခံနိုင်လို့တဲ့ ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီလူနံ့ မခံနိုင်တဲ့ နတ်တွေက လူကိုယ်ကိုဝင်ပူးပါ့မလား ဒကာကြီး?"

"ဘယ်ဝင်ပူးမလဲဘုရား"

"ဝင်ပူးတဲ့နတ်တွေဟာ အောက်နတ်တွေ, အညံ့စား နတ် တွေလို့ မှတ်ထားနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

(ခ) **ထိုင်လျက်ရှိခိုးနည်း ၄-မျိုး** ။ထိုင်လျက် ရှိခိုးနည်း ကလဲ ၄-မျိုးရှိပြန်တယ်၊

အဲဒီလေးမျိုးက ဘာတွေလဲဆိုတော့ -

၁။ **ဧကပတိဋ္ဌိတ**= ထိခြင်းတပါးနဲ့အညီ ရှိခိုးနည်း၊

၂။ **ဒွိပတိဋ္ဌိတ**= ထိခြင်းနှစ်ပါးနဲ့အညီ ရှိခိုးနည်း၊

၃။ **စတုပတိဋ္ဌိတ**= ထိခြင်းလေးပါးနဲ့အညီ ရှိခိုးနည်း၊

၄။ **ပဥ္စပတိဋ္ဌိတ**= ထိခြင်းငါးပါးနဲ့အညီ ရှိခိုးနည်း ဟူ၍ လေးမျိုးတို့ဘဲ ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

၁။ အဲဒီလေးမျိုးမှာ— ဒူးတဘက်ကို တုပ်လျက် မြေထက်၌ ထားပြီး ရှိခိုးခြင်းဟာ "**ဧကပတိဋ္ဌိတ**= ထိခြင်းတပါးနဲ့အညီ" ရှိခိုးခြင်းပေါ့၊ ရှင်းရှင်းပြောရယင် ဒူးတဘက်ထောက် ရှိခိုးခြင်း ပေါ့ ဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒီ **ဧကပတိဋ္ဌိတ**= ထိခြင်းတပါးနဲ့အညီ" ရှိခိုးခြင်းကို သဟမ္ပတိဗြဟ္မာကြီး ရှိခိုးတယ်ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"ရှိခိုးပုံက ဒီလို— သဟမ္ပတိဗြဟ္မာကြီးသည် လက်ဝဲတဘက် ပခုံးထက်၌ ကိုယ်ဝတ်စမွှယ်တင်၍ လက်ျာပုဆစ်ဒူးဝန်းကို မြေ၌ တုပ်ပြီးလျှင် ဘုရားရှင် ရှိတော်မူရာ အရပ်သို့ လက်အုပ်ကို ညွတ် စေသတဲ့ ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီမှာ "လက်ဝဲတဘက် ပခုံးထက်၌ ကိုယ်ဝတ်စမွှယ် တင်၍"ဆိုဒါ ဘယ်လိုပါလဲဘုရား"

"အော်....ဟုတ်တယ်၊ အဲဒါ သတိထားဘို့ ကောင်းတယ်၊ အဝတ်က ပခုံးနှစ်ဘက်လုံး ဖုံးထားတော့ ပခုံးတဘက်ဖော်ဘို့ မလွယ်ဘူး၊ ပခုံးနှစ်ဘက်လုံး ဖုံးထားယင်လဲ မရှိသေရာ ရောက် တယ်၊ ဒါကြောင့် အပေါ်ရုံအဝတ်ကို ပခုံးနှစ်ဘက်ခြုံထားရာမှ ပြောင်းပြီး ခုခေတ် သင်္ကန်းရုံထားသလို ပြုလုပ်ထာမျိုးပေါ့"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒါကြောင့် ဒကာ-ဒကာမတွေ ရှိခိုးဦးချတဲ့အခါ တဘက်ကို ပခုံးပေါ်တင်တင်ဆိုဒါ ကိုယ်ဝတ်စမွယ်တင်တဲ့ သဘောပေါ့"

"မှန်ပါဘုရား၊ တင်တော့ တင်ဒါပါဘဲ၊ အဓိပ္ပါယ်တော့ ခုမှဘဲ သိရပါတယ်"

"ဒီတော့ တဘက်တင်ယင် ဘယ်ဘက်နဲ့ ညာဘက်မှာ ဘယ်ဘက်မှာဘဲ တင်ရမဲ့အဓိပ္ပါယ်လဲ ပါတယ်နော်"

"မှန်ပါ၊ ပါပါတယ်ဘုရား"

၂။ ယခုကာလ ယခုခေတ်မှာ ပုဆစ်တုပ်လျက် ရှိခိုးတဲ့အခါ "**ဒွိပတိဋ္ဌိတ**= ထိခြင်းနှစ်ပါးနဲ့အညီ" ရှိခိုးခြင်းကို ရနိုင်ဒါပေါ့ ဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

၃။ ပုဆစ်တုပ်လျက် လက်နှစ်ဘက်ကို ထောက်၍ ရှိခိုးတဲ့အခါ "**စတုပတိဋ္ဌိတ**= ထိခြင်းလေးပါးနဲ့အညီ" ရှိခိုးခြင်းကို ရနိုင်ဒါပေါ့ ဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

၄။ ဒူးနှစ်ဘက်, လက်နှစ်ဘက်, ဦးခေါင်း-ဟု ဆိုအပ်တဲ့ အင်္ဂါငါးပါးတို့ကို မြေ၌ထားလျက် ရှိခိုးခြင်းသည် "**ပဉ္စပတိဋ္ဌိတ** = ထိခြင်းငါးပါးနဲ့အညီ" ရှိခိုးခြင်းပေါ့ ဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"ယခုပြောခဲ့တဲ့ ထိခြင်း တပါး၊ နှစ်ပါး၊ လေးပါး၊ ငါးပါး ဆိုဒါတွေဟာ အထူး ထိခြင်းကို ရည်ရွယ်ပြောဒါနော် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါတယ်ဘုရား"

"ခြေနှစ်ဘက် မြေကြီးမှာ ထိထားဒါကို ထိခြင်းအနေ မယူရဘူး၊ ထိုင်တဲ့အခါမှာလဲ တင်ပါးနဲ့ ကြမ်းနဲ့ စသည် ထိနေဒါကို ထိခြင်းအနေ မယူရဘူးနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"**ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဟူသည်**" ပုဆစ်ဒူးဝန်းနှစ်ဖက်၊ လက်နှစ်ဖက်၊ သို့မဟုတ် တထောင်နှစ်ဖက်၊ နဖူးပြင်ကို ထိစေ၍ဆိုတဲ့ ပါဠိအတိုင်း မှတ်ထားပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒါ့ကြောင့် ရပ်လျက်ရှိခိုးတဲ့အခါမှာ ဒူးဝန်းနှစ်ဖက်၊ လက်နှစ်ဖက်၊ ဦးခေါင်း အင်္ဂါငါးပါးတို့ရဲ့ ရှေးရှု ညွတ်ခြင်းမျှကိုသာ ရနိုင်တယ်၊ ထိခြင်းငါးပါးတို့အနက် တပါးမှ ပရဘူးလို့ မှတ်ရမယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

တချို့ကတော့—

၁။ ခြေအင်္ဂါ

၂။ ပုဆစ်ဒူးအင်္ဂါ

၃။ တတောင်ဆစ်အင်္ဂါ

၄။ လက်အင်္ဂါ

၅။ ဦးခေါင်းအင်္ဂါရယ်လို့ အင်္ဂါငါးပါးကို အညီအညွတ်ပြု၍ ထိစေခြင်း၊ တည်စေခြင်းကို '**ပဉ္စပတိဋ္ဌိတ**=ထိခြင်းငါးပါး' လို့ ဆိုပြန်တယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီနည်းကို ဆရာ့ဆရာတော်တွေ သိပ်ပြီးတော့ သဘော မကျဘူး၊ သိပ်မသုံးဘူး ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီတော့ ထိခြင်းငါးပါးနဲ့အညီ ရှိခိုးနည်းမှာ ညက ဦးပဥ္စင်းချပေးတဲ့ လက်ာနဲ့အညီ ရှိခိုးဒါဟာ ယခုဒီမှာ ပဌမ ပြောတဲ့နည်းဘဲနော်၊ အဲဒီနည်းဘဲမှတ်ထား"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီ ထိခြင်းငါးပါးအပြင် ရဟန်းငယ်တွေက မိမိဆရာတွေ ကို၊ ရဟန်းတွေက ဘုရားရှင်ကို ထိခြင်းငါးပါးနဲ့အညီ ရှိခိုးဒါ တမျိုး ပြသေးတယ် ဒကာကြီး"

"အဲဒါ အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား"

"ဒါက ဝိနည်းလာ ထိခြင်းငါးပါးပေါ့၊ ခုနက ပြောခဲ့ဒါ ဘွေက သုတ္တန်လာ ထိခြင်းငါးပါးပေါ့၊ ဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"ဝိနည်းလာ ထိခြင်းငါးပါးက—

၁။ လက်ဝဲတဘက် ပခုံးထက်၌ ကိုယ်ဝတ် စမွယ်တင်ခြင်း,

၂။ လက်အုပ်ချီခြင်း,

၃။ ရှိခိုးထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ခြေကိုဆုပ်နယ်ခြင်း,

၄။ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း,

၅။ ရိုသေလေးမြတ်ခြင်းဆိုတဲ့ အင်္ဂါ-၅-ပါးနဲ့အညီ ရှိခိုး ဒါကို "**ပဉ္စပတိဋ္ဌိတ** =ထိခြင်းငါးပါးနဲ့အညီ" ရှိခိုး တယ်လို့ ခေါ်တယ်နော် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီ ရှိခိုးနည်းက ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိခိုးတဲ့ ရှိခိုးနည်းနော်၊ ဝိနည်းလာ ရှိခိုးနည်းဘဲ၊ အဲဒီနည်းနဲ့ ဒကာမ တွေက ရဟန်းတော်တွေကို ရှိခိုးလို့ မဖြစ်ဘူး ဒကာကြီး၊ အဲဒါလဲ မှတ်ထားအုံး"

"မှန်ပါဘုရား၊ မှတ်ပါမယ်"

"အချို့ ဒကာမတွေ ရှိသေးတယ်၊ ဘုန်းကြီးကြွလာတဲ့ လမ်းမှာ ဆံပင် ဖြန့်ခင်းကြတယ်၊ ဒါကို ဘုန်းကြီးက ဘယ်နင်း ကောင်းပလဲ ဒကာကြီး"

"တချို့ ဘုန်းကြီးတွေ နင်းပါလားဘုရား"

"အပြစ်မကြောက်လို့ နင်းဒါတော့ ဘယ်တတ်နိုင်မလဲ၊ အပြစ်ကြောက်တဲ့ ရဟန်းတော်တွေ မနင်းကောင်းဘူး ပြော ဒါဘဲ"

"နေပါအုံးဘုရား, ဒကာမတွေက ဘုန်းကြီးကို ထမ်းစင်နဲ့ ထမ်းဒါကို ဘုန်းကြီးက အထမ်းခံကောင်းလား ဘုရား"

"ဘယ်ကလာ အထမ်းခံကောင်းမလဲ"

(ဂ)ရင်ဖြင့်ဝပ်လျက် ရှိခိုးခြင်း။ ။"ကဲ အဲဒါတွေ ထားတော့ ရင်ဖြင့် ဝပ်လျက် ရှိခိုးခြင်းကို ပြောကြစို့"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါဘုရား"

"တိဿမင်းကြီးဟာ ကုရုဏ္ဍကလိင်္ဂမှာ သိတင်းသုံးတော် မူတဲ့ ဝါတော်-၆၀-ထေရ်ကြီးကို မိကျောင်းသဖွယ် မြေဝယ် ပြားပြား ရင်ဝမ်းလျားဖြင့် ရှိခိုးလျက်—

"ငါသည် အရှင်မြတ်၏ ကိလေသာ, တဏှာမှ ဝေးကွာတော်မူသည် ဖြစ်၍ လူနတ်ပြဟ္မာ, သတ္တဝါတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော ရဟန္တာ၏ အဖြစ်ကို ရှိမခိုးပါ၊ စင်စစ်သော်ကား-ပုထုဇဉ်ဘဝ၌ တည်၍ ဝါတော် (၆၀) ကာလတိုင်အောင် ကျိုးပေါက်, ပြောက်, ကျားခြင်းမရှိ ပကတိ စင်ကြယ်စွာ စောင့်သုံးတော်မူအပ်သော သီလကိုသာလျှင် ရှိခိုးပါ၏" လို့ လျှောက်ထားပြီး ရှိခိုးတယ် ဒကာကြီး။ အင်မတန်ကြည်ညိုလို့ပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"နောက်........ဒကာမကြီး တယောက်က သူ့သားတော် ရဟန်းကို ကြည်ညိုလွန်းလို့ သားရဟန်းတော် သွားတဲ့အရပ်သို့ ရှေးရှု ရင်ဖြင့် မိကျောင်းအလား ပြားပြားဝပ်လျက် ရှိခိုး၍–

"စင်စစ် ငါသား ရဟန်းတော်နှင့်တူသော ရဟန်းကို ဘုရားရှင်၏ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော သက်သေသာ ကောပြု၍ ဘုရားရှင်သည်, ရထားပမာ ထင်စွာပြ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အကျင့်, နာဠကရဟန်း၏ အကျင့်, ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ ရောင့်ရဲတတ်သော သူ၏အဖြစ်, ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်သော သူ၏အဖြစ်ကို ပြတတ်သော မြတ်သော အရိယာတို့၏ အနွယ်ဖြစ်သော အကျင့်ကို ဟောတော်မူပြီ"

"မွေးမယ်တော်၏ အိမ်ဂေဟာ၌ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ဆွမ်းဘုန်းပေး, သုံးဆောင်ပါသော်လည်း' "**အဟံ ပုတ္တော**=ငါသည် သားတည်း" "**တွံ မာတာ**=သင်သည်

မယ်တော်တည်း” ဟု စကားမပြောဆိုသော ငါ၏ သား ရဟန်းတော်သည် အော်.......အံ့ဖွယ်ရှိသော လူမြတ်ယောကျ်ားပေတည်း လို့ ပြောဆိုတယ် ဒကာကြီး”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒီဝတ္တု ကြောင်း နှစ်ခုရဲ့ အကျယ် သိချင် ယင်တော့ “သီလဝတ္တု” သီလကြီး-၄-ပါး အခန်းမှာ ကြည့်ပေါ့ ဒကာကြီး”

“မှန်ပါဘုရား”

(ဃ) ရှိခိုးသည်ကို သိကြောင်း အမှတ်ပြု၍ ရှိခိုးခြင်း ။ ။“ကဲ-ရှေ့သွားကြစို့ ရှေ့သွားကြစို့ဆိုတော့ ယခုပြောမဲ့ လေးခုမြောက်, ရှိခိုးသည်ကို သိကြောင်း အမှတ်ပြု၍ ရှိခိုးခြင်းကို သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားကြီး ရှိခိုးတယ်လို့ မှတ်ထားနော်”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲ- သောဏဒဏ္ဍ ပုဏ္ဏားဟာ ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်ကို နာကြားပြီး သရဏဂုံတည်တယ်၊ နောက်- ဆွမ်းလဲကပ်တယ် **အဲဒီ** ဆွမ်းကပ်အပြီးမှာ ဘုရားရှင်ကို လျှောက်တယ်-

“အရှင်ဂေါတမ တပည့်တော်ဟာ ပရိသတ်ထဲမှာ ဖြစ်၍ ဦးရစ်, ခေါင်းပေါင်းကို ချွတ်လိုက်ပါလျှင် အရှင်ဂေါတမကို ဦးခေါင်းညွှတ်ကိုင်း, တုပ်ဝပ်၍ ရှိခိုးခြင်းဟူ၍ အရှင်ဂေါတမ မှတ်တော်မူပါလော”

"အရှင်ဂေါတမ၊ တပည့်တော်ဟာ ယာဉ်ထက်မှာ နေသည်ဖြစ်၍ ထီးကို ရုပ်သိမ်းလိုက်ပါလျှင် အရှင်ဂေါတမကို ဦးခေါင်း ညွတ်ကိုင်း ရိုကျိုး၍ ရှိခိုးခြင်းဟူ၍ အရှင်ဂေါတမ မှတ်တော်မူပါလော- တဲ့၊ အဲ ဒီ လို လျှောက်ထားပြီး ရှိခိုးတယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

ဘုရားရှင်ကို ဘုရားရှင် ရှိမခိုး။

။"ဒီရှိခိုးဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ အင်ပတန် မှတ်သားစရာ ကောင်းတယ် ဒကာကြီး"

"အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား"

"ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဘုရားတဆူဟာ ခုပြောခဲ့တဲ့ ရှိခိုးနည်းတို့ဖြင့် အတိတ်, အနာဂတ် ဘုရားရှင်တို့ကို ရှိမခိုးဘူးဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"ပြီးတော့ ဘုရားရှင်တို့ဟာ ပစ္စုပ္ပန်, အတိတ်, အနာဂတ် ကာလသုံးပါးမှာ တည်တဲ့ ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကိုလဲ ခုပြောခဲ့တဲ့ ရှိခိုးနည်းတို့ဖြင့် ရှိမခိုးဘူး ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဘာဖြစ်လို့ ရှိမခိုးလဲဆိုတော့ ဘုရားရှင်ချင်း ဂုဏ်အားဖြင့် တူနေလို့ ရှိမခိုးဘူး၊ တရားတော်ကိုတော့ "**ဓမ္မသာမိ**=တရားအရှင်" ဖြစ်တော်မူလို့ ရှိမခိုးဘူးလို့ မှတ်ပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"မိမိနှင့် တူသောသူ, မိမိအောက် ယုတ်သောသူတို့ဟာ ရှိမခိုးထိုက်တဲ့ သူတွေဘဲ၊ အဲဒီ ရှိမခိုးထိုက်တဲ့သူတွေကို ရှိခိုးယင်

"မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ=အကျင့်မှား"ဖြစ်၍ လိုအပ်တဲ့အကျိုးကို မပြီးဘူး ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"ကိုယ့်ထက် ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးတဲ့သူတွေကို ရှိခိုးယင်တော့ "သမ္မာပဋိပတ္တိ=အကျင့်မှန်"ဖြစ်၍ လိုအပ်တဲ့အကျိုး ပြီးတယ် နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

ပူဇော်ခြင်း ၂-မျိုး။ ။"ဒီတော့ ဒီမှာ မှတ်စရာ တမျိုးရှိသေးတယ်၊ ဒီပက်ရာ ဘုရားရှင်ဟာ သုပေဓာ ရှင်ရသေ့ကို ပန်းရှစ်ဆုပ်ဖြင့် ပူဇော်၍ လက်ျာရစ် သွားတော်မူရာ၌ ပူဇော်ရာ မရောက်သလော၊ ရှိသေရာ မရောက် သလောဟု စောဒနာစရာ ရှိမလာဘူးလား"

"မှန်ပါ ရှိလာပါတယ်ဘုရား"

"ဂုဏ်ကို စွဲ၍ ပူဇော်ခြင်းဟာ—

၁။ ကိုယ်ကို ညွတ်၍ ပူဇော်ခြင်း,

၂။ ကိုယ်ကို မညွတ်မူ၍ ပူဇော်ခြင်း, ရယ်လို့ ပူဇော်ခြင်း ၂-မျိုးရှိတယ်၊ အဲဒီ-၂-မျိုးမှာ—

၁။ ကိုယ်ကို ညွတ်၍ ပူဇော်ခြင်းကို သာမဏေငယ်က ထေရ်ကြီးအား ပူဇော်သလို ပူဇော်ရာ၌ ရအပ်တယ်။

၂။ ကိုယ်ကို မညွတ်မူ၍ ပူဇော်ခြင်းကို ထေရ်ကြီးက ဂုဏ်ရှိတဲ့ သာမဏေငယ်အား ကိုယ်ကို မညွတ်ဘဲ ဂုဏ်ကို စွဲပြီး ဆုပေး ပူဇော်သလို ပူဇော်ရာ၌ ရအပ်တယ်။

"ရှင်းလား ဒကာကြီး"

"ရှင်းပါတယ်ဘုရား"

"ဒီတော့ ဒီပင်္ကရာ ဘုရားရှင်ဟာ သုမေဓာရှင်ရသေ့အား ပန်းရှစ်ဆုပ်တို့နဲ့ ပူဇော်ရာမှာ ထေရ်ကြီးက ဂုဏ်ရှိတဲ့ သာပကောငယ်, ကိုရင်ငယ်အား ဂုဏ်ကိုစွဲ၍ ကိုယ်ကို ပညွတ်ဘဲ ဆုပေးပူဇော်သလို ဒီပင်္ကရာ ဘုရားရှင်ဟာ သုမေဓာ ရှင်ရသေ့အား ဘုရားမျိုးစေ့ဖြစ်တဲ့ ဂုဏ်ကို စွဲပြီးတော့ ကိုယ်ကို မညွတ်စေဘဲ ဆုပေးပူဇော်ခြင်းကို ပြုတော်မူတယ်လို့ မှတ်နော် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ မှတ်ပါမယ် ဘုရား"

ရိုသေခြင်း -၂-မျိုး။ ။ "ပြီးတော့ အဲဒီ ပူဇော်ခြင်း သဘောလိုဘဲ ရိုသေခြင်းလဲ နှစ်မျိုးရှိသေးတယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား"

"ရိုသေခြင်း နှစ်မျိုးက ဘာလဲဆိုတော့—

၁။ အထူးအလေးပြု၍ ရိုသေခြင်း၊

၂။ မထေမဲ့မြင် မပြုမူ၍ ရိုသေခြင်း ရယ်လို့ ရိုသေခြင်း ၂-မျိုးပေါ့၊ အဲဒီ-၂-မျိုးမှာ—

၁။ ဂုဏ်ရှိတဲ့ သူတို့အား ဂုဏ်ကိုစွဲ၍ ရိုသေခြင်းဟာ အထူးအလေးပြု၍ ရိုသေခြင်းပေါ့။

၂။ ဂုဏ်မဲ့တဲ့ သီတင်းငယ်အား မထေမဲ့မြင် မပြုခြင်းသည်ပင် ရိုသေခြင်းပေါ့—နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီရှိသေခြင်း နှစ်ပါးတွင်လဲ ဂုဏ်ကိုစွဲ၍ ရှိသေခြင်းဟာ—

၁။ ကိုယ်ကို ညွှတ်စေ၍ ရှိသေခြင်း,

၂။ ကိုယ်ကို မညွှတ်စေမူ၍ ရှိသေခြင်း ရယ်လို့ ရှိသေခြင်း နှစ်မျိုး ပြားပြန်တယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီရှိသေခြင်း နှစ်မျိုးမှာ—

၁။ ကိုယ်ကို ညွှတ်စေ၍ ရှိသေခြင်းကို သာမဏေငယ်က ထေရ်ကြီးအား ကိုယ်ကိုညွှတ်စေ၍ ရှိသေသလို ရှိသေခြင်းကို ပြုသောအရာမှာ ရအပ်တယ်၊

၂။ ကိုယ်ကို မညွှတ်စေမူ၍ ရှိသေခြင်းကို ထေရ်ကြီးက ဂုဏ်ရှိတဲ့ သာမဏေငယ်အား ကိုယ်ကို မညွှတ်စေဘဲ ဂုဏ်ကိုစွဲ၍ အထူးချီးမြှောက်ခြင်းကို ပြုပြီး ရှိသေခြင်း ပြုသလို ပြုတဲ့အရာမှာ ရအပ်တယ်၊

"ဒီတော့ ဒီပင်္ကရာ ဘုရားရှင်ဟာ ထေရ်ကြီးက သာမဏေငယ်အား ရှိသေသလို သုမေဓာရသေ့အား ရှိသေခြင်းကို ပြုတော်မူတယ်၊ နောက်က ပြောခဲ့တဲ့ ရှိခိုးခြင်းမျိုး ဖြစ်အောင် ရှိသေခြင်း ပြုတော်မမူဘူးလို့ မှတ်ပေါ့နော် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"ကဲဒါဖြင့် ဒကာကြီးတို့ လိုချင်တဲ့ ရှိခိုးနည်း စနစ် လက်ာလဲ ရပြီ၊ ရှိခိုးနည်းအမျိုးမျိုး, ပူဇော်နည်းအမျိုးမျိုး, ရိုသေနည်းအမျိုးမျိုးလဲ သိရပြီ၊ ဘာလိုသေးလဲ"

"မလိုတော့ပါဘုရား"

"ကဲ–မလိုတော့ယင် ပြန်တော့, ကျင့်တော့ပေါ့"

* ရှိခိုးထိုက်ရာ၊ နေရာမှာ, သေချာ ရှိခိုးပါ၊
* လက်အုပ်ချီထိုက်, အရာ၌, ချီလိုက် လက်အုပ်သာ၊
* ပူဇော်သင့်ရာ, နေရာမှာ, သေချာပူဇော်ပါ၊
* ရိုသေသင့်ရာ, နေရာမှာ, သေချာရိုသေပါ၊

အကျင့်နှစ်မျိုး ရှင်းပြပါအုံးဘုရား

(၇)

ဤလောက၌ ဥစ္စာဓနကို ဆည်းပူးရှာဖွေခြင်းငှာ သွားသော ယောကျ်ားသည် ဥစ္စာဓန တွေ့မြင်လေလေ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိလေလေ ဖြစ်သကဲ့သို့ ပြုကျင့်စရာ သူတော်ကောင်းတို့၏ အကျင့်တရားများ ပေါများလေတိုင်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သဒ္ဓါကြည်နူးလေလေ ဖြစ်သော သူတော်ကောင်း, ဖြစ်ဘို့ အရေးကြီးလှသည်။

အချို့မှာ ကျင့်ကြံစရာတွေ များများ ပြောဟောပေးလိုက်လျှင် လန့်သွားတတ်၏၊ များလှပါကလား၊ ကျင့်နိုင်ပါ့မလား စသည်ဖြစ်လာ၏၊ တချို့မှာမူ အားရ၏၊ ဝမ်းသာ၏၊ ထင်ရှားပင် မေးလျှောက်၏၊ယင်းသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို တွေ့လျှင် မိမိသည် ဝမ်းသာ၏။

တခါသော ရှေးကာလက ဖြစ်ခဲ့၏၊ မိမိသည် မြို့တမြို့တွင် တရားဟော၏၊ ယင်းတရားတွင် လာဘ်ရကြောင်း အကျင့်နှင့်

နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ခွဲ၍ ဟောလိုက်၏၊ နောက်နေ့ နေ့လည်တွင် ဒကာ– ဒကာမအချို့ ရောက်လာပြီးလျှင် ဦးချပြီးသော် ဒကာတယောက်က လျှောက်ထားမေးမြန်း၏–

"အရှင်ဘုရား ညကဟောတဲ့ အကျင့်နှစ်မျိုး ရှင်းပြပါအုံးဘုရား၊ သူတို့ နာချင်လို့ပါတဲ့ဘုရား"

· လျှောက်ထားသူ ဒကာကြီးသည် သူနှင့် အဲဖော်ပါလာသူများကို ညွှန်ပြကာ လျှောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

"အို....အကျင့်နှစ်မျိုး ပြန်ရှင်းယင် အများကြီးဘဲ၊ ညကတုန်းက သူတို့က တရားမနာဘူးလား"

"နာတော့ နာပါတယ်ဘုရား၊ အကုန် မမှတ်မိလို့တဲ့ဘုရား၊ တပည့်တော်ကို ခေါ်လာပြီး လျှောက် ထား ခိုင်း လို့ တပည့်တော်က လျှောက်မေးပေးရပါတယ်ဘုရား"

"အင်း....ဒါဖြင့် ဒကာကြီးက ဟို....ဒကာ– ဒကာမတွေရဲ့ ရှေ့နေကြီးပေါ့၊ တယ်ပါဝါရှိတဲ့ ဒကာ– ဒကာမတွေဘဲ ဘုန်းကြီးဆီ လာဒါတောင် လျှောက်လဲမဲ့ ရှေ့နေ ခေါ်လာနိုင်တယ်"

မိမိသည် ဒကာ–ဒကာမတွေ မေးရဲ, စမ်းရဲရှိအောင် ပြောပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်၊ ထိုအခါ လျှောက်ထားသူ အဖော် ဒကာ– ဒကာမများထဲမှ ဒကာမကြီး တယောက်က လျှောက်၏–

"သူက ရဲတယ်ဘုရား၊ မေးတတ်, စမ်းတတ်, လျှောက်တတ်လို့ သူ့ကို ကပ်ခေါ်ခဲ့ရတယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား အကျင့်နှစ်မျိုး ရှင်းပြပါအုံးဘုရား"

"ဘာလဲ.... ဒကာမကြီးတွေ လာဘ်လာဘ ပေါအောင် ကျင့်ခြင်လို့လား"

"မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်နဲ့ လာဘ်ရကြောင်းအကျင့် နှစ်မျိုးကို ကွဲကွဲ ပြားပြား သိချင်လို့ပါဘုရား"

"သိချင်ရုံတင် သိချင်တာလား၊ ကျင့်ဘို့မပါဘူးလား"

"မှန်ပါ သိယင် ကျင့်လဲ ကျင့်ပါမယ်ဘုရား"

"အင်း.... ကျင့်မယ်ဆိုယင် ပြောပြမယ်၊ ကျင့်တတ်အောင် သေသေချာချာ မှတ်ထားနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

အကျင့်နှစ်မျိုး။　　။၁။ လာဘ်လာဘရကြောင်း မကောင်းသော အကျင့်တပါး,

၂။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကောင်းသောအကျင့်တပါး ရယ်လို့ အကျင့်နှစ်ပါးနော်၊ ဒါတော့ မှတ်မိတယ် မဟုတ်လား"

"မှန်ပါ ဒါတော့ မှတ်မိပါတယ် ဘုရား"

"အင်း.... အဲဒီအကျင့် နှစ်ပါးဟာ တပါးနဲ့တပါးဟာ ဆန့်ကျင်ဘက်ဘဲလို့ မှတ်ထား"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒါ့ကြောင့် မူလဂါထာ အဓိပ္ပာယ်ကိုက–

၁။ လာဘ်လာဘရကြောင်း မကောင်းသော အကျင့်ဟာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း, အကျင့်ကောင်း မှ တမျိုးတခြားတဲ့၊

၂။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အ ကျင့် ကောင်း ဟာ လဲ လာဘ်လာဘရကြောင်း မကောင်းကျင့်မှ တမျိုး တခြားတဲ့–နော်”

“မှန်ပါဘုရား”

“ဒီတော့ ဒီမှာခွဲယင်- လာဘ်လာဘလိုချင်ယင် နိဗ္ဗာန် ရပါ့မလား”

“မရပါဘုရား”

“နိဗ္ဗာန်လိုချင်ယင် လာဘ်လာဘ ရပါ့မလား”

“မရပါဘုရား”

“ဒကာ–ဒကာမကြီးတွေက ဘာလိုချင်ဒါလဲ”

“နိဗ္ဗာန်လိုချင်ပါတယ်ဘုရား”

“အဟုတ်လား, ညကျယင် ဦးပဥ္စင်း တရားပွဲမှာ ဈေး ရောင်းကောင်းတဲ့, လာဘ်လာဘပေါစေတဲ့ ဓာတ်လုံးဝေမလို့, တော်တော်ကြာ ဓာတ်လုံးအယူရ ခက်နေအုံးမယ်”

“တပည့်တော်တို့ ဒါတွေ အယုံအကြည် မရှိပါဘူးဘုရား”

“အင်း..,. ဒါဆို ဟုတ်ပြီ၊ တရားနဲ့နီးစပ်ပြီ၊ ပြောပြမယ်၊ မှတ်ထားနော်”

“မှတ်ပါမယ်ဘုရား”

လာဘ် ၂-မျိုး၊။ ။ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ အကျင့် နှစ်မျိုးမှာ လာဘ်လာဘရကြောင်း အကျင့်မှာ လာဘ်က–

၁။ တရားနဲ့မလျော်တဲ့ အဓမ္မိကလာဘ်၊

၂။ တရားနဲ့လျော်တဲ့ ဓမ္မိကလာဘ် လို့ လာဘ်နှစ်မျိုး ရှိပြန်တယ်၊ အဲဒါလဲ မှတ်ထားနော်”

"မှန်ပါဘုရား၊ မှတ်ပါမယ်"

အဓမ္မိကလာဘ်။ ။"အဲ.... ခုပြောခဲ့တဲ့ လာဘ်နှစ်မျိုးမှာ တရားနဲ့မလျော်တဲ့ အဓမ္မိကလာဘ်ကို ဖြစ်စေလိုတဲ့ ရဟန်းဟာ အနည်းငယ်သော အကုသိုလ်ကံကို ပြုခြင်းငှာ လိုလားပြီးတော့-

၁၊ ကိုယ်ရဲ့ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်း၊

၂။ နှုတ်ရဲ့ ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲခြင်း၊

၃။ စိတ်ရဲ့ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲခြင်း ဆိုတဲ့ အဲဒီ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှု အမှုအရာ သုံးမျိုးတို့ကို ပြုလုပ်ရတယ်"

"ဒီလိုဆိုတော့ ဘယ်ကောင်းမလဲဘုရား"

"မကောင်းသာ မကောင်းဒါ၊ အဲဒါမှ လူကြိုက်များတယ် နော်"

"မကြိုက်ပါဘူးဘုရား"

"အမယ်.... မကြိုက်ပါဘူးဆိုတာက "ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ် ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲတယ်" စသည် ပါနေလို့ မကြိုက်ပါဘူး ပြောဒါပါ၊ တကယ် ကောက် ကျစ် စဉ်း လဲ တော့ အဲဒီ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲဒါမှ ကြိုက်ထာ၊ ဒကာ- ဒကာမတွေက ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲဒါကို မသိလို့"

"ကောက်ကျစ်ပုံ အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား"

ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲပုံ။ ။မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ ဆင်းရဲ၊ သူကြွယ် အ ဘယ် လူ မျိုး မ ဆို ထိုထို ဒါယကာတို့ကို-

၁။ ပန်းပေးခြင်း၊
၂။ သစ်သီးပေးခြင်း၊
၃။ ရေချိုးစရာ ဆပ်ပြာပေးခြင်း၊
၄။ မြေညက်ပေးခြင်း၊
၅။ သွားပွတ်တံ (ဒန်ပူ) ပေးခြင်း၊
၆။ ဝါးပေးခြင်း၊
၇။ ဆေးကုပေးခြင်း၊
၈။ လူတို့ အစေအခိုင်းခံခြင်း။

"ကဲ.... အဲဒီရှစ်မျိုး တမျိုးမျိုး၊ သို့မဟုတ် နှစ်မျိုးသုံးမျိုး စသည် ပြုလုပ်နေဒါကို ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲတယ်လို့ ဒကာ-ဒကာမကြီးတွေက သိရဲ့လား"

"မသိပါဘုရား"

"အဲဒီရှစ်မျိုး တချိုးမျိုး ပြုလုပ်ယင် ပြုလုပ်တဲ့ ရဟန်းကို ကုလဒူသကရဟန်းလို့ ခေါ်တယ်"

"ကုလဒူသကဆိုဒါ ဘာလဲဘုရား"

"ကုလဒူသက ဆိုဒါ အဲဒီ ပန်းစသည် မပေးခင်တုန်းက အဲဒီရဟန်းကို တကဲ့သဒ္ဓါနဲ့ ကြည်ညိုတယ်၊ လှူတယ်၊ ပန်းစသည်လဲပေးရော ပန်းစသည်ရတဲ့ ဒကာ- ဒကာမတွေက အဲဒီ ပန်းစသည်ပေးတဲ့ ရဟန်းကို ပကတိ သံဃာတော် အမှတ်နဲ့ လှူဒါန်းနေကျ၊ ရှိခိုးပူဇော်နေကျ သဒ္ဓါတရား သက်သက် မဖြစ်တော့ဘူး၊ လောကဝတ်၊ တဏှာတရား ဖက်ဝင်ပြီး ချစ်ကျွမ်းဝင်ခြင်း ဖြစ်တတ်လို့ "ကုလဒူသက = ဒကာ-ဒကာမတို့ သဒ္ဓါတရား ဖျက်ဆီးတဲ့ ရဟန်း" လို့ ခေါ်တယ်"

"ပန်းစသည်တို့ကို ဘယ်သူ့ဖြစ်ဖြစ် မပေးကောင်းဘူးလား"

"ပေးကောင်းဒါက-

၁။ သီတင်းသုံးဖော် ငါးယောက်၊
၂။ အမိအဘ၊
၃။ အမိအဘတို့ကို လုပ်ကျွေးနေတဲ့သူ၊ မှီနေတဲ့သူ၊
၄။ ရဟန်းတို့ကို မှီနေတဲ့ ရှင်လောင်း၊
၅။ ရဟန်းတို့ ကိစ္စကြီး-ငယ်ကို ရွက်ဆောင်သူ ကပ္ပိယ
၆။ ဖျားနာသူ ဂိလာန (ကျောင်းမှာဖျားနာသူ)
၇။ ရိက္ခာကုန်သော ပြည်ရွာဖျက်ဆီးသော ခိုးသူ၊
၈။ စစ်ရှုံး၍ ထွက်ပြေးလာတဲ့မင်း။

"အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ပေးယင်တော့ ကုလဒူသက မဖြစ်ဘူးပေါ့"

"ဆွေမျိုးတွေကောဘုရား"

"မိကြီး, မိထွေးစတဲ့ ဆွေမျိုးတွေကို "ဒိဝတ္ထုကို သုံးဆောင်နှင့်တော့, ငါ နောက်အခါ အလိုရှိယင် အစားပြန်ပေးရမယ်" လို့ ခဏသာ ပေးကောင်းတယ်၊ အဲဒီလို မပြောဘဲ အမှတ်တမဲ့ မပေးကောင်းဘူး၊ ပေးယင် သဒ္ဓါတရား ဖျက်ဆီးတဲ့ အာပတ်သင့်တယ်၊ ကုလဒူသကတော့ မဖြစ်ဘူး-တဲ့"

"ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ ခွင့်ပြုတဲ့ အထဲမှာတောင် သီတင်းသုံးဖော်ငါးယောက်, အမိအဘ, သာမဏေလောင်းတို့မှ ကြွင်းတဲ့ ခွင့်ပြုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို လာဘ်ကို မငဲ့မှ ပေးကောင်းတယ်၊ လာဘ်ကိုငဲ့ယင် မပေးကောင်းဘူးတဲ့"

"ဒီတော့ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ ခွင့်ပြုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ ကြွင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လာဘ်ကို ငဲ့သည်ဖြစ်စေ, မငဲ့သည်ဖြစ်စေ, မပေးကောင်းဘူးပေါ့၊ လာဘ်ကို မငဲ့ဘဲပေးယင် သဒ္ဓါတရား

ဖျက်ဆီးတဲ့အာပတ်သင့်တယ်၊ လာဘ်ကိုငဲ့ပေးယင် ကုလဒူသက ဖြစ်တယ်”

“ရဟန်းတွေထံ မတောင်းဘဲ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ပန်းစသည်ကို ခူးယူယင်ရော ရဟန်းတွေမှာ အပြစ်ရှိသေးလားဘုရား”

“အကျွမ်းဝင်တဲ့ ဒကာ-ဒကာမတွေ ကျောင်းလာတဲ့အခါ ရဟန်းတွေကို မတောင်းဘဲ အလိုအလျောက် စားယင် ခူးယင် မတားမြစ်ပေမဲ့ အပ်တယ်တဲ့”

“ဒါဖြင့် ရဟန်းတော်တွေ အာပတ်မသင့်ဘို့ ဒကာ-ဒကာမတွေ တော်တော် အသိရှိမှ ဖြစ်မယ်ပေါ့ဘုရား”

“အင်းပေါ့.... ခွင့်မပြုအပ်တဲ့ ဒကာ-ဒကာမတွေကို ပန်း၊ သစ်သီးစသည် ပေးယင် ပေးတိုင်း အာပတ်သင့်တယ်၊ အဲဒီ ပန်းစသည် ရဘဲ့ ဒကာတွေက “ငါတို့အား ပေးတဲ့အရှင်”လို့ ဆိုပြီး လှူစရာကိုလှူတဲ့အခါ အလှူခံယင်လဲ အာပတ်သင့်တယ်”

“အဲဒီအာပတ်ကို ဒေသနာကြားသော်လဲ အဲဒီ အာပတ်ကို မှတ်ပြီး “နောင်စောင့်စည်းမယ်” ဆိုတဲ့စိတ်ဖြင့် မကြားယင် အာပတ်မပျောက်ဘူး။ နေ့ဆက် လဆက်၊ သင့်ဖန်များတော့ ကုဋေမကသော အာပတ်တွေနဲ့ ရောပြွမ်းကုန်ရော”

“ကြောက်စရာကြီးပါလားဘုရား”

“ကြောက်စရာကြီး လုပ်မနေနဲ့ အဲဒီလို ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲယင် လာဘ်လာဘတွေ မပေါ်ဘူးလား”

“ပေါ်ပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီလို ပြုလုပ်လို့ ရတဲ့လာဘ်ကို မတရားရတဲ့ အဓမ္မိက လာဘ်လို့ခေါ်တယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

အနေသန ၂၁–ပါး။ ။ပြီးတော့ မအပ်တဲ့ မတရားတဲ့ လာဘ်လာဘရှာနည်း တမျိုး ရှိသေးတယ်၊ အဲဒါကို ပါဠိလို "အနေသန" ခေါ်တယ်၊ မြန်မာလိုကတော့ မအပ်သော လာဘ်ရှာနည်းပေါ့၊ နှစ်ဆယ့် တပါးတောင်ရှိတယ်–

၁။ ဆေးပေး၍ ခတ်စာပေး၍ ဆေးကုခြင်း၊
၂။ လူက အဝေးသို့ခိုင်း၍ စေတမန်လုပ်ခြင်း၊
၃။ ဟိုအိမ်–ဒီအိမ်သို့ တစုံတခုစေခိုင်း၍ သွားခြင်း၊
၄။ အနာကို ဒါးခွဲပေးခြင်း၊
၅။ အနာကို ဆေးလိမ်းပေးခြင်း၊
၆။ အနာကို ဖန်ဆေးပေးခြင်း၊
၇။ ဝမ်းနုတ်ဆေး ပေးခြင်း၊
၈။ နှာပေးခြင်း၊
၉။ မျက်စဉ်းပေးခြင်း၊
၁၀။ ဝါးပေးခြင်း၊
၁၁။ ထန်းရွက်, ခနိရွက်စသည့် သစ်ရွက်ပေးခြင်း၊
၁၂။ ပန်းပေးခြင်း၊
၁၃။ ငှက်ပျောစသော သစ်သီးပေးခြင်း၊
၁၄။ ရေချိုးစရာ ဆပ်ပြာပေးခြင်း၊
၁၅။ ဒန်ပူ (သွားပွတ်တံ) ပေးခြင်း၊
၁၆။ မျက်နှာသစ်ရေပေးခြင်း၊
၁၇။ မျက်နှာချေမှုန့်ပေးခြင်း၊
၁၈။ မြေညက်ပေးခြင်း၊
၁၉။ မိမိကိုယ်ကို အောက်ချကာ ဒကာ-ဒကာမကို မြှောက်၍ပြောဆိုခြင်း၊

၂၀။ အကျက်နည်းပါး မကျက်များသော ပဲနောက်ဟင်းကဲ့သို့ အမှန်နည်းပါး အမှားများသော စကားတို့ဖြင့် ဒကာ-ဒကာမ သဘောကျအောင် နည်းအချိုးချိုးဖြင့် ပြောဆိုခြင်း၊

၂၁။ ကလေးထိန်းလို ဒကာ- ဒကာမတို့၏ ကလေးကို ချီပွေ့ချော့မြှူခြင်း

အဲဒီ ၂၁-ပါးတို့ကို အထိုက်အလျောက် ပြုလုပ်ယင်ရော လာဘ်လာဘ မပေါဘူးလား”

“ပေါပါတယ်ဘုရား”

“လာဘ်တော့ပေါမယ် နိဗ္ဗာန်တော့ ရပါ့မလား”

“နိဗ္ဗာန် မရနိုင်ပါဘုရား”

ဥပမာ သာဓက။ ။လာဘ်ပေါတဲ့ ဥပမာပြရယင် နို့နဲ့ဆန်နဲ့ ရောပြီးကျိုချက်လို့ ပြစ်ခဲနေတဲ့ နို့ဂဏာဂွက်ထဲကို လက်ချောင်း ဖြောင့်ဖြောင့်ထားပြီး ထိုးစိုက်ပါ အဖြောင့်အတိုင်း လက်ချောင်းကို ပြန်ဖော်သင် နို့ဂဏာတုံးမပါဘူး၊ နို့ဂဏာဆီကလေး လက်ချောင်းစွတ်ရုံမျှ ပါမယ် အဲဒီလက်ချောင်းကို ကောက်ကောက်လုပ်ပြီး နို့ဂဏာခွက်ထဲချ, ကောက်ကောက်ဘဲထိုးကော်, မြှောက်ချီယင် နို့ဂဏာတုံး နို့ဂဏာခဲတွေ ပါလာသလို အဲဒီနည်းအတူ-

၁။ ကိုယ်နဲ့ကောက်ခြင်း၊

၂။ နှုတ်နဲ့ကောက်ခြင်း၊

၃။ စိတ်နဲ့ကောက်ခြင်း တို့ဖြင့် ဘုရားရှင် စက်ဆုတ်တဲ့ ပအပ်ဘဲ့ ရှာမှီးခြင်းတို့ကို ပြုမှသာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ လာဘ်လာဘဟာ မတရားတဲ့ အခမ္မိကလာဘ်ဘဲ”

"ဒါဖြင့် တရားယင် လာဘ်နဲမယ်, မတရားယင် လာဘ်များမယ်ပေါ့ဘုရား"

"အင်းပေါ့....ကောက်ခြင်း တမျိုးမျိုးပါယင် လာဘ်ပေါဒါပေါ့၊ တရားယင် ဘယ်သိပ်ပေါမလဲ၊ ဥပမာ—

၁။ သူမမေးခင် ရှေးဦးတင်၍ မိမိ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဟောခြင်း, ဂုဏ်ဖေါ်ခြင်း၊
၂။ သူမေးလာယင် များစွာ မိမိဂုဏ်ကို ပြောဟောခြင်း၊
၃။ သဒ္ဓါတရား ရှိကြပေသည့်, ကျေးဇူး များလှပေသည် စသည်ဖြင့် ဒကာ တို့အား ရှေး ဦး စွာ မြှောက်ပင့်ပြောဆိုခြင်း၊
၄။ ပစ္စည်းမလှ— လှူအောင် အထူးထူး— အပြားပြား စကားတို့ဖြင့် အဖန်တလဲလဲ မြှောက်ပင့် ပြောဆိုခြင်း၊
၅။ ပစ္စည်းနှင့် စပ်၍ ရင်ပတ်ပြောဆိုခြင်း၊
၆။ အထူးထူး အပြားပြား အဖန်တလဲလဲ ပစ္စည်းနှင့် စပ်၍ ရင်ပတ်ပြောဆိုခြင်း၊
၇။ ပစ္စည်းအနီးအနား စကားသွယ်ရိပ် ပြောဆိုခြင်း၊
၈။ အနည်းငယ်သော မိမိလာဘ်ဖြင့် များ၍ လာဘ်အများရအောင် ရှာခြင်း၊
၉။ မိမိအား လှူကြောင်း နိမိတ်, ဩဘာ ပြောဆိုပြုကျင့်ခြင်း၊

၁၀။ မိမိ၌ သီလ-သမာဓိ အထူးမကျင့်ဘဲ ကျင့်သည့် အယောင် မျက်မှောင် တကုတ်ကုတ် ဟန်ဆောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊

၁၁။ နှမြောစုံပက် ပလ္လရက်ကြသည် စသည်ဖြင့် ဒကာတို့အား ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့ခြင်း, ရှုတ်ချခြင်း, ဆဲရေးခြင်း, မြည်တွန်ခြင်း၊

၁၂။ တန်ခိုးမရှိဘဲလျက် ရှိသည့်အဟန် ကြံ၍ အံ့သြဘွယ် ပြုခြင်း၊

၁၃။ ဒကာ— ဒကာမတို့ကို တွေ့မြင်လျှင် ရှေးဦးတင်၍ ပြုံးရယ်ခြင်း၊

၁၄။ ရှေးဦးတင်၍ နှုတ်ခွန်းဆက်ခြင်း၊

၁၅။ ဒကာတို့ လာရောက်သည်မှာ တော်ပေစွဟု ဆိုလေ့ ရှိခြင်း၊

၁၆။ ဒကာတို့ နားခံသာအောင် ပိယဝါစာ ပျူငှာ လောကဝတ်ကို ပြောဆိုခြင်း၊

၁၇။ တရားအထူးကို အားထုတ်သည် ထင်အောင် သိမ်မွေ့ နက်နဲတဲ့ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား စသည်များကို လာဘ်ကို ငဲ့၍ ဟောကြားခြင်း” စသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်တဲ့ လာဘ်လာဘဟာလဲ အဓမ္မိကလာဘ် = မတရားလာဘ်ပေါ့ခြင်းပေါ့”

“များလှပါလား ဘုရား၊တရားတဲ့ လာဘ်လဲရှိပါသေးလား”

“တရားတဲ့ လာဘ်ကတော့ ရှားရှားဘဲ”

“အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား ”

ဓမ္မိက လာဘ်။ ။တရားသဖြင့်ရတဲ့ ဓမ္မိကလာဘ်ဆိုဒါက—

၁။ အကျင့်ဖြောင့်မတ်ပြီး သီလလဲရှိ ရုပ်လဲချောခြင်း,
၂။ တိစီဝရိက်ဓုတင်, ပံသုကူဓုတင်, ဆွမ်းခံတဲ့ ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်, ရောစားတဲ့ ပတ္တပိဏ်ဓုတင်, တထပ်ထဲ စားတဲ့ ဧကာသနိက်ဓုတင် ဆောင်ခြင်း,
၃။ ပရိယတ်,ပဋိပတ်, ပဋိဝေဓဆို ကိုများစွာအကြားအမြင် ရှိသည်ဖြစ်၍ စာတတ်ခြင်း,
၄။ အခြံအရံ ပရိသတ်များခြင်း,
၅။ တောရကျောင်းနေခြင်း, စတဲ့အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ လာဘ်လာဘဟာ တရားသဖြင့်ရတဲ့ ဓမ္မိက လာဘ်ဘဲပေါ့"

"အဲဒါကတော့ နဲလှပါလားဘုရား"

"အမယ်လေး.... အဲဒီနဲဒါတောင်မှ ရသမျှ အကုန် အလှူ မခံရသေးဘူး, အတိုင်းအရှည် ကြည့်ပြီး အလှူခံရမယ်တဲ့"

"ဒါ့ကြောင့် တောရကျောင်း ဘုန်းကြီးတွေ့ ဆင်းရဲဒါနဲ့ တူတယ်ဘုရား"

"အဲဒါတော့ မသိဘူး၊ သွားပြီး မေးကြည့်ပေါ့၊ ကဲ....အဲဒါ လာဘ်ရကြောင်း အကျင့်တွေဘဲ၊ ဒီလောက်ဆို သဘောပေါက် ပြီမဟုတ်လား"

"မှန်ပါ ပေါက်ပါပြီဘုရား"

နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း။ ။"အင်း....... ပေါက်ယင် ရှေ့ သွားကြစို့၊ နိဗ္ဗာန်ရောက် ကြောင်း ကောင်းမြတ်တဲ့ အကျင့်ကို ကျင့်လိုတဲ့ ရဟန်းဟာ—

၁။ ကိုယ်ကောက်ခြင်းကို ပယ်ရမယ်၊
၂။ နှုတ်ကောက်ခြင်းကို ပယ်ရမယ်၊
၃။ စိတ်ကောက်ခြင်းကို ပယ်ရမယ်, တဲ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ပယ်ရမယ်, ဆိုဒါ၊ နောက်က ပြောခဲ့တဲ့ မတရား လာဘ်ရှာနည်းတွေကို ပယ်ရမယ်ဆိုဒါဘဲနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"နောက်က ပြောခဲ့တဲ့ မတရား လာဘ်ရှာနည်း, ကိုယ်, နှုတ်, စိတ်ကောက်မှ ဝေးစွာ ရှောင်ရှားရမယ်၊ အဲဒီလို ရှောင်ရှားပြီး လာဘ်လာဘကို မြွေပွေး, မြွေဟောက် ရန်သူတို့လို သဘောထားပြီး—

၁။ မကန်းသော်လဲ ကန်းချင်ယောင် ဆောင်ရမယ်၊
၂။ မအသော်လဲ, အ,ချင်ယောင် ဆောင်ရမယ်။
၃။ နားမထိုင်းသော်လဲ နားထိုင်ချင်ယောင် ဆောင်ရမယ်၊
၄။ ဒကာ- ဒကာမတွေအပေါ်မှာ မကောက်ကျစ်, မစဉ်းလဲရဘူး၊
၅။ မလှည့်ပတ်ရဘူး၊

ယင်းသို့ ဘုရားရှင်ရဲ့ စကားကို နားထောင်တဲ့ ရဟန်းဟာ မတရားသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို မနှစ်သက်ရဘူးတဲ့"

"မှန်ပါဘုရား"

"တရားသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ပစ္စည်းလေးပါးကိုလဲ မတားမြစ်ရဘူး၊ ဒါပေမဲ့ သင့်တော်ရုံသာ အလှူခံရမယ်တဲ့"

ဝိဝေက သုံးပါး။ ။အဲဒီလို လာဘ်လာဘ အပေါ်မှာ ကျင့်သုံးပြီးတော့–

၁။ ကိုယ်၏ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အပေါင်းအဖော် တပည့်သားမြေးတို့မှ ကင်းကွာနေရမယ်၊

၂။ စိတ်၏ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော သမာပတ်ရှစ်ပါးဝင်စား၍ သမာဓိလုပ်ငန်း, ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်နေရမယ်၊

၃။ ဥပဓိခန္ဓာငါးပါး၏ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ နေရမယ်တဲ့"

"ကဲသဘောပေါက်ပြီလား"

"မှန်ပါ ပေါက်ပါပြီဘုရား"

"အဲဒါ နိဗ္ဗာန်လိုလားတဲ့ အမျိုးကောင်းသားသမီးတို့ ပစ္စည်း လာဘ်လာဘရှာနည်း, နေနည်း, ထိုင်နည်း, ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ်အားထုတ်နည်းဘဲ၊ ကြိုးစား အားထုတ်ပေတော့"

"မှန်ပါ ဦးတင်ပါတယ်ဘုရား"

ဒကာ, ဒကာမများ ထသွားသော် တရားတော်တို့ကို နှလုံးသွင်းစားလျက် ကျန်ရစ်ခဲ့၏-

"အပါယ်ဘေးကို ကြောက်ရွံ့လေ့ ရှိသော အို.... သူတော်ကောင်း- အသင် အပတ်တကုတ် ကြိုးစားအားထုတ်သော ယုတ်မာသော အကျင့်က အသင့်ကို အပါယ်သို့ ချလုပြီ၊ အပါယ်ဘေးကို ကြောက်သော အို.... သူတော်ကောင်း- သင် ကြောက်သော အပါယ်ဘေးကား နီးလှပြီ"

"အို.......သူတော်ကောင်း- သင့်အဖြစ်ကား- မျက်စိ နှစ်ဖက်ပျက်သော သူကန်းသည် မျက်စိအမြင်ရှိသော မိတ်ဆွေခင်ပွန်း၏စကားကိုနားမထောင်မှား၍အသူတရော နက်လှစွာသော ချောက်ကမ်းပါးပြတ်သို့ ကျရောက်သည် နှင့် တူလှပြီ"

"အို.......သူတော်ကောင်း- သင့်အဖြစ်ကား- သစ် ကျား သားရဲဘေးမှ ကြောက်သည်ဖြစ်၍ ဆောလျင်စွာ ပြေးသွားပါလျက် လမ်းမှားသို့ လိုက်မိ၍ သစ်ကျား သားရဲ အနီးအပါးသို့ ရောက်လုသော လမ်းမှား သော ယောကျ်ားနှင့်တူလှပြီ"

သင်သည် သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ မဟုတ်လော ? သင်၏ ယုတ်မာ သော အကျင့်သည် သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ ရဟန်းတို့ အကျင့်လော? သင်သည် လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအလို့ငှါ ရဟန်းပြုခြင်း မဟုတ်လော? သင်၏ ယုတ်မာသော ကုလဒူသက စသော အကျင့်သည် လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးနှင့် တန်ရာသလော?

"သင်၏ မတရားသဖြင့်ရသော ပစ္စည်းလေးပါးသည် လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးလော? ငရဲဘေး, ပြိတ္တာဘေး တို့ကို သင်သည် ကြောက်သည်မဟုတ်လော? သင်၏ ယုတ် မာသော အမှုသည် ငရဲဘုံ, ပြိတ္တာဘုံသို့ အမှန်ပင် ဆောင်ချေ လိမ့်မည် မဟုတ်လော?

"သင်၏ ပစ္စည်းလေးပါးက ငရဲဘေး, ပြိတ္တာဘေးမှ ကယ် လိမ့်မည်လော? သင်၏ အပုပ်ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို စင်စစ် မြဲတယ် မှတ်နေသလော? သင်သည် ယနေ့လော, နက်ဖြန်လော, သေခါနီးပြီ မဟုတ်လော?

"အို…အဆိုအပြောရခက်သူ! ဆူးငြောင့်၊သစ်ငုတ်၊ သစ်ချွန်စူးခံရသော တောဆင်၊ တောကျွဲ၊ တောသားရဲတို့ကို အဘယ် တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် ချဉ်းကပ်၍ ယူခြင်းငှာ ရဲဝံ့နိုင်အံ့နည်း၊ သနားသည် ဖြစ်လျက်ပင် မိတ်ဆွေကောင်းတို့က မဆုံးမ၊ မသွန်သင်ဝံ့သော အို……အဆိုအပြောရခက်သူ! သင်သည် ထိုတောကျွဲ၊ တောဆင်၊ တောသားရဲတို့နှင့် မတူသလော? မွှန်မြတ်လှသော ဝက်သားကို လက်မှလွှတ်၍ မစင်ကို စားသောသူသည် သူရူးပင် မဟုတ်လော?

"မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို ပြီးစေတတ်သော အလွန်မြတ်သော အဓိသီလသိက္ခာကို စွန့်သဖြင့် ယုတ်မာသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၍ ပစ္စည်းလေးပါးကို ရှာမှီးဆည်းပူးသော သင်သည် သူရူးနှင့် မတူသလော? သင်၏ ယုတ်မာသော အကျင့်ဖြင့်ရသော ပစ္စည်းလေးပါးသည် မစင်နှင့် ကွဲပြား ခြားနားသည် မှတ်သလော?

စကြာမင်းကြီး၏ သားကြီးရတနာသည် ဒွန်းစဏ္ဍားတို့၏ အမှုအရာကို ပြုကျင့်သလော? သုံးလူ့ထိပ်တင် ဘုရားရှင်၏ သားတော်ဖြစ်သော သင်သည် ယုတ်မာလှစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျင့်နှင့် လျော်မည်လော? လူပရိသတ်တို့၏ အနီး၌ ပစင်ကို စားသော ဝက်သည် လူသူမြင်သည်မှ ရှက်အံ့လော?

အရှက်ရှိ၍ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အနီးအပါး ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ်တို့ အလယ်၌ ယုတ်မာသော ကုလဒူသက အကျင့်တို့ကို ပြုကျင့်အံ့သည်မှ မရှက်သော အို….အပြောအဆို ခက်သူ……သင်သည် ဝက်နှင့်မတူလော?

"အို........အပြောအဆိုခက်သူ၊ ညဉ့်အခါ ပိုးဖလံသည် ဆီမီးရောင်လျှံ အတွင်းသို့ ဆင်းအုံသည်မှ ကြောက်၏လော? ထိုသို့ သေဘေးကို မကြောက်သော ပိုးဖလံသည် အလွန်မမိုက်သလော? သင်သည် ပိုးဖလံနှင့် မတူလော?

"လတ်တလော သေစေတတ်သော အဆိပ်ကို စားမှားသော ယောကျ်ားမိုက်သည် ဆောလျင်စွာ သေကြေပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သည် မဟုတ်လော? ကုလဒူသက စသော ယုတ်မာသော အကျင့်ဖြင့် ရသော ပစ္စည်းလေးပါးသည် အဆိပ်နှင့် ခြားသသလော? ယောကျ်ားမိုက်နှင့် ကွဲပြားလေသလော?

"အဘိုးအသိန်းမက ထိုက်တန်သော ကျောက်သံပတ္တမြားကို ခဲသွေးကျောက်ကြမ်းနှင့် လဲမှားမိသော သူသည် အလွန်ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်သည်မဟုတ်လော? ထိုသူကို ရူးမိုက်သူ မဆိုရသလော?

"ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော အကြောင်းကြောင့် ယုတ်မာညစ်ညမ်းသော ကုလဒူသက စသော ယုတ်မာသောအကျင့်ကို ကျင့်မိသော သင်သည် ဘုရားသားတော်တို့ ရသင့် ရထိုက်သော လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးကို ရနိုင်လိမ့်မည်လော ?

"မရခဲ့သော် မြတ်လှစွာသော လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးနှင့် ပစ္စည်းလေးပါးကို လဲမှားမိသည်နှင့် မတူလော? တူသော် သင်၏ ပစ္စည်းလေးပါးသည် ခဲသွေးကျောက်ကြမ်း မဟုတ်လော? သင်သည် အသိန်းမက အဘိုးထိုက်သော ကျောက်သံပတ္တမြားကို ခဲသွေးကျောက်ကြမ်းနှင့် လဲမှားမိသော ရူးမိုက်သူနှင့် မတူလော?

"ကျွပါးနားနီး စောင်းတီးသည်ရှိသော် စောင်းညှင်း၏ သာယာပြေညှင်းသော အသံကို သာယာနာပျော်ဘွယ် ရှိ၏ဟု သိ၏လော? သိတင်းသုံးဖော်မိတ်ဆွေကောင်းတို့က တရားသဖြင့် ဆုံးမ ပဲ့ပြင်သည်ကို သာယာနှစ်သက် စုံမက်ရမှန်း မသိသော သင်သည် ကျွဲနှင့် မတူလော?

"အို....သူတော်ကောင်း၊ သင်သည် အဘယ်ကြောင့် ဆိုဆုံးမခက်ဘိသနည်း, ဘေးအပေါင်းကို ပြ၍ ဆုံးမတတ်သော ဘုရားရှင်၏ သားတော်ဖြစ်သော အို........သူတော်ကောင်း၊ သံသရာဘေးကို ကြောက်ပါလော, ရှင်တော်ဘုရား၏ ရွှေမျက်နှာတော်ကိုလည်း ထောက်ပါလော"

"အို........သူတော်ကောင်း၊ သင်သည် မရဏာရှင်သေမင်း၏ ခံတွင်းသို့ ဆင်းသက်ရလုနီးပြီ၊ အိုသူတော်ကောင်း၊ သင်သည် တံငါ, မုဆိုးတို့နှင့် အတူပင် ငရဲဘုံ, ပြိတ္တာဘုံသို့ သွားတော့မည်လော"

* သံသရာဘေး, လာမည့်ရေး, မြော်တွေးရှုသင့်သည်၊

* နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ,ဘေးပေါင်းကွာ,မြန်စွာရသင့်သည်၊

* * *

လူပြင်ရမှာလား ပွဲပြင်ရမှာလားဘုရား

(၇)

သဒ္ဒါတု။ ။ယခုကာလ၌ ဘုရားတန်ခိုးပြသည် ရောင်ခြည်တော်လွှတ်သည်၊ အံတော်အစစ်ဘဲ၊ စွယ်တော်အစစ်ဘဲ စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး လိမ်လည်လှည့်ပတ်၍ ပြောဆိုအပ်သည်ကို တကယ်အစစ် ထင်မှတ်၍ သဒ္ဒါတရေး ဖြစ်ကြသည်ဟု ဆို၏။

ယင်းသို့ဖြစ်ရာ၌ သဒ္ဒါတရားအစစ် မဟုတ်နိုင်၊ မှားမှား၊ မှန်မှန် ယုံကြည်တိုင်း သဒ္ဒါတရားဟုဆိုလျှင် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူရှိသည့် သူတို့သည်လည်း မိမိတို့ ဘုရား၊ တရားတွေကို လွန်စွာ ကျေနပ်ကြကုန်၏။ ကြည်ညိုကြကုန်၏။

ကာဠံ ကောဠစိကံ စေတေ၊
မဟာဒေဝသာ စန္ဒိယာ။
ယမကံ ကတွာ ပူဇေန္တိ၊
တတ္ထ တတ္ထ အလင်္ကနော။ ။

တတ္ထတတ္ထ=ထိုထိုနယ်ပယ်, အသွယ်သွယ် အစိုစို, ထိုထိုမြို့၌၊ **ဧတေအလဇ္ဇိနော**=ဤအရှက်မရှိသူ များစွာသော လူတို့သည်၊ **မဟာဒေဝဿ**= မဟာဒေဝဘုရား၏၊ **ကာဋ္ဌံ စ**= ယောကျ်ား နိမိတ်ကိုရင်း၊ **စန္ဒိယာ**=ဘုရားကြင်ယာ ကညာဒေဝီ မယ်စန္ဒီ၏၊ **ကောဋ္ဌိကံ စ**= မိန်းမနိမိတ်ကိုရင်း၊ **ယမကံကတွာ**= အစုံစုံ ထားကြကုန်၍၊ **ပူဇေန္တိ**= မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ကြလေ ကုန်၏။ (သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ)

လိမ်နိုင်သူကို ဘိုးတော်, ညာနိုင်သူကို ဘ-သူတော်, ဆဲနိုင်သူကို ဝိဇ္ဇာ, လှည့်ဖြားနိုင်သူကို အထက်ဆရာ, မုတ်ဆိတ် ဖားဖားနှင့် ကိုးရိုးကားယားတွေကို ဘုရားထက်, အသာထား၍ ကိုးကွယ် ပူဇော်ကြကုန်၏။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် မိမိတို့ဆိုင်ရာဝယ် လွန်စွာ ကြည်ညိုကြခြင်းသည် သဒ္ဓါစစ်မဟုတ်၊ မိစ္ဆာဓိမောက္ခ ခေါ် သဒ္ဓါတုသာ ဖြစ်၏။ တရားကိုယ်အားဖြင့် မောဟပြဋ္ဌာန်းသော "ဒိဋ္ဌိ" ပြဋ္ဌာန်းသော အကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်များသာ လျော်စွာ ဖြစ်ရာ၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ။ယင်းသို့ အကြည်ညိုများ အကိုးကွယ်များ သဖြင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နေသူတို့သည် များစွာ ရှိကုန်၏၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသည် "**မိစ္ဆာ ပဿတီတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ**" မိစ္ဆာ= ဖောက်ပြန် မှားယွင်းသောအားဖြင့်၊ ပဿတိ= မြင်တတ်၏၊ ဣတိ=ထို့ကြောင့်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ=မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမည်၏။

ဘုရားအစရှိသော -သူတော်, သူမြတ်တို့ ဟောဖော် ပညတ်တော်မူအပ်သော တရားစစ်, တရားမှန်ကို မလိုက်နာဘဲ မှားယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်မကန် သိမြင်တတ်သော ဒိဋ္ဌိစေတသိက်နှင့် ယှဉ်နေသူကိုပင် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ခေါ်သည်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအင်္ဂါ။ ။ယင်းမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နိုင်သည့် အင်္ဂါသည် နှစ်ပါးရှိ၏၊ ယင်းအင်္ဂါ နှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံလျှင် ယင်းလူသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်တော့၏၊ သို့ဖြစ်၍ ယင်းအင်္ဂါနှစ်ပါးကို သိထားဘို့လို၏—

ဒိဋ္ဌိယာ ဒုဝေ သမ္ဘာရာ၊
ဝတ္ထုနော ဝိပရီတတာ။
တထာဘာဝေ န ပဋ္ဌာနံ၊
ကမ္မပထော တိဟောဝစ။ ။

ဒိဋ္ဌိယာ=မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏၊ သမ္ဘာရာ=အင်္ဂါတို့သည်၊ **ဝတ္ထုနော**= ယူအပ်သောဝတ္ထု၏၊ **ဝိပရီတတာ**= ယူတိုင်းမမှန် ဖောက်ပြန်သည်၏အဖြစ်ငှင်း၊ **တထာဘာဝေန**=မှန်ကန်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ **ဥပဋ္ဌာနံ**=ထင်ခြင်းငှင်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ **ဒုဝေ**=နှစ်ပါးတို့တည်း၊ **တိဟောဝ**=နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ, အဟေတုကဒိဋ္ဌိ, အကြိယဒိဋ္ဌိ သုံးပါးတို့ဖြင့်သာလျှင်၊ **ကမ္မပထော**=ကမ္မပထမြောက်၏။

(သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ)

ယခုခေတ် ဘ-တော်၊ ဘိုးတော်၊ မယ်တော်၊ ဝိဇ္ဇာ၊ အထက်ဆရာ စသည်ဖြင့် ပွဲအချိုးမျိုး ပူဇော်ဖွယ်အမျိုးမျိုး ပေး၍ ပူဇော်နေသူတို့သည် မိမိတို့အယူ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟုတ်မဟုတ် စိစစ်နိုင်ရန် အင်္ဂါနှစ်ပါးကို ဖော်ပြလိုက်သည်။

ဒိဋ္ဌိသုံးမျိုး။ ။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည် အများအပြားရှိ၏၊ ဤ၌မူ အပြစ် အကြီးဆုံးဒိဋ္ဌိသုံးမျိုးကိုသာ အနည်းငယ် အကျယ်ခွဲ၍ပြပါအံ့—

၁။ နောက်နောက်ဘဝ၌ အကျိုးမရှိဟု အကျိုးဝိပါက်ကို တားမြစ်သော အယူသည် နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ မည်၏။

ဤနတ္ထိကဒိဋ္ဌိ အယူရှိသူကား သတ္တဝါသေလျှင် ပြီးဒါဘဲ၊ ပြတ်ထာဘဲဟု ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ အယူလည်းရှိ၏။

အကျိုးကို ပယ်လျှင် အကြောင်းရင်း စေတနာမှာလည်း အကျိုးပေးနိုင်စွမ်းသော သတ္တိမရှိရာ ရောက်သောကြောင့် အကြောင်းကံကိုလည်း ပယ်ပြီးသားပင် ဖြစ်တော့သည်။

၂။ အကြောင်းလည်းမရှိ၊ အကျိုးလည်းမရှိဟု အကြောင်း အကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကို တိုက်ရိုက်ပယ်သော အယူသည် အဟေတုကဒိဋ္ဌိ မည်၏။

ဤအယူ၌ အကြောင်းမရှိဟု ဆိုသဖြင့် ထိုအကြောင်းနှင့် ဆက်သွယ်၍ ဖြစ်သော အကျိုးလည်း မရှိဟု ဆိုရာရောက်သောကြောင့် ဤအဟေတုကဒိဋ္ဌိသည် အကြောင်း၊ အကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကို ပယ်သည်မည်၏။

၃။ ကောင်းမှု, မကောင်းမှုကို ပြုသော်လည်း ပြုအပ်သည် မမည်, ပြုရာမရောက်ဟု အကြောင်းကံကို တားမြစ်သော အယူသည် အကြိယဒိဋ္ဌိမည်၏။

ဤအယူ၌ ကံကို တားမြစ်လျှင် ကံ၏အကျိုးလည်း နောင်အခါ မရှိနိုင်ဟု တားမြစ်ရာ ရောက်သောကြောင့် ကံ-ကံ-၏ အကျိုး နှစ်မျိုးလုံးကိုပင် တားမြစ်ရာ ရောက်၏။

ဤသို့လျှင် ဒိဋ္ဌိသုံးမျိုးလုံးပင်လျှင် ကံ-ကံ-၏အကျိုးကို တားမြစ်ကြသည်ဟု မှတ်ပါ။

ဤမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သုံးမျိုးတွင် နတ္ထိက ဒိဋ္ဌိကို အဇိတဆရာကြီးယူ၏၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိကို မက္ခလိဂေါသာလ ဆရာကြီးယူ၏၊ အကြိယဒိဋ္ဌိကို ပူရဏကဿပဆရာကြီးယူ၏။

နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံ။ ။ထို ဒိဋ္ဌိဆရာကြီးတို့ ယူပုံသည် ဘုရားရှင် ချွတ်လို့မရလောက်အောင် ခိုင်မြဲသောကြောင့် "နိယတ" ဖြစ်လေပြီ။

ထိုဆရာကြီးတို့၏ နောက်လိုက် တပည့်များမှာ ပေါ့ပေါ့ဆဆ ယူနေရုံမျှဖြင့် "နိယတ" မဟုတ်သေး၊ ထိုဆရာကြီးတို့၏ ကျမ်းစာကို ရွတ်အံခြင်း၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ကြံစည်ခြင်း, စဉ်းစားခြင်း စသည်ဖြင့် အကြိမ်များစွာ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသလို လေ့လာ အားထုတ်လေရာ အလွန်သဘောကျ၍ "မိစ္ဆာသမာဓိ" ကို ရလေ၏။

ယင်းသို့ သဘောကျနေသော ဇောဝီထိပေါင်း အကြိမ်များစွာ ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆုံး အတည်တကျ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရမည့် ဝီထိသို့ ရောက်သည့်အခါ သတ္တမဇော အစောမှာ

ဘုရားပေါင်းများစွာ ခြေချုတ် ကုစား၍ မရအောင် ခိုင်မြဲစွာ ယူမိလေပြီ။

ယင်းသို့ ယူစွဲပုံ မြဲသောကြောင့် "နိယတ" ဟု ခေါ်သည်၊ တနည်းဆိုသော်– သေသည့် အခြားမဲ့၌ ငရဲမှာ အကျိုးပေး မြဲသော ကြောင့်လည်း **"နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ"** ခေါ်နိုင်သေး၏။ (သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ)

ယင်းကို ရည်ရွယ်၍ မဃဒေဝလင်္ကာတွင် ပါန်လည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ဤသို့ လင်္ကာသီခဲ့သည်–

"သတ္တဝါတယောက်, ယူမှားမှောက်ကို, သိန်းလောက် ဘုရား, လှန်သောအားဖြင့်, ဟောကြား ခြေချုတ်, ပြေမလွတ်ဘူး, အကျွတ်မရ, နိယတဖြင့်, ဝါဒအလို, မြေကြီးမျို၍, ယူကိုစွန့်ဘဲ, အကျင့်လွဲ၍, ငရဲခံလိမ့်မည် သောကြောင့်"

မိစ္ဆတ္တနိယတခေါ်ပုံ။ ။ဒိဋ္ဌိနှင့် ပညာသည် ကျောချင်းကပ်၍ ပြေးသလို အလွန်စခန်းဝေး၏၊ ပညာဘက်က သဒ္ဓါ, ဝီရိယ, သတိ, သမာဓိတို့ ထောက်ခံချက်ဖြင့် တိုးတက်လေရာ၊ အကြင်အခါ သူတပါးတို့ နှောက်ယှက်၍ မရလောက်အောင် သစ္စာလေးပါးကို သိ၏၊ ရတနာ သုံးပါးကို ယုံကြည်၏၊ ထိုအခါ **"သမ္မတ္တနိယတ"** စခန်းသို့ ဆိုက်၍ သောတာပန် ဖြစ်လေပြီ၊ အပါယ်ကျခွင့် မရှိတော့ချေ။

ထို့အတူ ဒိဋ္ဌိဘက်မှာလည်း မိစ္ဆာသတိ, သမာဓိ, ဝီရိယတို့ ထောက်ပံ့ချက်ဖြင့် တိုးတက်လေရာ၊ အကြင်အခါ ဘုရားရှင်တို့ပင် ခြေချုတ်၍ မရနိုင်လောက်အောင် မိစ္ဆာအယူ၌ ခိုင်မြဲ၏၊

ထိုအခါ **"မိစ္ဆတ္တနိယတ"** စခန်းသို့ ဆိုက်ရောက်လေပြီ၊ မဂ်, ဖိုလ်ရခွင့် မရှိတော့၊ သေသည့် အခြားမဲ့၌ အဝီစိမှာ အဝီစိ အာယုကပ် ပတ်လုံး အမြဲ နေရလေတော့၏။

သံဃာသင်းခွဲသည့် "သံဃဘေဒကကံ" ထက်ပင် ဤနိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက အပြစ်ကြီးသေးသည်၊ အဝီစိအာယုကပ် မပြည့် သေးလျှင် ကမ္ဘာပျက်သော်လည်း မပျက်သော ကမ္ဘာသို့ ရွှေ့ ပြောင်း၍ ဖြစ်စေ, ကောင်းကင်မှာပင် ဖြစ်စေ, ခံရဦးမည် ဖြစ်၏။ သံဃဘေဒကကံ-မှာ ထိုကဲ့သို့ ကမ္ဘာပျက်လျှင် အာယု ကပ် မပြည့်သော်လည်း ဆက်လက်မခံရတော့ချေ။ (သင်္ဂြိုဟ် ဘာသာဋီကာ)

လူတို့သည် ယင်းသဘော တရားတို့ကို အရေးတကြီး မလေ့ လာ ဆည်းကပ်မိ, ဆည်းကပ်ရာ, ယူမိယူရာ စွဲမိစွဲရာ ပြုမိပြုရာ ပြုတတ်ကြ၏၊ အယူတခု ယူရာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာတွင် လွယ် ကူတတ်ကြ၏၊ ယင်းအယူကို အမှားပါဟု ကျိုးကြောင်းပြ၍ ခြေချွတ်ဘို့မှာ မလွယ်ကူတော့၊ အယူမှားမှန်းလည်း မသိတော့ ချေ။

တချိန်သော နေ့ကာလက ဖြစ်ခဲ့၏၊ မိမိသည် အဖေါ်မပါ တပါးတည်း ခြေလျင် တညနေ ခရီးထွက်ခဲ့၏၊ တောရကျောင်း မှထွက်၍ မကြာမီ ခရီးဖေါ်တယောက်နှင့် တွေ့၏၊ သို့သော် မိမိနှင့် ခရီးဖေါ်မှာ ရုတ်တရက် စကားမစပ်မိသေး။

ခရီးအတန်ကြာ အတူသွားမိသောအခါ စကားစပ်မိလာ ၏၊ ထိုအခါ ခရီးဖေါ် ဒကာက မေးလျှောက်လာ၏—

"အရှင်ဘုရား လူတွေက တဆိတ်ရှိ ပွဲပြင်, ပွဲပြင်နဲ့ ပြော ကြတယ်၊ ပွဲပြင်ကြတယ်၊ **"ပွဲပြင်ရမှာလား လူပြင်ရမှာလား** ဘုရား"

"ဘယ်လိုလဲ ဒကာကြီး, ဘယ်လို ပွဲပြင်ဒါလဲ"

"ဒီလိုပါဘုရား ယာ့ ဘိုးတော်, ဘတော်, စသည် ကိုးကွယ်တဲ့ လူတွေ ရှိတယ်ပဟုတ်လားဘုရား"

"အင်း ရှိဒါပေါ့ ဒကာကြီး"

"အင်း-ဘုရား, အဲဒီလူတွေဟာ အိမ်မှာ အမြဲပွဲပြင်ယားတယ်ဘုရား"

"သူတို့ပွဲက ဘာပွဲတွဲလဲ ဒကာကြီး"

"အဲဒီ သူတို ကိုးကွယ်တဲ့ ဘိုးတော်, ဘတော် စသည်တို့အတွက် ပွဲပေါ့ဘုရား"

"အင်း........အဲဒီပွဲကို ဘိုးတော်, ဘတော် စသည်တို့က ဘာလုပ်ဖိုလဲ, စားဖို့လား"

"အဲဒါတော့ မသိပါဘုရား၊ တင်တဲ့လူတွေကတော့ အဲဒီ ဘိုးတော်ပွဲ ပေးမှ စီးပွားတက်တယ်, ရာထူးတိုးတယ် စသည် ပြောကြဒါဘဲဘုရား"

"အင်း........စဉ်းစားကြည့် ဒကာကြီး, တင်တဲ့ပွဲက စိမ်းပေဆိုဘဲ့ ငှက်ပျောသီး ရှာတင်သလား၊ ချက်ခြင်းစားရတဲ့ ငှက်ပျောသီးနဲ့ တင်သလား?

"စိမ်းပေဆိုတဲ့ ငှက်ပျောသီးနဲ့ တင်ပါတယ်ဘုရား"

"စားရမှာက မှဲ့မှစားရမှာ အဲဒီ ဘိုးတော်က အဲဒီငှက်ပျောသီး အမှဲ့ဘဲ စောင့်ပြီး မမှဲ့ခင် အငတ်ခံနေရမှာလား"

"တင်ပါ အဲဒီလို ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရား"

"စေတနာကမှ မမှန်ဒါတယ်ကလာ ဒီပွဲတင်ဒါနဲ့ ဒီဘိုးတော် စသည်တွေက မ-နိုင်မှာလဲ၊ သူတို့တောင် သူများတင်တဲ့ ငှက်ပျောသီးစိမ်းလေး မှဲ့အောင် စောင့်စားနေရဒါ"

"တချို့ကတော့ သာသနာပဲ့၊ ဘုရားပွဲတဲ့ဘုရား"

"ဘယ်ကလာ သာသနာမှာ ပွဲရှိရမှာလဲ ဒကာကြီး ဘုရားမှာလဲ ပွဲမရှိဘူး၊ ပွဲမလိုဘူး"

"တချို့ ဘုန်းကြီးတွေကို ဘုရားပွဲဆိုပြီး တင်တယ်ဘုရား"

"အဲဒါ မသိလို့ တင်ဒါ၊ တကယ်ဘုရားပွဲ စစ်စစ်တင်ယင် နံနက်ဘဲ တင်ရမယ်၊ မွန်းပလွဲခင် စွန့်ပစ်ရမယ်"

"ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား"

"အော်....ဒကာကြီးကလဲ ဘုရားက နေလွဲညစာလဲ မဘုဉ်းပေးဘူး၊ နေ့ဘိုညစာလဲ သိမ်းသိမ်းဆည်းပြီး မဘုဉ်းပေးဘူး၊ အဲဒါ နေ့ရော ညရော ဘုရားပွဲတင်ယင် ဘုရားကို နေလွဲညစာ စားတယ်၊ သိမ်းသိမ်းဆည်းစားတယ်လို့ စွပ်စွဲရာ မရောက် ဘူးလား"

"တင်ပါ ဒီအတိုင်းဆို ရောက်ပါတယ်ဘုရား"

"အင်း....အဲဒီပွဲတင်တဲ့ လူတွေဟာ ရမ်းသမ်းတင်နေဒါဘဲ၊ ဘာမှန်း၊ ညာမှန်း သိဒါတွေ မဟုတ်ဘူး၊ သေသွားတဲ့လူတွေကို ဘိုးတော်၊ ဘ-တော်လုပ် ကိုးကွယ်နေဒါတွေ၊ အကျိုးမရှိဒါ၊ အကျိုးရှိ၊ အကျိုးရှိဒါကိုတော့ အကျိုးမရှိ၊ အပြစ်မရှိဒါကို အပြစ်ရှိ၊ အပြစ်ရှိဒါကိုတော့ အပြစ်မရှိ စသည် ပြောဆို၊ ပြုလုပ်၊ ယူဆနေကြတယ် မဟုတ်လား"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီလူတွေဟာ ဘုရားလိုလိုနဲ့ အဲဒီဘိုးတော် စသည်တို့ အယူအစွဲ သန့်နေကြတယ် မဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အင်း........မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုဒါ အဲဒီလူတွေကို ခေါ်ဒါဘဲ"

"ဟုတ်လားဘုရား"

"ဟုတ်ထာပေါ့၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုဒါ အယူမှားကို ပြောဒါဘဲ ဟာ၊ ကဲ–သူတို့အယူကမှန်လား၊ ကိုယ်ကဖြင့် နေ့ထွက်က နေဝင် ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ လုံ့လစိုက်ထုတ် လုပ်ကိုင်၊ ပြောဆို၊ ကြံစည်လိုက်ရဒါ၊ ပြီးတော့ ပွဲတင်လို့ ပစ္စည်းတက် တယ်၊ ရာထူးတိုးတယ် စသည်ယူတော့ မှန်လား၊ မှားလား?

"မှားဒါပေါ့ဘုရား"

"တချို့မှား ပွဲတင်လို့ ထီပေါက်တယ်၊ ဘ·တော်ကိုးကွယ်မှ ပစ္စည်းတိုးတက်တယ် စသည် ရှိသေးတယ်မဟုတ်လား"

"မှန်ပါ ရှိပါတယ်ဘုရား"

"ထီပေါက်တယ်၊ ပစ္စည်းတက်တယ်၊ ရာထူးတက်တယ် စသည်ဟာ အတိတ်ကံနှင့် ပစ္စုပ္ပန် ဉာဏ်၊ ဝီရိယတို့ကြောင့်ဘဲ၊ အဲဒီလို ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယတို့ကြောင့် အကျိုးပေးဒါကို ပွဲတင် လို့ ဆိုတော့ အယူမှားဒါပေါ့"

"တင်ပါဘုရား"

"အင်း.........ဒါကြောင့် "ပွဲပပြင်ရဘူး၊ လူပြင်ရမယ်" လို့ မှတ်ထား ဒကာကြီး"

"တင်ပါဘုရား၊ တပည့်တော်လဲ အဲဒါ သံသယရှိလို့ လျှောက်ထားပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ကဲ.........ဟုတ်မဟုတ် ဒကာကြီးဘဲ စဉ်းစားကြည့်၊ ပွဲပြင်လို့ ရာထူးတက်တယ်၊ စီးပွားတက်တယ် စသည်ဆိုယင် ပွဲပြင်တဲ့ လူအားလုံး တက်ရမယ် မဟုတ်လား"

"မှန်ပါဘုရား၊ တက်ရပါမယ်"
"ကဲ....အားလုံးတက်လား?
"မတက်ပါဘုရား"
"ဒါဖြင့် အချို့တက်, အချို့မတက်ဆိုတော့ မျက်နှာလိုက်ထာပေါ့"

"တင်ပါ၊ ဒီသဘော ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရား"
"တချို့များ ရာထူးမတက်, ပစ္စည်း မတက်တဲ့အပြင် ရာထူးကျ ပစ္စည်းတောင် မွဲသွားသေးတယ်၊ အဲဒါကျတော့ ပွဲတင်လို့လို့ ဘာဖြစ်လို့မပြောလဲ၊ အဲဒါကျတော့ ဟိုပြော, ဒီပြော၊ တရာတယောက်, တထောင်တယောက် သူ့ကံနဲ့ သူတက်ထာတော့ ပွဲတင်လို့တဲ့၊ အယူအဆ ဟုတ်သေးလား?
"မဟုတ်တော့ပါဘုရား"
"အင်း....ဒါကြောင့် ပွဲမပြင်နဲ့........နေ့စဉ် နေ့စဉ် ကိုယ့်ရဲ့ အပြု, အပြော, အကြံတွေဟာ တရားနှင့် ညီ–မညီ စီစစ်ပြီး တရားနှင့်မညီယင်, 'ညီအောင် ဂရုတစိုက် ပြုပြင်ရမယ်၊ ကိုယ်ကိုပြင်, နှုတ်ကိုပြင်, စိတ်ကိုပြင် ဟုတ်လား"
"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"
"တကယ့် အမှန်သိမြင်တဲ့ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေကို ဆည်းကပ်ပြီး အဲဒီပညာရှိတွေ ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း ပြုလုပ်, ပြောဆို, ကြံစည်ပေါ့နော်"
"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"
"ပန်းဘဲသူကြီးတို့ရဲ့ ဖိုဝမှာ မီးချပြီး ဒါးလုပ်မခံရတဲ့ သံစိုင်းတုံးနဲ့, ကျောက်ဆစ်သမားတို့ရဲ့ အထုအလုပ်မခံရတဲ့ အကာတွေ ဖုံးနေတဲ့ ကျောက်တုံးတို့ဟာ အသုံးမကျ, အဖိုးပတန်သလို–

ဆိုဆုံးမလေ့ရှိတဲ့ သီလသန့်, ပညာဝန်ပုဂ္ဂိုလ်မွန်တွေ ရဲ့ အဆုံးအမကို မခံရ, နည်းပရတဲ့ သူတွေဟာ တခြား သော ဗဟုသုတ, ရာထူး, ပစ္စည်းစတဲ့ ဂုဏ်တွေ များစွာ ရှိသော်လဲ ဆရာကောင်းတို့ရဲ့ အဆုံးအမ ရတဲ့သူတွေလို နေရာတကျ ပစားတတ်, ပသွားတတ်, မပြောဟော တတ်, မကျင့်ကြံတတ်ကြဘူး''

''မှန်ပါအရှင်ဘုရား''

''ဟုတ်မှန်တိုင်းသော အပြစ်ကို ထင်ရှားထုတ်ဖော် နှိမ်နင်း၍ ဆုံးမတော်မူကြပေသော ဆရာများအပေါင်း ကို ရွှေအိုးရတနာကို ဖော်ကာထုတ်ပြ ပေးတော်ကြသော သူများပမာ ဝမ်းသာဝမ်းမြောက် ဆည်းကပ်ရမယ်''

''မှန်ပါအရှင်ဘုရား''

''ကဲ........လမ်းခွဲကြစို့''

* ပွဲပြင်လို့ပ, တိုးတက်ရ, ယူကဒိဋ္ဌသာ၊
* ကံကောင်းလို့ပ, တိုးတက်ရ, ယူမှအမှန်သာ၊
* ပွဲကိုမပြင်, လူကိုပြင်, အမြင်မှန်ကြရာ။ ။

သာသနာပြုလုပ်ငန်းတွင်
သာသနာပွဲပေးခြင်း ပါဝင်ပါသလား ?

(၉)

''ပြဿနာမှ ပြဿနာပေါ်လာပြန်သည်၊ မှန်၏- မိမိသည် ဗုဒ္ဓဓမ္မနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာအချို့ကို ဗုဒ္ဓဓမ္မ ပြဿနာများ (၁) ဆိုပြီး ရေးသားလိုက်သည်၊ ယင်းတွင် ပါဝင်သော ပြဿနာများမှာ ကိုယ်တိုင်တွေ့၍ ကိုယ်တိုင် ဖြေရှင်းခဲ့ရသော ပြဿနာများ ဖြစ်၏။ ယင်းပြဿနာ (၁) စာအုပ်ထွက်ပေါ်လာသော အခါ မိမိထံသို့ အဝေးမှ ပြဿနာများ မေးလျှောက်လာသည်။

မိမိမှာ အလုပ်အားလပ်သည်ဟူ၍ မရှိပါ၊ ပြဿနာတွေကိုလဲ ဖြေကြားပြီး အကျဉ်းခေါင်းစဉ်မျှ မှတ်သား ထားရပါသည်၊ ကိုယ်စိတ် အားလပ်ခွင့်ရ၍ စိတ်ကြည်လင်သည့်အခါမှ ပြဿနာအကျယ်ကို ပြန်လည်ရေးရပါသည်၊ ထိုအခါတွင်မူ ကျမ်းစာအုပ်များကို လှန်လှောရပါသည်။

ကိုယ်တိုင် မေးသော ပြဿနာမျိုး မဟုတ်ဘဲ စာတိုက်မှ စာနှင့် မေးသော ပြဿနာများကိုမူ ကိုယ်တိုင် မေးဖြေသလို ရှင်းလင်းရအောင် ယင်းစာကို တယောက်ယောက်အား ဖတ်ခိုင်းပြီး ယင်းကိုပင် ပြဿနာရှင် ပြုလုပ်၍ ဖြေကြားရပါသည်။

တချို့တချို့ ပြဿနာများမှာမူ မိမိစိတ်မဝင်စား၍ မေ့ပျောက်ကုန်ပါသည်၊ စာပေအဖြစ်သို့ မရောက်တော့ပါ၊ သာသနာတော် ပြုစုရေးတွင်လည်း အကျိုးများ၊ မိမိလည်း စိတ်ဝင်စားသည့် ပြဿနာများကိုမူ တယုတယ သိမ်းဆည်း၍ ဖြေရှင်းပါသည်၊ ဤတွင် စာတိုက်မှ မေးသော ပြဿနာတခုကို ကိုယ်စား ဖတ်စေ၊ မေးစေ၍ ဖြေထားသော ပြဿနာ ရပ်များကို ဖေါ်ပြပါမည်—

"ဦးပဥ္စင်းဘုရား ဦးပဥ္စင်းဆီကို စာလာတယ်"

"အမယ်လေး....စာလာဒါများ အဆန်းလိုက်လို့ အကြီးအကျယ်, တအံ့တသြ ပြောနေရသေးလား၊ စာလာရင် လာဖတ်ပြလိုက်ပေါ့"

"ဒီစာက ရိုးရိုးစာ မဟုတ်ဖူးဘုရား"

"ရိုးရိုးစာမဟုတ်လို့ရှိရင် ဘာစာလဲ၊ အတွင်းရေးစာလား"

"ပြဿနာတွေ ပါတဲ့ စာဘုရား"

"အင်းပါလေ........ပြဿနာပါတဲ့စာလဲ စာဘဲ, ပြဿနာမပါတဲ့စာလဲ စာဘဲ အားလုံးဖတ်ရမှာဘဲ၊ ကဲ....အဲဒီ ပြဿနာပါတဲ့စာကို ဒကာကြီးဘဲ ဖတ်ပြပြီး မေးဖြေစမ်းပါ—

ရှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ

တေဒင်- အရှင်ပညာဇောတ

ရှိသေးလေးစားစွာ လျှောက်ထား အပ်ပါသည်—

ဆရာတော် ပြုစုသော "ဗုဒ္ဓဓမ္မ-ပြဿနာများ (၁) စာအုပ်ကို ဖတ်ရသည်၊ စာမျက်နှာ (၃၇၄) "ဟို ကိုယ်တော်တွေ နာခိုင်းချင်တယ်တဲ့" (၄၉) စာတွင် "သာသနာပြုခြင်း" နှင့် ပတ်သက်၍ အရိပ်အငွေ့ ပါရှိ လာပါသည်"

"အင်း........နေပါအုံး ဒကာကြီး၊ စာကလဲ တယ်ပြီး သေ ချာပါလား၊ စာမျက်နှာတွေကော, ခေါင်းစဉ်တွေကော, ပိုဒ်ရေ, ပုဒ်ရေတွေကောပါလား"

"မှန်ပါဘုရား သိပ်သေချာတယ်"

"ပြီးတော့ "**သာသနာ ပြုခြင်း**" နှင့် ပတ်သက်၍ အရိပ် အငွေ့ ပါရှိလာပါသည်" တဲ့၊ ဒီပြဿနာရှင်ဟာ စာကို သေ သေချာချာ ဖတ်တယ်နဲ့ တူတယ်၊ ဟုတ်တယ် သုညနံပြတဲ့ ခေါင်း စဉ်မှာ သာသနာပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး အရိပ်အငွေ့ ပါသွား တယ်။ ကဲ........စာကို ဆက်ပြီးတော့ ဖတ်စမ်းပါအုံး—

"ဆရာတော် ပြုစုဦးမည် ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓဓမ္မ ပြဿ နာများ (၂) တွင် "**သာသနာပြုခြင်း**" နှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါ အကြောင်းအရာများကို အခြေခံထား၍ ဖြေကြားပြုစုစေချင်ပါသည်"

"အင်း—နေစမ်းပါအုံး ဒကာကြီး၊ စာကလဲ လာလှချည်လား၊ ဗုဒ္ဓမမ္မ ပြဿနာများ (၁) ထဲမှာ ဗုဒ္ဓမမ္မ ပြဿနာများ (၂) ဆက်လက် ထွက်မယ်လို့လဲ မပါဘဲနဲ့ သူက ဘယ်လိုလုပ်ပြီး (၂) ထွက်မယ်လို့ သိလဲ"

"အော်........ဦးပဥ္စင်းကလဲ ဗုဒ္ဓမမ္မ ပြဿနာများ (၁) လို့ ဆိုထားတော့ (၂) လာမယ်ဆိုဒါ သေချာပေါက် သိနေပြီပေါ့၊ ပြီးတော့ နိဒါန်းမှာလဲ ပါသားဘဲဟာ"

• "အင်း........ဟုတ်ပြီ၊ ဟုတ်ပြီ၊ ဒကာကြီးလဲ ဘယ်ညံ့မလဲ၊ ဟိုပြဿနာရှင်နဲ့ မနီးရိုးစွဲဘဲနေ၁်........၊ ကဲ စာကိုဆက်ဖတ်ပြစမ်းပါအုံး—

(၁) သာသနာပြုလုပ်ငန်းတွင် သာသနာပွဲ ပေးခြင်း (အနိုး, ငှက်ပျော) ဖြင့် သာသနာ ပွဲထိုးခြင်း, သာသနာပွဲ ပေးခြင်းများ ပါဝင်ပါသလား"

"နေပါအုံး ဒကာကြီး၊ အဲဒါ ပြဿနာ (၁)ဘဲ မဟုတ်လား"

"မှန်ပါ ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ကဲ........အဲဒီပြဿနာနဲ့ ပဘ်သက်လို့ ဒကာကြီးဘဲ ပြန်မေးကြည့်ရအုံးမယ်"

"အမယ်........တပည့်တော်တော့ မမေးပါနဲ့ ဘုရား၊ တပည့်တော်က ဘယ်ဖြေတတ်မလဲ၊ ဦးပဥ္စင်းဘုရား မေးဒါ ဦးပဥ္စင်းဘဲ ဖြေပေါ့"

"ဦးပဥ္စင်းကတော့ ဖြေမှာပေါ့၊ ဒကာကြီးသဘောနဲ့ ဒကာကြီး ကြိုက်သလို ဖြေစမ်းပါ၊ မှားမှား-မှန်မှန်ပေါ့"

"တပည့်တော် သဘောဆိုရင်တော့ သာသနာပြု လုပ်ငန်းနဲ့ ငှက်ပျောပွဲ၊ အုန်းပွဲထိုးဒါနဲ့ ဘာမှ မဆိုင်ဘူး၊ သာသနာပြုလုပ်ငန်းတွင် ငှက်ပျောပွဲ၊ အုန်းပွဲတွေ မပါဝင်သင့်ဘူးလို့ ထင်တယ်"

"အင်း....ဟုတ်ထာပေါ့၊ သာသနာပြုဒါနဲ့ ငှက်ပျောပွဲ၊ အုန်းပွဲနဲ့ ဘာမှမဆိုင်ဘူးလို့ အတိအကျ မှတ်ထား၊ အဲဒါဟာ သာသနာပြုဒါ မဟုတ်ဘူး၊ သာသနာဖျက်ထာလို့ လဲမှတ်ထား"

"သာသနာပြုဒါ မဟုတ်ထာတော့ ထားပါဘုရား "**သာသနာဖျက်ထာ**" ဆိုဒါ ဘယ်လိုပါလဲဘုရား"

"သာသနာဖျက်ထာကို သဘောပေါက်ချင်ရင်"**သာသနာ**" အဓိပ္ပာယ်ကို အရင်သိမှ ဖြစ်မယ်၊ အဲဒီပွဲထိုး၊ ပွဲပေးတဲ့ သူတွေဟာ "သာသနာ"ဆိုဒါ ဘာမှန်း၊ ညာမှန်းမသိဘဲ ရမ်းတုတ်နေတဲ့ လူတွေဘဲ"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"သာသနာ"ဆိုဒါ ပါဠိသက်ဝေါဟာရဘဲ၊ မြန်မာလိုဆိုရင် "အဆုံးအမ"လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်၊ တဲ့လိုက်တော့ "သာသနာ" ဆိုဒါ "အဆုံးအမ"လို့ ဖြစ်မသွားဘူးလား"

"မှန်ပါ၊ ဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား"

"သာသနာ"လဲ မ ရော စေ နဲ့ အုံး နော်၊ ဟိုသာသနာ၊ ဒီသာသနာ စတဲ့ သာသနာတွေကလဲ ရှိနေသေးတယ်၊ အဲဒီ သာသနာတွေနဲ့ မရောရှက်စေနဲ့"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"အဲဒီ "အဆုံးအမ" "သာသနာ" ဆိုဒါ ဘယ်သူက ဆုံးမဒါလဲဆိုတော့ "ဗုဒ္ဓ"က ဆုံးမဒါလို့ မှတ်ထား၊ "ဗုဒ္ဓ" ဆိုရင် တခြား သာသနာတွေနဲ့ မဆိုင်တော့ဘူး၊ ဒီတော့

"ဗုဒ္ဓ" နဲ့ "သာသနာ"နဲ့ တွဲလိုက်ရင် "ဗုဒ္ဓသာသနာ" လို့ ဖြစ်မသွားဘူးလား"

"မှန်ပါ ဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား"

"ဗုဒ္ဓသာသနာ"လို့ ဖြစ်သွားတော့ "ဘုရားအဆုံးအမ" "ဗုဒ္ဓအဆုံးအမ"လို့ ဖြစ်မသွားဘူးလား"

"မှန်ပါ ဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား"

"ကဲ........အဲဒီ"ဗုဒ္ဓ"က ဘာတွေဆုံးမသလဲ ဘယ်လိုဆုံးမသလဲ၊ အကျဉ်းပြောစမ်းပါဆိုတော့၊ ဒါသိဖို့ အရေးမကြီးဘူးလား"

"မှန်ပါ အရေးကြီးပါတယ်ဘုရား"

"ကဲ ...အရေးကြီးတဲ့ "ဗုဒ္ဓအဆုံးအမ" "ဗုဒ္ဓသာသနာ"ကို မှတ်ထား၊ ဗုဒ္ဓက ဘယ်လိုဆုံးမသလဲဆိုတော့–

၁။ အကုသိုလ်မှန်သမျှ ဘာမှမလုပ်ရဘူး၊

၂။ ကုသိုလ်မှန်သမျှ စုံအောင်ပြုလုပ်၊

၃။ မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်အောင်ပြုလုပ်။ (ဓမ္မပဒ)

"အဲဒီသုံးချက်ဘဲ ဗုဒ္ဓဆုံးမဒါ၊ အဲဒီသုံးချက်ကို အကျယ်ချဲ့ရင် နိကာယ်ငါးရပ်, ပိဋကတ်သုံးပုံ, ဓမ္မက္ခန္ဓာ ရှစ်သောင်းလေးထောင် ဖြစ်လာတယ်"

"ကဲ........ဒကာကြီးကို မေးမယ်၊ ဖြေစမ်း ကြိုက်သလို၊ ငှက်ပျောပွဲ, အုန်းပွဲပေးဒါနဲ့ အဲဒီ ဘုရားအဆုံးအမ သာသနာနဲ့ ဘာဆိုင်သလဲ, ဘယ်လိုဆက်နွယ်သလဲ"

"တပည့်တော် ကြားဘူးတဲ့အတိုင်း ဖြေရရင်တော့ ဒီလို ဖြေမယ်ဘုရား– "သာသနာတဝက်လဲရင် ဘုရားသာသနာ

ကုန်ပြီ, ယခု သိကြားသာသနာဘဲ ရှိတော့တယ်၊ ဒါကြောင့် သာသနာ့ကိစ္စမှာ သိကြားမင်းတိုင်တယ်ပြီး ပြုလုပ်မှ အောင်မြင်မယ်၊ အဲဒီလို ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပွဲထိုးတယ်, ပွဲပေးတယ်"

"ဘယ်ကလာ သာသနာတခက်လဲဒါနဲ့ ဘုရားသာသနာကုန်ရမှာလဲ၊ ဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမတွေ ရှိနေသေးသမျှ ဘုရားသာသနာမကုန်ဘူး၊ ကဲ........နေပါအုံး၊ ပွဲထိုး, ပွဲပေးဒါနဲ့ သိကြားမင်းနဲ့ စပ်ပုံကို ပြောစမ်းပါအုံး"

"အဲဒီလို ပွဲထိုး, ပွဲပေးလိုက်တော့ သိကြားမင်းက သူ့တန်ခိုးနဲ့ သာသနာတော်ကို လာစောင့်ရှောက်မှာပေါ့ ဘုရား"

"ဒကာကြီးမှတ်ထား၊ သိကြားမင်းကြီးက သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၊ သာသနာတော်ကို သိပ်ပြီးတော့ ကြည်ညိုတယ်၊ သူစောင့်ရှောက်နိုင်, ပြုပြင်နိုင်ရင် ပွဲထိုးဒါ, ပွဲပေးဒါ စောင့်နေစရာ လိုသေးလား"

"မလိုပါဘူး အရှင်ဘုရား"

"သိကြားမင်းကြီးသာ သာသနာပြုနိုင်ရင် ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် မဟုတ်တဲ့ လူတွေကို ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ဖြစ်အောင်ပြုမှာပေါ့၊ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ဖြစ်ပြီးသားလူကို ဘာထပ်ဖြစ်အောင် ပြုစရာလိုသေးလဲ"

"အဲဒါ– ဒကာကြီး........သေသေချာချာ မှတ်ထား၊ နဂိုရ်ကရတနာသုံးပါး, ကံ-ကံ၏အကျိုးတရား ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပြီး "ဖန်ဆင်းရှင်-တန်ခိုးရှင်" ကို အယုံသွင်းလို့ "သာသနာဖျက်"လို့ ခေါ်တယ်"

"ဟင်........ဟုတ်လားဘုရား"

"ဟုတ်ထာပေါ့၊ ဦးပဥ္စင်းတို့ ဗုဒ္ဓသာသနာမှာ ဖန်ဆင်းရှင်၊ တန်ခိုးရှင်တို့ကို နေရာမပေးဘူး၊ အဲဒါတွေ နေရာပေးရင် တခြားသာသနာတွေနဲ့ ရောသွားမှာပေါ့"

"အင်း........ဟုတ်တယ်ဘုရား"

"အဲဒါ........ယခု ပွဲထိုးတယ်၊ ပွဲပေးတယ်ဆိုဒါ ဗုဒ္ဓသာသနာကို ဖန်ဆင်းရှင်၊ တန်ခိုးရှင်နဲ့ ရောမှန်းမသိ၊ ရောပြီး ဖျက်ဆီးနေဒါဘဲ၊ သာသနာဖျက်တယ်ဆိုဒါ အဲဒီလို သွယ်ဝိုက်ဖျက်ထာကြောက်စရာ အကောင်းဆုံး"

"တင်ပါဘုရား၊ ဦးပဥ္စင်းပြောမှ ကြောက်စရာမှန်း သိရပါတယ် ဘုရား"

"မယုံရင် ဒကာကြီး အဲဒီပွဲထိုး၊ ပွဲပေးတဲ့လူတွေ အကဲခတ်၊ စုံစမ်းကြည့်၊ သူတို့ဟာ ဘုရား၊ တရား ယုံသလိုလိုနဲ့ ဘာတွေ ပြောပလဲဆိုရင် "ပွဲထိုးလိုက်ထာ" "ဘိုးတော်က မ-လို့၊ မယ်တော်က မ-လို့ ဘယ်လောက် ချမ်းသာပြီ၊ ရာထူးဘယ်လို တက်တယ်၊ 'စာမေးပွဲ ဘယ်လိုအောင်တယ်" စသည်နဲ့ မပြောဘူးလား"

"မှန်ပါ ပြောပါတယ်ဘုရား"

"သူတို့ပြောတဲ့ အထဲမှာ မိမိကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ရတဲ့ "ကံ–ကံ၏အကျိုး" ပါသေးလား"

"မပါတော့ဘူး ဘုရား"

"ကဲ....ကိုယ်ကတော့ "ချမ်းသာအောင်၊ ရာထူးကြီးအောင်၊ စာမေးပွဲ အောင်-အောင်" ဆိုပြီး ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံနဲ့ ကြိုးစားရတယ်၊ အဲဒီကံက အကျိုးပေးခိုက်နဲ့ ပွဲပေးဒါနဲ့ ကြုံတုန်း ချမ်းသာတယ်၊ ရာထူးတက်တယ်၊ စာမေးပွဲအောင်

တယ်၊ "**ထန်းသီးကြွခိုက်-ကျီးနင်းခိုက်**"ဆိုတဲ့ စကားပုံအတိုင်း ပေါ့၊ အဲ........ယုံတော့ ဘာသွားယုံလဲ၊ ပွဲထိုးလို့လို့ သွားယုံ တယ်၊ ကိုယ်တိုင်ကြိုးစားရတဲ့ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတွေနဲ့ အဲဒီကံရဲ့ အကျိုးတွေ ယုံသေးလား ?

"မယုံတော့ဘူးဘုရား"

"အဲ........"**ကိုယ်ပြုကိုယ်ခံ-ကိုယ်ပြုကိုယ်စံ**" ဆိုတဲ့ အယူမှန် "**ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ**"ပျောက်သွားပြီး တန်ခိုးရှင်ကြောင့်၊ ဖန်ဆင်းရှင်ကြောင့်လို့ ဆိုတဲ့ "**ဣဿရနိမ္မာန ဟေတုဒိဋ္ဌိ**" ဖြစ် သွားတယ်၊ ဒီတော့ သာသနာပျက်မသွားဘူးလား?

"ပျက်သွားပါတယ် ဘုရား"

"ဘာ့ကြောင့် ပျက်သွားဒါလဲ?

"ပွဲထိုးခြင်း၊ ပွဲပေးခြင်းကြောင့်ပါ ဘုရား"

ကဏှဇာတ်။ ။အင်း.... အကြောင်းရင်းကတော့ ဒါဘဲ၊ ပြောပြပယ် မှတ်ထား၊ သိကြားပင်း သာသနာပပြုနိုင်ပုံကိုနော်"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါ"

"ဒသနိပါတ်ဇာတ် ပါဠိအဋ္ဌကထာမှာ ကဏှဇာတ်ဆိုဒါ ရှိတယ်၊ အဲဒီမှာ ကဏှရသေ့ပေါ့၊ သိပ်ပြီး အကျင့်ကောင်း တယ်၊ အဲ....သူ့အကျင့် အစွမ်းကြောင့် သိကြားမင်းက ကဏှ ရသေ့ထံလာပြီး အလိုစမ်းတယ်၊ အလိုစမ်းလို့ သဘောကျ တော့ သိကြားမင်းက သူ့ထံမှာ လိုတဲ့ဆုတောင်းဘို့ ကဏှ ရသေ့ကို ဖိတ်တယ်၊ ကဏှရသေ့က—

"သိကြားမင်း၊ သင် ငါ့ကို ဆုပေးချင်သပ, ဆုပေးနိုင်သပဆိုရင်— ငါ့သန္တာန်မှာ အားနဲ့တဲ့ ဒေါသ, အားကြီးတဲ့ ဒေါသ, လိုချင်မှုလောဘ, ချစ်ခင်မှု သွေဟတရားလေးပါး မရှိအောင် ပြုလုပ်ပေးပါ" လို့ တောင်းတယ်၊ အဲဒါ သိကြားမင်း ပြုလုပ်မပေးနိုင်ဘူး၊ အဲဒါ တောင်းတော့ သိကြားမင်းက ပြုလုပ်မပေးနိုင်ပေမဲ့ သဘောကျလို့ နောက်ထပ် တောင်းပါအုံး ခိုင်းတယ်၊ ဒီတော့ ကဏှ ရသေ့က—

"သိကြားမင်း၊ သင် ငါ့ကို ဆုပေးချင်သပ, ဆုပေးနိုင်သပဆိုရင်— ငါဟာ ဒီတောထဲမှာ တယောက်ထဲ နေရဒါ၊ ပြုစုမဲ့သူ မရှိဘူး၊ တရားအားထုတ်မှု ပျက်အောင်, ဖြစ်မဲ့ ပြင်းထန်တဲ့ ရောဂါတွေ မဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ပေးပါ"လို့ တောင်းတယ်၊ အဲဒီဆုလဲ သိကြားမင်း မပေးနိုင်ဘူး၊ မပေးနိုင်ပေမဲ့ သဘောကျလို့ ဆုတောင်းခိုင်း ပြန်တယ်၊ ကဏှရသေ့က—

"သိကြားမင်း၊ သင် ငါ့ကို ဆုပေးနိုင်သပ, ဆုပေးချင်သပဆိုရင်— ငါ့ရဲ့ ကာယကံမှု, ဝစီကံမှု, မနောကံမှု ပြုတိုင်း, ပြောတိုင်း, ကြံစည်တိုင်း သူတပါးတွေ စိတ်မချမ်းမသာ, ကိုယ်မချမ်းမသာ မဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ပေးပါ"လို့ တောင်းတယ်၊ အဲဒါလဲ သိကြားမင်း မပေးနိုင်ဘူး၊ ကဲ....အဲဒီသိကြားက ပွဲထိုးဒါနဲ့ ဘယ်လို သာသနာ ပြုနိုင်မှာလဲ"

"ဘယ်လိုမှသာသနာ မပြုနိုင်ပါအရှင်ဘုရား"

"သာသနာပြုတယ်ဆိုဒါ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓအဆုံးအမ သုံးချက် မတည်သေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို တည်အောင်၊ တည်ပြီး သား ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အတိုင်းထက်အလွန် တည်အောင် ပြုလုပ် ပေးဒါကို "သာသနာ"ပြုတယ်လို့ ခေါ်တယ်၊ ပွဲထိုးဒါ၊ ပွဲပေးဒါနဲ့ သာသနာပြုဒါ ဘာဆိုင်လဲ"

"ဘာမှမဆိုင်ပါဘုရား"

"ကဲ–ကဲ.... အဲဒီအမှတ်(၁) ပြဿနာ ဒီလောက်ဆိုရင် ပြေလယ်ရောပေါ့၊ ရှေ့ဆက်ဖတ်ပါအုံး–

"(၂) မြန်မာပြည်ရှိ လောကီ, လောကုတ္တရာ ဂိုဏ်းအသီးသီးတို့သည် သာသနာပြု လုပ်ငန်းအဖြစ်, ဘုရားတည်ခြင်း, ကျောင်းဆောက်ခြင်း, ရေတွင်း ရေကန်တူးခြင်း စသည်တို့ ပြုလုပ်လေ့ ရှိကြပါသည်"

"ဿီရိခမ္မာသောကမင်းကြီးထံုး နှလုံးမူ၍ သာသနာ ပြုလုပ်ငန်းအဖြစ် ဆင်းသက်လာဟန် ရှိပါသည်၊ အထူး သဖြင့် မြန်မာပြည်တွင် ....မြို့, ...ကျောင်းတိုက်........ ကျောင်း, "မြန်မာပြည် ဘုရားပြုပြင်ရေး အဖွဲ့ကြီးနှင့် မြန်မာပြည် သာသနာပြု ဓမ္မကထိအဖွဲ့" စသည်တို့ဖြင့် ဘုရားပြုပြင်ခြင်း စသည်တို့ ပြုလုပ်နေကြပါသည်"

"တပည့်တော် ဆိုလိုသည်မှာ တကြိမ် တခါက သာသနာပြုသည် ဆိုသော "ပထမံဂိုဏ်း" တဂိုဏ်း သာသနာပြုနဝင်းဘုရားများ "လောကီအစီအစဉ်များ ဖြင့်" **ဓါတ်တိုင်** ဘုရားများ တည်ခြင်းဟာ ဗုဒ္ဓ အလို တော်ကျ သာသနာပြုခြင်း ဟုတ်-မဟုတ် အထူးသိလို ပါသည်"

"အင်း....အင်း.... ဒီဒကာမေးတဲ့ အမေးတွေဟာ သိပ်ကောင်းတယ်၊ သိပ်စေ့စပ်တယ်၊ အဲဒီမှာ ရပ်ထားအုံး ပြဿနာ တရပ် ဖြေရအောင်"

သာသနာ—သာသနာ့ ပစ္စည်း စသည်။ ။အဲဒီအမေးကို မဖြေမီ အရင်ကြိုတင် သိရမှာတွေက ဘာတွေလဲဆိုတော့—

၁။ သာသနာ

၂။ သာသနာပြု

၃။ သာသနာ့ပစ္စည်း

၄။ သာသနာ့တန်ခွန်" အဲဒီလေးမျိုးတို့ဘဲ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလေးမျိုးကို သေချာစွာ မှတ်ထားနော်"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"ဒီလေးချက်မှာလဲ (၁ နှင့် ၂)အချက်ဟာ ခုနက အမှတ် (၁) ပြဿနာမှာ ပါသွားပါပြီ၊ ဒါပေမဲ့ အစဉ်ကျအောင် ထပ်ပြီးတော့ ပြောအုံးပယ်—

၁။ "သာသနာ"ဆိုဒါက 'ဗုဒ္ဓအဆုံးအမ' ကို ခေါ်တယ်"

၂။ "သာသနာပြု"တယ် ဆိုဒါက 'ဗုဒ္ဓအဆုံးအမ' မတည်သေး သူကို တည်ခအောင်, တည်ပြီးသူကို အတိုင်းထက် အလွန် တည်အောင်ပြုဒါကို သာသနာပြုတယ် ခေါ်တယ်"

၃။ "သာသနာ့ပစ္စည်း"ဆိုဒါက ဆွမ်း, သင်္ကန်း, ကျောင်း, ဆေး, ပစ္စည်း ၄-ပါးကို ခေါ်တယ်၊ ယင်း ၄-ပါးမှ တပါး သာသနာနဲ့လျော်တဲ့ ပစ္စည်းတွေလဲ သာသနာ့ ပစ္စည်းပေါ့"

၄။ "သာသနာ့တန်ခွန်"ဆိုဒါက စေတီ, ပုထိုး, ရုပ်ပွား တော်, ဆင်းတုတော် စသည်ကို ခေါ်တယ်"

"အဲဒီလေးချက် သိရင်ဘဲ အမေးရှင်ရဲ့ အမှတ်(၂)ပြဿနာ ဟာ ပြေလည်ပါတယ်နော် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား၊ ပြေလည်နိုင်ပါတယ်"
"ဒါပေမဲ့ ရှင်းလင်းအောင် ထပ်ပြီး ရှင်းပြမယ်"
"မှန်ပါ ရှင်းပါ အရှင်ဘုရား"
"ယခုခေတ် ဘုရားတည်ခြင်း, ကျောင်းဆောက်ခြင်း စသည် တို့ဟာ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးထံုး နှလုံးမူ၍ သာသနာပြု လုပ်ငန်းအဖြစ် ဆင်းသက်လာဒါ မဟုတ်ပါဘူး၊ သီရိဓမ္မာ သောကမင်းကြီးက ဘုရားရှင်၏ ပရိယတ္တိသာသနာတော်ခေါ် ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကို ပူဇော်သော အနေ ဖြင့် ဘုရားတည်, ကျောင်းဆောက် စသည် ပြုလုပ်ထာ ဖြစ်သည်။ ယခုခေတ်လို ဓာတ်ကျလို့ ဆိုပြီး ဘုရားတည်ဒါမျိုး မဟုတ်ပါ။ ယင်းသို့ ဘုရားတည်ရာမှာ ဘုရားမရှိသေးသော နေရာမှာ တည်ပါတယ်၊ ရှိပြီးသားနေရာမှာ အသေးအမွှား လေးတွေ တည်ဒါမျိုးမဟုတ်ပါ"
ဘုရားတည်ခြင်းရဲ့ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဓာတ်တော်, မွေတော်ကို လုံခြုံစွာ စောင့်ရှောက်တဲ့ သဘော ပါဘဲ ဒကာကြီး, ဘုရားတည်ရုံ သက်သက်နဲ့တော့ သာသနာ ပြုလို့ မခေါ်နိုင်ပါဘူး"
"ဘုရားတည်ဒါဟာ သာသနာရှိပြီးသား ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ဖို့ဘဲ ဖြစ်နိုင်မယ်၊ တကယ် သာသနာမရှိတဲ့

နေရာ ဘုရားသွားတည်ရင် ဘာအကြောင်းထူးမှာလဲ၊ အဲဒီ ဘုရားကို ဘယ်သူက ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှာလဲ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ ကွယ်ခဲ့တဲ့ နေရာတွေ ပြန်ကြည့်ပါ၊ ဘုရားတွေ ဘယ်လို အခြေ အနေရှိနေသလဲ ?

"ဒါကြောင့် ဘုရားတည်ရုံ သက်သက်နဲ့ သာသနာပြုဟု မခေါ်နိုင်ပါ၊ သာသနာပြု နဝင်းဘုရားလို့လဲ မရှိပါ၊ သာသာ နာတော်နဲ့ "နဝင်း"နဲ့လဲ မဆိုင်ပါ။ "နဝင်း" ဆိုဒါ လောကီ အစီအစဉ်မျှသာ ဖြစ်တယ်၊ သာသနာတော်အလို "ခေတ်တိုင် ဘုရား"လဲ မရှိပါ။ ၎င်းတို့ ပြုလုပ်ပုံဟာ ဗုဒ္ဓအလိုတော်ကျ သာသနာပြုလုပ်ငန်း လုံးဝမဟုတ်ပါဘူး ဒကာကြီး"

"ပျက်စီးနေသော ဘုရားတွေ ပြုပြင်ဒါတော့ အလွန် ကောင်းပါတယ်၊ အဲဒီလို ပြုပြင်ရာမှာ မူလ ဥာပနာတိုက်မှ အဘိုးတန်တွေကို ယူမထား, ချန်မထားဘဲ စနစ်တကျ ပြန်တည် ပြန်ပြုပြင်ဒါမျိုး ပြောဒါနော်"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"တချို့ ဘုရားပြင်တာဒါက ဥာပနာထိုက်စသည်က အဘိုး တန်တွေ လိုချင်လို့ ပြင်ဒါလဲ ရှိတယ်၊ ဒါမျိုးကို ဆိုလိုဒါ မဟုတ်ဘူး"

"မြန်မာပြည် သာသနာပြု ဓမ္မကထိကအဖွဲ့ ဆိုဒါမှာ ဓမ္မ ကထိက ဘယ်နှစ်ပါးနဲ့ ဖွဲ့ထားဒါလဲ, ဘယ်လို ဓမ္မကထိက တွေလဲဆိုဒါ သာသနာ, သာသနာပြုစသည် လေးချက်နဲ့ ညှိကြည့်ပါ၊ အဲဒါဆို သာသနာပြု ဟုတ်–မဟုတ် သိပါလိမ့်မယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"ဘုရားမရှိသေးတဲ့ နေရာမှာ ဘုရားတည်ဒါက သာသနာ့ တန်ခွန်ထူဒါလို့ မှတ်ထား၊ သာသနာ့တာဝန် ထမ်းဆောင် နေဘဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ချမ်းသာစွာ ထမ်းဆောင်နိုင်အောင် ဆိုပြီး ရေတွင်းတူးခြင်း, ကျောင်းဆောက်ခြင်း စသည်ပြုလုပ် လှူဒါန်း ဒါက "သာသနာ့ ပစ္စည်း အပ်နှင်း" ဒါလို့ ခေါ်တယ် ဒကာကြီး"

"ဟင်....ဒါဖြင့် "သာသနာပြု–သာသနာပြု"နဲ့ အမည်သာ ရှိဒါဘဲ ဦးပဥ္စင်းဘုရား၊ အပြောတခြား, အလုပ်တခြားပါလား ဘုရား၊ လူတွေကလဲ သာသနာပြု ဆိုရင် ဘာမှန်း, ညာမှန်း မသိဘဲနဲ့ ရမ်းပြီး ယုံတော့ဒါဘဲဘုရား"

"အင်းပေါ့.... ယုံတဲ့လူက ရမ်းယုံတော့ ပြုတဲ့လူကလဲ ရမ်းပြုဒါပေါ့၊ ဒီတော့ "ရမ်းပြုနဲ့ ရမ်းယုံ" အတော်ဘဲ မဟုတ် လား၊ "ရမ်းပြုနဲ့ ချင့်ချိန်ယုံ"ဆိုရင် ဘယ်ဖြစ်မလဲ ဒကာကြီးရဲ့"

"ဟုတ်တယ်ဘုရား, ဟုတ်တယ်"

"ဟုတ်ထာ အရေးမကြီးဘူး ဒကာကြီး၊ အဲဒီလို ရမ်းပြု ရမ်းယုံတွေ ပေါလာရင် သာသနာ မြန်မြန်ကွယ်မယ်။ ကဲ.... ဒီမျှဆို အမှတ်(၂) ပြဿနာ ပြေလည်ရောပေါ့၊ ရှေ့ဆက်ပြီး ဖတ်ပြစမ်းပါအုံး၊ ဘာတွေမေးထားလဲ ?

"(၃) ထွက်ရပ်ပေါက် ဝိဇ္ဇာဓိုရ်များ သာသနာပြု လုပ်ငန်းများ ဦးစီး ပြုလုပ်၍ သာသနာ ပြုကြသည် ဆိုသည်ကို လက္ခံယုံကြည် အားပေး ကိုးကွယ် သင့် ပါသလော"

"ဒီပြဿနာရဲ့ အတိုချုပ် အဖြေကတော့ လက္ခံယုံကြည်, အားပေး, ကိုးကွယ်မှု မပြုသင့်ဘူးလို့ဘဲ ဖြေရမယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား၊ အကျယ်အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား"

"ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ သာသနာ့ သမိုင်းကို ပြန်ပြီး ကြည့်ရင်-

၁။ ဟိုအတိတ်က ကဿပဘုရားရှင် သာသနာတော် နောက်ပိုင်းမှာလဲ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်များ ဦးစီးပြုလုပ်၍ သာသနာပြုခဲ့တယ်လို့ ကျမ်းဂန်မှာ မရှိဘူး၊

၂။ ယခု ပစ္စုပ္ပန်မှာလဲ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်များ ဦးစီးပြုလုပ်၍ သာသနာပြုနေဒါ မရှိဘူး၊

၃။ ဒီက နောက် အနာဂတ်ကာလမှာ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်များ ဦးစီးပြုလုပ်၍ သာသနာပြုလိမ့်မယ်လို့ ကျမ်းဂန်မှာ အညွှန်းမရှိဘူး"

သိက္ခာသုံးပါးမပြည့်စုံသူများ ။ ။ဘဲ.... ဒကာ ကြီး ဘဲ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ မျက်မြင်ကို ကြည့်ပြီး စဉ်းစားကြည့်စမ်း, ဖြေစမ်း, မေးဒါကို"

"မှန်ပါ ဖြေပါ့မယ်၊ မေးပါအရှင်ဘုရား"

"ယခု ဒကာကြီးရဲ့ မျက်မှောက် ဘဝမှာ အဲဒီ ဝိဇ္ဇာဓိုရ် လမ်းလိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ တကဲ့ စာတတ်, ပေတတ်,သီလ, သမာဓိ, ပညာ, အကျင့်တရား သိက္ခာ သုံးပါနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဟုတ်ရဲ့လား"

"သိက္ခာသုံးပါး မပြည့်စုံသူတွေ များပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အင်း.... သာသနာကို ခွဲရင် သုံးမျိုးတခု, သုံးမျိုးတခုံ အားဖြင့် ၂-ခုရတယ်၊ ပဌမသုံးမျိုးတခုက ဘာလဲဆိုတော့-

၁။ **ပရိယတ္တိသာသနာ**= စာပေကျမ်းဂန် သင်ကြား, ပို့ချ, ဟောပြော, ရေးသား, ဆွေးနွေးမှု၊
၂။ **ပဋိပတ္တိသာသနာ** = စာပေကျမ်းဂန်နဲ့အညီ ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ် အားထုတ်မှု၊
၃။ **ပဋိဝေဓသာသနာ** = စာပေကျမ်းဂန်နဲ့အညီ ကျင့်ကြံ သဖြင့် မဂ်,ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန် ထိုးထွင်းသိမှု တို့ ဖြစ်တယ်၊ ကဲ.... အဲဒီသုံးမျိုးမှာ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်တွေဟာ ပရိယတ္တိ သာသနာမှ သူတို့မှာ မတည်ဘဲနဲ့ ဘယ်လိုလုပ် ပရိယတ္တိ သာသနာ ပြုနိုင်မှာလဲ"

"မပြုနိုင်ပါအရှင်ဘုရား"

"အဲဒီ ပရိယတ္တိသာသနာ မရှိသူဟာ ပဋိပတ္တိသာသနာလဲ အမှန်အကန် ပြုနိုင်ပါ့မလား ?"

"မပြုနိုင်ပါအရှင်ဘုရား"

"အဲ.... အဲဒီ သာသနာ ၂-ခုမှ အမှန်အကန် မပြုနိုင်ရင် ပဋိဝေဓသာသနာ ဘယ်လိုလုပ် ပေါ်ထွက်နိုင်မှာလဲ"

"မှန်ပါ၊ ပေါ်ထွက်နိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပါဘုရား"

"အင်း....နောက်တခါ သာသနာသုံးမျိုးတခုကို ပြောရမယ် ဆိုရင်–

၁။ သီလသာသနာ

၂။ သမာဓိသာသနာ

၃။ ပညာသာသနာ" ရယ်လို့ သုံးမျိုးတခု ရှိထယ်၊ အဲဒီ သာသနာသုံးခု မတည်သေးသူကို တည်အောင် ပြုလုပ်ပေးသူကိုမှ သာသနာပြုတယ်လို့ ခေါ်တယ်၊ အဲ.... ဝိဇ္ဇာဓိုရ်တွေ သာသနာပြုတယ်လို့ ကျမ်းဂန်မှာ မတွေ့ဘူး၊ သူများ ဒကာမ ကြာခိုဒါတော့ ဇာတ်အဌကထာမှာ အထင်အရှားရှိတယ်"

"ဒီတော့ ဝိဇ္ဇာမိုရ်တွေ ကိုယ်တိုင်မှာကို သီလ, သမာဓိ, ပညာ သိက္ခာသုံးပါး အကျင့်တရား မတည်ရှိဘဲနဲ့ ဘယ်လို လုပ်ပြီး သူများကို သွားပြီးတော့ သိက္ခာသုံးပါး အကျင့်တရား "သာသနာ" တည်အောင်ပြုမလဲ"

"မှန်ပါတယ်ဘုရား"

"ဒီတော့ သာသနာပြုအချုပ်က "ပရိယတ္တိသာသနာ"လို့ ခေါ်တဲ့ ဗုဒ္ဓစကားတော်တွေ ကျွမ်းကျင်သူက မကျွမ်းကျင်သူ တွေကို ဟောပေး, သင်ပေး, ချပေး, ရေးပေးဒါ ပရိယတ္တိ သာသနာပြုဒါ ခေါ်တယ်"

"ပဋိပတ္တိသာသနာ" လို့ခေါ်တဲ့ သီလ, သမာဓိ, ပညာ သိက္ခာသုံးပါး အကျင့်တရားကို ကိုယ်တိုင်ကျင့်၍ ကျွမ်းကျင်သူက ကိုယ်လို မကျင့်သေးသူတွေကို ကျင့်အောင် ကိုယ်တိုင် စံပြ ခြင်း, ကျင့်ခိုင်းခြင်းစသည် ပြုလုပ်ထာက ပဋိပတ္တိ သာသနာ ပြုဒါ"

"ပြုရမှာက အဲဒီသာသနာတော် နှစ်ရပ်ကိုပြုရမှာ၊ အဲဒီ သာသနာတော် နှစ်ရပ် မကျွမ်းကျင်တဲ့ ဝိဇ္ဇာမိုရ်တွေက ဘယ်လို လုပ် သာသနာပြုနိုင်မှာလဲ"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား၊ သဘောပေါက်ပါပြီ"

"ကဲ...ကဲ- ဒကာကြီး သဘောပေါက်ရင်တော့ ပြဿနာ ရှင်းလဲ သဘောပေါက်လောက်ပြီ၊ ရှေ့ဆက်ဖတ်စမ်းပါအုံး ဘာတွေ မေးထားလဲ?

"(၄) ရန်ကုန်မြို့ နာမည်ကြီး ခေတ်နန်း (ယခင် နတ်နန်း) တခုတွင် သာသနာပြုသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဘုရားမှအပ ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူသော ရဟန္တာများ ပင်၌ သာသနာပြု ခေတ်စီး, ခေတ်နှင်း များ ပြုနေပါသည်၊ ရဟန္တာများ ခေတ်စီးခေတ်နှင်း၍ ခေတ်စကား တရားဟော သာသနာပြုနိုင်ပါသလော ?

လျှောက်ထားမေးမြန်းသူ

.... ရေနံချောင်း

၁၉-၁-၇၆

"အင်း....တယ်စုံတဲ့ ဒကာဘဲ၊ ဦးပဥ္စင်း ရန်ကုန် ခဏ, ခဏ ရောက်နေဒါဘဲ တခါမှ ဒီနတ်နန်းတွေ, ခေတ်နန်းတွေ မကြား မိပါဘူး၊ သူက ရေနံချောင်းကနေ ဘယ်လို အဆက်အသွယ်နဲ့ ဘယ်လိုကြား, ဘယ်လိုသိသလဲ မသိဘူး"

"ဦးပဥ္စင်းဘုရားကသာ မသိဒါ၊ သူ့အဆက်အသွယ်နဲ့ သူကတော့ ရုပ်မြင်သံကြားက သတင်းပို့ဒါထက် မြန်တယ်'

"အင်း........အင်း........ဒါကြောင့်လဲ သိဒါပေါ့လေ၊ ကဲ-ကဲ ထားပါတော့ ပြဿနာဖြေရအောင်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား ပြောပါ"

"ဘုရားမှအပ ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူသော ရဟန္တာများ ပင်၌ သာသနာပြု ခေတ်စီး, ခေတ်နှင်းပြုလို့ မရဘူး ဒကာကြီး"

"မှန်ပါအရှင် ဘုရား"

"ဟိုက... ..ရုပ်နာမ် ခန္ဓာအားလုံး ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန် ဝင်စံ သွားပြီ၊ ခေတ်စီး၊ ခေတ်နင်းတယ်ဆိုဒါ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာရှိတဲ့ သူမှ စီးနိုင်၊ နင်းနိုင်မှာပေါ့၊ ဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ဒါ့ကြောင့် ရဟန္တာများ ခေတ်စီး၊ ခေတ်နင်း၍၊ ခေတ် စကားတရားဟော သာသနာ မပြုဘူးလို့ မှတ်ထား ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား၊ သာဓကကော ပြနိုင်ပါသလား ဘုရား"

"ပြနိုင်ဒါပေါ့၊ အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ ဧတဒဂ္ဂဝဂ်- ဝင်္ဂီသ ဝတ္ထုမှာ အထင်အရှားရှိတယ်၊ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိ တော် ဝင်္ဂီသသံယုတ် အဖွင့်မှာလဲ လာတယ်"

"ဘယ်လိုလာပါသလဲ ဘုရား"

"အဲဒီ ရှင်ဝင်္ဂီသဟာ လူ့ဘဝက ဂန္ဓာရီဝိဇ္ဇာပေါ့။ သူက လူသေကောင်ရဲ့ ဦးခေါင်းခွံ ခေါက်ကြည့်ရင် သေသူ ဘယ် ရောက်နေတယ်ဆိုဒါ သိနိုင်တယ်၊ အဲ.......ဘုရားရှင်က ရဟန္တာ တပါးရဲ့ ဦးခေါင်းခွံကို ပြတော့ ဂန္ဓာရီဝိဇ္ဇာ ဝင်္ဂီသ မသိ တော့ဘူး၊ အဲဒီအတတ်လိုချင်လို့ ဘုရားရှင်ထံ ရဟန်းပြုတယ်၊ နောက် ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ်၊ ကဲ.......ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဂန္ဓာရီဝိဇ္ဇာ ဝင်္ဂီသတောင်ခေါ်နိုင်ရဲ့လား"

"မခေါ်နိုင်ပါ အရှင်ဘုရား"

"ဘယ်ခေါ်နိုင်မလဲ "**ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်း၊ ချုပ်ပြတ်ငြိမ်း၊ ဇာတ် သိမ်းပြည်နိဗ္ဗာန်**" ဝင်စံသွားပြီဘဲဟာ၊ အဲဒါ ရဟန္တာများ ခေတ်စီး ခေတ်နင်း၍ ခေတ်စကား တရားဟော သာသနာ ပြုတယ်ဆိုရင် အဲဒါ အလိမ်၊ အညာတွေလို့မှတ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"ရဟန္တာတင် မဟုတ်သေးဘူး ဒကာကြီး, တကဲ့ ဝိဇ္ဇာ, ဇော်ဂျီတွေကလဲ ခေတ်မစီးဘူး မှတ်ထား"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"ကဲ.......ဒကာကြီး စဉ်းစားကြည့်စမ်း၊ ဟို.......ရဟန္တာတွေဆိုဒါတော့ ထားတော့ အမြတ်ဆုံးတွေ၊ နိဗ္ဗာန်လဲ ဝင်စံသွားပြီ၊ ဝိဇ္ဇာ, ဇော်ဂျီတွေက အကုသိုလ် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ ကိုကြွင်းခံရရှာနေတဲ့ မိန်းမရှာ၊ ယောကျ်ားရှာတွေမှာ ခေတ်စီးပါမလား"

"ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ အဲဒါ စဉ်းစားစရာဘဲ"

"စဉ်းစားစရာ လုပ်မနေနဲ့၊ ခေတ်စီးတဲ့ လူတွေ သွားကြည့်စမ်း ကြည့်စမ်း၊ မြင့်မြတ်တည်ကြည်တဲ့ သီလ, သမာဓိ, ပညာနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ ရဟန်း, သာမဏေ, ဒကာ, ဒကာမ ဘယ်နှစ်ယောက်တွေ့ဘူးသလဲ ?

"တယောက်မှ မတွေ့ပါ အရှင်ဘုရား"

"အဲ့.......ခေတ်စီးပြီဆို ဘယ်သူတွေလဲ, အရပ်ပျက်တွေ, မိန်းမရှာ, ယောကျ်ားရှာတွေ, ကလေးငယ်တွေ, ဒါတွေဘဲ မဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အဲဒါတွေ စီးတဲ့ခေတ်ဟာ သာသနာပြုနိုင်တဲ့ ခေတ်မြတ်ဟုတ်ပါမလား"

"မဟုတ်နိုင်ပါ အရှင်ဘုရား"

"မှတ်ထား၊ အဲဒါ သာသနာ ဖျက်မဲ့ မိစ္ဆာတွေ စီးဒါ၊ ဝိဇ္ဇာတွေ စီးဒါမဟုတ်ဘူး၊ အယုတ်တွေစီးတဲ့ ခေတ်ဟာ၊ အယုတ်တွေဘဲ မှတ်တော့၊ ကဲ ဒီလောက်ဆို ပြေလည်ရောပေါ့"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

* ပွဲထိုးပေးတာ၊ သာသနာ၊ ပြုတာမဟုတ် မှတ်ကြပါ၊
* သာသနာပွဲ၊ ပေးရိုးလဲ၊ ကျမ်းထဲမပါ မရှိပါ၊
* ဘုရားတည်တာ၊ သာသနာ၊ ထူတာ တံခွန်အလံသာ၊
* ကျောင်းဆောက်စသည်၊ အလီလီ၊ အပ်သည် ပစ္စည်း အလှူသာ၊
* ဝိဇ္ဇာစိုးရှိဟာ၊ သာသနာ၊ မှန်စွာ မပြုနိုင်သည်သာ၊
* ရဟန္တာဟာ၊ ခေတ်စီးကာ၊ ဘယ်ခါတရားမဟောပါ၊
* မိစ္ဆာယူမှား၊ အယူမျှား၊ ပယ်ရှားလိုက်ကြ မြန်မကြာ။

မင်းတို့ ဂိုဏ်းသမားတွေမှာ
သရဏဂုံ မရှိဘူးတဲ့ဘုရား

(၁၀)

ယခု ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ထွန်းကားနေသော အခါတွင် ကုသိုလ် လုပ်နည်း နှစ်နည်း ရနိုင်၏၊ ယင်းတို့ကား—

၁။ လူ့စည်းစိမ်, နတ်စည်းစိမ်, ဗြဟ္မာ့စည်းစိမ် ရအောင် လုပ်နည်း၊

၂။ ဘုရားအဖြစ်, ပစ္စေကဗုဒ္ဓအဖြစ်, သာဝက အဖြစ်သို့ ရအောင် လုပ်နည်း။

ဟူ၍ နည်းလမ်း နှစ်လမ်း ရှိ၏၊ ယင်းနှစ်လမ်းတွင်—

၁။ လူ့စည်းစိမ်ကို ရလိုလျှင်လည်း လူ့ပြည်က လုပ်မှရသည်

၂။ နတ်စည်းစိမ်ကို ရလိုလျှင်လည်းလူ့ပြည်က လုပ်မှရသည်၊

၃။ ဗြဟ္မာ့စည်းစိမ်ကို ရလိုလျှင်လည်း လူ့ပြည်က လုပ်မှ ရသည်၊

၄။ ဘုရားအဖြစ်ကို ရလိုလျှင်လည်း လူ့ပြည်က လုပ်မှ ရသည်၊

၅။ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓအဖြစ်ကို ရလိုလျှင်လည်း လူ့ပြည်က လုပ်မှ ရသည်၊

၆။ အဂ္ဂသာဝက, မဟာသာဝက, ပကတိသာဝက အဖြစ်ကို ရလိုလျှင်လည်း လူ့ပြည်က လုပ်မှရသည်။

ယင်းတွင် ဘုရားအဖြစ်ဟူသော မဟာဗောဓိ အလုပ်ကို လုပ်ကြံကြကုန်သော ယောကျ်ားမြတ်ကြီးတို့သည် ယခု အန္တရကပ်တွင်းမှာပင် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ အခေါက်များစွာ ရောက်ကြကုန်၏။

ယင်းသို့ ရောက်ကြကုန်သော်လည်း ဗြဟ္မာ့ ချမ်းသာကို တာရှည်စွာ ခံစား၍ မနေကြကုန်၊ အဓိမုတ္တိသေခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို သေအောင်ပြု၍ လူ့ပြည်သို့သာ ဆင်းလာကြကုန်၏။

လူ့ပြည်မှာ စကြာမင်း ဖြစ်သော်လည်း အတော်အလျော် ခံစားမိလျှင် ယင်းစကြာမင်းစည်းစိမ်ကို စွန့်၍ မဟာဗောဓိ ပါရမီအလုပ်ကိုသာ တွင်တွင်လုပ်ကြကုန်၏။

သဘောအချုပ်ကိုဆိုသော် ပညာရှိသောသူသည် လူ့ဘဝကို တခါရလိုက်လျှင် လောကီစည်းစိမ်အရာမှာ—

၁။ လူ့စည်းစိမ်ပေါင်း, အသောင်း, အသိန်း ထူထောင်မိ၏။

၂။ နတ်စည်းစိမ်ပေါင်း, အသောင်း, အသိန်း ထူထောင်မိ၏။

၃။ ကမ္ဘာများစွာ ချမ်းသာ ရှည်လျားသော ဗြဟ္မာ့စည်းစိမ်ပေါင်းလည်း ထူထောင်မိ၏။

• ခွဲဦးအံ့– လူ့စည်းစိမ်တွင် စကြာမင်းအဖြစ်သည် အထွတ်, အထိပ်ဖြစ်၏၊ စကြာမင်းအဖြစ်ကို ရသောသူသည် ယင်းစကြာမင်းစည်းစိမ်ကို အသက်ထက်ဆုံး သုံးဆောင်ခံစံ၍ နေခဲ့သော် ခံစံမှုနှင့် လူ့တဘဝ ပြီးလေ၏၊ သေရာတွင် စည်းစိမ်လည်း ကွယ်ပလေ၏၊ အတိဒုလ္လဘာ ရခဲလှသော လူ့ဘဝကိုလည်း အချည်းနှီး ကုန်ဆုံးစေ၏။

ဒုလ္လဘအချက်ကို သိ၍ ရရှိသော စည်းစိမ်ကို စွန့်ပါလျှင် ယင်းစကြာမင်း စည်းစိမ်လို စကြာမင်း စည်းစိမ်ပေါင်း, စကြာမင်းဘဝပေါင်း, တသောင်းမက, တသိန်းမက ရနိုင်၏။

ထိုစကြာမင်း စည်းစိမ်ထက် ကြီးကျယ်သော နတ်မင်းဘဝပေါင်း, တသောင်းမက, တသိန်းမက ရနိုင်၏၊ သိကြားမင်းစည်းစိမ်ပေါင်း တသောင်းမက တသိန်းမက ရနိုင်၏။

နတ်မင်း, သိကြားမင်းထက် အဆအသိန်းမက ချမ်းသာသော မဟာဗြဟ္မာ ဘဝကိုလည်း ရနိုင်၏။ မဟာကမ္ဘာကြီး ရှစ်ကမ္ဘာ အသက်ရှည်သော **အာဘဿရ** ဗြဟ္မာမင်း စည်းစိမ်ကိုလည်း ရနိုင်၏။

ခြောက်ဆယ့်လေးကမ္ဘာ အသက်ရှည်သော သုဘကိဏှ ဗြဟ္မာမင်း, မဟာကမ္ဘာ ငါးရာ အသက်ရှည်သော ဝေဟပ္ဖိုလ် ဗြဟ္မာမင်း, အသက်ဆုံး ဘဝဂ်မှာ မဟာကမ္ဘာပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင် အသက်ရှည်သော အရူပဗြဟ္မာ အဖြစ်ကိုလည်း ရနိုင်၏။

ဤကား လူ့ဘဝတကြိမ်ရလျှင် ရနိုင်သော လောကီ စည်းစိမ် လမ်းစု လမ်းခွဲများတည်း။

လူ့ဘဝတွင် ရရှိသော အထွတ်အထိပ် စကြာမင်း စည်းစိမ်ကို မစွန့်နိုင်လျှင် ယင်းစည်းစိမ်ကို မလွှတ်နိုင်သည့် အတွက်

စီးပွားလမ်း အကုန်ပျက်၏၊ ထို့ကြောင့် လူ့ဘဝကို ရသော သူသည် စကြာမင်း စည်းစိမ်ကိုသော်လည်း စွန့်လွှတ်နိုင်ရာ၏။

လောကီစည်းစိမ်ကို ဘဝများစွာ ကမ္ဘာများစွာ ခံစံလို သော သူသည် လောကီစည်းစိမ် အတွက်နှင့်ပင် ယခုဘဝ ရရှိသော စည်းစိမ်ချမ်းသာကို စွန့်နိုင်ရာ၏။

မစွန့်နိုင်ခဲ့လျှင် ပြည်တန်ပတ္တမြားကို ထမင်းတထုပ်စာနှင့် အဆုံးတိုင် ရောင်းစားသည်နှင့် တူ၏၊ လူ့ဘဝမည်သည် ဤမျှ လောက် အဘိုးထိုက်တန်သော ဘဝပင် ဖြစ်၏။

သမ္မာသမ္ဗောဓိ, ပစ္စေကဗောဓိ, သာဝကဗောဓိ ဟူသော ဗောဓိသုံးပါးတွင် တပါးပါးကို ရလိုသော သူသည်မူကား သာ၍ပင် စွန့်လွှတ်နိုင်ရာ၏။

လူ့ဘဝမည်သည် အသိဉာဏ်ရှိသော သူတို့အား ခပ်သိမ်း သော လောကီ, လောကုတ္တရာ ချမ်းသာသုခ လိုတိုင်းရနိုင်သော ဘဝပဒေသာပင်ကြီး ဖြစ်ပေ၏။

"ထို့ကြောင့်လျှင် ပညာရှင်ဖြစ်သော အမျိုးကောင်း သားသမီးသည် မိမိ၏ ဖြစ်ထွန်းရာသော နောင်လာ အကျိုးစီးပွားကို ကောင်းစွာ ကြည့်လင် အရှည်မြင် သည်ရှိသော် ဘဝများစွာ ကမ္ဘာဘာဘို့ ချမ်းသာသုခ လုပ်တိုင်းရနိုင်သော ဘဝပဒေသာပင်ကြီးကို ရသော အခါ ဖြစ်၍ မျက်တောင်တခတ်, လျှပ်တပြက်နှယ် အသက်နည်းပါး အနာများလျက် ခေါင်းပါးလူဖြစ် ပူခြစ်လောင်ဆာ ဗျာပါပွေရှုပ် စည်းစိမ်နုတ်ကလေး များကို စွန့်လွှတ်နိုင်ရာ၏" (ဥတ္တမပုရိသဒီပနီ)

လူတို့သည် အများအားဖြင့် မိမိတို့၏ စည်းစိမ်, မိမိတို့၏ အသိုင်းအဝိုင်း, မိမိတို့၏ အသိညာဏ်ကို အထင်ကြီးကြစမြဲဖြစ်၏၊ မိမိတို့၏ ယင်းစည်းစိမ်စသည်ကို စွန့်လွှတ်ဘို့ရာ မလွယ်ကူ ပါပေ။

သို့အတွက် ပိုမိုရရှိမည့် စည်းစိမ်, အသိုင်းအဝိုင်း, အသိညာဏ် တို့ကို ရရှိဘို့ရာ မရရှိနိုင်တော့၊ သို့ဖြစ်၍ ရှေ့နောက်နှိုင်းဆပြီး မိမိ စည်းစိမ်စသည်ကို စွန့်လွှတ်သင့်က စွန့်လွှတ်ရာ၏၊ ယင်းသို့ စွန့်လွှတ်သူကား ရှိပါမည်လော? ရှိပါ၏။

တခါိန်သော နွေကာလက ဖြစ်ခဲ့၏။ မိမိသည် ညနေဘက် တွင် ဒကာ-ဒကာပမျာအား တရားစကား, ပြောကြားဆုံးပ ပေးနေ၏၊ တနေ့ညနေ ဒကာ-ဒကာမများအား တရားစကား ပြောကြားနေစဉ် ဒကာ-ဒကာမ သုံးလေးယောက် ရောက်လာ ပြီးလျှင် ရှိခိုးဦးချကာ ထိုင်ပြီးလျှင် ဒကာမကြီး တယောက်က လျှောက်ထား၏–

"ဘုန်းဘုန်းဘုရား သူပေါ့(........)ဆိုဒါ၊ ဘုန်းဘုန်းတရေး ကို နာယင်းနဲ့ ဂိုဏ်းသမားဘဝက တရားအားထုတ်မယ်ဆိုပြီး တရားအားထုတ်ထာ ခု, ဆယ့်ငါးရက်အရမှာ တရားထွက် လိုက်တယ်"

မိမိထံသို့ လာနေကျ ဒကာမကြီးက လာနေကျ မဟုတ် သော ဒကာတယောက်ကို လက်ညှိုးညွှန်၍ မိမိအား လျှောက် ထားခြင်း ဖြစ်၏။

"ဟုတ်လား၊ နာမည်တော့ ကြားဘူးနေပြီ၊ ဒကာမကြီးက စောစောထဲက အကျိုးအကြောင်း လျှောက်ထားလို့ လူတော့ ခုမှဘဲ တွေ့ရတယ်"

မိမိသည် ဒကာမကြီးညွှန်ပြသူ ဒကာကြီးအား မိမိနှင့် စကားပြောရဲစေရန် လှမ်းပြီး စကားပြောလိုက်သည်။

"တပည့်တော်က နားလေးတယ်ဘုရား၊ တော်ရုံ၊ တန်ရုံ မကြားဘူး၊ အရှင်ဘုရား အနားကပ်မှ ဖြစ်မယ်နဲ့တူတယ်"

ဒကာကြီးသည် ပြောပြောဆိုဆိုပင် မှုလနေရာမှ ထပြီး မိမိ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်လာသည်။ ဒကာမကြီးကလဲ နေရာရွှေ့ဘို့ တိုက်တွန်းပေးသည်။ သို့နှင့် ဒကာကြီးမှာ မိမိ၏ အနီးသို့ ရောက်လာတော့သည်။

"အင်း....မိုးကလဲရွာ ဒကာကလဲ နားလေးနဲ့ ဘာပြောလို့ ဘာတွေကြားမလဲတော့ မသိဘူး"

မိမိမှာ ဒကာကြီး အနီးရောက်သော် စကားပြောနိုင်ရန် စကားစ ပေးလိုက်သည်။ ထိုအခါ ဒကာမကြီးကလဲ ပြောပြန် သည်။

"ဟုတ်ပါရဲ့ မိုးကလဲ (........)ကြီး လာတဲ့နေ့မှ ရွာလိုက် ထာ၊ ခါတိုင်းနေ့တွေ မရွာပါဘူး"

"ကဲ....ဒကာကြီးရဲ့အတ္တုပ္ပတ္တိ ဇာတ်ကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း ပြီး ပြောစမ်းပါအုံး၊ လာတုန်းက ရည်ရွယ်ချက် တချိုး ရောက်တော့ လုပ်ထာတမျိုး ဘယ်လိုဖြစ်ထာလဲ"

မိမိသည် ဟိုစကား ဒီစကား မြန်မြန်ပြတ်သွားပြီး မိမိ သိချင်သော စကားသို့ ရောက်စေချင်သည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဒကာ ကြီးကိုပင် တိုက်ရိုက်မေးလိုက်သည်။

"တပည့်တော် လာဘုန်းကတော့ ဟိုမှာခုနစ်ရက်, ဒီမှာ ခုနစ်ရက် စသည်ဖြင့် ပုတီးစိပ်, တရားအားထုတ်ဘို့ လာဒါဘဲ ဘုရား"

“အဲဒီလိုလာဒါ၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် လာဒါလား, ဒကာကြီးတို့ အခေါ် အထက်ဆရာကြီးက ခိုင်းလို့လာဒါလား?

“အထက်ဆရာကြီးက ခိုင်းလို့ လာဒါပါဘုရား”

“အင်း.... လာတော့ ဒီရောက်တဲ့အခါ ပြောင်းလဲသွားတဲ့ အစီအစဉ် ပြောစမ်းပါအုံး”

“တပည့်တော် ဟိုကနေလာ၊ ဒီမြို့....(........) တို့ အိမ်ရောက်တော့ ထမင်းစားပြီး, (........) ရွာ (........) ကျောင်းကို သွားပါတယ်ဘုရား”

“အင်း....” အဲဒါလဲ အထက်ကလွှတ်တဲ့ အစီအစဉ်ပေါ့၊ ဟုတ်လား, ဒကာကြီး”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ အထက်ကလွှတ်တဲ့ အစီအစဉ်ပါဘဲ”

“ဒကာကြီးတို့ကလဲ အထက်ကလွှတ်တဲ့အစီစဉ်ဆိုယင် ဘာမဆို ယုံကြည်ပြီး အကုန်လိုက်ပြီး ပြုလုပ်တာဘဲလား?

“မှန်ပါ အကျိုးကလဲ ရသင့်သလောက် ရနေတော့ သူတို့ အစီအစဉ်အတိုင်း အကုန်လုံးလိုက်နာပြီး ပြုလုပ်ရဒါဘဲဘုရား”

“ကဲ....အကျိုးရပုံ နဲ့နဲ့ ပြောပြစမ်းပါအုံး”

“တခါဘုရား သောင်းကျန်းသူတွေ ရှိတဲ့ဆီကို ဇပည့်တော်ကို လွှတ်တယ်”

“ဘာလုပ်ဖို့ လွှတ်ထာလဲ”

“အဲဒီမှာ ဌာနတခုရှိတယ်၊ အဲဒီဌာနမှာ အင်္ဂဌာန်ဝင် ပုတီးစိပ်ဖို့ပေါ့ ဘုရား၊ အဲဒါ တပည့်တော်က အခက်အခဲတွေ အန္တရာယ်တွေ ပြောပြတယ်”

“အင်း....ပြောတော့ သူတို့က ဘာပြောသလဲ”

"အို....သွားသာ, သွားပါတဲ့ ဒီအခက်အခဲတွေ အန္တရာယ်တွေဟာ မင်းအတွက် အားလုံး ပြေလယ် သွားပါလိမ့်မယ်တဲ့၊ ဒါနဲ့ တပည့်တော်လဲ သွားဒါဘဲဘုရား၊ လမ်းမှာလဲ အားလုံး အဆင်ပြေတယ်၊ ဟိုရောက်တော့လဲ သောင်းကျန်းသူတွေက ဘာ အန္တရာယ်မှ မလုပ်ဘူး"

"အင်း....အဲဒီလို သူတို့ခိုင်းလို့ လှည့်လည်နေဒါ တော်တော် ကြာပြီလား?

"မှန်ပါ ကြာပါပြီဘုရား"

"ကဲ....ခုတခါ လွှတ်လိုက်တော့ ဟို.... (....) ရွာ (....) ကျောင်း ရောက်တော့ ဘယ်လိုအစီအစဉ် ပြောင်းသွားသလဲ?

" (....) ရွာ (....) ကျောင်းရောက်တော့ ဦးပဥ္စင်းက တပည့်တော်ကို ဆရာတော်ဟောတဲ့ တရားကို ဖွင့်ပြတယ်၊ တပည့်တော်လဲ တရားကို ရိုရိုသေသေဘဲ နာခနေပါတယ်၊ တရားနာလို့ တဝက်လောက်လဲ ရောက်ရော တပည့်တော် တရားကို ရပ်ခိုင်းလိုက်ပါတယ်"

"ဟင်....ဘာဖြစ်လို့ ရပ်ခိုင်းရဒါလဲ?

"တရားနာနေယင်းနဲ့ တပည့်တော်ကို လာပြောတယ်ဘုရား"

"လာပြောဒါ ဘယ်သူက လာပြောဒါလဲ၊ ခါတိုင်း,ခါတိုင်း အမိန့်ပေး ပြောကြားနေကျ ပုဂ္ဂိုလ်လား?

"ခါတိုင်းပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ဘူးဘုရား"

"ဘယ်လိုပြောလဲ"?

"မင်းကို ငါက (........) တို့ အိမ်က လာဒါမို့ ဒီအခန်းထဲ ဝင်ခွင့်ပေးဒါ၊ သို့မဟုတ်ယင် ဒီအခန်းထဲတောင် ဝင်ခွင့်မပေး ဘူးတဲ့"

"အင်း....အဲဒီတော့ (....) ရဲ့ အခန်းထဲမှာလား?

"တင်ပါ ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား"

"ကဲ.... ပြောစမ်းပါအုံး၊ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်က ရဟန်းလား, လူလား"?

"ရဟန်းဘဲဘုရား"

"ကဲ ဘယ်လိုပြောလဲ၊ ဆက်ပြောစမ်းပါအုံး"

"မင်းတို့ ဂိုဏ်းသမားတွေဟာ အလကားဘဲတဲ့၊ လူသေ ဘွေကို အထက်ဆရာလုပ်ပြီး ကိုးကွယ်နေတယ်တဲ့ဘုရား"

"ဟုတ်သားဘဲ ဒကာကြီး၊ ဂိုဏ်းသမားတွေဟာ ဂိုဏ်းဆရာ တယောက်သေယင် အဲဒီ သေတဲ့လူကို အထက်ဆရာ စာရင်းထဲ သွင်းပြီး အထက်ဆရာလုပ်ပြီး ကိုးကွယ်နေဒါဘဲ မဟုတ်လား?

"တင်ပါ, တပည့်တော်ကို ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ် သုံးလေးယောက် လောက် ရှိပါပြီပြောဒါ၊ ဂိုဏ်းမကောင်းဘူးလို့၊ ဒါပေမဲ့ ဘာကြောင့် မကောင်းတယ်၊ ဘယ်လို မကောင်းတယ်ဆိုဒါ သဘောမပေါက်ဘူး၊ တပည့်တော်လဲ စဉ်းတော့ စဉ်စားပါတယ်၊ မရဘူး"

"အင်း.... ခုတော့ ဘယ်လို စဉ်းစားရသွားလဲ?

"ခုတော့ ပုဂ္ဂိုလ်လဲ မြင်နေရတယ်၊ လူသေတွေ အထက် ဆရာလုပ် ကိုးကွယ်နေတယ်လို့ ပြောလိုက်တော့ သတိရသွား တယ်ဘုရား"

"ဘယ်လို သတိရသွားသလဲ?

"နောက်ဘုန်းက ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ် သုံးလေးယောက် ပြောတဲ့ စကားကို သတိရသွားတယ်ဘုရား"

"ပြီးတော့ ဘာပြောသေးလဲ?

"မင်းတို့ ဂိုဏ်းသမားတွေမှာ သရဏဂုံ မရှိဘူးတဲ့ ဘုရား၊ တပည့်တော် အဲဒီလိုပြောတော့ စိတ်ထဲမှာ တော်တော် နာသွားတယ်ဘုရား"

"အင်းဟုတ်သားဘဲ၊ဒကာကြီးတို့ဂိုဏ်းသမားတွေဘုရားစကား ရဟန်းသံဃာတွေ စကားလဲ နားမထောင်၊ ခိုင်းဒါလဲ မလုပ်ဘူး၊ အထက်ဆရာ ခိုင်းဒါဘဲ လုပ်နေတယ်၊ အထက်ဆရာ စကားဘဲ နားထောင်နေဒါဘဲ မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"ဘုရားကို ရှိခိုးဦးချဒါတောင် အထက်ဆရာကြီး ခိုင်းလို့ ဘာဖြစ်မယ်, ညာဖြစ်မယ်ဆိုဒါကို ယုံပြီး ရှိခိုး, ဦးချနေဒါဘဲ မဟုတ်ဘူးလား၊ ဘုရားလိုလို့ အထက်ဆရာ အဓိကဖြစ်နေတယ် မဟုတ်ဘူးလား"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"ဒါနဲ့များ နာရသေးလား?

"တပည့်တော်လဲ တကဲ့ကို ကောင်းကျိုးလိုလို့ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ထာဘဲဘုရား၊ သာသနာပြုမယ်ဆိုပြီး ဂိုဏ်းထဲဝင်ဒါဘဲ ဘုရား"

"ဂိုဏ်းသမားတွေ ပြောယင် အဲဒီအတိုင်းဘဲ စကားက အင်မတန် ကြီးကျယ်တယ်၊ သာသနာပြုမယ်လေး, ဘာလေးနဲ့ သာသနာဆိုဒါဖြင့် ဘာမှန်းမသိဘဲနဲ့ ဘယ်လိုလုပ် သာသနာ ပြုမလဲ၊ ကဲ....ဒကာကြီး ဘယ်လို သာသနာပြုလဲ၊ ပြောစမ်း ပါအုံး"

"တပည့်တော် ပယောဂဖြစ်တဲ့ လူကို ကံငါးပါးထဲက, နှစ်ပါးထိန်းရမယ်, သုံးပါးထိန်းရမယ်၊ အဲဒီလိုဆို ကုပေးမယ်

စသည်ပြောဒါပေါ့၊ သူထိန်းနိုင်တဲ့ ကံနှစ်ပါး သုံးပါးကို ထိန်းပေါ့၊ အဲဒီလိုဆို တပည့်တော်တို့ ပယောဂ ကုပေးလိုက်ထာဘဲ”

“တပည့်တော် ပဌမက ကံသုံးပါးဘဲ ထိန်းတယ်၊ ယခုဆို အသက်ထက်ဆုံး ကံငါးပါး ထိန်းပါမယ်လို့ ကျိန်စာဆိုထားတယ်”

“အို……ဒကာကြီးကလဲ ကျိန်စာဘဲ ဆိုရသေးတယ်၊ အဲဒီကျိန်စာဆိုဒါ ဘုရားသာသနာတော်မှာ မရှိဘူး၊ ဘုရားသာသနာတော်မှာက သစ္စာပြုဒါဘဲ ရှိတယ်၊ ပရိတ်ကြီးထဲမှာကြည့်ပါလား “ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ” စသည်ဖြင့် သစ္စာပြုဒါတွေ အများကြီးမပါဘူးလား?

“မှန်ပါ ပါပါတယ်ဘုရား”

“ကျိန်စာဆိုဒါ သာသနာပ ရသေ့တွေရဲ့ အလုပ်ဘဲ၊ အဲဒီရသေ့ဇတွေက ဆင်းသက်လာတဲ့ ကျိန်စာဘဲ”

“တင်ပါ့ ဒါ့ကြောင့်နဲ့ တူတယ်ဘုရား တပည့်တော်က ငါးပါးသီလကို ကျိန်စာဆိုပြီး စောင့်ပါတယ်လို့ ပြောတော့ အလကားပါ မင်းငါးပါးသီလက သရဏဂုံ မပါတဲ့ ငါးပါးသီလတဲ့၊ မင်းကျိန်စာကလဲ အလကားဘဲတဲ့ မစူးရှဘူးတဲ့ဘုရား”

“ဟုတ်ထာပေါ့၊ သီလဆိုဒါ သရဏဂုံပါတဲ့ သီလကမှ အကျိုးကြီးမြတ်ထာ၊ သာသနာတွင်း သီလမှာ သရဏဂုံပါတယ်၊ သာသနာပ သီလမှာ သရဏဂုံ မပါဘူး၊ သရဏဂုံမပါယင် သီလအကျိုး သိပ်ပြီး မကြီးဘူးပေါ့၊ ဒကာကြီးက သာသနာတွင်း ဖြစ်ပါရက်ကနဲ့ သာသနာပ သီလလို ဖြစ်နေဒါကိုး”

“မှန်ပါဘုရား”

"ပြီးတော့ ကျိန်စာက ဘယ်လိုဆိုထားလဲ ပြောစမ်းပါအုံး ကျိန်စာဆိုပုံ ဆိုနည်းကို".

"တပည့်တော်သည် ကံငါးပါးကို လုံခြုံအောင် ထိန်းပါမယ်၊ အကယ်၍ တပါးပါး ကျိုးပေါက်က သွေးအန်ပါစေ၊ မဟာအဝီစိငရဲ ကျပါစေ" လို့ ကျိန်စာဆိုထားပါတယ်၊ အဲဒါ မစူးရှဘူးတဲ့ဘုရား"

"မစူးရှဘူးဆိုဒါက သွေးအန်တယ်၊ အဝီစိငရဲကျတယ်ဆိုဒါ အကုသိုလ် ကံကြောင့် ဒကာကြီးရဲ၊ ကျိန်စာဆိုတိုင်း သွေးအန်ရ၊ အဝီစိငရဲကျရမှာလား၊ ကျိန်စာမဆိုလဲ အကုသိုလ် ကံရှိယင် သွေးအန်မှာဘဲ၊ အဝီစိကျမှာဘဲပေါ့"

"တင်ပါ၊ တပည့်တော်တို့တော့ ဒီလိုဘဲ ကျိန်စာဆိုခိုင်းတယ်၊ တပည့်တော်တို့လဲ ကျိန်စာဆိုရတယ်"

"အင်း....ဒကာကြီးတို့ သာသနာပြုနည်းကားက ဘာမှန်း၊ ညာမှန်းမသိဘဲ ရမ်းသမ်းပြီး ကျိန်စာဆိုခိုင်းနေဒါဘဲ၊ အကျိုးအကြောင်း ပြောဆိုပြီး ဆုံးမဟောပြောဒါမျိုးမှ မဟုတ်ထာ၊ သာသနာဆိုဒါ အမည်ဘဲရှိတယ်၊ ပြုဒါတွေက တလွဲချည်းဘဲ"

"မှန်ပါဘုရား၊ မသိတော့လဲ အဲဒါဘဲ အဟုတ်ထင်ပြီး ပြုခဲ့ဒါ ကြာပြီဘုရား"

"ကဲ...ကြာဒါထက် ပြောပါအုံး၊ နောက်ထပ် ဘာပြောသေးလဲ ဘယ်လို တရားအားထုတ်ဖြစ်ထာလဲ"

"မင်းကျိန်စာကလဲ အလကားဘဲ၊ မစူးရှဘူးလို့ ပြောပြီးတော့ မင်းတရားသွားအားထုတ်တဲ့ ခိုင်းတယ်ဘုရား"

"အင်း........ဒါနဲ့ မေးရအုံးမယ်၊ မူလက လွှတ်လိုက်တဲ့ အထက်ဆရာက (........)ရွာက (........)ကျောင်း(........)ရဲ့ အခန်းထဲမှာ ဒီလို တွေ့လိမ့်မယ်လို့ ပမပြောလိုက်ဘူးလား?

"မပြောလိုက်ဘူးဘုရား"

"ခုလို တွေ့တော့ကော အကာအကွယ် လာပြီး မပေးဘူးလား?

"မပေးဘူးဘုရား"

"ဒါဖြင့် ဒကာကြီး အထက်ဆရာ ဘာအားကိုးရလဲ၊ အလကားဘဲပေါ့၊ တကယ့်တကယ်နေရာမှာ အကူအညီမှ မရဒါ"

"တင်ပါ၊ တပည့်တော်လဲ နားထောင်ယင်းနဲ့ အဲဒါတွေ စဉ်းစားတယ်ဘုရား"

"ထားပါတော့ စဉ်းစားဒါတွေ တရားအားထုတ်ခိုင်းတော့ ဒကာကြီးက ဘယ်လိုပြောသလဲ?

"ဘုရားသွားပါရစေအုံး၊ ဘုရား သွားချင်ပါသေးတယ်၊ တရားအားထုတ်ဖို့ရာ အဝတ်အစားလဲ မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်၊ တပည့်တော်မှာက ခါးဝတ်ခါးစား တစုံဘဲ ပါတယ်၊ အဝတ်ဖြူတွေတော့ ပါဒါပေါ့ဘုရား၊ ဒါကြောင့် အဝတ်အစား မပါဘူး ပြောဒါပါဘဲ"

"အဲဒီလိုပြောတော့ ဟိုက ဘာပြောလဲ?

"ဘုရားတော့ သွားချင်သွားတဲ့၊ ဘုရားမှာက ဆံတော်စစ်ရှိတယ်တဲ့ဘုရား၊ ဘုရားဖူးပြီး ပြန်လာ တရားအားထုတ်တဲ့၊ အဝတ်အစား သူ့ဘာသာသူ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်တဲ့ ဘုရား"

"အင်း....ဟုတ်သွားဘဲ၊ ခုဆို (၁၅) ရက်တောင် တရားအားထုတ်လို့ ပြီးသွားပြီဘဲ၊ ဒါနဲ့ နေပါအုံး၊ သရဏဂုံမရှိဘူးလို့ ပြောတော့ ဒကာကြီးကို သရဏဂုံနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘယ်လိုသင်ပေးသလဲ?

"မင်း သရဏဂုံ ပြန်ဆောက်တည်တဲ့ဘုရား၊ သရဏဂုံကို ကိုရင်တွေဆိုသလို ဌာန်, ကရိုဏ်းကျ ဆိုရမယ်တဲ့ဘုရား"

"ပြီးတော့ ပွဲတင်ဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘယ်လိုပြောသလဲ?

"ပွဲတင်ဒါ အလကားဘဲတဲ့၊ ပွဲမတင်နဲ့တဲ့ဘုရား၊ တပည့်တော်က ဘုရားပွဲတောင် မတင်ရဘူးလားဆိုတော့ မတင်ရဘူးတဲ့၊ ဘုရားမီးပူဇော်, ရေချမ်း, ဆွမ်း, ပန်းပူဇော်ပေါ့တဲ့ ဘုရား"

"ဟုတ်ထာပေါ့၊ ဘုရားပွဲတင်ယင် မနက်ဖက်တင်ယင် မနက်ဖက်ဘဲ စွန့်ပစ်ရမယ်၊ နေ့လယ်အထိ, နောက်နေ့အထိ မထားရဘူး၊ ထားယင် ကိုယ့်မှာ ကုသိုလ်မရတဲ့အပြင် အပြစ်ဖြစ်တယ်"

"ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား"

"အော်....ဘုရားကို ကပ်ရမှာက နံနက်ဘဲ, အဲဒါ နေလွဲ ညစာပါကပ်လို့, မကပ်သင့်တဲ့အချိန်မှာ ငှက်ပျော, အုန်းတွေ ကပ်လို့ပေါ့၊ အဲဒါမျိုးကို "မသူတော်အလှူ" လို့ ခေါ်တယ်၊ သူတော်ကောင်း အလှူမဟုတ်ဘူး၊ သူတော်ကောင်းတွေ ဒီလို မလှူဘူး"

"တင်ပါဘုရား၊ ဒါ့ကြောင့် ပွဲမတင်နဲ့ ပြောဒါဘဲ၊ တပည့်တော်ကတော့ အဓိပ္ပာယ် မသိဘူး"

"ပြီးတော့ ဘာပြောသေးသလဲ ?

"တရားအားထုတ်ပြီးလို့ အိမ်ပြန်ရောက်ယင် ပစ္စဝေက္ခဏာ ကမ္မဝါဖတ်ပြီး နှင်ပစ်တဲ့ဘုရား"

"အိမ်မှာ ဘာတွေရှိနေသလဲ ?

"ဟိုက....ဒီက ပေးထားတဲ့ အဆောင်အယောင်တွေပေါ့ ဘုရား၊ အများကြီးဘဲ"

"ဟုတ်ထာပေါ့၊ အဲဒီအဆောင်တွေဟာ စွန်းယင် အစောင့် ရှိတယ်၊ တော်တော်ကြာ အဲဒီအစောင့်ချင်း ပဘဲ့တော့ အိမ်ရှင် ကို ဒုက္ခပေးတတ်တယ်"

"ဟုတ်လားဘုရား၊ ဒီလိုဆို မြန်မြန်နှင်ပစ်မှ ဖြစ်မယ် ဘုရား"

"နှင်ပစ်ပေါ့၊ ဒါကြောင့်လဲ ဟိုက ပြောဒါပေါ့"

"တင်ပါ့ တပည့်တော်လဲ စဉ်းစားပါတယ်ဘုရား၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ် ဟာ၊ လူသဲမဟုတ်ဘူး၊ ရဟန်းဘုရား၊ သက်ရှိ ထင်ရှားရှိဒါလဲ မဟုတ်ဘူးဘုရား၊ သက်ရှိ ထင်ရှားရှိနေယင် သူနာပည်ကြီးတို့၊ ဂုဏ်ကြီးတို့၊ လာဘ်လာဘပေါ်တို့ စသည် တခုခု ငဲ့ပြောတယ် လို့ ဆိုစရာရှိတယ်၊ ခုတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး၊ ငါ့အတွက် ကောင်းကျိုးသက်သက် ညွှန်ပြဒါဘဲ၊ သူ့အတွက် ဘာကိုမှ လိုလို့မဟုတ်ဘူးလို့ စဉ်းစားပါတယ်၊ အဲဒီလို စဉ်းစားပြီးတော့ တရားအားထုတ်ထာဘဲဘုရား"

"အင်း........ခုလို ကိုယ့်မှာရှိထားတဲ့ အမြင်, အကြား စတဲ့ ဘာမဟုတ်ထာကလေးကို စွန့်ပြီး ခုလို ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်ဘို့ မလွယ်ဘူး၊ အကြီးအကျယ် အကျိုးလိုချင်ယင် အနည်းငယ် အကျိုးလေးကို စွန့်နိုင်မှ ရမယ်၊ ခု ဒကာကြီးမှာ ရှေးကချမ်းသာထက် ထူးတဲ့ချမ်းသာ မရဘူးလား"

"ရပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော် တရားအားထုတ်လို့ ဆယ်ရက်အရမှာ လာပြီး သာခုခေါ်တယ်ဘုရား"

“ကဲ ဒါဖြင့် အိမ်ပြန်ပြီး ပဇ္ဇာဇနိယ ကမ္မဝါဖတ်ဘို့ဘဲ ကျန်တော့တယ်ပေါ့နော်၊ အဲဒါ မြန်မြန်သာ ပြန်ပေတော့၊ ဖတ်ပေတော့”

“တပည့်တော် မနက်ဖြန်ဘဲ ပြန်ပါမယ်ဘုရား၊ ခွင့်ပြုပါအုံး ဘုရား”

* သရဏဂုံ, ကိုယ်လုံးခြုံ, ကြည်ယုံမြဲစေသော်၊
* မိစ္ဆာယူမှား, အယူများ, ပယ်ရှားနိုင်စေသော်၊
* သမ္မာယူမှန်, မြတ်နိဗ္ဗာန်, လျင်မြန်ရောက်မည်နော်။

ရတင်မလိဘူးဆိုလို့ဘုရား

(၁၁)

သတ္တဝါတို့သည် တဦးနှင့်တဦး ပေါင်းသင်းရာ၌ ဓာတ်တူမှသာလျှင် ပေါင်းသင်းနိုင်၏။ ဓာတ်မတူသော် မပေါင်းသင်းနိုင်ပေ။ မှန်၏– အရက်သမားသည် အရက်သမားအချင်းချင်း ဓာတ်တူ၏။ ပေါင်းသင်းနိုင်၏။ ဖဲသမားသည် ဖဲသမားအချင်းချင်း ဓာတ်တူ၏။ ပေါင်းသင်းနိုင်၏။ တရားသမားသည် တရားသမားအချင်းချင်း ဓာတ်တူ၏။ ပေါင်းသင်းနိုင်၏။ ယင်းသို့စသည်ဖြင့် ဓာတ်တူသူ အုပ်စုကလေးတွေ အုပ်စုကြီးတွေ ဖွဲ့ကာ ဖွဲ့ကာနှင့် လောကထဲမှာ ပျော်ရှာသူကတမျိုး၊ မဲ့ရှာသူကတသွယ်၊ အမယ်မယ်အဝဝ ရှိကြကုန်၏။

မိမိတို့မူ ယင်းလောကအုပ်စုတွင်းမှ ရှင်းနိုင်သမျှရှင်း ကင်းနိုင်သမျှ ကင်းပြီး လောက ထွက်မြောက်ရေး ကြိုးစားမည် စိတ်ကူးနှင့် တောရစခန်းသို့ လှမ်းခဲ့သည်၊ မိမိတို့ တောရသို့မူ ညွှတ်သည်၊ အာဂန္တုကတို့မှာ အလာအသွား ရှားပါးလှ၏။ ယင်းအထဲမှ တနေ့မူ ရဟန်းတော်တပါး ကြွလာသည်၊ မိမိတို့

နှင့် တရားစကား ပြောကြား ဆွေးနွေးကြ၏။ ထိုအခါ ဓုတင် အကြောင်း ပါလာသည်။

"အရှင်ဘုရား ဓုတင်မဆောက်တည်ဘူးလား?

"တပည့်တော် မဆောက်တည်ပါဘုရား"

"အို....ဆောက်တည်ပါလား၊ အရှင်ဘုရားနေရာက တောရ အင်္ဂါ အရသာဘဲဟာ"

"တပည့်တော် စာသင်သားတုန်းကတော့ ဆောက်တည်သင့် သလောက် ဆောက်တည်သားဘဲဘုရား"

"ခုတော့ မဆောက်တည်တော့ဘူးပေါ့"

"မှန်ပါ့၊ တပည့်တော် စာသင်ရပ်တော့မယ် စိတ်ကူးတော့ ရိပ်သာတခုမှာ တရားအားထုတ်ပါတယ်၊ အဲဒီတုန်းက ဓုတင် ကျင့်တော့ တရားပြဆရာက "**ဓုတင် မလိုဘူးဆိုလို့ ဘုရား**" **အဲ**ဒီထဲက ဓုတင်မကျင့်ဒါ ခုအထိပါဘဲဘုရား"

"အို.... ဘယ့်နှယ် တရားပြဆရာပါလိမ့်၊ စာပေလဲ မနှံ့စပ် ဘူးနဲ့တူတယ်၊ ဓုတင်မကျင့်ယင် တရားရနှေးတယ်၊ ဓုတင်ကျင့် ယင် တရားရမြန်တယ် ဆိုတဲ့စာကို သူမတွေ့ဘူးဘူးနဲ့ တူတယ်"

"အဲဒီလို စာရှိလားဘုရား"

"ရှိဒါပေါ့ ဟို....မိလိန္ဒပဥှာ ပါဠိတော်မှာ—

"န မဟာရာဇ ဓုတင်္ဂုဏေသု ပုဗ္ဗာသေဝနံ ဝိနာ ကေိဿာယေဝ ဇာတိယာ အရဟတ္တ သစ္ဆိကိရိယာ ဟောတိ" တဲ့။

မဟာရာဇ= မြတ်သောမင်းကြီး၊ **ဓုတင်္ဂုဏေသု**= ဓုတင်ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၌၊ **ပုဗ္ဗာသေဝနံ**= ရှေး၌မှီဝဲခြင်းကို **ဝိနာ**= ကင်း၍၊ **ကေိဿာယေဝဇာတိယာ**= တဘဝ

တည်း၌သာလျှင်၊ ဝါ= တဘာဝ ခြင်းဖြင့် သာလျှင်၊ **အရဟတ္တသစ္ဆိကိရိယာ=** အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းသည်၊ **နဟောတိ=** မဖြစ်နိုင်" တဲ့။

"အော်.... ဟုတ်ထာပေါ့ဘုရား၊ ပါဠိတော် အထင်အရှား ကြီး ရှိနေဒါဘဲဟာ၊ ဓုတင် သိပ်လိုဒါပေါ့နော်"

"အင်း....သိပ်လိုဒါပေါ့၊ လယ်တီဆရာတော်" ဘုရားကြီးက ဆိုယင် ပါရမီဒီပနီမှာ ခုနက ပါဠိတော် အဓိပ္ပါယ်ကို–

"ရှေး၌ ဓုတင်ကို ပမှီဝဲဘူးသည်ရှိသော် တဘာဝနှင့် လည်း မဂ်ဖိုလ်မရ၊ နှစ်ဘဝ, သုံးဘဝ, လေးဘဝ,ငါး ဘဝ, ဆယ်ဘဝ, ဘဝတထောင်, ဘဝတသောင်း,ဘဝ တသိန်း, ဘဝတသန်း, ဘဝတကုဋေ, ဘဝအသင်္ချေ, တကမ္ဘာ, နှစ်ကမ္ဘာ,သုံးကမ္ဘာ, လေးကမ္ဘာ, ငါးကမ္ဘာ ဆယ်ကမ္ဘာ, ကမ္ဘာတထောင်, ကမ္ဘာတသောင်း, ကမ္ဘာ တသိန်း, ကမ္ဘာတသန်း, ထို့ထက်လွန် ကမ္ဘာနှင့်လည်း မဂ်ဖိုလ်မရနိုင်ဘူး" လို့ ရှင်းလင်း ထားဒါရှိတယ်၊ အဲဒါမကြည့်ဘူးဘူးလား?

"မကြည့်ဘူးလို့ပေါ့ဘုရား၊ တရားပြဆရာ စကားယောင်ပြီး ကျင့်ဆဲဓုတင်တောင် ဖြုတ်လိုက်ရတယ်"

"အင်း....အဲဒီ တရားပြဆရာတော့ ဓမ္မန္တရာယ်သင့်ပြီ၊ သူလဲ တရားရမှာ မဟုတ်တော့ဘူး"

"ဟုတ်လားဘုရား"

"ဟုတ်ထာပေါ့၊ ပုညန္တရာယ်တို့ ဓမ္မန္တရာယ်တို့ ဆိုဒါ သိပ် ကြောက်စရာ ကောင်းဘယ်"

"နေပါအုံးဘုရား ဓမ္မန္တရာယ်, ဓမ္မန္တရာယ်နဲ့သာ ပြောသံကြားဘူးပါတယ်၊ ဘယ့်နှယ် အရှင်ဘုရားကျမှ ပုညန္တရာယ်ပါ ပါလာရလဲ မသိဘူး၊ အဲဒီပုညန္တရာယ်, ဓမ္မန္တရာယ် အကြောင်း ရှင်းပြပါအုံးဘုရား"

"အမယ်လေး.... ဒီပုညန္တရာယ်,ဓမ္မန္တရာယ်အကြောင်း အရေးကြီးလွန်းလို့ တပည့်တော်တော့ မှတ်လွယ်, ကျက်လွယ်အောင် လင်္ကာ ရေးထားတယ်"

"ဒီလိုဆို အဲဒီလင်္ကာကို တပည့်တော်အား ရွတ်ပြပါလားဘုရား"

"အင်း.... ရွတ်ပြမယ် လိုက်ရေး—

၁။ ဒါနပုည, တားမြစ်က, ပုညအန္တရာယ်၊
၂။ ပြုသူရှုတ်ချ, ကဲ့ရဲ့က, ပုညအန္တရာယ်၊
၃။ ပုညန္တရာယ်, ငြိသူမယ်, နောင်ဝယ်တန်ခိုးကင်း
မဲ့တေခြင်း, ပူပြင်းအတိ, ဆင်းရဲမယ်၊
၄။ သီလပုည, တားမြစ်က, ဓမ္မအန္တရာယ်၊
၅။ သမာဓိပုည, တားမြစ်က, ဓမ္မအန္တရာယ်၊
၆။ ပညာပုည, တားမြစ်က, ဓမ္မအန္တရာယ်၊
၇။ ဓမ္မန္တရာယ်, ငြိသူမယ်, နောင်ဝယ်မိုက်ဖျင်း,
လိမ္မာကင်း, ယုတ်ခြင်းအတိ, ဖြစ်လိမ့်မယ်"

"အဲဒါ ဒကာ, ဒကာမတွေလဲ ဟောပြ, ကိုယ်လဲ အဲဒီလို မဖြစ်အောင် နေဘို့ အရေးကြီးတယ်နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"မိလိန္ဒမေး ရှင်နာဂသေနဖြေ။ ။" ဒီဓုတင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး မိလိန္ဒ မင်းကြီး နဲ့ ရှင်နာဂသေနတို့ မေးကြ ဖြေကြဒါတွေဟာ သိပ်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်"

"အဲဒါ ပြောပြပါလား ဘုရား"

"အရှင်ဘုရား နာဂသေန! လူတွေဟာ အိမ်မှာနေပြီး ကာမဂုဏ် ခံစားတယ်၊ သားမယားတို့နဲ့ ကျဉ်းမြောင်းစွာ နေထိုင်ကြပါတယ်၊ ကာသိကတိုင်းဖြစ် အဝတ်ကိုလဲ ဝတ်ဆင်ကြပါတယ်၊ စန္ဒကူးနံ့သာကိုလဲ လိမ်းကျံပါတယ်၊ ရွှေ ငွေကိုလဲ သုံးစွဲတဲ့ အဲဒီလူတွေထဲမှာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသူ တစုံတယောက်ရှိပါသလော?

"မင်းကြီး! တပါးမက များစွာရှိတယ်၊ ကုဋေကုဋာဂဏန်းသင်္ချာနဲ့ ရေတွက်၍ ပြခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်လောက်အောင်ပင် များပြားလှပါတယ်"

"အရှင်ဘုရား နာဂသေန! အိမ်မှာနေလျက် ကာမဂုဏ်ခံစားကြတဲ့ လူတွေဟာ နိဗ္ဗာန်ကို တကယ်လို့ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ပါယင် ဓုတင်တွေ ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ?

"အလိုအလျောက် ရောဂါပျောက်ပါလျှင် မန္တရားဆေးဝါးသည်အကျိုးမရှိ၊ လက်သီးဖြင့် ရန်သူကိုနှိမ်နင်းနိုင်လျှင် လက်နက်သည် အကျိုးမရှိ၊ သစ်ဖု၊ သစ်ကိုင်း၊ သစ်နွယ်ကို ဆွဲပြီး သစ်ပင်ပေါ်တက်နိုင်လျှင် လှေကားရှာဖွေခြင်းသည် အကျိုးမရှိ"

"မြေကြီးပေါ်တွင် အိပ်သဖြင့် ဓာတ်သဘာဝညီညွတ်ခဲ့လျှင် အိပ်ရာနေရာ ရှာဖွေခြင်းသည် အကျိုး

မရှိ၊ တဦးတယောက်တည်းဖြင့် ဘေးရန်ကို လွန်မြောက်နိုင်လျှင် လူအများကို ရှာဖွေခြင်းသည် အကျိုးမရှိ၊ မြစ်, ထုံး, အိုင်ကို လက်ပစ်ကူးနိုင်လျှင် လှေကို ရှာဖွေခြင်းမှာ အကျိုးမရှိ၊ မိမိဥစ္စာဖြင့် စားဝတ်နေရေး ဖူလုံလျှင် သူတပါးကို မှီဝဲ၍ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း, နောက်လိုက်ရှေ့ပြေး ပြုရခြင်းဖြင့် ဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း၊ ရေရခဲ့ပါယင် ရေတွင်း, ရေကန် တူးခြင်းဖြင့် ဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း?

"ထိုနည်းတူစွာ လူပုဂ္ဂိုလ်တို့ နိဗ္ဗာန်ကို တကယ်လို့ မျက်မှောက် ပြုနိုင်ပါယင် ဓုတင်အကျင့်ကို ဆောက်တည်သဖြင့် ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ?

ဓုတင်ကျေးဇူး ၂၈-ပါး။ ။"ပင်းကြီး– (၂၈) ပါးသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကြောင့် ဓုတင်အကျင့်တို့ကို ဘုရားရှင်အားလုံးတို့ ချစ်မြတ်နိုးအပ်, တောင့်တအပ်ကုန်၏–

၁။ အသက်မွေး စင်ကြယ်ခြင်း၊
၂။ ချမ်းသာသော အကျိုးရှိခြင်း၊
၃။ အပြစ်ကင်းခြင်း၊
၄။ သူတပါးကို မဆင်းရဲစေခြင်း၊
၅။ ဘေးရန်လွတ်ကင်းခြင်း၊
၆။ သူတပါးကို မနှိပ်စက် မညှင်းပန်းခြင်း၊
၇။ ကုသိုလ်တရား တိုးပွားခြင်း၊
၈။ ကုသိုလ်တရား မဆုတ်ယုတ်နိုင်ခြင်း၊

၉။ စဉ်းလဲမာယာ မရှိခြင်း၊
၁၀။ သေခြင်းကို စောင့်ရှောက်ခြင်း၊
၁၁။ တောင့်တမှုကို ပေးနိုင်ခြင်း၊
၁၂။ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမနိုင်ခြင်း၊
၁၃။ စောင့်စည်းမှု စီးပွားရှိခြင်း၊
၁၄။ သူတော်ကောင်းအား သင့်လျော်ခြင်း၊
၁၅။ ကိလေသာတို့ မှီဝဲ၍ မနေအပ်ခြင်း၊
၁၆။ ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း၊
၁၇။ ရာဂကုန်လွယ်ခြင်း၊
၁၈။ ဒေါသကုန်လွယ်ခြင်း၊
၁၉။ မောဟကုန်လွယ်ခြင်း၊
၂၀။ မာနကို ပစ်ပယ်နိုင်ခြင်း၊
၂၁။ မကောင်းသော မိစ္ဆာဝိတက် ကြံမှားချက်ကို ပယ်နိုင်ခြင်း၊
၂၂။ ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်ခြင်း၊
၂၃။ ပျင်းရိမှုကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊
၂၄။ မမွေ့လျော်မှုကို ပယ်နိုင်ခြင်း၊
၂၅။ သည်းခံနိုင်ခြင်း၊
၂၆။ အတုမရှိခြင်း၊
၂၇။ ပြိုင်ဘက်ကင်းခြင်း၊
၂၈။ နိဗ္ဗာန်သို့ ပေါက်မြောက်ခြင်း

"ဒီအကျိုး, ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကိုသာ သိမြင်မယ်ဆိုယင် အဘယ်ပညာရှိဟာ ရဟန်းမလုပ်ဘဲ ရှိပါ့မလဲဘုရား"

"အင်း....အဲဒါ စဉ်းစားပေါ့၊ သူများပြောတိုင်း ယုံဒါဟာ မကောင်းဘူးနော်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

ဓုတင်ဆောင်၏ဂုဏ် ၁၈-ပါး။ ။"ပြီးတော့ ဓုတင်ဆောင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရအပ်တဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူး(၁၈)ပါးတောင် ရှိတယ်၊ အဲဒီ ဂုဏ်ကျေးဇူး သိယင်လဲ ဓုတင်ကျင့်မှာဘဲ"

"မှန်ပါ အဲဒီ(၁၈)ပါးလဲ အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား"

"အဲဒီ(၁၈)ပါးက ဘာလဲဆိုတော့—

၁။ အကျင့်တရား ကောင်းစွာ စင်ကြယ်ခြင်း၊
၂။ ကျင့်ဝတ် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံခြင်း၊
၃။ ကာယကံ ဝစီကံကို ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်ခြင်း၊
၄။ စိတ်နှလုံး၏ ကောင်းသောအကျင့် စင်ကြယ်ခြင်း၊
၅။ လုံ့လဝီရိယကို ကောင်းစွာ ချီးမြှောက်ခြင်း၊
၆။ ဘေးဥပဒ် ငြိမ်းခြင်း၊
၇။ အတ္တဒိဋ္ဌိ, သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကင်းခြင်း၊
၈။ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းမှ လွတ်ကင်းခြင်း၊
၉။ မေတ္တာတရား ရှေ့ရှုတည်ခြင်း၊
၁၀။ သုံးဆောင်ဖွယ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၊
၁၁။ သတ္တဝါအများတို့၏ အလေးပြုအပ်ခြင်း၊
၁၂။ စားသောက်ဘွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိခြင်း၊
၁၃။ နိုးကြားခြင်း, လုံ့လနှင့်ယှဉ်ခြင်း၊

၁၄။ နေရာအမြဲမရှိခြင်း၊
၁၅။ ချမ်းသာသော အရပ်၌ နေနိုင်ခြင်း၊
၁၆။ မကောင်းမှုမှ စက်ဆုပ်ခြင်း၊
၁၇။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊
၁၈။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့မလျော့ခြင်း့လို့ အဲဒီ (၁၈)ပါးသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေဘဲ”

“မှန်ပါဘုရား၊ ဒီဂုဏ်ကျေးဇူးတွေဟာ ဓုတင်မဆောင်ယင် မရနိုင်ဘူးပေါ့ဘုရား”

“အင်းပေါ့၊ ဓုတင်ဆောင်မှ ရနိုင်ဒါတွေပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား”

ဓုတင်ကျင့်ထိုက်သူ ၁၀-ဦး။ ။“ပြီးတော့ ဓုတင်ကို ကျင့်ထိုက်သူ့ ဓုတင်ဆောင်ထိုက်သူ ပုဂ္ဂိုလ်(၁၀)ဦးရှိတယ်”

“မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား”

“အဲဒါက ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ ဆိုတော့—

၁။ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
၂။ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်ခြင်း၊
၃။ တည်ကြည်မှု သမာဓိရှိခြင်း၊
၄။ အံ့ဖွယ်သရဲ မပြုတတ်ခြင်း၊
၅။ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သဖြင့် နေလေ့ရှိခြင်း၊
၆။ လျှပ်ပေါ်သော လောဘမရှိခြင်း၊
၇။ အကျင့်သိက္ခာကို လိုလားခြင်း၊

၈။ မြဲစွာ ဆောက်တည်မှု ရှိခြင်း၊
၉။ သူတပါးကို ကဲ့ရဲ့လေ့ မရှိခြင်း၊
၁၀။ မေတ္တာပွားရှ်ေ နေလေ့ရှိခြင်း တို့ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီ (၁၀)ဦးတို့ဟာ ဓုတင်ဆောင်ထိုက်သူတွေဘဲ”

“မှန်ပါဘုရား၊ ဒါတွေသိယင် ဘယ်ပညာရှင်ဟာ ဓုတင် မဆောင်ဘဲ ရှိပါ့မလဲဘုရား”

ဓုတင်မကျင့် သစ္စာမသိ။ ။“အမယ် အဲဒါ ဘာဟုတ်အုံးမလဲ ခုပြောမဲ့ဟာ တွေမှ ပိုအရေးကြီးဒါ”

“အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား”

“မင်းကြီး- အိမ်မှာ နေပြီး ကာမဂုဏ်ခံစားပြီး လူပုဂ္ဂိုလ်တွေ နိဗ္ဗာန် မျက်မှောက်ပြုကြတယ်၊ အဲဒီလူတွေဟာ ရှေးရှေးဘဝက ဓုတင်အကျင့်တို့ကို ကျင့်ခဲ့ကြဘူးတယ်၊ ရှေးရှေးဘဝတို့က အလေ့အကျက်နဲ့ အကျင့်ကို သုတ်သင်၍ ယခုဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုကုန်တယ်” လို့ ရှင်နာဂသေနက မိန့်တယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒါ အစက ရှုတ်ပြခဲ့တဲ့ ပါဠိအဓိပ္ပါယ်ဘဲပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား”

“ပြီးတော့ ရှင်နာဂသေနက ဆက်ပြီး အမိန့်ရှိတယ် “မင်းကြီး- ဥပမာ လေးသမားဟာ ရှေးဦးစွာ မြှားလေ့ကျင့်ရာ တဲ့ မဏ္ဍပ်မှာ အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ နည်းမျိုးစုံ လေ့ကျင့်ပြီးမှ မင်းရဲ့ အထံမှာ လေးအတတ်ကို ပြခြင်းဖြင့် နှစ်သက်စေလျက် ဆုလာဘ် ရတယ်”

"ဆေးသမားဟာ ဆရာကို ဥစ္စာဖြင့်ရင်း, ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ဖြင့်ရင်း, နှစ်သက်စေပြီး ဆေးပညာကို သင်ကြားကာ ဆေးကုတယ်"

"အဲဒီအတူဘဲ ထိုလူတွေဟာ ရှေးရှေးဘဝတို့က အလေ့အကျက် အကျင့်ကို သုတ်သင်ပြီး ဒီဘဝမှာ နိဗ္ဗာန် မျက်မှောက်ပြုကြတယ်"

"မင်းကြီး- ဓုတင်အကျင့်ကို မကျင့်သူတို့ဟာ သစ္စာတရားကိုထိုးထွင်းပြီးတော့ မသိနိုင်ဘူး၊ ရေမလောင်းယင် မျိုးစေ့မပေါက်နိုင်သလို, ကုသိုလ်မပြုယင် သုဂတိဘဝသို့ မလား, မရောက်နိုင်သလို, ဓုတင်မကျင့်ယင် သစ္စာတရားကို ထိုးထွင်းပြီး မသိနိုင်ဘူး" တဲ့။

"မှန်ပါဘုရား"

"ကဲ-တရားအားထုတ်ရာမှာ ဓုတင်အကျင့်ဟာ သိပ်ပြီးတော့ အရေးမကြီးဘူးလား?

"မှန်ပါ ကြီးပါတယ်ဘုရား"

ဓုတင်၏ ဥပမာများ။ ။"ဓုတင်ရဲ့ ဥပမာ တွေကလဲ ကြည်ညိုစရာတွေဘဲ, အဲဒါတွေ သိရယင်လဲ ဓုတင်ကျင့်ချင်မှာဘဲ"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား"

"မင်းကြီး- ဓုတင်အကျင့်ဟာ-

၁။ နိဗ္ဗာန်ကို လိုလားသူတို့ရဲ့ တည်ရာဖြစ်လို့ မြေကြီးနဲ့ တူတယ်၊

၂။ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတွေ ဆေးရာဖြစ်လို့ ရေနဲ့ တူတယ်၊
၃။ ကိလေသာ အနာကို လောင်မြိုက်စေတတ်လို့ မီးနဲ့ တူတယ်၊
၄။ ကိလေသာ အနာကို ငြိမ်းစေတတ်လို့ အဆိပ်ပြေဆေးနဲ့ တူတယ်၊
၅။ ကိလေသာ အဆိပ်ကို ပျောက်ဖျက်တတ်လို့ အမြိုက်ရေစင်နဲ့ တူတယ်၊
၆။ မဂ်, ဖိုလ် အပင်ကို ပေါက်ရောက်ရာ ဖြစ်လို့ လယ်နဲ့တူတယ်၊
၇။ စည်းစိမ်းချမ်းသာကို ပေးတတ်လို့ မနောမယ ပတ္တမြားရတနာနဲ့ တူတယ်၊
၈။ ဘဝသမုဒ္ဒရာ သံသရာတဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်လို့ လှေနဲ့ တူတယ်၊
၉။ အိုခြင်း, သေခြင်းကို ကြောက်သူတို့အတွက် သက်သာရာဖြစ်လို့ ပုန်းအောင်းရာနဲ့ တူတယ်၊
၁၀။ ဆင်းရဲဖြင့် နှိပ်စက်ခံရသူတို့အား အစဉ်ချီးမြှောက်လို့ မိခင်နဲ့တူတယ်၊
၁၁။ ကုသိုလ်တိုးပွားလိုသူတို့ရဲ့ မဂ်,ဖိုလ်ကို ဖြစ်စေတတ်လို့ အဖနဲ့တူတယ်၊
၁၂။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ရှာဖွေခြင်း၌ မချွတ်ယွင်းစေတတ်လို့ မိတ်ဆွေနဲ့ တူတယ်၊
၁၃။ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတွေနဲ့ မလိမ်းကျံတဲ့အတွက် ပဒုမာကြာနဲ့ တူတယ်၊

၁၄။ ကိလေသာ အပုပ်နံ့ကို ပယ်တဲ့အတွက် နံ့သာမျိုးလေး ပါးနဲ့ တူတယ်၊

၁၅။ လောကဓံ တရားဖြင့် မတုန်လှုပ်လို့ မြင့်မိုရ်တောင်နဲ့တူတယ်၊

၁၆။ ကိုင်ယူခြင်းမှ ကင်း၍ ကျယ်ဝန်းလို့ ကောင်းကင်နဲ့ တူတယ်၊

၁၇။ ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို မျှောတတ်လို့ မြစ်နဲ့ တူတယ်၊

၁၈။ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း ခရီးခဲမှ ထွက်မြောက်တတ်လို့ လမ်းညွှန်နဲ့ တူတယ်၊

၁၉။ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်လို့ လှည်းမှူးနဲ့ တူတယ်၊

၂၀။ သံခါရသဘောကို ပြတတ်လို့ ကြေးမုံနဲ့ တူတယ်၊

၂၁။ ကိလေသာမြွား၊ ဆောက်ပုတ်၊ လှံတံကို တားမြစ်တတ်လို့ လွှား၊ ကာနဲ့တူတယ်၊

၂၂။ ကိလေသာ မိုးနဲ့ မီးသုံးပါးတို့ရဲ့ အပူကို တားမြစ်တတ်လို့ ထီးနဲ့တူတယ်၊

၂၃။ ချစ်မြတ်နိုးအပ်၊ တောင့်တအပ်လို့ လနဲ့ တူတယ်၊

၂၄။ မောဟ အမိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်လို့ နေနဲ့ တူတယ်၊

၂၅။ မဂ်၊ ဖိုလ်ရတနာကို ဖြစ်စေတတ်လို့ သမုဒ္ဒာနဲ့ တူတယ်၊

၂၆။ မနိုင်းယှဉ်နိုင်၊ မရေတွက်နိုင်လို့လဲ သမုဒ္ဒာနဲ့ တူတယ်၊

"မင်းကြီး- ဤသို့လျှင် ဓုတင် ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေဟာ စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုရှိသူတို့အတွက် များစွာ ကျေးဇူးရှိတယ်—

၁။ ခပ်သိမ်းသော ပူပန်ခြင်း, ပင်ပန်းခြင်းတို့ကို ဖျောက်တတ်တယ်၊

၂။ မမွေ့လျော်ခြင်းကိုလဲ ပယ်တတ်တယ်၊

၃။ ဘေးကိုလဲ ပယ်တတ်တယ်၊

၄။ ဘဝတရားကိုလဲ ပယ်တတ်တယ်၊

၅။ နှလုံး၌ရှိတဲ့ ပြောင့်ကိုလဲ ပယ်တတ်တယ်၊

၆။ စိုးရိမ်ခြင်း, ဆင်းရဲခြင်း, ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ဒိဋ္ဌိ စသော အလုံးစုံသော အကုသိုလ် တရားတွေကိုလဲ ပယ်တတ်တယ်၊

၇။ အခြံအရံ စီးပွားချမ်းသာကို ဆောင်ခြင်း, နှစ်သက်ခြင်း, ယောဂလေးပါး၏ ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်တယ်၊

၈။ အပြစ်မရှိ လိုအပ်တဲ့ ချမ်းသာအကျိုး ရှိတယ်၊ ကျေးဇူးတရား ရှိတယ်၊

၉။ အစုအပုံ ပန္နိင်းယှဉ်အပ်တဲ့ မြတ်တဲ့ ဂုဏ်ရှိတယ်၊

"မင်းကြီး၊ ဥပမာ လူတို့သည် အားရှိတဲ့ အထောက်အပံ့အစွမ်းအားဖြင့် ဘောဇဉ်ကို, အစီးအပွားရဲ့ အစွမ်းနဲ့ ဆေးကို, ဟိမဝာ ဘက်ကမ်းသို့ ဆောင်စေလိုလို့ လှေကို, ရန့်ကောင်းကို နမ်းလိုလို့ နံ့သာကို, ဘေးရန်ကို ကွယ်ကာလိုလို့ လွှားကာကို, တည်ရာဌာနကို လိုလို့ မြေကြီးကို, အတတ်ပညာကို လိုလို့ ဆရာကို, အခြံအရံကို လိုလို့ မင်းကို, အလိုကို ပေးတတ်လို့ ပတ္တမြား ရတနာကို မှီဝဲကုန်၏"

"မင်းကြီး၊ ထို့အတူဘဲ ထိုအလုံးစုံသော ရဟန်းဂုဏ်ကျေးဇူးတွေကို ပေးတတ်တဲ့အတွက် မြတ်တဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဓုတင် ကျေးဇူးကို မှီဝဲကြကုန်တယ်– တဲ့၊ ကဲ–ဓုတင်ကျေးဇူးတွေ မများဘူးလား"

"အမယ်လေး မျှားလိုက်ထာဘုရား"

"အင်း........မျှားဒါမှ အမယ်လေး, တ,ရအောင်ကို မျှားတယ်ဟုတ်လား"

"ဟုဘ်ပါတယ် ဘုရား"

ဥပမာတမျိုး။ ။ "နောက်........ဥပမာတမျိုး ရှိသေးတယ်"

"အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား"

"မင်းကြီး၊ ဥပမာ တမျိုးသော်ကား- ရေဟာ မျိုးစေ့ကို ပေါက်ရောက်စေဘို့ရာ ဖြစ်တယ်၊ မီးဟာ လောင်ကျွမ်းဘို့ရာ ဖြစ်တယ်၊ အစာ အာဟာရဟာ ခွန်အားကို ဆောင်ဘို့ရာ ဖြစ်တယ်၊ နွယ်ဟာ ချည်ဘို့ရာ ဖြစ်တယ်၊ ဓားဟာ ဖြတ်ဘို့ရာ ဖြစ်တယ်၊ သောက်ရေဟာ မွတ်သိပ်မှုကို ပျောက်ဖို့ရာ ဖြစ်တယ် ရွှေအိုးဟာ သက်သာရာကို ရစေဘို့ ဖြစ်တယ်၊ လှေဟာ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်ဘို့ဖြစ်တယ်၊ ဆေးဟာ အနာရောဂါ ပျောက်ငြိမ်းဘို့ ဖြစ်တယ်"

"ယာဉ်ဟာ ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ သွားလာဘို့ ဖြစ်တယ်၊ လှေကားဟာ ဘေးရန်ကို ပျောက်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ မင်းဟာ စောင့်ရှောက်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ ပျဉ်ချပ်ဟာ လှံတံ, အုတ်ခဲ, လောက်စာလုံး, မြှားတို့ကို တားမြစ်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ ဆရာဟာ အစဉ်အတိုင်း ဆုံးမသွန်သင်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ မိခင်ဟာ ကျွေးမွေးသုတ်သင်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ ကြေးမုံဟာ ကြည့်ဘို့ ဖြစ်တယ်"

"အဆင်တန်ဆာဟာ တင့်တယ်စွာ ဖုံးလွှမ်းဝတ်ဆင်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ လေှကားဟာ တက်ဘို့, ဆင်းဘို့ ဖြစ်တယ်၊ ချိန်ခွင်ဟာ နှိုင်းယှဉ်ချိန်တွယ်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ မန္တရားဟာ မန်းမှုတ်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ လက်နက်ဟာ အခြိမ်းအခြောက်ကို တားမြစ်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ ဆီမီးဟာ အမိုက်တိုက်ကို ပျောက်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊

လေဟာ ပူပန်ခြင်းကို ငြိမ်းစေဘို့ ဖြစ်တယ်၊ အတတ်ပညာ ဟာ အစီးအပွားကို ပြီးစေဘို့ဖြစ်တယ်၊ ဆေးဟာ အသက် ကို စောင့်ရှောက်ဘို့၊ ကိုယ်မှာ ရောဂါမဖြစ်စေဘို့ ဖြစ်တယ်၊ ရွှေငွေရတနာဟာ တန်ဆာဆင်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ အာဏာဟာ မလွန်ကျူးဘို့အတွက် ဖြစ်တယ်၊ အစိုးရခြင်းဟာ အလိုသို့ လိုက်စေဘို့ ဖြစ်တယ်"

"မင်းကြီး၊ ထို့အတူ ဓုတင်ကျေးဇူးဟာ ရဟန်းရဲ့ ကျေး ဇူးကို ရောက်စေဘို့ ဖြစ်တယ်၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ဖယ်လျှော်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ တန်းခိုးရဲ့ အစွမ်းသတ္တိကို ဆောင် ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ သတိသံဝရတရားကို အမြဲဖွဲ့ချည်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ တွေးတောခြင်း ယုံမှားသက်ာကို ကောင်းစွာဖြတ်ဘို့ ဖြစ်တယ်"

"တဏှာတည်းဟူသော ချင်ခြင်းကို ပျောက်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ သက်သာရာကို ပြုဘို့ဖြစ်တယ်၊ ဩဃလေးပါးမှ ထုတ်ဆယ်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ ကိလေသာ အနာရောဂါမှ ကင်းငြိမ်းဘို့ ဖြစ်တယ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရဘို့ဖြစ်တယ်၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ အစရှိသော ဘေး တို့ကို ပျောက်ဘို့ ဖြစ်တယ်"

"ရဟန်းဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို စောင့်ရှောက်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ တရား၌ မမွေ့လျော်ခြင်းတည်းဟူသော မိစ္ဆာဝိတက် ကြမ်မှား ချက်ကို ပယ်ဖျောက်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ ရဟန်းအကျိုး အလုံးစုံကို အစဉ်မပြတ် ဆုံးမဘို့ ဖြစ်တယ်၊ ရဟန်းကျေးဇူး အလုံးစုံကို ကျွေးမွေးဘို့ ဖြစ်တယ်"

"သမထ၊ ဝိပဿနာ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ဘို့ ဖြစ် တယ်၊ သူခပ်သိမ်းတို့ ကောင်းချီးထောမနာ များမြတ်သော အတင့်အတယ်ကို ပြုဘို့ဖြစ်တယ်၊ အပါယ်လေးပါး တံခါးပိတ်

ဘို့ဖြစ်တယ်၊ ရဟန်းရဲ့ အကျိုးဖြစ်တဲ့ ကျောက်တောင်ထွတ်သို့ တက်ဘို့ ဖြစ်တယ်”

“လိမ်လစ်ကောက်ကျစ် မညီညွတ်တဲ့ စိတ်ကို ဖျောက်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ မှိုဝဲ မမှိုဝဲအပ်တဲ့ တရားတွေကို ကောင်းစွာ စီရင်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ပယ်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ အဝိဇ္ဇာ အမိုက်တိုက်ကို ဖျောက်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ လောဘ, ဒေါသ, မောဟဆိုတဲ့ မီးသုံးပါးတို့ရဲ့ ပူပန်ခြင်းကို ငြိမ်းစေဘို့ ဖြစ်တယ်”

“နူးညံ့သိမ်မွေ့ ငြိမ်သက်တဲ့ သမာပတ်ကို ပြီးစီးစေဘို့ ဖြစ်တယ်၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းကျေးဇူးကို စောင့်ရှောက်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ ဗောဇ္ဈင်တရား မြတ်ရတနာကို ဖြစ်စေဘို့ ဖြစ်တယ်၊ လုံ့လကြိုးကုတ် အားထုတ်မှုနဲ့ မပြတ်ယှဉ်ဘို့ ဖြစ်တယ်၊ အထူးသဖြင့် အပြစ်မရှိ, နူးညံ့သိမ်မွေ့ငြိမ်သက် ချမ်းသာတဲ့ စိတ်နဲ့ ကာလကို လွန်စေဘို့ဖြစ်တယ်။ ရဟန်းမြတ်အဖြစ်၌ မြတ်သော တရားသို့ လိုက်ဘို့ ဖြစ်တယ်”

“ယင်းသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးတဲ့ နည်းဖြင့် ဓုတင်တရား၌ ကျေးဇူး တခု, တခုစီ ရှိ၏၊ ယင်းကျေးဇူးတွေကို ရှာကြံဘို့ရာ ဓုတင်ကို ကျင့်အပ်တယ်”

“မင်းကြီး ! ဓုတင်တရား ကျေးဇူးဟာ ချိန်နှိုင်းစရာ မရှိ၊ မရေမတွက်နိုင်၊ မမျှနိုင်၊ နှိုင်းယှဉ်ဘက်မရှိ မြတ်တယ်၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်တယ်၊ လွန်သောတရား ရှိတယ်၊ ပြန့်ပြော, ကြီးကျယ်, သန့်ရှင်းလေးလံတဲ့ ဝန်သဖွယ် ဖြစ်တယ်။

“မင်းကြီး !—

၁။ မကောင်းတဲ့ အလိုရမက်ရှိခြင်း,

၂။ အဲ့ဘွယ်သရဲကို ပြုတတ်ခြင်း,

၃။ လောဘကြီးခြင်း,
၄။ ဝမ်းစာ၌ တပ်မက်မောခြင်း,
၅။ လာဘ်လာဘ လိုချင်ခြင်း,
၆။ အခြံအရံ အကျော်အစော လိုချင်ခြင်းဆိုတဲ့ အင်္ဂါတွေ ရှိနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဓုတင်ဆောက်တည်ယင် ပလျောက်ပတ်ဘူး၊ လိုရာသို့ မရောက်ဘူး၊ သင့်တင့်တဲ့ သဘောမရှိဘူး၊ ဓုတင်နဲ့ မထိုက်မလျော်ဘူး၊ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်ဟာ နှစ်ဆတက်တဲ့ ဒဏ်ခံရတတ်တယ်"

"မင်းကြီး! နှစ်ဆတက်တဲ့ ဘယ်လိုဒဏ်တွေကို ခံ ရမလဲ ဆိုယင်—

၁။ ဂုဏ်ကျေးဇူး အလုံးစုံကို ဖျက်ဆီးခြင်းသို့ ရောက်တယ်၊
၂။ မျက်မှောက်မှာဘဲ သူတပါးတို့ စက်ဆုပ်ရှုံ့ရှာ ကဲ့ရဲ့ နှိပ်စက်ခြင်း, ဖရိုဖရဲ ပြုခြင်းသို့ ရောက်တယ်၊
၃။ သီတင်းသုံးဖော်တို့ အသုံးအဆောင် မပြု မြတ်နိုးတနာ မအောက်မေ့ နှိပ်စက်အပ်တယ်၊
၄။ လွှင့်လိုက်အပ်သော ရဟန်း၏အဖြစ်ကို ရတယ်၊
၅။ တမလွန်မှာလဲ အဝီစိငရဲမှာ တပြောင်းပြန်ပြန်ခံရမယ်၊
၆။ ငရဲမှလွတ်သော် အင်္ဂါချိုတဲ့ အရုပ်ဆိုး မဲ့တေသော ပြိတ္တာဖြစ်ပြီး နာကျင်တဲ့အသံနဲ့ လှည့်လည် ရတတ်တယ်"

"ကဲ....ဓုတင်နဲ့ ပတ်သက်လို့ အကျိုးတွေ များပြားသလို ဓုတင်နဲ့ မထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာလဲ အပြစ်တွေမများဘူးလား"

"အမယ်လေး များလိုက်ထာ ကြောက်စရာဘဲဘုရား"

"အင်း.... ဆက်ပြီးတော့ ဓုတင်ရဲ့ အကျိုး အပြစ်တွေကို နားထောင်အုံးနော်"။

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါဘုရား"

"မင်းကြီး ၊ ဥပမာသော်ကား မင်းအဖြစ်၌ မသင့်လျော် မလျောက်ပတ်သူသည် မင်းဖြစ်ပြီး လက်ခြေဖြတ်ခြင်း စသည် ဒဏ်ခံရ၏၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ယုတ်သော အမျိုးရှိသူဟာ မြတ်သော အစိုးရအရာကို ရရာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိ မလျော်မလျောက်ပတ်၍ ပျက်စီးရသလိုဘဲ မကောင်းသော အလိုရမက်ရှိခြင်း, လောဘကြီးခြင်း စသည် ရှိခဲ့ပါယင် ဓုတင်ကျေးဇူးကို မျက်မှောက်, တမလွန်ဘဝ နှစ်ပါးတို့၌ မခံစားရဘူး၊ ဝမ်းခေါင်း ပြောင်ပြောင်တောက်တဲ့ ပြိတ္တာ ဖြစ်ပြီး နာကျင်တဲ့အသံနဲ့ နေရတတ်တယ်"

"မင်းကြီး ၊ ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၌ သင့်တင့်လျောက်ပတ်၍ ထိုက်သော သဘောရှိသူဟာ—

၁။ အလိုနည်း၍ ရောင့်ရဲလွယ်တယ်၊
၂။ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ လူတို့နှင့် မရောနှောဘဲ လုံ့လ ရှိတယ်၊
၃။ ကိလေသာကို ပယ်တယ်၊
၄။ သဘောမခက်ထန် စဉ်းလဲစဉ်းစား မရှိ၊
၅။ ဝမ်းစာကိုမငဲ့ ၊ လာဘ်လာဘ အခြံအရံ အကျော် အစောကို မလို၊
၆။ သဒ္ဓါနဲ့ ပြည့်စုံတယ်၊ သဒ္ဓါ၍ ရဟန်းပြုတယ်၊
၇။ အိုသေခြင်းမှ လွတ်လိုတယ်၊ ဘုရားရှင် သာသနာ တော်ကို ချီးမြှောက်လိုတဲ့ အတွက် ဓုတင်ဆောက်

တည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ နှစ်ဆတက် ပူဇော်ခြင်းကို ခံထိုက်တယ်၊ နတ်လူတို့ ချစ်မြတ်နိုးတောင့်တအပ်သည်ဖြစ်၍—

၁။ ပန်းနံ့သာကို အလိုရှိသူဟာ ပန်းနံ့သာကို တောင့်တသလို့,
၂။ ထမင်းငတ်မွတ်သူဟာ ဘောဇဉ်ကို တောင့်တသလို့,
၃။ ရေငတ်မွတ်သူဟာ ချမ်းအေးသောရေကို တောင့်တသလို့,
၄။ အဆိပ်သင့်သူဟာ အဆိပ်ဖြေဆေးကို တောင့်တသလို့,
၅။ ခရီးမြန်စွာ သွားလိုသူဟာ အာဇာနည်မြင်း ကတဲ့ ရထားကို တောင့်တသလို့,
၆။ လိုအပ်သမျှ ပြည့်စုံလိုသူဟာ မနောမယပတ္တာမြား ရတနာကို တောင့်တသလို့,
၇။ အဘိသိက် သွန်းလိုတဲ့မင်းဟာ ဖြူစင်တဲ့ ထီးဖြူကို တောင့်တသလို့,

၈။ တရားကို အလိုရှိသူဟာ အဘုမရှိတဲ့ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရသလို့ မင်းကြီး—အဲဒီအတူဘဲ ဓုတင်ကျေးဇူးကို ဆောင်ခြင်းငှာ ထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အား—

၁။ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး.
၂။ သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါး
၃။ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး
၄။ ဣန္ဒြေငါးပါး
၅။ ဗိုလ်ငါးပါး
၆။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး

၇။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး, တရားတို့ကို ပွားများစေ၍ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏၊ သမထ, ဝိပဿနာ ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏၊ မဂ်လေးပါး, ဖိုလ်လေးပါး, ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါး, ဝိဇ္ဇာသုံးပါး, အဘိညာဉ်ခြောက်ပါး, အလုံးစုံသော တရားနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးတရားအားလုံးနှင့် စပ်မည်၊ အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော ထီးဖြူဖြင့် အဘိသိက်သွန်းလေ၏။

"မင်းကြီး—

၁။ ပံသုကူဓုတင် (မြေမှုန့်လိမ်း သင်္ကန်းဝတ်)

၂။ တိစီဝရိက်ဓုတင် (သင်္ကန်း-၃ ထည်သာဝတ်)

၃။ ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင် (ဆွမ်းခံစား)

၄။ သပဒါနစာရိကဓုတင် (အိမ်စဉ်မကျော်ဆွမ်းခံ)

၅။ ဧကာသနိက်ဓုတင် (တနေရာထဲ, တထပ်ထဲစား)

၆။ ပတ္တပိုဏ်ဓုတင် (တခွက်ထဲစား)

၇။ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကဓုတင် (ပယ်ပြီးပြန်မစား)

၈။ အာရညကင်ဓုတင် (တောရဆောက်တည်နေ)

၉။ ရုက္ခမူဓုတင် (သစ်ပင်အောက်နေ)

၁၀။ အဗ္ဘောကာသိကဓုတင် (လွင်တီးခေါင်နေ)

၁၁။ သောသာနိကဓုတင်(သုသာန်နေ)

၁၂။ ယထာသန္ထတိဓုတင် (ကျရာကျောင်းနေ)

၁၃။ နိသဇ္ဇဓုတင် (ထိုင်နေ, လျောင်းမှုပယ်) အားဖြင့် ဤ (၁၃)ပါးသော ဓုတင်ကျေးဇူးတို့ဖြင့် စင်ကြယ်စွာ ပြုအပ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာသို့ ဝင်၍ များသောအပြားအားဖြင့် တရားတည်းဟူသော ကစားခြင်းဖြင့် ကစားနိုင်၏၊ သပ္ပာပတ် ရှစ်ပါးတို့ကို သုံးဆောင်နိုင်၏၊ အဘိညာဉ်အလုံးစုံသို့ ရောက်နိုင်ပေ၏။

"မင်းကြီး ! ဥပမာသော်ကား– ဥစ္စာရှိသော လှေသူကြီးသည် ကောင်းစွာ ပေးအပ်ပြီးသော ကင်းခွန်ရှိသည်ဖြစ်၍ လိုရာကူးအပ်သော ဆိပ်ဖြင့် မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ဝင်၏။ ဝင်္ဂတိုင်းစသောအရပ်, ထိုမှတပါး အလိုရှိရာ အရပ်သို့ သွားလာနိုင်သကဲ့သို့ (၁၃)ပါးသော ဓုတင်ကျေးဇူးတို့ဖြင့် ရှေးသံသရာဘဝ၌ မိုဝဲလှေကျက် ဆည်းပူးခဲ့ခြင်း အကြောင်းတို့ဖြင့် ထုံမွမ်းအပ်သည်ရှိသော် စင်စစ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရ၏၊ စင်စစ် ငြိမ်သက်သော သမာပတ်ချမ်းသာတို့သည် စပ်ယှဉ်ကုန်၏"

"မင်းကြီး ! ဥစ္စာရှင်သို့ ဥစ္စာမရှိသူတို့သည် စပ်၍ အသက်မွေးရသကဲ့သို့, မင်းအား မြေကြီးသည် စပ်ယှဉ်သကဲ့သို့ ဤဓုတင်(၁၃)ပါးတို့ဖြင့် ရှေးဘဝ၌ လှေကျက် မိုဝဲခြင်းတို့ဖြင့် ထုံမွမ်းအပ်သည်ရှိသော် အကြောင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့ဖြင့် သာသနာတော်မြတ်၌ အစိုးတရဖြစ်၏၊ အလိုရှိတိုင်း အစိုးတရ ပြုနိုင်၏၊ ရဟန်းကျေးဇူး အလုံးစုံသည် ထိုရဟန်း၌ စပ်ကုန်၏"

"မင်းကြီး ! ဝင်္ဂန္တပုဏ္ဏားအ၏သား ဥပသေနထေရ်သို့ ဓုတင်ဆောင်လေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ သာဝတ္ထိပြည်၌ သံဃာတော်တို့ ပြုအပ်သော ကတိကဝတ်ကို နားမထောင်ဘဲ ပရိသတ်နှင့်တကွ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်ထီး ကိန်းအောင်းရာသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးတော်မူ၏၊ ဘုရားရှင်သည် ဣန္ဒြေရှိသော ပရိသတ်ကို မြင်၍ မေးတော်မူ၏–

"ဥပသေန ! သင်၏ ပရိသတ်သည် ကြည်ညိုဖွယ်ရှိစွတကား၊ သင်သည် ပရိသတ်ကို မည်သို့ ဆုံးမသနည်း?

"မြတ်စွာဘုရား ! အကြင်သူသည် တပည့်တော်ထံတွင် ရဟန်းအပြစ်ကို တောင်းပါလျှင် ငါသည် ဓုတင် ဆောက်တည်၏၊ ငါကဲ့သို့ ဓုတင်ဆောက်တည်ပါလျှင် ရဟန်းပြုပေး

မည်ဟု ထိုသူအား ပြောပြပြီး လက်ခံနိုင်သူကိုသာ ရဟန်းပြုပေးပါ၏၊ လက်မခံနိုင်သူကို ရဟန်းပြုမပေးပါ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ဤသို့သော အဆုံးအမဖြင့် ပရိသတ်ကို ဆောင်ရွက်ပါ၏”

ဓုဘင်ဂုဏ်ကျေးဇူး-၃၀။　　။“ မင်းကြီး ! ဥပမာ သော်ကား-ပဒုမာကြာသည် အလွန်ကြီးပွား သန့်စင်သော ဇာတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏၊ နူးညံ့၏၊ နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏၊ ရနံ့ကောင်း၏၊ ချစ်အပ်၏၊ တောင့်တအပ်၏၊ ချီးမွမ်းအပ်၏၊ ရေညွန်ဖြင့် မလိမ်းကျံ, ဝတ်မှုံ, ကြာဖတ်, ကြာဝတ်ဆံ, ကြာချပ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်၏၊ ပိတုန်းတို့ မှီဝဲအပ်၏၊ အေးမြသော ရေ၌ ကြီးပွား၏၊ ဤအတူ ရှေးဘဝက လေ့ကျက် ခဲ့သော ဓုတင်ဂုဏ် ကျေးဇူး ရှိသော အရိယာ တပည့်သည်—

၁။ ပြေပြစ်နူးညံ့ သိမ်မွေ့သော ပေတ္တာစိတ်ရှိ၏၊
၂။ ဖျောက်ဖျက် နှိပ်စက်အပ်သော မာနရှိ၏၊
၃။ ပဘန့်မလှုပ် မြဲမြံခိုင်ခံ့သော သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊
၄။ စိတ်ကို ပြည့်စုံစွာ ဆုံးပြခြင်းရှိ၍ ငြိမ်သက် ချမ်းမြေ့သော သမာပတ်ကို ရရှိ၏၊
၅။ သီလဖြင့်မြတ်၍ ရနံ့ကောင်းဖြင့် ထုံမွမ်းခြင်း ရှိ၏၊
၆။ နတ်လူတို့ ချစ်မြတ်နိုးတတ်၏၊
၇။ နှစ်သက်အပ်သူဟူ၍ အရိယာတို့ တောင့်တအပ်၏၊
၈။ နတ်လူတို့ အရိုအသေ ရှိခိုးအပ်၏၊
၉။ ဘုရားအစရှိသော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်၏၊
၁၀။ လူနတ်တို့နှင့် မလိမ်းကျံ မရောနှော၊
၁၁။ အနည်းငယ်သော အပြစ်၌ ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊

၁၂။ မြင့်မြတ်သော သမ္ဘတ္တိကို ပြုသူတို့အား မဂ်, ဖိုလ် အကျိုးကို ပြီးစေတတ်၏၊
၁၃။ မွန်မြတ်သော ပစ္စည်းကို ရတတ်၏၊
၁၄။ ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ အမြဲမရှိ၊
၁၅။ မြတ်သော ဈာန်ဖြင့် နေလေ့ရှိ၏၊
၁၆။ ကိလေသာ ကွန်ယက်ကို ဖြတ်ရှင်း ဖျက်ဆီး၏၊
၁၇။ မြင့်မြတ်သောတရားကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းရှိ၏၊
၁၈။ လာလဘ်သော အနာဂတ်ဘဝကို တားမြစ်၏၊
၁၉။ အပ္ပနာသို့ ရောက်သော တရားရှိ၏၊
၂၀။ နှိမ့်ချသော နေခြင်းရှိ၏၊
၂၁။ အပြစ်မရှိသော အသုံးအဆောင်ရှိ၏၊
၂၂။ ဂတိတရားမှ လွတ်၏၊
၂၃။ ယုံမှားသံသယကို ကူးမြောက်၏၊
၂၄။ ဝိမုတ္တိဈာန်ကို ကူးမြောက်၏၊
၂၅။ မြင်အပ်သော တရားရှိ၏၊
၂၆။ မဘုန်မလှုပ် မြဲသည်ဖြစ်၍ ဘေးကို ကြောက်သူတို့၏ မှီခိုရာ ဖြစ်သည်၊
၂၇။ ကောင်းစွာ ဖြတ်အပ်သော အနုသယရှိ၏၊
၂၈။ အစိုးရသော အာသဝကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊
၂၉။ ချမ်းမြေ့ငြိမ်သက်သော သမာပတ်၌ များစွာ နေလေ့ ရှိ၏၊
၃၀။ ရဟန်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်းနှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏” ဤ(၃၀)သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။

"မင်းကြီး၊ ရှင်သာရိပုတ္တာသည် တသောင်းသော လောကဓာတ်၌ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်၏၊ ဘုရားရှင်ကို ထား၍ အသချေ်ယျကပ်ပဘ်လုံး ဆည်းပူးအပ်သော ပါရမီရှိလျက် ကာမဂုဏ်ကို စွန့်ကာ ရဟန်းပြုတော်မူပြီးသော် ဓုတင်(၁၃)ပါး တို့ဖြင့် ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို ဆုံးမတော်မူ၏။

ယခုထက်တိုင် အတိုင်းမသိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်၌ မြတ်သော တရားတော်တည်းဟူသော စက်အာဏာကို ဖြစ်စေတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ထင်ရှား၏။

"မင်းကြီး၊ အဲဒါကြောင့် ဘုရားရှင်ဟာ "ရဟန်းတို့-ငါဘုရားရှင်နှင့် အတူ တရားစက်ကို ဖြစ်စေနိုင်သော တစုံတယောက်သော သူကို ငါဘုရား မြင်တော်မမူ၊ ဒီ သာရိပုတ္တာသည်သာ ငါဘုရားနဲ့အတူ တရားတည်းဟူသော ဓမ္မစက်ကို ဖြစ်စေနိုင်၏"

"ကဲ....အရှင်ဘုရား ဓုတင်ကျေးဇူးတွေ မများဘူးလား"

"အမယ်လေး များလိုက်ထာဘုရား ခုချက်ချင်းဘဲ ဓုတင်ဆောက်တည်ပြီး တရားအားထုတ်ချင်ပါတော့တယ်"

"အင်း........ ဒီလိုဆို ဓုတင်တရား ဟောရကျိုး နပ်ထာပေါ့နော်"

"မှန်ပါ နပ်ပါတယ်ဘုရား"

"မိလိန္ဒ မင်းကြီးကလဲ ရှင်နာဂသေနကို- "အရှင်ဘုရား ကောင်းပေစွ၊ အင်္ဂါကိုးပါးရှိသော ဗုဒ္ဓစကား အလုံးစုံသည် ၎င်း, လောကုတ္တရာ အခြင်းအရာသည်၎င်း, လောက၌ မွန်မြတ်သော ကောင်းကျိုးချမ်းသာ တို့သည်၎င်း ထိုအလုံးစုံသည်

ဤခုတင်အကျင့်၌ ပေါင်းစုသက်ဝင်ခြင်းသို့ ရောက်ပါကုန်၏” လို့ လျှောက်တယ်”

“မှန်ပါ့ တပည့်တော်လဲ ပြန်ပါအုံးမယ်ဘုရား”

ထိုအရှင်သည် နောက်တခါ လာသော် တောရ တခုတွင် တပါးတည်း ကေစာရီ ကျင့်နေရာမှ လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသတည်း။

* တရားကျင့်သော်,ခုတင်နော်, အတော်လိုအပ်လှပါသည်၊
* ခုတင်မပါ, တရားရှာ, ကြာမှာအမှန်ဖြစ်ပါသည်၊
* ခုတင်ပါက, တရားရ, မြန်လှမကြာ ဖြစ်ပါသည်။

* * *

တရားနာ ပျက်မှာစိုးလို့ ဘုရား

(၁၂)

ကဲ့ပြုံတတ်သော သဘောတရားသည် ကဲ့ပြုံခြင်းသို့ ရောက်တတ်၏၊ ပျက်စီးတတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်တတ်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သင်္ခါရ တရားတို့သည် အတည် အမြဲ မရှိ၊ သေခြင်း တရားသည် သာလျှင် အမြဲရှိ၏၊ ထိုသူတို့သည်လည်း သေခြင်းမမှတာသို့ လိုက်ရလေသည်၊ ငါတို့သည်လည်း ထိုသူတို့ကဲ့သို့ပင် သေခြင်းမမှတာသဘောသို့ လိုက်ရမည်ကား ရှေ့နှင့်နောက်သာ ရှိချေသည်။

"အိုခြင်းသဘောကို 'ငါမအိုလိုပြီ, ငယ်သော အပျို အရွယ်သာ ဖြစ်လိုတော့သည်' ဟု တောင့်တ၍ မရ အပ်ကုန်"

"နာခြင်းသဘောကို 'ငါမနာလိုပြီ, အစဉ်အတိုင်း ကျန်းမာလျက် ပကတိသာရှိလိုတော့သည်' ဟု တောင့်တ၍ မရအပ်ကုန်"

"သေခြင်း သဘောကို 'ငါမသေလိုပြီ၊ အသခေျသော နေလိုတော့သည်' ဟု တောင့်တ၍ မရအပ်ကုန်"

"ဥစ္စာနှင့် အသက်အရွယ်တို့၏ပျက်ခြင်း သဘောကို 'ငါမပျက်လိုပြီ၊ အစဉ်အတိုင်း ပကတိသာ ရှိလိုတော့သည်' ဟု တောင့်တ၍မရအပ်ကုန်"

"ဥစ္စာနှင့် အသက် အရွယ်တို့၏ ကုန်ခြင်းသဘောကို 'ငါမကုန်လိုပြီ၊ အစဉ်အတိုင်း ပကတိသာ ရှိလိုတော့သည်'ဟု တောင့်တ၍ မရအပ်ကုန်"

တဘဝသို့ ပြောင်းသွားလေသော သူကြောင့် စိုးရိမ်ကြေကွဲခြင်း ပြုအပ်ကုန်၊ ယင်းသို့ စိုးရိမ်ကြေကွဲ ပြုခြင်းသည် တဘဝသို့ ပြောင်းလေသော သူမှာလည်း အကျိုးမရှိ၊ ကျန်ရစ်သူတို့မှာလည်း အကျိုးမရှိ၊ ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်း၊ စိတ်၏ ပင်ပန်းခြင်းသာ ဖြစ်ချေ၏။

ယင်းသို့ စသည်ဖြင့် သူရောကိုယ်ပါ မရဏာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို နာကြားကြပါ၏၊ နေ့စဉ်လိုလိုပင် ရွတ်ပွားကြ၏၊ သူတပါးတွေ သေဆုံးရာ၌လည်း မရဏာဿတိ ထင်ပါ၏၊ ကိုယ်နှင့်မစပ်သူ ဖြစ်၍ ထင်၏၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သူ သူတပါးဆိုလျှင်ကား တယ်မလွယ်တော့ပေ။

ယင်းသို့ မလွယ်သော အဖြစ်အပျက် အများမှ လွယ်သော အဖြစ်အပျက်တခုကို တွေ့ခဲ့ရ၏၊ လွန်ခဲ့သော နှစ်ကာလက ဖြစ်ခဲ့၏။

မိမိသည် မြို့ကြီးတမြို့တွင် တရားဟောနေ၏၊ တရားတပုဒ်မှု ၄-ည ဆက်၍ ဟော၏။

ဒကာမကြီးငယ်တစုသည် သူတို့နာကြား၍ သဘောပေါက်သည်များကို နေ့လည်ပိုင်းတွင် လာရောက်၍ လျှောက်ထားလေ့

ရှိ၏၊ တနေ့မူ အချိန်နောက်ကျမှ ရောက်လာ၏၊ သို့နှင့်မိမိက မေးကြည့်သည်။

"ဘာဖြစ်လို့ ဒီနေ့ နောက်ကျနေလဲ"

"သူပေါ့ဘုရား၊ သူ့အမေက လာခေါ်နေဒါ အကြာကြီး ဘဲ၊ အဲဒါ သူ့စောင့်နေရဒါနဲ့ ကြာသွားတယ်, နောက်ကျ သွားတယ်ဘုရား"

အဖော်များက တယောက်ကို လက်ညှိုးထိုး၍ ဝိုင်းပြော ကြခြင်းဖြစ်၏။ လက်ညှိုးထိုး ခံရသူမှာ ယင်းမြို့မှ မဟုတ်၊ ယင်းမြို့နားက ရွာတရွာမှဖြစ်၏၊ သို့နှင့် မိမိက လက်ညှိုးထိုး ခံရသူကို မေးကြည့်သည်–

"ဟုတ်လား နင့်အမေလာခေါ်နေဒါ"

"ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ဘာဖြစ်လို့ လာခေါ်ဒါလဲ"

"တပည့်တော် အကိုသေလို့ လာခေါ်ဒါပါ အရှင်ဘုရား"

"ဟင်.... အကိုသေလို့ လာခေါ်ဒါ နင်မသွားဘူး ဟုတ်လား"

မိမိမှာ တအံ့တဩနှင့် မေးရ၏၊ မှန်၏-မအံ့ဩဘဲမနေနိုင်၊ အခေါ်ခံရသူမှာ ငယ်ရွယ်သူပင် ဖြစ်၏၊ ဆော့ခင်မျိုးခင်သော အရွယ်ဖြစ်၏၊ သို့နှင့် တအံ့တဩပင် မေးရ၏။

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား မသွားပါဘူး"

"ဘာဖြစ်လို့ မသွားဒါလဲ"

"တရားနာပျက်မှာစိုးလို့ပါ အရှင်ဘုရား"

"အော်.... တရားက ပြန်လာ နာလို့ရဒါဘဲဟာ"

"တရားက ရက်ဆက်ဟောတဲ့ တရားဆိုတော့ ကြားထဲမှာ အဆက်ပြတ်သွားယင် ဘယ်ကောင်းတော့မလဲ အရှင်ဘုရား"

"အင်း.... ဟုတ်ထာပေါ့"

"ပြီးတော့ သူတို့က ဟိုရောက်သွားလို့ တပည့်တော်ကို တွေ့ယင် ငိုကြမှာ အရှင်ဘုရား၊ အဲဒီလိုဆိုယင် သူတို့ အကုသိုလ် ဖြစ်မှာပေါ့၊ သေတဲ့လူကလဲ တပည့်တော်သွားလို့ ပြန်ရှင်မှာလဲ မဟုတ်ဘူး"

"အင်း........နင့်အမေက နင့်ကို အတင်းမခေါ်ဘူးလား?

"ခေါ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား၊ အကြာကြီးဘဲ၊ ခေါ်မရတော့ ငိုတယ်၊ ပြီးတော့လဲ ပြောသေးတယ်၊ ဒီကောင်မလေး စိမ်းကား ရက်စက်တယ်၊ အကိုတယောက်လုံး သေဒါတောင် ခေါ်လို့မရဘူး၊ မလာဘူး၊ ငါသေလဲ လာမှာမဟုတ်ဘူးတဲ့"

"အင်း....ဟုတ်သားဘဲ၊ နင့်ဥစ္စာက ပြောလဲ ပြောစရာဘဲ ဟာ၊ ဘာမှလဲ ဝေးဒါမဟုတ်ဘူး၊ ကားနဲ့သွားယင် ခဏကလေး ဘဲဟာ"

"တရားပွဲမရှိယင်တော့ တပည့်တော် သွားမှာပါ အရှင် ဘုရား၊ တရားပွဲရှိနေတော့ တရားအဆက်ပြတ်သွားယင် နောက် ပြန်ဆက်လို့ မရတော့ပါ အရှင်ဘုရား၊ တနေ့တပုဒ်ဟောတဲ့ တရားဆိုယင်တော့ တော်သေးဒါပေါ့"

"အင်း........နင့်မှာ စိုးရိမ်သောက နဲနဲမှ မဖြစ်ဘူးလား?

"အမေလာပြောတော့ စိတ်ထဲမှာ တမျိုးတော့ ဖြစ်သွား ပါတယ် အရှင်ဘုရား၊ ရုပ်ပျက်, ဆင်းပျက်တော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ အဲဒီလိုဖြစ်တော့ စဉ်းစားဒါပေါ့ အရှင်ဘုရား"

"အင်း....ဘယ်လို စဉ်းစားလဲ?

"တရားဆိုဒါ အင်ပတန် နာရခဲတယ်၊ ဒီတရားလဲ ခုမှတခါ ဘဲ နာဘူးတယ်၊ နောက်လဲ နာရဘို့ မလွယ်ဘူး၊ သေဒါကတော့ ဘဝတိုင်း, ဘဝတိုင်း သေလာဒါဘဲ၊ ခုဘဝမှ သေဒါမှ မဟုတ်

ဘဲ၊ တရားက ခုဘဝမှ နာရဒါဘဲ၊ ဒီတော့ မဆန်းတဲ့ သေတဲ့ဆီ သွားမလား၊ ဆန်းတဲ့တရားဘဲ အဆက်မပြတ် ဆက်နာမလား လို့ စဉ်းစားပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အင်း........နင်ဒီလိုဆိုရင် ဘယ်ညွှံမလဲ၊ နင့်ကို– ကောသလ မင်းကြီးဟောပေးတဲ့ တရား ဟောပေးအုံးမှာဘဲ"

"မှန်ပါ၊ ဟောပေးပါအရှင်ဘုရား"

"ကောသလမင်းကြီး သူ့မိဖုရား နတ်ရွာစံတော့ စိုးရိမ် ပူဆွေး ငိုကြွေးလို့ ဘုရားရှင် ဟောရဒါ၊ နင်ကတော့ မစိုးရိမ်, မပူဆွေး, မငိုကြွေးပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ခုနက နင်ပြောတဲ့စကားနဲ့ တရားနဲ့ လျှော်နေဒါနဲ့ ဟောပေးရမှာ"

"မှန်ပါ ဟောပေးပါအရှင်ဘုရား"

"ကောသလမင်းကြီး စိုးရိမ် ပူဆွေးနေတော့ ဘုရားရှင်က ကောသလမင်းကြီးကို–

"မင်းကြီး ! အဘယ့်ကြောင့် စိုးရိမ်ဘိသနည်း၊ ကွဲပြိုတတ်သော သဘောတရားသည်, ကွဲပြိုခြင်းသို့ ရောက်တတ်၏၊ ပျက်တတ်သော သဘောတရားသည် ပျက်ခြင်းသို့ ရောက်တတ်၏"

"ယင်းသို့ ကွဲပြိုခြင်း, ပျက်ခြင်း, သေခြင်းသဘော တရားတို့ မည်သည်ကား တယောက်ထည်း၌သာ ဖြစ် သည်မဟုတ်, တအိမ်ထည်း၌သာ ဖြစ်သည်မဟုတ်, တရွာ ထည်း၌သာ ဖြစ်သည်မဟုတ်, တမြို့ထည်း၌သာ ဖြစ် သည်မဟုတ်, တတိုင်း တနိုင်ငံထည်း၌သာ ဖြစ်သည် မဟုတ်, တကျွန်း ထည်း ၌ သာ ဖြစ် သည် မ ဟုတ်, တစကြာဝဠာထည်း၌သာ ဖြစ်သည်မဟုတ်" တဲ့။

"ကဲ........ဟုတ်ရဲ့လား"

"ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အားလုံးဘဲ ဖြစ်ထာဘဲ မဟုတ်လား?

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"အင်း .... အဲဒီသဘောကို ဆက်လက်ပြီး ဘုရားရှင်က ကောသလမင်းကြီးကို ဟောပြန်တယ်–

"မင်းကြီး! စင်စစ်တော့ ယင်းပြိုကွဲခြင်း, ပျက်ခြင်း, သေခြင်းသဘောတရားတို့မည်သည်ကား ခပ်သိမ်းသော သူ, ခပ်သိမ်းဧသာအိမ်, ခပ်သိမ်းသောရွာ, ခပ်သိမ်းသောမြို့, ခပ်သိမ်းသောတိုင်းနိုင်ငံ, ခပ်သိမ်းသောကျွန်း, ခပ်သိမ်းသော စကြာဝဠာတို့၌ ကွဲပြိုခြင်း, ပျက်စီးခြင်း, သေခြင်းသဘောသို့ ရောက်ကုန်၏ တဲ့"

"ကဲ........မဟုတ်ဘူးလား?

"ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အဲဒါ........အရိုးလား, အဆန်းလား?

"အရိုးပါ အရှင်ဘုရား"

"အင်း........ဘုရားရှင် ဘယ်လို ဆက်ဟောလဲ၊ ကောသလမင်းကြီးကို–

"မင်းကြီး! စင်စစ်တော့ အတိုင်းမသိ မရေတွက်နိုင်သော စကြာဝဠာတို့၌ အတိုင်းမသိ မရေတွက်နိုင်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည် ကွဲပြိုခြင်း, ပျက်စီးခြင်း, သေခြင်းသဘောတရားကို လွန်နိုင်သောသူမည်သည် မရှိ" တဲ့။

"ကဲ....ရှိလား?

"မရှိပါ အရှင်ဘုရား"

"ကဲ....အဲဒီမှာ မသေတဲ့ သတ္တဝါ ရှိသေးလား"

"မရှိပါ အရှင်ဘုရား"

"ခုခေတ်မှာ တချို့ ဝိဇ္ဇာလမ်းလိုက်တယ်၊ မသေအောင်ပေါ့ ဟုတ်လား၊ နှင်တို့ကော လိုက်သေးလား"

"တပည့်တော် မလိုက်ပါအရှင်ဘုရား"

"လိုက်ပါလား၊ အသေထွက်လေး၊ ဘာ လေး ထွက် ရအောင်"

"အရှင်ဘုရား အဲဒီ အသေထွက်ဆိုဒါ ဘယ်လို ဟာပါလဲ ဘုရား"

"အေး........မှတ်ထား၊ ပုထုဇဉ်သတ္တဝါတွေ သေယင် ရောက်နိုင်တဲ့, ထွက်နိုင်တဲ့ ဌာန ငါးဌာနရှိတယ်၊ အဲဒါက ဘာတွေလဲ ဆိုတော့—

၁။ နတ်ပြည်လောက

၂။ လူ့ပြည်လောက

၃။ ငရဲဘုံလောက

၄။ တိရစ္ဆာန်ဘုံလောက

၅။ ပြိတ္တာဘုံလောက"တို့ ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီလောကတခုခုသို့ ထွက်သွားဒါပေါ့"

"ဒါဖြင့် လူတိုင်း အသေထွက်ပေါ့ အရှင်ဘုရား"

"အေးပေါ့........ဒါပျား အဆန်းမှတ်လို့ သေဘဲ့လူကို ဝိဇ္ဇာ လုပ် ကိုးကွယ်တဲ့လူက ရှိသေးတယ်"

"အရှင်ဘုရား လူတင်ဘယ်ကမလဲ ဘုန်းကြီးတချို့လဲ ကိုး ကွယ်ဒါဘဲ"

"အင်း........အဲဒါကြောင့် ခက်ထာပေါ့၊ "ခင်ကြီးက ကြွက် ခိုးစင်ကိုတက်လျှင်, ရှင်ကလေးတွေ ကျောင်းမိုးပေါ်"ဆိုဒါလို ဖြစ်နေဒါ၊ ကဲ–ကဲ–ထားအုံး, အဲဒီအကြောင်းကို, ဝိဇ္ဇာတွေလဲ

သေပုံကို မဇ္ဈိမဒေသလက်ာမှာ မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သီကုံးခဲ့တဲ့လက်ာကို ရွတ်ပြမယ်—

"အာကာကောင်းကင်, စမယင်သို့, ဤသခ်ါရ, ဟူသမျှလည်း, နိစ္စဝ, သဿတဖြင့်, ထာဝရမြဲစွာ, မရှိရာဘူး, ဝိဇ္ဇာ-ဇော်ဂျီ, တပသိနှင့် လောကီဣဒ္ဓိပါဒ်, လွန်ကြီးမြတ်သည့်, မိုးနတ် ဗြဟ္မာ, ဖြစ်စေကာလည်း, ပညာ-ဆေးဝါး, မန္တရားဖြင့်, ကုစားအရိုး, တန်ခိုးဖန်ဆင်း, အိုသေခြင်းမှ, ရှောင်းကွင်းဘယ်မှာ, လွတ်နိုင်ရာ လိမ့်" တဲ့။

"ဟင်....ဒါနဲ့ ဝိဇ္ဇာတွေဟာ အသက်တထောင်နေနိုင်တယ်, ဘာညာ ပြောပါလား အရှင်ဘုရား"

"အဲဒါက ဟို....သေခဲ့တဲ့ အသက်တွေပါ ထဲ့တွက်ပြဒါကိုး၊ အဲဒီလိုဆို နင်တို့ အသက်လဲ ဘယ်နဲ့မလဲ သံသရာကြီးက အစမရှိဘူးဆိုတော့ နင်တို့အသက်လဲ ရေတွက်လို့ ရပါ့မလား နောက်က အသက်တွေနဲ့ ပြန်ပေါင်းပြောယင်"

"ဒီလိုဆို ဘယ်ပြောနိုင်မလဲ အရှင်ဘုရား"

"ဒီလိုဆို နင်တို့လဲ ဝိဇ္ဇာပေါ့"

"သူတို့ အသက်တရာ, တထောင်တွက်ထာ အဲဒီလို တွက်ထာလား အရှင်ဘုရား"

"အင်းပေါ့ အဲဒီလို တွက်ထာပေါ့၊ လူ့ပြည်က ခုရှိတဲ့ အသက်တမ်းက (၇၅) နှစ်တမ်းလောက် ရှိတော့ဒါဘဲဟာ၊ ကဲ....ထားပါတော့ အဲဒီ ဝိဇ္ဇာဟာ အသက်တရာ, တထောင် ရှိတယ်ဘဲ ထားပါတော့ သူက နင်တို့ကို သူ့လိုဖြစ်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ပါ့မလား ?

"လူတွေကတော့ အဲဒါမြော်ကိုး သွားနေကြဒါပါဘဲ အရှင်ဘုရား"

"အဲဒီလူတွေ အင်မတန် အ့တယ်၊ နင်တို့ စဉ်းစားကြည့်စမ်း၊ အဲဒီ ဝိဇ္ဇာတွေ အဲဒီလို သူတို့လဲ အသက်ရှည်၊ သူများလဲ အသက်ရှည်အောင် ပြုလုပ်ပေးနိုင်ယင် သာသနာအကျိုး လောကအကျိုး တကယ်ဆောင်ရွက်တဲ့ ဘုရားရှင်တွေ့ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တွေ၊ တကဲ့သီလရှိတဲ့ သံဃာတော် အရှင်မြတ်တွေကို အသက်ရှည်အောင်, ကျန်းမာအောင် ပြုလုပ်ပေးဘို့ မကောင်းဘူးလား?

"မှန်ပါ ကောင်းပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ကဲ....ခုပြုလုပ်ပေးနိုင်လား?

"မပြုလုပ်ပေးနိုင်ပါအရှင်ဘုရား"

"ဒါနဲ့များ ဝိဇ္ဇာတွေက သာသနာပြုမယ်တဲ့ ဘယ့်နှယ်လုပ်သာသနာပြုမလဲ၊ တကဲ့ သီလ–သမာဓိ–ပညာရှိတဲ့ ဆရာတော်တွေ ပြန်လှန်တော် မမူအောင်တော့ သူတို့ မလုပ်နိုင်ဒါ၊ ဒီကကြီး, ခွေးတောင် မတတ်တဲ့ လူတွေ အသက်ရှည်ဒါနဲ့ ဘာ, သာသနာပြုနိုင်မှာလဲ?

"တင်ပါ ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား လုပ်မနေနဲ့ အဲဒီအထဲ နင်တို့ မပါဘို့ အရေးကြီးတယ်။ ကဲဒါနဲ့ ကောသလမင်းကြီးကို ဟောတဲ့တရားတောင် ဘယ်ရောက်သွားလဲ မသိဘူး, ဆက်ရအုံးမယ်–

"မင်းကြီး ! စင်စစ်တော့ ကွဲပြိုခြင်း, ပျက်စီးခြင်း,
သေခြင်း သဘောတရားသည် သာလျှင် မြဲ၏၊ ခပ်သိမ်း
သောသင်္ခါရတရားတို့သည်ကား အမြဲတည်သည်မရှိ,စုတေ

တတ်၊ ရွှေ့တတ်၊ ဖေါက်ပြန်တတ်သောသဘောသာရှိ၏''တဲ့။

''ကဲ........မဟုတ်ဘူးလား''

''ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား''

''အေး....ဒါ့ကြောင့် သေမှတော့ နင်သွားလဲ မထူးဘူး၊ နင့်အကိုကို ချစ်ခင်လေးမြတ်လျှင် ရတနာသုံးပါးတို့အား ဆွမ်းစတဲ့ လှူဖွယ်တွေလှူပြီး အမျှဝေပေးပေါ့နော်''

''မှန်ပါအရှင်ဘုရား''

''ကဲ....ကဲ သွားတော့ သွားတော့''

* ''ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ၊ ငါးခန္ဓာတို့၊
ဖြစ်လာတိုင်းပင်၊ ကွယ်ချုပ်ဝင်သည့်၊
ဤသင်္ခါရ၊ သဘာဝကား၊
ဌာနနယ်ချုံး၊ တနိဂုံးနှင့်၊
ဝေါထုံးဝေါဟာ၊ တမြို့ရွာဝယ်၊
မျက်နှာမဲ့လျှင်း၊ တအိမ်တွင်း၌၊
သင်းသီးသန့်ခြား၊ တကန့်သား၍၊
ဖြစ်ပွားလေ့လာ၊ မဟုတ်ပါဘူး၊
ဗြဟ္မာလူနတ်၊ ထုဘ်ချင်းခတ်အောင်၊
ဥပါဒ်-စလျှင်၊ ငှ်သို့ဝင်၍၊
သင်္ကန္တဏ၊ မရဏဖြင့်၊
ရှုရှုလုပ်လုပ်၊ တချုပ်ချုပ်လျှင်၊
နာမ်ရုပ် နှစ်မျိုး ဖြစ်တိုင်းညှိုးသည်၊
အရိုး အနိစ္စချည်းသာတည်း၊
အရိုး ဒုက္ခချည်းသာတည်း၊
အရိုး အနတ္တချည်းသာတည်း။

(ဆရာတော် အရှင် ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ)

သိက္ခာကျလို့ သိက္ခာထပ်ရပါလားဘုရား

(၁၃)

သိက္ခာသည် သီလသိက္ခာ၊ သမာဓိသိက္ခာ၊ ပညာသိက္ခာဟူ၍ သုံးပါးရှိပါ၏၊ ယင်းကို '**သိက္ခာသုံးပါး=အကျင့်တရား**' ဟူ၍ ခေါ်၏၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်တွင် ယင်းတရားသုံးပါးသည် အချုပ်အခြာ တရားများ ဖြစ်၏။

ယင်းသုံးပါးတွင် သာသနာတော် ဝန်ထမ်း ရဟန်းသံဃာများ မကျင့်မနေ ကျင့်ရမည့် အကျင့်သိက္ခာမှာ သီလသိက္ခာဖြစ်၏။ ဘုရားရှင်၏ ဝိနည်းတရားတော်တွင် ယင်းသီလသိက္ခာကိုညွှန်ပြ၏။

ဝိနည်းတရားတော်အရ ကျင့်ရသော သီလသိက္ခာများတွင် တချို့သီလတွေသည် အကုသိုလ်အဖြစ် မဖြစ်စေဘဲ အဝိဇ္ဇာခေါ် မောဟနှင့် တဏှာခေါ် လောဘတို့ နည်းပါးအောင် ပညတ်တော်မူရသော သီလသိက္ခာတွေ ဖြစ်၏။

အချို့ သီလသိက္ခာတွေကား အကုသိုလ် အပြစ် မရှိသော်လည်း လူအများ အမြင်မတော်သဖြင့် လူအများ၊ ကျေနပ်၊ ကြည်ညိုအောင် ပညတ်တော်မူရသော သီလသိက္ခာတွေဖြစ်၏။

ဝန်ထမ်း-၂-မျိုး။ ။ဘုရားရှင်၏ သာသနာတော် တည်တံ့ရေး၌ ရဟန်းတော်များသည် သာသနာ့အတွင်းက နေ၍ သာသနာ့ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရသော အတွင်းဝန်ထမ်းများ ဖြစ်၏။

လူဝတ်ကြောင် ဒကာ-ဒကာမတို့ကား ပစ္စည်း-၄-ပါး ထောက်ပံ့သောအားဖြင့် သာသနာ့ အပြင်ဘက်က နေ၍ တာဝန်ထမ်းရသော အပြင်ဝန်ထမ်းများ ဖြစ်ကြပေ၏။

ဤနည်းအားဖြင့် အပြင်ကနေ ဝန်ထမ်းနေသူ ဒကာ-ဒကာမတို့က မကြည်ဖြူ, မကြည်ညို၍ မထောက်ပံ့ကြလျှင် သာသနာ့တာဝန်ကို အတွင်းကနေ ထမ်းဆောင်နေရသော အတွင်းဝန်းထမ်းတို့ မထမ်းဆောင်နိုင်ကြတော့ပေ။ ထိုအခါ သာသနာ ကွယ်မည် ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူခဲ့သော ဝိနည်းတရားတော်လာ သီလသိက္ခာပုဒ်တော်များသည် လူအများ၏ ကြည်ဖြူ, ကြည်ညိုဖွယ်ရှိအောင် ပညတ်တော်မူရသော သီလသိက္ခာပုဒ်တော်များ ဖြစ်၏။

သို့ပါလျက် လူအများက ကြည်ညိုချင် ကြည်ညို, မကြည်ညိုချင်နေ ငါလုပ်ချင်သလို လုပ်မည်ဟု ဆိုလျှင် လူအများကလည်း လုပ်ချင်သလို လုပ်ကြလေ, မထောက်ပံ့ဘဲ နေရုံသာ, ဟု နေကြပေလိမ့်မည်။

ဤနည်းအားဖြင့် ဝိနည်းသီလ သိက္ခာတော်ကို ကျင့်သူမရှိလျှင် သာသနာကွယ်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဝိနည်းတရားတော်လာ အကျင့်သီလ သိက္ခာသည် သာသနာတော်၏ အသက်သွေးကြောကြီးဖြစ်၏။

သို့ဖြစ်၍ သာသနာတော် တာဝန်ကို အတွင်းက ထမ်းဆောင်နေကြရသော ရဟန်းတော်တို့သည် မိမိတို့ တကယ် တန်းကျင့်ရမည့် သီလ သိက္ခာတို့ကို တကယ်တန်းသိအောင် လေ့လာကာ–

"နေ့ရက်ရှည်ကြာ, သန္ဓေဆောင်ထား မွေးဖွားရသော မိမိ၏ ဒုတလုံးအတွက် အသက်ကို အသေခံဝံ့သော ယစ်မ,ထူးမြတ်လှအဖိုးတန် ဝိသေသမြီးဆံကြောင့် ပုပ်ညှီနံလှ ကိုယ်ကာယအတွက် သေဘေးကို မငဲ့ကွက်သည့် စာမရီသား့တို့ကို အလိုလို ရှုကြပြီးခါ အဖိုးမတန်သည့် ပုပ်နံညှီဟောင် ဤကိုယ်ကောင် ကာယအတွက် အဖိုးအနဂ္ဃထိုက်တန်လှသည့် သီလ သိက္ခာကြီးပျက်စီး ဆုတ်ယုတ်ကြောင်းများကို မပြုမှားမိအောင် သတိဆောင်သင့်ပေသည်" (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်)

မှန်၏–ယင်းသို့ သတိဆောင်ရမည့် ဆရာတွင် သတိမဆောင်သော် လူ, ရှင်အများ သူတပါးတို့ သို့လော, သို့လော တွေးတောယုံမှားကြံဝိုးဝါးဖြင့် စွပ်စွဲ ပြောဆိုခံရတတ်၏၊ မျက်ကွယ်အတင်းအဖျင်း အပြောခံရတတ်၏၊ မကောင်းသတင်း ပြန့်နှံ့တတ်၏။ ယင်းသို့ဖြင့် သာသနာကွယ်သည့်တိုင်အောင် ဆောင်နိုင်၏။

တချိန်သော နေ့ကာလက ဖြစ်ခဲ့၏၊ ယင်းအဖြစ်မျိုးနှင့် ကိုယ်တိုင်ကြုံခဲ့ရ၏၊ မိမိသည် မြို့တမြို့တွင် တရားဟောနေခိုက်ဖြစ်၏၊ နေ့လည်ခင်း တနေ့တွင် လူငယ်သုံးလေးယောက် ရောက်လာပြီးလျှင် ဦးချ၍ လျှောက်ထား၏–

"ဦးပဥ္စင်းဘုရား 'သိက္ခာထပ်တယ်- သိက္ခာထပ်တယ်' နဲ့ ဦးပဥ္စင်း ဖြစ်ပြီးသားတွေကို ပြန်ပြီး သိက္ခာထပ်တယ်, သိမ်ထဲမှာ ပဥ္စင်း ပြန်ခံတယ်၊ အဲဒါ **သိက္ခာကျလို့ သိက္ခာထပ်ရဒါလားဘုရား**"

"အင်း........အင်း........မင်းတို့ မေးဒါ အမေးကောင်းဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအမေးဟာ မင်းတို့မှာ မကျေနပ်ချက် တခုခုနဲ့ ကြုံလို့မေးဒါနဲ့ တူတယ်"

"ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား"

"ဘယ်လို မကျေနပ်ချက်လဲ၊ အရိပ်အငွေ့လောက် ပြောပြစမ်းပါအုံး"

"ခုတလော သိက္ခာထပ်ထာတွေက သိပ်ပေါနေတယ် ဘုရား၊ အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မြို့ရွာထဲမှာ အငြင်းပွားနေတယ် ဘုရား"

"အင်း....ဘယ်လိုအငြင်းပွားနေသလဲ?

"တချို့က '**သိက္ခာမရှိလို့**' သိက္ခာထပ်ရဒါတဲ့၊တချို့'**သိက္ခာကျသွားလို့**' သိက္ခာထပ်ရဒါတဲ့၊ တချို့ကလဲ 'သိက္ခာမှမရှိဘဲ ထပ်လဲ ဘယ်ရမလဲ' စသည် ပြောဆိုငြင်းခုံ နေကြပါတယ် ဘုရား၊ ဒါ့ကြောင့် တပည့်တော်တို့ အမှန်သိချင်ဒါနဲ့ ဦးပဥ္စင်းဆီ စုပြီး လာမေးပါတယ် ဘုရား"

"အင်း........ မင်းတို့ပြဿနာက တိုမလိုလိုနဲ့ ရှေရှေဖြေမှ နားလယ်မှာကွဲ့၊ မင်းတို့ နားထောင်နိုင်ပါ့မလား?

"မှန်ပါ ထောင်နိုင်ပါတယ် ဘုရား, ဖြေသာဖြေပါ တပည့်တော်တို့ နားလည်အောင်"

လာမေးသူ လူငယ်များမှာ တရားပွဲ ဖြစ်မြောက်ရေး ဆောင်ရွက်နေသူများ ဖြစ်၏၊ တရားဝါသနာပါကြ၏၊ သို့ဖြစ်၍ မိမိကလဲ မေးခြင်းဖြစ်၏။

"အေး........ဒီလိုဆို ပြောရဒါပေါ့၊ ဒီတော့ သိက္ခာကျဒါ မကျဒါ စသည်ကိုသိဘို့ သိက္ခာအကြောင်းကို မင်းတို့ အရင်ကြိုတင်သိထားရမယ်နော်"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါ ဘုရား"

"သိက္ခာက သီလသိက္ခာ, သမာဓိသိက္ခာ, ပညာသိက္ခာလို့ သုံးပါးရှိတယ်၊ အဲဒီသုံးပါးမှာ ရဟန်းတော်တွေနဲ့ အဓိက ဆိုင်ဒါက သီလသိက္ခာကွဲ့"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"ဘုရားရှင်ရဲ့ ဝိနည်းဒေသနာတော်မှာ လာတဲ့ သီလ သိက္ခာတွေဟာ အကျဉ်းအားဖြင့် (၂၂၇) သွယ်, အကျယ် အားဖြင့် ကုဋေကိုးထောင်ကျော်ရှိတယ်"

"အမယ်လေး—အများကြီးပါလား ဘုရား"

"အေး........များဒါပေါ့၊ အဲဒီလောက်များတဲ့ သီလသိက္ခာ တွေဟာ သိမ်ထဲမှာ ဥတ်လျှင် လေးခုမြောက်ရှိတဲ့'ဉတ္တိစတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ'နဲ့ ဖတ်လိုက်လျှင် အားလုံး ပြည့်စုံသွားတယ်။ သိက္ခာတွေ တည်သွားတယ်ပေါ့ကွဲ့"

"မှန်ပါ အဲဒီတည်ပြီးသားတွေကို ထပ်တည်အောင် ထပ်ပြီး သိက္ခာထပ်စရာ လိုသေးလား ဘုရား"

"တည်ပြီးသား ထပ်တည်အောင်လုပ်တော့ ဘာထူးမှာ လဲကွဲ့၊ ရေအိုးကြီးတလုံး ရေပြည့်နေပြီ အဲဒါကို ထပ်ပြည့် အောင် လောင်းတော့ ဘာထူးသေးလဲ?

"ပင်ပန်းဒါ ထူးဒါပေါ့ ဘုရား"

"အေး....အေး....ဒါတော့လဲ မင်းတို့ အသိသားဘဲဟာ"

"ဒါဖြင့် သီလသိက္ခာ ပြည့်စုံပြီးသားကို သိက္ခာထပ်စရာ မလိုဘူးပေါ့ ဘုရား"

"အေးပေါ့ ဘယ်လိုတော့မလဲ၊ တကယ်လိုဒါက သီလ သိက္ခာမတည်သေးတဲ့ ရဟန်းလောင်းတွေကို ရဟန်းခံပေး၊ သိမ်တက်ပေးမှ အကျိုးရှိဒါပေါ့"

"ဒီလိုဆိုတော့ ခုခေတ်မှာ သိမ်ထပ်ထပ်နေဒါတွေဟာ သိက္ခာကျလို့ သိမ်ထပ်နေဒါလား မသိပါဘုရား"

"ဘာဖြစ်လို့လဲ ဟ"

"တချို့ တရားဟောယင်းနဲ့ တရားပွဲထဲမှာကို သိက္ခာထပ်ဖို့ သိမ်ထပ်ဖို့ ဒကာလိုက်ရှာနေတယ်၊ သိက္ခာထပ်ဖို့ သိမ်တက် ပေးဖို့ တရားထဲ ထည့်ဟောတယ်ဘုရား၊ အဲဒါ ဟောကောင်း လား၊ ပြောကောင်းလား ဘုရား"

"သိက္ခာကျသွားယင် သိမ်ထဲမှာ သိမ်ထပ်ရုံနဲ့ သိက္ခာတွေ ဘယ်ကလာပြီး တက်လာမလဲ၊ သိက္ခာထပ်ဖို့ သိမ်တက်ပေးဖို့လဲ တရားထဲ ထည့်ပြီး မဟောကောင်း၊ မပြောကောင်းဘူး"

"အဲဒါကို ဦးပဥ္စင်းဘုရားတို့က တရားပွဲထဲမှာ ဒကာ-ဒကာမတွေ ရှင်းရှင်းသိအောင် ထဲ့ဟောဖို့ ကောင်းပါတယ် ဘုရား"

"အင်း........မင်းတို့ပြောတော့ အလွယ်သားဘဲ၊ တို့ဟောဖို့ ကျတော့ ခက်တယ်ကွဲ့"

"ဘာဖြစ်လို့ ခက်ရဒါလဲ ဘုရား"

"တရားဟောတယ်ဆိုဒါ ကြောင်းကျိုးစပ်အောင် ဟောရ ဒါကွဲ့၊ ကြောင်းကျိုးမစပ်ဘဲ သက်သက်ထဲ့ဟောယင် မလိုလို ဟောတယ်ဖြစ်လာမှာပေါ့"

"သိက္ခာကျယင် သိက္ခာထပ်ရုံနဲ့ အကျိုးမရဘူး, သိမ်ထပ်ပေးဘို့ မပြောဟောကောင်းဘူးဆိုဒါ သူတို့ မသိဘူးလား ဘုရား"

"မသိဘူးလား, သိလားဆိုတာ ဦးပဥ္စင်းကို လာမေးလို့ ရမလား၊ အဲဒီ အထပ်ခိုင်းတဲ့ သက်ဆိုင်ရာ သွားမေးကြည့်ပေါ့"

"သိရက်သားနဲ့ ထပ်ခိုင်းရင်တော့ ဒကာ—ဒကာမတွေဆီက ပစ္စည်းကို ညာယူဒါနဲ့ အတူတူဘဲပေါ့ ဘုရား"

"အေး....ညာယူဒါလား, ဘာလားတော့ ကာယကံရှင်မှဘဲ သိမယ်၊ ဒို့တော့ ကာယကံရှင်မှ မဟုတ်ဘဲ ဘယ်သိမလဲ"

"ဒါဖြင့် သိက္ခာကျရင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ ဘုရား"

"ဘာလဲ မင်းတို့က ရဟန်းတောင် မခံရသေးဘူး၊ သိက္ခာကျချင်လို့လား"

"ဟား....ဟား မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ အငြင်းပွားနေတဲ့ ပြဿနာသိချင်လို့ပါဘုရား"

"သိက္ခာမရှိလို့ သိက္ခာထပ်ရင် တခါထပ်ရင် ပြီးတယ်၊ နောက်ထပ် အခါခါ ထပ်စရာမလိုတော့ဘူး၊ ဒါက တခါမှ ရဟန်းမဝတ်သေးတဲ့ ရဟန်းလောင်း, ဝတ်ပြီးသော်လဲ အပြစ်မရှိဘဲနဲ့ လူထွက်ပြီး ပြန်ရဟန်းတက်တဲ့ ရဟန်းလောင်း, ဆိုပါတော့ ရဟန်းတက်စဉ်က "ငါရဟန်းဖြစ်မှ ဖြစ်ရဲ့လား" လို့ သံသယရှိလို့ ထပ်တာမျိုးကို ပြောဒါ၊ အဲဒါမျိုးက နဂိုရ်က ဖြစ်ပြီးသားဆိုရင်လဲ နောက်ထပ် သိမ်တက်ခြင်းဖြင့် မထူးဘူး၊ နဂိုရ်က သူ့သံသယအတိုင်း ရဟန်းမဖြစ်သေးဘူး ဆိုရင် ဖြစ်သွားရော"

"အဲဒီလိုဆို ရဟန်းဒကာ လိုသေးလား ဘုရား"

"ဘယ်လိုမလဲ၊ ကိုယ့်မှာ သပိတ်ပရိက္ခရာ အစုံရှိပြီးသားဘဲ၊ သိမ်ဝင် ကမ္မဝါဖတ်ရုံဘဲပေါ့"

"ကဲ……သိက္ခာကျလို့ သိက္ခာထပ်ပုံ အမိန့်ရှိပါအုံး ဘုရား"

"သိက္ခာကျနည်းက အမျိုးမျိုးရှိတယ်ကွဲ့"

"အမိန့်ရှိပါ ဘုရား"

"သိက္ခာကျ ၆ မျိုး"

၁။ တချို့သိက္ခာကျရင် လူဖြစ်သွားတယ်၊ သိမ်ထဲမှာ သိက္ခာထပ်လို့ မရဘူး၊ အဲဒါကျတော့ စင်ကြယ်အောင် လူထွက်မှ သို့မဟုတ် ကိုရင်ဝတ်နဲ့နေမှ စင်ကြယ်တယ်။ ဒါကို ပါရာဇိကဏ်ကျတယ်လို့ ခေါ်တယ်။

၂။ တချို့သိက္ခာကျရင် ဝတ်စောင့်ရတယ်၊ မာနတ် ကျင့်ရတယ်၊ အဗ္ဘာန်သွင်းရတယ်၊ သိမ်ထဲမှာ သိမ်ထပ်လို့ မရဘူး။

၃။ တချို့သိက္ခာကျရင် ကျတဲ့သိက္ခာကိုအထင်အရှားဖွင့်ပြောဒေသနာကြားမှ စင်ကြယ်တယ်၊ သိမ်ထဲမှာ သိမ်ထပ်စရာမလိုဘူး၊ သိမ်ထပ်လို့ မရဘူး။

၄။ တချို့သိက္ခာကျရင် "နောက်တဖန် ဒီလို မလုပ်တော့ဘူး"လို့ စိတ်ကိုဆုံးဖြတ်ကာ စောင့်စည်းလျှင် စင်ကြယ်တယ်၊ သိမ်ထဲမှာ သိမ်ထပ်စရာ, သိက္ခာထပ်စရာမလိုဘူး။

၅။ တချို့ သိက္ခာကျရင် မအပ်သော ရှာမှီးခြင်းဖြင့် ရတဲ့ ပစ္စည်းတွေ စွန့်ပစ်ပြီး တရားနှင့်အညီသာ ပစ္စည်းတွေ ရှာမှီးခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်တယ်၊ သိက္ခာထပ်လို့ မရဘူး။

၆။ တချို့သိက္ခာကျရင် မဟာပစ္စဝေက္ခဏာ, ခါဘုပစ္စဝေက္ခဏာ, ပဋိကူလပစ္စဝေက္ခဏာ သုံးမျိုးဖြင့် ဆင်ခြင်မှု စင်ကြယ်တယ်၊ သိမ်ထဲမှာ သိက္ခာထပ်လို့ မရဘူး။

"ကဲ....အားလုံးပေါင်း သိက္ခာကျနည်း ဘယ်နှစ်မျိုး ရှိလဲ၊ မှတ်မိသေးလား"

"မှတ်မိပါတယ်၊ ခြောက်မျိုးရှိပါတယ်"

"ကဲ....မှတ်မိရင် သိမ်ထပ်လို့, ရဟန်းထပ်ခံလို့ တက်လာတဲ့ သိက္ခာ ဘယ်နှစ်မျိုးပါလဲ"

"တမျိုးမှ မပါပါ အရှင်ဘုရား"

"အဲ....တမျိုးမှ မပါတဲ့အပြင် မင်းတို့ပြောသလို တရားပွဲထဲမှာ သိမ်ထပ်အောင်, သိက္ခာထပ်အောင်ပြောရင် 'မအပ်သော ရှာမှီးခြင်း'ကို ရှာမှီးလို့ သိက္ခာထပ်ကျမသွားဘူးလား၊ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ သိက္ခာကျ ၆ မျိုးမှာ ငါးခုမြောက် သိက္ခာကျ ဖြစ်မသွားဘူးလား"

"မှန်ပါ ဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒီ ငါးနံပါတ်အရ မအပ်သော ရှာမှီးခြင်းဆိုဒါ ဘာတွေ ပါလဲဘုရား"

"အမယ်လေး.... အဲဒါတွေ ချောက်ပြောနေရင် ဘယ်ပြီးနိုင်တော့မှာလဲ"

"နဲနဲပေါ့ဘုရား"

"ကဲကဲ....ဒါဖြင့် မှတ်ထား–

၁။ အံ့ဘွယ်သရဲဖြစ်အောင် လုပ်ကြံ စဉ်းလဲမှုဖြင့် ရှာခြင်း,
၂။ ပစ္စည်း လာဘ်လာဘနှင့် စပ်ပြီးတော့ အပြောအဆို ရဲတင်းခြင်းဖြင့် ရှာခြင်း,

၃။ မိမိအား ပစ္စည်းဝတ္ထု လှူဒါန်းစေရန် အရိပ်နိမိတ်ပြပြီးတော့ ရှာခြင်း,

၄။ မလှူဘဲ မနေသာအောင် စကားဖြင့် ကြိတ်နှိပ်ပြီးတော့ ရှာခြင်း,

၅။ တအိမ်၌ တမတ်တန် ရပြီးသော လာဘ်ကို တအိမ်၌ ပေး၍ အဲဒီအိမ်မှ တကျပ်တန်လာဘ်ကို ရအောင်ယူခြင်းဖြင့် ရှာခြင်း" လို့ ငါးမျိုးရှိတယ်၊ အဲဒါ နံပါတ် (၁) ကို အကျယ်ချဲ့ရင် အများကြီးရှိသေးတယ်"

"မှန်ပါ ဒီလောက်ဆို သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား"

"အေး....မပေါက်လဲ ဦးပဉ္ဇင်းရေးတဲ့ '**သီလဝတ္ထု**'ကို ရှာကြည့်၊ အဲဒီမှာ သီလသိက္ခာအကြောင်း အစုံပါတယ်"

"မှန်ပါဘုရား ကြည့်ပါမယ်၊ ယခုသိက္ခာကျဒါ, သိက္ခာထပ်ထာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အချုပ်ကို ပြန်ပြောပါအုံးဘုရား"

"ကဲကဲ....မှတ်ထား, သဘောချာချာ—

၁။ သိက္ခာမရှိသေးသူ ရဟန်းမခံရသေးသူကို သိက္ခာတင်လျှင် ကောင်းတယ်၊ ရဟန်းဒကာဖြစ်တယ်၊

၂။ သိမ်တက်ပြီး "သိက္ခာတည်-မတည်" သံသယရှိလို့ ထပ်ရင် ကောင်းတယ်၊ တကြိမ်တခါပေါ့၊

၃။ သိက္ခာကျလို့ သိမ်ထပ်ထာကတော့ ထပ်လို့မရဘူး၊

၄။ သိက္ခာရှိပြီးသား သိမ်ထပ်လဲ မထူးခြားဘူး၊

၅။ သိက္ခာထပ်ချင်သူ ဒကာ-ဒကာမ သဘောအရ ထပ်ထာကတော့ အပြစ်မရှိဘူး၊

၆။ ဒကာ-ဒကာမက မထပ်ချင်ဘဲ သိက္ခာထပ်အောင် ဆွယ်တရားဟောရင်, အပြစ်ရှိတယ်။

"ကဲ....တော်ရောပေါ့၊ ဒါဆို ပြည့်စုံပြီမဟုတ်ဘူးလား"
"မှန်ပါ ပြည့်စုံပါပြီ အရှင်ဘုရား"

လူငယ်များ ဦးချ၍ ထပြန်သွားသောအခါ မိမိ တပါးတည်း စဉ်းစားနေရစ်ခဲ့၏—

"ကဲ့ရဲ့ ရှုံ့ချဖွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ထင်ရှားသော်လည်း မှောင်အတိ ဖုံးအုပ်သော ရေကန်၌ မှော်ကို ဖယ်၍ ရေကိုသာ သောက်သူပမာ, မတော်သောအပြစ်ကို လျစ်လျူရှု၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌ ကြည်ညိုစရာ တစုံတခုကို ရှာ၍ ကြည်ညိုရမည်" (အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်)
"ကိလေသမာရ်ရ ညွှင်းဆဲ တိုက်တွန်း၍ မမှားတန်ဘဲ မှားသဖြင့် အပါယ် လားရ ရှာလတံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မျက်မှောက်တွင် မြင်ရသည့်အခါ ဂဠုန် လက်ဝယ်-နဂါး, ခြင်္သေ့လက်ဝယ်-သား, ကျားခံတွင်းဝယ်- ချေသူငယ်, ယုန်သူငယ်တို့ကို မြင်ရသည့်အခါ ထိုသတ္တဝါတို့အား သနား ကယ်ဆယ် နိုင်လျှင်လည်း ကယ်ဆယ်ရသည်၊မကယ်ဆယ်နိုင်လျှင်လည်းယင်းသစ်ကျားခြင်္သေ့ဘေးမှ လွတ်အောင် ရှောင်ပြေးသွားရသည်"
ထို့အတူပင် မသူတော်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား တရားအမြိုက်တိုက်ကျွေး ကယ်ဆယ်နိုင်လျှင် သနားသဖြင့် ကယ်ဆယ်ရသည်၊ ပကယ်ဆယ်နိုင်လျှင်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့အား သနားကရုဏာ, မေတ္တာစိတ်ကို ပြန့်နှံ့စေလျက် မိမိကိုယ်ကိုသာ ယင်းသို့သော မသူတော်အကျင့်,အရှက်မရှိသူတို့၏ အကျင့်ဟူသော မာရ်မင်း၏ လက်သို့ မရောက်ရအောင် အထူးသတိဆောင်အပ်သည်။

"အသူတရာ နက်လှစွာသော ချောက်ကမ်းပါး၌ ခင်း၍ ထားအပ်သော တဘာဝါးသာ ချနင်းလောက်သော သစ်ပျဉ်, သစ်တုံးကို ရှောက်၍ သွားရသူသည် အရပ်တပါးကို မျှော်၍မကြည့်ဘဲ မိမိရှောက်အပ်သော သစ်ပျဉ်ချပ်ကိုသာ ကြပ်ကြပ်ကြည့်၍ သွားနိုင်မှ ချောက်ထဲသို့ ချော်၍မကျ ချမ်းသာရာ ရသကဲ့သို့ သံသရာ ချောက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်လမ်းသို့ ကူးသန်း သွားကြရသော သူတို့သည်လည်းသူတပါးတို့၏အပြစ်ကိုမေ၍မကြည့်ဘဲ မိမိ၏သွားလာရာ သမထ, ဝိပဿနာ နိဗ္ဗာန်လမ်းကိုသာ ဖြောင့်တန်းစွာ ကြည့်ရှုသွားလာရပည်"(မူလပဏ္ဏာသ)

* သိက္ခာကျရာ, ထပ်သိက္ခာ, ဘယ်ခါမရပါ၊
* သိက္ခာထပ်လို့, သူများကို, တောင်းဆိုမသင့်ပါ၊
* ဒကာ-ဒကာမ, အလိုကျ, ထင်ကသင့်သည်သာ၊
* သိက္ခာရှိရာ, ထပ်သိက္ခာ, သိက္ခာမတိုးပါ၊
* ကျိုးရှိ-မရှိ, ချင့်ချိန်ကြည့်, ကျိုးရှိ လုပ်ကြပါ။

နှုတ်ပိတ်ကျင့်တဲ့ ကိုယ်တော်တဲ့ဘုရား

(၁၄)

သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူသောအခါ ရှင်သာရိပုတ္တ၏ တပည့်ဖြစ်သော ရာဓထေရ်သည် အလွန်တရာ ပြောဆို့ ဆုံးမလွယ်သဖြင့် မကြာမြင့်မီပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သည်ကို အကြောင်းပြု၍—

"ရဟန်းတို့–ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းဖြစ်သောသူသည် မသိမလိမ္မာမီကာလက ချွတ်ချော် တိမ်းပါးသော်လည်း သီတင်းသုံးဖော်တို့ ပြောဆိုဆုံးမသောအခါ ရိုသေစွာ လိုက်နာ၍ ပြုကျင့်အပ်၏၊ ရာဓကဲ့သို့ ဆိုဆုံးမလွယ်သည် ဖြစ်ရာ၏"

"အပြစ်ကို ထင်စွာ ပြသဖြင့် ဆုံးမတတ်သောသူကို အမျက်ထွက်ခြင်း, မာန်မူခြင်းမပြုအပ်, ရွှေအိုးရတနာကို ဖော်ပြပေတတ်သော သူကဲ့သို့ အလေးအမြတ်ပြုအပ်၏"

"ထို့ကြောင့် သင်ချစ်သားတို့သည် ပြောဆို ဆုံးမခြင်းငှာ မခဲယဉ်းကြကုန်လင့်၊ သိတင်းသုံးဖော်တို့ ပြောဆိုဆုံးမသော စကားကို ရိုသေစွာ လိုက်နာ၍ ကျင့်ကြကုန်လော"

ဟူသော ဒေသနာတော်မြွတ်ကို ဟောတော်မူသည်။

ဘုရားရှင်၏ ယင်းဒေသနာတော်ကို ရှုကြည့်လျှင် အပြစ်ရှိသူနှင့် ဆိုဆုံးမသူ နှစ်ဦးကို တွေ့နိုင်၏။ သို့ဖြစ်၍ ဆိုဆုံးမသူသည် အပြစ်ရှိသူကို သနားသဖြင့် ဆိုဆုံးမရမည်၊ အပြစ်ရှိသူသည် ဆိုဆုံးမသူ၏ စကားကို လိုက်နာ ပြုကျင့်ရမည်။ မှန်၏– ဆိုဆုံးမသူ ကင်းသောအရပ်တွင် နေသဖြင့် ဘာအကျိုးရှိမည်နည်း၊ ချဲ့ဦးအံ့–

"သုံးလူ့ထွတ်တင် ဘုရားရှင်သည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သိတင်းသုံးတော်မူသောအခါ ဆန္ဒထေရ်သည် တရားနှင့် လျော်ညီစွာ ဆုံးမပဲ့ပြင်တတ်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ဆည်းကပ်ခြင်း မပြုဘဲ၊ မဆုံးမ မပဲ့ပြင်တတ်သော သူတို့နှင့်သာ ပေါင်းဖော်မှီဝဲခြင်း ပြုသဖြင့် လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွား ဆုတ်ယုတ်သည်ကို အကြောင်းပြု၍–

"ရဟန်းတို့ သံသာဝဋ်ဘေးကို ကြောက်သဖြင့် ရဟန်းပြုကြကုန်သော သင်တို့သည် ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိကုန်သော အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို ပေါင်းဖော်ခြင်း မပြုအပ်ကုန်၊ သူတပါး ပြုကျင့်အပ်သော ယုတ်မာသော အမှုကို သိမြင်လျက် ဆုံးမပဲ့ပြင်ခြင်းကို မပြုတတ်ကုန်

သော အဆွေခင်ပွန်းတို့ကိုလည်း မဆည်းကပ်ကြကုန်
လင့်၊ မကောင်း, ကောင်းရာ တိုက်တွန်းတတ်သော
အဆွေခင်ပွန်းတို့ကိုသာ မှီဝဲဆည်းကပ်ကုန်လော"

ဟူသော ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူသည်။ ယင်းသို့ ဒေသနာတော်လာသည်ကို ပညာရှေ့နေ့ားဖြင့် မှတ်သား, နာယူမိကြကုန်သည် ဖြစ်၍—

"ယခုအခါ သူရော့ ကိုယ်ပါများလုသောင်းသောင်း
လူ–နတ်–ဗြဟ္မာ ပုထုဇဉ် သတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်
ရေဝယ်မျောသောအခါ ကယ်ဆယ်လာသော သူတို့
ကဲ့သို့ ပုထုဇဉ် ဂတိဖြစ်၍ ချွတ်ချော်တိမ်းပါးသော
အခါ ဆုံးမတတ်, တားမြစ်တတ်သော အဆွေခင်ပွန်း
ကောင်းကို မြတ်နိုးစုံမက်နိုင်ရာ၏"

ယင်းသို့ သူတပါးတို့ ဆိုဆုံးမသည်ကို မနာယူဘဲ နေသူကို ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်— "ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား ငါတို့ ဆုံးပသည် ရှိသော် ငါတို့အား အမျက်ထွက်ခြင်း, ရန်ညိုးဖွဲ့ခြင်း, ပာန်မူခြင်း ပြုလိမ့်မည်"ဟု ရှုံ့ရှားသဖြင့် ပသွန်သင် မဆုံးပဘဲ နေတော့၏။ ထိုအခါ ထိုသူ့တွင် အကျိုး ဆုတ်ယုတ်တော့၏။

မှန်၏။ တချိန်သော နေ့ကာလက မိမိသည် တောရကျောင်း တကျောင်းတွင် နေ၏။ ထိုအခါ မိမိတောရကျောင်းသို့ မိမိမိတ်ဆွေများရှိရာ တောရကျောင်း ဆွမ်းခံရွာမှ ဒကာ–ဒကာမ တစု ရောက်ရှိလာ၏။ ထိုအခါ မိမိက တောရကျောင်းရှိ မိတ်ဆွေများ၏ သတင်းကို မေးသည်—

"တောရကျောင်းက ဘုန်းကြီးတွေ အားလုံး ကျန်းမာကြ
 ရှိလား"

"မှန်ပါ ကျန်းမာကြပါတယ်ဘုရား"

"အားလုံးဘဲ တောရကျောင်းမှာ ရှိကြ၍လား"

"အာဂန္တုတပါးနဲ့ (........) တပါးဘဲ ရှိပါတယ် ဘုရား၊ (........) တို့တော့ နေရာရွှေ့ပြီး ခေတ္တ တောရဆောက်တည်နေပါတယ်ဘုရား"

"အင်း....တောထဲကနေပြီး ထပ်တောထွက်တဲ့ ကိုယ်တော်တွေဆိုဒါ ဒကာကြီးတို့ ဒကာမကြီးတို့ ဘုန်းကြီးတွေဘဲ"

"ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ ဟုတ်တယ်"

"နေပါအုံး၊ အာဂန္တုက ဘယ်ကလဲ?

"နှုတ်ပိတ်ကျင့်တဲ့ ကိုယ်တော်တဲ့ဘုရား၊ ဘယ်ကလဲ မသိပါ"

"အို....မဟုတ်တရုတ် ဘယ်က နှုတ်ပိတ်ကျင့်တဲ့ ကိုယ်တော်က တောရကျောင်း ရောက်လာရဒါလဲ?

"ဘယ်ကဘယ် ရောက်လာဒါလဲ မသိပါဘုရား"

"တောရကျောင်း ဘုန်းကြီးက သူ့အကျင့် မမှန်ကြောင်း ဟောပြော မပြောဘူးလား?

"တောရကျောင်းဘုန်းကြီးက သူ့ကို စကားပြောရဒါ စိတ်ပျက်လို့ဘုရား"

"အင်း.... ဟုတ်ထာပေါ့၊ သူက နှုတ်ပိတ်ဆိုတော့ ကိုယ်က ပြောဒါတော့ သူသိမယ်၊ သူပြောဒါ ကိုယ်က ဘယ်သိတော့မလဲ၊ လက်ဟန်, ခြေဟန် အမူအရာနဲ့ ပြောနေဒါဘဲဟာ၊ စိတ်ပျက်မှာပေါ့"

"အရှင်ဘုရား နှုတ်ပိတ်အကျင့်က မှန်လား, မှားလား ဘုရား?

"မမှန်လို့ ခုနက ပြောတယ်မဟုတ်လား၊ တောရကျောင်း ဘုန်းကြီးက သူ့အကျင့် မမှန်ကြောင်း ဟောပြောမပြဘူးလား လို့ မေးဒါပေါ့"

"ဘုန်းကြီးကတော့ ပြောတယ်ဘုရား 'သူက တဝါကြီးတဲ့' အရှင်ဘုရား၊ တဝါကြီးဆိုဒါ ဘာလဲဘုရား?

"အော်တဝါကြီးဆိုဒါ ကိုယ်က ပြောမယ်ကြံယင် သူသိ ပြီးပြီ၊ ပြီးတော့ တကယ်လဲ ဘာမှမသိဘူး၊ အဲဒီလိုဘဲ မသိဘဲနဲ့ သူများရှေ့ကဘဲ တတ်ယောင်ကားနဲ့ ပြောတတ်သူကို တဝါ ကြီးလို့ ခေါ်တယ်"

"ဒါဖြင့် ဘယ်ပြောလို့ ရပါ့မလဲဘုရား"

"အင်း........ဒါကြောင့် တဝါကြီးလို့ ပြောဒါပေါ့၊ မပြော နိုင်ဘူး၊ ပြောမရဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ပေါ့"

"နှုတ်ပိတ်အကျင့်မမှန်ပုံကို တပည့်တော်တို့ ဟောပြပါလား ဘုရား"

"အဲဒီ နှုတ်ပိတ်အကျင့်ကို ဝစီပိတ်ကျင့်တယ်, ဝစီပိတ် အကျင့်လို့လဲ ခေါ်တယ်၊ ခုခေတ်မှာတော့ ဂိုဏ်းသမားလို့ ခေါ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများဆုံးကျင့်တယ်၊ အဲဒါကို မသိတဲ့ လူတွေက အထင်ကြီးတယ်, ဒါက ဓမ္မတာဘဲပေါ့၊ မသိတဲ့ လူကို၊ အဲဒီလူလောကမှ မသိတဲ့လူက အထင်ကြီးဒါပေါ့ ဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား"

"လူတွေကျင့်ဒါကတော့ ထားပေါ့၊ သူတို့က နားလဲမလည် ဘူး၊ သိက္ခာပုဒ်လဲမရှိဘူးဆိုတော့ ကိစ္စမရှိဘူး မဟုတ်လား?

"မှန်ပါ ဘုရား"

"ရဟန်းတွေကျတော့ ကိစ္စရှိတယ်၊ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ထားတယ်၊ ဒီတော့ အာပတ်သင့်တယ်"

"နှုတ်ပိတ်ကျင့်တဲ့ရဟန်း အာပတ်သင့်သလား ဘုရား"

"သင့်ဒါပေါ့"

"အို……ဒါဖြင့် တပည့်တော်တို့ တောရရောက်လာတဲ့ နှုတ်ပိတ်ကိုယ်တော်တော့ နေ့တိုင်းအာပတ်သင့်နေမှာပေါ့ ဘုရား၊ ဒါ သူမသိဘူးလား ဘုရား"

"မသိလို့ လူအထင်ကြီးအောင် နှုတ်ပိတ်ကျင့်ဒါနေမှာပေါ့ ဟုတ်လား"

"တင်ပါ ဟုတ်မယ် ဘုရား"

"နားထောင် နှုတ်ပိတ်ကျင့်တဲ့အကြောင်း ပြောမယ်"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါဘုရား"

"ဒကာကြီးတွေ 'ပဝါရဏာပြုတယ်' ဆိုဒါ ကြားဘူးတယ် မဟုတ်လား"

"မှန်ပါ ကြားဘူးပါတယ် ဘုရား"

"တချို့ မြို့ရွာတွေမှာ 'ပဝါရဏာပွဲ'စုပေါင်းပြီး ကျင်းပမြဲ စုပေါင်းပဝါရဏာပြုကြတယ်"

"မှန်ပါဘုရား၊တပည့်တော်တို့ဆီမှာလဲ တကျောင်းတလှည့်စီ စုပေါင်းပြုကြတယ်ဘုရား"

"အင်း…… အဲဒီ ပဝါရဏာပွဲကျင်းပရဒါ အဲဒီ နှုတ်ပိတ်အကျင့်ကြောင့် ကျင်းပရဒါဘဲ၊ ပဝါရဏာပွဲဟာ နှုတ်ပိတ်အကျင့်ကြောင့် ပေါ်လာဒါဘဲ"

"မှန်ပါ ပေါ်လာပုံအမိန့်ရှိပါ ဘုရား"

"ဘုရားရှင် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ ကိန်းအောင်းတော်မူတဲ့ အချိန်တချိန်ကပေါ့"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အဲဒီအချိန် ရဟန်းတော် များစွာတို့ဟာ ကောသလတိုင်းထဲက ဇနပုဒ်တခုမှာ ဝါကပ်ကြတယ်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"ရှေးက ရဟန်းတော်တွေဟာ ဝါဆိုခါနီးပြီဆိုယင် ဒီလိုဘဲ ဘုရားရှင်ထံတော်က ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား သင်ကြားပြီး တောနယ် ဘက်ကြွကြွ ဝါဆိုပြီး တရားအားထုတ်တဲ့ အလေ့ရှိတယ်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အဲဒီသဘောအတိုင်းဘဲ အဲဒီ ရဟန်းတော် များစွာတို့ဟာလဲ တပါးနဲ့ တပါး ရင်းနှီးကြတော့ စိတ်တူသဘောတူ ထွက်ခဲ့ကြဒါပေါ့ ဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား"

"တောရောက်တော့ သူတို့ စဉ်းစားတယ်"

"ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ကျင့်သုံးနေထိုင်ယင် ငါတို့ စိတ်တူ ကိုယ်တူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ အချင်းချင်း မငြင်းခုံရဘဲ ချမ်းချမ်း သာသာ ဝါဆိုရပါ့မလဲ၊ ဆွမ်းဖြင့်လဲ မပင်ပန်းဘဲ ရှိပါ့မလဲ-တဲ့နော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"စဉ်းစားပုံကလေးကတော့ မကောင်းဘူးလား"

"ကောင်းပါတယ် ဘုရား"

"အဲဒီလို စဉ်းစားပြီးတော့ သူတို့မှာ အကြံတခုပေါ်လာတယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့—

"တို့ဟာ အချင်းချင်း စကားမပြော မဆိုဘဲ နှုတ်ပိတ်၊ ဝစီပိတ်ကျင့်ရယင် ကောင်းမယ်၊ ဆွမ်းခံရွာမှ ပဌမဦးစွာ

ပြန်လာသူက ဆွမ်းစားကျောင်းမှာ နေရာခင်းရမယ်၊ ခြေဆေးရေ, ခြေဆေးခုံ, ခြေပွတ်အိုးခြမ်း စသည်ပြင်ဆင်ထားရမယ်"

"ဆွမ်းခံရွာမှ နောက်ကျ ပြန်လာသူက ပဌမရောက်သူ ချန်ခဲ့တဲ့ ဆွမ်းစသည်တို့ကို လိုလျှင်ယူဘုဉ်းပေး၊ မလိုလျှင် လွတ်ရာမှာ စွန့်ပစ်ရမယ်၊ နေရာခင်းပြီးသားတွေ သိမ်းရမယ်၊ ခြေဆေးရေစသည် သိမ်းဆည်းရမယ်၊ ဆွမ်းစားကျောင်း တမြက်စည်းလှည်းရမယ်"

"သောက်ရေ, သုံးရေ, ကုဋ္ဌိရေစသည်လိုလျှင် သိတဲ့သူက ခပ်ထည့်ရမယ်၊ မနိုင်လျှင် တပါးကို လက်ဟန်, ခြေဟန်နဲ့ အကူအညီခေါ်ရမယ်၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့် တပါးနဲ့တပါး စကားမပြောရ၊ နှုတ်ပိတ်, ဝစီပိတ် နေရမယ်"

"အဲဒီလိုနေယင် ငါတို့ဟာ အချင်းချင်းစိတ်တူ, ကိုယ်တူ ဝမ်းမြောက်, ဝမ်းသာ မငြင်းခုံရဘဲ ချမ်းချမ်းသာသာ ဝါဆိုရမယ်၊ ဆွမ်းကွမ်းလဲ မပင်ပန်းတော့ဘူး-တဲ့"

"အဲဒီလို သူတို့ ကြံကြတယ်နော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အဲဒီလိုကြံတော့ ဒီအကြံအတိုင်းဘဲ ကန့်ကွက်သူ မရှိ အတည်ပြု, သဘောတူ ကျင့်ကြတယ်ပေါ့"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"တပါးနဲ့ တပါး စကားမပြောတော့ဘူး၊ ခုဒကာကြီးတို့ တောရကျောင်း ရောက်လာတဲ့ နှုတ်ပိတ် ကိုယ်တော်လိုပေါ့ ဟုတ်လား"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"လူတွေနဲ့လဲ စကားမပြောဘူးလား ဘုရား"

ဒကာကြီးတယောက်က ဝင်ရောက် မေးလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

"အင်းပေါ့........လူတွေနဲ့လဲ စကားမပြောဘူးပေါ့။ အဲဒီမှာ သတိထားကြည့်ယင် အဲဒီရဟန်းတွေရဲ့ အကြံအစည်ဟာ ဖြူဖြူစင်စင်ဘဲနော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"လူအထင်ကြီးအောင်, လူကြည်ညိုအောင်ဆိုဒါတွေ မပါဘူးနော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"တကယ့်ကို သူတို့ ချမ်းချမ်းသာသာ တရားကျင့်ဘို့ဘဲ၊ သူတို့အထဲမှာ ပညာရှိ မပါလို့သာ ဒီလိုဖြစ်ရဒါနော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"ခုခေတ် ဂိုဏ်းသမားတွေက နှုတ်ပိတ်ကျင့်ဒါဘဲ၊ ကြော်ငြာရသေးတယ်၊ လူသိ ရှင်သိ၊ ဒီထဲက ဘယ်ဟုတ်တော့ မလဲ၊ လူထဲမှာနေပြီး နှုတ်ပိတ်ကျင့်တယ်တဲ့၊ ဟိုရဟန်းတော်တွေက တောမှာသွားပြီး တကဲ့ကို ကျင့်ဒါနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဆိုပါတော့ အဲဒီလို ကျင့်ယင်းနဲ့ ဝါကျွတ်သွားရော၊ တပါးမှ ရဟန္တာလဲ မဖြစ်ဘူး၊ သောတာပန်မျှတောင် မဖြစ်ဘူးတဲ့"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အဲ........ရှေးက ရဟန်းတော်တွေရဲ့ အလေ့အထ တခုက အဲဒီလို ဝါဆိုခါနီး ဘုရားရှင်ထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းသင်ပြီး တောရသွားပြီး ထရားအားထုတ်လို့ ဝါကျွတ်ယင် ဘုရားဖူးရအောင် ဘုရားရှင်ရှိရာသို့ ကြွလာတဲ့ အလေ့အထ တခုရှိတယ်၊ သိပ်ကောင်းတဲ့ အလေ့အထဘဲနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"တရားအထူး ရတဲ့သူကလဲ တရားအထူးရကြောင်း လျှောက်ထား, မရတဲ့သူကလဲ မရတဲ့အကြောင်း လျှောက်ထားပေါ့၊ ဘုရားရှင်လဲ ဖူးပေါ့ဟုတ်လား"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဆိုပါတော့ ရဟန်းတော် များစွာဟာ ဝါလဲကျွတ်ရော သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း ဘုရားရှင် ရှိရာသို့ ကြွသွားကြတယ်ပေါ့၊ ရောက်တယ်ဆို ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးပြီး ထိုင်နေကြတယ် ပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဘုရားရှင်တို့မှာ လဲ အာဂန္တုရဟန်းတော်တွေနဲ့ ဝမ်းမြောက်,ဝမ်းသာ စကားပြောတဲ့ အလေ့အထရှိတယ်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီ အလေ့အထအတိုင်း ဘုရားရှင်ဟာ ကြွလာတဲ့ ရဟန်းတော်တွေကို—

"ရဟန်းတို့– သင်တို့မှာ ခန္ဓာကျန်းပါ၏လား, မျှတပါ၏လား၊ အချင်းချင်း စိတ်တူ, ကိုယ်တူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ မငြင်းခုံရဘဲ ချမ်းချမ်း သာသာ ဝါကျွတ်ခဲ့ရ ၏လား၊ ဆွမ်းကွမ်း မပင်မပန်း ရှိကြကုန်၏လား"လို့ မေးတယ်ပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီနေရာမှာ လှည့်ပတ်တတ်တဲ့ **ဝဋ္ဋနာ** တရားတခုရှိတယ်၊ အဲဒါက ဘာလဲဆိုတော့ '**အသမ္မောဒနသီလတာ**= ဝမ်းမမြောက်နိုင်တဲ့ အလေ့ပေါ့' အဲဒါက အကျဉ်းဘဲ၊ အကျယ်ကတော့—

"ဘုရားရှင်တို့၏ အလေ့အကျက် တခုဖြစ်သော အာဂန္တုကတို့နှင့် ဝမ်းမြောက်, ဝမ်းသာ ပြောဆိုခြင်း ဆိုတဲ့ သမ္မောဒန တရားကို နှလုံးမထားဘဲ အတိုင်း အရှည်နဲ့ ယှဉ်၍ စကားပြောခြင်း, စကားနည်းခြင်းသာ လျှင် ကောင်းမြတ်သည်ဟု စကားအလွန်နည်းသဖြင့် အာဂန္တုကတို့နှင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မပြောဆိုနိုင် ခိုင်မာသော သူ၏ အဖြစ်ဟူသော အသမ္မောဒန အကုသိုလ်တရား ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်တတ်တယ်တဲ့-နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီလို ဘုရားရှင်က မေးတော့ ရဟန်းတွေက ခန့်ကျန်း ပါတယ် မြတ်စွာဘုရား, မျှတပါတယ် မြတ်စွာဘုရား, တပည့် တော်တို့ဟာ စိတ်တူ ကိုယ်တူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ မငြင်းခုံ ရဘဲ ချမ်းချမ်းသာသာ ဝါဆိုခဲ့ရပါတယ်ဘုရား၊ ဆွမ်း ကွမ်း ဖြင့်လဲ မပင်ပန်းကြကုန်ပါဘုရား လို့ ဖြေတယ်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဘုရားရှင်တို့ မေးပုံလဲ မှတ်ထားဘို့ ကောင်းတယ်"

"မှန်ပါ၊ မှတ်ပါမယ်ဘုရား"

"ဘုရားရှင်ဟာ အဲဒီလို မေးတဲ့အခါမှာ-

"ဘုရားရှင်တို့သည် သိပါလျက်နဲ့လဲ မေးကုန်တယ်၊ သိပါလျက်နဲ့လဲ မမေးဘူး၊ အခါကို သိပြီးတော့ မေး ကုန်တယ်၊ အခါကို သိပြီးတော့ မမေးဘူး၊ ဘုရားရှင် တို့ဟာ အကျိုးစီးပွားနဲ့ စပ်ထာကိုဘဲ မေးကုန်တယ်၊ အကျိုးစီးပွားနဲ့ မစပ်ထာကို မမေးဘူး၊ အကျိုးစီးပွားနဲ့

မစပ်ထားကို ဘုရားရှင်တို့ဟာ မဂ်နဲ့ ပယ်ထားပြီးပြီ၊ အဲဒီလို မေးရမှာ- 'တရားမှုလည်းဟောမယ်, သိက္ခာပုဒ်ကိုမှုလည်း ပညတ်မယ်' ဆိုတဲ့ အကြောင်းနှစ်ပါးတို့ကြောင့် မေးတယ်"တဲ့ နော်၊ အဲဒါကို သေသေချာချာ မှတ်ထား၊ အဲဒါ မှတ်စရာ ကောင်းဒါဘဲနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲ....ရဟန်းတော်တွေက ခုနကလိုလဲ ဖြေရော, ဘုရားရှင်က ရဟန်းတော်တွေကို 'ရဟန်းတော်တို့ သင်တို့ဟာ ဘယ်ပုံနေခဲ့လို့ စိတ်တူ,ကိုယ်တူ ဝမ်းမြောက်,ဝမ်းသာ မငြင်းခုံရဘဲ ချမ်းချမ်းသာသာ ဝါဆိုခဲ့ရလဲ၊ ဆွမ်းကွမ်းဖြင့်လဲ မပင်ပန်းခဲ့ကြကုန်လဲ' မေးတယ်"

"အဲဒီလို မေးတော့ ရဟန်းတော်တွေက သူတို့တောထဲရောက်ခါစ အကြံအစည်-နှုတ်ပိတ်အကြံအစည် စသည်တွေပေါ့၊ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ သူတို့အကြံအစည်,သူတို့ နေထိုင်ပုံတွေကို အကုန် ပြောပြတယ်၊ လျှောက်ထားတယ်"

"အဲဒီလို လျှောက်ထားပြီးတော့ 'မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်တို့ဟာ ယင်းကဲ့သို့ စိတ်တူကိုယ်တူ, ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မငြင်းခုံရဘဲ ချမ်းချမ်းသာသာ ဝါဆိုခဲ့ကြရပါကုန်တယ်၊ ဆွမ်းကွမ်းဖြင့်လဲ မပင်ပန်းခဲ့ကြရပါကုန်ဘုရား' လို့ လျှောက်ထားတယ်"

"ဒီတော့ ဘုရားရှင်ဟာ ရဟန်းတော်တွေကို ခေါ်တော်မူတယ်-

"ရဟန်းတို့........ မဂ်ဖိုလ်မနိုး အချည်းနှီးဖြစ်တဲ့ ယောကျ်ားတွေဟာ မချမ်းမသာ ဝါမှ ထမြောက်ခဲ့ရ ပါကုန်လျက် 'ချမ်းချမ်းသာသာ ဝါမှ ထမြောက်ခဲ့ပါ ကုန်တယ်'လို့ ဝန်ခံကုန်တယ်"

"ရဟန်းတို့........ မဂ်ဖိုလ်မနိုး အချည်းနှီးဖြစ်တဲ့ ယောကျ်ားတွေဟာ သမင်, ဒရယ်, ဂျီငယ်, စိုင်, ဆတ်, ဖွတ်, ပဒတ်စတဲ့ သားကောင်တွေ ဝါမှ ထသလို ဝါမှ ထမြောက်ခဲ့ရပါကုန်လျက် 'ချမ်းချမ်းသာသာ ဝါမှ ထမြောက်ခဲ့ပါကုန်တယ်'လို့ ဝန်ခံကုန်တယ်"

"ရဟန်းတို့........ မဂ်ဖိုလ်မနိုး အချည်းနှီးဖြစ်တဲ့ ယောကျ်ားတွေဟာ သိုး, ဆိတ်တွေ နေသလို နေပြီး ဝါမှ ထမြောက်ခဲ့ရပါကုန်လျက် 'ချမ်းချမ်းသာသာ ဝါမှ ထမြောက်ခဲ့ရပါကုန်တယ်'လို့ ဝန်ခံကုန်တယ်"

"ရဟန်းတို့.... မဂ်ဖိုလ်မနိုး အချည်းနှီး ဖြစ်တဲ့ ယောကျ်ားတွေဟာ ရန်သူတွေ နေသလိုနေပြီး ဝါမှ ထမြောက်ခဲ့ရပါကုန်လျက်' ချမ်းချမ်းသာသာ ဝါမှ ထမြောက်ခဲ့ရပါကုန်တယ်' လို့ ဝန်ခံကုန်တယ်"

"ရဟန်းတို့.... မဂ်ဖိုလ်မနိုး အချည်းနှီး ဖြစ်တဲ့ ယောကျ်ားတွေဟာအဆွံ့,အ-အတို့ရဲ့ အကျင့် တိတ္ထိတို့ ရဲ့ ဆောက်တည်နည်းကို အဘယ့်ကြောင့် ဆောက်တည်ကြကုန်ဒါလဲ"

"ရဟန်းတို့၊ သင်တို့ရဲ့ နှုတ်ပိတ်အကျင့်, ဝစီပိတ် အကျင့်ဟာ မကြည်ညိုသေးတဲ့လူတွေ ကြည်ညိုရန်, ကြည်ညိုပြီးသားလူတွေ ဒီ တိုင်းထက်အလွန် ပိုမို ကြည်

ညိုရန် မဖြစ်ဘူး၊ ရဟန်းတို့- စင်စစ်တော့ သင်တို့ရဲ့ အဲဒီ နှုတ်ပိတ်အကျင့်ဟာ မကြည်ညိုသေးတဲ့ လူတွေ မကြည်ညိုရန်, ကြည်ညိုပြီး လူအချို့ရဲ့ အကြည်ညို ပျက်ဘို့သာဖြစ်တယ်”လို့-

“ဘုရားရှင်ဟာ အဲဒီလို ရဟန်းတော်တွေကို များစွာသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချတော် မူပြီးတဲ့အခါ-

၁။ ကိုယ်တိုင်ပြုစု မွေးမြူရန်ခက်ခဲခြင်း,
၂။ သူတပါးတို့က ပြုစုမွေးမြူရန် ခက်ခဲခြင်း,
၃။ အလိုကြီးခြင်း,
၄။ မရောင့်ရဲနိုင်ခြင်း,
၅။ အပေါင်းအဖော်၌ မက်မောခြင်း,
၆။ ပျင်းရိခြင်း,တို့အတွက် ကျေးဇူးမဲ့ ကဲ့ရဲ့စကား ဟော ကြားတော်မူပြီးတော့ များစွာသော အကြောင်းဖြင့်-

၁။ ကိုယ်တိုင်ပြုစု မွေးမြူလွယ်ခြင်း,
၂။ သူတပါးတို့က ပြုစုမွေးမြူလွယ်ခြင်း,
၃။ အလိုနည်းခြင်း,
၄။ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း,
၅။ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေခြင်း,
၆။ ကိလေသာကို ခါထုတ်ခြင်း,
၇။ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်ခြင်း,
၈။ ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးခြင်း,
၉။ ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်းများ အတွက် ဂုဏ်ကျေးဇူး စကားကိုဟောတော်မူပြီးနောက်ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူတယ်-

"နှ ဘိက္ခဝေ မူဂဗ္ဗတံ တိတ္ထိယသမာဒါနံ သမာဒိယိတဗ္ဗံ၊ ယော သမာဒိယေယျ၊ အာပတ္တိဒုက္ကဋဿ=ရဟန်းတို့- ဆွံ့အသူတို့ရဲ့အကျင့် တိတ္ထိတို့ရဲ့ ဆောက်တည်နည်းကို မဆောက်တည်အပ်၊ ဆောက်တည်သောရဟန်း ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်စေ" တဲ့နော် သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တယ်"

"ကဲ....နှုတ်ပိတ်အကျင့် ကောင်းရဲ့လား"

"အမယ်လေးဘုရား ကြောက်စရာကြီးပါလား"

"အင်း....အဲဒါများ အကောင်းမှတ်တဲ့ ခုခေတ် လူတွေကရှိသေးတယ်၊ ရှေးကတော့ ထားပါတော့ သိက္ခာပုဒ်လဲမရှိ၊ မသိလဲမသိလို့ အလွဲကျင့်ဒါ၊ ဒီခေတ်မှာတော့ အလွဲမကျင့်သင့်ဘူး, ကျင့်ဒါလဲ အားမပေးသင့်ဘူးနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီတော့မှ ဘုရားရှင်ဟာ ဝါကျွတ်တဲ့အခါ ရဟန်းတော်တွေဟာ တပါးနဲ့တပါး-

၁။ အပြစ်ကို မြင်သော်ရင်း,

၂။ အပြစ်ရှိတယ်လို့ ကြားသော်ရင်း,

၃။ အပြစ်ရှိတယ်, သံသယရှိသော်ရင်း ပဝါရဏာပြုဘို့ ခွင့်ပြုတယ်၊ ယင်းသို့ ခွင့်ပြုသည့်အတွက်-

၁။ အချင်းချင်း သင့်လျော် ညီညွတ်မယ်,

၂။ အာပတ်မှ ထမြောက်မယ်,

၃။ ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်ကို ရှေ့ရှုမယ်ဆိုတဲ့ အကျိုးတရားရလိမ့်မယ်လို့ မိန့်တော်မူပြီး ပဝါရဏာပွဲကို ပညတ်လိုက်ထာဘဲ၊ အဲဒီကမှ စပြီး ပဝါရဏာပွဲဟာ ပေါ်လာဒါဘဲနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ပဝါရဏာဆိုဒါ ပါဠိစကားဘဲ မြန်မာလို ကတော့ 'ဖိတ်ခြင်း' ပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီ တပါးနဲ့တပါး ဖိတ်ထာကို ပဝါရဏာ ပြုတယ် ခေါ်ဒါဘဲ"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီတော့ 'ပဝါရဏာပွဲ' ဆိုဒါဟာ 'ဖိတ်ပွဲ' လို့ မြန်မာလို ခေါ်နိုင်ဒါပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဘယ်နေ့ကို 'ဖိတ်ပွဲ'' နေ့ သတ်မှတ်လဲဆိုတော့ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့ပေါ့ ဟုတ်လား"

"မှန်ပါဘုရား"

"သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့ဟာ 'မဟာပဝါရဏာနေ့' = 'ကြီးကျယ်တဲ့ ဖိတ်ပွဲနေ့'' တဲ့နော်"

"ဘယ်လို ဖိတ်ရမလဲဆိုတော့ အကြီးဆုံး ထေရ်ကြီးက ကျန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးကို-

> "ငါ့ရှင်တို့- သံဃာတော်ကို ဖိတ်ကြားပါတယ်, ငါ့အပေါ်မှာ အပြစ် တစုံတရာ မြင်မယ်, ကြားမယ်, ယုံးမှားရှိမယ်ဆိုယင် ငါ့ကို အစဥ်သနားသောအားဖြင့် ဆိုဆုံးမကြပါ၊ ငါမြင်ပါလျှင် အဲဒီအပြစ်ကို ကုစားပါ့မယ်''လို့ ၃ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဖိတ်ရတယ်၊ အဲဒီအခါ ကျန်တဲ့သံဃာအားလုံးက သာဓု-၃ ကြိမ် ခေါ်ရတယ် နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီ အကြီးဆုံးထေရ်ကြီးမှတပါး ကျန်တဲ့ သံဃာအားလုံး ကတော့ ဖိတ်ပုံအတူတူဘဲ၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့–

"အရှင်ဘုရားတို့– ဘုရားတပည့်တော်သည် သံဃာတော်ကို ဖိတ်ကြားပါတယ်ဘုရား၊ သံဃာတော်များသည် ဘုရား တပည့်တော် အပေါ်မှာ အပြစ်တစုံတရာ မြင်မယ်၊ ကြားမယ်၊ ယုံမှားရှိမယ်ဆိုယင် ဘုရားတပည့်တော်ကို အစဉ်သနားသောအားဖြင့် ဆိုဆုံးမတော်မူကြပါကုန်ဘုရား၊ ဘုရား တပည့်တော် မြင်ပါလျှင် ယင်းအပြစ်ကို ကုစားပါ့မယ်" လို့ သုံးကြိမ် တိုင်တိုင် ဖိတ်ရတယ်.... အဲဒီအခါ ကျန်တဲ့ သံဃာ အားလုံးက သာဓု-၃ ကြိမ်ခေါ်ရတယ်။ အဲဒီလို ထေရ်ကြီးမှစပြီး ဖိတ်ထာ အငယ်ဆုံး ပဥ္စင်းကျမှ ဖိတ်ပွဲပြီးတယ်၊ ဒါကြောင့် ပဝါရဏာ ပွဲကို "ဖိတ်ပွဲ"လို့ဘဲ မှတ်ပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီ ပဝါရဏာပွဲ၊ ဖိတ်ပွဲဟာ နှုတ်ပိတ်ကိုယ်တော်၊ ဝစီပိတ် အကျင့် အကြောင်းပြုပြီး ပေါ်လာတယ်လို့လဲ မှတ်နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒါ ဒီကနေပြီး ဘောရကျောင်း ပြန်ရောက်တဲ့အခါ အဲဒီပဝါရဏာပွဲ၊ ဖိတ်ပွဲပေါ်ပုံကို အဲဒီ နှုတ်ပိတ် ကိုယ်တော်ကို ပြန်ဟောပြလိုက်နော်"

"မှန်ပါ ဟောပြမယ်ဘုရား"

"ကဲ....ကဲ.... ညောင်းရော့မယ် ပြန်ပေတော့"

* နှုတ်ပိတ် ဆိုလျှင်, တောသမင်, ထို့ပြင် ဆိတ်သိုး အကျင့်သာ၊
* ရန်သူလိုနေ့, အ-အတွေ့, ဆွံ့တွေတူတဲ့ အကျင့်သာ၊
* တိတ္ထိပမာ, ဆောက်တည်ဒါ, နှောင်ခါကျင့်ကဒုက္ကဋ်သာ။

* * *

စေတနာဆိုဒါ ဘာကိုခေါ်ပါသလဲဘုရား?

(၁၅)

မိမိတို့ နေ့စဉ်ပြုလုပ်နေသည့် အလုပ်၏ သဘောတရား, ရည်ရွယ်ချက်, မျှော်မှန်းချက်, အကျိုးသက်ရောက်မှု စသည်တို့ကို သိရှိပြီး စနစ်တကျ ပြုလုပ်သူနှင့် စနစ်တကျ မသိရှိဘဲ '**သူများယောင်လို့ယောင်, အမယ် တောင်မှန်း မြောက်မှန်းမသိ**' ဆိုသည့် စကားပုံအတိုင်း ဘာမှန်းညာမှန်းမသိ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ပြုလုပ်သူက များလှသည်။

ယင်းသို့ ပြုလုပ်သော် ထိုသူတို့၏ အလုပ်သည် တွင်ကျယ်ပါမည်လော? အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိပါမည်လော? တွင်ကျယ်သင့်သလောက် မတွင်ကျယ်နိုင်, အကျိုး သက် ရောက် သင့်သလောက် အကျိုးမသက်ရောက်နိုင်ပေ။

ယင်းသို့ မတွင်ကျယ်နိုင်, အကျိုးမသက်ရောက်နိုင်သည့် အလုပ်များကို လုပ်ရာ၌ လောကရေးရာ ကိစ္စများမှာ မထောင်းတာလှသော်လည်း လောကမှထွက်မြောက်ရေး ကိစ္စများတွင်မူ

အရေးကြီးလှ၏၊ ယင်းသို့ အရေးကြီးသော်လည်း အရေး မကြီးသလို အမှတ်တမဲ့ ပြုလုပ်သူက များသည်၊ စနစ်တကျ ပြုလုပ်သူက ရှားမှရှားဖြစ်သည်၊ ရှားမှရှားထဲမှ တခါက ဒကာ တယောက်နှင့် ကြုံရ ဆုံရ၏—

"အရှင်ဘုရား! စေတနာ, စေတနာနဲ့ ပြောနေ ခေါ်နေ ကြပါတယ်ဘုရား၊ **အဲဒီစေတနာဆိုဒါ ဘာကို ခေါ်ပါသလဲ ဘုရား**၊ အဲဒီစေတနာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို တပည့်တော်အား ရှင်းပြ ပါလားဘုရား"

"အင်း....ဟုတ်တယ်၊ ဒကာကြီးဘဲ အရိုးထဲက အဆန်း မေးတယ်၊ ဒီလိုအမေးက အရှားသားဘဲ"

"ဘယ်လို အရိုးထဲက အဆန်းပါလဲဘုရား"

"အရိုးထဲက အဆန်းဆိုဒါ အဲဒီစေတနာကို ပြောဒါပေါ့ ဒကာကြီးရဲ့၊ စေတနာ, စေတနာနဲ့ မြန်မာတို့ရဲ့ နှုတ်ဖျားမှာ အမြဲလိုလိုဘဲ 'စေတနာ ကောင်းကောင်းထားနော်, စေတနာ အရေးကြီးတယ်' စသည်ဖြင့် မပြောကြဘူးလား?

"မှန်ပါ၊ ပြောကြပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အဲဒီတော့ စေတနာဆိုတဲ့ စကားဟာ မြန်မာတို့အနေနဲ့ ဆိုရင် ရိုးမနေဘူးလား?

"မှန်ပါ၊ ရိုးနေပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အဲဒီလို အပြောရိုးပေမဲ့ အဓိပ္ပါယ် မသိတော့ ဆန်းမနေ ဘူးလား?

"မှန်ပါ၊ ဆန်းနေပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အင်း....အဲဒါကြောင့် '**အရိုးထဲက အဆန်း**'လို့ ပြောဒါ ပေါ့"

"မှန်ပါ၊ အရှင်ဘုရား အမိန့်ရှိတဲ့အတိုင်း အပြောရိုးလို့ ရိုးပင်ရိုးသော်လဲ အဓိပ္ပါယ်မသိလို့ ဆန်းနေတဲ့အတွက် တပည့်တော် မေးရပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ကဲ....ဒါဖြင့် မှတ်ထား၊ စေတနာရဲ့ အဓိပ္ပါယ် လင်္ကာကလေးကို ရွတ်ပြမယ်–

"လယ်ပိုင်ရှင်ကြီး, တပည့်ကြီးတို့, ထုံးနည်းပုံကပ်,
အာရုံရပ်၌, စေ့စပ်စေမူ, ဆော်ဩပြု, မှတ်ရှုစေတနာ
သဘောတည်း" (သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ)

"မှန်ပါ၊ အဲဒီလင်္ကာကလေးရဲ့ အဓိပ္ပါယ် လင်းပေးပါအုံး ဘုရား"

"စေတနာဟာ လယ်ပိုင်ရှင်ကြီးနဲ့ တူတယ်တဲ့၊ လယ်ပိုင်ရှင်ကြီးဟာ ကိုယ်တိုင်လဲ လယ်လုပ်ငန်းကို ကြိုးစားလုပ်ကိုင်တယ်၊ ငယ်သားတွေကိုလဲ ကြိုးစား လုပ် ကိုင် ဘို့ တိုက်တွန်းတယ် မဟုတ်လား?

"မှန်ပါ တိုက်တွန်းပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ပြီးတော့ စာသင်တဲ့ တပည့်ကြီးတွေ ရှိတယ်၊ အဲ–သူတို့ဟာ ဆရာသမား လာဒါကို မြင်ရင် သူတို့ကိုယ်တိုင်လဲစာအံတယ်၊ တခြား သူတို့ထက်ငယ်တဲ့ တပည့်ငယ်တွေလဲ သူတို့နဲ့ အတူတူ စာအံစေဘို့ တိုက်တွန်းတယ် မဟုတ်လား?

"မှန်ပါ တိုက်တွန်းပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အဲဒီ ဥပမာလိုဘဲ စေတနာဟာ ထိုထို ရူပါရုံစတဲ့ အာရုံကို ယူရာမှာ မိမိကိုယ်တိုင်လဲ အဲဒီ အာရုံနဲ့ စပ်ဟပ်မိဘို့ရာ စေ့ဆော်တယ်၊ မိမိနဲ့ အတူယှဉ်ဘက် တရားတွေကိုလဲ အဲဒီ အာရုံနဲ့ စပ်ဟပ်မိဘို့ စေ့ဆော်တယ်၊ ဒီတော့ စေတနာဟာ အာရုံတခုကို ယူရာမှာ တခြားယှဉ်ဘက်ဖြစ်တဲ့ ဖဿ စတဲ့

တရားတွေထက် စေ့ဆော်ရတဲ့ ဗျာပါရကြီးမား လွန်ကဲတယ် မဟုတ်လား?

"မှန်ပါ လွန်ကဲပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ဒီတော့–ဒကာကြီးတို့ နေ့စဉ် ပြုလုပ်နေတဲ့ ကောင်း ကောင်းဆိုးဆိုး အမျိုးမျိုးသော ကိုယ်မှု၊ နှုတ်မှု၊ စိတ်မှုများ ဖြစ်တဲ့အခါ အဲဒီအမှုရှင် လက်သယ်ကိုရှာရင် ဘယ်သူ့ကိုတွေ့ မလဲ?

"စေတနာကိုဘဲ တွေ့ပါမယ် အရှင်ဘုရား"

"ဒါဖြင့် စေတနာဟာ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်၊ အမှုတို့ရဲ့ '**အမှုရှင်၊ လက်သယ်**' ပေါ့နော်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်ကလဲ '**စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ၊ စေတယိတွာ ကမ္မံ ကရောတိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ**' လို့ ဟောတော်မူဒါပေါ့ ဒကာကြီးရဲ့"

"အဲဒီ ပါဠိ အဓိပ္ပါယ် လင်းပါအုံး အရှင်ဘုရား"

"အဓိပ္ပါယ်က "ရဟန်းတို့ စေတနာကို ကံဟူ၍ ငါဟော တော်မူတယ်၊ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍ ကိုယ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စိတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကံကိုပြုရတယ်" လို့ ဆိုလို ဒါပေါ့" (သင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်)

"နေပါအုံး ဘုရား။ အဲဒီ ကံဆိုဒါကို လင်းပါအုံး အရှင် ဘုရား"

"အင်း....ဟုတ်ထာပေါ့၊ ကံဆိုဒါ 'ကမ္မ' ဆိုတဲ့ ပါဠိကနေဆင်းသက်တဲ့ ပါဠိသက်ဝေါဟာရခေါ်တယ် ဒကာကြီး၊ အဲဒီကမ္မ–ကံဆိုဒါ '**အမှု-အလုပ်**'ဘဲ၊ဒါကြောင့် ခုနကတုံးက ပြောတယ်မဟုတ်လား၊ စေတနာဟာ ကိုယ်နှုတ်စိတ် အမှုတို့ရဲ့ 'အမှုရှင် လက်သယ်'လို့"

"မှန်ပါ ပြောခဲ့ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ဒီတော့ ကံရယ်, အမှုရယ်, အလုပ်ရယ်, လက်သယ်ရယ်ဆိုဒါ အတူတူဘဲလို့ မှတ်ထားနော်, အဲဒါတွေဟာ စေတနာရဲ့ အမည်တွေဘဲ မဟုတ်လား?

"မှန်ပါ ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ကံဆိုတဲ့ အမည်ဟာ ကိုယ်မှု, နှုတ်မှု, စိတ်မှုရဲ့ အမည်ရင်းဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ ကိုယ်, နှုတ်, စိတ်, အမှုများဟာ စေတနာကြောင့် ထမြောက်အောင်မြင်လို့ သဒ္ဒါနည်း အလိုဆိုရင် ဖလူပစာ အားဖြင့် အမှုရှင်ဖြစ်တဲ့ အရင်းခံ စေတနာကိုဘဲ '**ကမ္မ=ကံ**'လို့ ဟောတော်မူတယ်လို့ မှတ်ပေါ့နော်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

ဖြစ်ပျက်တရား။ ။"နေပါအုံးအရှင်ဘုရား၊အဲဒီစေတနာကလဲ ဖြစ်ပျက်တရားဘဲ မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ထာပေါ့၊ သတ္တဝါတို့ရဲ့ စိတ်အစဉ်ဟာ မြစ်ရေစီးနေသလို တခုဖြစ်ပြီး တခုပျက်ကာ အစဉ်တတန်းကြီးဖြစ်ပျက်နေဒါပေါ့၊ အဲဒီ သတ္တဝါတွေရဲ့ စိတ်အစဉ်ထဲမှာ 'စေတနာ'လဲ ပါဒါပေါ့၊ ဒါ့ကြောင့် စေတနာလဲ ဖြစ်ပျက်တရားပေါ့"

"ဒကာကြီး! သတ္တဝါတွေမှာ စိတ်ကင်းတဲ့အခါ ရှိပါ့မလား?

"မရှိပါ အရှင်ဘုရား"

"အင်း……..စိတ်မကင်းရင် စေတနာလဲ မကင်းဘူးပေါ့နော်"

"မှန်ပါ အရှင် ဘုရား"

"ဒါပေမဲ့ စေတနာရဲ့ သဘောကို ဒီလိုမှတ်ထားရမယ်– "သတ္တဝါအများရဲ့ စိတ်ဟာ အိပ်ပျော်နေတဲ့ အခါမှာလိုဘဲ မထင်မရှား အမှတ်တမဲ့ ဖြစ်ပျက်သွားတဲ့ စိတ်များမှာ စေတနာ ပါသော်လဲ အဲဒီစေတနာရဲ့ လှုံ့ဆော်အားဟာ မထင်ရှားဘူး၊ သူရဲ့သတ္တိလဲ ခန္ဓာအစဉ်မှာ မကျန်ရစ်ဘူး"

ဘယ်သူကအကျိုးပေးမလဲ။ ။စေတနာက ဖြစ်ပျက်လဲ သွားတယ်၊ သူ့သတ္တိလဲ မကျန်ရစ်တော့ဘူးဆိုတော့ ဘယ်သူက ကောင်းကျိုး, ဆိုးကျိုးပေးမလဲ အရှင်ဘုရား"

"အို…….. ဒကာကြီးကလဲ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်သဘောမှ မရောက်သေးဘဲနဲ့ ကောင်းကျိုး, ဆိုးကျိုးက လာနေပြီလား၊ ဒကာကြီးအမေးက စောနေပြီဟာ"

"ရှင်းပါအုံး အရှင်ဘုရား"

"ဒီမှာ ဒကာကြီး! လောဘ, ဒေါသစတဲ့ အပြစ်ကင်းပြီး သန့်ရှင်းတဲ့ စိတ်ကို ကုသိုလ်စိတ်လို့ ခေါ်တယ်မဟုတ်လား?

"မှန်ပါ အရှင် ဘုရား"

"လောဘ, ဒေါသစတဲ့ အပြစ်မကင်း၍ မသန့်ရှင်းတဲ့စိတ်ကို အကုသိုလ်စိတ် ခေါ်တယ် မဟုတ်လား?

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"အဲ–အဲဒီ ကုသိုလ်စိတ်၊ အကုသိုလ်စိတ်တွေမှာ စေတနာရဲ့ စေ့ဆော်မှု အားဟာလဲ အထင်အရှား ပါဝင်တယ်၊ အဲဒီ စေတနာရဲ့စေ့ဆော်မှုအင်အား ကောင်း–မကောင်းကို လိုက်ပြီးတော့ကုသိုလ်–အကုသိုလ်စိတ်တွေလဲ ကြီးကျယ်–မကြီးကျယ် ကွဲပြားသွားဒါပေါ့"

"စေတနာက မိမိနဲ့ အတူဖြစ်ဘက်ဖြစ်တဲ့ စိတ် စေတသိက်တွေကို ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် အလုပ်တွေမှာ တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ကြရအောင် နှိုးဆော်ပေးတယ်၊ တိုက်တွန်းပေးတယ်၊ ဒါ့ကြောင့် စေတနာကိုသာ '**ကမ္မ=ကံ၊ အမှုအလုပ်**' လို့ နာမယ်တပ်ပြီးတော့ စေတနာကို 'ကံ' လို့ ခေါ်ဒါ ပေါ့နော်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

သတ္တိကအကျိုးပေးမယ်။ ။"အဲ....ယခု ပြောခဲ့တဲ့ စေတနာကံဟာ ရုပ်နာမ်တို့ရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း ဖြစ်ပြီး ပျက်စီးသွားရသော်လဲ သူရဲ့ သတ္တိကိုတော့ ခန္ဓာအစဉ်မှာ ချန်ထားခဲ့တယ်၊ အကျိုးပေးတော့ အဲဒီ သတ္တိက အကျိုးပေးမယ်"

"ဟင်....ခုနကတုံးကတော့ သတ္တိမကျန်ရစ်ဘူးဆို၊ ခုတော့ သတ္တိကျန်တယ်၊ ဘယ်လိုပါလဲ ဘုရား၊ တပည့်တော်တော့ မရှင်းဘူး"

"အော်....ဒကာကြီးကလဲ ထူရန်ကော၊ ခုနကတုံးက သာမည အချိန်အခါမှာ ဖြစ်တဲ့စိတ်မှာ ပါတဲ့ စေတနာကို ပြောဒါ၊ အဲဒီစေတနာက သတ္တိ မချန်ရစ်ခဲ့ဘူး၊ ခုပြောဒါက ကုသိုလ်၊

အကုသိုလ်စိတ်မှာပါတဲ့ စေတနာကို ပြောဒါ၊ သူက သတ္တိ ကျန်ရစ်ခဲ့တယ်၊ ရှင်းလား?

"ရှင်းပါပြီ ဘုရား"

"အင်း........ရှင်းရင် ဆက်နားထောင်အုံး၊ မိဘကို ဖြစ်စေ, ရဟန္တာကို ဖြစ်စေ, သတ်တဲ့ အကုသိုလ်စေတနာရဲ့ ကမ္မသတ္တိဟာ နောက်ဘဝမှာ အဝီစိငရဲ ကျရောက်အောင် အကျိုးပေး တယ်"

"တခြား အကုသိုလ်စေတနာတွေမှာလဲ တချို့စေတနာရဲ့ ကမ္မသတ္တိဟာ ဘဝအတိအကျ မဟုတ်ဘဲ သင့်တော်တဲ့ဘဝမှာ မိမိပြုထားတဲ့ မကောင်းမှုကို လိုက်ပြီးတော့ ထိုက်သင့် သလို မကောင်းကျိုးကို ပေးတယ်"

"ကုသိုလ်စေတနာတွေထဲမှာလဲ မဂ်ကုသိုလ် စေတနာရဲ့ သတ္တိဟာ မိမိ ဖြစ်ပြီးရှိ ချုပ်ပြီးတဲ့နောက်မှာ တဆက်ထဲဘဲ ဖိုလ်အကျိုးကို ပေးတယ်၊ ဆိုလိုဒါက မဂ်ရပြီး ဖိုလ်ရတယ်လို့ ဆိုလိုဒါနော်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"မဂ်ရပြီးတဲ့နောက်, . ဒုက္ခပဋိပဒါ ဖြစ်နေလို့ ဖိုလ်မရဘဲ သုံးလလောက် ကြာနေတယ်လို့လဲ ပြောမနေနဲ့အုံး"

"မပြောပါဘူး အရှင်ဘုရား၊ မသိဘဲနဲ့ ရမ်းပြောရင် အပြစ် တွေ ဖြစ်ကုန်မှာပေါ့"

"ကဲ.... ဒါဖြင့် ဆက်နားထောင်အုံး၊ ဈာန်စေတနာရဲ့ သတ္တိဟာ နောက်ဘဝမှာ ဗြဟ္မာ့ပြည်မှာ ဗြဟ္မာဖြစ်အောင် အကျိုးပေးတယ်"

"တခြား ကုသိုလ်စေတနာတွေရဲ့ သတ္တိတွေဟာလဲ သင့်တော်ရာဘဝမှာ သင့်တော်သလို လိုက်ပြီးတော့ အကျိုးပေးပါပေါ့"

ကံပေါ်လာပုံ။ ။"ပြီးတော့ သတ္တဝါတယောက်ရဲ့ ခန္ဓာအစဉ်မှာ ဒီဘဝ၊ ရှေးရှေးဘဝတို့က ပြုပြုခဲ့သမျှ ကုသိုလ်ဖြစ်စေ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်စေ ကံရဲ့ သတ္တိတွေဟာ အများအပြားပါရှိတယ်၊ သေခါနီးတဲ့ အခါကျတော့ အကျိုးပေးခွင့်သာတဲ့သူက အိပ်မက်မက်သလို စိတ်အစဉ်မှာ ပေါ်ထင်လာတယ်၊ သို့မဟုတ် အဲဒီကံပြုစဉ်က ပါဝင်ခဲ့တဲ့ အရာဝတ္ထုက အိပ်မက်မက်သလို စိတ်အစဉ်မှာ ထင်ပေါ်လာတယ်"

"အဲဒီလို ထင်ပေါ်တယ်ဆိုတော့ အသစ်ပြုသလို ဖြစ်နေမလား ဘုရား"

"အင်းပေါ့...ယခုချက်ခြင်း လောလောဆယ် ပြုနေရသလို အသစ်အနေ ထင်ပေါ်လာဒါပေါ့"

"သေတော့ အဲဒီကံက ဘဝပဋိသန္ဓေကို ပေးမှာလား ဘုရား"

"အင်းပေါ့ အဲဒီလို စိတ်ထဲမှာ ထင်နေခိုက်သာ စုတိစိတ်ကျမယ်၊ ဝိညာဉ်ချုပ်မယ်၊ သေမယ်ဆိုရင် ဘဝပဋိသန္ဓေစိတ်အသစ် တဆက်ထဲ ဖြစ်ထာပေါ့၊ အဲဒီ ပဋိသန္ဓေစိတ်ဟာ အဲဒီသေခါနီးမှာ ထင်တဲ့ ကံကြောင့် ဖြစ်ရတဲ့ အကျိုးပေါ့"

"ဒါဖြင့်ရင် ဒီဘဝက သေ **သေခြင်း** နောက်ဘဝ တခုခုမှာ ချက်ခြင်း ပဋိသန္ဓေနေတယ် ပေါ့ ဘုရား"

"အင်းပေါ့-ဒီဘဝမှာ အဆုံးစိတ်က စုတိစိတ်ပေါ့၊မြန်မာလိုဆို သေစိတ်ပေါ့ ဒကာကြီးရယ်၊ အဲဒီသေစိတ် ချုပ်ထာနှင့်

တပြိုင်နက် နောက်ဘဝ . ပဋိသန္ဓေစိတ်ဆိုဒါ ဖြစ်လာဒါပေါ့၊ ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်တယ်ဆိုဒါ ပဋိသန္ဓေနေဒါကို ခေါ်ဒါပေါ့"

"ဒီလိုဆို **'လောက်လန်းသဖွယ် ဝိညာဉ်တွယ်'** တို့၊ ခုနှစ်ရက် အိမ်နားမှာ နေတယ်တို့ စသည် ပြောဒါတွေဟာ အမှား တွေပေါ့ ဘုရား"

"အင်းပေါ့ အမှားတွေဘဲဟာ ဘာမသိညာမသိ ဦးတည့်ရာ ရှောက်ပြောနေဒါဘဲဟာ၊ လူတွေကလဲ အဲဒါဘဲ ယုံကြည်ပြီး သူမျှား ပါးစပ်ဖျားမှာ လမ်းဆုံးနေတယ်"

"ကဲ........အရှင်ဘုရားရယ် သေခါနီး အာရုံထင်ပုံ နိမိတ် ထင်ပုံကို ဆက်ပြီး ရှင်းပြပါအုံး ဘုရား"

"ဒကာကြီးတို့ အရပ်ထဲမှာ နေဒါဆိုတော့ တွေ့ကြုံဘူးချင် တွေ့ကြုံဘူးပါလိမ့်မယ်၊ တချို့ မသေခင်က ငြိမ်ငြိမ်ကလေးဘဲ မလှုပ်မရှက်နေတယ်၊ အဲ– သေခါနီး ဆဲဆဲလဲ ရောက်ရော နောင်ဘဝမှာ တွေ့ကြုံရတော့မဲ့ အာရုံတွေဟာ စိတ်အစဉ်မှာ ထင်ပေါ်လာရော, အဲဒီလို ထင်ပေါ်လာတဲ့အခါ အကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးခွင့်သာပြီး ငရဲအာရုံမျှား ထင်လာတဲ့သူဟာ သေခါ နီးမှာအလွန်ကြောက်ရွံ့တာပေါ့၊မျက်နှာလဲမရွှင်လန်းတော့ဘူး၊ အော်ဟစ်ဆူညံနေတတ်တယ်၊ လူးလိမ့် ရုန်းကန်နေတတ်တယ်၊ အဲဒါမျိုး တွေ့ဘူးလား ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ တွေ့ဘူးပါတယ် အရှင် ဘုရား"

"အင်း........အဲဒါဆိုရင် သိတတ်တဲ့ ဆွေမျိုး, မိတ်သင်္ဂဟ တွေက နိမိတ်အထင်ကောင်းအောင် ပြောင်းပေးသင့်ဒါပေါ့၊ သို့မဟုတ်ရင် ငရဲကိုသွားပြီ မှတ်ပေတော့"

"ဘယ်လို ပြောင်းပေးသင့်ပါသလဲ ဘုရား"?

"အော်.......ဒကာကြီးကလဲ ဒါလောက်တော့ သိရောပေါ့၊ တရားဟောပေး, ဘုရားမှာ ပန်းတွေ, ဆီမီးတွေ, ရေချမ်းတွေ လှူပေး, သေခါနီးလူကို အာရုံပြုခိုင်း, ကြည်ညိုခိုင်းပေါ့၊ ခုခေတ်ဆို သိပ်လှယ်ဒါက ကက်ဆက်နဲ့ တရားစစ်, တရားမှန် တပုဒ်လောက်ဖွင့်ပေး သိပ်ကောင်းဒါပေါ့"

"အဲဒီလို ပြောင်းလဲပေး လို့ နိမိတ်အ ထင် ကောင်း ပြီး ကောင်းရာရောက်ထာများ ရှိခဲ့ဘူးပါသလား ဘုရား"

"ရှိခဲ့ဘူးဒါပေါ့ ဒကာကြီးရဲ့၊ ဟိုအင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာမှာ ရှင်သောဏရဲ့ ဘခင်ကြီးပေါ့ သူက မုဆိုးကြီးပေါ့၊ အဲ-သူ သေခါနီးတော့ ငရဲနိမိတ်တွေ ထင်ပြီး ကြောက်လန့်နေတယ်၊ အဲဒါကိုသိတဲ့ သားတော် ရှင်သောဏက ဘုရားမှာ ပန်းဆီမီး စသည်တွေ လှူဒါန်းပြီး အာရုံပြုခိုင်းတယ်၊ ချက်ခြင်း အာရုံ ပြောင်းပြီး နတ်ပြည်နိမိတ်ထင်လာတယ်၊ အဲဒီအချိန်မှာ စုတိ စိတ်ကျတယ်၊ သေတယ်ပေါ့နော်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"အဲ.......သေလဲသေရော နတ်ပြည်ရောက်သွားတယ်"

"အဲဒီလို နတ်ပြည်စတဲ့ ကောင်းတဲ့ သုဂတိရောက်မဲ့ နိမိတ် ထင်ပုံကို ရှင်းပြပါအုံးအရှင်ဘုရား"

"အဲ... သေခါနီးမှာ ကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးခွင့် သာလို့ ကောင်းတဲ့ဘဝမှ ကောင်းတဲ့ အာရုံများ ထင်လာတဲ့သူမှာ ကြည်လင်ရွှင်ပျတဲ့ မျက်နှာနဲ့ ပြုံးရွှင်တဲ့ အမူအရာကို ပြတတ် တယ်ပေါ့၊ အဲ....အဲဒီလို သေခါနီးမှာ မျက်နှာကြည်လင်ရွှင်ပျ နေရင် အနီးအနားမှာရှိတဲ့ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတွေက သိရမယ်၊ မဆူမညံရဘူး။ မငိုရဘူး, မျက်နှာမသာမယာ မရှိရဘူး"

"ဒီလိုဆို သေခါနီး သိပ်အရေးကြီးဒါပေါ့ဘုရား"

"အင်းပေါ့-သိပ်အရေးကြီးဒါပေါ့"

"ဆက်ပြီး ရှင်းပါအုံး အရှင်ဘုရား"

"ဆက်ရှင်းဆို ပြီးနေပြီဘဲ၊ ယခု ပြောခဲ့ဘဲ့ နည်းအတိုင်းဘဲပေါ့၊ ဒီဘဝမှာ အတော်ကြာကြာက ဖြစ်စေ, ရှေးရှေးဘဝတို့က ဖြစ်စေ, ပြုခဲ့တဲ့ ကံပင်ဖြစ်သော်လဲ အကျိုးပေးခါနီးမှာ အသစ်ပြုရသလိုဖြစ်လို့ ဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုး, ဆိုးကျိုး ဘဝအသစ် တချိုးကို ဖြစ်စေနိုင်ကြဒါပေါ့"

နောက်ဘဝအကျိုး။ ။"ဒီဘဝ စုတိစိတ်ကျပြီး နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေနေပြီးတော့ ဘယ်ကံက အကျိုးပေးမလဲ ဘုရား"

"အင်း....စုတိစိတ်ကျပြီးရင် ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်ပြီးနောက် တဘဝလုံးကို ပဝတ္တိအခါ, ပဝတ္တိကာလလို့ ခေါ်တယ်၊ သဘောပေါက်လား?

"မှန်ပါ ပေါက်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"မပေါက်စရာလဲ မလိုပါဘူး၊ အရှင်းကြီးဘဲ၊ ကာလနှစ်ခုအခါနှစ်ခု ခွဲဒါဘဲဟာ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်တဲ့ခဏကို ပဋိသန္ဓေခဏ, ပဋိသန္ဓေကာလလို့ ခေါ်တယ် ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်ပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းကာလ တဘဝလုံး ကာလကို ပဝတ္တိခေါ်ဒါဘဲမဟုတ်လား?

"မှန်ပါ ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အဲ-ပဋိသန္ဓေ အသစ်ကိုဖြစ်စေပြီးတဲ့နောက် ထိုကံဖြစ်စေ, အခြားကံဖြစ်စေ, ရောက်ရာဘဝမှာ ကောင်းကျိုး-ဆိုးကျိုးကိုပေးနိုင်တယ်၊ အဲဒီလို ပေးရာမှာလဲ—

၁။ ဂတိလို့ ခေါ်အပ်တဲ့ ဘဝ,

၂။ မိမိဖြစ်ရာ အချိန်-ကာလ,

၃။ ရုပ်အဆင်းဆိုတဲ့- ဥပဓိ,

၄။ ပြုလုပ်ပြောဆိုအပ်တဲ့-ပယောဂ တို့ကိုလိုက်ပြီး ထိုက်သလို အကျိုးပေးကြတယ်"

"ဂတိစသည် မကောင်းရင် ကုသိုလ်ကံတွေ အကျိုးပေးခွင့်ရတယ်၊ ဂတိစသည် ကောင်းရင် ကုသိုလ်ကံတွေ အကျိုးပေးခွင့်ရတယ်၊ လိုရင်းအချုပ်ကတော့ ဒီဘဝကုသိုလ်ရှင်ရဲ့ စေတနာပေါ်မှာမူတည်ပြီး စေတနာထက်ရင် ထက်သလို စေတနာညံ့ရင် ညံ့သလို အကျိုးပေးမှာပေါ့၊ အကုသိုလ်မှာလဲ အတူတူဘဲပေါ့နော်"

"မှန်ပါ့အရှင်ဘုရား"

"ဒါဖြင့် စေတနာ သိပ်အရေးကြီးဒါပေါ့ဘုရား"

"အင်းပေါ့....အရေးကြီးလွန်းလို့ ဒတာ-ဒကာမတွေ အလှူလှူတိုင်း စေတနာသုံးတန် အကြောင်းဘဲ ဟော-ဟောနေရဒါပေါ့"

စေတနာသုံးတန်။ ။အဲဒီ စေတနာသုံးတန် အကြောင်းနဲနဲရှင်းပေးပါလား ဘုရား"

"ဟင်.... ဒကာကြီးဥစ္စာကလဲ ရှင်းရမှာချည်းဘဲ၊ မရှင်းရဒါများ ရှိသေးလား?

"သည်းခံပါဘုရား တပည့်တော်တို့ကလဲ ခုမှဘဲ တရားဓမ္မနဲ့ နီးစပ်, အရှင်ဘုရားနဲ့ နီးစပ်တော့မှ သိရဒါဆိုတော့ တရားအသိဟာ ကကြီး, ခခွေးဘဲ ရှိပါသေးတယ်ဘုရား"

"အင်း....အင်း....အဲဒီ ကကြီး, ခခွေးသမား ရှင်းရဒါမှလွယ် ဘူး၊ ကဲ,နားထောင်–

၁။ မလှူမီရှေးအဖို့မှာ "လှူမယ်-လှူမယ်"လို့ ဖြစ်ပေါ် နေတဲ့ စေတနာကို '**ပုဗ္ဗစေတနာ**' ခေါ်တယ်၊

၂။ လှူဆဲ, လှူဘွယ်ဝတ္ထုကို အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် လက်ထဲသို့ အပ်ဆဲ, လှူဒါန်းဆဲ, ရေစက်ချဆဲမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ စေတနာကို '**မုဥ္စစေတနာ**' ခေါ်တယ်"

၃။ လှူပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ဖြစ်ပေါ်တဲ့ စေတနာကို '**အပရစေတနာ**' လို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒီစေတနာသုံးတန် မပါရင်တော့ လောကမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဒါနမဟုတ် တော့ဘူး"

"ဒါဖြင့် ဘာဖြစ်သွားလဲဘုရား"

"ချစ်လို့ပေးဒါ, ကြိုက်လို့ပေးဒါ, ကြောက်လို့ပေးဒါ, ဂုဏ်သတင်း ကျော်ကြားလိုလို့ပေးဒါ, လာဘ်လာဘပေါများ ချင်လို့ ပေးဒါမျိုး ဖြစ်သွားဒါပေါ့၊ ဒါမျိုးက အလှူအစစ် မဟုတ်ဘူး၊ လောကကိုငဲ့လို့ "**လောကဝိသယဒါန**' လို့ဘဲ ခေါ်နိုင်တယ်"

"ဒါနတော့ ဒါနဘဲပေါ့ဘုရား"

"ဒါနကတော့ ပေးဒါမှန်သမျှ ပါဠိလို ဒါနဘဲ ခေါ်ဒါ ပေါ့၊ စေတနာပါ-မပါ, လောကမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဟုတ်-မဟုတ် စသည်က ဒါနမှာ လိုရင်းအချက်ဘဲ"

စေတနာကအကျိုးပေးမယ်။	။"ဒါဖြင့်ရင် အလှူအကျိုး ပေးရာမှာ စေတနာက အဓိကပေါ့ဘုရား၊ လှူဘွယ်ပစ္စည်းက အဓိက မဟုတ်ဘူးပေါ့ဘုရား"

"အင်း....အဓိက အကျိုးပေးမှာကတော့ စေတနာကအကျိုးပေးမယ်ပေါ့၊ အဲဒီစေတနာ အကျိုးပေးရာမှာ လှူဘွယ်ပစ္စည်းတွေဟာစေတနာရဲ့အာရုံအဖြစ်နဲ့ အထောက်အကူ ပြုဒါပေါ့"

"မိမိရဲ့ စေတနာကို မိမိ ပြန်ပြီးစဉ်းစားကြည့်ပေါ့၊ ညံ့တဲ့ လှူဘွယ်ပစ္စည်းကို ကြည့်ရတဲ့အခါ ဝမ်းသာအားရ ရှိရဲ့လား?

"ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ ညံ့တဲ့ လှူဘွယ်ပစ္စည်း ကြည့်ရတဲ့ အခါ ဝမ်းသာအားရ တယ်ပြီး မရှိလှဘူး"

"အဲဒါကြောင့် တချို့မှာ အကောင်းအမွန် လှူဘွယ်ပစ္စည်း ကလဲ မရှိတော့ မလှူဘဲ နေတယ်၊ ဒီလိုတော့လဲ မဟုတ်သေးဘူး"

"ဘယ်လိုမှ ဟုတ်ပါသလဲဘုရား"

"အညံ့အကောင်းဆိုဒါက နှစ်ခုယှဉ်ကြည့်မှအညံ့အကောင်းဖြစ်ထာဘဲ၊ တခုဆိုရင် ဘယ်မှာ အညံ့အကောင်းရှိမလဲ၊ အဲဒီရှိတဲ့ တခုဟာ အကောင်းဘဲပေါ့၊ သူ့ထက်ကောင်းဒါ ကိုယ် မသုံးနိုင်လို့ သူ့ကို သုံးနေရတော့ သူဟာ ကိုယ့်အတွက် အကောင်းဘဲ မဟုတ်လား?

"မှန်ပါ ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ဒီတော့ အဲဒီရှိတဲ့ ပစ္စည်းအပေါ်မှာဘဲ စေတနာသုံးတန် ထက်သန်စွာ ထားပြီးတော့ လှူရမှာပေါ့နော်"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"အဲ....ကောင်းတဲ့ လှူဘွယ်ပစ္စည်း ကြည့်ရတဲ့အခါ ဝမ်းသာ အားရ ရှိဒါကတော့ သိသာထင်ရှားပါတယ်၊ အဲဒီ ဝမ်းမြောက်

ဝမ်းသာ ပြုရတဲ့ ဒါနစေတနာဟာ ဒါနပြုရာမှာ ထက်သန်တဲ့ စေတနာဖြစ်လို့ အကျိုးပေးတဲ့အခါမှာလဲ ထက်ထက်သန်သန် အကျိုးပေးဒါပေါ့"

"လှူဘွယ်ဝတ္ထုကို ရွေးဘို့ လိုပါသေးသလားဘုရား"

"အင်း........လိုဒါပေါ့၊ အကောင်း-အဆိုး နှစ်မျိုး ရှိရင် အကောင်းကို လှူပေါ့၊ တခုထဲရှိနေရင်တော့ မရွေးနဲ့ပေါ့၊ အဲဒီ ရှိတဲ့ ပစ္စည်းအပေါ်မှာဘဲ စေတနာသုံးတန် ပြခန်းပြီး လှူဒါန်း လိုက်ပေါ့"

တရားနှင့်လျော်တဲ့ လှူဘွယ်။ ။"အလှူ အကျိုးပေး ရာမှာ လှူ ဘွယ် ပ စ္စ ည်း အယုတ် အမြတ်နဲ့သာ ဆိုင်ပါသလား, တခြားဆိုင်တဲ့အကြောင်း ရှိပါ သေးသလား ဘုရား"

"အင်း....ရှိသေးဒါပေါ့"

"အဲဒါက ဘာပါလဲဘုရား"

"လှူဘွယ်ပစ္စည်းက ပါဠိလို 'ဓမ္မိယလဒ္ဓ' မြန်မာလို 'တရား နှင့် လျော်စွာ ရအပ်တဲ့ လှူဘွယ်ပစ္စည်း' ဖြစ်ရမယ်၊ အဲဒီ 'ဓမ္မိယလဒ္ဓ'ကို ထောက်ရင် 'အဓမ္မိယလဒ္ဓ'လဲ မရှိနိုင်ဘူးလား?

"မှန်ပါ၊ ရှိနိုင်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ပါဠိလို 'အဓမ္မိယလဒ္ဓ' မြန်မာလို 'မတရားသဖြင့်ရအပ်တဲ့ လှူဘွယ်ပစ္စည်း'လို့ အဓိပ္ပါယ်ရဒါပေါ့၊ ဒီတော့ အဲဒီ တရား သဖြင့် ရတဲ့ လှူဘွယ်ပစ္စည်းကို လှူရင် အကျိုးပိုကြီးတယ်၊ မတရားသဖြင့်ရတဲ့ လှူဘွယ်ပစ္စည်း လှူရင် အကျိုးနဲတယ်လို့ မှတ်ထားပေါ့ ဟုတ်လား?

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား၊ မှတ်ထားပါ့မယ်"

"ဒီတော့ လူ့ဘဝ်ပစ္စည်းက စေတနာကို အထောက်အကူ ပြုတယ်၊ အကျိုးကြီး-မကြီးလဲ ဆိုင်တယ်ဆိုဒါ ရှင်းမသွား ဘူးလား"

"မှန်ပါ၊ ရှင်းသွားပါတယ်ဘုရား"

"လူ့ဘဝ်ပစ္စည်း တရားသဖြင့်ရဒါ, မတရားသဖြင့် ရဒါကို လှူဒါမှာ အကျိုးပေးတဲ့အခါ ဘယ်လောက် ကွာခြားနိုင်ပါ သလဲ ဘုရား"

"အဲဒါမှ ခက်ထာဘဲ"

"ဘာဖြစ်လို့ ခက်ထာလဲဘုရား"

"ဦးပဥ္စင်းက ဘုရားမှ မဟုတ်ထာဘဲဟာ၊ ဒကာကြီး မေး ဒါကလဲ အတိုင်းနဲ့ အတာနဲ့ဆိုတော့ ဘယ့်နှယ်လုပ် ဖြေနိုင်မှာ လဲ၊ ပြဿနာက လွန်လာပြီ"

"ပြဿနာ မလွန်ပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော် မေးလိုရင်းက ဇာတ်, သုတ္တန်မှာ ကွာခြားပုံ ပြထားဒါ ရှိပါသလားလို့ မေး လိုရင်းပါဘုရား"

"အင်း....ဒါတော့ ရှိပါတယ်၊ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိ တော်မှာလဲ ရှိတယ်၊ ဒသနိပါတ်ဇာတ်မှာလဲ ရှိတယ်"

"ဘယ်လိုရှိပါသလဲဘုရား"

"မျက်နှာကြီးသူ အစိုးရသူပေါင်း တသိန်းဟာတဲ့ သူတပါး ကို ညှင်းဆဲ, နှိပ်စက်, မျက်ရည်ယိုထွက်အောင် ပြုလုပ်ပြီး ပစ္စည်း ဥစ္စာ, အခွန် ဘဏ္ဍာကို မတရားစုဆောင်းရရှိတယ်၊ အဲဒီလို အလှူ ရှင် တသိန်းဟာ တယောက်လျှင် တသိန်းကုန်, တသိန်းကုန် အလှူကြီး လှူတယ်နော်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"မျက်စိမလယ်စေနဲ့နော်၊ တသိန်းကုန်စီ လူ့တဲ့အလူ့ရှင် တသိန်းနော်"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"တရားသဖြင့် ရတဲ့ ဓမ္မိယလဒ္ဓ လှူဘွယ်ပစ္စည်းအနဲငယ် လေးနဲ့ လှူတဲ့ ဆင်းရဲသား လှူတယောက်ရဲ့ သာမန် အလှူတခု လို့ အလှူနှစ်မျိုးကို နှိုင်းစာကြည့်ကြစို့နော်"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"တသိန်းကုန်စီ လှူတဲ့ လူတသိန်းရဲ့ အလှူအကျိုးဟာ ခုနက ဆင်းရဲသားရဲ့ အလှူရဲ့အကျိုးကို အကုန်မှီဘို့ အသာထားလိုက် ပါအုံး၊ (၂၅၆) နှစ်ရာငါးဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၊ တစိတ်မျှ လောက်တောင် အဖိုးမတန်ပါဘူး၊ မမှီပါဘူးတဲ့"

"ကွာခြားလှပါကလားဘုရား"

"အင်း....ကွာခြားဒါပေါ့"

"နေပါအုံးဘုရား၊ လှူတဲ့အခါမှာ အလှူပွဲရဲ့ ကြီးကျယ် ခမ်းနားမှုနဲ့လဲ ဆိုင်ပါသေးသလားဘုရား"

ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှု။ ။"လှူဒါန်းတဲ့ အခါမှာ အလှူပွဲရဲ့ ကြီးကျယ် ခမ်းနားမှုဟာလဲ အလှူရှင်ရဲ့ စေတနာထက်သန်ဘို့ရာ အထောက်အကူ ပြုနိုင်ပါတယ်၊ ဒါ့ကြောင့် ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှုဟာ လိုတယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့ နော်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"ဒါပေမဲ့ အဲဒီလို အလှူပွဲ ကြီးကျယ်ခမ်းနားအောင် ပြင်ဆင်ရာမှာ မိမိရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်, စေတနာ သန့်ရှင်း-မသန့်ရှင်းတော့ စိစစ်ဘို့ လိုမယ်"

"ရည်ရွယ်ချက် သန့်ရှင်းမှ စေတနာကို အထောက်အကူ ပြုနိုင်မယ်, ရည်ရွယ်ချက် မသန့်ရှင်းရင် စေတနာကို အထောက်အကူ မပြုနိုင်ဘူး၊ အထောက်အကူ မပြုနိုင်တဲ့ အပြင် အနှောက်အယှက်ပင် ပြုနိုင်ပါသေးတယ်"

"ရှင်းပြရမယ်ဆိုရင် ဝေဿန္တရာမင်းကြီး ဆိုပါတော့ အလှူရုံကြီး ခြောက်ရုံကို ခြောက်ဌာနမှာ ဆောက်လုပ်ပြီး တနေ့ ခြောက်သိန်းကုန်လှူတယ်၊ အဲဒီလို လှူရာမှာ ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှုဟာ ဂုဏ်ပကာသန အတွက်လဲ မဟုတ်ဘူး၊ အချီးအမွမ်းခံလို့ရလဲ မဟုတ်ဘူး၊ ဘဝစည်းစိမ်တွေကို လိုလားရလဲ မဟုတ်ဘူး၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေ ချမ်းချမ်းသာသာ အလှူခံနိုင်, စားသောက်နိုင်ရန်ဆိုတဲ့ မေတ္တာကရုဏာနှင့် အလှူခံကြ, စားသောက်ကြသည်ကို ဝမ်းမြောက်လိုတဲ့ မုဒိတာ အရင်းခံပါတဲ့ အခမ်းအနား ကြီးကျယ်မှုမျိုးဘဲ၊ အဲဒီလိုကြီးကျယ်မှုမျိုးကတော့ ဒါနစေတနာကို အထောက်အကူ ပြုပါတယ်"

"အဲ....သူတပါးနှင့် ပြိုင်လို့, ဆိုင်လို့, အနိုင်ယူလို့ အချီးမွမ်းခံလို့, ဝါကြွားလို နောက်နောက်ဘဝ၌ ဘဝစည်းစိမ်ကို တောင့်တတဲ့ 'တဏှာ-မာန-ဒိဋ္ဌိ'တို့ အရင်းခံပြီး ကြီးကျယ်ခမ်းနား လုပထယ်ဝါတဲ့ မဏ္ဍပ်ကြီး ဆောက်လုပ်မယ်, မပင့်ရင် မကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပင့်မယ်, မျက်နှာကြီး နာမည်ကြီးတွေကိုသာ ရွေးပြီး ဖိတ်ကျွေးမယ်, အလှူလာသူများ တဏှာ, ရာဂထကြွအောင် အတီး, အမှုတ်, အဆိုအကတွေဖြင့် ဖျော်

ဖြေမယ်၊ အလှူရှင်ကလဲ မျက်နှာလို မျက်နှာရ ကြွကြွသမျှ ပရိသတ်တွေကို အလုပ်ပြုကာ-ပြုကာနဲ့ နှုတ်ဆက်ရ, လောကွတ် လုပ်နေရမယ်ဆိုရင် အဲဒီကြီးကျယ် ခမ်းနားမှုမျိုးဟာ အလကားပါဘဲ"

"ပြီးတော့ အလှူရှင်လဲ ဖတ်ဖတ်ကို မောလို့၊ အချိန်ကုန် လှူပန်းခါမှ '**အရှင်ဘုရား တရားတိုတို ဟောပါ**'လို့ လျှောက် ထားပြီး ကိုယ်လက်ပင်ပန်း ငိုက်မြည်းစွာနဲ့ တရားနာ, ရေစက် ချတယ်၊ ဘာကို အာရုံပြုလို့ ဘာကိုဝမ်းသာမလဲ ဒကာကြီး?

"အင်း....ရှင်းနေပါပြီ ဘုရား"

"ဒီခေတ်မှာ ဒါတွေဘဲ များတယ်၊ အဲဒီလို ကြီးကျယ် ခမ်းနား, အကုန်အကျ များမှုဟာ သန့်ရှင်းတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် နဲ့ပါး, အနှစ်အသား မပါရကား အကျိုးတရားဟာ ရှာနိုင် ပါမှ အနဲငယ်ဘဲရမယ် ဒကာကြီး"

"တင်ပါ ဒါမျိုးကိုဘဲ ရည်ရွယ်ပြီး '**ညောင်ပင်ကြီးလောက် လှူသော်လဲ ညောင်စေ့လောက်ရ**'လို့ ဆိုဒါနဲ့ တူပါတယ် ဘုရား"

"အင်းပေါ့ အဲဒါမျိုးကို ရည်ရွယ်တာပေါ့"

"အလှူ အကျိုးကြီး-မကြီးမှာ အလှူပေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ် ဘယ်လို ဆိုင်ပါသေးသလဲ ဘုရား?

"ဘယ်လို ဆိုင်သလဲဆိုရင် အလှူပေးတဲ့ မိမိမှာလဲ သီလ သိက္ခာရှိရမယ်၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်မှာလဲ သီလသိက္ခာ ရှိရမယ်၊ အဲဒီလိုဆိုရင် အလှူအကျိုး ကြီးနိုင်ပြန်တယ်"

"မဆိုး, တံငါဆိုတော့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သီလရှိနိုင်ပါ့မလဲ ဘုရား"

''အော်........ ဒကာကြီးကလဲ ရဟန်းသီလနဲ့, လူသီလကို သွားယှဉ်လို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ လူဆိုဒါက အခု ခဏလေးဘဲ သီလဆောက်တည်လိုက်ရင် အခုခဏ သီလရှိဒါပေါ့၊ အဲဒီသီလ ရှိတဲ့အခိုက်မှာ သီလရှိတဲ့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို လှူပေါ့''

''အော်........ ဒါကြောင့်မို့လို့ အလှူရေစက်ချကာနီးမှာ သီလပေးဒါနဲ့ တူတယ် ဘုရား''

''အင်းပေါ့–ဒါပေမဲ့ အဲဒီပေးနည်းကားကို ဦးပဥ္စင်းတော့ သိပ်မကြိုက်သေးဘူး''

''ဦးပဥ္စင်းက ဘယ်လိုမှ ကြိုက်လဲ ဘုရား''

''ဦးပဥ္စင်းကြိုက်ထာက ဆွမ်းစတဲ့ လှူဘွယ် ပစ္စည်းတွေ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် လက်ထဲ မကပ်ရသေးခင်, အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေ အိမ်မလျှပ်စတဲ့ အလှူခံဌာန ရောက်–ရောက်ခြင်း သီလ ဆောက်တည်ပြီးမှ ဆွမ်းစတဲ့ လှူဘွယ်ပစ္စည်းတွေ လှူဒါ ကြိုက်တယ်၊ ခုတော့ ဆွမ်းကလဲစားပြီးပြီ၊ အချိုပွဲလဲ သုံးဆောင် ပြီးပြီ၊ အဲဒီတော့မှ သီလယူပြီး လှူပါ၏, ရေစက်ချတယ်၊ ဟိုမှာဖြင့် လှူပြီးလို့စားပြီးနေပြီ''

''အင်း........အင်း........ဟုတ်တယ်ဘုရား, အရှင်ဘုရားရှင်းပြမှ သဘောပေါက်တယ်''

''ကဲ....ကဲ သဘောပေါက်တယ် လုပ်မနေနဲ့၊ ဟောဒီ လင်္ကာတွေ ကျက်ထား၊ အဲဒီအင်္ဂါတွေ အညီလှူ၊ အလှူအကျိုး ကြီးလိမ့်မယ်–

* အလျှူ့ရှင်မှာ, ကျင့်သီလာ, ကောင်းစွာ ပြည့်ဝရပေမည်၊

* အလျှူခံလဲ, ထို့တူဘဲ, အမြဲသီလ ရှိရမည်၊

* စေတနာသုံးတန်, စုံပြည့်လျှံ, ထက်သန်အောင်မြင်ရပေမည်၊

* လျှူဘွယ်များပြား,ပစ္စည်းများ,တရားလျော်စွာ ရရမည်၊

* ကံ နှင့် ကံကျိုး, မြတ်တနိုး, အားကိုးယုံကြည်ရပေမည်၊

* ဤသည့်ငါးပါး, ပြည့်စုံခြား, ကျိုးများဒါန ဖြစ်လိမ့်မည်။

ကိုယ့်ဘက်ကျတော့ ငှားဒိုတယ်

(၁၆)

"**ကြည့်သောသူသည် မြင်၏၊ သိသောသူသည် သင်၏**" ဟူသော စကားမှာ မှန်ကန်လှ၏၊ ယင်းအမှန်စကားကို အပြန်ဆိုသော် "**မကြည့်သူသည် မမြင်၊ မသိသူသည် မသင်**"ဟူ၍ ဆိုနိုင်၏၊ ယင်းစကားနှစ်ရပ်ကိုခွဲခြားကြည့်လိုက်လျှင် လောကတွင် လူနှစ်မျိုး၊ နှစ်စားကို တွေ့မြင်နိုင်၏၊ ယင်းတို့ကား—

၁။ ကြည့်သူ၊ မြင်သူ၊ သိသူ၊ သင်သူနှင့်

၂။ မကြည့်သူ၊ မမြင်သူ၊ မသိသူ၊ မသင်သူတို့ ဖြစ်သည်။

ယင်းတွင် ကြည့်သူ၊ မြင်သူသည် နေရာတကာတွင် ကြည့်ရှု၍ နေရာတကာတွင် မြင်သည်၊ ယင်းသည် မြင်၍ သိသည်၊ သိ၍ သင်သည်၊ သို့မဟုတ် သိ၍ မြင်သည်၊ မြင်၍ သင်သည်၊ ယင်းတွင် တာဝန်အမြဲရှိနေသည်၊ မပေါ့ပါး၊ မလွတ်လပ်။

မကြည့်သူ, မမြင်သူသည် နေရာတကာတွင် မကြည့်ရှု၍ နေရာတကာတွင် မမြင်တတ်၊ ယင်းသည် မမြင်၍ မသိဖြစ်သည်၊ မသိ၍လဲ မသင်နိုင်ရှာ၊ သို့မဟုတ် မသိ၍ မမြင်သည်၊ မမြင်၍ မသင်နိုင်ရှာ၊ ယင်းတွင် တာဝန်ဟူ၍ ဘာမှမရှိ၊ ပေါ့ပါးသည်၊ လွတ်လပ်သည်။

ယင်းလူနှစ်မျိုးတွင် တစ်နံပါတ်အမျိုးအစား လူနှင့် မိမိသည် ခဏ, ခဏ တွေ့ရ၏၊ တွေ့ရသည့်အခါတိုင်း ပြဿနာ တခုခု ဆွေးနွေးရသည်၊ ယင်းသို့ ဆွေးနွေးရသော ပြဿနာများမှာ သီးခြားပြဿနာများမဟုတ်ဘဲ၊ အကြောင်းစပ်သော ပြဿနာ များဖြစ်၏။

တခါကမိမိသည် တရားပွဲတပွဲတွင် ပွဲလမ်းသဘင်အကြောင်း ငိုချင်းချသည့်အကြောင်း, ဂုဏ်ပကာသနအကြောင်း စသည်တို့ အပြစ်ပြ၍ ဒေသနာတော် လာသည့်အတိုင်း ဟောပြောပြသ သည်၊ တရားပွဲ ပြီးသောအခါ ဒကာတယောက်က လာ ရောက်၍ ဦးချလျှောက်ထားသည်-

''အရှင်ဘုရား တရားဟောဒါ သိပ်ကောင်းဒါဘဲ, သိပ်ပြီး ပြတ်သားဒါဘဲ, ရှင်းလင်းဒါဘဲ''

''အင်း....သိပ်ကောင်း, သိပ်ပြတ်သား, ရှင်းလင်းတော့ ဘာလိုသေးလဲ၊ တရားပြည့်စုံပြီ မဟုတ်လား''

''ဘယ်ပြည့်စုံအုံးမလဲ ဘုရား''

''ဟင်....မပြည့်စုံသေးရင် ဘာလိုသေးသလဲ ဒကာကြီး၊ ကဲ....လိုဒါ ပြောစမ်းပါအုံး''

''အရှင်ဘုရားတို့ တရားဟောဒါ ဒကာ-ဒကာမတွေ ကျင့်ကြံ လိုက်နာဘို့ဘက်ကျတော့ သိပ်ကောင်း, သိပ်ရှင်းလင်း, ပြတ်သား ဒါဘဲ''

"အင်း....အင်း....ဒါဆိုရင် ဦးပဥ္ဇင်း သိပြီ။ ဒကာကြီး တင်မဲ့ပြဿနာဟာ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ အပေါ်ရောက်နေပြီ၊ ကဲ-ဒါဖြင့် ပြောစမ်း၊ ဦးပဥ္ဇင်းတို့ လိုက်နာကျင့်ကြံတဲ့ဘက်ကျတော့ သိပ် မကောင်း, သိပ်မရှင်းလင်း မပြတ်သားဒါ ဘာလဲ"

"ဟား....ဟား....အရှင်ဘုရား တယ်အကင်းပါးပါလား-၊ **'အရိပ်ပြ အကောင်ထင်တယ်'** နော်"

"အော်.... ဒကာကြီးက အရိပ်ပြမှ မဟုတ်ဘဲ၊ အကောင် ကို ပြထားဒါ အရိပ်လောက်တော့ ထင်ဒါပေါ့၊ ကဲပြောစမ်း ပါအုံး၊ ဘာလဲ"

"ဘုန်းကြီးပြန်ကိစ္စပါဘုရား, ဘုန်းကြီးပြန်ကိစ္စ"

"အင်း.... ဘုန်းကြီးပြန်ကိစ္စ ဘာဖြစ်သလဲပြောစမ်းပါအုံး"

"ခုနကတော့ အရှင်ဘုရားက အကောင် ထင်သလိုလို၊ ခုတော့ ဘယ့်နှယ် အရိပ်တောင် မမြင်တော့ပါလား"

"အော်.... ဘုန်ကြီးပြန် ကိစ္စတွေက အမျိုးမျိုးဘဲဟာ၊ ဘယ်လို ဘုန်းကြီးပြန် ဆိုလိုဒါမှန်း မသိလို့ မေးရဒါပေါ့'

"အရှင်ဘုရားတို့ဘဲဟောတယ်၊ အလှူမင်္ဂလာ, သာရေး, နာရေးတွေမှာ အကုန်အကျ မများသင့်ဒါ မများပစေနှင့်၊ အကျယ်မချဲ့သင့်ဒါ မချဲ့နှင့် စသည်ဖြင့် ဟောလိုက်ထာ အရှင် ဘုရားတို့ ဘုန်းကြီးတွေ ပြန်လွန်တော်မူတော့ များလိုက်တဲ့ အကုန်အကျ, သောင်းကုန်, သိန်းကုန်ဘဲ၊ ချဲ့လိုက်တဲ့ အကျယ် **ကလဲ** ဒီနှစ်ကနေပြီး ဟိုနှစ်တောင် လှမ်းချဲ့တယ်၊ ဒါကောင်း လားဘုရား"

"အဲဒါတော့ ဘယ်ကောင်းမလဲ ဒကာကြီးရဲ့"

"မကောင်းရင် အရှင်ဘုရားတို့ မကောင်းကြောင်း ဟော ပေးပါလား ဘုရား"

"ဟောတော့ အဟောသားဘဲ အကြောင်း ဆိုက်တဲ့အခါ၊ ဟောတယ်ဆိုဒါ အကြောင်းဆိုက်မှ ဖြစ်ထာ, အကြောင်း မဆိုက်ဘဲနဲ့ သက်သက်ဟောလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ"

"ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးပြန်ကိုလဲ ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ ပွဲမျိုး စုံ ထဲ့ပြီးကျင်းပတယ်၊ အဲဒါ လူတွေမှာ အကုသိုလ် မများဘူး လားဘုရား"

"အကုသိုလ်များဒါမှ နဲနဲတောင် မဟုတ်ဘူး ဒကာကြီး၊ အကြီးအကျယ်ကို များတယ်"

"ဟင်....ဘုန်းကြီးတပါးလုံး ပြန်လွန်တော်မူရလို့ ဆုံးရှုံး ဒါကတမျိုး, အဲဒီဘုန်းကြီးပြန်ပွဲ အကြောင်းပြုပြီး အကုသိုလ် ဖြစ်လို့ ဆုံးရှုံးဒါက တမျိုး ဆိုတော့ ဒကာ-ဒကာမ တွေမှာ နစ်နာဒါပေါ့ဘုရား"

"အင်း.... ဒါတင် မကသေးဘူး, အလုပ်ပျက်ထာတို့, ငွေကုန် ဒါတို့, လူပန်းဒါတို့, ဘုန်းကြီးပြန်ပွဲမှာ ရန်ဖြစ်လို့ လူသေဒါတို့ ထဲ့လိုက်ရင် နစ်နာချက်တွေ အများကြီးဘဲ"

"အဲဒီလို နစ်နာချက်တွေ များတော့ ဆရာသမားကို ပူဇော်ရာ ရောက်သေးလားဘုရား"

"ဘယ်ပူဇော်ရာ ရောက်မလဲ ဒကာကြီး၊ ပူဇော်ရာမရောက် တော့ဘဲ ဆရာသမား ပြန်လွန်တော်မူတဲ့အတွက် တပည့်တပန်း, ရဟန်း သံဃာ, ဒကာ-ဒကာမတွေမှာ ပျော်ပွဲ, ရှင်ပွဲ, အကု သိုလ်ပွဲကြီးတခု ပြုခွင့်ရတယ်လို့ ပညာရှိတွေက မြင်ကြတယ်"

"တကယ့်ကို ဆရာသမားရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အမှတ်တရ ပူဇော်လိုရင်တော့ ပျော်ပွဲ, ရှင်ပွဲ, ငိုပွဲတွေ ဘယ်ပါသင့်မလဲ"

"အင်း....ဟုတ်တယ်ဘုရား၊ အဲဒါကို တပည့်တော် ပြော

မလိုဘဲ၊ တပည့်တော်တို့ လူတွေ အနိစ္စရောက်တဲ့အခါ တချို့ ငိုကြတယ် အဲဒီအခါဘုန်းကြီးတွေက ဟောလိုက်ထာ—

"မစိုးရိမ်ကြကုန်လင့်၊ မငိုကြွေးကြကုန်လင့်၊ ဘုရားရှင် ဟောခဲ့တယ် မဟုတ်လား၊ ချစ်သူ့ ခင်သူ အားလုံးတို့နှင့် သေကွဲလဲ ကွဲရလိမ့်မယ်, ရှင်ကွဲလဲ ကွဲရလိမ့်မယ်၊ တချိုးတဖုံပြောင်းလဲရလိမ့်မယ်၊ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သင်္ခါရ သဘောတရားဟာ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိတယ်၊ အဲဒီ ပျက်စီးခြင်း သဘောကို မပျက်စီးပါနဲ့လို့ ဘယ်တားလို့ ရမလဲ" စသည်ဖြင့် ဟောလိုက်ထာ ဒကာ-ဒကာမတွေ မငိုဘူ၊ ဟော— **ကိုယ့်ဘက်ကျတော့ "ငါးငိုတယ်"**ကောင်းသေးလား ဘုရား"

"ဘယ်ကောင်းမလဲ ဒကာကြီး"

"တပည့်တော်တို့ လူတွေသေလို့ ငိုဒါက ဆိုင်ရာ, ဆွေမျိုးသားချင်း လောက်သာဘဲ၊ အဲ ဘုန်းကြီးပြန် ငှားငိုတော့ လာလာသမျှ ပရိသတ်တွေ အကုန်ငိုကုန်ရော၊ ဒီတော့ လာလာသမျှ ပရိသတ်တွေလဲ အကုသိုလ်တွေ ဖြစ်မကုန်ဘူးလား ဘုရား"

"ဖြစ်ကုန်ဒါပေါ့ ဒကာကြီးရဲ့၊ တကယ့်တကယ် ဖြစ်သင့်ဒါကတော့ ပျော်ပွဲ, ရှင်ပွဲ, ငှားငိုပွဲတွေ မပါစေဘဲ သံဝေဂ ဖြစ်စရာ တရားဓမ္မတွေ ရွတ်ဆိုပူဇော်ရမယ်၊ ဘုန်းကြီးပြန် လွန်တော်မူခြင်းကြောင့် အပူသောက ရောက်နေသူတွေကို တရားချပေးရမယ်"

"မှန်ပါ ဘုရား၊ ငတော့ "ဘုန်းကြီးသေ ရွာခြောက်" ဆိုတဲ့ စကားပုံတောင် ဖြစ်လာတယ်၊ ပျော်ပွဲ,ရှင်ပွဲ, ငှားငိုပွဲတွေ အတွက် တအိမ်ဘယ်လောက် ထဲ့ရမယ် စသည်ဖြင့် သတ်မှတ်

ပြီး ခွဲတမ်းချတယ်၊ တတ်နိုင်သူကတော့ ထားပေါ့ဘုရား၊ မတတ်နိုင်သူတွေအဖို့ အင်မတန် တာဝန်ပိတယ်ဘုရား”

“ခက်ထာက ဒကာကြီး အဲဒီဘုန်းကြီးပြန် ကိစ္စမှာ ဦးပဉ္ဇင်းတို့ချည်း သက်ဆိုင်ဒါ ပဟုဘ်သေးဘူး၊ ဒကာ–ဒကာမတွေလဲ ဆိုင်သေးတယ်၊ တချို့ ဘုန်းကြီးတွေက ကျဉ်းကျဉ်းချချင်တယ်၊ ဒကာ ဒကာမတွေက ဘယ်ဒီလိုလုပ်လို့ ဖြစ်မလဲ စသည်ဖြင့် သူ့ဘက်, ကိုယ့်ဘက် စသည်ဖြင့် လွန်ဆွဲကာ အကျယ်ချဲ့ဒါတွေလဲ အများကြီးရှိတယ်၊ဒီတော့ ဒီကိစ္စမှာ ဆရာ ဒကာနှစ်ဦးနှစ်ဘက် နားလည်မှုရှိမှ ဖြစ်မယ်”

“ဒါတော့ ဒါပေါ့ဘုရား၊ တချို့နေရာမှာ ဒကာ–ဒကာမတွေက အကျယ်မချဲ့ဘူး၊ ဘုန်းကြီးတွေက ကျယ်အောင်ချဲ့ဒါတွေ ရှိတယ်ဘုရား”

“အင်း.... ဒကာကြီးပြောတော့ ကိုယ်တွေ့တခုကိုတောင် အမှတ်သွားရတယ်”

ဘုန်းကြီးပြန်မစည်မှာစိုးလို့။ ။“ဘယ်လိုပါလဲဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါအုံး၊ တပည့်တော်တို့ အတုယူ လိုက်နာသင့်က အတုယူ လိုက်နာရဒါပေါ့”

“ဟာ....ဒါကို အတုယူလို့ မဖြစ်ဘူး၊ ဒါက ရှောင်ရှားရမှာ”

“မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါဘုရား”

“ဦးပဉ္ဇင်း မြို့ငယ်တမြို့ကို တရားဟော ရောက်သွားတယ်၊ အဲဒီမြို့မှာလဲ စာသင်တိုက်ဆိုလို့ တတိုက်ဘဲ ရှိတယ်၊ အဲဒီ စာသင်တိုက်မှာပေါ့ တရားပွဲကလဲ၊ အဲဒီမြို့ ရောက်တော့

ဦးပဉ္ဇင်းသူငယ်ချင်း ဦးပဉ္ဇင်းတပါးကို ဦးပဉ္ဇင်းက မေးတယ် သူက အဲဒီမြို့မှာ ကျောင်းထိုင်နေဒါကိုး”

“တင်ပါဘုရား”

“မေးတော့ ပြောတယ်၊ သူတို့ သိပါတယ်တဲ့၊ အဲဒီဦးပဉ္ဇင်းကို သူတို့ကဘဲ ကျောင်းထိုင်ခိုင်းထားဒါဘဲတဲ့ ပြောတယ်၊ ဒီတော့ ဦးပဉ္ဇင်းက “သူ့ကျောင်း ဘယ်လောက်ဝေးလဲ၊ သူ ဒီမလာဘူးလား” လို့မေးတယ်။ ဒီတော့ “သူ့ကျောင်း သိပ်မဝေးဘူး၊ အရှင်ဘုရား သွားချင်ရင် ဒကာတယောက်ထဲ့ပေးမယ်၊ သူတော့ ဒီကို လာမှာမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတယ်”

ဒီတော့ ဦးပဉ္ဇင်းက “အင်း.... သူတော့ ဒီကိုလာမှာ မဟုတ်ဘူး” ဆိုတဲ့ စကားကို စဉ်းစားတယ်၊ ဘာ့ကြောင့် သူက ဒီကို မလာရဒါလဲ၊ ငါရောက်နေမှန်းလဲ သူသိရမယ်၊ သူနဲ့လဲ ဒီကျောင်းက ကျေးဇူးကင်းဒါ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီတော့ ဒီကိစ္စဟာ အကြောင်းထူးရှိရမယ်” လို့ စဉ်းစားမေးတယ်—

“နေပါအုံးဘုရား သူက ဘာဖြစ်လို့ ဒီကို မလာဒါလဲ”

“အင်း....မေးလို့သာ ပြောရမယ်၊ ပြောရမှာတော့ ခပ်ရှက်ရှက်ဘဲ”

“ပြောပါဘုရား ဘယ်လိုများ ရှက်စရာ ဖြစ်နေလဲ”

“ဒီလိုဘုရား တပည့်တော်တို့ကျောင်း ကိစ္စတခုမှာ အဝေးက ဆရာတော်ကြီးတွေ ဦးစီးဦးကိုင်လုပ်ရမလား၊ ဒို့တော့ အလကားလိုထားတယ်လို့ ဒီမြို့က ဂိုဏ်းဆရာတော်တွေက မြင်တယ်၊ အဲဒီလိုမြင်တော့ တပည့်တော်တို့ ကိစ္စကို သူကူညီပြီး မကြွတော့ဘူး၊ တပည့်တော်တို့ကလဲ မကြွချင်နေဆိုပြီး သူတို့နဲ့ မဆက်သွယ်တော့ဘူး၊ အဲဒီကုန်းက အရှင်ဘုရား သူငယ်ချင်းနှင့်

တကွ တော်တော်များ တပည့်တော်တို့နဲ့ ဆက်သွယ်သေးတယ်”

“အင်း........ခုတော့ ဘယ်လိုဖြစ်သွားလဲ”

“ခုတော့ သူတို့က ပြန်တော်မူတော့ သိမယ်, ဘာမယ်နဲ့ ကြိမ်းမောင်းပြီး သူတို့သြဇာ မခံတဲ့ ဘုန်းကြီးပြန်လွန်တော်မူရင် သွားပေါ်,လာပေါ်,ကူပေါ်မရဘူး၊ဒီတော့ဘုန်းကြီးပြန် မစည်ကားဘူးပေါ့၊ အဲဒါ အရှင်ဘုရား သူငယ်ချင်းလဲ **“ဘုန်းကြီးပြန် မစည်မှာစိုးလို့”** ဆိုပြီး အဲဒီဘက် ပါသွားတယ်၊ ဒါ့ကြောင့် သူ ဒီကို ပလာဒါဘဲ”

“ဖြစ်မှဖြစ်ရပလေ ဘုရား၊ သေမှစည်ကားချင်ရသေးတယ်”

“ကဲ....အဲဒါဘဲ ဒကာကြီး, ဘုန်းကြီးပြန် စည်ကားချင်ဒါနဲ့ ကိုယ်ရဲ့ကျေးဇူးရှင်တောင် ကျေးဇူးကန်းဒါဘဲ၊ အဲဒါ ဒကာကြီးပြောတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေက ကျယ်အောင် ချဲ့ဒါဘဲ၊ ဒီလောက် အသိဉာဏ်တုံးဒါ ဘယ်လွယ်မလဲ”

“ထားပါတော့ ဘုရား၊ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတုန်းက အလောင်းတော်ကို ဘယ်နှစ်ရက်ထားလဲ၊ ဘယ်လို ပူဇော်လဲ ဆိုဒါ သိချင်ပါတယ် ဘုရား”

“ဘာလဲ ဒကာကြီးက ဘုရားရှင်ပရိနိဗ္ဗာန်စံပွဲနှင့် ခုခေတ် ဘုန်းကြီးပြန်ပွဲ ပြိုင်မလို့လား”

“ပြိုင်မလို့ မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား, နှိုင်းစာကြည့်မလို့ပါ”

“အင်း....ဟုတ်တယ်၊ နှိုင်း စာ စ ရာ သိပ် ကောင်း တယ်၊ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံကာနီးတော့ ရှင်အာနန္ဒက ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထားတယ်–

"မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ကို ဘယ်ကဲ့သို့ ပူဇော်ရပါမည်နည်း?

"အာနန္ဒ........ သင် တို့ သည် မြတ် စွာ ဘု ရား ၏ အလောင်းတော်ကို ပူဇော်ဘို့ရန် ကြောင့်ကြမစိုက်ရစ်ကြနှင့်"

"အာနန္ဒ ! ငါတိုက်တွန်း၏၊ သင်တို့သည် အနှစ်သာရဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ရဘို့ကိုစွဲ၍သာ အားထုတ်ကုန်လော၊ မမေ့မလျော့ မပေါ့ဆကုန်သည် ဖြစ်၍ ပြင်းစွာလုံ့လ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍, နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်နှလုံးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်လော"

"အာနန္ဒ ! မြတ်စွာဘုရား၌ အလွန်ကြည်ညိုကြကုန်သော မင်းမျိုး, ပုဏ္ဏားမျိုး, သူကြွယ်မျိုးဖြစ်တဲ့ ပညာရှိတွေ ရှိကြကုန်တယ်၊ ထိုပညာရှိတို့ဟာ မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ကို ပူဇော်ကြလိမ့်မယ်"

(မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်)

"ဟင်....ဘုရားရှင် အလောင်းတော်တောင် ရဟန်းတွေကို ကြောင့်ကြမစိုက်ဘို့ မိန့်ကြားသေးရင် ဘုန်းကြီးအလောင်းဆိုသာပြီးတော့ ရဟန်းတွေ ကြောင့်ကြမစိုက်ဘို့ မိန့်ကြားမယ်ထင်တယ်ဘုရား"

"အင်း........ဒါတော့ ဘုရားရှင် မရှိလို့ မသိဘူး၊ ဆက်ပြီးနားထောင်အုံး— "အဲဒီလို ဘုရားရှင်က မိန့်ကြားတော့ ရဟန်းတော်တွေဟာ ဘုရားရှင်ရဲ့ အလောင်းတော်မှာ အထူး

ကြောင့်ကြမစိုက်ကြဘူး၊ အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ် တရားအထူး ရရေးကိုသာ ကြောင့်ကြစိုက်နေကြတယ်”

“ဒါဖြင့် ဘုရားရှင်ရဲ့ အလောင်းတော်ကို ဘယ်သူတွေက ဘယ်လိုကြောင့်ကြစိုက်ပြီး ဘယ်လိုပူဇော်ကြပါသလဲ ဘုရား”

“ခုနက ဘုရားရှင် အမိန့်ရှိတဲ့ မင်း, ပုဏ္ဏား, သူကြွယ်မျိုးဖြစ်တဲ့ ပညာရှိတွေကသာ ဘုရားရှင်ရဲ့ အလောင်းတော်ကို အဝတ်သစ်တထပ်, ဝါဂွမ်းတထပ်အားဖြင့် အထပ်ပေါင်းငါးရာဖြင့် အလောင်းတော်ကို ရစ်ပတ်ပြီး ဆီလောင်းထားတဲ့ ရွှေခေါင်းတော်၌ ထည့်ကာ နံ့သာပုံပေါ် တင်၍ မီးပူဇော်တယ်” (သုတ်မဟာဝါ)

“ဘယ်နှစ်ရက်ထားလဲ ဘုရား”

“ဘယ်နှစ်ရက်ထားတယ်လို့ စာထဲမှာ မပါပါဘူး၊ အဲဒီလို ရစ်ပတ်နေဒါနဲ့ မီးပူဇော်တဲ့နေ့အထိ (၁၄) ရက်ဘဲ ကြာတယ်၊ တချို့က (၈) ရက်ဘဲ ကြာတယ်ဘောင် ဆိုကြပါသေးတယ်”

“ဆယ့်လေးရက်ဘဲ ထားပါအုံ့တော့ ဘုရား၊ ခုခေတ် ဘုန်းကြီးပြန်နဲ့စာရင် အများကြီးကွာပါတယ် ဘုရား”

“လောင်တိုက်တွေ, သင်းချိုင်းတော်တွေ, တလားကြီး, တလားငယ် စသည်တွေ ပါသေးလား ဘုရား”

“ဘယ်ကလာ ပါရမှာလဲ”

“အတီး,အမှုတ်, အဆို,အက, ငိုချင်းချ ယောဉ်ကျူးဒါတွေ ပါသေးလား ဘုရား”

“အလောင်းတော်ကို ပူဇော်တဲ့အနေနဲ့က က-တတ်တဲ့ သူက ကိုယ်တိုင်က-ပူဇော်တယ်၊ အဲဒီလိုဘဲ တီးတတ်သူ ကိုယ်တိုင်တီး ပူဇော်တယ်၊ ဆိုတတ်သူကလဲ ကိုယ်တိုင် သံဝေဂ သီချင်းဆို

ပူဇော်တယ်၊ ခုခေတ်လို လူစည်ကားအောင် ဇာတ်သဘင် ငှားရမ်း တီးဆိုကခုန်စေခိုင်းဒဲ့မျိုးမဟုတ်ဘူး”

“ငိုချင်းချ, ယောဉ်ကျူးဒါ ရှင်းပါအုံး ဘုရား”

“ငိုဒါကတော့ ရာဂ, ဒေါသစသည် မကင်းသေးတဲ့ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ငိုကြဒါပေါ့၊ သီးခြားတော့ ခုခေတ်လို မင်းသမီး ငှားပြီး သရုပ်ပျက် ငိုချင်းမချခိုင်းပါဘူး၊ ယောဉ်လဲ မကျူး ပါဘူး”

“ဒီ ငိုချင်းသယ်ငှားပြီး ငိုချင်းချဒါ, ယောဉ်ကျူးဒါဟာ ဘယ်ခေတ်ကနေ ဘယ်လို စ–လာဒါလဲ ဘုရား”

“အင်း……..အဲဒါတော့ ဦးပဉ္ဇင်းမသိဘူး၊ သုတေသန ဆရာဘဲ သွားပြီး မေးပေတော့”

“ထားပါတော့ဘုရား၊ သံဝေဂ ဂါထာတွေ ဘာတွေ ရွတ်သေးသလား ဘုရား”

“အင်း……..ရွတ်ထာပေါ့၊ ရွတ်တတ်တဲ့သူတွေက အဲဒီမှာ သဟာမှုတိဗြဟ္မာကြီးက ဒီလိုရွတ်တယ်–

“အရှင်တို့ ... သတ္တလောက၌ အကျုံးဝင်တဲ့ သဗ္ဗ ညုတဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံတဲ့ သဘောရှိတဲ့, နတ်နှင့်တကွ သော လူတို့၏ဆရာဖြစ်တဲ့, တုဘက်ကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူတဲ့, အားတော်ဆယ်ပါး စွမ်းပကားသို့ ရောက်တော်မူတဲ့, သယမ္ဘူမှန်ကင်း တရားမင်းဘုရင် ဘုရားရှင်တောင်မှ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရတုံသေး၏၊ ဘုရား ရှင်မှ တပါးသောသူသည် သေခြင်းဘေးမှ အဘယ် မှာ လွတ်နိုင်ပါအံ့နည်း၊ သတ္တလောက၌ အကျုံးဝင် ကုန်သော အလုံးစုံကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာ

ငါးပါးအပေါင်းဆိုတဲ့ အတ္တဘောကို မချုတ်ကေန် စွန့်ပစ်ရကုန်လတံ့" (သုဘ်မဟာဝါ)

"သိကြားမင်းကြီးက ဒီလို သံဝေဂဂါထာ ရွတ်ပြီး ပူဇော်တယ်–

"အရှင်တို့၊သင်္ခါရတရားတို့သည် အမြဲမရှိလေကုန်စွ တကား၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏၊ ဖြစ်ပြီး ချုပ်ကုန်၏၊ ထိုသင်္ခါရတရားတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တရားသည်သာလျှင် အလွန်မြတ်သော ချမ်း သာတည်း"

"အရှင် အနုရုဒ္ဓ အရှင်မြတ်က ဒီလို သံဝေဂ ဂါထာ ရွတ်ပြီးတော့ ပူဇော်တယ်–

"အရှင်တို့၊ တဏှာကင်းစင်တော်မူပြီးတဲ့ မြတ်စွာ ဘုရားသည် နိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်စံတော်မူခြင်းကို အကြောင်း ပြု၍ စုတေခြင်းကို ပြုတော်မူ၏၊ လောကဓံတရား ရှစ်ပါးတို့ မလှုပ် ချောက်ချားနိုင်သည် ဖြစ်၍ တည် ကြည်သောစိတ်ရှိတဲ့ သည်းခံခြင်း လက္ခဏာနှင့် ပြည့် စုံတော်မူတဲ့ ဘုရားရှင်၏ ထွက်သက် – ဝင်သက်တို့ မဖြစ်ကုန်ပြီ"

"တွန့်တိုခြင်းမရှိသော စိတ်ဖြင့် ဘုရားရှင်သည် ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာကို သည်းခံတော်မူ၏၊ ဆီမီး ငြိမ်းခြင်းကဲ့သို့ ဘုရားရှင်၏စိတ်တော်သည် သင်္ခါရ တရားတို့မှ လွတ်တော်မူပြီ" (သုတ်မဟာဝါ)

"ရှင်အာနန္ဒ အရှင်မြတ်က ဒီလို သံဝေဂ ဂါထာ ရွတ်ဆို ပူဇော်တယ်—

"အလုံးစုံမြတ်သော အခြင်းအရာနှင့် ပြည့်စုံသော ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်ရှိသော် ထိုပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသောအခါ၌ ကြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည့် မြေငလျင်လှုပ်ခြင်း ဖြစ်၏၊ ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည့် မြေငလျင်လှုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏"

"နေပါဦးဘုရား၊ ခုနက အရှင်ဘုရား ပြောတဲ့ အထဲမှာ ဘုရားရှင်အလောင်းတော်ကို အတီးအမှုတ်၊ အဆို့အကတွေနဲ့ ပူဇော်တယ်လို့ ပါတယ်၊ အရှင်ဘုရားကလဲ အဲဒါတွေ အပြစ်ပြောတယ်၊ အဲဒါ ဘယ်လိုပါလဲဘုရား"

"အော်........ဒါအရှင်းကြီးဘဲ၊ ခုနကတုန်းက အလောင်းတော်ကို အတီးအမှုတ်သက်သက်၊ အဆိုသက်သက်၊ အကသက်သက် သူတို့တဘ်ထာနဲ့ ပူဇော်တယ်၊ လူတွေကို ဖြေဖျော်ဒါ ဟုတ်ရဲ့လား"

"မဟုတ်ပါ အရှင်ဘုရား"

"အင်း........ပူဇော်ဒါနဲ့ ဖြေဖျော်ဒါ ကွဲအောင်မှတ်ထား၊ ပြီးတော့ လူမိုက်တွေကို ပွဲနဲ့မျှားပြီး ငွေရှာဒါနဲ့လဲ ကွဲအောင် မှတ်ထားနော်"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"ကဲ........ရှင်းပြမယ်၊ ခုခေတ် ဘုရားပွဲမှာ ပွဲထည့်ဒါဟာ ဘုရားကို ပူဇော်ဒါလား၊ မတရားငွေရှာဒါလား"

"မတရား ငွေရှာဒါပါဘုရား"

"အလှူမှာတော့ ငွေမချပါဘူး၊ နာမယ်ကြီးချင် ဂုဏ်ရှိချင်ဒါနဲ့ 'ဘယ်သူ့ဆိုင်းနဲ့ ညည့်ခံဖျော်ဖြေပါမယ်' လို့ ဖိတ်စာထဲမှာကို ထဲ့မရိုက်ဘူးလား"

"မှန်ပါ ထဲ့ရိုက်ပါတယ် အရှင်ပါဘုရား"

"အင်း........သွားပြီပေါ့ ဒီအလှူရှင်၊ နဂိုရ်ထဲက လူတွေမှာ ရာဂ, ဒေါသစတဲ့ ကိလေသာတွေများပြီး . ကုသိုလ်တရားတွေ မေ့ရတဲ့အထဲ သူက ဆိုင်းနဲ့တခါထပ်ပြီး မေ့အောင်လုပ်တော့ အဲဒီ သူ့အလှူလာသမျှလူတွေမှာ ဖြစ်သမျှ အကုသိုလ်တွေ အတွက်ပါ သူခံရမှာပေါ့၊ ဒါ့ကြောင့် ဦးပဥ္စင်းက အပြစ်ပြ ဟောဒါ"

"မှန်ပါ စုံပါပြီဘုရား၊ သိချင်ဒါတွေ၊ အရှင်ဘုရားလဲ ညောင်းရောမယ်၊ ခွင့်ပြုပါအုံးဘုရား"

* ဘုရားကြောင်းပြ, ပွဲထည့်က, ကြီးစွာ အပြစ်ဖြစ်သတည်း၊
* ပူဇော်-ငွေရှာ, ထိုနှစ်ဖြာ, သေချာကျနကွဲသင့်တည်း၊
* ပူဇော်-ဖျော်ဖြေ,ထိုနှစ်ထွေ, မသွေ အထူးကွဲသင့်တည်း၊
* ငွေကုန်ခံကာ, ငရဲမှာ, နေရာဝယ်ဒါမကောင်းတည်း။

× × ×

တပည့်တော် စောင်းဟောတယ်
ပြောမှာဘဲ ဘုရား

(၁၇)

ဒါန, သီလ, ဘာဝနာ သာမညများသည် ကမ္ဘာ့တန်ဆာ ဓမ္မတာတရားစုများ ဖြစ်သည်၊ ဘုရားမပွင့်သော သုညကမ္ဘာ တို့၌လည်း လူ, နတ်–ဗြဟ္မာ ကမ္ဘာနှင့်အပြည့် ရှိကြသည်ပင်၊ ဘုရားမပွင့်ရာ စကြဝဠာ အနန္တတို့မှာလည်း လူ, နတ်–ဗြဟ္မာ စကြာဝဠာနှင့် အပြည့်, အပြည့် ရှိကြသည်ပင်။

ယင်း လူ– နတ်– ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း အလေ့ပေါက် မဟုတ်ကြ၊ ဒါန, သီလ, ဘာဝနာကြောင့် ဖြစ်ကြရသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဘုရားပွင့်ရာ သာသနာတော်နှင့် ကြုံကြိုက်ခဲ့သည် ဆိုရာ၌ လူချမ်းသာ, နတ်ချမ်းသာ, ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာကို ရရာ, ရကြောင်းဖြစ်သော ဒါန, သီလ, ဘာဝနာ သာမညများ အတွက်နှင့် ဆိုသည်မဟုတ်၊ ဗောဓိပက္ခိယတရား (၃၇) ပါး ဟူသော ဘုရားသာသနာ အစစ်အတွက်နှင့် ဆိုပေသည်။

အချို့သူတို့ကား အထုံဝါသနာ ပါရမီဗီဇ ဖြစ်ကြရသည်ကိုပင် အားရအံ့ချီး အကျိုးကြီးပြုလုပ်၍ ပြောဟောကြကုန်၏၊ ဗောဓိပက္ခိယ အနှစ်, အမြစ်မပါ အကာ, အပွေးမျှသာ ဖြစ်သော အထုံဝါသနာ ပါရမီဗီဇ သာပညာများသည် သာသနာပသို့ ရောက်သောအခါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တချက်လောက် ငြိလျှင်ပင် လွင့်စင် ပြယ်ပျောက်၍ 'ဝဋ်သို့အစဉ်လိုက်သော= ဝဋ္ဋာနုသာရီ' မဟာပုထုဇဉ် အနေ, သံသရာ့တစ္ဆေ, သံသရာမြေဘုတ်, မြုပ်မြဲ, မျောမြဲ တလဲလဲသာ ဖြစ်ရာ၏။

ထို့ကြောင့်လျှင် ကြောင်း,ကျိုး မြော်မြင် ပညာရှင်ဖြစ်သော အချို့ကောင်း သားသမီးများသည် မိမိ၏ နောင်အလောင်းအလျာ ပါရမီညဉ် အစဉ်ခြေမြစ် အနှစ်ရဲရဲ အကယ်မြဲ၍ သွားရန်အကျိုးကို ကောင်းစွာ မြော်မြင်လျက် သုံးဖြာဗောဓိ, ဝိဝဋ္ဋခမ္မ လိုရာရနိုင်သော ဗောဓိပဒေသာပင်ကြီးကို တွေ့ကြုံကြ၍ သဗ္ဗညုမြတ်စွာ သာသနာအနှစ် အစစ်ကေန် တကယ်မှန်သော—

၁။ သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါး၊
၂။ သမ္မပ္ပဓာန် ၄-ပါး၊
၃။ ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄-ပါး၊
၄။ ဣန္ဒြေ ၅-ပါး၊
၅။ ဗိုလ် ၅-ပါး၊
၆။ ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး၊
၇။ မဂ္ဂင် ၈-ပါး၊

ဟူသော ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇-ပါးကို ကြိုးစားအားထုတ်ရမည် ဖြစ်၏။ ချဉ်းအံ့—

သဒ္ဓါသည် ပသာဒသဒ္ဓါ၊ သြကပ္ပနသဒ္ဓါ၊ အာဂမသဒ္ဓါ၊ အဓိဂမသဒ္ဓါ ဟူ၍ ၄-ပါးရှိ၏။ ယင်းတွင်—

၁။ ကြည်ညိုထိုက်သော ဂုဏ်ကို ကြားရ မြင်ရလျှင် ကြည်ညိုတတ်သော သဒ္ဓါသည် 'ဒသာဒသဒ္ဓါ'မည်၏၊ ဉာဏ်မယှဉ်သော ဉာဏဝိပ္ပယုတ် သဒ္ဓါမျိုးဖြစ်၍ သဒ္ဓါ ခိုင်မဟုတ်။

၂။ ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သံဃာ့ဂုဏ်များကို ကြားရ၊ မြင်ရ၍ ကြည်ညိုသော သဒ္ဓါသည် 'သြကပ္ပနသဒ္ဓါ' မည်၏၊ ဉာဏ်ယှဉ်သော ဉာဏသပ္ပယုတ် သဒ္ဓါမျိုး ဖြစ်၍ ယခုဘဝမျှတွင် ခိုင်၏၊ သေလျှင် ပျောက်၏။

၃။ နိယတဗျာဒိတ်ကို ရပြီးသော အလောင်းအလျာတို့၏ ဒါန၊ သီလမှုတို့၌ ဖြစ်လေရာရာ အစဉ်ပါ၍ နေသော သဒ္ဓါသည် 'အာဂမသဒ္ဓါ' မည်၏။

၄။ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ကို ရ၍ မိမိ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ပြီးသော အရိယာတို့၏ သဒ္ဓါသည် "အဓိဂမသဒ္ဓါ" မည်၏။

ယင်းလေးပါးတွင် "ပသာဒသဒ္ဓါသတ္တိ"မျှသည်ပင် အလွန်ရခဲ၏။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ထွန်းကားရာ နိုင်ငံမှာ နေကြသူ လူအများအပြား ရှိကြ၏၊ ပသာဒသဒ္ဓါမျှပင် မဖြစ်လိုကြ။

သြကပ္ပနသဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် မြတ်စွာဘုရား တပည့်သား အနွယ်အဆက် မှန်လျှင် အလဇ္ဇီ၊ ဒုဿီလတို့၌ပင် အနွယ်နှင့် စပ်၍ လေးမြတ်ရိုသေနိုင်၏။

အာဂမသဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဒါန၊ သီလမှုနှင့် ကင်း၍ မနေနိုင်တော့ပြီ။

အဓိဂမသဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် နိဗ္ဗာန်ရသည့် ဘဝတိုင်အောင် သရဏဂုံသုံးပါး, နိစ္စသီလငါးပါး, သုစရိုက်ဆယ်ပါး, ဗောဓိပက္ခိယတရား (၃၇)ပါး, သိက္ခာသုံးပါး အစဉ်မြဲ၍ သွားတော့၏။ (ဥတ္တမပုရိသ)

ယခုအခါကား ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး ထွန်းကားချိန်အခါကြီး ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ မိမိသည် မိမိကိုယ်၌လည်း ယင်းသဒ္ဓါများ အဆင့်ဆင့် တည်အောင် ကြိုးစား၍ အများတကာလည်း တည်ပါစေ ဆိုသည့်သဘောနှင့် မိမိနှင့် နီးစပ်သူများအား ဘုရားရှင်၏ တရားတော်များကို ဟောပြောပြသပေး၏။

တချိန်သော နေ့ကာလက မိမိသည် မြို့တမြို့တွင် တရားဟော၏။ တရားပွဲမှာ ရက်ရှည် ဖြစ်၏။ တညတွင် မိမိသည် ရှင်သာရိပုတ္တ၏ ညီအငယ်ဆုံး ရှင်ရေဝတ၏ ရှင်သာမဏေဝတ်ခန်း, ရဟန္တာဖြစ်ခန်းကို ဟော၏။ နောက်နေ့တွင် မိမိထံသို့ သီလရှင်ငယ်တပါးနှင့် အဖော်တယောက် ရောက်လာလျှောက်ထား၏—

"ဘုန်းဘုန်းနဲ့ တပည့်တော်နဲ့ မသိလို့၊ သိယင် ညကဟောတဲ့တရားကို '**တပည့်တော် စောင်းဟောတယ် ပြောမှာဘဲဘုရား**"

"ဘာဖြစ်လို့လဲ"

"တပည့်တော် အဖြစ်သနစ်နဲ့ သိပ်တူဒါဘဲဘုရား"

"ကဲ……ဆိုပါအုံး၊ နင့်အဖြစ်သနစ်နဲ့ ဘယ်လိုတူလဲ၊ ရှင်ရေဝတ အဖြစ်မှန်တော့ ညက ဦးပဥ္စင်းဟောလို့ ပြီးသွားပြီ၊ နင့်အဖြစ်မှန်တော့ နင်ဘဲဟောပြ၊ ပြီးတော့မှ ဦးပဥ္စင်းက တဆင့် ရှင်ရေဝတအဖြစ်မှန်ကို ဟောသလို နင့်အဖြစ်မှန်လဲ ပြန်ဟောသင့်က ဟောရမှာပေါ့"

"တပည့်တော်က ငယ်ငယ်ကလေးထဲက ရဟန်းသံဃာတွေ သီလရှင်တွေကို မြင်ယင် သိပ်ကြည်ညိုဒါဘဲဘုရား"

"အင်း...."

"အထူးသဖြင့် သီလရှင်တွေ တွေ့ယင် သိပ်ကြည်ညိုပြီး သီလရှင် သိ်ဝတ်ချင်ဒါဘဲဘုရား"

"ဝတ်ချင်တော့ မိဘတွေကို ဝတ်ခွင့်မတောင်းဘူးလား?

"တောင်းပါတယ်ဘုရား၊ မိဘတွေကလဲ လောကဂုဏ် ပကာသနကို လိုလားကြတယ်၊ မက်မောကြတယ်၊ တပည့်တော် ကို အရာရှိ,အရာခံ ဖြစ်စေချင်တယ်ပေါ့ဘုရား"

"အင်း....ခုခေတ်မိဘတွေက ဒါမျိုးတွေဘဲများတယ်၊သာသ နာ ကြည်ညိုတယ်ဆိုဒါ အပြောလောက်, အယောင်ဆောင် လောက်ဘဲ ရှိတော့တယ်"

"တပည့်တော်ကလဲ ဒီလောက ဂုဏ်တွေ, ပကာသနတွေကို သိပ်ပြီးတော့ စက်ဆုပ်တယ်ဘုရား၊ ဒါ့ကြောင့် သီလရှင်ဝတ်ဘို့ ဘဲ အမြဲပူဆာတယ်ဘုရား၊ မိဘတွေကလဲ ခွင့်မပေးဘူး"

"အင်း....ဒါဖြင့် ခုတော့ ဘယ်လို သီလရှင်ဖြစ်လာလဲ"

"တပည့်တော်က 'နှောင်အိမ်ထဲက ငှက်ဟာ ထွက်ပေါက် သာ ရှာနေသလို' ဘယ်လိုများ သီလရှင်ဝတ်ရပါ့မလဲလို့ ဒါဘဲ ကြည့်နေတယ်, ချောင်းနေတယ်ဘုရား"

"အင်းပေါ့-တကယ့်သဒ္ဓါစစ်သဒ္ဓါမှန်ဆိုယင် ဒီလိုခိုင်မြဲရမှာ ပေါ့၊ သဒ္ဓါစစ်,သဒ္ဓါမှန် မဟုတ်ယင် "**ခွေးသိုးကြက်ယက်**" ဆို ဒါလို သီလရှင်တွေ မြင်တဲ့အခိုက်, သို့မဟုတ် သံဝေဂဖြစ်စရာ တရားကို နာရတဲ့အခိုက်သာ ဖြစ်မှာပေါ့၊ ပြီးတော့ ပျောက် သွားရော၊ အဲဒီလို 'ခွေးသိုးကြက်ယက်' သဒ္ဓါမျိုးဖြစ်တဲ့သူတွေ

တော့ ဦးပဥ္ဇင်း အများအပြား တွေ့ဘူးသားဘဲ၊ သီလရှင်ဝတ်ချင်တယ်, ဝတ်ချင်တယ်နဲ့ တော်တော်ကြာ အိမ်ထောင်ကျ သွားရော"

"တပည့်တော်က သံဝေဂတရားလဲ မနာရပါဘူးဘုရား၊ ဘယ်လိုကြောင့် ဝတ်ချင်မှန်းလဲ မသိပါဘူးဘုရား၊ သိပ်ဝတ်ချင်ဒါဘဲ"

"အင်း ...အတိတ်က ပါရမီခတ်ခံပါခဲ့လို့ အဲဒီပါရမီခတ်ခံက နှိုးဆော်လို့ နေမှာပေါ့"

"မှန်ပါဘုရား ဒီလိုဘဲ ဆိုရမှာဘဲ၊ တပည့်တော် နောက်တော့ ဘယ်လိုကြံလဲဆို 'ငါ့တော့ မိဘတွေက ဒီတသက် ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ အကြည်အသာ သီလရှင်ဝတ်ခွင့် ပေးမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ငါ့နည်းနဲ့ငါ ဖြစ်သလို ကြံရတော့မှာဘဲ' လို့ ကြံတယ်ဘုရား"

"အင်း........ အဲဒီတော့ ဘယ်အရွယ်လောက် ရှိလာပြီလဲ, ဘယ်နှစ်တန်းရောက်ပြီလဲ"

"အဲဒီတော့ ဆယ့်လေးငါးနှစ် ရောက်ပြီပေါ့ ဘုရား, အလယ်တန်း ရောက်ပြီဘုရား"

"အင်း........ အဲဒီအချိန်မှာ ကြံပုံကြံနည်း ဆက်ပြောစမ်းပါအုံး"

"တပည့်တော် ကျောင်းတက်သွားယင် နေ့တဝက်ဘဲ တက်တော့တယ်ဘုရား"

"ဟင်........ သီလရှင် ဝတ်မဲ့လူကလဲ နေ့တဝက် ကျောင်းပြေးရောလား"

"တင်ပါဘုရား ပြေးတယ်ဆိုပါတော့၊ တပည့်တော် ပြေးဒါက အကျိုးမရှိ ကလေကချေ ပြေးဒါမဟုတ်ပါဘူးဘုရား"

"အင်း........ပြောစမ်းပါအုံး, အကျိုးရှိရှိ ကျောင်းပြေးပုံကို၊ ကျောင်းပြေးဒါဟာ နှင့်ကျမှာဘဲ—

၁။ ကလေကချေ ကျောင်းပြေးနည်း၊

၂။ အကျိုးရှိရှိ ကျောင်းပြေးနည်း" လို့ နှစ်မျိုးမှတ်ရမလို ဖြစ်နေပြီ"

"မှန်ပါ မှတ်ရမှာဘဲ ဘုန်းဘုန်းဘုရား"

"ကဲ........ကဲ... ပြောစမ်းပါအုံး, ဘယ်လိုများ အကျိုးရှိရှိ ကျောင်းပြေးလဲ၊ မှတ်သားပြီး နောင်လာ နောက်သားတွေ အကျိုးရှိရှိ ကျောင်းပြေးနည်း သင်ပေးသင့် ပေးရဒါပေါ့"

"တပည့်တော်က နေ့တဝက်ဘဲ ကျောင်းတက်ပြီး နောက်ပိုင်းအချိန်ကျတော့ သီလရှင်ကျောင်းပြေးပြီး သဒ္ဒါတို့, သင်္ဂြိုဟ်တို့ကို တနေ့ နှံနှံ တက်တယ်ဘုရား"

"အော်........အော်........ဒီလိုကို, နှင့်ကျောင်းပြေးနည်းကားက နှင်တယောက်ဘဲ ရှိမယ်ထင်တယ်၊ တခြား နှင်လိုလူ ရှိချင်မှ ရှိမယ်၊ အင်း........ ဟုတ်ဟုတ်ဘဲ၊ အဲဒီလို နေ့တဝက်ပြေးတော့ စာမေးပွဲမကျဘူးလား"

"စာမေးပွဲ တခါမှ မကျပါဘူးဘုန်းဘုန်း"

"အင်း........နှင့်ဉာဏ်က အကောင်းကြီးဘဲ"

"အဲဒီလို ကျောင်းတက်နေရာက မိဘတွေကို သီလရှင် ဝတ်ခွင့်တောင်းပါတယ်၊ မရဘူး၊ ဒီတော့ တပည့်တော် တပြေးပြေးနဲ့ ကျောင်းစရိတ်ထဲက ချွေချွေပြီး သီလရှင် အဝတ်အစားတွေ ချုပ်တယ် ဘုန်းဘုန်း"

"နင်က ဘယ်လိုချုပ်သလဲ?

"တပည့်တော်တို့အိမ်မှာ စက်ရှိဒါကို ဘုန်းဘုန်းရဲ့ ချုပ်တတ်ထာပေါ့၊ အချိုးအစားတွေ သီလရှင်တွေ မေးရဒါပေါ့၊ ချုပ်တော့ မိဘတွေ အလစ်အလစ်မှ ချုပ်ရတယ်၊ တခါတခါ ညဘက်မှာ ခြင်ထောင်ထဲဝင်ပြီး ချုပ်ရတယ်ဘုရား၊ အပြင်ကလဲ မမြင်ရအောင် ခြင်ထောင်ကို စောင်ကာရ သေးတယ်ဘုရား"

"အင်း........နင့်ဒုက္ခက မသေးဘူး၊ မီးလောင်လို့ မသေလို့သာ သီလရှင်ဖြစ်ထာ၊ မီးလောင်ဘို့ အကောင်းသား အပြင်မှာ ကျောင်းသွားယင်းနဲ့ စက်မှာချုပ်ယင် ပြီးနေဒါဘဲဟာ ဒုက္ခခံလိုက်ရဒါ"

"ဘုန်းဘုန်းကလဲ ကပ်ကပ်သပ်သပ် ချုပ်ရဒါ၊ ဘယ်စက်ခတွေ ဘာတွေ အကုန်ခံနိုင်မလဲ၊ သီလရှင်ဝတ်ယင် မိဘတွေက သဘောတူမှာ ပဟုတ်တော့ သီလရှင်ဘဝကျလဲ ချုပ်ရမယ်ဆိုတော့ ဂုထဲက ချုပ်တတ်ထားမှပေါ့၊ ပြီးတော့ တဘက်ကလဲ သီလရှင်ဘဝနဲ့အထိ ဝတ်ဖို့, စားဖို့ လုံလောက်အောင်လဲ စုရသေတယ် ဘုန်းဘုန်းရဲ့"

"အင်း.... နင့်အကြံဉာဏ် အမြော်အမြင် ဘယ်ဆိုးမလဲ၊ ဦးပဥ္စင်းဆိုတောင် ဒီလို ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်မယ်"

"ဘုန်းဘုန်းကလဲ မြှောက်နေပြန်ပြီ"

"မမြှောက်ပါဘူး ဦးပဥ္စင်းက အမြှောက်အပင့် ဝါသနာမပါဘူး၊ တရားဟောတဲ့အခါ နင်သဘိထား နားထောင်ကြည့်ပါလား၊ မြှောက်ပင့်တဲ့သဘောပါလားလို့၊ တချို့က ဦးပဥ္စင်းကို ပြောတယ်၊ ဘုန်းကြီးတရားဟောဒါက တိုလွန်းတယ်, ပြတ်လွန်းတယ်တဲ့"

"ဟုတ်တယ် ဘုန်းဘုန်း, ဘုန်းဘုန်းဟောဒါ တိုတို ပြတ်ပြတ် ဘဲဟာ"

"ကဲ....ထားပါတော့, နင့်သီလရှင်အဝတ်အစား အကြောင်း ဆက် ပြောစမ်းပါအုံး"

"တပည့်တော် ကပ်ကျေး, ခေါင်းရိတ်ဒါး အကုန်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားတယ် ဘုရား"

"အင်း........ တယ်ဟုတ်ပါလား"

"ဆယ်တန်းအောင်တော့ မိဘတွေက တက္ကသိုလ်သွားဘို့ စီစဉ်တယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်က သီလရှင်ဝတ်ဖို့ စီစဉ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ တပည့်တော် အကြံမရဘူး၊ မိဘတွေ အစီအစဉ်နဲ့ ရန်ကုန် သွားရပါတယ်"

"အင်း....နင့်ဒုက္ခက မသေးဘူး"

"တင်ပါ ဘုရား........ ရန်ကုန်ရောက်တော့ တပည့်တော်က (........)ရိပ်သာမှာ သွားပြီး တရားအားထုတ်နေတယ်ဘုရား၊ ကျောင်းနေဘို့ မစီစဉ် မစဉ်းစားတော့ဘူး ဘုန်းဘုန်းရဲ့"

"မိဘတွေက မသိဘူးလား"

"အဲဒါ မိဘတွေက သိလဲ သိရော, အိမ်ထောင်ချပေးမှ ကိစ္စအေးမယ်ဆိုပြီး စီမံပြီး တပည့်တော်ကို ပြန်ခေါ်တယ်၊ ဒီကျတော့ အစီအစဉ်လဲ သိရော တပည့်တော် တချိုးထဲ ကိုယ့် သီလရှင်အဝတ်အစားတွေယူပြီး လစ်တာဘဲ ဘုန်းဘုန်း"

"အင်း........အင်း........ နင့်ဥစ္စာက ခုမှဘဲ ရှင်ရေဝတနဲ့တူ တော့တယ်"

"တင်ပါ ဒါ့ကြောင့် ဘုန်းဘုန်းကို ပြောဒါပေါ့၊ တပည့် တော်နဲ့ ဘုန်းဘုန်းနဲ့သာ စောစောက သိနေယင် တပည့်တော် စောင်းဟောတယ် ပြောမှာဘဲဘုရား,လို့"

"ကဲ....ဆက်ပြောပါအုံး၊ လစ်တော့ ဘယ်ရောက်လဲ ရှင်ရေဝတက တောရကျောင်းရောက်တယ်၊ နင်က ဘယ်ရောက်လဲ"

"တပည့်တော်က ရိပ်သာကျောင်း ရောက်ထာပေါ့ ဘုန်းဘုန်းရဲ့၊ ရောက်တယ်ဆို ဆရာတော်ကြီးကို လျှောက်ထားတယ်၊ သီလရှင်ဝတ်ပေးဘို့၊ ဆရာတော်ကြီးက မိဘဆွေမျိုးသားချင်းတွေ မပါလို့ ဝတ်မပေးနိုင်ဘူးတဲ့ ဘုရား"

"ဟင်........ဝတ်သာမပေးနိုင်တယ် ခုတော့လဲ သီလရှင် ဖြစ်နေပါလား"

"ဘုန်းဘုန်းကလဲ မြန်လိုက်ထာ, တပည့်တော် ပြောတဲ့စကားမှ မဆုံးသေးဘဲ ဥစ္စာဟာ"

"အင်း........ဦးပဥ္ဇင်းကတော့ မြန်မြန်ဘဲ သိချင်ဒါပေါ့၊ နင့် သံသရာလယ်ကြောကလဲ ရှေလိုက်ထာ၊ ဒီဘဝတောင် ဒီလောက်ရှေနေယင် နောက် နောက်ဘဝတွေ ဘယ်လောက်ရှေအုံးမလဲ မသိဘူး၊ သံသရာလယ်ရဒါ ကြောက်စရာကြီး၊ အဲဒါ ဒီဘဝမှာဘဲ ကိုယ့် ဒုက္ခကိုယ် ပြန် အာရုံပြုပြီး တရားရအောင် ကြိုးစားနော်, ကဲ....ကဲ ဆက်အုံး နင့်အကြောင်းကို"

"ဆရာတော်ကြီးက ဝတ်မပေးနိုင်ဘူးဆိုတော့ တပည့်တော်ကလဲ သိပ်မဆိုင်းနိုင်ဘူး ဘုန်းဘုန်းရဲ့၊ တော်တော်ကြာ မိဘတွေလိုက်လာလို့ တွေ့သွားယင် ပြန်ခေါ်သွားမှာ"

"အင်း....ဟုတ်ထာပေါ့"

"အဲဒါနဲ့....ဆရာတော် ဝတ်မပေးလဲ, တပည့်တော်ဘာသာ တပည့်တော် ဝတ်မယ်ဆိုပြီး, ကိုယ့်ပါလာတဲ့ ကပ်ကျေးနဲ့ ကိုယ့်ဆံပင် ကိုယ့်ဟာကို ဖြတ်တယ် ဘုန်းဘုန်း"

"တခြားသီလရှင်တွေ ဖြတ်ခိုင်းပါလား"

“သူတို့ကလဲ ဖြတ်မပေးရဲဘူးတဲ့ ဘုန်းဘုန်းရဲ့”

“အမယ်လေး.... ကြောက်စရာမရှိဒါ, ကြုံကြောက်နေရသေးလား၊ ကိုယ်က အတင်းဖြတ်ထာမှ မဟုတ်ထာ၊ ကာယကံရှင်က ဖြတ်ခိုင်းလို့ ဖြတ်ရဒါဘဲဟာ”

“ဆံပင်ဖြတ်ထာကတော့ ထားပါအုံး ဘုန်းဘုန်းရယ်၊ဆံပင်ဖြတ်ပြီးပြီ၊ ခေါင်းရိတ်ပေးပါအုံးဆိုလဲ ရိတ်ပေးမဲ့လူ မရှိဘူးဘုရား”

“အင်း....အင်း....ဆရာတော်ကြီးက ခွင့်မပေးတော့ သူတို့လဲ ကြောက်ကြမှာပေါ့”

“ဒါနဲ့ တပည့်တော်လဲ ရိတ်မပေးလဲ နေဆိုပြီး၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ရိတ်ထာပေါ့ ဘုန်းဘုန်းရဲ့”

“အမယ်....တယ်ဟုတ်ပါလား, ထိမကုန်ဘူးလား”

“နဲနဲတော့ ထိဒါပေါ့ ဘုန်းဘုန်းရဲ့၊ သည်းခံရဒါပေါ့”

“အင်း....ခေါင်းရိတ်ပြီးတော့ ဆရာတော်ကြီးက သီလရှင်ဝတ်ခွင့်ပေးရောလား”

“ဝတ်ခွင့် မပေးဘူး ဘုန်းဘုန်းရဲ့”

“ဟင်....ခေါင်းရိတ်ပြီးဒါလဲ ဝတ်ခွင့်မပေးသေးဘူး”

“မှန်ပါ ဘုရား, အဲဒါနဲ့ ဆရာတော် ဝတ်ခွင့်မပေးလဲ တပည့်တော်ဘာသာ, တပည့်တော် ဝတ်မယ်ဆိုပြီး ဝတ်တယ် ဘုန်းဘုန်း ဘုရား”

“အင်း ...ဘယ်သူကသီလပေးလဲ”

“သီလရှင်ဝတ်ပြီး ဆရာတော်ကြီးဆီ သီလပေးဘို့ သွားပြီးလျှောက်ထားတယ်၊ ဆရာတော်ကြီးက မပေးဘူး”

“ဟင်....ဒါဖြင့် ဘယ်နှယ် သီလယူလဲ”

"ဆရာတော် သိလမပေးယင် တပည့်တော် ဘုရားဆီမှာ ယူမယ်ဆိုပြီး ဘုရားဆီမှာ သိလယူရတယ် ဘုန်းဘုန်းရဲ့"

"အင်း....အင်း—နှင့်အဖြစ်က ဒိနေရာမှာ ရှင်ရေဝတအဖြစ် ထက်တောင် ဆိုးပါသေးလား, ရှင်ရေဝတကမှ အကျိုး အကြောင်းပြောပြတော့ တောရဆရာတော်တွေက ကျေကျေ နပ်နပ် စနစ်တကျ ကိုရင်ဝတ်ပေးလိုက်တယ်"

"မှန်ပါ ဘုရား၊ တပည့်တော် သိလရှင်အဖြစ်မှာဖြင့် ခက် လိုက်ထာ လွန်ပါရော့"

"နောက်ဘယ်တော့မှ ဆရာတော်ကြီးက ဝတ်ခွင့်ပေးလဲ"

"နှစ်ရက်ကြာမှ ဝတ်ခွင့်ပေးတယ်ဘုရား၊ အဲဒီမှ အကျိုး, အကြောင်းမေးပြီး သိလပေးတယ်"

"နှင့် မိဘတွေနဲ့ ဘယ်တော့မှ ပြန်တွေ့လဲ"

"နှစ်လလောက်ကြာမှ သူတို့ သတင်းကြားလို့ လိုက်လာ တယ်"

"လိုက်လာတော့ ပြန်ခေါ်မသွားဘူးလား, လူမထွက်ခိုင်း ဘူးလား"

"အမေဆိုဒါ တပည့်တော်လဲ မြင်ရော ငိုလိုက်ထာ, ပြန် လိုက်ဘို့လဲ ပြောတယ်, လူထွက်ဘို့လဲ ပြောတယ်၊ တပည့်တော် ကလဲ မလိုက်ဘူး, မထွက်ဘူးဆို အတင်းငြင်းတယ်"

"အင်း....ဒီတော့ ဘာပြောလဲ"

"ဒီတော့ သူတို့က ပြန်မလိုက်ဘူး, လူမထွက်ဘူးဆိုယင် အမွေပြတ်တဲ့ ပြောတယ်၊ တပည့်တော်ကလဲ အမွေလဲမလိုချင် ပါဘူး၊ အမွေပြတ်ဆိုတော့ ဝမ်းတောင်သာသွားသေးတယ်၊ ငါခုမှ လွတ်လပ်တော့တယ်လို့"

"သူတို့လဲ အဲဒီလို အမြဲဖြတ် ပြန်ရောလား"

"မှန်ပါ့, အခမြေပြင်ဆိုပြီး ဆရာတော်ကြီးကို ပေးခဲ့ပါတယ် ဘုန်းဘုန်း"

"နောက် သူတို့ မလာတော့ဘူးပေါ့"

"နှစ်နှစ်ကျော်မှ လာတယ် ဘုန်းဘုန်း, ဒီတော့မှ သူတို့ စိတ်ပြောင်းသွားတယ်"

"အင်း....နင့် မိဘတွေကလဲ ရှင်ရေဝတ မိဘတွေနဲ့ မနီး ရိုးစွဲ ဒိဋ္ဌိတွေလားမှ မသိဘဲနဲ့"

"တပည့်တော် မိဘတွေက ဘုရားသွား,ကျောင်းတက်တော့ ရှိပါသေးတယ် ဘုရား"

"အင်း....တချို့က လူကသာ ဘုရားသွား, ကျောင်းတက် နေဒါ အယူကတော့ ဒိဋ္ဌိဖြစ်နေဒါ တပုံကြီးဘဲ"

"ဟုတ်လားဘုရား"

"ဟုတ်ထာပေါ့၊ ကဲ....ထားပါအုံး၊ အဲဒါကို နင်သီလရှင် ဝတ်ပြီးတော့ ပရိယတ်, ပဋိပတ် ဘယ်လိုလဲ ပြောစမ်းပါအုံး"

"တပည့်တော် သီလရှင် တဝါမှာ အဘိဓမ္မာအောင်တယ် ဘုရား၊ နှစ်ဝါမှာ အငယ်အောင်တယ်ဘုရား"

"အမယ်........အဟုတ်ကြီးဘဲ၊ ဘယ်သူစာချပေးလဲ"

"ဆရာတော်ကြီးဘဲ စာချပေးတယ်ဘုရား"

"ဒီနှစ် မဖြေဘူးလား"

"မျက်စိအားနည်းလို့ဘုရား၊ ဒီနှစ်တော့ နားထားပါတယ်"

"အင်း....နင်နဲ့ ရှင်ရေဝတနဲ့ တော်တော်တူတယ်နော်"

"မှန်ပါ ဒါ့ကြောင့် ဘုန်းဘုန်းကို တပည့်တော် လျှောက် ထာပေါ့၊ တပည့်တော်နဲ့သာ သိယင် တပည့်တော် စောင်း ဟောတယ် ပြောမှာဘဲလို့"

"ဒါပေမဲ့ နင်နဲ့ ရှင်ရေဝတနဲ့က ရှေ့ပိုင်းသာတူဒါ၊ နောက်ပိုင်း မတူဘူး"

"ဟုတ်တယ်ဘုန်းဘုန်း ရှင်ရေဝတက တောရကျောင်းမှာ ကိုရင်ဝတ်ပြီး၊ အဲဒီတောရမှ ရွာတောထဲ တဆင့် ပြေးတယ် မဟုတ်လား"

"အင်း........ဟုတ်ထာပေါ့၊ ရှင်ရေဝတ အဲဒီလို ပြေးပြီး တရားအားထုတ်ထာ သုံးလကျော်ကျော်လောက်မှာ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားဒါဘဲ"

"တပည့်တော်လဲ ပြေးမယ်ဘုရား"·

"အင်း........ဦးပဥ္စင်းသဘောတော့ ပြေးဒါ သဘောကျ တယ်၊ နင်က ငယ်သေးတော့ ဒီမှာဆို စာသင်ဖော်မရှိဘူး၊ စာသင်ဖော်ရှိတဲ့ဆီမှာ ပြေးပြီး စာသင်၊ ပြီးတော့ ပြန်လာပြီး ဆရာတော်ကြီး ပြုစုပေါ့၊ တော်တော်ကြာ စာမတတ်၊ ပေ မတတ်နဲ့ အသက်ကလဲ ကြီးတယ် ဟန်မကျဘူး"

"ဦးပဥ္စင်းတို့ သာသနာတော်ထမ်းရဟန်းတွေလဲ အမျိုးမျိုး ရှိတယ်၊ အဲဒါကို လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက လင်္ကာ သုံးပါး၊ လင်္ကာလေးပါးနဲ့ ဒီလိုခွဲပြတယ်—

၁။ ပညာပဗ္ဗဇိတ ရဟန်းမျိုးသည် တတ်မှု၊ သိမှု အလိမ္မာ မှုကို ကြိုးစားအားထုတ်သည်၊

၂။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ ရဟန်းမျိုးသည် စင်ကြယ်စေသော သီလ အကျင့်စသည်ကို ကြိုးစားအားထုတ်သည်။

၃။ ဘယာပဗ္ဗဇိတ ရဟန်းမျိုးသည် ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး စတဲ့ ပစ္စည်းလာဘ်လာဘရမှုကို ကြိုးစားအားထုတ်သည်။

“ဒါက မြင်လျှင် သိဘို့ ပဗ္ဗဇိတ လက္ခဏာ သုံးပွါးဘဲ၊ လေးပါးက ဘယ်လိုလဲဆိုတော့–

၁။ ပညာပဗ္ဗဇိတရဟန်းသည် ပညာကို ကြိုးစားသည်၊
၂။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတရဟန်းသည် အကျင့်ကို ကြိုးစားသည်၊
၃။ လောဘပဗ္ဗဇိတရဟန်းသည် အစားကောင်း, အဝတ်ကောင်း, အိပ်ရာနေရာကောင်း, အရိပ်အာဝါသ, ကျောင်းကန်ကောင်းကို ကြိုးစားသည်၊
၄။ မောဟပဗ္ဗဇိတရဟန်းသည် အမေ့တလျော့ အမှတ်တမဲ့နှင့် နေ့ကုန်မှုကို ကြိုးစားသည်။

“ဒါက မြင်လျှင် သိဘို့ ပဗ္ဗဇိတလက္ခဏာလေးပါးဘဲ၊ အဲဒီလက္ခဏာတွေ မြင်လျှင် ဘယ်လိုရဟန်းဆိုဒါ မသိနိုင်ဘူးလား, သိနိုင်လား” (ဥတ္တမပုရိသဒီပနီ)

“သိနိုင်ပါတယ် ဘုန်းဘုန်းဘုရား”

“အင်း....နင်တို့ သီလရှင်တွေကိုလဲ သင်္ဂဇာဆရာတော်ကြီးက လေးမျိုး ခွဲပြထားတယ်၊ နင်တွေ့ဘူးလား”

“မတွေ့ဘူးပါ ဘုန်းဘုန်းဘုရား၊ ပြောပြစမ်းပါအုံး ဘာတွေလဲလို့”

“အင်း....သီလရှင်လေးမျိုးက ဘာတွေလဲ ဆိုတော့–

၁။ မယ်သီလ
၂။ မယ်သီလန်
၃။ မယ်သီလေ

၄။ မယ်သီလော တဲ့၊ အဲဒီလေးမျိုးဘဲ၊ အဲဒီလေးမျိုးမှာ မယ်သီလ တမျိုးဘဲ ကောင်းတယ်၊ သီလ, သမာဓိ, ပညာသိက္ခာ သုံးပါး အကျင့်တရားနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သီလရှင်မှ ကောင်းတယ်၊ အဲဒီလို သီလရှင်ကို 'မယ်သီလ' ခေါ်ဒါဘဲ၊ အဲဒါ နင်လဲ မယ်သီလဖြစ်အောင် ကြိုးစားနော်"

"မှန်ပါ တပည့်တော် ကြိုးစားပါမယ် ဘုန်းဘုန်း"

"ကြိုးစားမယ်ဆို သိပ်ဆိုင်းလို့ ဖြစ်ထာမဟုတ်ဘူး၊ အရွယ်တွေ, အသက်တွေက ကိုယ့်ကို ဆိုင်းဒါမဟုတ်ဘူး၊ ကြီးလာယင် ဉာဏ်က ထိုင်းထိုင်းလာတယ်၊ ဦးပဉ္စင်းတို့တောင် ရှေးတုန်းကနဲ့ ခု ကျက်ဉာဏ်ခြင်း မတူတော့ဘူး၊ ခုဆို တယ်ပြီး စာကျက်လို့ မကောင်းတော့ဘူး၊ အဲဒါကြောင့် အချိန် မနှောင်းစေနဲ့နော်"

"မှန်ပါ ဘုန်းဘုန်းဘုရား"

"ကဲ....သွားတော့, သွားတော့- ညောင်းပြီ"

* ကာမဂုဏ်ထောင်, ထိပ်-တုံးနှောင်, လွတ်အောင် ရုန်းထွက်နိုင်စေသော်

* ပရိယတ် ပဋိပတ်, ထိုနှစ်ရပ်, အတတ်သင်ကျင့် နိုင်စေသော်

ဖိုလ်ဝင်စား၁ါ ဘယ်နှစ်ယောက်ရှိသလဲ ဘုရား

(၁၈)

"**အစင်တခု–အတုတထောင်**" ဆိုသောစကားသည် မှန်လှ၏၊ မည်သည့်အရာ၌မဆို အစစ်၏ အဘိုးတန်ကြောင်း၊ အများက အလေးပြုကြောင်း သိကြလျှင် အတုတွေ အလျှိုအလျှိုပေါ်လာတတ်၏။

ထင်စွာပြဦးအံ့- ရှေးကရော ယခုပါ အဖိုးတန်၍ အများမြတ်နိုးအပ်သော စိန်, ကျောက်, ရွှေ, ငွေစသော ပစ္စည်းတို့၌ စိန်တု, ကျောက်တု, ရွှေတု, ငွေတု စသော အတုတွေ ဖြစ်ပေါ်နေသကဲ့သို့ အစစ်အမှန် အဘိုးတန်သော ဘုရား,တရား, သံဃာ ရတနာသုံးပါး၌လည်း ဘုရားတု,တရားတု, သံဃာတုတွေ ပေါ်လာတော့၏။

စိန်,ရွှေအတုပေါ်လာသောအခါ စိန်ရွှေအစစ်သည် တဖြည်းဖြည်း ကွယ်ပျောက်ရတော့၏၊ အစစ်နှင့်အတု မခွဲခြားတတ်သောသူတို့အတွက်မူ အစစ်နှင့်အတုမှာ မထူးခြားချေ။

စိန့်ရွှေအစစ်နှင့် အတု တန်ဆာနှစ်ခုကို ယှဉ်၍ ရောင်း၏၊ အစစ်နှင့် အတုမှာလည်း ခွဲမရအောင် တူ၏၊ အဖိုးမှု ကွာခြား၏၊ အတုမှာ ဈေးသက်သာ၏၊ အစစ်မှာ ဈေးကြီး၏၊ ထိုအခါ ဝယ်သူက ဘယ်တန်ဆာကို ဝယ်မည်နည်း၊ ဈေးသက်သာသော အတုကိုသာ ဝယ်ယူမည် ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အစစ်မှာ အသုံးနည်း၍ သိမ်းဆည်းထားရတော့၏။ အတုသာ အရောင်းသွက်တော့၏။

ယခုခေတ်သည် ဝိပဿနာခေတ် ဖြစ်၏၊ အမြို့မြို့ အရွာရွာတွင် ဝိပဿနာခေတ်စားလျက် ရှိ၏၊ တရားဟောတာတောင်မှ ဝိပဿနာတရားမှ ကြိုက်သူများလာ၏၊ ဝိပဿနာ တရားမှ မပါလျှင် တရားမဟုတ်သလို ဖြစ်လာ၏။

ယင်းသို့ ဝိပဿနာတရား နာကြားသူ များလာသဖြင့် ဟောကြားသူလည်းများလာ၏၊ နာကြားရာမှတဆင့် အားထုတ်သူလည်း များလာ၏။ ယင်းသို့ဖြင့် ဝိပဿနာ တရားဟောသူ ပြသူ, များလာသလို နာကြား, အားထုတ်သူလည်း များလာသည်။

ဘယ်အရာမဆို များလာလျှင် အတုပါလာတတ်သလို့ခေတ်စားလာသော ဝိပဿနာတွင်လည်း အတုတွေ ပါဝင်လာတော့၏။ အတုနှင့်အစစ်မှာ ယှဉ်၍ဟောလျှင် အတုကလွယ်၍ အစစ်က ခက်သောကြောင့် အတုကို အကြိုက်များ၏၊ အစစ်ကို အကြိုက်နည်း၏။

ထို့အတူပင် အစစ်နှင့်အတုကိုယှဉ်၍ အားထုတ်လျှင် အစစ်သည် ရခဲ၏၊ အတုသည် ရလွယ်၏၊ ထိုအခါ ရခဲသော အစစ်ကို လူကြိုက်နည်းကာ ရလွယ်သောအတုကို လူကြိုက်များ၏။

ယင်းသို့ဖြင့် ဝိပဿနာတရား အစစ် ဟောပြောမှု၊ အား ထုတ်မှုများ တစ,တစ ကွယ်ပျောက်ကာ အတု ဟောပြောမှု၊ အတု အားထုတ်မှုများသာ ခေတ်စား၍ လူကြိုက် များလာ၏။

ထိုအခါ မဂ်,ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်ကို တကယ် လိုလား၍ တရား အစစ်အမှန်ကို အားထုတ်လိုသော အမျိုးကောင်း သား,သမီး တို့အဖို့ အတုတွေကို မြင်ကာ အစစ်တွေအပေါ်ပါ အထင်သေး ၍ အစစ်တွေဆီသို့ပင် မရောက်တော့ဘဲ အစစ်တရား, နာ ကြားမှုရော, အားထုတ်ခွင့်ပါ မရတော့ပေ။

ယင်းသို့ဖြင့် ထိုအမျိုးကောင်း သားသမီးတို့မှာ သာသနာ တော်နှင့် တွေ့ရကျိုးမနပ်ဘဲ၊ သာသနာတော်နှင့် တွေ့ရကျိုးကြီး ဆုံးရှုံးရတတ်၏။

ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက်။ ။ယင်း ဆုံးရှုံးမှုမျိုး မိမိကိုယ်တိုင် ကြုံဆုံခဲ့ရ၏၊ တချိန်သော ဆောင်း ကာလက ဖြစ်ခဲ့၏၊ မိမိနှင့်အတူ မိတ်ဆွေတစု တရားဌာန တခု တွင် တည်းခိုနေရ၏၊ မိမိတို့အား ယင်းဌာနမှ ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ် များက တရားအားထုတ်ဖို့ တိုက်တွန်း၏။

မိမိမှာ တရားအားထုတ်ချင်စိတ် နည်းနည်းမှ မဖြစ်ပေါ်ခဲ့ ပါ၊ သဒ္ဓါတရား ခေါင်းပါး၍တော့ မဟုတ်ပါ၊ နည်း,ပြသူ, အားထုတ်သူတို့ အခြေအနေကို ကြည့်၍ မျက်စိ မပြည့်၍ ဖြစ်သည်။

မိမိမှာ နဂိုရ်ကမှ မျက်စိမပြည့်၍ အားမထုတ် ဖြစ်ရတဲ့ အထည်းတွင် အားထုတ်သူ အချို့လည်း ကမ္မဌာန်း ဆရာများ နှင့် အဆင်မပြေ၍ တဝက်နှင့်ဘဲ အားမထုတ်ဘဲ တရားထွက် လာသည်ကို တွေ့ရပြန်သည်၊ ထိုအခါ မိမိက မေးကြည့်သည်-

"ဘယ့်နှယ်လဲ၊ ဘာဖြစ်လို့ ရက်ကုန်အောင် အားမထုတ်ထာလဲ"

"ဟာ....ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကလဲ တယ်.... ဒေါသကြီးဒါဘဲဟ"

"ဟ....ဘယ့်နှယ် ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆရာက ဒေါသကြီးရမှာလဲ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာဆိုဒါ ဒေါသစတဲ့ ကိလေသာတွေနဲပါးအောင်, ကုန်ခမ်းအောင်, ကိုယ်တိုင်ကျင့်ပြီး သူတပါးတွေကိုလဲ ကိုယ်လိုဖြစ်အောင် ပြပေးနေသူ မဟုတ်လား"

"သွားပြီး အားထုတ်ကြည့်စမ်းပါအုံး ဆရာကြီးရ၊ သိချင်ဒါလေး တခု သွားမေးမိပါတယ်၊ မာန်လိုက်, ထန်လိုက်ထာလန့်ရောဘဲ"

"သိချင်ဒါတော့ မေးရမှာပေါ့၊ သိချင်ဒါ မမေးရယင် ရှေ့ဆက်လက်အားထုတ်လို့ ဘယ်ဖြစ်ပါတော့မလဲ"

"အေး....သဘောကတော့ ဒီလိုဘဲပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ အာဏာတော်က– 'မမေးနဲ့တဲ့, အားသာထုတ်တဲ့' တော်တော်ကြာ ပြဿနာပြေလယ်သွားမယ်တဲ့"

"မေးလို့ ပြေလယ်ရမဲ့ ပြဿနာဟာ မေးမှ ပြေလယ်မှာ၊ အားထုတ်လို့ ပြေလယ်ရမဲ့ ပြဿနာဟာလဲ အားထုတ်မှပြေလယ်မှာ၊ တခြားစီ တကဏ္ဍစီဘဲ၊ ဘယ့်နှယ် ဆွေးနွေးမှုနဲ့ အားထုတ်မှု သွားရောရဒါလဲ၊ အဲဒီ သိချင်ဒါလေးက "**ပလိဗောဓ**" ဘဲ မဟုတ်လား၊ သူက နှောက်ရှက် တားဆီး နေဒါနဲ့ ရှေ့ဆက်လက်အားထုတ်လို့ ဘယ်ရတော့မလဲ"

"အမယ် ဆရာကြီးက ပလိဗောဓတွေ, ဘာတွေနဲ့ စာသံပေသံ, သွားမပေးနဲ့အုံး "**စာခံတယ်**" ဆိုပြီး သာ၍ပင် မာန်, ထန်လိုက်အုံးမယ်"

ယင်းသို့ဖြင့် မိမိမိတ်ဆွေတစုလဲ တရားအားထုတ်မှု နိဂုံးချုပ်လိုက်ရ၏၊ မိမိလဲ မျက်မြင် အထင်နှင့် အဖြစ်အပျက် ကိုယ်တွေ့ကြောင့် ထိုအချိန်မှစ၍ တရားဌာနနှင့် ဝေးခဲ့၏။

မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်း။ ။ရက်ကိုလစား, လအား နှစ်ဖြုံး၍ အချိန်တွေ ကုန်ဆုံးခဲ့၏။ တနေ့ မိမိမိတ်ဆွေ တစု၏ တောရ ဆောက်တည်၍ တရားအားထုတ်နေသည့် သတင်းကိုကြားရ၏၊ ထိုအခါ ဘုရားရှင်၏ မိန့်ကြားချက်ကို ကြားယောင်လာသည်—

"ရဟန်းတို့ ! အာရုဏ်တက်ခြင်းသည် နေထွက်ခြင်း၏ ရှေ့ပြေးနိမိတ်ဖြစ်သလို မိတ်ကောင်း,ဆွေကောင်းရှိခြင်းသည် အရိယမဂ်ကို ရခြင်း၏ ရှေ့ပြေးနိမိတ် ဖြစ်၏" (မဂ္ဂသံယုတ်)

"ရဟန်းတို့ မိတ်ကောင်း, ဆွေကောင်း ဟူသော တခုသော တရားသည် အရိယမဂ်ကို ရခြင်းငှာ ကျေးဇူးများလှ၏"

"ရဟန်းတို့ မဖြစ်သေးသောအရိယမဂ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း, ဖြစ်ပြီးသော အရိယမဂ်ကို ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းငှာ မိတ်ကောင်း, ဆွေကောင်းမှ တပါး တခြား တရား တစုံတခုကိုမျှ ငါမမြင်" (မဂ္ဂသံယုတ်)

"အင်း....မိတ်ကောင်း, ဆွေကောင်းဟာ တယ်ပြီး အရေးကြီးပါလား၊ ငါ့မှာ မိတ်ဆွေကောင်းတွေကို အမှတ် ရကာမျှနှင့်ပင် တရားအားထုတ်ချင်စိတ် ဖြစ်လာပြီ၊ သူတို့နှင့် အတူ

တကူ နေထိုင်ပြီး နည်းလမ်းတကျ အားထုတ်ရလျှင် အကျိုး ရှိမှာ ကေန်ဘဲ" သို့ စဉ်းစားပြီး မိမိသည် မိတ်ဆွေကောင်း တွေရှိရာ တောရသို့ ယှွန်းခဲ့တော့သည်

ယင်းတောရတွင် အတန်ကြာအောင် နည်းယူအားထုတ်ပြီး သော် မိမိတပါးတည်း မိတ်ဆွေတွေနှင့် ခွဲထွက်ကာ တောရ တခု ပြောင်းခဲ့၏၊ ယင်းတောရတွင် အတန်ကြာအောင်နေပြီး တောရတခု ပြောင်းရန် စိစဉ်ပြန်၏၊ ထိုအခါ မိမိ၏ ဆွမ်းခံ ရွာမှ ဒကာ-ဒကာမများက လျှောက်ထားလာသည်—

"ဦးပဥ္စင်းဘုရား ! ဦးပဥ္စင်းတို့ဘဲ ဟောပါတယ်- အသက်သည် အမြဲမရှိ၊ သေခြင်းသည်ကား မြဲ၏၊ ငါ သည် မချွတ်သေရလတံ့တည်း၊ သေခြင်းလျှင် အဆုံး ရှိသတည်း၊ အသက်သည်သာလျှင် အမြဲမရှိ၊ သေခြင်း သည်သာလျှင် မြဲ၏" (ဓမ္မပဒ)

"ယခု ဦးပဥ္စင်းဘုရားက တနေရာ ပြောင်းတော့ မယ်၊ နောင်အခါ ဦးပဥ္စင်းဘုရားနှင့် တပည့်တော်တို့ နှင့် တွေ့ဆုံချင်မှ တွေ့ဆုံတော့မှာ၊ ယခုလို တွေ့ဆုံ တုန်း ဦးပဥ္စင်းဘုရား နေရာမပြောင်းမီ တပည့်တော် တို့အား တရားပြပေးပါ အရှင်ဘုရား"

ယင်းသို့ဖြင့် မိမိသည် ဆွမ်းခံရွာရှိ ဒကာ ဒကာမများ အား တဝါတွင်းစာ ဆယ့်သုံးရက်စခန်း တရားပြရန်တာဝန် ယူလိုက်၏၊ တဝါတွင်းမှာ ရက်ပင်များသော်လဲ ဥပုသ်ရက်နေ့ အနေနှင့် ဆယ့်သုံးရက်ပင် ရှိသည်မဟုတ်လော။

မိမိ၏ ဆယ့်သုံးရက်စခန်း အစီအစဉ်မှာ နံနက်ပိုင်းတွင် သီလယူပြီး တရား တနာရီ ဟောသည်၊ ကျန်အချိန်များတွင်

တရားအားထုတ်၊ နေ့လယ်ပိုင်းတွင် တရားတနာရီ မိမိရှေ့တွင် အားထုတ်စေပြီး ဆက်၍ တရားဟောသည်၊ ပြီးသော် တရား အားထုတ်စေသည်၊ ညပိုင်းတွင် အားထုတ်စေသည်။

တနေ့-နေ့လယ်ပိုင်း မိမိရှေ့တွင် ယောဂီများ တရား အားထုတ်နေစဉ် • တရားပြ ဆရာတယောက် • ရောက်လာသည်၊ ယောဂီများ တရားအားထုတ်ပုံ အခြေအနေကို အတော်ကြာ ကြာ လေ့လာအကဲခတ်ကာ ပြန်သွားသည်၊ နောက်နေ့တွင် မိမိနှင့်တွေ့သော် မေးလျှောက်လေသည်—

"ဦးပဥ္စင်းဘုရား မနေ့က တရားပြနေဒါ ယောဂီ ငါးဆယ် လောက် ရှိတယ်မဟုတ်လား"

"အင်း.... ရှိလိမ့်မယ်ထင်တယ်"

"ယောဂီတွေ အခြေအနေ ကြည့်ရဒါ သိပ်ကောင်းပါတယ် ဘုရား"

"အင်း.... ကောင်းဆို သူတို့ နဂိုရ်က အားထုတ်ဘူးသူ ယောဂီ အဟောင်းက နှစ်ဆယ်လောက်ပါတယ်၊ ခုမှအသစ်က သုံးဆယ်လောက်ပါတယ်"

"အဲဒီ ယောဂီ ငါးဆယ်လောက်ထဲမှာ **"ဖိုလ်ဝင်စားတာ ဘယ်နှစ်ယောက် ရှိသလဲဘုရား?**

မိမိမှာ မမြော်လင့်သော အမေးကြောင့် အံ့ဩသွားရတော့ သည်၊ သို့အံ့ဩရင်းနှင့်ပင် ပြန်ဖြေရသည်။

"ဘယ်သိမလဲ ဒကာကြီး"

"လေးယောက်ရှိတယ်ဘုရား၊ လေးယောက်ရှိတယ်"

မိမိမှာ ဖိုလ်ဝင်စားသူ လေးယောက်ရှိတယ်ဟု အတိအကျ ပြောနေပြန်၍ ပို၍ အံ့ဩရပြန်သည်၊ "အင်း.... သူကထိုင်ကြည့် နေဒါနဲ့ အများထဲမှာ ဘယ်သူ ဖိုလ်ဝင်စားတယ်လို့ ဘယ်လို လုပ် သိဒါလဲ" သို့ဖြင့် မိမိကမေးရသည်–

"ဘယ်သူတွေလဲ နံမယ်ပြောစမ်းပါ"

ယင်းတရားပြဆရာမှာ ယင်းရွာမှလူများနှင့် အကျွမ်းတဝင် ရင်းနှီးပြီးသားဖြစ်၍ နံမယ်တွေ အကုန်သိသည်၊ သို့ဖြစ်၍ မိမိ က နံမယ်ပြောရန် မေးရ၏။

"ယောကျ်ားထဲက နှစ်ယောက်, မိန်းမထဲက နှစ်ယောက် ဘုရား"

မိမိမှာ စိတ်ထဲမှ ငြိးနေမိ၏ "အင်း– တယ်ခက်တဲ့ ဒကာကြီး ဘဲ၊ ရှင်းရှင်း လင်းလင်း ပြောလိုက်ယင် ပြီးနေဒါဘဲဟာ၊ ယောကျ်ားထဲက နှစ်ယောက်, မိန်းမထဲက နှစ်ယောက်လုပ်နေရ သလား" ထိုစဥ် မေးပြန်၏–

"ဦးပဥ္စင်းဘုရား စမ်းချင်သလား?

"ဘယ်လို စမ်းမလဲ၊ စမ်းနည်းကို ပြောစမ်းပါအုံး"

"ဦးပဥ္စင်းဘုရား ဓမ္မစကြာကို ပါဠိရော, အနက်ပါ ရလား"

"ရပါတယ်"

"မနက်ဖြန်ကျတော့ တပည့်တော် လာခဲ့မယ်၊ ဦးပဥ္စင်း တရားပြတဲ့ နောက်ဖက်မှာ ကန့်လန့်ကာ သီးသန့် ကာထား ခိုင်းပါ"

"ဘာလုပ်ဖို့လဲ"

"အဲဒီမှာ ယောဂီလေးယောက်ကို ခေါ်ပြီးစမ်းရမှာဘုရား"

"နေပါအုံး ဘယ်လိုစမ်းရမလဲ၊ စမ်းပုံစမ်းနည်းကို အရင် ပြောစမ်းပါအုံး"

"ယောဂီတွေက ရှေ့မှာ တရားနာသလို လက်အုပ်ချီပြီး မျက်စိမှိတ်နေ၊ ဦးပဥ္ဇင်းက ရှေ့ကနေပြီး ပါဠိတပိုဒ်၊ အနက်ပေး တပိုဒ်နဲ့ ဓမ္မစကြာကို ဟောပေးရမယ်"

"အင်း....အဲဒီလို ဟောပေးတော့ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ?

"အဲဒီလို ဟောပေးရင် ယောဂီတွေဟာ ဖိုလ်ဝင်စားဒါ ဆိုရင် တခါထဲ ကြက်သီးမွေးညှင်းထပြီးလာတယ်၊ ကြက်သီး မွေးညှင်း မထရင် ဖိုလ်ဝင်စားဒါ မဟုတ်ဖူး"

"ရော....ခက်ကပြီ၊ ကြက်သီးမွေးညှင်းထဒါနဲ့ ဖိုလ်ဝင်စား ဒါတဲ့လား၊ တရားနာပရိသတ်ထဲမှာ တရားကို ပီတိသောမနဿ ဖြစ်လို့ ကြက်သီးမွေးညှင်းထတဲ့လူတွေ တပုံကြီးဘဲ"ဟု စဉ်းစား နေစဉ်........"

"ဦးပဥ္ဇင်းဘုရား စမ်းကြည့်မလား"

"အင်း........စမ်းရခက်၊ မစမ်းရခက်"ဟု စိတ်ထဲမှ ငြီးတွား ရင်း ပြန်မေးရသည်–

"စမ်းဒါ ခဏနေပါအုံး ဒကာကြီး ဖိုလ်ဝင်စားတဲ့ ယောဂီ လေးယောက် အမည်ကို ဦးပဥ္ဇင်းကို ပြောစမ်းပါ"

မိမိသည် ကြိုတင်ပြီး ယောဂီတို့အား အကဲခတ်၍ စမ်း သင့်က စမ်းမည်ဟု သဘောထားကာ မေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ဒကာကြီးက ယောဂီလေးယောက်အမည်ကို ပြော လာသည်။ သို့ဖြင့် မိမိက ပြန်မေးရပြန်သည်–

"နေပါအုံး ဒကာကြီး၊ ဒကာကြီးက ယောဂီတွေ အများ ထဲက ဘယ်သူဖိုလ်ဝင်စားတယ်၊ မဝင်စားဘူးကို ဘယ်လိုသိ သလဲ?

"သိတဲ့နည်းရှိတယ်၊ ဦးပဥ္စင်းဘုရား ယူမလား?

"အင်း....ရယင် ယူချင်ဒါပေါ့"

"ယူထား ဦးပဥ္စင်းဘုရား၊ ဦးပဥ္စင်းဘုရားတို့နဲ့ ဒီနည်းနဲ့ သိပ်နေရာကျတယ်"

"ကဲ........ဘယ်လိုနည်းလဲ ပြောစမ်းပါအုံး"

"ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ်နဲ့ သိဒါ ဦးပဥ္စင်းဘုရား"

"အမယ်လေး....အဲဒီ အဘိညာဉ် နှစ်ပါးကို ရဘို့ရာက လွယ်ဘဲ့ကိစ္စမှ မဟုတ်ဘဲဟာ ဒကာကြီးကလဲ"

"လွယ်ပါတယ် ဦးပဥ္စင်းဘုရား၊ ဆယ်ရက်ထဲဘဲ တပည့်တော် ပြောတဲ့အတိုင်း အားထုတ်ယင် ရပါတယ်"

"အင်း....တယ်လွယ်ပါလား၊ သုနက္ခတ်မှာ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်သာရ၍ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ် မရသဖြင့် ဘုရားရှင်ကို မကျေနပ်။ သူ့မှာလဲ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ် ရနိုင်တဲ့ ကုသိုလ်ကံ မပါ၊ သို့ဖြင့် မရနိုင်။ ဒီဒကာကြီးကတော့ အဘိညာဉ် ၂ပါးကိုတောင် ဆယ်ရက်အတွင်း ရနိုင်သတဲ့" ယင်းသို့ စဉ်းစားပြီး ဒကာကြီးအား ပြောလိုက်၏–

"အင်း....နောက်မှ အားထုတ်သင့်က အားထုတ်ထာပေါ့ ဒကာကြီးရာ၊ ယခုတော့ မြင်တဲ့အတိုင်းဘဲ"

ယင်းသို့ဖြင့် ဒကာကြီးနှင့် မိမိမှာ နှီးနှောပွဲမှ ခွဲလိုက်၏၊ နောက်နေ့တွင် မိမိသည် ဒကာကြီးပြောသော ယောဂီလေး

ယောက်အား တရားစစ်မေးရာ ယောဂီများမှာ ဖိုလ်ဝင်စား နိုင်တဲ့ အခြေအနေနှင့် များစွာ ကွာခြားလျက်ရှိ၏။ မှန်၏—

"ဖလသမာပတ်ခေါ် ဖိုလ်ဝင်စားမှုသည် အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်များသာ ဝင်စားနိုင်သည်၊ ပုထုဇဉ်ဆိုက သိကြား, ဗြဟ္မာလို တန်ခိုးကြီးသူများပင် မဝင်စားနိုင်ပေ၊ ဖိုလ် ဝင်စားနိုင်သည်ဆိုက သောတာပန်စသော အရိယာ တမျိုးမျိုးဟု ဆိုရတော့၏"

"ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားလိုသော အရိယာ သာဝကသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်လျက် အထူး ထူးသောအာရုံမှ ဖဲ့ခွါ၍ တယောက်ထီးတည်း ကိန်း အောင်းလျက် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အစရှိသော ဉာဏ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် သင်္ခါရတို့ကို ရှုအပ်ကုန်၏၊ ရှေးဦးအစ ဖြစ်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် စသော အစဉ် အတိုင်း ဝိပဿနာရှိသော ထိုအရိယာသာဝက၏ သင်္ခါရလျှင် အာရုံရှိသော ဂေါတြဘုဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌ ဖလ သမာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့် နိဗ္ဗာန် အာရုံ၌ စိတ်သည် အပ္ပနာ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်၏" (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်)

မိမိသည် ယင်းကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီး ပြောသော နည်းဖြင့် ယောဂီတို့ကို မစမ်းသပ်တော့ပါ၊ မိမိဟောရိုး, ဟောစဉ်,ပြရိုး, ပြစဉ်နှင့်ဘဲ မိမိ၏ ဆယ့်သုံးရက်စခန်း ပြီးဆုံးတော့သည်။ မိမိလဲ တောရပြောင်းခဲ့သည်၊ ဒကာ—ဒကာမတွေ လျှောက် ထားသည့်အတိုင်းပင် သေသူသေ, ကြေသူကြေနှင့် မိမိလဲ ယင်းရွာသို့ မရောက်တော့ပါပေ။

* အစစ်ကောင်းလျှင်, အတုဝင်, ထိုတွင် အစစ်ကွယ်တော့သည်၊
* အစစ် အတု, ဥာဏ်နှင့်ရှု, ဆစ်ဖုံသေချာခွဲသင့်သည်၊
* စစ်–တုကွဲက, တုဖယ်ချ, ကြိုးကြအစစ် မှန်းမျှော်ရည်။
* ကြိုးစားနိုင်က, တနေ့ကျ, မုချ အစစ်ရနိုင်သည်။

* * *

လူ့အဖြစ်ရခဲတယ်လဲဆိုတယ်
လူတွေလဲများလှပါလားဘုရား

(၁၉)

“ဘိက္ခဝေ အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထ၊
ဒုလ္လဘော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ လောကသ္မိံ၊
ဒုလ္လဘော မနုဿတ္တပဋိလာဘော၊
ဒုလ္လဘာ (သဒ္ဓါ) သမ္ပတ္တိ၊
ဒုလ္လဘာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊
ဒုလ္လဘံ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ၊ ဧဝံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ
ဩဝဒိ” (သီလက္ခန္ဓအဋ္ဌကထာ)

ဘိက္ခဝေ=ရဟန်းတို့၊ **အပ္ပမာဒေန**=မမေ့လျော့သော အပ္ပမာဒ သတိတရားနှင့်၊ **သမ္ပာဒေထ** = ပြည့်စုံစေကြကုန်လော၊ **လောကသ္မိံ**=လောကထဲ၌၊ **ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ**=ဘုရားပွင့်တော်မူသော ကာလကို၊ **ဒုလ္လဘော**=ရခဲ၏၊ **မနုဿတ္တပဋိလာဘော**=လူ့အဖြစ် ကိုရခြင်းကို၊ **ဒုလ္လဘော**=ရခဲ၏၊ **သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိ**=သဒ္ဓါတရားနှင့်

31

ပြည့်စုံသောအဖြစ်ကို၊ **ဒုလ္လဘာ** = ရခဲ၏၊ **ပဗ္ဗဇ္ဇာ** = ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ **ဒုလ္လဘာ** = ရခဲ၏၊ **သဒ္ဓမ္မဿဝနံ** = သူတော်ကောင်းတရားကို ကြားနာရသည့်အဖြစ်ကို၊ **ဒုလ္လဘံ**=ရခဲ၏၊ **ဝေံ**=ဤသို့၊ **ဒိဝသေဒိဝသေ**=နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း၊ **ဩဝဒိ**=ဆုံးမတော်မူ၏။

ဤကား ဒုလ္လဘတရား ငါးပါးတို့ဖြစ်ကုန်၏၊ ယင်းငါးပါးတို့ကို ပြရာ၌ တနေရာနှင့် တနေရာ ပါဠိအနေအထား မတူတတ်ပါ၊ ဤတွင်မူ သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာမှ ပါဠိကို ထည့်လိုက်ပါသည်၊ ယင်းတွင် သုံးခုမြောက် ဒုလ္လဘတွင် သဒ္ဓါမပါပါ၊ သို့ဖြစ်၍ လက်သံကွင်းဖြင့် ထည့်လိုက်ပါသည်။ ယင်းတွင်—

၁။ **ဘုရားပွင့်ခဲပုံ**။ ။ဘုရားရှင် တို့သည် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ပါရမီ ဖြည့်ရသော **ပညာဓိကဘုရားရှင်**, ရှစ်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ပါရမီဖြည့်ရသော **သဒ္ဓါဓိက ဘုရားရှင်**, တဆယ့်ခြောက်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ပါရမီဖြည့်ရသော **ဝီရိယာဓိကဘုရားရှင်** ဟူ၍ ဘုရားရှင် ၃-မျိုးတို့ ရှိကုန်၏။

ယင်းသို့ လေးသင်္ချေ, ရှစ်သင်္ချေ, တဆယ့်ခြောက်သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း ပါရမီဖြည့်မှ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူကုန်သောကြောင့် လောက၌ ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူဘို့ ခဲယဉ်းသည်ဟု ဆိုသည်။

၂။ **လူဖြစ်ခဲပုံ**။ ။ဤလူဖြစ်ဘို့ ခဲယဉ်းပုံနှင့် ပတ်သက်၍ လူတို့သည် သံသယ ဖြစ်လာ၏၊ လူဖြစ်ဘို့ ခဲယဉ်းသည်ဟုလဲ ဆိုသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူဦးရေသန်းပေါင်းလဲ သုံးထောင်ကျော်နေပါလားဟု စဉ်းစားလာ၏။ မိမိကို တခါက ဒကာတယောက်ကိုယ်တိုင် မေးလျှောက်၏—

"အရှင်ဘုရား လူဖြစ်တို့ ခဲယဉ်းတယ်လဲဆိုတယ်၊ လူ့အဖြစ် ရခဲတယ်လဲ ဆိုတယ်၊ လူတွေလဲ များလှပါလားဘုရား၊ တရားဝင် ပဋိသန္ဓေတားမှုတွေတောင် ပြုနေရတယ်ဘုရား၊ အဲဒါ ဘယ်လိုပါလဲ ဘုရား"

"အင်း....အဲဒါ ဘယ်လိုလဲလို့ သိချင်ရင် လူလေးမျိုးကို ပဌမဦးဆုံး သိဘို့လိုမယ်၊ လူလေးမျိုးက–

က။ လူ့ငရဲသား၊

ခ။ လူ့တိရစ္ဆာန်၊

ဂ။ လူ့ပြိတ္တာ၊

ဃ။ လူ့ပရမတ္ထ(လူစစ်) လို့ လူလေးမျိုးရှိတယ်လို့ သိထားဒကာကြီး"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

က။ အဲဒီလူ ၄–မျိုးမှာ "အကုသိုလ်ကံတခုခုကြောင့်အဖမ်းအဆီး, အချုပ်အနှောင်, အနှိပ်အစက် ခံနေရတဲ့သူ, မစားနိုင်မသောက်နိုင်, မဝတ်နိုင်နဲ့ အမြဲတစေ နာမကျန်းဖြစ်ပြီး ကိုယ်ဆင်းရဲ, စိတ်ဆင်းရဲ ကြုံနေရသူတွေဟာ လူ့ငရဲသားတွေဘဲ"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

ခ။ သူတပါးတွေရဲ့ အခိုင်းအစေသာ အမြဲခံနေရတဲ့လူ, ဘုရား, တရား, သံဃာ, ရတနာသုံးပါးဆိုဒါဘာမှန်းမှ မသိသူ, အိပ်မှု, စားမှု, မေထုန်မှိဝဲမှု မျှလောက်သာ သိသူတွေဟာ လူ့တိရစ္ဆာန်တွေဘဲ"

"မှန်ပါအရှင် ဘုရား"

ဂ။ စား, ဝတ်, နေရေး မပြေလယ်လို့ တနေ့ တနေ့ နေထွက်မှ နေဝင်, နေဝင်မှ, နေထွက်, နေ့မအား, ညမအား

စားဝတ်နေရေးဘဲ လုံးပမ်းနေရသဖြင့် ကိုယ်ပင်ပန်း၊ စိတ်ပင်ပန်း ကြုံနေရသူတွေဟာ လူ့ပြိတ္တာတွေဘဲ၊ ကျောင်းကန်ဘုရား သွားခွင့် မရဘူး၊ မသွားနိုင်ဘူး"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"အဲဒီလူသုံးမျိုးဟာ လူဟုသမုတ်အပ်ပင် သမုတ်အပ်သော်လဲ သူတို့ဒုက္ခနှင့်သူတို့၊ သူတို့မသိမှုနှင့်သူတို့၊ ဆင်းရဲ နေရကား ရတနာသုံးပါးကိုဖူးမျှော်နိုင်ခွင့်ဆည်းကပ်နိုင်ခွင့် မရလို့ သူတို့ကို လူလို့၊ သိမှတ် လူစစ်လို့ မခေါ်နိုင်ဘူး၊ "ငရဲသား၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ" လို့ဘဲ ခေါ်ရမယ်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

ဃ။ မျက်မှောက်ဘဝမှာ စီးပွားချမ်းသာကို လွယ်ကူ ချမ်းသာစွာ တရားသဖြင့် ရှာဖွေနိုင်၊ ရတနာသုံးပါးလဲ ဆည်းကပ်နိုင်သဖြင့် ကိုယ်ချမ်းသာ၊ စိတ်ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံတဲ့လူတွေဟာ လူဘဲ၊ လူစစ်ဘဲ၊ လူ့ပရမတ္ထဘဲ၊ မျက်မှောက် တမလွန် အကျိုးနှစ်ပါး ရသူပေါ့"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"အဲဒီလူမျိုးဖြစ်ဘို့ မခဲယဉ်းဘူးလား ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ အဲဒီလူမျိုးတော့ ဖြစ်ဘို့ခဲယဉ်းပါတယ်ဘုရား"

"ကဲ....ဒီတော့ ခုနက နံပါတ်တစ် ဘုရားပွင့်ခဲနှင့် ယခုနံပါတ်နှစ် လူဖြစ်ဘို့ ခဲယဉ်းဆိုဒါမှာ၊ လူလေးမျိုးအနက် လေးခုမြောက် လူ၊ လူစစ်၊ လူ့ပရမတ္ထနှင့် ဘုရားနှင့်ကြုံမှ လူဖြစ်ရကျိုး နပ်မှာ".

"မှန်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ကဲ....ခုနက လူ့ငရဲသား, လူ့တိရစ္ဆာန်, လူ့ပြိတ္တာ" တို့ ကျတော့ ခုလို ဘုရားပွင့်ပြီး, ဘုရားတရားတွေ ကျင့်ကြံသဖြင့် အကျိုးရနိုင်တဲ့ ခေတ်ကြီးမှာ သူတို့အတွက် ဘုရားမနီး, တရား မနီးသဖြင့် ဘာအကျိုးရှိသေးလဲ?

"ဘာအကျိုးမှ မရှိပါ အရှင်ဘုရား"

"သူတို့နဲ့ တကဲ့ငရဲသား, တိရစ္ဆာန်,ပြိတ္တာတွေ ဆင်းရဲခြင်း, အမှုအကျင့်ခြင်း, မသိဒါခြင်း ဘာထူးသေးလဲ?

"မထူးပါအရှင်ဘုရား"

"လူစစ်နှင့် သူတို့နှင့် မကွာဘူးလား?

"ကွာပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အင်း.... ဒါကြောင့် အဲဒီလူ ၃-မျိုးကို နှုတ်လိုက်ရင် တကဲ့ လူစစ်ဟာ ဘယ်လောက်ဘဲ ကျန်တော့မလဲ"

"မပြောပတော့လောက်ပါ အရှင်ဘုရား"

ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး။ ။"တနည်းပြောမယ်ဆိုရင် ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး နဲ့ ပြောနိုင်သေးတယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါအုံး အရှင်ဘုရား"

"လောကမှာ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်ကြီးက ပွင့်ထွန်း ပေါ် ပေါက်တော်မူပြီး သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားတွေ လှည့်လည်ပြီး ဟောတော်မူနေတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ အချို့လူက–

၁။ "ငရဲကျနေတယ်–

"သူ့အတွက် ဘုရားပွင့်ကျိုးနပ်သေးလား?

"မနပ်တော့ပါ အရှင်ဘုရား"

"အဲဒါက တကဲ့ငရဲသား အစစ်နော်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

၂။ "တချို့လူက တိရစ္ဆာန်ဖြစ်နေတယ်-
"သူ့အတွက်လဲ ဘုရားပွင့်ကျိုးနပ်သေးလား?
"မနပ်တော့ပါ အရှင်ဘုရား"
"အဲဒါကသဲ တကဲ့ တိရစ္ဆာန်အစစ်နော်"
"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

၃။ "တချို့လူက ပြိတ္တာဖြစ်နေတယ်-
"သူ့အတွက်လဲ ဘုရားပွင့်ကျိုး နပ်သေးလား?
"မနပ်တော့ပါ အရှင်ဘုရား"
"အဲဒါကသဲ တကဲ့ ပြိတ္တာအစစ်နော်"
"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"ကဲ........အဲဒီ အစစ်ဖြစ်တဲ့ "ငရဲသား, တိရစ္ဆာန်, ပြိတ္တာ" တွေနဲ့ ခုနက လူ့ငရဲသား, လူ့တိရစ္ဆာန်, လူ့ပြိတ္တာတွေနဲ့ ဘုရားရှင်နှင့် ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်နဲ့ လွဲရခြင်း ဘာထူး သေးလဲ?

"မထူးပါ အရှင်ဘုရား"

"ဒါဖြင့် အဲဒီလူ့ငရဲသား, လူ့တိရစ္ဆာန်, လူ့ပြိတ္တာတွေကို လူခေါ်မလား?

"လူမခေါ်နိုင်ပါ အရှင်ဘုရား"
"ကဲ-ရှေ့ဆက်ကြဦးစို့"
"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါ ဘုရား"

၄။ "တချို့လူကအသက်ရှည်တဲ့တရားမနာနိုင်တဲ့ ဗြဟ္မာကြီး ဖြစ်နေတယ်၊ (အသညသတ် ဗြဟ္မာ, အရူပဗြဟ္မာ)

"ကဲ……သူတို့အတွက်လဲ ဘုရားပွင့်ကျိုးနပ်သေးလား?
"မနပ်တော့ပါ အရှင်ဘုရား"
"အဲဒါက ဗြဟ္မာအဖြစ်နှင့် ဘုရားနဲ့ ဝေးဒါ"
"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

၅။ "တချို့လူကတိုင်းစွန်ပြည်ဖျား, ကလနားမှာ သွားပြီး လူဖြစ်တယ်၊ အဲဒီဒေသသို့ ဘုရားရှင်လဲမကြွ, ဘုရား တရားဟောနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းတွေလဲ မကြွဘူး"
"ကဲ……သူ့အတွက်လဲ ဘုရားပွင့်ကျိုးနပ်သေးလား?
"မနပ်တော့ပါ အရှင်ဘုရား"
"ကဲ……အဲဒီလူကို လူ-၄ မျိုးထဲ ထည့်ကြည့်ရင် ဘယ်အထဲ ပါနိုင်မလဲ?
"တိရစ္ဆာန်ထဲ ပါနိုင်ပါတယ် ဘုရား"
"အင်း……အသိဉာဏ်က ရတနာသုံးပါးဆီ မရောက်နိုင် တော့ဘဲ အိပ်မှု, စားမှု, မေထုန်မှီဝဲမှု လောက်ဘဲ သိဒါမို့ တိရစ္ဆာန်ထဲဘဲ ထည့်နိုင်ဒါပေါ့"

၆။ "တချို့က မှားတဲ့အယူရှိနေတယ်—

"အဲဒီလူတွေ အတွက်လဲ ဘုရားပွင့်ကျိုးနပ်သေးလား?
"မနပ်တော့ပါ အရှင်ဘုရား"
"သူ့လဲ လူလေးမျိုးမှာ ဘယ်အထဲ ထည့်မလဲ?
"တိရစ္ဆာန်ထဲဘဲ ထည့်ပါမယ် ဘုရား"

၇။ "တချို့က ဉာဏ်မရှိဘူး—
"အဲဒီလူတွေ အတွက်လဲ ဘုရားပွင့်ကျိုးနပ်သေးလား?
"မနပ်တော့ပါ အရှင်ဘုရား"
"အင်း........အဲဒီလူကိုတော့ ကေန်ဘဲ တိရစ္ဆာန်ထဲထည့်ဘို့ဘဲ ရှိတော့တယ်နော်"
"မှန်ပါ အရှင် ဘုရား"
၈။ "အဲ—ယခုပြောမဲ့ နောက်ဆုံးအမျိုးက ပြီးခဲ့တဲ့ အပြစ် ရှိတဲ့ခုနစ်မျိုးမှတော့လွတ်တယ်၊ဘုရားရှင်နှင့်သာ တွေ့ရ ယင် တရားရနိုင်တယ် ဒါပေမဲ့ဘုရားရှင်ကမပွင့်ဘူးတဲ့"
"မှန်ပါ အရှင် ဘုရား"
"ကဲ........ယခုပြောခဲ့တဲ့ ရှစ်မျိုးနဲ့ ဘုရားနဲ့ ဆိုင်သေးလား?
"မဆိုင်တော့ပါ အရှင် ဘုရား"
"အင်း ..အဲဒီရှစ်မျိုးကလဲ လွတ်, အသိအလိမ္မာဉာဏ်ပညာ လဲရှိ, ဘုရားရှင်နှင့်လဲ တွေ့ပြီး ဆည်းကပ်နိုင်, တရားတော် နာကြား, မှတ်သား, ကျင့်ကြံနိုင်တဲ့ လူမျိုးဖြစ်ဖို့ လွယ်ပါ့ မလား?
"မလွယ်ပါဘုရား"
"ဒါဖြင့် လူတွေများတယ်ဆိုဒါ တကဲ့လူတွေ များဒါ— ဟုတ်ရဲ့လား?
"မဟုတ်ပါ အရှင် ဘုရား"

ခြနဲ့နှိုင်းကြည့်။ ။"တချိုး ပြောမယ် ဆိုယင် ဒကာကြီး— ကမ္ဘာ ပေါ်မှာ ရှိသမျှ လူအားလုံးကိုဘဲ လူလို့ တမျိုးထဲ ယူပါအုံး၊ အဲဒါဟာ ဘာများရှိလို့လဲ၊ ယခု

ဒကာကြီးတို့ ရေးမြို့တမြို့ထဲမှာရှိတဲ့ခြတွေနဲ့ အဲဒီလူတွေနဲ့ ဘယ်က များမလဲ?

"ခြတွေက များပါမယ် ဘုရား"

"အဲဒီလိုဘဲ ဒီတမြို့ထဲမှာရှိတဲ့ ပရွတ်ဆိတ်တွေနဲ့ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူတွေနဲ့ ဘယ်ကများမလဲ?

"ပရွတ်ဆိတ်တွေက များပါမယ် ဘုရား"

"အင်း……အဲဒီ တိရစ္ဆာန် စစ်စစ်တွေနဲ့ လိုက်နှိုင်းစာမယ် ဆိုရင်တော့ လူအကုန်လုံးနဲ့ကို နှိုင်းနိုင်တယ်နော်"

"မှန်ပါ အရှင် ဘုရား"

"အမှန်စင်စစ်ကတော့ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ လူ့အဆင့်အတန်းမှီ အသိဉာဏ်ရှိတဲ့ လူ့အဖြစ်ကို ရခဲတယ်ဆိုဒါပါဘဲ ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ အရှင် ဘုရား"

"အဲဒီလို ဆိုပုံကို မဃဒေဝလင်္ကာမှာ မာန်လည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးကလဲ ဒီလို လင်္ကာသီခဲ့တယ်–

* ကာမငါးစုံ, ငါးအာရုံတို့, မီးပုံတူလှ,
သူငါစသား, ထိုမျှကြီးငယ်, လူပေါ်ယယ်မှု,
ပိုးနှယ်မိုက်ရူး, မီး၌မူး၏, ယူးယူးသေမင်း,
ခေါင်းထက်နင်းလည်း, မလင်းဉာဏ, မသိကြဘူး,
အစသညာ, ကြာမိစ္ဆာနှင့်, သမ္မာမယှဉ်,
ပညာကြဉ်လျက်, ငယ်စဉ်တဏှာ, အိုခါဒိဋ္ဌိ,
မျောက်နဲ့မိသို့, ကပ်ငြိကိုယ်လုံး, ဘဝရှုံးအောင်,
သက်ဆုံးပျော်မြူး, အမိုက်ကြူး၏, မူးတူးမင်တင်,
အမြင်မရှိ, အသိကင်းငြား, အပျော်ပါးနှင့်,
အိပ်စားသာမျှ, ဘဝဖျင်းသုန်, ဂုဏ်အနှစ်မဲ့,

အကာပြွံသား, အကဲ့လုံးလုံး, ငှက်ပျောတုံးသို့
ပခုံးကြားရောက်, ဦးခေါင်းပေါက်လည်း,
ပေါက်သည့်ဦးခေါင်း, မွေးဆောင်းဆောင်းမျှ,
ဦးခေါင်းချင်းမူ, တူကုန်တမင်, ဉာဏ်နှင့်ဦးခေါင်း,
လွန်နည်းတောင်း၏, သောင်းပြောင်းလူမှာ,
ထူပြောစွာ၏–တဲ့"

"မှန်ပါ အရှင် ဘုရား"

"ကဲ....ဒါဖြင့် ဒီပြဿနာထားပြီး ဒုလ္လဘတရား ဆက်သွားကြဦးစို့နော်"

"မှန်ပါ အရှင် ဘုရား"

၃။ **သဒ္ဓါဖြစ်ခဲပုံ**။ ။သဒ္ဓါဆိုဒါက- ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်တော်ကို ယုံကြည်မှု, ပြုအပ်သမျှကံသည် သတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌ သတ္တိတမျိုးမျိုးအားဖြင့် ရှိနေသည်ဟု ယုံကြည်မှု,ထိုကံ၏ကောင်းကျိုး–မကောင်းကျိုးရှိ၏ဟုယုံကြည်မှု ရှေးအတိတ်ဘဝမှ ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့ လားရောက်ခဲ့ရသည် ဖြစ်၍ အတိတ်ဘဝကို ထောက်လျှင် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ အမှန်ရှိ၏ဟု ယုံကြည်မှု, ပစ္စုပ္ပန်ဘဝကို ထောက်လျှင် နောင်တမလွန်ဘဝလည်း အမှန်ရှိ၏ဟု ယုံကြည်မှုမျိုးကို သဒ္ဓါဟု ခေါ်တယ်"

"မှန်ပါ အရှင် ဘုရား"

"လင်္ကာအနေနဲ့ မှတ်ချင်ယင် ဒီလိုမှတ်ထား–

"ရတနာသုံးတန်, ပစ္စုပ္ပန်နှင့်
သံသရာမျိုး, ကံအကျိုးတို့,
ရိုးရိုးဟုမြင်, သက်ဝင်ကျေနပ်,
ယုံကြည်တတ်, မှတ်လေသဒ္ဓါတည်း" (သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီ)

“မှန်ပါ အရှင် ဘုရား”

“အဲဒီလို သဒ္ဓါစစ်, သဒ္ဓါမှန်ဟာ ဘယ်လောက်ရခဲသလဲ ဆိုယင် တောထဲမှာရှိတဲ့ ဆင်မဲကို ဖြူအောင်ဆိုပြီး ထုံးအိုင်ထဲမှာ ဖွပ်ဆေးသော်လဲ မဖြူနိုင်သလို ထိုအတူ လူတကုဋေတွင် တကဲ့သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံတဲ့လူ တယောက်ရဘို့ ခဲယဉ်းတယ်”တဲ့, အဲဒီအကြောင်းကို—

“မည်းနက်ဆင်းညို, မဖြူလို့သို့,
လူဝိုလ်တွက်ခြေ, တကုဋေဝယ်၊
ရှာဖွေပတ်နှောက်, သဒ္ဓါပေါက်သား,
တယောက်ရရဲ့, ရစခဲစွ”လို့ ရှင်အဂ္ဂသမာဓိက ဘုံခန်းပျို့မှာ ရေးထားတယ် ဒကာကြီး”

“မှန်ပါ အရှင် ဘုရား”

“အဲဒီလို တကုဋေမှ တယောက်ဆိုတော့ ကိုယ်တော်မှ သဒ္ဓါစစ် သဒ္ဓါမှန် ရှိသူ ဟုတ်ပါရဲ့လားလို့ စဉ်းစားစရာ မကောင်းဘူးလား”

“မှန်ပါ ကောင်းပါတယ် အရှင်ဘုရား”

“အဲဒီ သဒ္ဓါဖြစ်ခဲပုံနှင့် နှိုင်းစာယင် ပခုံးနှစ်ဖက်ကြား ဦးခေါင်းပေါက်တဲ့လူ တကုဋေမှာမှ လူ့အဆင့်အတန်းမှီ အသိဉာဏ်ရှိတဲ့လူ တယောက်ဘဲ ရနိုင်တယ်ဆိုဒါ မထင်ရှားဘူးလား?

“ထင်ရှားပါတယ် အရှင် ဘုရား”

“ဒါဖြင့် လူများလား, နဲလား?

“နဲပါတယ် အရှင် ဘုရား”

“ကဲ ဒါဖြင့် ရှေ့သွားကြစို့”

“မှန်ပါ အရှင် ဘုရား”

၄။ **ရှင်ရဟန်းဖြစ်ခဲ့ပုံ။** ။"ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင် သာသနာတော်၌ ရှင်ရဟန်းဖြစ်ဘို့ ခဲယဉ်းတယ်– တဲ့"၂

"မှန်ပါ အရှင် ဘုရား"

"အဲဒါလဲ........ဦးပဥ္စင်းတို့ မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့ စဉ်းစားယင် လွယ်သလိုလို ဖြစ်မနေဘူးလား?

"မှန်ပါ ဖြစ်နေပါတယ် အရှင် ဘုရား"

"ကဲ....ဒါဖြင့် ကမ္ဘာ့လူဦးရေနဲ့ နှိုင်းကြည့်စမ်း၊ ရှင်ရဟန်း ဖြစ်ဘို့ တကယ် မခဲယဉ်းဘူးလား?

"မှန်ပါ တကယ်ခဲယဉ်းပါတယ် အရှင် ဘုရား"

"ရှင်ရဟန်းထဲမှာ ရှင်ကောင်း, ရဟန်းကောင်းနဲ့ လိုက်ပြီး စစ်ယင်တော့ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအုံးမလား?

"မရှိတော့ပါ အရှင် ဘုရား"

"ဦးပဥ္စင်းတို့ ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတသိန်းအတွင်းမှာ ရှင်ရဟန်းဘဝ (၉) ကြိမ်ဘဲရခဲ့တယ်၊ ဒီတော့ မခဲယဉ်းဘူးလား"

"ခဲယဉ်းပါတယ် အရှင် ဘုရား"

"ကဲ ရှေ့သွားကြစို့"

"မှန်ပါ အရှင် ဘုရား"

၅။ **တရားနာခဲ့ပုံ။** ။"ဘုရားရှင် ဟောတော်မူတဲ့ လေးသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတသိန်းတန်တဲ့တရား တ ပုဒ် လောက် ကိုဘဲ နာကြားဘို့ရာ အင်မတန် ခဲယဉ်းပါတယ်– တဲ့"

"မှန်ပါ အရှင် ဘုရား"

"ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့—ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ လူ ၄-မျိုးမှာ လူစစ်လဲဖြစ်ရမယ်, ရုပ်ပြစ်ရှစ်ပါးထဲကလဲ လွတ်ရမယ်၊ သဒ္ဓါ တရားနှင့်လဲ ပြည့်စုံရမယ်စတဲ့ အကြောင်းကြောင်းစုံမှ တရားနာ နိုင်ဒါမဟုတ်လား?

"မှန်ပါ အရှင် ဘုရား"

"ကဲ ဒီတော့ တရားနာနိုင်တဲ့ အဆင့်လောက် အသိဉာဏ် ရှိတဲ့ လူ့မျိုးဘဲ ရှာကြည့်စမ်းပါ၊ မခဲယဉ်းဘူးလား၊ ခဲယဉ်း လား"

"ခဲယဉ်းပါတယ် အရှင် ဘုရား"

"ကဲ ဒီတော့ ဒကာကြီးတို့မှာ ယခုပြောခဲ့တဲ့ ဒုလ္လဘတရား ခဲယဉ်းတရား ငါးပါးထဲက–

၁။ ပွင့်ခဲ့တဲ့ဘုရားနှင့် တွေ့ကြုံနေရပြီ၊

၂။ ဖြစ်ခဲတဲ့ လူအဖြစ်နှင့် ဖြစ်နေရပြီ၊

၃။ ဖြစ်ခဲတဲ့ သဒ္ဓါဖြစ်အောင် ကြိုးစားရမယ်၊

၄။ ရှင်မဖြစ်ရသေးယင်, ရှင်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားရမယ်၊ ရှင်ဖြစ်ပြီးယင် ရဟန်းဖြစ်အောင် ကြိုးစားရမယ်၊

၅။ နာကြားဘို့ရာ ခဲယဉ်းပါတယ်ဆိုတဲ့ တရားတော်ကို ကြိုးစားနာကြားရမယ် မဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ် အရှင် ဘုရား"

“အဲဒီလိုဆို လူအစစ်ဖြစ်မယ်၊ သို့မဟုတ်ယင်တော့ ဘယ်လိုလူတွေ ဖြစ်မလဲဆိုဒါတော့ သိလောက်ပြီနော်”

“မှန်ပါ အရှင် ဘုရား”

“ကဲ ဒါဖြင့် တော်ကြစို့”

* ကမ္ဘာတလွှား, လူတွေကား, များပြားလှသည်သာ၊
* သို့ပင်များပြား, လူစစ်ကား, ရှားပါးလှသည်သာ၊

* * *

ဖါးနင်းမိလို့ဘုရား

(၂၀)

အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝိနော။ **သပ္ပုရိသာ**= ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့သည်၊ အဏုမတ္တေသု=အဏုမြူကလေး မျှလောက် ရှိကြကုန်သော၊ ဝဇ္ဇေသု=အပြစ်တို့၌၊ ဘယဒဿာ ဝိနော= မြင့်မိုရ်တောင်ပမာ လွန်စွာ ကြီးကျယ်သော ဟူ၍ပင် ရှုမြင်မှတ်ထင်တော်မူကြကုန်၏။ တဖန်ဆိုသော်-

"ဝါဠဂ္ဂမတ္တံ ပါပဿ၊
အဗ္ဘာဥဒံဝ ခါယတိ။

"မိရော=ပညာရှိသူတော်ကောင်းသည်၊ ပါပဿ= ယုတ်မာညစ်ကျု မကောင်းမှု၏၊ ဝါဠဂ္ဂမတ္တံ=သားမြီး ဖျားကလေးမျှလောက်သေးငယ်သည်ကိုပင်၊အဗ္ဘာဥဒံဝ =တက်၍လာသော တိမ်တိုက်ကြီးတွေကဲ့သို့၊ ခါယတိ= ကြောက်မက်ဖွယ် ဘေးအတိ ထင်မြင်တော်မူ၏"

"**ဒူးလောက်တင်မှ ရင်လောက်ကျ**"ဆိုသည့် စကားမျိုးကဲ့သို့ အကုသိုလ် အပြစ်များကို သေးသေး မွှားမွှားကစပြီး အကြောက်ကြီးပင် ကြောက်၍ အစိုးရိမ်ကြီး စိုးရိမ်နိုင်မှ သင့်ရုံကလေးပင် ရှိကြပေလိမ့်မည်။

အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် လူတို့၏ စိတ်ဓာတ်သည် ယုတ်မာသော အကုသိုလ် ကိလေသာထဲမှာသာ ပျော်နေလေ့ရှိ၏၊ **ကိ**လေသာမျိုး ဒုစရိုက်ဆိုးကား ညောင်စေ့ပမာကဲ့သို့ အနည်းငယ်ကလေးဖြစ်သော်လည်း တစတစ ကြီးပွား၍ လာပါလျှင် ဆီးတား၍ မနိုင်သည့် အခြေအနေသို့ ရောက်လာတတ်၏။

သို့ဖြစ်၍ ပညာရှိသူတော်ကောင်းသည် အကုသို**လ်**ဆိုလျှင် အသေးလေး, အနည်းငယ်လေးပင်သော်လည်း ကြောက်ရမည်၊ မပွါးမိအောင် ရှောင်ရမည်၊ သို့သော် အကုသိုလ်မဟုတ်ထာကိုမူ အကုသိုလ်အနေနှင့် အပူပန်မထားသင့် အမှုမထားသင့်ပေ၊ ယင်းသို့ အပူပန်မထားသင့်, အမှုမထားသင့်သော အရာ၌ အပူပန်ထား, အမှုထားသော် ကုက္ကုစ္စ အကုသိုလ် ဖြစ်တတ်သည်။

ယင်းအဖြစ်နှင့် ကြုံဆုံသူ ဒကာတယောက်နှင့် မိမိတခါက ကြုံ၏၊ ဒကာမှာ မိမိနှင့် ရင်းနှီးသော ဒကာဖြစ်၏၊ အကုသိုလ်ကို အလွန်ကြောက်သူ ဖြစ်၏၊ တနေ့ နံနက်စောစော မိမိနေထိုင်ရာ ကျောင်းသခ်မ်းသို့ ရောက်လာပြီး ဦးချလျှောက်ထားသည်—

"တညဘုရား တပည့်တော် စိတ်တွေပူပန်ပြီး အိပ်မပျော်လို့"

"ဘာဖြစ်လို့ စိတ်တွေပူပန်ရဒါလဲ၊ စိတ်ပူပန်ဒါ မကောင်းဘူး ဆိုဒါ ဒကာကြီးလဲ အသိသားနဲ့ဘဲ"

"ပူပန်ဒါကဘုရား၊ ညမှောင်မှောင်ကြီးမှာ အိမ်ပေါ်တက်တော့ ဖြစ်ကနဲဆို ပြေ့စိစိ တခုကို တက်နင်းမိတယ်ဘုရား"

"အင်း……..နင်းမိတော့ ဘာဖြစ်လဲ?

"နင်းမိစကတော့ ဘာမှ မဖြစ်သေးပါဘူး ဘုရား၊ ခြေဆေးပြီး အိမ်ထဲရောက်၊ အိပ်ရာထဲမှာ အိပ်ခါမှ စိတ်တွေပူပန်လာတယ် ဘုရား"

"ဘာတွေး ပူပန်ဒါလဲ"

"ငါ ခုနက နင်းခဲ့မိတာ ဖါးနဲ့တူတယ်၊ ငါဟာ သီတတ်တဲ့အရွယ်ကစပြီး ဒီနေ့အထိ တခါမှ သူ့အသက် မသတ်ခဲ့ဘူးဘူး၊ ကြည့်စမ်း ခုတော့ ဖါးကို တက်နင်းဒါ ဖြစ်ကနဲဆို မြည်သွားတယ် ဆိုပြီး ဖါးနင်းမိလို့ ဘုရား၊ စိတ်တွေပူပန်ပြီး အိပ်မပျော်တော့ဘူး"

"မိုးလင်းတော့ ထမကြည့်ဘူး လား၊ ဖါး ဟုတ် လား၊ မဟုတ်လားလို့"

"တင်ပါ မိုးလင်းတော့ ထကြည့်တော့ ဖါးမဟုတ်ဘူးဘုရား၊ ခရမ်းချဉ်သီး ဖြစ်နေတယ်"

"အော်....ဒကာကြီး ဥစ္စာကလဲ ခရမ်းချဉ်သီးမှန်း, ဖါးမှန်းတောင် မသိဘူးလား"

"တင်ပါဘုရား၊ အမှတ်တမဲ့ဆိုတော့ ဘယ်သိမလဲ ဘုရား၊ တပည့်တော်မှာ စိတ်ပူလိုက်ရဒါ တညလုံးဘဲ ဘုရား၊ အဲဒါ မနက်ကျလို့ ကြည့်တဲ့အခါ ဖါးသာဖြစ်နေယင် တပည့်တော် စိတ်ပူဒါတွေဟာ ခုတောင် ပျောက်ချင်မှ ပျောက်မှာ ဘုရား"

"အို-ဒကာကြီးဥစ္စာကလဲ အကုသိုလ်မဖြစ်ထာကို အကုသိုလ်ဖြစ်တယ်လို့ ပြုလုပ်ပူပန်နေဒါဟာဘဲ၊ နင်းမိတဲ့ အတွက်က အကုသိုလ် မဖြစ်ဘူး၊ အဲဒီလို ပူပန်တဲ့အတွက်က အကုသိုလ်ဖြစ်နေတယ်"

"နေပါအုံး ဘုရား, အဲဒီလို မသိဘဲနဲ့ သတ္တဝါတကောင်ကောင်ကို နင်းမိလို့ သေသွားယင် နင်းမိတဲ့လူမှာ အကုသိုလ် "ပါဏာတိပါတကံ" မထိုက်ဘူးလား ဘုရား"

"ဘယ်ကလာ ကံထိုက်ရမလဲ ဒကာကြီးရဲ့"

"ရှင်းပြပါအုံးဘုရား"

"ဥပမာ ခရီးသွားယင်း သတ္တဝါကို အမှတ်တမဲ့ နင်းမိတယ်၊ သတ္တဝါသေသွားတယ်၊ အဲဒါ ကိုယ့်ကြောင့် သေဒါဘဲ မဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"ကဲ.... နင်းစဉ်က အဲဒီသတ္တဝါကို သေစေလိုတဲ့ စေတနာ ပါခဲ့လား?

"သေစေလိုတဲ့ စေတနာတော့ မပါပါဘုရား"

"စေတနာမပါယင် ဘယ်အပြစ်ရှိမလဲ၊ ပါဏာတိပါတကံလဲ ဘယ်ထိုက်မလဲ"

"ဘယ်လိုမှ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်ပါသလဲဘုရား"

"ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်ထာ—

၁။ သက်ရှိ သတ္တဝါဖြစ်ခြင်း,
၂။ သက်ရှိ သတ္တဝါလို့လဲ သိခြင်း,
၃။ သတ်လိုတဲ့စိတ်, စေတနာလဲရှိခြင်း,

၄။ သတ်ဘို့ရန် ကိုယ်, နှုတ်,လုံ့လ တခုခုကို ပြုပြီးတော့ သတ်ခြင်း,

၅။ အဲဒီသတ္တဝါလဲသေခြင်း''လို့ဆိုတဲ့ အင်္ဂါ-၅ ချက်နဲ့ ပြည့်စုံမှ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်တယ်၊ အဲဒီအင်္ဂါ ၅-ချက်နဲ့ မပြည့်စုံယင် ပါဏာတိပါတကံ မထိုက်ဘူး''

''တချို့ သက်သတ်လွတ်စားတဲ့ လူတွေက ဆိုပါလား ဘုရား''

''အင်း.... ဘယ်လိုဆိုလဲ ပြောစမ်းပါအုံး''

''လူတွေက စားလို့ သတ်တဲ့လူက သတ်ထာတဲ့၊ လူတွေက မစားယင် သတ်တဲ့လူကလဲ မသတ်ဘူးတဲ့၊ ဒါကြောင့် စားတဲ့ လူလဲ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်တယ်တဲ့ဘုရား''

''အို....ဒကာကြီးကလဲ ကြံကြံဖန်ဖန်၊ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့အင်္ဂါ ငါးချက်ထဲမှာ ဈေးကဝယ်စားခြင်းဆိုတဲ့ အင်္ဂါပါရဲ့လား?

''မပါပါဘုရား''

''ဒီသက်သတ်လွတ် အကျင့်ဟာ သာသနာပအကျင့် ဒကာကြီးရဲ့၊ အများအားဖြင့် သက်သတ်လွတ်စားတဲ့ လူတွေထဲမှာ ပညာရှိသူ ရှားတယ်မဟုတ်လား?

''မှန်ပါဘုရား''

''အင်း....အဲဒါ ပညာရှိမဟုတ်လို့ အဲဒီလို ပြောဒါလို့ မှတ်ထားနော်''

''မှန်ပါဘုရား''

''စဉ်းစားကြည့်ပေါ့, သူတို့ပြောသလိုဆိုယင် ပါဏာတိပါတကံ လွတ်တဲ့လူဘဲ ရှိပါအုံးမလား?

''မရှိတော့ပါဘုရား''

"ဘုရား ရဟန္တာများပါ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်ရမလို ဖြစ်နေပြီ"

"တင်ပါဘုရား, အဲဒီလို ဖြစ်နေပါပြီ"

"ဒီမှာ ဦးပဥ္ဇင်း ပြောပြမယ်၊ သေသေချာချာ မှတ်ထားနော်"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါဘုရား၊ မှတ်ပါမယ်"

"ဘုရားရှင်လက်ထက်ကပေါ့၊ ဥပ္ပလဝဏ်ဆိုတဲ့ ဘိက္ခုနီမ ကို ကြားဘူးတယ် မဟုတ်လား?

"မှန်ပါ ကြားဘူးပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒီ ဥပ္ပလဝဏ် ဘိက္ခုနီမဆိုဒါ ရဟန္တာထေရီမကြီးနော် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲ.... ရဟန္တာ ထေရီမကြီး ဥပ္ပလဝဏ်ဟာ သမာပတ် ဝင်စားပြီးတော့ နေတယ်နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲ.... အခါတပါးမှာ အဲဒီထေရီမကြီးကို ကြည်ညိုတဲ့ မုဆိုးကြီး တယောက်က သမာပတ် ဝင်စားနေတဲ့ ဥပ္ပလဝဏ် ထေရီမကြီးအား လှူဒါန်းလိုတဲ့အတွက် သူ့မှာပါလာတဲ့အသား တချို့ကို ထေရီမကြီး အနီးအပါးမှာ "အလိုရှိသူ ယူရစ်ပါ" လို့ ဟစ်အော် ကြွေးကြော်ပြီး ပစ်ထားခဲ့တယ်နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီလို အော်ပြီး ပစ်ချချိန်မှာ ထေရီမကြီးကလဲ သမာပတ်မှ ထစဉ်ဆိုတော့ အသံကို ကြားတယ်နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အကယ်၍ သမာပတ်ဝင်စားဆဲဆိုယင်တော့ မကြားဘူး လို့လဲ မှတ်ထားနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီလို ကြားတော့ အဲဒီအသားတွေ ကောက်ယူပြီးတော့ ကောင်းမွန်စွာ ချက်ပြုတ်စီစဉ်တယ်၊ စီစဉ်ပြီးတော့ ဘုရားရှင် အား ကပ်လှူတယ်၊ ဘုရားရှင်လဲ ဘုဉ်းပေးတယ်၊ အဲဒါ ပါဏာ တိပါတကံထိုက်ယင် ဘိက္ခုနီမကလဲ ကောက်ယူ ချက်ပြီး ဘုရား ရှင်အား လှူပါ့မလား?

"မလှူပါဘုရား"

"လှူအုံးတော့ ဘုရားရှင်ကလဲ ဘုဉ်းပေးပါ့မလား?

"ဘယ်ဘုဉ်းပေးမလဲဘုရား"

"ဥပမာ တခုပြောမယ်၊ ဆိုပါတော့ ခွေးက ကြက် တကောင်ကို ကိုက်သတ်ပြီးတော့ ချီလာတယ်၊ အဲဒီ ကြက် သားကို စားချင်တဲ့လူက ကောက်ပြီး ချက်စားတယ်၊ အဲဒါ ချက်စားတဲ့လူမှာ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်အုံးမလား?

"ဒါတော့ ဘယ်ထိုက်ပလဲ ဘုရား"

"အင်း....ဈေးထဲမှာ ရောင်းတဲ့ အသားတွေ ငါးတွေဟာ အဲဒီသဘောဘဲလို့ မှတ်ထား"

"မှန်ပါဘုရား"

"ပြီးတော့ မုဆိုး တံငါလို့ ပုဂ္ဂိုလ်ချိုး ဆိုပါတော့၊ အဲဒီလို အိမ်ထောင်ဦးစီး တယောက်က သူ့ရဲ့ အိမ်ထောင် စီးပွားရေး အတွက် ပါဏာတိပါတ အမှုကို ပြုတယ်၊ သတ်ဖြတ် စီးပွား ရှာတယ် ဆိုပါတော့နော်"

 "မှန်ပါဘုရား"

"အဲ....အဲဒီ အိမ်ရှင်ယောကျ်ား သတ်ဖြတ်ပြီးတော့ ယူလာတဲ့ အသားတွေ ငါးတွေကို တအိမ်သားလုံး စားကြတယ်၊ သူသတ်ထာကို ကျန်တဲ့ အိမ်သားတွေက သဘောမတူဘူး၊ အဲဒါ အိမ်သားတွေမှာ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်အုံးမလား?

"မထိုက်ပါဘုရား"

"အင်း........ ဒကာကြီး သေသေချာချာ မှတ်ထားဘို့က အကုသိုလ် ဒုစရိုက်ကို ပြုရာမှာ—

၁။ ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း,

၂။ သူတပါးကို ခိုင်းခြင်း,

၃။ သူတပါး ပြုချင်လာအောင် အကျိုးကျေးဇူးကို ပြောဆိုခြင်း,

၄။ သူတပါးပြုသည်ကို သဘောတူခြင်း"လို့ အင်္ဂါ ၄ပါး ရှိတယ်၊ ဈေးမှ သားငါးကို ဝယ်ယူစားသောက်ထာဟာ အဲဒီအင်္ဂါလေးပါးထဲမှာ ပါလား?

"မပါပါ ဘုရား"

"မပါယင် ဈေးမှ သားငါးအသေကောင် ဝယ်စားတဲ့လူမှာ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်အုံးမလား?

"မထိုက်ပါ ဘုရား"

"ဒီလိုဆိုယင်တော့ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်တယ်"

"ဘယ်လိုပါလဲ ဘုရား"

"တချို့ အလှူကြီးတွေ လှူကြတယ်မဟုတ်လား"

"မှန်ပါ လှူပါတယ် ဘုရား"

"အဲဒီမှာ အလှူလုပ်ဘို့ဆိုပြီးတော့ ကြို့တင် မှာတတ်တယ်၊ အဲဒီလို ကြို့တင်မှာဒါဟာ "ပို့ရဲ့ သတ်လိုက်ပါ"လို့ စေခိုင်းရာ ရောက်မသွားဘူးလား?

"ရောက်သွားပါတယ် ဘုရား"

"နောက် ငွေပေးမှာဒါဖြစ်လို့ ပို၍ သတ်ချင်လာအောင် ဂုဏ်ကျေးဇူးလဲ ပြောရမရောက်ဘူးလား?

"ရောက်ပါတယ် ဘုရား"

"အဲဒါမျိုးကျတော့ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်တယ်လို့ မှတ်ထား ဒကာကြီး၊ အဲဒါမျိုးတော့ မလုပ်သင့်ဘူးနော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"ခုနကလို အလုပ်မျိုးဟာ တောရွာတွေမှာ အဖြစ်များတယ်၊ တချို့ အလှူရှင်ကိုယ်တိုင်က လုပ်တယ်၊ တချို့ကျတော့ အလှူရှင်ရဲ့ လူယုံတော်က လုပ်တယ်၊ မလုပ်ထိုက်ဘူးနော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"ဒီတော့သတ်ဖြတ်မှုမှာ စေတနာအရေးကြီးတယ်ဆိုဒါဟာ မထင်ရှားဘူးလား"

"မှန်ပါ ထင်ရှားပါတယ် ဘုရား"

"ဒီနေရာမှာ ဝတ္ထုတခု ရှိတယ်၊ အင်မတန် မှတ်စရာကောင်းတယ်"

"မှန်ပါ၊ အဲဒီဝတ္ထု အမိန့်ရှိပါ ဘုရား"

လင်မုဆိုး—မယားသောတာပန်။ ။"ဘုရားရှင်လက်ထက်ကပေါ့၊ ကုက္ကုဋမိတ္တဆိုတဲ့ မုဆိုးကြီးတယောက်ရှိတယ်၊ အဲ....သူ့ဇနီးက အပျိုဘဝထဲက သောတာပန်ဘဲ၊ "**လင်မုဆိုးမယားသောတာပန်**" ဆိုဒါ အဲဒီက လာတဲ့စကားဘဲလို့ မှတ်ထားနော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"သူက သောတာပန်ဆိုတော့ လင့်ဝတ္တရား သိပ်ပြီးတော့ ကျေပွန်ဒါပေါ့၊ မုဆိုးကြီးက "လေးယူခဲ့ပါ၊ မြားယူခဲ့ပါ၊ လေးပြင်ပေးပါ၊ မြားပြင်ပေးပါ"စသည် ခိုင်းသမျှ အကုန်လုံး လုပ်ကိုင်ပေးတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူ့မှာတော့ သူ့ယောကျာ်းကို ပြောဟောလို့ မရလို့သာ နေရတယ်၊ သတ်စေလိုတဲ့ စေတနာ တော့ မရှိဘူးနော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"မယားရဲ့ ဝတ္တရားကို ကျေပွန်စွာ ဆောင်ရွက်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်၊ ဒါ့ကြောင့် မုဆိုးကြီးမှာသာ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်တယ်၊ သူ့ဇနီးမှာ ပါဏာတိပါတကံ မထိုက်ဘူးလို့ မှတ်ထား"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အဲဒီ ပြဿနာကို ရဟန်းတော်တွေ ကိုယ်တိုင်က ပါဏာတိ ပါတကံ ထိုက်မထိုက် ဆွေးနွေးပြောကြတယ်၊ အဲဒီလို ပြော ကြားတော့ ပြဿနာရှင်းအောင် ဘုရားရှင်က–

"ရဟန်းတို့ လက်၌ အနာမရှိလျှင် ထိုလက်ဖြင့် အဆိပ်ကို ကိုင်သော်လည်း ထိုလက်ကို မပူစေနိုင်ပါ၊ ထို့အတူ မကောင်းမှုကို ပြုလိုသော စိတ်မရှိသူမှာ မကောင်းမှု အဆိပ် မလောင်နိုင်ပါ"လို့ ဟောတော် မူတယ်၊ အဲ ဒီတော့မှ ရဟန်းတော်တွေမှာ သံသယ ရှင်းသွားတယ်နော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

စက္ခုပါလထေရ်။ ။"နောက်တဝတ္ထု ပြောရမယ်ဆိုယင် စက္ခုပါလဝတ္ထုပေါ့၊ အဲဒီ စက္ခုပါလ ဆိုဒါဟာ ရဟန္တာထေရ်တပါးနော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"သူ့မှာ အတိတ်က အကုသိုလ်ကံကြောင့် မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းမရရှာဘူး၊ မျက်စိကန်းနေတယ်ပေါ့ ဟုတ်လား"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အဲဒီ စက္ခုပါလရဟန္တာ အရှင်မြတ် စင်္ကြံလျှောက်တော့ ပိုးကောင်တွေ နင်းမိပြီး သေကုန်တယ်၊ တခါလဲ မဟုတ်၊ နှစ်ခါလဲ မဟုတ်ဆိုတော့ အဲဒါကို ရဟန်းတွေက မြင်တယ် ပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီလိုမြင်တော့ ရဟန်းတော်တွေကခုနကလိုဘဲ ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်မထိုက် ဆွေးနွေးကြပြန်တယ်၊ အဲဒီ အခါမှာ ဘုရားရှင်က ရဟန်းတော်တွေကို–

"ရဟန်းတို့" **ခီဏာသဝါနံ မရဏ စေတနာ နာမ နတ္ထိ**=ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သူ့အသက်ကိုသေစေလိုတဲ့ မရဏစေတနာ မရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် သူ့မှာ ပါဏာတိပါတကံ မထိုက်ဘူး၊ အပြစ်မရှိဘူး"

"ရဟန်းတို့ နာမကမ္မဋ္ဌာလို့ခေါ်တဲ့ နာမ်ခန္ဓာတွေမှာ စိတ်ဟာရှေ့သွားဘဲ၊ စိတ်သာမြတ်တယ်၊ စိတ်ဖြင့်ပြီးတယ်၊ ပြစ်မှားလိုတဲ့ စိတ်နဲ့ ပြောမယ်၊ ပြုမယ်ဆိုယင် အဲဒီလိုပြောဆိုပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ကို လှည်းဘီးဟာ နွားနောက်သို့ အစဉ်လိုက် သလို ဒုက္ခတရားဟာ အစဉ်လိုက်လိမ့်မယ်"လို့ ဟောတယ်၊ ဒီတော့ စေတနာဘဲ အဓိက မဟုတ်ဘူးလား ဒကာကြီး"

"ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား"

"အေး....အဲဒါကြောင့် မပူသင့်ဒါကို မပူနဲ့၊ ပူသင့်ဒါမှ ပူနော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"**သိက္ခာကာမတာမှုခေနှ ကုက္ကုစ္စံ ဝဋ္ဋေတိ**-တဲ့ နှလုံးပူပန်ခြင်း, စိုးရိမ်ခြင်းဆိုတဲ့ ကုက္ကုစ္စကို အကျင့်သိက္ခာကို လိုလားသယောင် ဟန်ဆောင်လှည့်ဖြားမှုက လွှမ်းတတ်တယ်တဲ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ပြီးတော့—

"ယော ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ နကုက္ကုစ္စာယတိ, ယော စ အကုက္ကုစ္စာယိ တဗ္ဗံ ကုက္ကုစ္စာယတိ၊ ဥဘိန္နံ တေသံ အာသဝါ ဝဍ္ဎန္တိ= နှလုံးပူပန် ဖြစ်သင့်ဒါကို မဖြစ်ဘူး နှစ်လုံးပူပန် မဖြစ်သင့်ဒါကို ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ဦးလုံးတို့အား အာသဝေါတရား တိုးပွားကုန်တယ်"

လို့ ဘုရားရှင် ဟောထားဒါလဲ ရှိတယ်၊ ဒါ့ကြောင့် "ဖါးနင်းမိလို့ ဘုရား" ဆိုပြီး နှလုံးပူပန် ဖြစ်မနေနဲ့တော့၊ အဲဒါ မဖြစ်ရမဲ့ ဟာမျိုးနော်" (ကော့ဂ္ဂရ)

"မှန်ပါဘုရား"

"ကဲ....ကဲသွားတော့ ညောင်းရော့မယ်"

"ဦးတင်ပါတယ်ဘုရား"

* နှလုံးပူပန်, မဖြစ်တန်, ဖြစ်ရန်မသင့်မှတ်လေပါ၊

* နှလုံးပူပန်, ဖြစ်သင့်တန်, ပူပန်မဖြစ်မကောင်းပါ၊

* ပူသင့်မပူ, မသင့်ပူ, အတူတိုးပွား အာသဝါ၊

* အာသဝရန်, ဖြတ်ပယ်လှန်, ပွါးရန်မသင့် မှတ်လေပါ၊

အမျှမဝေဘဲ မဖြစ်ဘူးလား ဘုရား

(၂၁)

* လူဖြစ်စော်ညို့, ငဒုဿီနှင့်၊
အညှိနှုန်းကြ, ဂေါသီလဟု,
နွားမျှစောင့်သား, မဖြောင့်နှလုံး,
သစ်တုံးတဆူ, တောင်သူငမှုး,
ထို့ထက်ဆူးသား, ကျေးဇူးသရဏာ,
ပါဏာတိပါတ်, လွှတ်သည်ကစ,
ဤမျှဖော်ထုတ်, လူအစုတ်ကို,
အယုတ်-အလတ်, အမြတ်ဖြင့်အား,
သုံးပါးလူ့ခံ, ရှင့်အထံသို့,
ညဉ့်ယံမိုးသောက်, မပြတ်ရောက်မူ,
မြတ်လောက်ယုတ်တန်, ဆင်ခြင်ဟန်ဖြင့်,
ပေးလှန်ပိမ့်လော, တန်ပိမ့်လောဟု,
နှမြောထိုင်းတွဲ့, ရွေးချယ်မဲ့လျှင်……

"ဆရာတော်ရှိလား?

မိမိသည် ဘုရားလောင်းတို့၏ ဒါနပါရမီ ဖြည့်ပုံ ပါရမီ ကဗျာကို ဖတ်ရှုနေစဉ် အခန်းပြင်မှ မေးသံကို ကြားလိုက်ရ၏။

"ရှိပါတယ်"

တဖန် အဖြေကို ကြားလိုက်ရ၏၊ ထိုစဉ် စဉ်းစားမိသည် "ဒါ့ကြောင့် ဘုရားရှင်ဟာ တောရကျောင်းမှာ နေဒါကို ချီးမွမ်းဒါဘဲ၊ မြို့ထဲ ရွာထဲမှာနေရဒါ ဧည့်သည် ဒကာ-ဒကာမ တွေက တယ်ပြီးများဒါဘဲ"ဟု စဉ်းစားနေသည်၊ ထိုစဉ်မှာ မြို့ တမြို့တွင် တရားဟော နေခိုက် နေ့ခင်းအချိန်ဖြစ်၏။

"ဆရာတော်ဘုရား ဧည့်သည်တွေက ဖူးချင်လို့ပါတဲ့ဘုရား"

"အင်း....ဖူးချင်ပါတယ်ဆိုတဲ့ ဧည့်သည်ရှေ့ ထိုင်ရဒါထက် မျက်နှာပူစရာ ကောင်းဒါတော့ မရှိဘူး" ဟု စိတ်ထဲမှ ရေရွတ် ယင်း အခန်းပြင်သို့ ထွက်ခဲ့ရသည်။

"တပည့်တော်တို့ အငြင်းပွားနေလို့ဘုရား၊ ဆရာတော်ဆီကို လာခဲ့ပါတယ်"

ဧည့်သည်ဆိုသူတွေမှာ လူလတ်ပိုင်း ဒကာများသာ ဖြစ်ကြ ၏။ အငြင်းပွားမှုအတွက် သိလိုဇောနဲ့ လာကြဟန် ရှိသည်၊ တက်တက်ကြွကြွ ရှိပုံပေါ်နေ၏။

"ဘာတွေများ အငြင်း ပွားနေလိုလဲ၊ အငြင်း ပွားပုံကို ပြောပြစမ်းပါအုံး"

"အလှူကိစ္စပါဘုရား၊ တချို့က အလှူလှူပြီးယင် ပြီးဒါဘဲ အမျှဝေစရာမလိုဘူးတဲ့၊ တချို့ကလဲ အမျှဝေရမယ်တဲ့၊ အလှူ လှူပြီးယင် အမျှမဝေဘဲ မဖြစ်ဘူးလား"

"အမျှမဝေလဲ ဖြစ်ထာဘဲ၊ အမျှဝေလဲ ဖြစ်ထာဘဲ"

"အမျှဝေဒါနဲ့ အမျှမဝေဒါ ဘယ်လို အကျိုးထူးပါသလဲ ဘုရား?

"အမျှဝေတော့ ကုသိုလ် တိုးသွားတယ်၊ အမျှမဝေယင် ကုသိုလ် မတိုးဘူးပေါ့၊ အဲဒီလို ထူးဒါပေါ့"

"အမျှဝေယင် ဘယ်လိုကုသိုလ်တွေ ဘယ်လို တိုးပါသလဲ ဘုရား"

"အင်း....ဘယ်လို ကုသိုလ်တွေ ဘယ်လို တိုးသလဲ သိဘို့ရာ ဦးစွာပထမ ကုသိုလ် ၁၀ ခုတော့ သိထားမှ ဖြစ်မယ်"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါဘုရား"

"ကဲလိုက်ဆို လင်္ကာနဲ့ဘဲ အကျဉ်းချုပ်ချပေးမယ်—

၁။ လှူဒါန်းဒါန, စောင့်သီလ, ပွားကာဘာဝနာ၊
၂။ ကြီးသူရိုညွတ်, ဝေယျာဝစ်, ပြုတတ်သင့်ရာရာ,
၃။ ကုသိုလ်အစု, မျှဝေပြု, သာဓုခေါ်ဝမ်းသာ,
၄။ တရားတော်နာ, ဟောလေပါ, ယူမှာဖြောင့်အပ်စွာ၊
၅။ ကုသိုလ်ဆယ်စု, မြတ်ကောင်းမှု, ပြုစုနေ့စဉ်သာ၊
၆။ နေ့စဉ်ပြုက, ခုနောင်ပ, မုချချမ်းသာမှာ"

"အဲဒါ ကုသိုလ်ဆယ်ခုဘဲ"

"မှန်ပါဘုရား"

"ပါဠိမြန်မာ တွဲပြီး အတိုးချုပ် ရှင်းပြယင်—

၁။ စွန့်ကြဲ,ပေးကမ်း, လှူဒါန်းဒါက "ဒါန"

၂။ အကုသိုလ် မဖြစ်အောင် ကိုယ်,နှုတ်တို့ကို စောင့်စည်းဒါက "သီလ"

၃။ လွန်ကဲမြင့်မြတ်တဲ့ ကုသိုလ်စိတ်ကို စ၍ဖြစ်စေ, တိုးတက်ပွားများစေဒါက "ဘာဝနာ"

၄။ အသက်, သိက္ခာ, ဂုဏ်ကြီး သူများကို ရိုသေဒါက "အပစာယန"

၅။ မိဘ, ဂိလာနနဲ့ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟ စသည်တို့ရဲ့ ကိစ္စလုပ်ငန်းတွေကို ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးဒါက "ဝေယျာဝစ္စ"

"အဲဒါ အားလုံးပေါင်း ငါးခု တို့ဟာ ကုသိုလ် တွေဘဲမဟုတ်ဘူးလား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"နောက် နံပါတ်ကျော်ပြီး မှတ်ထားအုံး, နှစ်ခုချန်ပြီးတော့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

၈။ ' တရားကို ရိုသေစွာ နာဒါက "ဓမ္မသဝန"

၉။ တရားတော်ကို ရိုသေစွာ ဟောဒါက "ဓမ္မဒေသနာ"

"ခုနက ငါးခုနဲ့ ခု နှစ်ခုနဲ့ ပေါင်းတော့ ခုနစ်ခု ဖြစ်မသွားဘူးလား"

"မှန်ပါ ဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား"

၁၀။ အဲဒီကုသိုလ် ခုနစ်ခုဖြစ်တိုင်းပါတဲ့ 'ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မ' ကို ထဲ့လိုက်ယင် ရှစ်ခု ဖြစ်မသွားဘူးလား"

"မှန်ပါ ဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား"

"အယူဖြောင့်မှန်အောင် ပြုလုပ်ပေးတာတဲ့ ဉာဏ်အမြင်ကို 'ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မ' ခေါ်ဒါဘဲနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီတော့ ယခုပြခဲ့တဲ့ ရှစ်ခုမှာ ကုသိုလ်အနေနဲ့ဆိုယင် အဲဒီ ဒိဋ္ဌုဇုကမ္မကို ဖယ်ထား-ခုနစ်ခု မရဘူးလား"

"မှန်ပါ ရပါတယ်ဘုရား"

"ဒိဋ္ဌဇုကမ္မ" ကို ဘာဖြစ်လို့ ဖယ်ထားလဲလို့ဆိုယင် သူက သီးခြားကုသိုလ်တခု မဟုတ်လို့, သူများတွေထဲ လိုက်လိုက်တွဲတွဲ တွဲဘက်ဘဲပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒါကြောင့်"ဒိဋ္ဌဇုကမ္မ"ချန်ထား၊ကုသိုလ်ခုနစ်ခု ရှိတဲ့အနက် ကုသိုလ်တခုခုကို ပြုလုပ်ယင် ပြုလုပ်သူမှာ ကုသိုလ်ရမသွား ဘူးလား?

"မှန်ပါ ရသွားပါတယ် ဘုရား"

၆။ မိမိမှာ ကုသိုလ်ရလို့ "ပတ္တိ" ခေါ်တယ်၊ အဲဒီရတဲ့ ကုသိုလ်ကို အမျှပေးဝေလို့ "ဒါန" ခေါ်တယ်၊ နှစ်ခုပေါင်း လိုက်တဲ့အခါ မိမိရတဲ့ ကုသိုလ်ကို အမျှဝေခြင်းက "ပတ္တိဒါန" ပေါ့ ဟုတ်လား?

"မှန်ပါတယ် ဘုရား"

"အဲဒါက ကုသိုလ်တပါးဘဲ မဟုတ်လား?

"ဒီတော့ ကုသိုလ်ပြုပြီး အမျှမဝေယင် ဒီ "ပတ္တိဒါန" ကုသိုလ် ရပါအုံးမလား?

"မရတော့ပါ အရှင် ဘုရား"

"ဒါဖြင့် ကုသိုလ်ပြုပြီး အမျှဝေဒါနဲ့ အမျှမဝေဒါ ဘယ် ဟာက ကောင်းလဲ"

"အမျှဝေဒါက ကောင်းပါတယ်ဘုရား"

"အမျှမဝေဘဲလဲ မဖြစ်ဘူးလား?

"ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား"

"အမျှမဝေတော့ ပတ္တိ ဒါန ကုသိုလ်တော့ တိုးသေးလား"

"မတိုးတော့ပါ ဘုရား"

"ဒါဖြင့် နောက်တခါ ကုသိုလ်ပြုပြီးတိုင်း, ပြီးတိုင်း အမျှဝေမလား, မဝေဘူးလား?"

"ဝေပါ့မယ် ဘုရား"

သာဓု-သာဓု။ ။"အင်း....တခါတုန်းကဦးပဉ္ဇင်းကြုံဘူးတဲ့ ဒကာကြီးလိုလဲ အမျှဝေရမဲ့အစား သာဓု—သာဓု ခေါ်မနေနဲ့အုံးနော်"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား၊ အဲဒီ ဒကာကြီးအကြောင်းကို မှတ်သားရပါပေ့ါဘုရား"

"တခါက ဦးပဉ္ဇင်း ဆွမ်းကျွေးတခုမှာ တရားဟောတယ်၊ အလှူ့ဒကာ အခြေအနေကို ကြည့်ရဒါ တခါမှ လှူဘူး,တန်းဘူးဟန်မတူဘူး၊သူများအလှူလဲ အစအဆုံး သွားပြီး လေ့လာဘူးဟန် မတူဘူး၊ ပုံကြည့်ရဒါ နေရာတကာမှာ ယောင်ချာချာနဲ့"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒါနဲ့ ဦးပဉ္ဇင်းက သနားလို့ အကျိုးရှိအောင်ဆိုပြီး တရားလဲ သေသေချာချာ ဟောပေးတယ်"

"မှန်ပါဘုရား"

"တရား ဟောပြီးတော့ ရေစက်ချတော့လဲ အာရုံပြုပုံပြုနည်း, စိတ်ထားနည်း အကုန်သင်ပေးတယ်၊ အဲဒီလို သင်ပေးပြီး ရေစက်ချလဲ လိုက်ဆိုခိုင်းတယ်၊ ရေစက်ချလဲဆုံးရော 'ကဲ—ဒကာကြီး အမျှဝေ—အမျှဝေ'လို့ ပြောတော့ ဒကာကြီးက အမျှမဝေဘဲ 'သာဓု—သာဓု—သာဓု'လို့ သာဓုခေါ်တယ်"

"အမယ်လေးဘုရား ဒီလောက်တောင် ဖျင်းတဲ့လူကလဲ ရှိသေးဒါဘဲနော်"

"ရှိပါပေါ့၊ အဲဒီတော့ ဦးပဥ္စင်းရော ပရိတ်သတ်တွေရော အံ့အားသင့်နေတယ် ပြီးမှ အမျှ ပြန်ဝေခိုင်းရတယ်၊ ဒါ့ကြောင့် အမျှဝေရမဲ့အစား သာဓု-သာဓု ခေါ်မနေနဲ့ ပြောဒါ"

"မှန်ပါ၊ တပည့်တော်တို့တော့ ဆရာတော်ပြောတဲ့ ဒကာ ကြီး အကြောင်းကို မှတ်မိနေတော့ ဒီလိုမဖြစ်တန်ရာဘူးဘုရား"

၇။ "အဲဒီလို သူတပါးတွေ ပေးဝေတဲ့ ကုသိုလ်အဘို့ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာဓုခေါ်ဒါက 'ပတ္တာနုမောဒန'ဘဲ"

"မှန်ပါဘုရား"

"ခုဆိုယင် ကုသိုလ်ဆယ်ခု ပြည့်သွားပြီ မဟုတ်လား"

"မှန်ပါ ပြည့်သွားပါပြီဘုရား"

"ကဲ....အမျှမဝေယင် ကုသိုလ်ခုနစ်ခုဘဲ ရမယ်၊ အမျှဝေယင် ကုသိုလ်ဆယ်ခု ရမယ်မဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

အနန္တာဘာရဲလိုဖြစ်နေပြီ။ ။"ဒကာကြီးတို့ အမျှဝေသင့်၊ မဝေသင့် ပြဿနာကလဲ ရှေးက အနန္တာဘာရရဲ့ အမျှဝေသင့်၊ မဝေသင့် တိုင်ပင်ပြီးမှ ဝေဒါနဲ့ တူနေပြီ"

"အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား၊ အနန္တာဘာရအကြောင်းကို"

"ရှေးက ဗာရာဏသီပြည်မှာ သုမနသူဌေးဆိုဒါ ရှိတယ်၊ အဲ....သူ့အိမ်မှာ အနန္တာဘာရဆိုတဲ့ မြက်ထမ်းသမား တယောက် ရှိတယ်၊ တနေ့ အဲဒီ မြက်ထမ်းသမားက ဥပရိဋ္ဌပစ္စေကဗုဒ္ဓ

အရှင်မြတ်ကို သူ့အဖို့ ဝေစုရတဲ့ ဝေပုံကျထမင်းကို သူမစားဘဲ လှူဒါန်းလိုက်တယ်”

“တယ်ပြီး စေတနာကောင်းပါလားဘုရား”

“အင်းပေါ့၊ ကိုယ်မစားဘဲ လှူတိုဆိုဒါ လွယ်ဒါမှ မဟုတ်ထာဘဲ၊ အများအသားဖြင့်တော့ ကိုယ့်မှာ ပိုမှ လှူမှာဘဲနော်”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒီလို လှူဒါန်းပြီး ဆုတောင်းဒါပေါ့၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်ကလဲ ဆုပေးဒါပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒီအလှူကို သုမနသူဌေးရဲ့ ထီးချက်စောင့် နတ်သမီးက ကောင်းချီးသြဘာပေးပြီး သာဓုသုံးကြိမ် ခေါ်တယ်၊ ဒီတော့ သုမနသူဌေးက နတ်သမီးကို မေးတယ်–

“ကြည့်စမ်း....နတ်သမီး၊ ငါလှူနေဒါကြာလှပြီ၊ သင်မမြင်ဘူးလား၊ ခုမှဘဲ သာဓုခေါ်ရလား တဲ့”

သုမနသူဌေးက သူ့အလှူကို သာဓု ခေါ်တယ်မှတ် လို့မေးခြင်းဖြစ်သည်။ သုမနသူဌေးသည် အမြဲလှူနေသူ ဖြစ်သည်။

“ငါသည် သင့်အလှူကို သာဓုခေါ်ဒါမဟုတ်၊ ဥပရိဋ္ဌပစ္စေကဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်အား အန္နဘာရဆွမ်းလှူတဲ့ အလှူကို ကြည်ညိုလို့ သာဓုခေါ်ဒါပါ တဲ့”

“ဒီတော့မှ သုမနသူဌေးက အံ့သြသွားတယ်၊ငါ့မှာ အကြိမ်များစွာ လှူနေပါလျက် နတ်သမီးက သာဓုမခေါ်ဘူး၊ အန္နဘာရ တခါထဲ လှူဒါ နတ်သမီးက သာဓုခေါ်တယ်၊ ‘သူ့အလှူ ငါဝယ်ယူအုံးမှဘဲ’ တဲ့၊ မကောင်းဘူးလားအကြံ”

“ကောင်းပါတယ်ဘုရား”

"တိုတိုပြောတော့ အန္နဘာရဓောပြီး သူ့အလှူဝယ်တယ် ပဌမ တကျပ်ပေးတယ်၊ နောက်တထောင်အထိ ပေးတယ်၊ အန္နဘာရကလဲ မရောင်းဘူး"

"ဒီတော့ သုမနသူဌေးက အလှူမရောင်းယင်လဲ အလှူ အဖို့အမျှကို ပေးဝေပါ တထောင်ပေးပါမယ်တဲ့၊ ဒီတော့ အန္နဘာရက "အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓနဲ့ တိုင်ပင်ပါရစေအုံး၊ အလှူအဖို့ ဘာဂ အမျှဝေသင့်, မဝေသင့်ကို"တဲ့၊ ကဲ....ဒကာကြီးတို့နဲ့ မတူ ဘူးလား"

"မှန်ပါ တူနေပါတယ်ဘုရား"

"အဲ....သွားမေးလျှောက်တော့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ အရှင်မြတ်က ဒီလို အမိန့်ရှိလိုက်တယ်—

"ပညာရှိ၊ ဥပမာပြရမယ်ဆိုယင် ရွာတရွာဟာ အိမ် ခြေတရာ ရှိတယ်ဆိုပါတော့၊ တအိမ်မှာ မီးထွန်းထား တယ်၊ ကြွင်းကျန်တဲ့ အိမ်တွေက အစဆုံး မီးထွန်း ထားတဲ့ အိမ်မှာလာပြီး သူတို့မီးခွက်နဲ့ သူတို့လာပြီး မီးကူးတယ်၊ အဲဒီလိုကူးယင် ပဌမအိမ်က အရောင် အလင်းဟာ ရှော့သွားမလား" လို့ အမိန့်ရှိလိုက်တယ်၊

ဒီတော့ အန္နဘာရက "မရှော့တဲ့အပြင် အရောင်ဟာ ပိုလာ ပါမယ် ဘုရား"လို့ လျှောက်တယ်၊ ဒီတော့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ အရှင် မြတ်က—

"ပညာရှိ— အဲဒီဥပမာအတူဘဲ၊ ယာဂု တဇွန်း မျှပင် ဖြစ်စေ, ဆွမ်းတဇွန်းမျှပင်ဖြစ်စေ မိမိဆွမ်းအလှူ အဖို့ဘာဂ အမျှကို သူတပါးတို့အား အမျှဝေယင်

သာခုခေါ် သူမျှားသလောက် အလှူအကျိုးများတယ်၊ ယခု သင် ဆွမ်းတပါးစာ လှူတယ်၊ သူဌေးအား အမျှဝေယင် ဆွမ်းနှစ်ပါးစာ ဖြစ်သွားတယ်၊ ဒီတော့ တပါးစာက သင့်အတွက်, တပါးစာက သူဌေးအတွက်ပေါ့”တဲ့ အဲဒီလို အမိန့်ရှိလိုက်တယ်၊ ဒီတော့မှ အနုဘာရဟာ ရှိခိုးဦးချ ပြန်လာပြီး သုမနသူဌေးကို အမျှဝေတယ်၊ ဒကာကြီးတွေလဲ ဒီကပြန်မှ အမျှဝေမှာလား”

“တင်ပါဘုရား၊ ခုဆိုတော့ ဒီအတိုင်းဘဲ ဖြစ်နေဒါပေါ့ ဘုရား”

အမျှဝေ သာခုခေါ်။ ။“ဒီအမျှဝေ,သာခုခေါ်ဒါနဲ့ ပတ်သက်လို့ စိတ်ဝင်စားစရာ မှတ်သားစရာတွေ အင်မတန်များတယ်”

“အမိန့်ရှိပါအုံး ဘုရား”

“ကုသိုလ်ဆယ်ခုမှာ အမျှဝေဒါက “ပတ္တိဒါနကုသိုလ်” သာခုခေါ်ဒါက “ပတ္တာနုမောဒနကုသိုလ်” မဟုတ်လား?

“ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား”

“အဲ……ကုသိုလ်ရှင်တွေက ကိုယ့်ကုသိုလ်ကို ကိုယ်လိုရပါစေ ဆိုတဲ့ အနေနဲ့ အမျှဝေလို့ ဝမ်းမြောက်နုမော် သာခုခေါ်မှ သာခုခေါ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပတ္တာနုမောဒန ကုသိုလ် ဖြစ်တယ်၊ အမျှမဝေဘဲနဲ့ ဝမ်းမြောက်မှုဟာ ပတ္တာနုမောဒနမဟုတ်ဘူး၊ အနုမောဒနာသက်သက်သာ ဖြစ်တယ်တဲ့”

“မှန်ပါ ဘုရား”

“ဒီလိုဆိုတော့ အမျှဝေတို့ မကောင်းဘူးလား?

“ကောင်းပါတယ် ဘုရား”

"သူတပါး အမျိုးဝေဒါကို ကြားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလဲ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ သာဓုမခေါ်သင့်ဘူးလား, ခေါ်သင့်လား?

"ခေါ်သင့်ပါတယ် ဘုရား"

"အင်း–ဒီကနေ့ ကနေစပြီး ကိုယ့်ကုသိုလ်လဲ ဝမ်းမြောက်, ဝမ်းသာ,သူတပါးတွေကို ဝေရမယ်၊ သူတပါးဝေတဲ့ အမျှကိုလဲ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ သာဓုခေါ်ရမယ်နော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

ကိုယ့်အမျှ ကိုယ်သာဓုခေါ်။　။"အင်း....အမျှဝေ, သာဓုခေါ်ခြင်းကလဲ အလိုကြီးဘဲ၊ တချို့ ကိုယ့်အမျှ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ပြန်ပြီး သာဓုခေါ်နေတယ်"

"ဘယ်လိုပါလဲ ဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါအုံး"

"တချို့ရှိတယ် မဟုတ်လား, ဘုရားရှိခိုးခြင်း, ဆွမ်းတော်ကပ်ခြင်း စသည် ကုသိုလ်တခုခု တယောက်ထဲ ပြုပြီးတဲ့အခါ အမျှ-အမျှ ဆိုပြီး အမျှဝေတယ် မဟုတ်လား"

"မှန်ပါ ဝေပါတယ် ဘုရား"

"အဲဒီလို အမျှ, အမျှလို့ အမျှလဲ ဝေပြီးရော၊ သာဓု, သာဓုလို့ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် သာဓုမခေါ်ဘူးလား"

"ခေါ်ပါတယ် ဘုရား"

"အဲဒါ ဘယ်သူက ဝေတဲ့အမျှကို သာဓုခေါ်ဒါလဲ"

"ကိုယ်ဝေတဲ့ အမျှကို ကိုယ်သာဓုခေါ်ပါတယ် ဘုရား"

"အဲဒါ ကိုယ့်အမျှ ကိုယ်သာဓုခေါ်ဒါပေါ့၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ရှော့ယူတော့လို့လက်တဖက်ကပေးပြီး လက်တဖက်က ပြန်ယူထားသလို ဖြစ်မနေဘူးလား"

"မှန်ပါ ဖြစ်နေပါတယ် ဘုရား"

"အမျှဝေတဲ့ အဓိပ္ပါယ်က ဒီလို ကိုယ်ပေး၊ ကိုယ်ယူ အဓိပ္ပါယ်မျိုးမှ မဟုတ်ထာဘဲဟာ 'မဝေပြန်တော့လဲ မဝေ၊ ဝေပြန်တော့လဲ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် သာဓုခေါ်၊ အချိုးကျ ရဲ့လား"

"အချိုးမကျပါ ဘုရား"

"တကယ့် တကယ် ဖြစ်ရမှာက ကိုယ်တယောက်ထဲ ကုသိုလ် ပြုပြီးယင် အမျှဝေလိုက်နော်"

"မှန်ပါ ဘုရား၊ ဝေပါမယ်"

"အဲဒီလို ဝေပြီးတော့မှ 'ဒီအချိန်မှာ သူတော်ကောင်း၊ သူမြတ်လောင်းတွေက အကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ ကုသိုလ်ပြုပြီးပေးဝေတဲ့ ကုသိုလ်ရဲ့ အဖို့ဘာဂ အမျှကိုလဲ အကျွန်ုပ်ကခေါ်ပါ၏၊သာဓု–သာဓု–သာဓု' ဆိုပြီး၊ သူတော်ကောင်း၊ သူမြတ်လောင်းတွေ ပေးဝေတဲ့ အမျှကို အာရုံပြုပြီး သာဓုခေါ်ရမှာ၊ ကိုယ်ဝေတဲ့အမျှ ကိုယ်ပြန်ပြီးတော့ သာဓုခေါ်ရမှာ မဟုတ်ဘူး"

"တင်ပါ ဘုရား ခုမှဘဲ သိရပါတော့တယ်ဘုရား၊ အများ အားဖြင့်တော့ ဒီလိုဘဲ ကိုယ့်အမျှ ကိုယ်သာဓုခေါ်ဒါဘဲ များပါတယ် ဘုရား"

"အင်း……ခက်ထာက ဒုလိုလဲ သိအောင်မမေး၊ တရားလဲ မနာ၊ စာလဲမဖတ်ဆိုတော့ ဘယ်ကလာပြီး သိမှာလဲ"

"မှန်ပါ ဘုရား"

အမျှဝေနည်း ၂-မျိုး။ ။"အဲဒီ အမျှဝေနည်းကလဲ ၂မျိုး ရှိတယ်၊ အဲဒါ သူ့နည်းနဲ့သူ အချိုးတကျ ဝေတတ်ပါမှလဲ အချိုးတကျ အကျိုးရမှာ"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား၊ အမျှဝေနည်း ၂မျိုးကို"
"အမျှဝေနည်း ၂ မျိုးက-

၁။ ပြိတ္တာဖြစ်နေသူ တစုံတယောက်ကို သီးခြားရည်စူးပြီး ပေးဝေအပ်တဲ့အဘို "ဥဒ္ဒိဿကပတ္တိ"

၂။ တစုံတယောက်အတွက် မဟုတ်ဘဲ သတ္တဝါအများကို ပေးဝေအပ်တဲ့အဘို "အနုဒ္ဒိဿကပတ္တိတို့ဘဲ" ဖြစ်တယ် ပေါ့"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အဲဒီ နှစ်မျိုးမှာ သီးခြားရည်စူးပြီးတော့ ပေးဝေတဲ့ ဥဒ္ဒိဿကပတ္တိကို တမလွန်ဘဝ ပြောင်းသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်စူးပြီး ပေးဝေလေ့ရှိတယ် မဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား"

"အဲဒီလို ရည်စူးပြီး အမျှဝေတဲ့ တမလွန်ဘဝ ပြောင်းသွားလို့ ပြိတ္တာဖြစ်တဲ့ ဆိုင်ရာပြိတ္တာက သာဓုအနုမောဒနာ ခေါ်ယင် ချက်ခြင်း ဒိဋ္ဌဓမ္မအကျိုးရဒါပေါ့"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အဲဒီလို သီးခြား ရည်စူးပြီး အမျှဝေရမဲ့ နေရာမှာ သီးခြား မရည်စူးဘဲ သာမန် အမျှ, အမျှလို့ အမျှဝေယင် သီးခြား ဝေမှ ရမဲ့ပြိတ္တာ ရပါဦး မလား"

"မရတော့ ဘုရား"

"ကဲ....မနစ်နာဘူးလား"

"နစ်နာပါတယ် ဘုရား"

ဘုရင့်ဆွေမျိုးပြိတ္တာတွေ။ ။"ဒါဟာ သာကေ ရှိတယ်၊ ရည်ညွှန်းရမှာ မရည်ညွှန်းမိလို့ သာဓုမခေါ်ရသဖြင့် အကျိုးမရလို့ ကိုယ်ထင်တောင် ပြရတယ်"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါအုံး ဘုရား"

"ဦးပဥ္စင်းတို့ ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူစကပေါ့၊ ဘုရင်ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးရဲ့ ဆွေဟောင်း၊ မျိုးဟောင်းတွေ ပြိတ္တာဖြစ်နေဒါ အများကြီးဘဲ"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အဲဒါ သူတို့က ဘုရင်ဗိမ္ဗိသာရက သူတို့ကို ရည်မှန်း ကုသိုလ်ပြု အမျှဝေလို့ သာဓုခေါ်ရလျှင် ကျွတ်မယ်ဆိုဒါ သိတော့ ဘယ်တော့များ ဘုရင်ဗိမ္ဗိသာရက ကုသိုလ်ပြုပြီး သူတို့ကို ရည်ညွှန်းပြီး အမျှဝေပါ့မလဲလို့ အမြော်လင့်ကြီး မြော်လင့်နေဒါပေါ့"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒါ ဘုရင်ဗိမ္ဗိသာရက ပဌမအကြိမ် ဝေဠုဝန်ကျောင်း တော် ရေစက်ချပွဲမှာ အမျှပဝေမိလို့ အဲဒီပြိတ္တာတွေ သာဓု မခေါ်ရတော့ ပြိတ္တာဘဝက မကျွတ်ဘူးပေါ့"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီတော့မှ ဘုရင်ဗိမ္ဗိသာရ သိအောင်ဆိုပြီး ညအခါမှာ ကိုယ်ထင်ပြတယ်၊ ဘုရင်ကြီးက ကြောက်လို့၊ နံနက်လင်းတော့ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားတယ်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီတော့မှ ဘုရားရှင်က, ပြိတ္တာတို့ ဖြစ်ခဲ့ပုံ, အတိတ်ဇာတ် ကြောင်းကို ပြန်ပြောင်းပြီး ဟောတယ်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီတော့မှ ဘုရင်ဗိမ္ဗိသာရရဲ နောက်တခါ ဆွမ်းစသည် လှူဒါန်းပြီး ရည်ညွှန်းအမျှဝေတော့မှ သာဓုခေါ်ရတဲ့အတွက် ပြိတ္တာဘဝမှ ကျွတ်သွားတယ်။ ဒီတော့ အမျှဝေမှုဟာ အရေး မကြီးဘူးလား"

"ကြီးပါတယ်ဘုရား"

ဖိတ်-မဖိတ်။ ။အဲဒီလို တမလွန်ဘဝ ပြောင်းသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ရည်မှန်းလှူဒါန်းတဲ့ အခါ မှာ ဖိတ်မှု မဖိတ်မှုကလဲ အရေးကြီးသေးတယ်"

"ဘယ်လို ဖိတ်မှု မဖိတ်မှုပါလဲဘုရား"

"ဖိတ်မှု မဖိတ်မှုဆိုဒါက ဒီလို-တမလွန်ဘဝ ပြောင်းသွား ကာစ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်မှန်းပြီးတော့ ရက်လည်ဆွမ်းလောက် လှူဒါန်းတဲ့အခါမှာတော့ အဲဒီ တမလွန်ဘဝ ပြောင်းသွားသူ ကို ဖိတ်တယ် ပဟုတ်လား"

"မှန်ပါ ဖိတ်ပါတယ် ဘုရား"

"အင်း.... နှစ်တော်တော်ကြာက တမလွန်ဘဝသို့ ပြောင်း သွားသူကို ရည်မှန်းပြီး ဆွမ်းလှူဒါန်းတဲ့အခါမှာ အဲဒီဖိတ်မှု ကို မေ့တတ်တယ်၊ အဲဒီလို မေ့ယင် ရည်မှန်းမှု အားလျော့ မသွားဘူးလား"

"လျော့သွားပါတယ်ဘုရား"

"ဦးပဥ္စင်း ပြောမယ်၊ အဖြစ်အပျက် တခုရှိတယ်၊ ဘာလဲ ဆိုတော့, ဒကာပကြီးတယောက် ဆုံးရှော့, ဆုံးတဲ့အခါ ရက္ခစိုး ဖြစ်နေတယ်၊ သူ့သမီးကြီးက အမြဲဆွမ်းသွတ်တဲ့အခါ ဖိတ်တယ်၊ နှစ်ပတ်လည်ဆွမ်းလဲ အမြဲသွတ်တယ်၊ ဖိတ်တယ်"

"အဲ တနှစ်တော့ အဲဒီရက္ခဇိုး ဒကာမကြီး သားက ဆွမ်းသွတ်နေကျ သူ့အမကို ပြောတယ်-"အမ နင်ကတော့ နှစ်တိုင်း အမေ့အတွက် ဆွမ်းသွတ်နေဒါဘဲ၊ ဒီနှစ် နှစ်ပတ်လည် ဆွမ်းတော့ ငါသွတ်ပါရစေ" လို့ ပြောတယ်"

"ဒီတော့ သူ့အမကလဲ ခွင့်ပေးလိုက်တယ်၊ သူလဲကျကျနန ပါဘဲ ဆွမ်းစသည် လျှုဒါန်းပြီး အမျှဝေတယ်၊ အဲဒီညနေကျတော့ ရက္ခဇိုးဖြစ်နေတဲ့ ဒကာမကြီးက ပြောတယ်, သူ့သား ဆွမ်းသွတ်တော့ သူလာတယ်တဲ့၊ ဒါပေမဲ့ သူ့ကိုမဖိတ်လို့ အိမ်ပေါ်လဲမတက်ဘူး၊ အိမ်ရှေ့မှာဘဲ နေတယ်တဲ့၊ သာဓုလဲ မခေါ်ဘူးတဲ့"

"တယ်ထူးဆန်းပါလား ဘုရား၊ ဘယ်လို လာပြောဒါလဲ ဘုရား"

"သူ့သမီးကြီးကို ကပ်ပြီးတော့ လာပြောတယ်"

"သမီးကြီးကများ သူဆွမ်းမသွတ်ရလို့ လည်ဆယ်ဒါလား မှ မသိဒါဘုရား"

"မဟုတ်ဘူး၊ ဝါတိုင်းလဲ သူ့ဘဲ ကပ်ကပ်ပြီး ပြောတယ်, သူ့သမီးကြီးက အလှူ ဝိုးအတယ်၊ အဲဒီလို မလည်ဆယ်တတ်ဘူး"

"တင်ပါ ဒီဥစ္စာဟာ အလှူနဲ့တရား သတိထားရမဲ့ ကိစ္စဘဲ ဘုရား"

နာမည်ခေါ် အမျှဝေပါ။ ။ပြီးတော့ အဲဒီ ဆွမ်းသွတ်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အဖြစ်အပျက်တခု ရှိဘူးသေးတယ်၊ အမျှဝေတဲ့အခါ နာမည်ခေါ် ဝေပါလို့ မှာတယ်"

"တင်ပါ အမိန့်ရှိပါအုံးဘုရား"

"တခါပေါ့ လူတယောက်မှာ ပယောဂဖြစ်တော့ ဆရာဘုန်းကြီးတပါးနဲ့ ကုတယ်၊ အဲဒီလိုကုတော့ အဲဒီလူမှာ ကပ်နေတဲ့ ပယောဂက မောင်နှစ်မ နှစ်ယောက်တဲ့"

"မှန်ပါဘုရား"

"သူတို့က ကပ်ချင်လို့ ကပ်နေရဒါမဟုတ်ဘူး၊ သူတို့ကို နိုင်ရတဲ့သူက ခိုင်းထားလို့ ကပ်ရဒါတဲ၊ အဲဒီ နိုင်ရတဲ့သူကို ဆရာဘုန်းကြီးက ဖယ်ရှားလိုက်တော့ သူတို့ ဘေးကင်း သွားတယ်ပေါ့၊ အဲဒီအခါမှာ သူတို့က ပြောတယ်"

"ဘယ်သူ့ကို ပြောဒါလဲဘုရား"

"ဆရာဘုန်းကြီးကို ပြောဒါပေါ့"

"တင်ပါ အမိန့်ရှိပါဘုရား"

"တပည့်တော်တို့ကိုလဲ ကယ်ပါအုံးဘုရားတဲ့၊ တပည့်တော်တို့ အယူတိမ်းဘဝက ကျွတ်လွတ်ဘို့ဟာ ဆွမ်းသွတ်မဲ့လူ မရှိလို့ မကျွတ်နိုင်ဘူးတဲ့"

"သနားစရာဘဲဘုရား"

"သနားစရာပေါ့၊ ကုသိုလ်ဟာ အဲဒီကျမှ အရေးကြီးပါလား၊ တန်ဘိုးရှိပါလားဆိုဒါ မထင်ရှားဘူးလား?"

"ထင်ရှားပါတယ်ဘုရား"

"ဒီတော့ ဆရာဘုန်းကြီးက နင်တို့ အဖေအမေတွေ မရှိဘူးလားလို့ပေးတယ်၊ အဲဒီလိုပေးတဲ့အခါ "အဖေတွေ အမေတွေလဲ ဘယ်ရောက်ကုန်လဲ မသိတော့ပါတဲ့ လိုက်ရှာ လဲ မတွေ့တော့ဘူးတဲ့"

"သူတို့ အဖေအမေတွေပါ သေကုန်ပြီးလားမှ မသိဒါဘဲ ဘုရား၊ ဒါ့ကြောင့် ရှာမတွေ့ဒါပေ့!"

"အင်း ဒါတော့ မသိဘူး၊ ဒီတော့ ဆရာဘုန်းကြီးက ဒို့က နင်တို့ကို ဘာအကူအညီ ပေးနိုင်လဲလို့ မေးတဲ့အခါ-တပည့်တော် တို့ကို ရည်မှန်းပြီး ဆွမ်းသွတ်လှူပေးပါတဲ့"

"အဲဒီလိုပြောတော့ ဆရာဘုန်းကြီးက ဆွမ်းသွတ် လှူယင် နင်တို့ လာနိုင်ပါမလားလို့ မေးတော့ 'တင်ပါ့ဆရာဘုန်းကြီး အမိန့်နဲ့ခေါ်ယင် လာနိုင်ပါတယ်' တဲ့"

"အမျှဝေယင်ကော သာဓုခေါ်နိုင်မှာလားလို့ မေးတော့၊ 'တင်ပါ့၊ တပည့်တော်တို့နာမည်ခေါ်ဝေပါဘုရား၊နာမည်ခေါ် အမျှဝေလျှင် သာဓုခေါ်နိုင်ပါတယ်၊ အပယ်တိမ်းဘဝကလဲ ကျွတ် လွတ်ပါလိမ့်မယ်' တဲ့"

"မှတ်သားစရာ အချက်ဘဲ ဘုရား"

"အင်းပေါ့၊ မှတ်သားဝရာပေါ့၊ ဖိတ်လဲ မဖိတ်ဘူး၊ အမျှ ဝေတဲ့အခါလဲ သောကော ရောကောနဲ့၊ အမျှ အမျှ ယူတော် မူကြပါကုန်လော"ဆိုတော့ သီးခြားရည်ညွှန်းမှု ပါသေးလား"

"မပါတော့ပါ ဘုရား"

"အဲ……တမလွန် ဘဝပြောင်းသွားသူကို ရည်ညွှန်းလှူဒါန်း ရမယ်ဆိုဒါ အင်္ဂါတပါးအနေ ရှိပါလျက်ကနဲ့ သာမညရိုးရိုး၊ ကိုယ့်အတွက်လှူသလို လှူပြီး၊ သီးခြားရည်ညွှန်းပြီး နာမည်ခေါ် အမျှမဝေယင် မရနိုင်ဘူးဆိုဒါ ယာဂု မပြောခဲ့တဲ့ အဖြစ် အပျက် နှစ်ရပ်က သက်သေခံဘဲ မဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား"

"ကဲ ဒါနဲ့ ခုနက အကြောင်းကို ဆက်ကြအုံးစို့"

"တင်ပါ ဆက်ပါ ဘုရား"

"အဲဒီလို ပြောတော့ ဆရာ ဘုန်းကြီးက ပယောဂ ဖြစ်တဲ့ ကာယကံရှင်ကိုဘဲ ဆွမ်းသွတ်ဘို့ တာဝန်ပေးလိုက်တယ်၊ နောက်နေ့မှာ ဘုန်းကြီးတပါး ပင့်ပြီး ဆွမ်းတအုပ်ချက်နဲ့ဆွမ်းလှူဒါန်းပြီး သူတို့ပြောတဲ့အတိုင်း နာမည်ခေါ် အမျှဝေပေးလိုက်တယ်"

"သူတို့ကျွတ်သွားရောပေါ့နော်"

"အင်း........ဦးပဥ္စင်းတို့က ကျွတ်လို့ရှိယင် ဒီကို လာပြောအုံးလို့ မပြောလိုက်မိတော့ ကျွတ်မကျွတ် မသိရတော့ဘူးပေါ့"

"အဲဒီလို မှာလို့ ရလားဘုရား"

"အဲဒီလို ပြောနိုင်တဲ့လူဆိုယင် ရဒါပေါ့၊ စာထဲမှာလဲ ပြောနိုင်တဲ့ အကြောင်းတွေ ပါနေသားဘဲဟာ"

"တင်ပါ တပည့်တော်တို့တော့ ဒီကနေ့ ပဟုသုတတွေ အများကြီး ရသွားပြီ ဘုရား"

"ကဲ....ရသွားယင်လဲ ပြန်ပေတော့"

* လောကထဲမှာ, သိစရာ,လွန်စွာ များပြားလှသည်သာ၊

* သိစရာတွေ, သိအောင်လေ, ရှာဖွေမေးမြန်း နည်းသည်သာ၊

* သိအောင်မေးကာ, ကျင့်သူမှာ နည်းပါး ထို့ထက် အလွန်သာ။

မြို့ရွာတွေမှာ နေမှာပေါ့ဘုရား

(၂၂)

သံသရာ ဝဋ်ထဲက, မလွတ်ဘဲနေနေ၊
ဇာတ်ဆွဲ၍ တပေပေငယ်, ရှေပစေ ခင်ရဲ့။
နိဗ္ဗာန်မြို့ အမြိုက်ခွင်ကို, မလိုက်ချင် ရုန်းကန်လို့ဖွဲ့။
နှစ်ယောက်ထဲ စံပါမယ်, ကံနှစ်ဖြာနယ်လှဲ့။
သံသရာအကျယ်ခွဲ့ပါလို့, တလယ်လယ့်မောင်မယ်။
ဂင်္ဂါဝါဆူဆူပွန်းစေတော့, တူတူပုန်း,ပုန်းပါ့မယ်ကွယ်
တောဘုမ္မက ဝဋ်နန်းနွယ်မှာ, လွတ်စမ်းမယ် စာမလိပ်
ချင်ဘူး၊
အဝါဗိတ် မှိုင်းမှောင်ညစ်တေ, ရိုင်းခေါင်ဖြစ်စေ။
နောက်ချန်လို့ အဖေါ်နေမယ်, နှစ်ကိုယ်ရေ ပျော်စမ်း
ချင့်လေး။

အထက်ပါ မေတ္တာဘွဲ့ တေးထပ်မှာ စာဆိုတော် အကျော် အမော် ဖြစ်သော ဦးပုည ရေးသော တေးထပ် ဖြစ်၍,

တေးထပ်၏သရုပ်မှာ ပေါ်လွင်လှ၏၊ စကားပြေ ရေးပြရန်ပင် မလိုပေ။

တေးထပ်မှာ "**သံသရာအကျယ်ချဲ့**"လိုသူတို့အတွက် နှစ်သက် စဘွယ်ဖြစ်သော်လည်း"**သံသရာအကျဉ်းချုံး**"လိုသူတို့အတွက်မူ နှစ်သက်စဘွယ် ဖြစ်ကောင်းမှ ဖြစ်ပါမည်၊ ယင်းကို ရှုလျှင်-

၁။ သံသရာအကျယ်ချဲ့လိုသူနှင့်

၂။ သံသရာ အကျဉ်းချုံးလိုသူ ဟူ၍ လူနှစ်မျိုး ရှိနိုင်မည်ကို သိနိုင်ပေသည်၊ ယင်းနှစ်မျိုးမှာလဲ "အချဲ့နှင့် အချုံး" ဖြစ်၍ တမျိုးနဲ့ တမျိုးမှာ ကျောချင်းကပ်ပြေ သလို သဘောသွားမှာ များစွာကွာခြားမည်ကို တွေ့ရမည် ဖြစ်၏။

မိမိမူ တောရတကျောင်းမှတကျောင်းသို့ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင် ခဲ့သည် တကြောင်းနှင့် တရားဓမ္မ ဟောပြောပြသည် တကြောင်း တို့ကြောင့် ယင်းနှစ်မျိုးနဲ့ ခဏခဏ တွေ့ရ၏။

တချို့မှာ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ သံသရာအကျဉ်းချုံးပြီး ဝဋ္ဋ ဘောင်မှ ရုန်းကန်ထွက်လိုသည်၊ သို့သော် အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့်အခွင့်ကမပေး၊အချို့မှာမူ သံသရာနယ်ထဲမှာ အကျယ် ချဲ့ပြီးပျော်လိုသည် အခွင့်က မရ၊ ခက်လိုက်တဲ့ ဘဝဖြစ်ထွေ ကမောက်ကမတွေ ချည်းပါလားဟု ဘဝကိုဘဲ အငြိုးထားရ မလို ဖြစ်နေပြန်၏။

တချို့မှာ တောတွင်းနေသူကို မြို့ရွာတွင်းသို့ ဇွတ်ဆွဲသွင်း၏၊ တချို့ကတော့ မြို့ရွာတွင်းမှာ နေသူကို တောတွင်းသို့ ဇွတ်နှင်၏၊ အမြင်ခြင်းတော့ မတူကြပေ၊အမူမှာကား သာ၍ပင် ခြားတော့ မည် ထင်၏။

မိမိမှာမူ မြို့ရွာရောက်တိုင်း တောရောက်တိုင်းနဲ့ ပြဿနာမျိုးစုံနဲ့ ဒုက္ခအဖုံဖုံ ကြုံဆုံခံစား ပြေးလွှားနေရပေ၏၊ တနေ့ မိမိနေထိုင်ရာ တောရသို့ လူငယ်တယောက် ရောက်လာသည်၊ ရှိခိုးဦးချပြီးသော် မေးလျှောက်သည်–

"ဦးပဥ္စင်း တောထဲမှာ တပါးထဲ နေရဒါ မကြောက်ဘူးလား ဘုရား?

ယင်းအမေးမျိုးကို အမေးခံရဘူးပေါင်းမှာ များလှပြီ၊ ယခု အမေးခံရစဉ်မှာလဲ တောရတွင် မိမိတပါးထဲရှိခိုက်တွင် ဖြစ်၏။

"ဘာကို မကြောက်ဘူးလားမေးဒါလဲ?'

"သရဲ,တစ္ဆေကို မကြောက်ဘူးလား မေးဒါပါဘုရား"

"သရဲ,တစ္ဆေဆိုဒါ တောထဲမှာ ဘယ်နေမလဲ၊ စားစရာ, သောက်စရာ, ချောက်လှန့်စရာ လူမှမရှိဒါ"

"ရှိတယ်ဘုရား၊ ဒီတောရက နာမည်ကြီးဘဲဟာ သရဲသိပ်ချောက်ထာ"

"မင်းကို ဘယ်သူပြောလဲ'

"ပဌမဆရာတော်ကြီးလဲ ပြောတယ်၊ရွာထဲက လူကြီးတွေလဲ ပြောတယ်"

"အလကားပါ ဆရာတော်ကြီးနဲ့ လူကြီးတွေက မင်းတို့လို လူငယ်တွေ တောရကျောင်းနားမှာ လူစုပြီး ဆူညံမှာစိုးလို့ ပြောဒါနေမှာပါ"

"မဟုတ်ဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်တို့လဲ တခါတခါ တောင်ပေါ်က အပြန် မိုးချုပ်ယင် အချောက်ခံရတယ်"

"မင်းတို့က သစ်ကိုင်းကျိုးကျလဲ သရဲချောက်တယ်ပြော၊ သစ်ပင်လှုပ်လဲ သရဲချောက်တယ် ပြောနေဒါဘဲဟာ"

"ဦးပဥ္စင်းကို တခါမှ အချောက်မခံရဘူးလား?
"သရဲမှ ဒီတောထဲ မရှိဒါ ဘယ်အချောက်ခံရမလဲ"
"ဦးပဥ္စင်းက ရဲလို့နေ့တူတယ်"
"ဘယ်ကလာပြီးရဲရမလဲ၊ ဦးပဥ္စင်း လူဝတ်တုန်းက ဆိုယင် အိမ်ရှေ့မှာ လူတွေရှိဒါတောင် အိမ်ခန်းထဲကို မီးခွက်မရှိရင် မသွားရဲဘူး၊ သရဲအကြောင်းပြောယင်လဲ ကြမ်းပေါက်ရှိတဲ့ နေရာ မထိုင်ရဲဘူး၊ သိပ်ကြောက်တတ်တယ်"
"ခုတော့ မကြောက်တော့ဘူးပေါ့"
"ခုကြောက်ထာက သရဲမဟုတ်တော့ဘူး၊ လူဆိုးသူခိုးဘဲ ကြောက်တော့တယ်"
"လူဆိုးသူခိုးက တောကျောင်းဘုန်းကြီး အန္တရာယ် မပေး ပါဘူးဘုရား"
"လူဆိုးသူခိုးဆိုဒါ ဆေးရှိဒါမဟုတ်ဘူးဆိုဒါ မင်းကြားဘူး တယ်မဟုတ်လား၊ခဏခဏ တို့ဖြင့် ခေါင်းရိတ်ဒါးတို့ ဖောင်တိန် တို့၊နာရီတို့၊ ဓာတ်မီးတို့ အခိုးခံရတယ်"

"ဟုတ်လား?

"အေး....ဟုတ်ထာပေါ့"
"ဦးပဥ္စင်းဘုရား တောထဲ နေရဒါ မပျင်းဘူးလား?
"အင်း....မင်းအမေးကလဲ မကြောက်ဘူးလား၊ ပြီးတော့ မပျင်းဘူးလားရောက်လာပြီ၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ တယောက်ထဲ နေရ လို့ မေးဒါလား?
"မှန်ပါဘုရား"
"မင်းက အဖော်နဲ့နေမှ ပျော်တယ်လို့ ထင်တယ်ပေါ့ ဟုတ်လား?

"မှန်ပါဘုရား"

"ဘယ်ဟုတ်မလဲ၊ ကဲ....နားထောင်–

"အဖော်လျှင် နှစ်ယောက်မြောက်ရှိအောင် နေသူသည် ငြင်းခုံခြင်းသို့ရောက်တတ်တယ်၊ တယောက်ထဲထဲ နေမယ်ဆိုယင် ဘယ်သူနဲ့ ငြင်းခုံရတော့မလဲ၊ နတ်ရွာကို အလိုရှိတဲ့သူဟာ တယောက်ထဲထဲ နေခြင်းကို နှစ်သက်ရမယ်"တဲ့၊

"အဖော်လျှင် နှစ်ယောက်မြောက် ရှိအောင် နေသူဟာချစ်ခင်, ကပ်ငြိခြင်းသို့ရောက်တတ်တယ်၊ တယောက်ထဲ နေလျှင်တော့ ဘယ်သူ့ကို ချစ်ခင် ကပ်ငြိရတော့မှာလဲ၊ သံသရာဝဋ် ကင်းလွတ်ရာမှန် ပြည်နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိသူဟာ တယောက်ထဲထဲ နေခြင်းကို နှစ်သက်ရမယ်"တဲ့၊

"မိမိရှေ့ကရော မိမိနောက်ကပါ မိမိမှတပါးသော အဖော်အလော် မရှိအံ့၊ လူနဲ့မပြွမ်း စိမ့်စမ်းစုံစွာ တောရိပ်သာထဲမှာ တယောက်ထဲထဲ တရားဓမ္မ ရှုပွားနေတဲ့ အဲဒီ တယောက်ထဲနေ ကေစာရီ, ကေဝါသီ ပီသပေလတ့် သူအားသာ သူတပါးကြောင့် မကြောင့်မကြ, မိမိကိုယ်ကြောင့် မတောင့်မတ ချမ်းသာရမယ်"တဲ့၊

"ကဲ.... တောထဲမှာ တယောက်ထဲထဲ, တပါးထဲထဲ နေရတဲ့ အကျိုးတွေ မများဘူးလား၊ အဲဒီ အကျိုးတွေ လိုချင်လို့ တောထဲမှာနေဒါဘဲ၊ ကဲ....မင်းလဲ တောထဲ နေမယ် စိတ်မကူးဘူးလား?

"တပည့်တော်တော့ "မြို့ရွာတွေမှာနေမှာပေါ့ဘုရား"ဘယ် တောထဲ နေမှာလဲ"

"ဘာဖြစ်လို့လဲ?

"တောထဲမှာ နေရဒါက ဆင်းရဲတယ်ဘုရား"

"လာပြန်ပြီ မင်းဉစ္စာကလဲ"

"ဘာလဲဘုရား"

"ပဌမမေးတုန်းက မကြောက်ဘူးလား" တဲ့၊ နောက်မေးတော့ "မပျင်းဘူးလား"တဲ့၊ ခုတခါသာ မင်းမေးယင် "မဆင်းရဲဘူးလား" လို့ မေးချင်မေးမှာ မဟုတ်လား?

"တင်ပါဘုရား"

"ဒီမှာ ဦးပဉ္ဇင်းပြောပြမယ်—

၁။ တဏှာအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို မှီတဲ့ အစား အသောက် လုံလောက် ပြည့်စုံခြင်း ချမ်းသာရယ်,

၂။ ဆိတ်ငြိမ်ရာကပ် တောအရပ်မှာ နေခြင်းကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အစစရှား, ပူဇော်သကာ နည်းပါးခြင်း ဆင်းရဲရယ်" လို့ ချမ်းသာဆင်းရဲ နှစ်မျိုး မရှိဘူးလား?

"မှန်ပါ ရှိပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒီနှစ်မျိုးမှာ ဆိတ်ငြိမ်ရာကပ် တောအရပ်မှာ နေခြင်းကြောင့် ဖြစ်တဲ့ အစစရှား,ပူဇော်သကာ နည်းပါးခြင်းဆင်းရဲဟာ သံသရာဝဋ် လွတ်မည်လမ်းကြောင်း မတိမ်းစောင်းသောကြောင့် ကောင်းမြတ်လှတယ်တဲ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲ....တဏှာအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို မှီတဲ့ အစားအသောက် လုံလောက် ပြည့်စုံခြင်း ချမ်းသာဟာ မေ့လျော့ဖွယ်ကြောင်း ထပ်ဆင့်လောင်းလို့ မကောင်းဘူးတဲ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ကဲ....ကောင်းဒါနဲ့ မကောင်းဒါဆိုယင်တော့ မင်းဘာကို ယူမလဲ"

"အဲဒါဆိုယင်တော့ ကောင်းဒါယူမှာပေါ့ဘုရား"

"ဒီလိုဆိုယင် တောထဲနေပေါ့၊ နေနည်း နှစ်မျိုး ရှိတယ်၊ အဲဒါက ဘာတွေလဲဆိုတော့—

၁။ ကာယဝိဝေကကို ရှာလိုသူဟာ အဖော် မလှောက် တယောက်ထီးတည်း နေရမယ်တဲ့၊

၂။ စိတ္တဝိဝေကကို ရှာလိုသူဟာ ကိလေသာကို နှိပ်နင်းပြီး တော့ နေရမယ်တဲ့၊ အဲဒီလို နေတော့မှ အဲဒီ ကာယ ဝိဝေက, စိတ္တဝိဝေကတို့က ဥပဓိခန္ဓာ ဆိတ်ရာ အမှန် နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ဥပဓိဝိဝေကကို ပေးတတ်ကြကုန်တယ်"

"အဲဒီလို နေနည်း ၂-မျိုးနဲ့ နေမှ နိဗ္ဗာန်ကို မြန်မြန်ရမယ် မဟုတ်လား?

"မှန်ပါဘုရား"

"ပြီးတော့—

"အကုသိုလ်တရားမှ လွတ်လိုသူ သံသရာဝဋ်မှ ကျွတ် လိုသူဟာ မမြင်, မကြားရာ အရပ်မှာ နေရမယ်တဲ့၊မှန် ဒါပေါ့ မြင်ကြားမယ်ဆိုယင် သာယာခြင်းကို တားမြစ် ဘို့ရာ အလွန်တရာ ခဲယဉ်းမယ်" မဟုတ်လား?

"မှန်ပါဘုရား"

"ပြီးတော့လဲ—

"မျက်စိဟာ အဆင်းနဲ့ပေါင်းဖက်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ရာဂသားကို မွေးဖွားတယ်၊ အဲဒီ မွေးဖွားတဲ့ ရာဂသားကလဲ များစွာ အကျိုးမဲ့ကို ပြုတတ်တယ် ဒါ့ကြောင့် မျက်စိနဲ့ အဆင်း ပေါင်းဖက်ခြင်းကို တားမြစ်ရမယ်"တဲ့၊

"နားဟာလဲ အသံနဲ့ ပေါင်းဖက်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ရာဂသားကို မွေးဖွားတယ်၊ အဲဒီမွေးဖွားတဲ့ရာဂသားကလဲ များစွာအကျိုးမဲ့ကိုပြုတတ်တယ်၊ ဒါ့ကြောင့် နားနဲ့ အသံပေါင်းဖက်ခြင်းကို တားမြစ်ရမယ်" တဲ့၊

"အဲဒီ မျက်စိဆိတ်, နားဆိတ်တဲ့ နေရာဟာ တောဘဲ မဟုတ်လား?

"မှန်ပါ [ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"ဒို့ဘုရားရှင်များ ဘုရားအဖြစ် ရောက်ထာတောင် တခါ, တခါ တဝါတွင်းလုံး ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ တပါးထဲ သီတင်း သုံးတယ်၊ အဲဒါကို မိလိန္ဒ မင်းကြီးကတောင် ရှင်နာဂသေနကို မေးဘူးတယ်"

"ဘယ်လို မေးပါလဲ ဘုရား"

ဘုရားရှင်၌ ပြုဘွယ်ရှိမရှိ။ ။"အရှင်ဘုရား– ဘုရားရှင်အား အလုံးစုံသော ပြုဖွယ် ကိစ္စဟာ ဗောဓိပင်၌ပင်လျှင် အပြီးသို့ ရောက်တော်မူလေပြီ၊ ဘုရားရှင်အား တဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စမရှိ၊ ဆည်းပူးဖွယ် မရှိဟု ဆိုကြပါကုန်၏"

"အရှင်ဘုရား ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး တပါးထီးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူခြင်းကလဲ ထင်ရှားပြန်ပါတယ်"

"အရှင်ဘုရား— ဘုရားရှင်အား အလုံးစုံသော ပူပွယ်ကိစ္စဟာ ဗောဓိပင်၌ပင်လျှင် အပြီးသို့ ရောက်တော်မူအံ့၊ ဘုရားရှင်အား တဖန် အထူးပြုဘွယ် ကိစ္စမရှိအံ့၊ ယင်းစကားမှန်သော် ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး တပါးထီးတည်းသာ ကိန်းအောင်းတော်မူတယ်ဆိုတဲ့ စကားဟာ မှားရာပါ၏"

"အရှင်ဘုရား.... ဘုရားရှင်ဟာ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး တပါးထီးတည်းသာ ကိန်းအောင်းတော်မူတယ်ဆိုတဲ့ စကားဟာ တကယ်လို့မှန်သော် ဘုရားရှင်အား အလုံးစုံသော ပြုဖွယ်ကိစ္စဟာ ဗောဓိပင်၌ပင်လျှင် အပြီးသို့ ရောက်တော်မူတယ်ဆိုတဲ့ စကားဟာ မှားရာပါ၏"

"မှန်ပါတယ် အရှင်ဘုရား၊ ပြုအပ်ပြီးတဲ့ အမှုရှိတဲ့ ဘုရားရှင်အား တပါးထီးတည်း နေဖွယ်မရှိပါ၊ အမှု ပြုဖွယ်ရှိသော်သာလျှင် တပါးထီးတည်း နေတော်မူသင့်ပါတယ်"

"အရှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား.... အနာရှိသူအား ဆေးဖြင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စ ရှိ၏၊ အနာမရှိသူအား ဆေးဖြင့် အဘယ်ပြုအံ့နည်း၊ ထမင်းငတ်မွတ်သူအား ထမင်းဘောဇဉ်ဖြင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိ၏၊ ထမင်းငတ်မွတ်ခြင်း မရှိသူအား ထမင်းဘောဇဉ်ဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း"

"အရှင်ဘုရား နှစ်ဖက်အစွန်းထွက်သော ယင်းပြဿနာဟာ အရှင်ဘုရားသို့ ရောက်ပါတယ်၊ ယင်းပြဿနာကို အရှင်ဘုရား ငြိမ်းစေပါလောတဲ့၊ ကဲ.... မင်းပြဿနာတွေနဲ့တောင် မဆင်ဘူးလား"

"မှန်ပါ၊ ဆင်ပါတယ်ဘုရား"

"အေး....အဲဒါ သိဘို့လဲ မကောင်းဘူးလား?

"ကောင်းပါတယ်ဘုရား"

"အင်း........ ဒီပြဿနာကို ရှင်နာဂသေနက ဒီလိုဖြေတယ်–

"မင်းကြီး.... ဘုရားရှင်အား ပြုဖွယ်ကိစ္စအလုံးစုံဟာ ဗောဓိပင်၌ပင် ပြီးပြီ၊ တဖန် ပြုဘွယ်, ဆည်းပူးဘွယ် ကိစ္စမရှိပြီ၊ ဘုရားရှင်ဟာ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး တပါးထီးတည်း နေတော်မူတယ်"

"မင်းကြီး.... ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး တပါးထီးတည်း နေတော်မူကြောင်းကား ချီးမွမ်းသော ဘုရားရှင်တို့ဟာ တပါးထီးတည်းသာ နေတော်မူပြီး ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူကြကုန်တယ်၊ ယင်းဘုရားရှင်တို့ဟာ ကောင်းစွာပြုအပ်တဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို အောက်မေ့တော်မူကုန်လျက် တပါးထီးတည်း နေတော်မူကြကုန်တယ် တဲ့"

"ကဲ....ရှင်းရဲ့လား"

"မှန်ပါ၊ ရှင်းပါတယ်ဘုရား"

"ပြီးတော့ ဥပမာနဲ့ ရှင်းပြန်တယ်–

"မင်းကြီး.... မင်းမှုထမ်းဟာ မင်းရဲ့အထံမှ ရတဲ့ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ကျေးဇူးကို အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍ မင်းထံသို့ အထပ်ထပ် ဆည်းကပ်သလို, ဖျားနာတဲ့လူဟာ ဆေးဆရာကြောင့် ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်တဲ့အတွက် ပြုအပ်တဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အောက်မေ့လျက် ဆေးဆရာထံသို့ အထပ်ထပ် မှီဝဲဆည်းကပ်သလို အဲဒီအတူဘဲ ဘုရားရှင်တို့ဟာ တပါးထီးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူပြီး ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်တယ်၊ ယင်းကောင်းစွာ ပြုအပ်တဲ့ ကျေးဇူးကို အစဉ်အောက်မေ့လျက် တပါးထီးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူကြခြင်း ဖြစ်တယ်"

ဆိတ်ငြိမ်ရာကပ်ကျိုး ၂၀-ပါး။   ။"မင်းကြီး…… တပါး
ထီးတည်းကိန်းအောင်း
ခြင်း, ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ နေတော်မူခြင်း ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့
သည်—

၁။ မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်သည်မည်၏၊
၂။ အသက်ကို တိုးပွားစေတတ်၏၊
၃။ ကိုယ်အား, ဉာဏ်အားကို ပေးသည်မည်၏၊
၄။ အပြစ်ဒေါသကို ပိတ်ပင်၏၊
၅။ အကျော်အစောမဲ့ကို ပယ်နိုင်၏၊
၆။ အကျော်အစောကို ဆောင်နိုင်၏၊
၇။ မမွေ့လျော်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊
၈။ မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်၏၊
၉။ ကြောက်လန့်ခြင်းဘေးကို ပယ်နိုင်၏၊
၁၀။ ရဲရင့်ခြင်းကို ပြုနိုင်၏၊
၁၁။ ပျင်းရိခြင်းကို ပယ်နိုင်၏၊
၁၂။ လုံ့လဝီရိယကို လွန်စွာ ဖြစ်စေနိုင်၏၊
၁၃။ ရာဂကို ပယ်နိုင်၏၊
၁၄။ ဒေါသကို ပယ်နိုင်၏၊
၁၅။ မောဟကို ပယ်နိုင်၏၊
၁၆။ မာနကို သတ်နိုင်၏၊
၁၇။ မိစ္ဆာဝိတက် ကြံမှားချက်ကို ဖျက်ဆီးနိုင်၏၊
၁၈။ စိတ်ကို တည်ကြည်အောင် ပြုနိုင်၏၊
၁၉။ စိတ်ကို ပျော့ပျောင်းစေနိုင်၏၊
၂၀ စိတ်ရွှင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏၊

၂၁။ စိတ်လေးမြတ်သည်ကို ပြုတတ်၏၊
၂၂။ လာဘ်လာဘကို ဖြစ်စေနိုင်၏၊
၂၃။ မိမိ၌ ညွတ်လျှိုး ရှိခိုးထိုက်သည်ကို ပြုနိုင်၏၊
၂၄။ နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်စေနိုင်၏၊
၂၅။ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ပြုနိုင်၏၊
၂၆။ သင်္ခါရတို့၏ သဘောကို ပြနိုင်၏၊
၂၇။ ဘဝ၌ ပင့်သန္ဓေနေခြင်းကို ခွာနိုင်၏၊
၂၈။ အလုံးစုံ ရဟန်း၏ ကျေးဇူးကို ပေးနိုင်၏ လို့(၂၈)ပါး တို့တည်း၊ မင်းကြီး ယင်း (၂၈)ပါးသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို အောက်မေ့တော် မူကုန်သည် ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်ကို မှီဝဲတော်မူကုန်၏"

"ကဲ.... တောထဲနေရဒါ ကျေးဇူးမများဘူးလား?

"များပါတယ်ဘုရား"

"မင်းတို့ တောသားတွေ မြို့ကို တယ်ပြီး အထင်ကြီးတယ်၊ မြို့ဆိုဒါ စီးပွားရေး, ကြီးပွားရေး, လောကရေးတော့ ကောင်းပါတယ်၊ တရားရေးကျတော့ တောဟာ အကောင်း ဆုံးပေါ့"

"မှန်ပါဘုရား"

ဆိတ်ငြိမ်ရာမှီဝဲကြောင်း ၄-ပါး။ ။"ပြီးတော့ ဆိတ်ငြိမ်ရာ မှီဝဲကြောင်း ၄ပါး ကိုလဲ ရှင်နာဂသေနက မင်းကြီးအား ဆက်ဟောပြန်တယ်"

"ဘယ်လိုဟောပါလဲ ဘုရား?

"ဘာလဲ မင်းက တခါထဲ တောထဲက မပြန်တော့ဘူးလား, ပြန်အုံးမလား?

"ပြန်တော့ ပြန်ရအုံးမှာပေါ့ ဘုရား"

"ခုတော့ ပြန်ရအုံးမယ်၊ နောက်တော့ တောထွက်မယ် ဒီလိုလား?

"ဆိုပါတော့ ဘုရား"

"ရှင်နာဂသေနက မင်းကြီးကို ပြောတယ်–

၁။ မင်းကြီး ဘုရားရှင်တို့သည် ငြိမ်သက်ချမ်းသာသော သမာပတ်၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို ခံစားလို၍,
၂။ ပြီးပြီးသော အကြံအစည်ရှိ၍ ဆိုတဲ့ အကြောင်းနှစ်ပါးတို့ကြောင့် ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်ကို မှီဝဲတော်မူကုန်၏။

တနည်းကား....မင်းကြီး, ဘုရားရှင်တို့သည်–

၁။ ချမ်းသာစွာ နေတော်မူလိုသောကြောင့်ရင်း,
၂။ အပြစ်မရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူး များသောကြောင့်ရင်း,
၃။ အလုံးစုံသော ဗုဒ္ဓတို့၏ ဓမ္မတာဖြစ်သောကြောင့်ရင်း,
၄။ ဗုဒ္ဓတို့ ချီးမွမ်းသောကြောင့်ရင်း,

ဤအကြောင်း လေးပါးတို့ကြောင့် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းခြင်း ဖြစ်တယ်၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စ ရှိသေး သောကြောင့်, သို့မဟုတ် ထပ်မံပွါးစည်းလိုသောကြောင့် မဟုတ်"လို့ ဖြေတယ်, ပြောတယ်၊ ကဲ–သဘောပေါက်ရဲ့လား?

"ပေါက်ပါတယ် ဘုရား"
"ကဲ–ပေါက်ယင် ပြန်တော့"
"ဦးတင်ပါတယ် ဘုရား"

* အပေါ်မဲ့နေ့၊ ပေါ်နဲ့နေ့၊ အနေနှစ်မျိုးသိရမည်၊
* ပေါ်နဲ့နေက၊ ဆင်းရဲလှ၊ ဒုက္ခထပ်ပွားစည်ပင်မည်၊
* ပေါ်မဲ့နေက၊ ချမ်းသာလှ၊ ဒုက္ခလွတ်ကြောင်း မှန်ပေသည်၊
* ပေါ်မဲ့နေလို့၊ တောရိပ်ခို၊ မဂ်ဖိုလ်ရအောင်ကြိုးရမည်၊

မာရ်ငါးပါးအောင်တော်မူပုံကို သိလိုပါသည် ဘုရား

(၂၃)

"သဒ္ဓမ္မ" ဆိုသည်မှာ "သာသနာ"ကို ဆိုလိုရင်းဖြစ်၏၊ ထိုသာသနာသည်—

၁။ အဓိသီလ သိက္ခာသာသနာ
၂။ အဓိစိတ္တ သိက္ခာသာသနာ
၃။ အဓိပညာ သိက္ခာသာသနာ ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏၊ အဋ္ဌကထာများအလို တနည်းဆိုသော်—

၁။ ပရိယတ္တိသာသနာ,
၂။ ပဋိပတ္တိသာသနာ,
၃။ ပဋိဝေဓသာသနာ—ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။

အနမတဂ္ဂ သံသရာ၌ သတ္တဝါတို့၏ နားနှစ်ဖက်မှာ လှူ၍ဖြစ်သော အသံအမျိုးမျိုး, စကားအမျိုးမျိုး, နတ်၌ ဖြစ်

သော အသံအမျိုးမျိုး, စကားအမျိုးမျိုး, ဖြဟ္မာ၌ ဖြစ်သော အသံအမျိုးမျိုးတို့ကို ကြားခဲ့ရမှု, နာခဲ့ရမှုသည် သံသရာနှင့် ပြတ်သည် စဲသည်ဟူ၍ မရှိပြီ။

ယင်းကြားမှု, နာမှုတို့သည် ကိုလေသာမိႈ, ပွဲ့ါးမျာႈဘို့, တဏှာမိႈပွဲ့ါးမျာႈဘို့, ဒေါသမိႈ, မောဟမိႈပွဲ့ါးမျာႈဘို့, သက္ကာယဒိဋ္ဌိမိႈပွားမျာႈဘို့, ဇရာမရဏမိႈပွဲ့ါးမျာႈဘို့ချည်း ဖြစ်ချေ၏။

ယင်းမီးစုလွတ်ငြိမ်းရန် အသံမျိုးသည် သတ္တဝါတို့၏နားမှာ သိလာဘူးသည် မရှိခဲ့၊ ယခု ဘဝတွင်မူ ကြုံကြိုက်၍ နေခဲ့ပြီ၊ သို့ဖြစ်၍ မိမိ၏ နားသောတကို သံသရာမီးငြိမ်းရန် အသံစုမှာ ယခုဘဝ အသုံးချတော့မည်ဟု သတိရှိသင့်လှ၏။ ယင်းသို့ သတိရှိသင့်၍ သတိရှိသူတယောက်နှင့် တွေ့ခဲ့ရ၏-

"ဆရာတော်ဘုရား တပည့်တော်တို့ မြတ်စွာဘုရားဟာ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူတယ်လို့ ဆိုပါတယ်ဘုရား, အဲဒါ မာန်ငါးပါးဆိုဒါ ဘာတွေ, ဘုရားရှင်ဟာ မာရ်ငါးပါးကို ဘယ်လို အောင်တော်မူသလဲလို့ ဘုရားရှင်ရဲ့ မာရ်ငါးပါး အောင်တော်မူပုံကို သိလိုပါသည် ဘုရား"

"အင်း.........ဒကာကြီး ပြဿနာက တိုမလိုလိုနဲ့ တယ်ပြီး ရှေတဲ့ ပြဿနာပါလား"

"မှန်ပါ သိချင်လို့ ရှောက်ပါတယ် ဘုရား"

"သိချင်ဒါ အရေးမကြီးဘူး၊ ဖြေလို့ရှိယင် မှတ်မိဘို့ အရေးကြီးတယ်၊ ဒီဘက်နားကကြား, ဟိုဘက်နားက ထွက်သွား, ထလဲသွားရော, ကုန်ရောဆို တယ် ဟန်မကျဘူး"

"ဖြေပါဘုရား, ကြိုးစားမှတ်ပါ့မယ်"

မာရ်ငါးပါး။ ။"အင်း....မာရ်ဆိုဒါ သူသတ်ယောကျ်ား လက်မရှိ အာဏာသားကို ခေါ်တယ်၊

အဲဒီမာရ်ဟာ–

၁။ ဒေဝပုတ္တမာရ်
၂။ ကိလေသမာရ်
၃။ အဘိသင်္ခါရမာရ်
၄။ ခန္ဓမာရ်
၅။ မစ္စုမာရ်,ရယ်လို့ ငါးပါးရှိတယ်၊ ဒကာကြီး, မှတ်မိရဲ့လား?

"မှန်ပါ မှတ်မိပါတယ် ဘုရား"

"အင်း....အဲဒီ မာရ်ဆိုဒါ သူသတ်ယောကျ်ား, လက်မရှိ အာဏာသားကို ခေါ်တယ်ဆိုသဖြင့် လောကမှာ သူသတ်ယောကျ်ား လက်မရှိ အာဏာသား ငါးမျိုးရှိတယ်၊ သို့မဟုတ် ငါးပါးရှိတယ်လို့ ဆိုလိုရာ မရောက်ဘူးလား?

"မှန်ပါ ရောက်ပါတယ် ဘုရား"

"အင်း....မာရ်ငါးပါးတော့ သိသွားပြီ၊ မာရ်ငါးပါးရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို သိဘို့ တခါ မလိုပြန်ဘူးလား?

"မှန်ပါ လိုပြန်ပါတယ် ဘုရား"

"အင်း........သိဘို့လိုတော့ ဒီလိုမှတ်ထား–

၁။ **ဒေဝပုတ္တမာရ်**။ ။"ဒေဝပုတ္တမာရ်ဆိုဒါ ဝသဝတ္တီနတ်မင်းကြီးရဲ့ နိုင်ငံတော် တဆောင့်မှာ မာရ်နတ်မျိုးခေါ်တဲ့ နတ်ဆိုး, နတ်ဝါးမျိုးတမျိုးဘဲ၊ အဲဒီ မာရ်နတ်မျိုးရဲ့ အသင်းအစုဟာ မြေပြင်ကျအောင် အန္ဓအပြားရှိတယ်"

"ဒီလိုဆို မာရ်နတ်ဆိုဒါ တယောက်ထဲမကဘူး, အများကြီး ရှိတယ်ပေါ့ ဘုရား"

"အင်းပေါ့, ခေါင်းဆောင် တယောက်, နောက်လိုက် အများရှိဒါပေါ့၊ ခု လူ့ပြည်မှာ သူတော်ကောင်း အလုပ်ကို လုပ်တဲ့လူတွေ့, ရဟန်းတွေကို နှောက်ယှက်နေဒါ မာရ်နတ် အသင်းအပင်းတွေပေါ့"

"တချို့က မာရ်နတ်ဆိုဒါ မရှိဘူးလို့ ဆိုနေပါလား ဘုံရား"

"အော်....မရှိဘူးဆိုဒါနဲ့ ပရှိရရောလား ဒကာကြီး, ရှိတဲ့ သက်သေ, သာဓက, အထောက်အထားတွေ အများကြီး ရှိနေ ဒါဘဲဟာ"

"မှန်ပါဘုရား, ရှေ့ဆက်အမိန့်ရှိပါဘုရား"

၂။ **ကိလေသမာရ်**။ ။"ကိလေသမာရ်ဆိုဒါက အကျဉ်း အားဖြင့် လောဘ, ဒေါသ, မောဟ ခေါ်တယ်၊ အကျယ်အားဖြင့်တော့ ကြားဘူးတဲ့ အတိုင်း တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတွေပေါ့"

"မှန်ပါဘုရား, တချို့က ဒီကိလေသမာရ်ဘဲ ရှိတယ်၊ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ ဒေဝပုတ္တမာရ်ဆိုဒါ မရှိဘူးတဲ့ဘုရား"

"အော်....ဒကာကြီးကလဲ အမိဝမ်းတွင်းထဲက ကန်းလာတဲ့ လူက လ, နေဆိုဒါ မရှိဘူးဆိုဒါနဲ့ ပရှိရဘူးလား?

"ဒါတော့ ရှိဒါဘဲဘုရား၊ သူမမြင်လို့ မရှိဘူးပြောဒါဘဲ ဟာ၊ လ-နေကို တပည့်တော်တို့ အမြင်သားဘဲဟာ"

"အင်းလေ·······အဲဒီလိုပေါ့, ဒေဝပုတ္တမာရ်ကို အဲဒီ ဉာဏ် မျက်စိကန်းတဲ့ ဝမ်းတွင်းကန်းနဲ့တူတဲ့ လူက မမြင်လို့ မရှိဘူး ပြောဒါနဲ့ ကိုယ်ကမရှိလို့ ဖြစ်မလား၊ ဘုရားအစရှိတဲ့ အရိယာ သူတော်ကောင်းတွေ အမြင်သားဘဲဟာ"

"မှန်ပါဘုရား, ရှေ့ဆက် အမိန့်ရှိပါ ဘုရား"

၃။ **အဘိသင်္ခါရမာရ်**။ ။"အဘိသင်္ခါရမာရ်ဆိုဒါကသုစ ရိုက်ဆယ်ပါး, ဒုစရိုက်ဆယ်ပါး တို့ကို ခေါ်တယ်၊ ဝဋ်ကိုမှီတဲ့ ဝဋ္ဋနိဿိတဖြစ်တဲ့ ဒါန,သီလ, ဘာဝနာတွေဟာလဲ အဘိသင်္ခါရမာရ်ဘဲ"

"ဒီလိုဆို သတ္တဝါတွေဟာ တနေ့, တနေ့ ကိလေသမာရ်နဲ့ အဘိသင်္ခါရမာရ်တွေဘဲ ပြုလုပ်နေကြဒါပေါ့ ဘုရား"

"အင်းပေါ့, ဒီမာရ်နှစ်ပါးက ပုထုဇဉ် သတ္တဝါတွေရဲ့ အကြိုက်ဓာတ်စာတွေဘဲဟာ"

"ဒါတွေဘဲ ပြုလုပ်နေတော့ ဘယ်ကလာ ဒီမာရ်တွေက လွတ်တော့မလဲ ဘုရား"

"အင်း....အဲဒါသိယင် အတော်အကျိုးရှိသွားပြီ၊ သိယင် လွတ်အောင်လုပ်ဘို့ လွယ်ဒါပေါ့"

"မှန်ပါ ရှင်းပါပြီ, ရှေ့ဆက်အမိန့်ရှိပါ ဘုရား"

၄။ **ခန္ဓမာရ်**။ ။"ခန္ဓမာရ်ဆိုဒါက ရုပ်အပေါင်း "ရူပ ကာယ"နှင့်နာမ်အပေါင်း"နာမကာယ" ဆိုတဲ့ လူ့ခန္ဓာ, နတ်ခန္ဓာ, ဗြဟ္မာ့ခန္ဓာတွေကို ခေါ်တယ်"

"သဘောပေါက်ရဲ့လား?

"မှန်ပါ ပေါက်ပါတယ် ဘုရား, ရှေ့ဆက် အမိန့်ရှိပါ ဘုရား"

၅။ **မစ္စုမှာရ်။** ။"မစ္စုမှာရ်ဆိုဒါက ငသေဆုံးခြင်း,မရဏ ခေတ်ကို ခေါ်တယ်"

"သဘောပေါက်လား?

"မှန်ပါ ပေါက်ပါတယ် ဘုရား"

သတ္တဝါတို့၏ အသက်။ ။"အင်း-အဲဒါကိုသဘောပေါက်ယင်.... အဲဒီ မာရ် ငါးပါး က သတ္တဝါတွေကို သတ်ပုံကို ပြောရအုံးမယ်၊ဒါမှဘုရားရှင်ရဲ့ မာရ်ငါးပါး အောင်ပုံကို သိမယ်"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါဘုရား"

"အင်း-သတ်ပုံကိုသိဘို့ရာ သတ္တဝါတွေရဲ့ အသက်ကို သိရ အုံးမယ်ဒကာကြီး"

"အမယ်လေး သိစရာတွေကလဲ တယ်များပါလား ဘုရား"

"အင်း....ဒကာကြီးတို့, ဦးပဥ္စင်းတို့ နားတွေဟာ အဲဒီ သိစရာတွေကို ထောင်ဘို့ ထားဒါမဟုတ်လား"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"ကဲ ဒါဖြင့် ဆက်ပြီး နားထောင်၊ သတ္တဝါတို့ရဲ့ အသက် ဟာ သုံးမျိုးရှိတယ်—

၁။ ဇီဝိတိန္ဒြေလဲ အသက်တပါး၊

၂။ သဒ္ဓါ သီလစတဲ့ ဖြူစင်တဲ့ တရားမျိုးတွေလဲ အသက် တပါး၊

၃။ ဒါနပါရမီ၊ သီလပါရမီစတဲ့ ဝဋ္ဋကင်းရာ တရားမျိုးတွေလဲ အသက်တပါးရယ်လို့ သုံးမျိုးရှိတယ်”

“မှန်ပါ၊ အမိန့်ရှိပါ ဘုရား”

– “အမိန့်ရှိပါ လုပ်မနေနဲ့၊ ကိုယ့်အသက်ဟာ ဘာလဲလို့ သိဘို့ အရေးမကြီးဘူးလား၊ အရေးကြီးလားဆိုယင် အရေးကြီးတယ်နော်၊ အင်း....အရေးကြီးယင် ဆက်ပြီး သေသေချာချာ နားစိုက်ထောင်နော်”

“မှန်ပါ ဘုရား ထောင်ပါ့မယ်”

“အသက်ဆိုဒါ ရေဟာ ကြာကို စောင့်ရှောက် သလို စောင့်ရှောက်တဲ့ ဓာတ်ကို ခေါ်တယ်”

“မှန်ပါ ဘုရား”

“အဲဒီ အသက်ဟာ သုံးမျိုးရှိတယ်လို့ ခုနက ရှင်းပြခဲ့တယ် မဟုတ်လား?

“မှန်ပါ ရှင်းပြခဲ့ပါတယ် ဘုရား”

“အင်း....ခုထပ်ပြီး ရှင်းမှာက အသက်သုံးမျိုးဟာ သတ္တဝါ တွေကို ဘယ်လို စောင့်ရှောက်သလဲလို့ ရှင်းရမှာ”

“မှန်ပါ ရှင်းပါဘုရား”

၁။ ဇီဝိတိန္ဒြေဟာ တခုတခုသော ဘဝမှာ ခန္ဓာကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်တယ်၊ ဇီဝိတိန္ဒြေပျက်ယင် အဲဒီခန္ဓာလဲ ပျက်တယ်၊ အဲဒီလူ၊ သတ္တဝါ သေတယ်ပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား”

၂။ သဒ္ဓါ သီလစတဲ့ ဖြူစင်တဲ့ တရားတွေဟာ သူတော် ကောင်းတွေရဲ့ အသက်ဘဲ၊ အဲဒီ သဒ္ဓါစတဲ့ တရားတွေ ပျက်ယင် သူတော်ကောင်းအသက်ဆုံးဒါဘဲ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ အသက် ပျံနေလျက်ရှိငြားသော်လဲ အသေကောင်ဘဲ၊

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒါ့ကြောင့် မဃဒေဝမှာ မာန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီလို လင်္ကာသီခဲ့တယ်-

"ဒါန-သီလ, ကုသလဍ္ဍ,လုံ့လလွတ်လျော့,
လောင်းပေါ့ရှိ, မေ့လျော့သောသူ, သူသေ
ဟူ၏"တဲ့။

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒကာကြီး ရှင်လျက် မသေစေနဲ့နော်"

"မှန်ပါ ကြိုးစားပါမယ် ဘုရား"

"သေလျက် သေဒါက ကိစ္စမရှိဘူး၊ ရှင်လျက် သေဒါက ဆိုးလှတယ်"

"မှန်ပါ ဘုရား ဆိုးပါတယ်"

"လူ့ဘဝဟာ အများအားဖြင့် အသေနဲ့အရှင် မကွဲဘူး၊ ကိုယ်သေမှန်းမသိ၊ ရှင်မှန်းလဲမသိ ဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

၃။ ဝင့်ကင်းရာ တရားမျိုးတွေဟာ ဗောဓိလောင်းတွေရဲ့ အသက်ဘဲ၊ နိယတအဖြစ်သို့ မရောက်သေးတဲ့ ဗောဓိအသက်ဟာ ဗောဓိရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တဲ့ ယုတ်မာလှတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို တကြိမ်ယူလိုက်ယင် ကွယ်ပျောက်တယ်၊ ဗောဓိလောင်း သေပြန်တယ်၊ ဝဋ္ဋနုသာရီ ပုထုဇဉ် အဖြစ်မှာ တည်ပြန်တယ်"

"တယ်ပြီး ကြောက်စရာ ကောင်းပါလားဘုရား"

"အင်း....ကြောက်စရာပေါ့၊ သတ္တဝါတွေရဲ့ အသက်ဟာ ရှုရှကလေးဘဲ မဟုတ်လား၊ အလုပ်မခံ့ အထိမခံဘူး"

"မှန်ပါဘုရား"

မာရ်ငါးပါးတို့သတ်ပုံ။   ။"ကဲ.......မာရ် ငါး ပါး တို့ က သတ္တဝါတွေရဲ့ ယခု ပြောခဲ့တဲ့ အသက်ကို သတ်ပုံပြောမယ်"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါဘုရား"

၁။ ဒေဝပုတ္တမာရ်လို့ ခေါ်တဲ့ မာရ်နတ်သားက သတ္တဝါတွေရဲ့ ဖြူစင်တဲ့ တရားတွေရဲ့ အသက်, ဝင့်ကင်းရာ တရားရဲ့ အသက်ကို ချေသမား, သတ်သမားဘဲ၊ သူတော်ကောင်းကို ချေသမား သတ်သမားဘဲ၊ ဗောဓိ လောင်းကို သတ်သမားဘဲ၊ ဒါ့ကြောင့် "မာရ=မာရ်" လို့ ခေါ်ဒါပေါ့"

"ဒါဖြင့် ဖြူစင်တဲ့တရား, ဝင့်ကင်းရာ တရားတွေကို ကြိုးစားအားထုတ်တဲ့အခါမှာ ဒီဒေဝပုတ္တမာရ်ကို အများဆုံး သတိထားရမှာပေါ့ဘုရား"

"အင်းပေါ့၊ အဲဒါ အများဆုံး သတိထားရမယ်၊ ရန်သူကို အထင်မသေးရဘူး၊ ပြီးတော့ ငါ့မှာ ရန်သူအမြဲ ရှိနေပါလား လို့ သတိရှိနေရမယ်၊ စာထဲ, ပေထဲမှာ ဒီမာရ်နတ် နှောက်ရှက်, ဖျက်ဆီးပုံတွေ အမျိုးမျိုးပါရှိတယ်၊ ယခု လောကမှာလဲ နဲနဲလေး တရားကောင်းလာယင် မာရ်နတ်သော်ငှင်း, မာရ် နတ်ရဲ့ အသင်းအပင်းတွေသော်ငှင်း ဝင်ရောက်လာပြီး ဖျက် ဆီးပြီ"

"အော်........ဒါကြောင့် တချို့ နာမယ်ကျော်လို့မှ မကြာသေးဘူး ပြန်မှိန်သွားဒါနဲ့ တူတယ်"

"အင်း....အဲဒီမှာ မာရ်နတ် လက်ချက်တွေ အများကြီးပါနိုင်ဒါပေါ့"

"တယ်မလွယ်ပါလားဘုရား"

"လွယ်ယင် အကုန်လုံး တရားရကုန်မှာပေါ့"

"ဟုတ်တယ်ဘုရား....ဟုတ်တယ်"

၂။ မိမိတို့အတွင်းသန္တာန်မှာ ရှိပြီးနေတဲ့ လောဘ,ဒေါသစတဲ့ ကိလေသာတရားတွေဟာ ဇီဝိတ အသက်ကိုလဲ ချွေဖြတ်တယ်၊ ဖြူစင်တဲ့ တရားအသက်ကိုလဲ ချွေဖြတ်တယ်၊ ဝဋ်ကင်းရာ တရားအသက်ကိုလဲ ချွေဖြတ်တယ်"

"ကိုယ်တွင်းက ကိလေသမာရ်က သတ်ထာ မသက်သာလှပါလား ဘုရား"

"အဲဒီကိလေသမာရ်ကမှ ပိုဆိုးဒါ ဒကာကြီး၊ သတ္တဝါတွေကို ဒလစပ် မပြတ်သတ်နေဒါ၊ မသိတော့ သူ့ကိုဘဲ မိတ်ဆွေထင်နေသေးတယ်၊ တော်တော်ခက်တဲ့ မသိမှုဘဲ"

"မသိခင်တုန်းကတော့ အတော်သားဘုရား၊ ခု မေးယင်း, မေးယင်းနဲ့ သိသိလာတော့ အတော်တောင် အနေခက်လာပြီဘုရား"

"အင်း........ဒကာကြီး အနေခက်ထာ ဘယ်လောက်များကြာရှေခံမလဲ မသိဘူး၊ တော်တော်ကြာ အိမ်ရှောက် ပျောက်သွားမှာနဲ့ တူပါတယ် ဒကာကြီး"

"မပျောက်အောင် ကြိုးစားပါမယ်ဘုရား"

၃။ ဝဋ်ကိုမှီတဲ့ ဒါန, သီလအစရှိတဲ့ အဘိသင်္ခါရ တရားတွေဟာ တခုတခုသော ဘဝခန္ဓာကို ထူထောင်တဲ့အခါ မစ္စုမာရ်ဆိုတဲ့ မရဏမာတ်မီး အပြီးထက်ကြပ်နဲ့ ထူထောင်ကြတယ်၊ ကိလေသမာရ်ဆိုတဲ့ သူသတ်ယောကျ်ား အပြီးထက်ကြပ်နဲ့ ထူထောင်ကြတယ်၊ ဒါ့ကြောင့် ယင်းကုသိုလ်, အကုသိုလ်တို့ကို အဘိသင်္ခါရမာရ် ဆိုဒါပေါ့”

“အင်း.... ဒီအဘိသင်္ခါရမာရ်ကလဲ ကြောက်စရာပါလား ဘုရား၊ မကြောက်ရဒါများ ရှိသေးလားဘုရား”

“အင်း.... သုံးဆယ့်တဘုံထဲမှာတော့ ကြောက်စရာကြီးဘဲ ဒကာကြီး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သုံးဆယ့်တဘုံမှာက သူတို့လက်ရာ, ခြေရာချည်းဘဲကိုး”

“မှန်ပါဘုရား”

၄။ သေမင်းခေါ်တဲ့ မရဏတရားဟာ သတ္တဝါတို့ရဲ့ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ချေသမားဘဲ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတွေကို သတ်သမားဘဲ၊ ဒါ့ကြောင့် မစ္စုမာရ် ခေါ်တယ်”

“သတ္တဝါတွေဟာ ဒီမစ္စုမာရ်သတ်လို့ သေရတဲ့ဘဝတွေ ဘယ်ရေတွက်နိုင်ပါ့မလဲ ဘုရား၊ ဘဝတိုင်း သူသတ်နေဒါဘဲဟာ”

“ဒါတောင် ခုထက်ထိ ရန်သူမှန်းမသိ ဖြစ်နေသေးဒါက ခက်တယ်ဒကာကြီး”

"တင်ပါဘုရား၊ တပည့်တော်လဲ ခုလို မေးယင်းမေးယင်း မှဘဲ သဘောက ပေါက်ပေါက်လာ၊ ကြောက်ကြောက်လာပါ တယ်ဘုရား"

၅။ ခန္ဓာငါးပါးကလဲ ဖောက်ပြန်လှုပ်ရှားခြင်းသို့ ရောက်တဲ့အတွက် ဇီဝိတိန္ဒြေကိုလဲ ဖြတ်ချေတယ်၊ ကိလေသ မာရ်ကို လက်ခံမွေးမြူတဲ့ အတွက် ဖြူစင်တဲ့တရားရဲ့ အသက်ကိုလဲ ဖြတ်ချေတယ်၊ ဝဋ်ကင်းရာ တရားရဲ့ အသက်ကိုလဲ ဖြတ်ချေတယ်"

"ဟင်....တပည့်တော်တို့ မကြောက်ရတဲ့ မာရ်ဟာ ဘယ်မှာ ရှိတော့လဲဘုရား၊ အကုန်လုံး ကြောက်စရာကြီးတွေပါလား"

"ဘယ်သူက ဒကာကြီးကို ကြောက်စရာမဟုတ်ဘူး ပြော လို့လဲ"

"ဘယ်သူကမှတော့ မပြောပါဘူးဘုရား၊ ဒါပေမဲ့ တပည့် တော် ထင်ဒါက ဒီမာရ်ငါးပါးဟာ ဘုရားနဲ့သာ ဆိုင်ဒါ၊ ဒို့နဲ့ မဆိုင်ဘူးလို့ ထင်ဒါဘုရား၊ ခုတော့ တပည့်တော်တို့နဲ့ အကုန် ဆိုင်ပါလား ဘုရား"

"အင်း....အကုန်ဆိုင်တော့ အကုန်လုံးကို မှတ်မိအောင် ကြိုးစားထားမှလို့လဲ စိတ်ကူးမပေါက်ဘူးလား"

"ပေါက်ပါတယ် အရှင်ဘုရား၊ မှတ်မိအောင်လဲ ကြိုးစား နေပါတယ်ဘုရား"

ကိလေသမာရ်သတ်ပုံ။ ။"ခုပြောခဲ့ဒါဟာ မာရ်ငါးပါး သတ်ပုံဘဲ၊ အဲဒီငါးပါးထဲက ယခု တခါ ကိလေသမာရ် သတ်ပုံတနည်းကို ပြောပြအုံးမယ်"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါဘုရား"

"ဒီလောကမှာ လောဘအလိုနိုင်ငံသို့ လိုက်မိတဲ့ အတွက် ရသေ့ရဟန်းတွေရဲ့ သီလ၊သိက္ခာ၊ ကြက်သရေတွေ၊ လူ့သီလ သိက္ခာ၊ကြက်သရေတွေ ပျက်ဆုံးရတယ် မဟုတ်လား"

"မှန်ပါ ပျက်ဆုံးရပါတယ်ဘုရား"

"ပြီးတော့ ရသေ့ရဟန်း စည်းစိမ်လို့ ဆိုရတဲ့ 'ကာမမှ ထွက်မြောက်မှု=နေက္ခမ္မချမ်းသာလဲပျက်ဆုံးရတယ်မဟုတ်လား"

"မှန်ပါ ပျက်ဆုံးရပါတယ်ဘုရား"

"ဈာန်သမာပတ်တွေလဲ မပျက်ဆုံးဘူးလား"

"ပျက်ဆုံးပါတယ်ဘုရား"

"လူ့စည်းစိမ်လို့ဆိုရတဲ့ဥစ္စာဓနတွေလဲမပျက်ဆုံးရဘူးလား"

"ပျက်ဆုံးရပါတယ်ဘုရား"

"အင်း.... လောဘအလိုနိုင်ငံ လိုက်တဲ့အတွက်နဲ့ ခြေလက် စတဲ့ အင်္ဂါ၊ မျက်စိ၊ နားစတဲ့ အင်္ဂါ ပျက်ဆုံးမှုတွေနဲ့လဲ မကြုံ ရဘူးလား ဒကာကြီး"

"ကြုံရပါတယ်ဘုရား"

"မျက်မြင်ဘဲနော်"

"မှန်ပါဘုရား၊ မျက်မြင်ပါဘဲ"

"ဒီလောဘအလိုနိုင်ငံ လိုက်တဲ့အတွက် သေချိန် မတန်သေး ပါဘဲလျက် ပထမအရွယ်မှာ သေဆုံးရတယ်၊ ဒုတိယ အရွယ်မှာ သေဆုံးရတယ်ဆိုဒါတွေလဲ မရှိဘူးလား"

"ရှိပါတယ်ဘုရား"

"အဲ....ယခုပြောခဲ့တဲ့ ပြုန်းတီး၊ ပျက်စီးမှုတို့ဟာ လောဘ ဆိုတဲ့ ကိလေသမာရ်ရဲ့ သတ်ချက်တွေဘဲ မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"ဒေါသစတဲ့ ကိလေသမာရ်ရဲ့ သတ်ချက်တွေ ရှောက်ပြော နေယင် ဘယ်ကုန်နိုင်တော့မလဲ အများကြီးပေါ့ ဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒါတွေတော့ နည်းမှီးပြီးသိပေါ့၊ ယခု လောဘ စတဲ့ ကိလေသမာရ် သတ်ပုံ တနည်းကို ပြောအုံးပယ်"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါဘုရား"

"လောဘက အ,လောဘကိုသတ်တယ်၊ဒေါသက အ,ဒေါသ ကို သတ်တယ်၊ မောဟက အ,မောဟကို သတ်တယ် မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"အနမတဂ္ဂ သံသရာမှာ ဖြစ်ခဲ့သမျှသော အ,လောဘမှုစု, ရသေ့အလုပ်စု, ရဟန်းအလုပ်စု, ကသိုဏ်းစျာန်စုတွေ, အသုဘ စျာန်စုတွေဟာ လောဘ၂ဲ နယ်တွင်းမှာဘဲ ပျက်ဆုံး, ပြုန်းတီး ခဲ့တယ် မဟုတ်လား ဒကာကြီး"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"အင်း.... လောဘသိယင် ဒေါသ, မောဟရဲ့ နယ်ပယ်တွင်း မှာ ပျက်စီးဒါ, ပြုန်းတီးဒါလဲ မသိနိုင်ဘူးလား?

"သိနိုင်ပါတယ်ဘုရား"

"နည်းမှီးပြီး သိပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ကဲ........ ရှေ့ဆက်ပြောမယ်ဆိုယင် ဒီဘဝမှာလဲ သုံတော် ကောင်းတရားကို ကြားရ, နာရ, အမှတ်ရတဲ့အခါ မိမိတို့ အတွင်းသန္တာန်မှာ ရံဖန်, ရံခါ ပေါ်ရှိလာတဲ့ အလောဘ စေတ်ဖြူ, နေကွမ္မစေတ်ဖြူစုဟာ လောဘရဲ့ လက်တွင်းမှာဘဲ ပျက်ဆုံးရတယ် မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"တည္ဥ်လုံး တဝင်းဝင်း၊ တလက်လက် ပျက်သမျှ လျှပ်စီးရောင်စုတွေဟာ အမှောင်ထုအတွင်းမှာဘဲ ကွယ်ဆုံးသလိုပေါ့၊ ဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"ဒေါသစတဲ့ ကိလေသာတွေမှာလဲ ဒီနည်းဘဲပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒါဟာ ကိလေသမာရ်ရဲ့ သတ်ဖြတ်ချက်ကို အရိပ်အမြွက်မျှ ပြဒါဘဲ"

"အရိပ်အမြွက်တောင်မှကြောက်စရာ များလှပါတယ်ဘုရား၊ အကုန်ဆိုယင်တော့ နေစရာတောင် ရှိမှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး"

ခန္ဓမာရ်သတ်ပုံ။ ။"ခန္ဓမာရ်သတ်ပုံ တမျိုးတဖုံကို ပြောရမယ်ဆိုယင် ခန္ဓမာရ်မှာ ဦးခေါင်း၌ဖြစ်၍နေတဲ့ ခေတ်ကြီးလေးပါးထဲက တပါးပါး ဖောက်ပြန်လို့ သေဆုံးရဒါ မရှိဘူးလား?

"ရှိပါတယ်ဘုရား"

"အင်း.... အဲဒီအတူဘဲ မျက်လုံး၊ နား၊ နှာခေါင်း၊ မေး၊ ပါး၊ လျှာ၊ ခံတွင်း၊ လည်ပင်း၊ အဆုတ်၊ အသဲ၊ နှလုံး စသည်မှာ ဖြစ်၍နေတဲ့ခေတ်ကြီးလေးပါးထဲက တပါးပါး ဖေါက်ပြန်လို့ သေဆုံးရဒါလဲ မရှိဘူးလား?

"ရှိပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒီအတိုင်း လိုက်ကြည့် တကိုယ်လုံးနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"နောက် မျက်စိအာရုံကို လိုက်စားတဲ့အတွက် သေဆုံးမှု နားအာရုံ, နှာခေါင်းအာရုံ, လျှာအာရုံ, ကိုယ်အာရုံ လိုက်စား လို့ သေဆုံးမှုတွေကော မရှိဘူးလား?

"ရှိပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒါတွေဟာ ရူပက္ခန္ဓာရဲ့ သတ်မှုတွေဘဲ မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"မျက်စိ အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်တဲ့ ဝေဒနာကို လိုက်စားတဲ့ အတွက် သေမှု၊ နား, နှာခေါင်း, လျှာ, ကိုယ်, စိတ်အတွေ့ ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဝေဒနာကို လိုက်စားတဲ့အတွက် သေမှုလဲ မရှိဘူးလား?

"ရှိပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒါတွေဟာ ဝေဒနက္ခန္ဓာက သတ်ထာတွေ မဟုတ် လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"အဆင်းကို မှတ်သားတဲ့ ရူပသညာကို လိုက်စားတဲ့အတွက် သေမှု၊ အသံ, အနံ့ အရသာ, အတွေ့အထိ, ဓမ္မသဘောကို မှတ် သားတဲ့ဓမ္မသညာကို လိုက်စားတဲ့အတွက် သေမှုလဲ မရှိဘူးလား?

"ရှိပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒါတွေဟာသညာက္ခန္ဓာကသတ်ထာတွေဘဲမဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"သဒ္ဒါလမ်းကို လွန်စွာလိုက်စားတဲ့အတွက် သေမှုဟာ သဒ္ဒါ သတ်ဘဲ့အတွက် သေမှုဘဲ မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒီလိုဘဲ သီလလမ်းကို လွန်စွာလိုက်စားတဲ့အတွက် သေမှုဟာ သီလသတ်လို့ သေမှုဘဲ၊ သုတလမ်းကို လွန်စွာလိုက်စားတဲ့အတွက် သေမှုဟာ သုတသတ်လို့ သေမှုဘဲ၊ ဒါနလမ်း၊ စာဂလမ်းကို လွန်စွာ လိုက်စားတဲ့အတွက် သေမှုဟာ ဒါနသတ်လို့၊ စာဂသတ်လို့သေမှုဘဲ မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"လောကပညာ၊ ဓမ္မပညာလမ်းကို လွန်စွာ လိုက်စားတဲ့အတွက် သေမှုဟာ ပညာသတ်လို့ သေမှုဘဲ၊ ဘာဝနာလမ်းကို လွန်စွာ လိုက်စားတဲ့အတွက် သေမှုတာ ဘာဝနာသတ်လို့ သေမှုဘဲ မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"လောဘလမ်း၊ ဒေါသလမ်းစသည် အများကြီး ရှိသေးတယ်နော်"

"မှန်ပါဘုရား၊ ရှိပါသေးတယ်"

"အဲဒါတွေဟာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာက သတ်ထားတွေဘဲ မဟုတ်လား ?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"မြင်စိတ် စက္ခုဝိညာဏ်ရဲ့ အလိုလိုက်တဲ့အတွက် သေမှုဟာ မြင်စိတ် စက္ခုဝိညာဏ်က သတ်လို့ သေမှုဘဲ အဲဒီလိုဘဲ ကြားစိတ်၊ နံစိတ်၊ လျက်စိတ်၊ ထိသိစိတ်၊ ကြံသိစိတ် မနောဝိညာဏ်ရဲ့ အလိုကို လိုက်တဲ့အတွက် သေမှုဟာ ကြံသိစိတ် မနောဝိညာဏ်က သတ်လို့ သေမှုဘဲ မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒါတွေဟာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာက သတ်ထားတွေဘဲ မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"အဲ....ယခု ပြောခဲ့ဒါတွေဟာ ခန္ဓာငါးပါးရဲ့ သတ်ပုံ အရိပ်အမြွက်ဘဲ ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

မစ္စုမာရ်သတ်ပုံ။ ။"ယခုတခါ မစ္စုမာရ် သတ်ပုံကို အရိပ်အမြွက်မျှ ပြအုံးမယ်– အနမတဂ္ဂ သံသရာမှာ ငါရဲ့ဦးခေါင်းမှာဖြစ်တဲ့ ရုပ်ခဲပေါင်း ဘယ်မျှ ကုန်ဆုံး ကွယ်ပျောက်ခဲ့ပြီလဲလို့ ဉာဏ်နဲ့ မြော်ကြည့်နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီလိုဘဲ မျက်လုံး, နား, နှာခေါင်း, လျှာ, အဆုတ်, အသဲမှာဖြစ်တဲ့ ရုပ်ခဲပေါင်းစသည် ကြည့်ပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီဘဝမှာလဲ ဖွားမြင်တဲ့အချိန်မှ စပြီးတော့ နေ့စဉ်နေ့စဉ် မျိုအပ်ဘဲ့ အာဟာရပေါင်း ဘယ်မျှ ရှိလိမ့်မလဲ၊ အာဟာရ ဓာတ်ဆီ အသစ်–အဟောင်း ပြောင်းလဲတိုင်း, ပြောင်းလဲတိုင်း မစဲမစဲ နေ့စဉ်လဲတဲ့ ဦးကျောက်ခဲပေါင်း ဘယ်မျှ ကုန်ဆုံးခဲ့မလဲ၊ အဲဒီလိုဘဲ မျက်လုံးခဲ, နားခဲ, နှာခေါင်းခဲ, လျှာခဲ, အဆုတ်ခဲ, အသဲခဲ, နှလုံးခဲပေါင်း ဘယ်မျှကုန်ဆုံးခဲ့မလဲ စသည်ဖြင့် မြော်မြင်ကြည့်ပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ပြီးတော့ မျက်စိခေါ်တဲ့ စက္ခုဒွါရထဲမှာ ထခဲ့ပေါ်ခဲ့တဲ့ နာမ်ခန္ဓာပေါင်း၊ နား, နှာခေါင်း, လျှာ, ကိုယ်, စိတ်ခေါ်တဲ့ မနောဒွါရထဲမှာ ထခဲ့ ပေါ်ခဲ့တဲ့ နာမ်ခန္ဓာပေါင်း ဘယ်မျှ ကုန်ဆုံးမလဲလို့လဲ မြော်မြင်ကြည့်နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီလို မစ္ဆမာရ်ရဲ့ မရဏမီးအချက်ကို ရှုမြော်တဲ့အခါမှာ 'ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, ငါ'ဆိုတဲ့ အထင်ကို အဝင်မခံဘို့ အရေးကြီးတယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

ယောစ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊
အပဿံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
ဧကာဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊
ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ။ ။

ယောစ=အကြင်သူသည်ကား၊ **ဥဒယဗ္ဗယံ**– ခန္ဓာငါးပါး၏ ဖြစ်ပေါ်ပျောက်ဆုံးမှုကို၊ **အပဿံ**· **အပဿန္တော**=တကြိမ်တခါမျှ မမြင်ဘူးရဘဲ၊ **ဝဿသတံ**=အနှစ်တရာပတ်လုံး၊ **ဇီဝေ**=အသက်ရှည်၏၊ တတော= ထို့ထက်၊ **ဥဒယဗ္ဗယံ**= ခန္ဓာငါးပါး၏ ဖြစ်ပေါ် ပျောက်ဆုံးမှုကို၊ **ပဿတော**= မြင်နိုင်သောသူ၏၊ **ဧကာဟံ**= တနေ့တရက်မျှ၊ **ဇီဝိတံ**= အသက်ရှည်ခြင်းသည်၊ **သေယျော**=မြတ်သေး၏တဲ့။

"ယခုပြောခဲ့တဲ့ ပစ္စုမာရ်ရဲ့ မရဏအချက်ကို အမြင်သန်ယင် များများမဟုတ်ဘူး တရက်ကလေးမျှ အသက်ရှင်ရဒါဟာ မြတ်ပါတယ်တဲ့၊ အများကြီး အမြင်သန်ယင်တော့ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအုံးမလား"

"မရှိတော့ပါဘုရား"

"ကဲ– ကြွင်းတဲ့ ခန္ဓမာရ်, မစ္ဆုမာရ်တို့ သတ်ပုံလဲ သိလောက်ပြီပေါ့နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အင်း....သိလောက်ယင် ဘုရားရှင်ရဲ့ မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူပုံကို သွားရအောင် ဒကာကြီး"

"အမယ်လေး ခုမှဘဲ မာရ်ငါးပါး အောင်တော်မူပုံ ရောက်တယ်လားဘုရား"

"အင်းပေါ့၊ ခုမှ ရောက်ထာပေါ့၊ ခုပြောခဲ့ဒါတွေ နား မလယ်ယင် ဘယ်ကလာပြီး မာရ်ငါးပါး အောင်ပုံ သေသေ ချာချာ သဘောပေါက်မလဲ၊ ဒါကြောင့် ကြိုတင် ရှင်းလင်း ထားရဒါ"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါဘုရား"

မာရ်ငါးပါးအောင်ပုံ။ ။"လောကမှာ သတ္တဝါရှိသမျှ တွေဟာ မိမိတို့ရဲ့ ဆိုင်ရာ မိစ္ဆာ အယူတွေရှိတယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား ရှိပါတယ်"

"ဒါကြောင့် လောကမှ ကျွတ်လွတ်အောင် ကျင့်ကြံတဲ့ လူကို မကြိုက်နိုင်ဒါပေါ့"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်ဟာ အပရာဇိတပလ္လင်ထက်မှာ 'ဘုရားမဖြစ်သမျှ-ငါမထ' လို့ ထိုင်နေတော်မူဒါကို မာရ်နတ် မြင်တော့ 'အလုပ်ပျက်အောင် နှောက်ရှက်မှ တော်မယ်' လို့ ကြံပြီး စစ်ချီတက်လာဒါဘဲ"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဘုရားရှင်ရဲ့ အနီးရောက်တဲ့အခါ လေမုန်တိုင်းစတဲ့ လက်နက်ကြီး (၉)မျိုးကို လွှတ်တယ်၊ မထိပါးနိုင်တော့မှ အနီးသို့တခါကပ်ခါ 'ငါ့ရဲ့ပလ္လင်ဖြစ်သည် ထလော့'လို့ နှောက်ရှက်ပြန်တယ်"

"မှန်ပါဘုရား"

"နှောက်လဲ အမျိုးမျိုး နှောက်ရှက်ထားပေါ့၊ ဒါတွေတော့ သိပြီးနေပြီနော်၊ အကျယ်မချဲ့တော့ဘူး"

"မှန်ပါဘုရား"

"နောက်ဆုံးတော့ ဘုရားရှင်က ဒီပလ္လင်အတွက်နဲ့ ရေစက်သွန်ချ လှူသမျှကို ဒီမြေကြီး အသိဘဲလို့ မြေကြီးကို သက်သေပြတယ်မဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အဲဒီလို သက်သေ ပြလိုက်ထာနဲ့ တပြိုင်နက် မြေ, မိုး, ကောင်းကင်, ပဲ့တင်ရိုက်ခတ်, လောကဓာတ်အလုံး တုန်လှုပ်သွားတယ်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီတော့မှ မာရ်နတ်ရဲ့ စစ်သည်တွေဟာ ရပ်တည်ရာ ပရ, ပျက်ပြားကုန်တယ်၊ မာရ်နတ်ကြီးလဲ အသက်ကိုတောင်မှ အနိုင်နိုင် ဆောင်ကြဉ်းပြီး နေရင်းနတ်ပြည်သို့ ကိုယ်လွှတ် ထွက်ပြေးရတယ် မဟုတ်လား?

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒါ ဒေဝပုတ္တမာရ်ကို အောင်ပုံဘဲ ဒကာကြီး၊ အကျယ်တဝင့်ဆိုယင် တရားတညဟောစာလောက် ရှိတယ်"

39 "မှန်ပါ ဒီလောက်ဆို ပြည့်စုံပါပြီ ဘုရား"

၂။ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ရတော်မူတဲ့အခါ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့ကို အကုန်အစင် အောင်မြင်တော်မူတယ်”

“မှန်ပါဘုရား”

“အဲဒါဟာ ကိလေသမာရ်ကို အောင်ဒါဘဲပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား”

၃။ “ကိလေသမာရ် အောင်တယ်ဆိုယင်ဘဲ ကိလေသာနဲ့ တွဲဘက်ရမှ ဘဝအကျိုးကို ပေးစွမ်းနိုင်တဲ့ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ စုတွေလဲ ကိလေသာ အကုန်တွင် ဘဝသစ်တဖန်ဖြစ်စေရန် အကုန်လုံး မျိုးပျက် ကုန်တယ်၊ ဒါဟာ အဘိသင်္ခါရ မာရ်ကို အောင်ဒါ ဘဲပေါ့ ဒကာကြီး”

“မှန်ပါအရှင်ဘုရား”

“ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံစုကို အဘိသင်္ခါရမာရ် ခေါ်ဒါဘဲ မဟုတ်လား?

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“တဏှာတည်းဟူသော အစေးကိန်းဝပ်လျက် ရှိမှသာ ဘဝ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေနိုင်တယ်၊ ဘဝကိုသာယာတဲ့ သမုဒယသစ္စာ တဏှာအစေးကုန်ခမ်းယင် ပြုတ်ထားတဲ့စပါးမျိုးစေ့လို နောင် ဘဝ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေနိုင်စွမ်း ကုန်ခမ်း သွားကြတယ် မဟုတ်လား?

“မှန်ပါဘုရား”

“အကုသိုလ်ဓာတ်စုမှာ လောဘ, ဒေါသ, မောဟ ကုန်ရာ တွင် အကြွင်းမဲ့ ဓာတ်သက်ကုန်ဆုံးသွားတယ်”

"ကုသိုလ်ဓာတ်စုမှာ ကုသိုလ်ဇာတ်ကို စွန့်ပြီးတော့ ကြိယာဇာတ်သို့ ပြောင်းသွားကြတယ် မဟုတ်လား?

"မှန်ပါဘုရား"

"ကိလေသာရှိစဉ် အခါက သိဒ္ဓတ္ထ မင်းဘဝကို ထူထောင်တဲ့ ရှေးကံဟောင်းရဲ့ အကျိုးဖြစ်တဲ့ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာတော်ကြီးနဲ့တကွ စတုသမုဋ္ဌာနိက ရူပကာယ, နာမကာယ ခန္ဓာမျှသာ ကြွင်းကျန်တော့တယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီခန္ဓာဟောင်း ရှိခြင်းကြောင့်ဘဲ ရှေးရှေး ဘဝတို့က ပြုခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်, အကုသိုလ် ကံဟောင်းစုတွေဟာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတဲ့ အချိန်တိုင်အောင် အကျိုးပေးကြသေးဒါပေါ့"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီတော့ ခန္ဓာရှိသေးသမျှ ရှေးကံဟောင်းစက်မှ မလွတ်သေးဘူး၊ ရှေးကံဟောင်းစက်မှ မလွတ်သေး၍ဘဲ ခန္ဓာတော်ကြီး ကျန်ရှိနေသေးတယ်လို့ မှတ်နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ခန္ဓာတော်ကြီး ကြွင်းကျန်လို့ဘဲ သတ္တဝါတို့ကို ချွတ်ခွင့်ရဒါပေါ့၊ သို့မဟုတ်ယင် ချွတ်နိုင်ပါ့မလား?

"မချွတ်နိုင်တော့ပါဘုရား"

၄။ ဘုရားရှင်ရဲ့ ရူပကာယ, နာမကာယ, ခန္ဓာတော်ကြီးဟာ ခန္ဓမာရ်နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

၅။ ဘုရားရှင်ရဲ့ ပရိနိဗ္ဗာန် စုတိတော်ဟာ မစ္စုမာရ်ဘဲ"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီမာရ် နှစ်ပါးကိုတော့ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးမှ အောင်မြင်တော်မူတယ်"

"မှန်ပါဘုရား"

"တနည်း ပြောမယ်ဆိုယင်- သမုဒယသစ္စာ တဏှာတရား ထင်ရှားရှိခဲ့ယင် နောင်တဖန် ဖြစ်လတံ့ဖြစ်တဲ့ ဘဝခန္ဓာတို့လဲ ရှိကုန်တယ်၊ သမုဒယသစ္စာ ကုန်ဆုံးယင် အဲဒီ အနာဂတ်ခန္ဓာ တွေလဲ ကုန်ဆုံးတယ်၊ အဲဒီခန္ဓာတွေ ကုန်ဆုံးရာတွင် အဲဒီခန္ဓာ တွေနဲ့ ထက်ကြပ်ပါလတံ့ ဖြစ်တဲ့ နောက်ဘဝ သေပျောက်မှု မစ္စုမာရ်တို့လဲ ကွယ်ပျောက်ကုန်တယ်ပေါ့"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒါဟာ နောက်နောက် လာလတံ့ဖြစ်တဲ့ အနမတဂ္ဂ ဘဝခန္ဓာနဲ့ အနမတဂ္ဂ မစ္စုကို အောင်မြင်တော်မူပုံပေါ့"

"မှန်ပါဘုရား"

"တခါ ယခုပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာတော်, မစ္စုတော်ကို အောင်မြင် တော်မူပုံကို ပြောရမယ်ဆိုယင်-ဘုရားအဖြစ်သို့ မရောက်သေးမီ ရှေးရှေးဘဝ အနမတဂ္ဂ သံသရာမှာ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားတွေဟာ ပုဂ္ဂိုလ်,သတ္တဝါဆိုတဲ့ လှည့်ပတ်ခြင်းဖြင့်လှည့်ပတ် ပြီး အပါယ်ငရဲသို့ မစဲအောင် ပစ်ချတယ်မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"မစ္ဆိုမာန်ကလဲ အနမတဂ္ဂ သံသရာ ဘဝတွေမှာ အသက်သေမှုနဲ့ ချောက်ချမ်းပြီး ဒုစရိုက်တရားတွေကို ပွားစေကာ အပါယ်ငရဲသို့ မစဲအောင် ပစ်ချတယ် မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"အဲ.... ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်ထက်မှာ သဗ္ဗညုတဉာဏ်အမြင်ကို ရတော်မူတဲ့အခါ ဒိခန္ဓာငါးပါးရဲ့ လှည့်ပတ်မှုဟာ အကုန်လုံး အလိမ်ပြေတယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်အထင်, သတ္တဝါအထင်, ငါအထင်, ငါရဲ့ကိုယ်အထင်တွေဟာ အကုန်ကွယ်ပျောက်တယ်၊ ဓမ္မအစုအခဲ, ဓာတ်အစုအခဲ အလင်းပေါက်တယ် မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"သေမှုဆိုတဲ့ မစ္ဆုတရားလဲ မရဏ ဓာတ်တခု အဖြစ်နဲ့ အလင်းပေါ်တယ်၊ ပေါ်တဲ့အခါမှ စပြီးတော့ သေဘေးနဲ့ တွေ့သော်လဲ ကြောက်စိတ်, ရှုံ့စိတ်ဆိုဒါ အဏုမြူမျှ မရှိတော့ဘူး၊ ကိုယ်ခန္ဓာကို သာယာမှုအတွက်နှင့်လဲ အမှုပုပ်, အမှုပို, ဝန်ပုပ်, ဝန်ပိုဆိုဒါ အဏုမြူမျှ မရှိတော့ဘူး"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒါဟာ ဗောဓိပင်နဲ့ ရွှေပလ္လင်မှာပင် ခန္ဓမာရ် မစ္ဆုမာရ်တို့ကို အောင်မြင်တော်မူပုံဘဲ ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အဲဒီအဖြေဟာ လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဒကာမောင်သော်ကို ပြောတဲ့အတိုင်း ဥတ္တမပုရိသဒီပနီ ကြည့်ဖြေဒါဘဲ ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ ဘုရား"

ခန္ဓာအစဉ်ထူးပုံ။ ။"ဒကာကြီး အမေးမှာမပါတဲ့ အမေး တခုရှိသေးတယ်၊ အဲဒီ မောင်သော် အမေးမှာပါတယ်၊ အင်မတန် မှတ်စရာကောင်းတယ်"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါ ဘုရား"

"ဘုရားရှင်ရဲ့ ဘုရားမဖြစ်မီ ခန္ဓာအစဉ်နဲ့ ဘုရားဖြစ်ပြီးမှ ခန္ဓာအစဉ် ဘယ်လို ထူးပါသလဲတဲ့"

"မှန်ပါ ထူးပုံ အမိန့်ရှိပါ ဘုရား"

"ဘုရားမဖြစ်မီ ခန္ဓာအစဉ်က ကိလေသမာရ်ခေါ်တဲ့ ဓာတ်ညစ်, ဓာတ်မဲ့,အဘိသင်္ခါရမာရ်ခေါ်တဲ့ ဓာတ်စေး, ဓာတ်ချွဲ စုနဲ့ ရောတယ်၊ ဘုရားဖြစ်ပြီးတဲ့ ခန္ဓာအစဉ်ကတော့ အဲဒီ ဓာတ်ညစ်, ဓာတ်မဲ့, ဓာတ်ချွဲ, ဓာတ်စေးမရှိဘူးပေါ့"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အဲဒီ ဓာတ်ပုပ်, ဓာတ်မဲ့, ဓာတ်ချွဲ, ဓာတ်စေး, ရှိကြတဲ့ သေကွဲ့,ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သေတဲ့အခါ အလောင်းကောင် ပုပ်ဟောင်တယ်၊ ဘုရား, ရဟန္တာတို့ရဲ့ အလောင်းတော်ဟာ ပုပ်တယ်, နံတယ် မရှိဘူး၊ အသက်ဝိညာဏ်ထင်ရှားရှိစဉ်မှာလဲ ဒီလိုဘဲ"

"တယ်ထူးပါလား ဘုရား"

"အင်း........ထူးဒါပေါ့၊ အစာအာဟာရချင်း တူပေမဲ့ ဝင်း ဝင်းတောက် ကြည်လင်ဖြူစင်တဲ့ နာမက္ခန္ဓာတို့မှ တကိုယ် တော်လုံး မှန်းပြီး, လွှမ်းခြုံနေတဲ့ စိတ္တဇရုပ်တို့အတွက် တကိုယ် တော်လုံးဟာ အလွန်ဖြူစင်စွာ ဖွပ်လျှော်ပြီးထားတဲ့ ဝါဂွမ်း အစု, အခဲလို ဖြစ်နေဒါပေါ့"

"အံ့ဩစရာဘဲ ဘုရား"

"စကြာမင်းရဲ့ ပတ္တမြားလုံးကို အလှန်တရာ နှောက်နေတဲ့ ရေအိုင်ထဲမှာ ချထားယင် တအိုင်လုံး ပတ္တမြားရေလို ကြည်နေရသလို, ဘုရားရဟန္တာတို့ရဲ့ ဇောခန္ဓာအစဉ်ဟာ စကြာမင်းရဲ့ ပတ္တမြားရတနာနဲ့တူစွာ ကြည်တယ်၊ အဲဒါကာ အပုပ်အနံ့ မရှိရာမှာ သက်သေသာဓကဘဲ ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"မင်းတို့ရဲ့ စံနေရာဖြစ်တဲ့ နန်းပြာသာဒ်ဟာ မင်းရဲ့စံနေရာဖြစ်၍နေတဲ့အခါ ပူဇော်ခြင်းငှာ မထိုက်ဘူး၊ အဲဒီပြာသာဒ်ကို ကျောင်းတော် ဆောက်လုပ်ပြီး ကျောင်းတော်ဖြစ်တဲ့အခါ ပူဇော်ထိုက်တယ်၊ ပူဇော်ယင်လဲ နတ်ရွာ, နိဗ္ဗာန် အကျိုးရတယ် မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား"

"အဲဒီမှာ ဥပမာ, ဥပမေယျ စပ်မယ်ဆိုယင် ဘုရားမဖြစ်မီ ခန္ဓာဘော်ဟာ မင်းစံနေဆဲ နန်းတော်နဲ့တူတယ်၊ ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက် ခန္ဓာတော်ဟာ ဘုရားရှင် သိတင်းသုံးနေတဲ့ ကျောင်းတော်နဲ့ တူတယ်နော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"ဘုရားမဖြစ်မီ ဆိုသော်လဲ သိဒ္ဓတ္ထမင်း အဖြစ်မှာ ရှိတဲ့ ခန္ဓာအစဉ်ကိုယူ၊ တောထွက်ပြီးတဲ့ နောက်ခန္ဓာတော်ကတော့ ပူဇော်ထိုက်တယ်၊ ဒါ့ကြောင့် ဝတ်လဲတော်ပုဆိုးကို သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာတို့ ယူပြီး "**ဒုဿစေတီ**" တယ်ဒါပေါ့– ကိုးကွယ်ဒါပေါ့"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အဲဒါ '**သဘာဝ, ပဝတ္တိ**=သဘောနဲ့ဖြစ်ပုံ'ကို နားမလယ်, လိမ္မာမှုမရှိတဲ့အတွက် ခန္ဓာတော်ကား ဘုရားမဟုတ်ဘူး၊ ဉာဏ်တော်သာ ဘုရားဟုတ်တယ်လို့ ယူကြတဲ့ မိစ္ဆာဝါဒ, မိစ္ဆာအယူတွေကို နားမယောင်နဲ့နော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"ကဲ-ပြည့်စုံပြီ တော်ရောပေါ့"

* တရားနာခါ, နားတန်ဆာ, သဘောဆင်ကြပါ၊
* စိန်ရွှေတန်ဆာ, နားဆင်တာ, တန်ဆာမစစ်ပါ၊
* နာကြားသိမှ, နိဗ္ဗာန်ရ, သုခချမ်းသာမှာ၊

* * *

ဂိလာနဆို ဘုဉ်းပေးကောင်းတယ် မဟုတ်လားဘုရား

(၂၄)

အမျှားသော သူတို့သည် အကြောင်းအရာ တခုကို သိရန် သေသေချာချာ မစုံစမ်း၊ မစစ်ဆေး၊ မမေးမြန်းဘဲ သူပြော လူပြော အများပြောနဲ့ တကယ်ယုံမှတ်ထားလိုက်လေ၏၊ အမှန်ကို မစစ်ဆေး မမေးမြန်း၊ မစုံစမ်းဘဲ ယုံမှတ်ထားမှု မထောင်းတာသော်လဲ အမှားကို ယုံမှတ်ထားမှု မိမိရော သူတပါးပါ အကျိုးပျက်ပြား ဒုက္ခများတတ်၏။

တချိန်သော နေ့ကာလက ဖြစ်ခဲ့၏၊ မြို့တမြို့တွင် တရားဟောနေခိုက် နေ့လည် တချိန်တွင် ဒကာမ-ကြီး-ငယ် တစုံ ရောက်ရှိလာပြီး ရှိခိုးဦးချ မေးလျှောက်သည်-

"အရှင်ဘုရား ဂိလာနဆို ဘုဉ်းပေးကောင်းတယ် မဟုတ်လား ဘုရား?

"ဘယ်လို ဂိလာနက ဘာကို ဘုဉ်းပေး ကောင်း ဒါလဲ၊ ဂိလာနကလဲအမျိုးမျိုး, ဘုဉ်းပေးစရာတွေကလဲ အမျိုးမျိုးရှိဒါ၊ ခွဲပြီး မေးမှပေါ့"

"ဟုတ်သားဘဲ ညီးမေးဒါက စုံမှမစုံဒါ"

ဘေးမှ ဒကာမတယောက်က မေးမြန်းသူ ဒကာမကို လှမ်းပြောလိုက်ခြင်း, အပြစ်တင်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

"ငါမှ မမေးတတ်ထာဘဲ၊ ဒီလိုဘဲ မေးတတ်လို့ ဒီလိုဘဲ မေးဒါ မှားယင် ဘုန်းကြီးက ပြင်ပေးမှာပေါ့"

မေးမြန်းသော ဒကာမက သူ့ကို အပြစ်တင်သော ဒကာမကို ပြန်၍ အထွန့်တက်လိုက်သည်၊ ပြီးတော့ မိမိအား လျှောက်ပြန်သည်-

"အရှင်ဘုရား ရဟန်းဂိလာနကို ပြောပါတယ် ဘုရား"

"အင်း....ရဟန်း ဂိလာန ဘာဖြစ်လဲ"

"ရဟန်း ဂိလာနဟာ ဘာမဆို ဘုဉ်းပေးကောင်းတယ် မဟုတ်လား ဘုရား"

"အမယ်လေး........ဘယ်သူက ပြောလဲ, ရဟန်းဂိလာနဆို ဘာမဆို ဘုဉ်းပေးကောင်းတယ်လို့"

"ဒီလိုဘဲ ပြောကြဒါဘဲ ဘုရား"

"အင်း....အဲဒီ ပြောကြဒါတွေက ခက်နေတယ်၊ရမ်းပြော, မှန်းပြောတွေ, အမှားများတယ်"

"ဒါဖြင့် တပည့်တော်တို့ကို အဲဒီအကြောင်း ရှင်းပြပေးပါ ဘုရား"

"အင်း........ရှင်းပြပေးဆိုယင် သေသေချာချာ မှတ်ထားမှ ဖြစ်မယ်၊ မေ့သွားယင် ရှင်းရဒါ အမောအဖတ်တင်မယ်"

"ရှင်းပါဘုရား, အများကြီး မှတ်မှာဘဲ၊ တယောက် မမှတ်မိ တယောက်ပေါ့"

"ရှင်းဆို ရဟန်းတွေ သုံးဆောင်တဲ့ ကာလိက ၄-ပါးကို အစဦးဆုံး ရှင်းရမယ်-

ကာလိကလေးပါး။ ။၁။ အာဟာရကိစ္စပြီးတဲ့အဆာပြေတဲ့ အလုံးစုံသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်တွေကို '**ယာဝကာလိက**'ခေါ်တယ်-

၂။ သပြေ,သရက်, မုဒရက်, ဖက်သက်, သစ်မည်ဆည်, တောငှက်ပျော, အိမ်ငှက်ပျော, ကြာစွယ် တို့ကို ရေချမ်းနဲ့ နယ်စစ်ပြီး ဖျော်အပ်တဲ့ အဖျော် ၈-ပါးကို '**ယာမကာလိက**' ခေါ်တယ်၊

၃။ ထောပတ်-ဆီဦး, ဆီ, ပျား, တင်လဲ တို့ကို '**သတ္တာဟကာလိက**' ခေါ်တယ်၊

၄။ အာဟာရ ကိစ္စကို မပြီးစေတတ်တဲ့ လူတွေ အစာအာဟာရအနေနဲ့ အမြဲမစားတဲ့ သစ်ဥ, သစ်မြစ်, သစ်ပွင့်,သစ်ရွက်, သစ်သီးတို့ကို '**ယာဝဇီဝက**'ခေါ်တယ်၊

အဲဒီ လေးမျိုးကို သေသေချာချာ မှတ်ထားနော်၊ အဲဒီ လေးမျိုး မှတ်မိမှ ခုနောက်ပြောဒါတွေ မှတ်မိမှာ"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲ.... ယခု ပြောခဲ့တဲ့ ကာလိက ၄-ပါးမှာ-

၁။ **'ယာဝကာလိက'** ကို နေ့မွန်း မတည့်မီ အတွင်းဘဲ သုံးဆောင်ကောင်းတယ်၊ ဂိလာနရော, အဂိလာနရော အတူတူဘဲ၊ ဂိလာနဆို ဘာမဆို ဘုဉ်းပေးကောင်းတယ်ဆိုပြီး ဆွမ်းပြုတ်တို့, နွားနို့တို့, ကော်ဖီတို့, မိုင်လိုတို့, အိုဗာတင်းတို့ စသည် မကပ်ကောင်းဘူးနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

၂။ **'ယာမကာလိက'** ခေါ်တဲ့ သောက်ကောင်းတဲ့ ဖျော်ရည်ကိုတော့ ဒီနေ့ အကပ်ခံထားယင် အာရုဏ် မတက်မီအတွင်း ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း အကြောင်းရှိယင် သုံးဆောင်ကောင်းတယ်လို့ မှတ်ထား"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒါ သတိထားရမှာက ခုခေတ် ဘိလပ်ရည်တွေ သတိထားရမှာဘဲ၊ အများကြီးဆို မကပ်ရဘူး၊ ကပ်ယင် အာရုဏ် မတက်မီသောက်ရမယ်, မကပ်ရသေးယင်တော့ ဆာတဲ့အခါ အကပ်ခံသောက်ဆိုတော့ ကြာကြာသောက်ရဒါပေါ့"

"တပည့်တော်တို့က ဖျော်ရည်ဆို အချိန်မရွေး သောက်ကောင်းတယ် အောက်မေ့နေဒါဘုရား"

"ဘယ်ရမလဲ"

"တင်ပါဘုရား၊ ခုတော့ သိပါပြီ"

၃။ '**သတ္တဟကာလိက**' ခေါ်တဲ့ ပျားရည်, ဆီ စသည်တို့ကို နာဖျားခြင်း အကြောင်းရှိယင် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး သုံးဆောင် ကောင်းတယ် တခါ အကပ်ခံထားယင် ခုနစ်ရက် သုံးဆောင် ကောင်းတယ် ဆိုဒါနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဲဒီမှာ ပျားရည်ကို သတိပြုရမယ်၊ ပျားရည်ပဲ အချိန် မရွေး ဘုဉ်းပေးကောင်းတယ်ဆိုပြီး သွားပြီးတော့ မကပ်လိုက် နဲ့၊ ကပ်ပြီ့ယင် ခုနစ်ရက်အတွင်းဘဲ ဘုဉ်းပေးရမယ်၊ ခုနစ်ရက် ကျော်ယင် မဘုဉ်းပေး ရတော့ဘူး၊ ဂိလာနရော, အဂိလာန ရော အတူတူဘဲ"

"ပျားရည်ပါတဲ့ဆေးရော ဘုရား"

"အင်း.... ပျားရည်ပါတဲ့ ဆေးလဲ ခုနစ်ရက်အတွင်းဘဲ စား ရမယ်၊ ခုနစ်ရက်စာဘဲ ခံကပ်ပေါ့"

"မှန်ပါဘုရား"

၄။ '**ယာဝဇီဝက**' ခေါ်တဲ့ ဆေးမြစ်, ဆေးဥ, ဆေးရွက် တို့ကိုနာဖျားခြင်းအကြောင်းရှိယင် အသက်ထက်ဆုံး သုံးဆောင် ကောင်းတယ်, တခါကပ်ထားယင် သေသည့် တိုင်အောင် သုံးဆောင်ကောင်းတယ်လို့မှတ်ထားနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ဒီနေ့ အကပ်ခံထားတဲ့ '**ယာဝကာလိက, ယာမကာလိက**' တွေကို နောက်နေ့မှ စပြီး ဘုဉ်းပေး သုံးဆောင်ယင် သိမ်းတဲ့

ပါစိတ်အာပတ်သင့်တယ်၊ ဂိလာနရော, အဂိလာနရော အတူတူ ဘဲ မှတ်ထားနော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"ရှေးကအကပ်ခံထားတဲ့ 'သတ္တာဟကာလိက, ယာဝဇီဝက' တွေကို မွန်းလွဲကာလအတွင်း အကြောင်းမရှိဘဲ ဘုဉ်းပေး သုံးဆောင်ယင် ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်တိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်တယ်"

"နေလွဲသောအခါမှာအကြောင်းမရှိဘဲဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ယင် ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်ကြောင့်လဲ အာပတ် သင့်တယ်၊ သိမ်းတဲ့ သိက္ခာပုဒ်ကြောင့်လဲ အာပတ်သင့်တယ်"

"အာပတ်တွေက များလှပါလားဘုရား"

"အင်း.... နောက်တခါ ဂိလာနဆို. ဘာမဆို ဘုဉ်းပေး ကောင်းတယ်ဆိုပြီး ကပ်မနေနဲ့အုံး"

"မှန်ပါဘုရား မကပ်တော့ပါဘူး"

"ရှေးကအကပ်ခံထားတဲ့ "သတ္တဟကာလိက, ယာဝဇီဝက' တွေကို ယာဝကာလိကနဲ့ရောပြီး ဘုဉ်းပေးယင် မျိုတိုင်း, မျိုတိုင်း အာပတ်သင့်တယ်"

"နားလည်လား"

"ရှင်းပါအုံးဘုရား"

"ဆိုပါတော့ ရှေးက ဆားကို အကပ်ခံ ထားတယ်, အဲဒီဆားနဲ့ ယခု ဆွမ်းနဲ့ရောမယ်၊ သို့မဟုတ် ဆီနဲ့ ဆွမ်းနဲ့ ရောမယ်ဆိုယင် အဲဒါ မျိုတိုင်းမျိုတိုင်း အာပတ်သင့်တယ်"

"ဒီလိုဆိုယင် ဘယ့်နှယ်လုပ်ပါ့မလဲဘုရား"

"အဲ........မနေ့က စားတဲ့ ငုံတဲ့ ကွမ်းဂျိုး, ဆေးဂျိုးအကျန်နဲ့ ဒီနေ့စားတဲ့ ဆွမ်း, ခဲဘွယ်, ဘောဇဉ်နဲ့ ရောပြွမ်းမိယင် မျိုတိုင်း, မျိုတိုင်း, အာပတ်သင့်တယ်"

"အာပတ်ကလဲ တယ်ပြီးသင့်ပါလား ဘုရား?

"အင်း........ဒါကြောင့် ရဟန်းဆိုဒါ အကပ်ခံ, အကပ်ခံပြီးမှ သုံးဆောင်ရဒါပေါ့"

"ဒါဖြင့် ကွမ်း, ဆေးတို့ကို အာပတ်မသင့်အောင် ဘယ်လို ဘဉ်းပေးမလဲ ဘုရား"

"အော်........ဒကာမကြီးကလဲ ဘုန်းကြီးများ ဝတ်မလို့လား မသိဘူး မေးလိုက်ထာ လွန်ရောဘဲ"

"မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား,ဘုန်းကြီးတွေကို လူတတ်,တန်းတတ်အောင် မေးဒါပါ ဘုရား"

"ကွမ်း,ဆေးတို့ကို အာပတ်မသင့်အောင် ဆိုယင် နေ့ရှည်,ရက်ဆက် အကပ်ခံပြီး မသုံးဆောင်ဘဲ နေမလွဲမီ တနေ့စာ, တနေ့စာ လောက်ရုံလောက်ဘဲ အကပ်ခံ သုံးဆောင်ရတယ်"

"မကုန်လို့ ကျန်နေယင် ဘယ့်နှယ်လုပ်မလဲ ဘုရား"

"ကျန်နေယင် လူ,သာမဏေတွေကို ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိ, အာလယပြတ် စွန့်ပစ်ရမယ်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အဲဒီ အပြီးအာလယပြတ် စွန့်ပြီးသား တဖန် ပြန်ကပ်ပြန်ယင် အပ်ပြန်တယ်တဲ့"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"ဒါကြောင့် '**တပည့်လိမ္မာ,ဆရာအာပတ်လွတ်**'ဆိုဒါပေါ့၊ အဲဒါ ဒကာမကြီးတွေက အလွဲသုံးစားလုပ်ပြီး ညဂျိုင်းသုတ်

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါ ဘုရား"
"ကွမ်း, ဆေး စသည်တွေ ရှိတယ်မဟုတ်လား"
"ရှိပါတယ် ဘုရား"

"အဲဒီ ကွမ်းဆေး စသည်တို့ကို အနေ့နေ့, အရက်ရက် အကပ်ခံပြီး နံနက်ရော, နေ့လည်ပါ ဘုဥ်းပေး, သုံးဆောင်တဲ့ ရဟန်းမှာ သိမ္မိုးတဲ့ ဒုက္ကဋ်, ပါစိတ်အာပတ်တို့မှ မလွတ်ဘူးတဲ့"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"ရှေးအခါက အကပ်ခံထားတဲ့ ဆေး, ကွမ်း စသည်တို့ကို ဖျားနာခြင်း အကြောင်းမရှိဘဲ ဘုဥ်းပေး သုံးဆောင်ယင် ဘုဥ်းပေးတိုင်း, ဘုဥ်းပေးတိုင်း သိမ္မိုးတဲ့ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်တယ်"

"ဒါဖြင့် ကွမ်းစား, ဆေးငုံဒါဟာ ဖျားနာမှ စားရမယ် ငုံရမယ်ပေါ့ ဘုရား"

"အင်းပေါ့,အကြောင်းရှိမှပေါ့, အကြောင်းမရှိဘဲနဲ့, စားနေ, ငုံနေလို့ ဖြစ်မလား"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"ပိုဆိုးဒါက အဲဒီ ကွမ်းစား, ဆေးငုံပြီးယင် ပါးစပ်တို့, သွားတို့ကို စင်အောင် ဆေးကြော, တိုက်ချွတ်ဘို့ မလွယ်ဘူး၊ ဆေးဂျိုး, ကွမ်းဂျိုးဟာ အင်မတန် အဆေးအကြော အတိုက်အချွတ် ခက်တယ် မဟုတ်လား"
"မှန်ပါ ဘုရား"

ဆိုကာ ဂျင်းသုတ်ထဲ ပဲမှုန့်, ပဇွန်ခြောက်တွေ ထည့်ပြီးကပ် တတ်တယ်၊ အဲဒါ အာပတ်မလွတ်ဘူး၊ ကပ်တဲ့လူလဲ အပြစ် ရှိတယ်”

“မှန်ပါ ဘုရား”

“ကဲ အကျဉ်းချုပ် ပြန်မှတ်ထားယင် ရဟန်းတော်တွေနဲ့ ဆိုင်တဲ့ သုံးဆောင်စရာကို ခွဲယင်-

၁။ တနံ့နက်သာ သုံးဆောင်ရတဲ့ ဆွမ်းစသည်,

၂။ တညနေသာ သုံးဆောင်ရတဲ့ ဖျော်ရည်စသည်,

၃။ ခုနစ်ရက်သာ သုံးဆောင်ရတဲ့ ဆီ စသည်,

၄။ တသက်လုံး သုံးဆောင်ရတဲ့ သစ်မြစ် စသည်ရယ်လို့ လေးမျိုးဘဲ ရှိတယ် မဟုတ်လား”

“မှန်ပါ ဘုရား”

“အဲဒါ သူ့အချိန်နဲ့ သူ့အခါနဲ့ ကပ်ပေါ့, လှူပေါ့ ဟုတ်လား”

“မှန်ပါ ဘုရား”

“ကဲ........တော်ရောပေါ့”

မိမိသည် ဒကာမကြီး-ယယ်တစု ရှိခိုးဦးချ၍ ထပြန်သွား သော် ဘုရားရှင်၏ တရားယဉ်တို့ကို စဉ်းစားကျန်ရစ်ခဲ့၏-

“မိခင်, ဘခင်တို့သည် အဆိပ်သီးကို စားဆဲ, စားလတံ့ ဖြစ်သော သားငယ်, သမီးငယ်, မလိမ္မာသူ တို့ကိုမြင်လျှင် အလွန်တရာ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ မဟာကရုဏာတော်ရှင် ဘုရားသခင်သည် မအပ်မရာ သုံးဆောင်, စားသောက်ကုန်သော တပည့် သားတော်တို့ကို အလွန်ကြောင့်ကြတော်မူ၏”

ထို့ကြောင့် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ ရွှေမျက်နှာတော်ကို ရှုမြော် ထောက်ထားသော အားဖြင့်ရှင်း, သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကို အဖန်တလဲလဲ ရှုသဖြင့်ရှင်း, ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ ရွှေနှုတ်ထုံး တော် ချမ်းမြေ့စေတတ်သော လူ, နတ်, နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို ပြီးစေတတ်သော သူတော်ကောင်းတို့၏ သူတော် ကောင်းတရားကို ဖြောင့်မတ်စွာ လိုက်နာ၍ ကျင့်ကြံသင့်၏။

"တရားသဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းဖြစ်လျက် သိုမှီး ခြင်းကို ဖြစ်စေ၍ သုံးဆောင်မိသဖြင့် အာပတ် သင့် ခြင်းသို့ ရောက်သော ငါသည် မှန်မြတ်လှစွာသော ဝက်သားကို အဆိပ်နှင့်ရော၍ သုံးဆောင်မှားသော ယောကျ်ားနှင့် တူလေစွတကား"

"ဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းတောက်ပသော ဘုရား သားတော် ဖြစ်ပါလျက် သိက္ခာသီလ၌ အလေးမပြု ခြင်းကြောင့် အပါယ်ဆင်းရဲဒုက္ခကို တွေ့ရချေက အလွန် လျှင် မသင့်လှန်းစွတကား" ဟု မိမိကိုယ်ကို မိမိ သွန်သင် ဆုံးမ၍ သိုမှီးသုံးဆောင်မှုမှ လွတ်အောင်, ရှက်ဆောင်, ကြိုး ကုတ် အားထုတ်သင့်၏"

"ငါသည် ဘုရားသားတော်တို့ ရသင့်, ရထိုက်သော အရိယမဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်အလိုငှာ ရဟန်းပြုသော သဒ္ဓါ ပဗ္ဗဇိတ စစ်စစ်တည်း"

"သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဖြစ်သော အို....သူတော်ကောင်း.... အစိန္တေယျ သာသနာ ရောင်ဝါထိန်ဝင်း ထွန်းလင်း

ခိုက်ကို ရသင့်, ရထိုက်သော အရိယမဂ်, ဖိုလ်ကို အမှောင် ရပြီလော၊ ရခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော သမထဘာဝနာ, ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို လွန်စွာ ပွားနိုင်ပါ၏လော”

“ပစ္စည်းလေးပါး၌ တပ်မက်စေတတ်သော တဏှာ ရလောဘ, အလုပ်အကျွေး ဒကာ—ဒကာမတို့၌ တွယ်တာ မက်မောစေတတ်သော တဏှာလောဘ, အရပ်ဒေသ၌ တွယ်တာ ကပ်ငြိတတ်သော တဏှာလောဘ အစရှိသော ကိလေသာတည်းဟူသော မှက်, ခြင်, ယင်ရဲ-တို့၏ ကိုက်ခဲခြင်းမှ တနေ့, တရက်မျှ လွတ်ပါ၏လော”

“သူတော်တကာ တမ်းစေ့ရုံမျှ မဝတ်, မစားတတ်ဘဲ သင် ရှိသေးသည် မဟုတ်ပါလော၊ ဤလောက၌ သူတော်တကာ တမ်းစေ့အောင် မဝတ်တတ် မစား တတ်သောသူကို အလွန်မိုက်သူ, ရူးသူဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ သာသနာတော်၌လည်း သာသနာတော်ထမ်း ရဟန်းတကာတို့ ဝတ်စား, သုံးဆောင်ရုံမျှကို မသိ, မလိမ္မာသည်ရှိသော် အလွန်မိုက်သူ, ရူးသူဟု သူတပါးတို့ ဆိုသင့်ပေလိမ့်မည် မဟုတ်လော”

“ယင်းသို့ဖြစ်၍ ဘုရားသားတော် တကာတို့ ဝတ်စား, သုံးဆောင်ပုံကို ရှင်တော်ဘုရား အလိုအတိုင်း ဟုတ်မှန်စွာ သိအောင်ပြုသဖြင့် ဝတ်စား သုံးဆောင်တတ်အောင်, သုံးဆောင်မိအောင် ပြုအပ်, ပြုသင့်, ပြုထိုက်လှပေတော့၏”

“သံသရာဘေးကို ရှုသဖြင့် ဘုရားရှင်၏ သားတော်အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော အရှင်မြတ်တို့သည် ယင်းသို့ မိမိကိုယ်ကို မိမိ သွန်သင် ဆုံးမတော် မူသင့်သည် မဟုတ်ပါလော”

“ဘုန်းတော်နေမီး ထိန်ထိန်ညီးသော ရှင်တော်ဘုရား၏ အမွေတော်ဥစ္စာကို ဆည်းပူးရှာဖွေခြင်းငှာ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သဖြင့် ‘ပဗ္ဗဇ္ဇိတ ဒုလ္လဘ’ ကို ရတော်မူကြကုန်သော အရှင်မြတ်တို့သည် ရှင်တော်ဘုရား ပေးသနားတော်မူအပ်သော အမွေတော်စစ်, ဥစ္စာနှစ်ကို မရ-ရအောင် ကြိုးပမ်း, လုံ့လ, ဥဿဟ, ပြုအပ်လှတော့၏”

“မဟာကရုဏာတော်ရှင် ဘုရားသခင် ပေးသနား တော် မူအပ်သော အမွေတော်စစ် ဥစ္စာနှစ်ကား မုချ အထူးအားဖြင့် အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ်တည်း၊ ယင်းမှဆုတ်လျှင် အနာဂါမိ်, ယင်းမှဆုတ်လျှင် သကဒါဂါမိ်, ယင်းမှဆုတ်လျှင် သောတာပန်, ယင်းမှဆုတ်လျှင် လောကီစျာန်ရပုဂ္ဂိုလ်, ယင်းမှဆုတ်လျှင် သီလရှိသည့် ဝိပဿနာ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အဖြစ်သည် ပင်လျှင် ရှင်တော်ဘုရား၏ အမွေဥစ္စာနှစ်တည်း”

“ယင်းမှဆုတ်၍ သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကြူးသဖြင့် သီလရှိသူ အဖြစ်သို့မျှ မရောက်နိုင် ကုန်သော ကိလေသာမာရ် ရန်သူလက်၌ ရောက်ကုန်သော စင်ကြယ် သောသီလ, သူတော်ကောင်းတရားတို့ကို မကျင့် နိုင်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘုရားရှင် ပေးသနား တော်မူအပ်သော ဥစ္စာနှစ်ကို ရသည်မမည်၊ ဘုရား သားတော် ရဟန်းစစ်မမည်၊ ဘုရားရှင်၏ တရား ရင်နို့ သောက်စို့သည် မမည်”

ထို့ကြောင့် ရှင်တော်ဘုရား၏ ခြေရင်းတော်ပါး ခစားဆည်းကပ်၍ ဘုန်းတော်ကို ခိုလှုံတော်မူလာကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သည် သုံးလူ့ထွတ်တင် ဘုရားရှင် ပေးသနားတော်မူအပ်သော အမွေတော် ဥစ္စာနှစ်တို့တွင် အောက်ထစ်၊ အယုတ်ဆုံး ဖြစ်သော သီလရှိသူ၏ အဖြစ် တည်းဟူသော ဥစ္စာနှစ်ကိုမျှ မရကြသေးက ရှုံးခြင်းကြီးရှုံးလောက်အံ့သည် ပညာမျက်စိဖြင့် ထောက်ရှု မြော်တွေးတော်မူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း၊ ယင်းသို့ ထောက်ရှုမြော်တွေးသဖြင့် ဟုတ်မှန်တိုင်းသော သူတော်ကောင်းတို့၏ အကျင့်တရားကို ကြိုးပမ်းတော်မူနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

* မအပ်မရာ့လျှုဒါန်းတာ့ ဝေးစွာရှောင်နိုင်ကြစေသော်၊
* အပ်စပ်ပစ္စည်း့ အသီးသီး့ ရှာမှီးလှူနိုင်ကြစေသော်၊
* သာသနာ့အမွေ့ခံကာလေ့ရောက်စေနိဗ္ဗာန်အမြန်နော်။

လျှောက်ထားဘို့ ကျန်နေဒါနှင့်

(၂၅)

မိမိသည် အချိန်ကို အလုပ်တခုခုနှင့်ဘဲ အသုံးချယင်း ကုန်လွန်စေချင်ပါသည်။ အလုပ်တခုခုနဲ့ အသုံးမချဘဲ အချိန်ကုန်လွန်ရမှာကို မိမိ အင်မတန် နှမြောပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိသည် အချိန်ကို မိမိလုပ်လိုသည့် အလုပ်နှင့် တွဲဘက် သတ်မှတ်ထားသည်၊ အသုံးချသည်။ တနေ့ မိမိ တရားပြောပြနေချိန်တွင် စာတစောင် ရောက်လာသည်။

၃၈-ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၈)ရက်

(၄-၆-၇၆)

....မြို့

တေဒဂ်ဆရာတော်-အရှင်ပညာဇောတ....၊

တပည့်တော် ရှိသေစွာ စာရေး လျှောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော် အရှင်ဘုရားကို တွေ့စဉ်က လျှောက်ထားဘို့ ကျန်နေဒါနှင့် ယခုမှ စာနဲ့ဘဲ လျှောက်ထားလိုက်ပါသည် ဘုရား။

တပည့်တော် သိချင်ဒါ တခုရှိ၍ လျှောက်ထား ပါရစေဘုရား၊ သိချင်ဒါက တခြား အကြောင်းတော့ မဟုတ်ပါ၊ တပည့်တော်၏မိခင် အနိစ္စရောက်ထာ လေးလလောက်ရှိပါပြီဘုရား။

တပည့်တော် မိခင်ကြီး ကျန်ခဲ့တဲ့ အတွင်းပစ္စည်း လက်ဝတ်လက်စားတွေကို ငှင်းမူရင်းအတိုင်း ထားပြီး ဘုရားပြတိုက် တခုခုမှာ လှူဒါထက် ငှင်းပစ္စည်းကို ထုခွဲပြီး အလှူတခုခု လုပ်လျှင် ဘယ်အရာက ပိုကောင်း ပါသလဲ။

ပိုကောင်းပြီး ပိုမြတ်ထာကို တပည့်တော် သိချင် ပါတယ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား၏ အဆုံးအဖြတ် အပေါ် မှာ မူတည်ပြီး တပည့်တော် လှူပါမည်ဘုရား၊ တပည့် တော်ကို ပြန်ပြီး ဖြေကြားစေလိုပါသည်ဘုရား။

အရှင်ဘုရားနှင့်တကွ တောရတခုလုံးရှိ သံဃာ, လူအပေါင်းတို့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာ, ချမ်းသာပြီး ဘေးဘယာ ကင်းဝေးပါစေလို့ ဆုတောင်းယင်း နိဂုံး ချုပ်ပါရစေဘုရား"

တပည့်မ......................

"ကဲ.... မောင်(........) အဲဒီ ပြဿနာ မင်းသဘောကျ ဖြေ ကြည့်စမ်း၊ ဘယ်လိုဖြေမလဲ"

မိမိသည် စာဖတ်ပြီးသောအခါ မိမိတရားပြောပြရာသို့ အမြဲလာရောက် နားထောင်လေ့ရှိသော လိမ္မာသော လူငယ် တယောက်ကို မေးလိုက်သည်။

"ဘယ်လိုပါလဲဘုရား၊ လက်ဝတ်လက်စားအတိုင်း ဘုရားမှာ လှူဒါန်း လက်ဝတ်လက်စားကို ထုခွဲပြီး အလှူတခုခု လှူဒါလား ဘုရား"

"အေး.......ဟုတ်တယ်"

"လက်ဝတ်လက်စားအတိုင်း ဘုရားမှာ ပြတိုက်သဘော လှူဒါက ကောင်းပါတယ်ဘုရား"

"ဘာဖြစ်လို့လဲ အကြောင်း ပြောစမ်းပါအုံး"

"လူအများ အမြဲကြည့်ရှုရလို့ပါဘုရား"

"အေး....ဒါက မင်းအကြိုက် မင်းအမြင်ကို ပြောဒါဘဲ၊ ဦးပဥ္စင်းအကြိုက်ကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး"

"ဘယ်လိုပါလဲဘုရား"

"ဘုရားတည်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက် သိဘို့ အရေးကြီးတယ် မဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"ယခု စေတီတော်တွေဆိုဒါ ဘုရားရှင်ရဲ့ ရုပ်ပွားတော်, ဆင်းတုတော်, ဓာတ်တော်, စွယ်တော် စသည်တို့ကို အထဲမှာ ဌာပနာပြီး တည်ထားဒါမဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"ဒီတော့ သဘောအားဖြင့် အဲဒီစေတီတော်ဟာ ဘုရားရှင်ရဲ့ ရုပ်ပွားတော်စသည် ကိန်းအောင်းရာ သီတင်းသုံးရာ ကျောင်းဘဲ မဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"ဒါဖြင့် အဲဒီစေတီတော်ထဲမှာ ဘုရားနှင့် ပတ်သက်တဲ့ ဓာတ်တော်, စွယ်တော် စသည်ဘဲ ရှိသင့်တယ်၊ တခြား စိန်ရွှေ ငွေတွေ မရှိသင့်ဘူး"

"ဘာဖြစ်လို့လဲဘုရား"

"မင်း ကြားဘူးတယ်မဟုတ်လား၊ ဘုရားတွေ ဖောက်ထွင်း ခိုးယူခံရဒါကို"

"မှန်ပါ ကြားဘူးပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒါ ဘာတွေကို ခိုးဒါလဲ"

"စိန်ရွှေငွေတွေကို ခိုးဒါပါဘုရား"

"အင်း........စိန်ရွှေငွေကြောင့် ဘုရားပြိုရတယ်, ပျက်ရတယ် နော်"

"မှန်ပါဘုရား"

"အဓိက ဘုရားတည်ဒါက စိန်ရွှေငွေ ဌာပနာဘို့လား, ဓာတ်တော်, စွယ်တော်စသည် ဌာပနာဘို့လား"

"ဓာတ်တော်, စွယ်တော် စသည် ဌာပနာဘို့ပါဘုရား"

"အေး....ဟုတ်တယ်၊ ဒို့ဘုရားရှင်က သက်တော်တိုတယ်၊ ဘုရားရှင်ကို မဖူးမျှော်ရသူနဲ့ ဖူးမျှော်ရသူ ဘယ်သူများလဲ?

"မဖူးမျှော်ရသူက များပါတယ်ဘုရား"

"အေး........အဲဒါကြောင့် သက်တော်တိုတဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဓာတ်တော်တွေဟာ အစိတ်စိတ်ဖြစ်တယ်"

"ဘာဖြစ်လို့ အစိတ်စိတ် ဖြစ်ရလဲဘုရား?

"ဘုရားရှင်က အစိတ်စိတ် ဖြစ်အောင် အဓိဋ္ဌာန်လို့ ဖြစ်ရဒါပေါ့၊ အစိတ်စိတ်ဖြစ်မှ နေရာဒေသ အများကြီးသို့ ဓာတ်တော်တွေ ဝေခွဲပင့်နိုင်မယ် မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒီလို ဝေခွဲ ပင့်လို့ ရလာတဲ့ ဓာတ်တော်တွေ မပျောက်မပျက်ဘဲနဲ့ နှစ်ရှည်လများ လူအများ ဖူးမျှော်ကြည်ညိုရအောင် ဆိုပြီး လုံခြုံလှပ, ကြည်ညိုဘွယ်ရာ ကောင်းတဲ့ စေတီတော်တွေ တည်ပြီး အဲဒီစေတီထဲမှာ ဓာတ်တော်တွေကို ဌာပနာဒါဘဲ"

"ဒါဖြင့်ရင် စေတီရဲ့ အချက်, အဓိကဟာ ဓာတ်တော်စသည်ပေါ့ ဘုရား"

"အေးပေါ့၊ အပေါ်ရုံ စေတီဆိုဒါ သဘောအားဖြင့် ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတဲ့ ကျောင်းသဘောဘဲပေါ့"

"တင်ပါတပည့်တော် သဘောပေါက်ပါပြီ ဘုရား"

"အေး....သဘောပေါက်ယင် ဘုရားရှိခိုးတဲ့အခါ ဓာတ်တော်, မွေတော်မှ စပြီး သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားရှင်ရဲ့ ဂုဏ်တော်တွေထိအောင် စိတ်ရောက် ကြည်ညိုပြီး ရှိခိုးရမယ်နော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"အေး—ဒါ့ကြောင့် ဦးပဉ္ဇင်းက စေတီထဲမှာ ဌာပနာဒါ ဓာတ်တော်, မွေတော်တွေဘဲ ဖြစ်သင့်တယ်လို့ ပြောဒါနော်"

"မှန်ပါ ဘုရား"

"ဒါကြောင့် လက်ဝတ်၊ လက်စားအတိုင်းဘဲ ဘုရားတဆူဆူမှာ ပြတိုက်သဘောနဲ့ လှူဒါ ဦးပဥ္စင်း မကြိုက်ထာဘဲ၊ အဲဒီပစ္စည်းအတွက် ဘုရားမှာ အန္တရာယ်ရှိလာမယ်မဟုတ်လား?
"ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား"
"ယခု လောလောဆယ် မရှိတောင် တိုင်းရေး၊ ပြည်ရေး မငြိမ်သက်တဲ့ အခါမှာတော့ ကေန်ဘဲ အန္တရာယ် ဖြစ်မယ် မဟုတ်လား?
"ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား"
"အေး–အဲဒီအခါ ဘုရားပစ္စည်းတွေကို ဘုရားလဲ မသုံးရ၊ လှူသူလဲ မသုံးရနဲ့ လူဆိုးသူခိုး လက်ထဲလဲ ရောက်ကုန် ဘုရားတွေလဲပြိုပျက် မကုန်ဘူးလား?
"ပြိုပျက်ကုန်ပါတယ် ဘုရား"
"အေး....အဲဒါကြောင့် ဦးပဥ္စင်းသဘောကတော့ ဒီလက်ဝတ်၊ လက်စားကို တုခဲ့ရောင်းချပြီး ဘုရားမှာ ရည်ရွယ်မှန်းထားယင် ပျက်နေတဲ့ဘုရား၊ သို့မဟုတ် ပျက်နေတဲ့ အာရုံခံတန်ဆောင်းတခုခု ပြင်ဒါ ကြိုက်တယ်"
"တင်ပါ ကောင်းပါတယ်ဘုရား"
"သို့မဟုတ် တခြား အလှူတခုခု ဆိုယင်တော့ တရားအလှူဘဲ ကြိုက်တယ်"
"မှန်ပါဘုရား"
မိမိသည် ယင်းပြဿနာကို ယင်းမျှလောက်သာ ဆွေးနွေးပေးမြန်းရပြီး ပြဿနာ အဆက်ပြတ်သွားပါသည်၊ မိမိလဲ ပြဿနာရောက်လာသည့် ဌာနမှ ဌာနတခုသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရပြန်ပါသည်၊ သို့ဖြစ်၍ မူလပြဿနာရှင်ထံသို့ အောက်ပါနေ့စွဲနှင့် အောက်ပါအတိုင်း စာပြန်လိုက်ပါသည်–

သို့........

မ (........)

၁၇၊၆၊၇၆

ပြန်ကြားသိစေလိုက်သည်–

မ(........)ဆီက စာရောက်တော့ ဦးပဉ္ဇင်း ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၂)ကို ရေးနေဆဲပေါ့, စာမျက်နှာ (၃၂၅)ဘဲ ပြီးသေးတယ်၊အမြန် ပြန်လာပါလို့စာကလဲ ရောက်လာလို့ ပြန်ရမဲ့ဆဲဆဲမှာဘဲ မ(........)ဆီက စာ ရောက်လာတယ်။

မ(........)လှူဒါန်းမဲ့ ပစ္စည်းကို အကြံပေးလိုသည်မှာ ဘုရားတဆူဆူတွင် မူလအတိုင်း ပြတိုက် အဖြစ်နှင့် လှူဒါန်းဒါကို ဦးပဉ္ဇင်းတော့ သဘောမတူပါ၊အဘယ့် ကြောင့်ဆိုသော် ဘုရားတွင် ဌာပနာခြင်း, ဘုရား ပြတိုက်တွင် ထားခြင်း, လှူခြင်းစသည်တို့မှာ ဘုရားနှင့် ပတ်သက်တဲ့ ပစ္စည်းများသာ ကောင်းပါသည်၊ ရွှေ ငွေ စိန်ကျောက်တို့မှာ ဘုရားတွင် အန္တရာယ် များ၍သာ ရှိပါသည်၊

အထူး သဖြင့် ခေတ်ပျက်သည့် အခါများတွင် အချည်းနှီး ပျောက်ပျက် ရန်ဒါသာ များပါသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဘုရားတဆူဆူတွင် မူလ လက်ဝတ်, လက်ဝား အတိုင်း ပြတိုက်ပစ္စည်းသဘော အနေနဲ့ လှူဒါန်းဒါကို ဦးပဉ္ဇင်း မကြိုက်ပါ။

တကယ်လို့ ဘုရားတဆူဆူတွင် လှူဒါန်းမယ်လို့ ရည်ရွယ်မှန်းထားပြီး ဖြစ်ပါလျှင် ၎င်းလက်ဝတ် လက်စားများကို ထုခွဲရောင်းချပြီး ဘုရားတွင် ပျက်စီးနေသော၊ အသုံးလိုကျသော အာရုံခံတန်ဆောင်း စသည့် ပျက်စီးနေသည့် အဆောက်အဦးတခုခုကို ပြန်လည် မွမ်းမံပြင်ဆင်ပါ၊ သို့မဟုတ် ပြိုပျက်နေသော ဘုရားတဆူဆူကို ပြန်လည်တည်ထား ပြုပြင်ပါ။

ဘုရားနဲ့ ပတ်သက်ပါလျှင် အဲဒီလို ပြုပြင်ရေးကို ကြိုက်နှစ်သက်ပါသည်၊ အကယ်၍ ဘုရားတဆူဆူတွင် လှူဒါန်းမည်ဟု သတ်မှတ်ချက် မရှိသေးဘဲ အလှူတခုခု ထုခွဲ လှူပြည်ဟု ရည်မှန်းချက် ရှိပါလျှင် အမြဲ တည်တံ့သော ထာဝရအလှူမျိုး, မှန်မြတ်သော အလှူမျိုး ဖြစ်အောင် လှူဒါန်းသင့်ပါသည်။

ဦးပဥ္စင်း ယခု နေ့ရာသီ .... မြို့တွင် နေစဉ်က ညနေပိုင်း စာရေးပြီးချိန်တိုင်း ရောက်ရှိလာတဲ့ ဒကာ ဒကာမ များအား တရားဟောပြောပြသခဲ့ပါသည်၊ တရားနာရသော လူကြီး လူငယ်များမှာ အသိဉာဏ်တွေ ပြောင်းလဲသွားပြီး ရှေးကနှင့်မတူ တမူထူးခြားကာ လိမ္မာယဉ်ကျေးသွားပါတယ်။

အိမ်တအိမ်မှာဆိုယင်ညီအကို မောင်နှမခုနစ်ယောက် ရှိတယ်၊ နဂိုရ်က ကိုယ့်အိပ်ရာရောက်ခါမှ ဦးချအိပ်ရုံ လောက်ဘဲ အလေ့ရှိကြတယ်၊ အဲနေ့စဉ် တရားနာ ရတော့ အသိဉာဏ်တွေ ပြောင်းလဲသွားပြီး ညီအကို

မောင်နုမ ခုနစ်ယောက်ဟာ ဘုရားရှေ့မှာ ညီတူပြိုင်တူ သီလယူတယ်, ဘုရားရှိခိုးတယ်၊ မေတ္တာပို့တယ်,အမျှဝေတယ်၊

ပြီးတဲ့အခါ ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် အငယ်က အကြီးကို ကန်တော့တယ်၊ အားလုံး အချင်းချင်း ကန်တော့ပြီးတဲ့အခါ အမေအဖေတွေကို အားလုံး ခုနစ်ယောက် ညီတူ ပြိုင်တူ ကန်တော့ကြတယ်၊ နောက်ထပ်လဲ သူတို့ကျက်မှတ်ရမဲ့ စာများကို ရေးကူးထားလိုက်တယ်။

သို့ဖြစ်၍ ဦးပဥ္စင်း ....မြို့မှ ရင်းနှီးတဲ့ ပစ္စည်းလဲပြည့်စုံတဲ့ ဒကာ–ဒကာမများအား ကက်ဆက်ဝယ်ပြီး တရားကြိုးခွေများများ ဖမ်းထား, မိမိတို့လဲ နားကြား, သူတပါးတွေလဲ ဖွင့်ပေးပါရန် အမြဲလိုလို တိုက်တွန်းခဲ့တယ်၊ အထူးသဖြင့် ကြိုးခွေများများ တရားအဟုဒ်ရေများများရှိဘို့ တိုက်တွန်းခဲ့တယ်။

ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီလို တိုက်တွန်းရသလဲဆိုတော့ အလှူတကာ့ အလှူထဲမှာ တရားအလှူဟာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်လို့ဘဲ၊ တရားအလှူမှတပါး တခြားအလှူတွေဟာ ရှေးရှေးဘဝမှာရော ယခုဘဝမှာပါ လှူခဲ့ဒါများပြားလှပါပြီ၊ စိုလဲစိုလှပါပြီ၊ တရားအလှူကိုတော့ လှူဒါန်းခဲ့ဘူးချင်မှ လှူဒါန်းခဲ့ဘူးပါလိမ့်မယ်။

တရားမနာရယင် တနည်းဆိုသော် တရားအလှူကို အလှူမခံရယင် ရှင်သာရိပုတ္တာတို့လို အဂ္ဂသာဝကတွေ တောင်မှ တရားမရနိုင်ပါ၊ ကဲ– ရှင်သာရိပုတ္တာဟာ

ရှင်အဿဇိထံက တရားအလှူခံရလို့ သောတာပန် ဖြစ်တယ် မဟုတ်လား?

လက်တွေ့ ပြောရယင် ယခု မျက်မှောက်ဘဝမှာဘဲ တရားတော်ကို နာကြားမှတ်သား အားထုတ်ရသူနဲ့ ယင်းကဲ့သို့ မပြုရသူတို့မှာ အမူအရာ, ယဉ်ကျေးမှုစသည် များစွာ ကွာခြားဒါကို မျက်မြင်ဘဲမဟုတ်လား၊ တရားနာရသူ, တရားအလှူခံရသူဟာ မျက်မှောက်မှာလဲ လူကောင်း, သူကောင်းဖြစ်, တမလွန်မှာလဲ လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို အဆင့်ဆင့် ခံစားနိုင်တယ် မဟုတ်လား၊ တရားအလှူဟာ လူတဘက်သားကို တိုက်ရိုက်နိဗ္ဗာန် ပေးတဲ့အလှူ ဖြစ်ကြောင်းကို—

"အမတံ ဒဒေါစ သော ဟောတိ, ယော ဓမ္မမနုသာသတိ။ **ယောပုဂ္ဂလော**= အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ **ဓမ္မံ**= မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားကို၊ ဝါ= မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော တရားဖြင့်၊ **သတ္တာနံ**=သတ္တဝါတို့အား၊ **အနုသာသတိ**= ဆုံးမ၏၊ **သောပုဂ္ဂလော**= ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ **အမတံ**= မသေရာမှန်, မြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို၊ **ဒဒေါစ**= ပေးလှူသည် မည်သည်လည်း၊ **ဟောတိ**= ဖြစ်၏" လို့ ဒေဝတာသံယုတ်မှာ ဘုရားရှင် ဟောထားဒါ ရှိတယ်။

တခြားလဲ ရှိပါသေးတယ်၊ မ(....)ဆိမှာ ဒါနဝတ္ထု ရှိတယ်မဟုတ်လား၊ အဲဒီမှာ ဓမ္မဒါနအခန်းကို ပြန်ပြီး ဖတ်ကြည့်ပါ၊ ယခုတော့ စာသိပ်ပြီး ရှည်မှာစိုးလို့ မရေးတော့ဘူး။

အဲဒါကြောင့် တရားသက်သက်ဘဲ ဖွင့်မည့် တရားနာ ပရိသတ်လဲ များသည့် အသင်း,အဖွဲ့များ, ရိပ်သာများ, ကျောင်းများသို့ ကက်ဆက်နဲ့ ကြိုးခွေများ ဝယ်ယူ လှူဒါန်းဒါကို ဦးပဥ္ဇင်း သဘောကျပါတယ်၊ ယင်းသို့ လှူဒါန်းရာမှာလဲ တပြိုင်နက် တခါထဲ မလှူဒါန်းဘဲ တလတခါ, နှစ်လတခါ စသည် ခွဲဝေလှူဒါန်းပြီး ရေစက်သွန်းချ အမျှဝေပေါ။

တကြိမ်ထဲ မလှူဒါန်းပါနဲ့၊ တကြိမ်ထဲ လှူသော် တကြိမ်သာ အမျှဝေရပါမည်၊ အကြိမ်ကြိမ်လှူသော် အကြိမ်ကြိမ် အမျှဝေရပါမည်၊ အကြိမ်ကြိမ်အမျှဝေမှ မိခင်ကြီးအတွက် ကောင်းကျိုးချမ်းသာရရေးဟာ ပိုမို စိတ်ချရပါမည်။

ဦးပဥ္ဇင်းကိုယ်တိုင် တကယ့် ဖြစ်ရပ်တခုကို တွေ့ရ ပါသည်၊ တကယ့် သီလ, သမာဓိရှိတဲ့ ဆရာတော်ကြီး တပါးတောင် အပြစ်ကလေး တခုကြောင့် အဝတ် ပဝတ်ရဘဲ အညွှန်းဆဲခံ ပြိတ္တာဘဝ ခေတ္တ ရောက်သွား ပါသည်၊ လိမ္မာသော တပည့်က လစဉ်,လတိုင်း ကုသိုလ် ပြု အမျှဝေမှ အဲဒီပြိတ္တာဘဝမှ, ဘုမ္မစိုးနတ်ဖြစ်, ယင်းမှ ရုက္ခစိုးနတ်ဖြစ်, ယင်းမှ အာကာသစိုးနတ် ဖြစ်တယ်၊ အာကာသစိုးဆိုတော့ စတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံက အောက် ဆုံးပေါ့။

အဲဒီလို ဝတ္ထုကြောင်းတွေ, လက်တွေ့ သာဓက တွေ တခြား အများကြီး ရှိသေးတယ်၊ အဲဒီသာဓက တွေကြောင့် မိခင်ကို ရည်မှန်းပြီး လှူဒါန်းတဲ့အခါမှာ

ဂုဏ်ပကာသနတွေ မပါစေဘဲ ရိုးသေလေးစားစွာ လှူဒါန်းပြီး ရေစက်သွန်းချ အမျှဝေပါ၊ ယင်းအလှူပွဲသို့ မိခင်ကြီးအား ကြွရောက်ပြီး တရားနာ၊ သာဓုခေါ်ရန် လဲ ဖိတ်ကြားဘို့ ပပေ့ပါနဲ့၊ လှူဒါန်းပြီးတဲ့ အခါ မှာလဲ မိခင်ကြီးရဲ့ နာမည်ကို ခေါ်၍ သီးခြား အမျှ ဝေပါ။

ယင်းကုသိုလ်ကို မပြုလုပ်သေးမီ အတွင်းမှာလဲ မိမိ နေ့စဉ်ပြုလုပ်သည့် ဒါန, သီလ, ဘာဝနာကုသိုလ်များ ကို ပြုလုပ်ပြီးတိုင်း မိခင်ကြီး နာမည်ခေါ်၍ အမျှဝေ ပါ၊ လက်တွေ့တခု တွေ့ဘူးသည်မှာ တမလွန်ဘဝ ပြောင်းသွားပြီး ခဏခဏ ချောက်လှန့် အပုပ်နံ့လဲ ပေး နေသူ ပြိတ္တာတဦးအား သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်က ရည်မှန်း ဆွမ်းတော်တင်ပြီး အမျှဝေရာ မချောက်လှန့်တော့, အပုပ်နံ့မပေးတော့ပါ၊ ပြိတ္တာဘဝက ကျွတ်သွားတယ် ပေါ့။

ဆိုခဲ့ပြီးတဲ့ အကြောင်းအရာ အရပ်ရပ်တို့ကို ထောက်ထားပြီး မိခင်ကြီးအတွက် လှူဒါန်းတဲ့အလှူ ဟာ တကြိမ်ထဲမဖြစ်စေဘဲ အကြိမ်ကြိမ် လှူဒါန်းခြင်း ကို သဘောကျပါသည်၊ အကြိမ်ကြိမ် လှူဒါန်းမှ အကြိမ်ကြိမ် အမျှဝေရမယ်၊ အကြိမ်ကြိမ် သာဓုခေါ် ရမယ် မဟုတ်လား၊ ဒီတော့မှ တကယ်လို့ အယူမှားတဲ့ ဘဝရောက်နေယင် တကြိမ်မကျွတ်, တကြိမ်ကျွတ်မယ် ပေါ့နော်။

ကက်ဆက်နဲ့ ကြိုးခွေများ ဝယ်ယူလှူဒါန်းလျှင် တရားတခွေရဲ့ အဆုံးသတ်မှာ မိခင်ကြီးရဲ့ နာမည်ကို

ခေါ်၍ အမျှဝေတဲ့ အပိုဒ်ကလေးတပိုဒ်ပါ အသံသွင်း၍ လှူဒါန်းနိုင်လျှင် ပိုကောင်းပါမည်၊ ကဲ–ဒီလောက်ဆို သဘောပေါက်ရောပေါ့နော်၊ စာလဲ ရှည်သွားပြီ မ(........)ဆီ စာရောက်ချိန်မှာတော့ ဦးပဥ္စင်း ဒီနှစ်အဘို့ ဝါဆိုမည့် တောရသို့ ရောက်လောက်ပါပြီ၊ ဒါ့ကြောင့် စာရောက်က စိတ်ကူးအစီအစဉ်ကို အောက်ပါလိပ်စာ အတိုင်း စာပြန်ပါအုံး–

ကျန်းမာပါစေသော်

တောဒက်–အာရှင်ပညာဇောတ

* အလှူလုပ်လျှင်, ပညာရှင်, ကြိုတင်တိုင်ပင်သင့် သည်သာ၊

* မတိုင်ပင်ဘဲ, အပြုလွဲ, ကျိုးနဲ့ပူပန်တတ်သည်သာ။

အသုဘဆိုင်းထဲ့ဒါ မပါဘူးဘုရား

(၂၆)

"အဆင်း, အသံ, အနံ့, အရသာ, အတွေ့ အထိ မျိုးစုံ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတို့သည် ငယ်ငယ် နှောင်းနှောင်း ငါးသောင်းပြောင်းတို့ကို တပေါင်း တည်း သိမ်းယူတတ်သော မြှုံးနှင့်တူကုန်၏"

(လာဘသက္ကာရသံယုတ်)

"ရူပါရုံ အစရှိသော ကာမဂုဏ်ငါးပါး, အာရုံ ခြောက်ပါးတို့သည် ငါးများချိတ် ခြောက်စင်းနှင့် ဘူကုန်၏၊ ရူပါရုံစသည်ကို တပ်စွမ်းတတ်သော သတ္တဝါ တို့သည် ငါးများချိတ်ကို မျိုမိသော ငါးနှင့် တူကုန်၏"

(လာဘသက္ကာရသံယုတ်)

"အင်း....အဆင်း, အသံ အစရှိတဲ့ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ် တရားတွေက မြှုံးတဲ့, အာရုံလိုက်စား သတ္တဝါအများက ငါးတဲ့....အင်း....မြှုံးက လာဖမ်း ဒါလား, ငါးက ဝင်တိုးဒါလား, အင်း.... သတ္တဝါ ငါးဟာ, အာရုံမြှုံးကို တိုးဒါဘဲ"

"အင်း........ ကာမဂုဏ်ငါးပါး, အာရုံခြောက်ပါး တွေက ငါးများချိတ်တဲ့ အာရုံကိုတပ်စွမ်းတဲ့ သူတွေက ငါးတဲ့....အင်း....ငါးများချိတ်က ငါးပါးစပ်ထဲ အတင်းသွားချိတ်ထာ ပဟုတ်ဘူး....ငါးကသာ အတင်းသွား မျိုဒါ, အင်း........သတ္တဝါငါးဟာလဲ........ အာရုံငါးများ ချိတ်ကို သွားမျိုတယ်"

"ဦးပဥ္ဇင်း ဘယ်ကြွသွားလဲ၊ ကျိန်းများနေလား၊ အသံလဲ မကြားပါလား"

မိမိမှာ အားလပ်သည့်အခိုက် မိမိတို့ တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အများဆုံး သက်ဆိုင်သည့် လာဘသက္ကာရသံယုတ်ကို နှလုံးသွင်းစဉ်းစားနေသည်၊ ထိုစဉ် အခန်းအပေါက်ဝမှ အမေးသံကို ကြားရ၍ စဉ်းစားမှုပြတ်သွား၏။

"ရှိပါတယ်၊ ဘယ်မှလဲ မကြွဘူး၊ ကျိန်းလဲ မကျိန်းဘူး၊ တရားစဉ်းစားနေတယ်"

မိမိမှာ ကျိန်းနေလားဆိုတဲ့ အမေးကို အခံရ အခက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ နေ့လယ်နေ့ခင်းတွင် မိမိသည် ကျိန်းတဲ့အလေ့အထ မရှိ၊ ဒကာ–ဒကာမများကလဲ လာလျှင် ကျိန်းနေလားက စ၍ မေးတတ်သည်၊ သို့ဖြစ်၍ ကျိန်းနေလား အမေးကို မခံချင်တတ်သော မိမိက မကျိန်းကြောင်း သိအောင်မေးလျှင်မေးခြင်း ပြန်ဖြေလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

"အပြင်ကြွပါအုံးဘုရား၊ဟောဒီမှာ ဒကာကြီးတယောက်က အရှင်ဘုရားကို ဖူးချင်လို့တဲ့"

"အင်း........ဖူးချင်လိုတဲ့ သူ့ရှေ့မှာ ထွက်ထိုင်ရဒါလောက် မျက်နှာပူစရာ ကောင်းဒါမရှိဘူး၊ အမှတ်တမဲ့ ကြွပါအုံးဘုရား

ဆိုရင် ဘာဖြစ်လဲ”ဟု တွေးတောရင်း မကျေမနပ်နှင့်ပင် အခန်းအပြင် ထွက်ခဲ့ရ၏”

“ဟောဒါ တပည့်တော် ဦးဘဲ ဘုရား”

“ဒကာမကြီး တယောက်က ဒကာကြီး တယောက်နှင့် မိမိအား မိတ်ဆက်လိုက်သည်၊ ဒကာမကြီးမှာ မိမိ၏ စတုပစ္စယ ဒကာမကြီးပင် ဖြစ်၏”

“အင်း........အင်း”

“မိမိမှာ ‘အင်း’ ဘဲ လိုက်၊ လိုက်ရသည်၊ တခြား ပြော စရာ ရှာမရပေ။ ထိုစဉ် ဒကာကြီးက လက်အုပ်ချီကာ– လျှောက်ထားသည်–

“တပည့်တော်ကို ဒကာရင်းလိုဘဲ သဘောထားပါဘုရား၊ တပည့်တော် လျှောက်ချင်ဒါ တခုရှိပါတယ် ဘုရား၊ အဲဒါ အရှင်ဘုရားက ဆရာလုပ်တယ်လဲ သဘောမထားပါနဲ့ ဘုရား”

“လျှောက်ထာပေါ့ ဒကာကြီး၊ ဆရာလုပ်တယ်လို့ သဘော မထားပါဘူး”

“အရှင်ဘုရားရဲ့ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၁)ကို တပည့်တော် ဖတ်တယ်ဘုရား၊ သိပ်သဘောကျပါတယ်၊ စုံလဲ တော်တော် စုံပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ တခုကျန်နေတယ် ဘုရား”

“**ပြဿနာပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်**”ဆိုတဲ့ စကားပုံ အရှိသားဘဲ ဒကာကြီး၊ အဲဒီ စာအုပ်မှာ ပြဿနာ လေး ငါး ဆယ်ဘဲ ပါဒါဘဲဟာ၊ သောင်းခြောက်ထောင်မှ မရှိသေးဘဲ, တခုတင် ဘယ်ကမလဲ၊ ပြဿနာတွေ အများကြီးကျန်သေးတယ်၊ အဲဒါတွေ အမှတ်(၂–၃)ကျမှ ထဲ့မှာပေါ့”

"မှန်ပါဘုရား, ဦးပဥ္စင်းမှာ ကျန်သေးတဲ့ ပြဿနာတွေဟာ ဘာတွေလဲလို့ တပည့်တော်တော့ မသိပါဘုရား၊ ဒီအမှတ်(၁) မှာတော့ အလျှူမှာ ဆိုင်းထဲ့ဒါသာ ပါတယ်ဘုရား၊ **"အသုဘ ဆိုင်းထဲ့ဒါ မပါဘူးဘုရား"**။

"အော်.... ဒီလိုဒကာကြီးရဲ့- ဦးပဥ္စင်းစာရေးဒါက ဒါန ဝတ္ထု, သီလဝတ္ထု တို့လဲ သူ့အခန်း သူအစီအစဉ်တကျ ရေးဒါ မဟုတ်ဘူး၊ ဦးပဥ္စင်းကို မေးတဲ့ ပြဿနာတွေထဲက ဦးပဥ္စင်းလဲ သဘောကျ အများအတွက်လဲ အကျိုးများ, သာသနာတော် အတွက်လဲ အကျိုးများတဲ့ပြဿနာတွေကိုရှုကြည့်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ရွေ့နောက်စီစဉ်ပြီး ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၁)ကို ရေးဒါဘဲ"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"အလျှူမှာ ဆိုင်းအကြောင်းကတော့ စကား အလျင်း သင့်, တရားအလျင်းသင့်တော့ ပါသွားတယ်၊ စကားစပ် တိုင်းလဲ ဒီအကြောင်းဘဲ အစပ်များတယ်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"အသုဘဆိုင်းထဲ့ဒါကတော့ တခါမှ စကားကမစပ်ဘူး, တရားကလဲ မစပ်ဘူး၊ အဲဒါက နာရေးဖြစ်နေတော့ စပ်လို့ ပရဖြစ်နေတယ်"

"ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ကဲ....ခုတော့ ဒကာကြီးနဲ့ စပ်နေပြီ၊ဒကာကြီးဘဲ ပြဿနာ ရှင် ပြုလုပ်ပေတော့၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ အမှတ် (၂)မှာ ထည့်လိုက်မယ်"

"မှန်ပါ ဘုရား၊ အလှူမှာ ဆိုင်းထဲ့ဒါတောင်, ဒီလောက် ဆိုးရင် အသုဘဆိုင်းထဲ့ဒါဆို ပိုမဆိုးဘူးလားဘုရား"

"ဟာ....ပိုဆိုးဒါပေါ့ ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ....အဲဒါစဉ်းစားမိလို့ လျှောက်ထာပါ ဘုရား"

"အင်း........ ကောင်းတယ်, ကောင်းတယ်, ဦးပဥ္စင်းရှင်း ပြမယ်"

"မှန်ပါ အမိန့်ရှိပါ ဘုရား"

"အလှူ ၂ မျိုးရှိတယ် ဒကာကြီး၊ အဲဒီ ၂ မျိုးက ဘာလဲ ဆိုတော့—

၁။ မိမိအတွက် ပစ္စုပ္ပန်,တမလွန် နှစ်ဘဝတို့၌ ချမ်းသာရေး အတွက် လှူဒါကတမျိုး၊

၂။ သေသူအတွက် တမလွန်ဘဝမှာ ချမ်းသာရရေးအတွက် လှူဒါကတမျိုး—လို့ နှစ်မျိုးရှိတယ် မဟုတ်လား"

"မှန်ပါ-၂ မျိုးရှိပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒီ-၂-မျိုးမှာ မိမိအတွက် လှူဒါကတော့ အသက် ရှင်ဆဲမို့ အကြိမ်ကြိမ် လှူမှာဖြစ်တော့ '**နည်းရောင်းများ ရောင်း တောင်းပြည့်**' ဆိုဒါလို တကြိမ်အကျိုးမရ, တကြိမ် အကျိုးရမှာပေါ့"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"ဒီတော့ သိပ်အရေးမကြီးဘူးလို့ ဆိုလိုတယ်"

"မှန်ပါ အရှင်ဘုရား"

"အင်း........သေသူအတွက် လှူဒါကတော့ သိပ်ပြီးတော့ အရေးကြီးတယ်"

"အမိန့်ရှိပါဘုရား"

"သေသူအတွက် လှူဒါက ရက်လည်မှ တခါလောက် လှူဒါများတယ် နောက်နောင်အခါတွေမှာ လှူဒါဟာ အတော် ရှားသွားဘဲ မဟုတ်လား?

"ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အဲဒီတော့....စဉ်းစားကြည့်စမ်း, ဟိုမှာကလဲ လူတယောက် လုံး သေဆုံးထားလို့ အပူသောက, ပရိဒေဝမီး တောက်လောင် နေတယ်၊ အဲဒီ သောကတို့ ပရိဒေဝတို့ဟာ ကုသိုလ်လား, အကုသိုလ်လား ဒကာကြီး?

"အကုသိုလ်တွေပါဘုရား"

"ဒီတော့....သေသူကို အကြောင်းပြုပြီး အပူသောက, ပရိဒေဝ အကုသိုလ်တွေ ဖြစ်နေရတဲ့ အထဲမှာ ဒီက ဆိုင်းတွေ ဝိုင်းတွေ လောက် (ဒ်) စပီကာတွေက ငိုချင်းချ, အလွမ်းသယ် ဒါတွေ တီးမှုတ် ဆိုပေးလိုက်ရင် ကာယကံရှင်တွေမှာ ဘယ်လို နေမလဲ?

"အပူသောက, ပရိဒေဝမီးတွေ ပိုတောက်လောင်ပါလိမ့် မယ်ဘုရား"

"စိတ်ကို မျက်စိမလယ်စေနဲ့ ဒကာကြီး၊ ကာယကံရှင်တွေ မှာ အကုသိုလ်စိတ် အဖြစ်ကလေးကနေ အဖြစ်ကြီး ဖြစ်သွား ပြီနော်"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"သေသူကို ရည်မှန်းပြီး လှူမယ်ဆိုတော့ ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ လှူရမှာလား၊ အကုသိုလ်စိတ်နဲ့ လှူရမှာလား?

"ကုသိုလ်စိတ်နဲ့ လှူရမှာပါဘုရား"

"ကာယကံရှင်တွေမှာ ဘာစိတ်တွေ ဖြစ်နေလဲ"

"အကုသိုလ်စိတ်တွေအကြီးအကျယ် ဖြစ်နေပါတယ်ဘုရား"

"အကုသိုလ်စိတ်ဆိုတော့ အကုသိုလ်စေတနာပေါ့ ဟုတ်လား"

"ဟုတ်ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ဒီတော့ စေတနာဒါန, ဝတ္ထုဒါန-၂-မျိုးရှိတဲ့ နေရာမှာ အဲဒီအလှူမှာ စေတနာဒါနက အကုသိုလ် စေတနာဒါနတွေ ဖြစ်မနေဘူးလား ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ ဖြစ်နေပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ဝတ္ထုဒါနဆိုဒါ စေတနာဒါန အားကြီးဘို့, အာရုံပြု ကောင်းဘို့ဒကာကြီး၊ ခုလူတွေ အရေးထားဒါက ဝတ္ထုဒါန အရေးထားပြီး စေတနာကတော့ ဘယ်လို ဖြစ်နေသလဲ?

"အကုသိုလ်စေတနာတွေပါ အရှင်ဘုရား"

"ဒီတော့....အဲဒီအလှူဟာ အကျိုးကြီးမလား၊ အကျိုးနဲ မလား?

"အကျိုးနဲမှာပါ အရှင်ဘုရား"

"ကဲ....ဥပမာပြောမယ်၊ ဒကာကြီးမှာ ပိုက်ဆံနဲ့နဲ့ဘဲ ရှိတယ် ဆိုပါတော့၊ ဦးပဉ္ဇင်းက ဒကာကြီး ဦးပဉ္ဇင်းကို ပိုက်ဆံ နဲနဲ လှူစမ်းပါဆိုရင် ဘယ့်နှယ်ပြောမလဲ?

"ရှိဒါကမှ နဲနဲရှိဒါဆိုတော့ နဲနဲလေးဘဲ လှူမယ်ဘုရား၊ သို့မဟုတ် နဲနဲရှိဒါမို့လို့ မလှူနိုင်ပါဘုရားလို့ရင်လဲ လျှောက် မယ်ဘုရား"

"အဲ....အဲဒီလိုဘဲ၊ ဟိုမှာက သေသူကို ရည်မှန်း, လှူဒါန်း ပြီး အမျှဝေရမှာ၊ ဒီမှာ ရည်မှန်းလှူဒါန်းသူမှာက ကုသိုလ်က နဲနဲလေးရှိတယ်၊ သို့မဟုတ် ရှိချင်မှလဲ ရှိမယ်ဆိုတော့ အမျှ ဝေလို့ရပါ့မလား?

"တင်ပါ စဉ်းစားစရာဘဲဘုရား"

"စဉ်းစားစရာ လုပ်မနေနဲ့ ဒကာကြီး၊ နဂိုရှိထဲက ရှိတဲ့ ကုသိုလ် အကုန်ပေးဒါလား၊ မျှပေးဒါလား?

"အမျှ, အမျှဆိုတော့ ရှင်းနေဒါဘဲဘုရား၊ မျှပေးဒါပေါ့၊ ဘယ်အကုန်ပေးမလဲ"

"မျှပေးတယ်ဆိုတော့ မျှစရာရှိမှ မျှနိုင်မှာ မဟုတ်လား၊ မျှစရာမရှိဘဲနဲ့ မျှနိုင်ပါ့မလား?

"မျှစရာမရှိဘဲ မမျှနိုင်ပါအရှင်ဘုရား"

"အဲ....မျှစရာမရှိပေမဲ့ ထုံးစံအတိုင်းကတော့ ရေစက်ချလဲ ဆုံးရော အမျှ-အမျှ မဝေဘူးလား?

"ဝေပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ဘယ်အမျိုး သာဓုခေါ်မလဲ?

"မျိုးစရာမှမရှိဘဲ သာဓုခေါ်စရာ မရှိပါအရှင်ဘုရား"

"ဒါဖြင့်ရင် တကယ်လို့များ သေသူဟာ အမျိုးဝေလို့ သာဓုခေါ်မှ ကျွတ်ရမဲ့ဘဝမှာသာ သွားဖြစ်နေရင် ကျွတ်ပါအုံးမလား?

"မကျွတ်တော့ပါ အရှင်ဘုရား"

"နစ်နာလိုက်ထာ ဒကာကြီးရာ၊ ဟိုမှာ လူတယောက်လုံး သေလို့လဲ ဆုံးထားပြီးပြီ၊ တခါသေသူကို ရည်မှန်းပြီး မဟုတ်တရုတ် ဆိုင်းတွေ ဗုံတွေ လောက်(ဒ်)စပီကာတွေနဲ့ အလွမ်းသယ်တဲ့ အတွက်ကလဲ ဆုံးထားပြန်ဆိုတော့ နှစ်ခါမဆုံးဘူးလား?

"မှန်ပါ နှစ်ခါဆုံးပါဘုရား"

"အဲဒါ ကိုယ့်မှာလဲ ကုသိုလ်က ပါမသွား၊ သေခါမှ ကျန်တဲ့သူက အဲဒီလို ရည်မှန်း လှူဒါန်းတဲ့ ကုသိုလ်ကို စောင့်ပြီး ကျွတ်ရမယ်ဆိုရင် ကျွတ်နိုင်ပါအုန်းမလား ?

"မကျွတ်နိုင်တော့ပါ အရှင်ဘုရား"

"အင်း........ဒီတော့ ဒကာကြီး၊ သူများက မျှပေးဒါ စောင့်ယူမဲ့အစား ယခု မသေခင်ကတဲက ကိုယ်နဲ့ တပါထဲယူသွားရဒါ စိတ်မချရဘူးလား?

"မှန်ပါ တပါထဲယူသွားရဒါ စိတ်ချရပါတယ်ဘုရား"

"ဥပမာ လူတယောက် ဒီ– ဟသ်ာတကနေ ရန်ကုန်သွားတယ်ဆိုပါတော့"

"မှန်ပါအရှင်ဘုရား"

"သူဟာ ရန်ကုန်မှာ သုံးစွဲဘို့ရာ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ တပါထဲ ယူမသွားဘဲ နောက်မှ ပို့လိုက်ဆိုပြီး သွားတယ်၊ ဒီက နောက်မှ ပို့တယ်၊ ဒီတော့ ဒီကပို့တဲ့ ပစ္စည်းတွေ မရောက်ခင် အတွင်းမှာ မဆင်းရဲဘူးလား?

"ဆင်းရဲပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"လုံးဝရောက်မလာဘူး ဆိုရင်တော့ ဘယ်လိုနေမလဲ?

"ရန်ကုန်မှာ နေသမျှပတ်လုံး ဆင်းရဲနေမှာပါဘုရား"

"အဲဒီ ဥပမာအတိုင်းဘဲ ဒကာကြီး၊ ဒီဘဝကနေ ဟိုတမလွန်ဘဝ သွားတော့ ဒီဘဝကနေပြီး ဒါန,သီလ,ဘာဝနာဆိုတဲ့ သုံးစွဲစရာ ပစ္စည်းတွေ ကိုယ်တိုင်ယူမသွားဘဲ နောက်မှ ကျန်တဲ့လူက ကုသိုလ်ပြု အမျှဝေဒါ စောင့်နေရရင် အမျှပဝေခင် အတွင်းမှာ မဆင်းရဲဘူးလား?

"ဆင်းရဲပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"အမျှဝေပေင် ဝေသော်လဲ ကုသိုလ်မရတဲ့ အမျှဝေရင်တော့ ဘယ်လိုနေပါ့မလဲ?

"မှန်ပါ တဘဝလုံး ဆင်းရဲပါပယ်အရှင်ဘုရား"

"ဒါ့ကြောင့် အသုဘမှာ ဆိုင်းထဲ့ဒါဟာ အလှူမှာ ဆိုင်းထဲ့ဒါထက် အများကြီးဆိုးတယ် ဒကာကြီး"

"မှန်ပါ **အ**ရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်လဲ ဒါကို သိချင်လို့ လျှောက်ရပါတယ် ဘုရား"

"သေသူရည်မှန်းပြီး လှူဒါန်းပုံ၊ လှူဒါန်းနည်းတွေ၊ သေသူ မရပုံ၊ ရပုံတွေကို "**ဒါနဝဂ္ဂ**"မှာ အကျယ်ရေးထားတယ်၊ ဒကာကြီးတွေ့မှာပေါ့"

"မှန်ပါ တွေ့ပါတယ် အရှင်ဘုရား"

"ကဲ....ဒါဖြင့် တော်ကြအုံးစို့ ဒကာကြီးရယ်"

"မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့လဲ ပြန်ခွင့်ပြုပါဘုရား"

* လူသေတာဟာ, လောကမှာ, ကြီးစွာဆုံးရှုံးမှုကြီးတည်း၊
* ဆုံးရှုံးမှုကို, ထေမိလို့, ကုသိုလ်မှန်စွာ ပြုဘို့တည်း၊
* ကုသိုလ်မမှန်, ကျိုးမသန်, နှစ်ပြန်ဆုံးရှုံးရသတည်း၊
* ကုသိုလ်မှန်မှ, ကျိုးသန်လှ, ထေရဆုံးရှုံးမှုကိုတည်း။

ဗုဒ္ဓ၏ သက်သတ်လွတ်တရား

* သက်သတ်လွတ် စားခြင်းကြောင့် အကျိုးရှိ-မရှိကို သိလိုပါသလား?
* သက်သတ်လွတ် စားရုံမျှဖြင့် သန္တုဋ္ဌိ၊ သလ္လေခ၊ ဓုတ တရား-၃-ပါးပြည့်စုံပြီဟု ယူသင့်ပါသလား?
* သက်သတ်လွတ် စားရုံမျှနှင့် သူတော်ကောင်း ဖြစ်ပြီ ဟု ယူသင့်ပါသလား?
* သက်သတ်လွတ် စားရုံမျှနှင့် ဘဝနှင့် ကိလေသာမှ လွန်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ပြီဟု မယူဆသင့်ပုံ။
* သက်သတ်လွတ် စားခြင်းကြောင့် အပြစ်မဖြစ်ပုံ-ဖြစ်ပုံ ဒိဋ္ဌိမဖြစ်ပုံ- ဖြစ်ပုံတို့ကို သိလိုပါသလား?
* သက်သတ်လွတ်-မလွတ်လိုရင်းပဟုတ် ကိလေသာနှင့် အကုသိုလ် လွတ်- မလွတ်သာ လိုရင်းဖြစ်ပုံ။
* ရဟန်းတော်များအတွက် သီးသန့် မစားကောင်းသော အသားကြီး (၁၀)မျိုး၊ ဘာ့ကြောင့် မစားကောင်းလဲ
* ရဟန်းတော်တွေရော၊ လူတွေပါ မစားကောင်းသော အသားနှင့် ငါး (၃)မျိုး (ဘာတွေလဲ)
* အသားငါးများ စားပြီး တရားအားထုတ်လျှင် တရား မရဘူးဆိုတာ ဟုတ်ပါသလား?

ယင်းသို့........ယင်းသို့ဖြင့် သက်သတ်လွတ်နှင့် ပတ်သက်၍ သိမှတ် စရာများကို အစုံဖော်ပြထားသဖြင့် သက်သတ်လွတ် စားသူရော မစားသူများပါ- သိသင့် ဖတ်သင့်သော စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၂

အမှား–အမှန် ပြင်ဆင်ချက်များ

ဦးရေ	အမှား	အမှန်	စာမျက်နှာ	ကြောင်းရေ
၁။	အားလုံးထောင်ထား	အားသုံးထောင်ထား	၂၀	၄
၂။	တလွန်တရာ	အလွန်တရာ	၄၁	၃
၃။	ရှင်ဝက္ကိလိက–	ရှင်ဝက္ကလိက–	၅၇	၁
၄။	"ကဲသဘောပေါပြီလား"	"ကဲ–သဘောပေါက်ပြီလား?	၁၁၅	၁၀
၅။	သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ	သဒ္ဓါပဗ္ဗဇ္ဇိဘ	၁၁၆	၁၁–၁၂
၆။	ကဲ–ကြာဒါထက်	ကဲ–ကြာတာဆက်	၁၆၆	၁၉
၇။	သတိဆောင်ရမည့် ဆရာတွင်	သတိဆောင်ရမည့် အရာတွင်	၂၀၉	၁၄
၈။	ဆန္ဒထေရ်သည်	ဆန္ဒထေရ်သည်	၂၂၀	၁၃
၉။	**အမယ်တောင်မှန်း-ဒမြောက်မှန်းမသိ**	**အမောင်တောင်မှန်းမြောက်မှန်းမသိ**	၂၃၇	၄

ဦးရေ	အမှား	အမှန်	စာမျက်နှာ	ကြောင်းရေ
၁၀။	ပဝတ္ထိအခါ	ပဝတ္တိအခါ	၂၄၈	၁၃
၁၁။	ဂုသိုလ်ကံတွေ	အကုသိုလ်ကံတွေ	၂၄၉	၆
၁၂။	ဒတာ-ဒကာမတွေ	ဒကာ-ဒကာမတွေ	။	၁၄
၁၃။	အကျိုးပေးမှာကကော့	အကျိုးပေးမှာကတော့	၂၅၁	၄
၁၄။	တခုဆိုရင်	တခုဆိုရင်	။	၁၆
၁၅။	မများသင့်ဒါ မများမစေနှင့်	မများသင့်ဒါ မများစေနှင့်	၂၆၁	၁၇
၁၆။	အရှင်ပါဘုရား"	အရှင်ဘုရား"	၂၇၂	၄
၁၇။	'ဒသာဒသဒ္ဒါ'	'ပသာဒသဒ္ဒါ'	၂၇၅	၄
၁၈။	လူပေါယယ်မှု	လူပေါယယ်မှု	၃၀၉	၁၆
၁၉။	တူကုန်တမင်	တူကုန်တမင့်	၃၁၀	၄
၂၀။	'ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ'	'ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ'	၃၃၀	၁၈
၂၁။	အဲဒါကာ	အဲဒါဟာ	၃၀၇	၄

ဗုဒ္ဓဓမ္မ ပြဿနာ-၂

ဤစာအုပ်တွင်

၁။ ရှင်မပြုရသေးဘဲ ကိုယ်ရင်စင်ကောင်းသလား ?

၂။ ဆိုင်းနောက်ထ တရားဟောတယ် ဘုရား၊
(ဆိုင်းနောက်ထ တရားဆိုတာ ဘယ်လိုလဲ) ?

၃။ ရှိခိုးတတ်ဘို့ကောင်းမှ မလွယ်ပါလား ဘုရား၊
(ရှိခိုးနည်း အမျိုးမျိုးကို သိလိုပါသလား) ?

၄။ လူပြင်ရမှာလား၊ ပွဲပြင်ရမှာလား ဘုရား၊

၅။ သာသနာပြု လုပ်ငန်းတွင် သာသနာပွဲပေးခြင်း ပါဝင်ပါသလား ?

၆။ သိက္ခာကျလို့ သိက္ခာ ထပ်ရတာလား ဘုရား ?
(သိမ်ထပ်ပြဿနာ၊ ပဉ္စင်းဟောင်းကို ပဉ္စင်းပြန်ခံ ပြဿနာများ သိလိုပါသလား)

၇။ ကိုယ့်ဘက်ကျတော့ ငှားငိုတယ်၊
(ဘုန်းကြီးပျံ ငိုချင်းသယ်ငှားငိုမှု ပြဿနာ)

၈။ ဖိုလ်ဝင်စားတာ ဘယ်နှစ်ယောက်ရှိသလဲ ဘုရား၊

၉။ လူအဖြစ် ရခဲတယ်လဲ ဆိုတယ်....၊ လူတွေကလဲ များပါလား ဘုရား၊

စသည့် စသည့် ပြဿနာပေါင်းများစွာကို လွယ်ကူစွာ ရှင်းလင်းထားသည်။

စာကြည့်ခန်း